

1-2-1

† Adhuc scilicet Pagnini versio etiam in margine extat, quoties Ariae Montani variationes italicis typis in contextu acceptae sunt, utpote originali textui fideliores.

ספר תהלים משלי קהלת
ושיר השירים:

PSALMI DAVIDIS,
PROVERBIA SALOMONIS,
ECCLESIASTES,
ET
CANTICVM CANTICORVM
Hebraicè

Cum Interlineari versione Santis Pagnini:

Benedicti Ariç Montani, & aliorum collato studio, ad Hebraicam dictionem diligentissimè expensa.

PARISIIS,
Sumptibus SEBASTIANI CRAMOISY, viâ Iacobea sub Ciconijs.

M. DC. XXXII.
Cum Priuilego Regis.

ARMANDO

IOANNI

EMINENTISSIMO

S.R.E. CARDINALI

DE RICHELIEV.

VSIM-NE, Cardinalis Eminentissime, *inter belli pacisque curas irrumpere? & te publicis intentum, priuatus appellare? Illud certè vt cogitarem, fecerunt sanctissimorum Principum monimenta; quæ*

& quòd Regum ſint, & quòd ſcripta diuinitus, te idcirco reſpiciunt, qui vnus Μοναρχίας *ſcientiſſimus, idemque Diuinorum es Princeps. Adde quòd patrio tecum charactere, & lingua communicare poſſint, quod vt cum alijs faciant, vel per interpretem, ſperare vix audeant. Fuerat olim à Gebenna cum laude tentatum, vt ſacra Biblia literis Hebræis cum interlinearibus Latinis vulgarentur. Pudor eſt, hoc ipſum ab hac literarum Acropoli non fuiſſe perfectum: quæ me cogitatio impulit, vt intentatum à Gallis opus aggrederer: quod etſi amplitudine vincetur ab alijs, non tamen nouitate. Hoc autem, primitiarum iure, tibi conſecro, voueoque: quo religioſius nihil venerationem teſtetur in te meam: quamque omnibus*

notam esse cupio, obsequij fidem, & obseruantiam, quæ consignata literis omnium, vbique patefaciet me tuis beneficijs obstrictum viuere,

Eminentissime Cardinalis,

Deuinctissimum & parendi cupidissimum,

SEBASTIANVM CRAMOISY.

AVCTORIS INCOGNITI PROLOGVS IN PSALMOS.

VONIAM, vt ait Magiſter in principio gloſſæ Epiſtolæ Pauli ad Romanos, Principia omnium rerum requirenda ſunt priùs, vt earum notitia plenior poſſit haberi: Idcirco huius libri Cauſas & Principia declarare oportet. Vt autem ait Philoſophus 2. Phyſicorum, Principia rerum & cauſæ ſunt quatuor, ſcilicet, Cauſa efficiens & productiua, Cauſa materialis & ſubiectiua, Cauſa formalis & diſiunctiua, Cauſa finalis & completiua: ſic conformiter iſtius libri Pſalmorum quatuor ſunt cauſæ. Prima eſt cauſa efficiens & productiua, & iſta eſt duplex, ſcilicet, cauſa principalis & cauſa inſtrumentalis. Cauſa principalis eſt ipſe Deus, per quem omnia facta sũt, & ſine quo nihil fieri poteſt.

Io.1.& 15. cap. Causa autem efficiens & instrumentalis, secundùm beatum Augustinũ, & Magistrum sententiarum in glo. fuit ipse Dauid, qui omnes Psalmos composuit. Sed secundùm Hieronymũ fuit ipse Dauid non solus, sed & multi alij qui Psalmos composuerunt, vt in titulis Psalmorum prosequẽdo apparebit. Nã, vt dicit Hieronymus in Prologo huius libri, decẽ fuerunt auctores Psalmorum, scilicet, Dauid, Moyses, Salomon, tres filij Chore, Asaph, Ethan, Eman, & Idithum. Et etiam post istos alij fecerũt aliquos Psalmos, qui non nominantur. Et ideo aliqui Psalmi sine titulo ponuntur: quia ipsorum auctores ignorantur. Iste tamen totus liber attribuitur ipsi Dauid, quia licèt non omnes Psalmos, tamen maiorem partem ipse fecit, & consuetudo est à principaliori parte totũ denominare. Et hoc satis videtur innuere titulus, qui toti libro præmittitur; qui talis est, Incipit liber hymnorum vel soliloquiorum prophetæ de Christo, qui principaliter istum librum ipsi Dauid attribuit, qui singulari nomine *Propheta* inter cæteros nominatur. Propter quod dicit Magister in glo. prædicta. Cùm enim in Scriptura dicitur *Propheta* sine additione proprij nominis, intelligitur Dauid: vt cùm dicitur *Apostolus*, intelligitur Paulus, & cùm dicitur *Vrbs*, intelligitur Roma. Quare autem Dauid in

Auctores Psalterij.

Titulus eius

comparatione ad alios Prophetas per excellentiam dicitur Propheta: est, quia excellentiori modo aliis suam Prophetiam habuit à Deo sibi reuelatam. Vbi notandum quòd, vt ait Magister in Prologo huius libri, *Prophetia alicui reuelatur quinque modis*, scilicet per facta, per dicta, per somnia, & sola inspiratione Spiritus sancti, remoto omni exteriori adminiculo, facti, dicti, visionis, vel somnij: quod ostendo. Primò igitur quãdoque alicui reuelatur prophetia per facta: quando, scilicet, per vnum factum alicui aliquid aliud reuelatur, sicut per arcam, quam Noë fecit, in qua solùm existentes sunt saluati, & cæteri à diluuio submersi: eidem fuit reuelata fides catholica, extra quam nullus potest saluari. 24. quæstio. 1. quia sola, &c. quoniam verus oriens. Et istum modum reuelationis propheticæ in multis ostendit Greg. super Ezech. parte 1. homil 6. dicens, Quid est, quod Adam dormiente Eua producitur: nisi quòd moriente Christo formatur Ecclesia? Quid est quòd Isaac ad immolandum ducitur, ligna portat, aræ superponitur, & vixit; nisi quòd Redemptor noster ad passionem ductus lignũ Crucis ipse portauit? & sic in sacrificio pro nobis ex humanitate est mortuus; vt tamen immortalis maneret ex diuinitate. Quid est quòd homicida post mortem Põtificis absolutus, ad pro-

Prophetia, & reuelatio.

priam terram redit, nisi quòd humanum genus, quod peccando sibi mortem intulerat, post mortem veri Sacerdotis, scilicet, Redemptoris nostri Christi, peccatorum suorum vinculis soluitur, & in paradisi possessionem reparatur? Et isto modo reuelatum fuit ipsi Ionæ per factum hederæ, quæ sub vna nocte nata est, & vna nocte periit, qualiter Deus iustè pœnitenti ciuitati Niniuæ pepercit. Ionæ 4. Secundo modo reuelatur Prophetia per verba vel dicta, sicut per verba, quæ dixerũt Angeli, Gen. 12. vt, *In semine tuo benedicentur omnes gentes*, ibi fuit reuelata Christi incarnatio. Sic & gloriosæ Virgini per verba Angeli dicit, Spiritus sanctus superueniet in te, &c. Et isto modo fuit reuelata Prophetia sua Oseæ & multis aliis, qui suas prophetias per aliquod verbum sibi reuelatas ostendunt, dicentes, Verbum Domini ad eos fuisse factum. Tertio modo reuelatur per visiones. Et isto modo fuit reuelatum Hieremiæ, malos per Aquilonem, à quo omne malum panditur, figuratos, pœna ignis in inferno cruciandos, dum vidit ollam succensam à facie Aquilonis. Hier. 1. Et Moysi partus Virginis sine corruptione, dum vidit rubum ardentem sine consumptione, Exod. 3. Propter quod canit Ecclesia, *Rubum quem viderat Moyses*, &c. Et isto modo prophetauit

Esaias, qui prophetiam suam à visione incipit, dicens, *Visio Esaia*. Quarto modo fit reuelatio per somnia. Isto modo fuit reuelatum sponso virginis Mariæ, Ioseph, *quòd ipsa de Spiritu sancto conceperat*. Matt. 1. *Et quòd Herodes puerum Iesum persecuturus erat: quia Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph*, dicens, *Surge, & accipe puerum*, &c. *Futurum est: n. vt Herodes quærat*, &c. Et isto modo Daniel prophetizauit Regi Nabuchodonozor somnium, & interpretationem eius, quod nocte in somnio per reuelationem acceperat. Dan. 2. Quinto verò modo fit reuelatio ex sola inspiratione Sp. S. qui per seipsum cor illuminat, & reuelat obscura. Et isto modo reuelata fuit prophetia istius libri ipsi Dauid, scilicet, instinctu Sp. S. remoto omni exteriori adminiculo, propter quod ipse de seipso dicit, psal. 84. *Audiam quid loquatur in me Dominus Deus meus*, &c. Modò ad propositum: quia vltimus modus reuelationis excellentior est cæteris, & ab excellentiori fit denominatio, ideo quia ipse Dauid prophetiam isto modo excellentiori habuit, ipse inter cæteros per excellentiam dicitur Propheta. Ex quibus omnibus apparet huius libri prima causa, scilicet efficiens tam principalis, quàm secundaria, & instrumentalis. Secunda est causa materialis, & subiectiua, & hæc causa

Causa materialis Christus. istius libri est ipse Christus. Vbi notandum, quòd iste liber se generaliter extendit ad omnia, quæ in Script. S. continentur singulariter, quoniam, vt ait Cassiodorus super librum istum, totus Christus quantum ad caput, & membra, est subiectum & materia totius sacræ Scripturæ, & similiter secundùm eum totus Christus est materia huius libri. Et hoc est, quod Doctores dicunt, scilicet, quòd iste liber continet totam sacram Scripturam, quia scilicet principaliùs agit de Christo, & eius membris, circa quæ tota Scriptura versatur: quod patet, si consideres, quòd in isto libro agitur de Christi æterna generatione, Psal. 2. *Dominus dixit ad me, filius meus es tu*, &c. De Christi cum Patre æqualitate, Psal. 109. *Dixit Dominus Domino meo*, &c. De Christi Incarnatione, Psal. 71. *Descendit sicut pluuia in vellus*, &c. De Christi Natiuitate, Psal. 84. *Veritas de terra orta est.* De Christi apparitione, Psal. 81. *Reges Tharsis, & insulæ*, &c. De Christi victoria in tentatione, Psal. 90. *Super aspidem, & basiliscum ambulabis*, &c. De Christi à Iuda proditione, Psal. 40. *Homo pacis meæ, in quo sperabam, ampliauit super me supplantationem.* De Christi passione per totum Psal. 21. *Foderunt manus meas, & pedes meos*, &c. De Christi morte, & expiratione, Psal. 87. *Factus sum sicut homo inter*

mortuos liber. De Christi Resurrectione Psal. 3. *Ego dormiui, & resurrexi*, &c. De Christi gloriosa Ascensione, Psal. 86. *Ascendit Deus in iubilatione, & Dominus in voce tubæ*. De Christi ad iudicium apparitione, psal. 49. *Dominus noster manifestè veniet, ignis in conspectu eius*, &c. Et sic totius huius libri materia dicitur Christus. Tertia verò causa huius libri est formalis, & hæc est duplex; scilicet, forma tractatus, & forma tractandi. Forma tractatus est forma ipsius libri, id est, psalmorum ordinatio. Vbi notandum, quòd non eodem ordine, quo psalmi facti sunt, sunt in isto libro ordinati, quod patet. Nam inter Psalmos Dauid, primus est psal. 142. scilicet, *Benedictus Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium*, &c. Hunc enim fecit in principio suæ iuuentutis, quando scilicet miraculosè de gigante Goliath gloriosus habuit victoriam, & tamen ponitur quasi in fine libri. Similiter inter omnes psalmos generaliter primus fuisse videtur psal. 45. *Deus noster refugium*, quem fecerunt tres filij Chore in deserto, quando ipsorum pater cum suis complicibus à terra fuit miraculosè absorptus, & tamen multi alij psalmi ante ipsum situantur. Huius autem ratio est, quia postquam Biblia Hebræorum per Babylonis regem fuerat com-

busta, nutu diuino surrexit Esdras propheta, qui quæsiuit psalmos ad versus factos, quos reperire potuit, & ipsos in vnum librum compilauit, scilicet ordine, quo ipsos reperit. Non tamen ex hoc dicitur auctor libri, sed magis compilator, vel etiam ordinator psalmorum. Forma verò tractandi est modus quem tenet iste liber, qui secundùm Magistrum in glossa talis est. Quoniam quandoque agit de Christo secundùm caput, aliquando secundùm corpus, scilicet, quod est Ecclesia, aliquando secundùm vtrumque. Agit autem de Christo secundùm caput tribus modis. Aliquando secundùm diuinitatem, vt ibi. *Tecum principium in die virtutis tuæ*, &c. Aliquando secundùm humanitatem, vt ibi *Ergo dormiui, & soporatus sum*. Aliquando per transactionem, vt quando caput vtitur voce membrorum: vt ibi. *Longè à salute mea verba delictorum meorum*, &c. & ibi. *Deus, tu scis insipientiam meam*. Item de corpore, id est, de Ecclesia agit tribus modis, scilicet aliquando secundùm perfectos, vt ibi *Pro patribus tuis nati sunt tibi filij*, &c. Aliquando secundùm imperfectos, vt ibi, *Imperfectum meum viderunt oculi tui*. Aliquando secundũ illos, qui sunt in Ecclesia solo nomine, non re; numero, non merito, vt in psal. 107. *Deus*

Forma tractandi.

laudem meam ne tacueris, &c. Ex quibus apparet huius libri causa formalis. Quarta est causa finalis, & hæc est, vt Deus à nobis laudetur, vt per Dei laudem præmium gloriæ mereamur æternæ. Nam iste liber totam sacram Scripturam continet per modum laudis diuinæ, vt dicunt doctores. Et hoc satis declarat huius libri titulus, quia dicitur liber hymnorum vel soliloquiorum. Vt autem ait Augustinus in gloss. *Hymnus est laus Dei cum cantico. Canticum autem est exultatio mentis habita de æternis in vocem prorumpens.* Bene ergo dicitur liber hymnorum, quia docet nos laudare Deum cum exultatione habita de æternis, & hoc non solùm corde, verùm etiam & voce. Ex hoc apparet solutio cuiusdam quæstionis, quæ solet fieri, scilicet: Quare liber psalterij plus in Ecclesiasticis legitur officiis, præ omnibus aliis sacræ scripturæ libris. Et hanc quæstionem Magister mouet in gloss. & ipsam soluit, dicens. Notandum autem hanc scripturam, scilicet psalterij, plus cæteris scripturis in Ecclesiasticis officiis frequentari: quod ideo fit, quia in hoc libro consummatio est totius Theologicæ paginæ. Hic enim distribuuntur præmia bonorum, supplicia malorum, rudimenta incipientium, progressus proficientium, perfectio peruenientium, vita actiuorum,

Causa finalis.

ſpeculatio contemplatiuorum. Hîc enim docetur quid peccatum auferat, quid pœnitentia reſtituat, quid pœnitens peccati conſcius dicat, &c. Quibus omnibus conſideratis, ad ſtudium huius libri præ aliis omnes hortatur B. Hieronymus, cuilibet noſtrum dicens, *Nunquam de manibus, aut oculis tuis liber Pſalterij diſcedat.* Dicatur ad verbum oratio ſine intermiſſione, vigilet ſenſus, nec vagis cogitationibus patens corpus, pariterque animus tendatur ad Dominum: *Iram vince patientia, Ama ſcientiam ſcripturarum, & carnis vitia non amabis*, &c. Ex quibus omnibus patet huius libri cauſa finalis. Quibus præmiſſis, deſcendo ad huius libri diuiſionem, qui ſecundùm Magiſtrum in gloſſ. prima ſui diuiſione in tres partes diuiditur, ſcilicet in tres quinquagenas, quibus tres ſtatus Chriſtianæ religionis ſignificātur. Primus eſt ſtatus pœnitentiæ. Secundus eſt ſtatus iuſtitiæ. Tertius eſt ſtatus laudis æternæ vitæ. In prima quinquagena agitur de ſtatu pœnitentium, ideo illa terminatur in pœnitentia, ſcilicet, in Pſalmo pœnitentiali, qui eſt, *Miſerere mei Deus*, &c. Secunda terminatur in iuſtitia, ideo terminatur in Pſal. iuſtitiæ, ſcilicet 100. qui eſt, *Miſericordiam, & iudiciū cantabo tibi, Domine*, &c. Tertia terminatur in laude æternæ vitæ in fine, ibi, *Omnis ſpiritus laudet Dominum.*

Diuiſio Pſalterij.

Vel aliter ſecundùm alios doctores, iſte liber diuiditur in tres partes, quia primò ponitur Procemium, ſiue præfatio in primo Pſalmo; ſecundò ponitur executio, in ſecundo Pſalmo; tertiò ponitur principaliter intenta concluſio, ibi, Pſal. 145. *Lauda, anima mea, Dominum.* Pars ergo procemialis eſt iſta, primus Pſalmus. Vel ſecundùm alios doctores diuiditur in tres partes, quia ponitur præfatio in principio, ſecundò executio in principio ſecundi Pſal. tertiò principalis concluſio, Pſal. 145. *Lauda, anima mea, Dominum.*

ר

ספר

ספר תהלים·

LIBER PSALMORVM.

ספר תהלים
LIBER
TEHILLIM,
ID EST, LAVDVM,
qui apud nos dicitur.

LIBER PSALMORVM

PSALMVS PRIMVS. מזמור א

viri *Beatitudines*
אַשְׁרֵי הָאִישׁ
ambulauit non qui
אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ
,impiorum cõsiliũ in
[a]בַּעֲצַת רְשָׁעִים
peccatorum via in &
וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים
,ftetit non
לֹא עָמָד
confeſſu in &
וּבְמוֹשַׁב
Domini lege in *Quinimo* .ſedit non deriſorum
כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה 2 [b]לֵצִים לֹא יָשָׁב׃

Beatus vir

[a] יָעַץ

cathedra

Sed

[b] לוּץ

.nocte ac die meditabitur eius lege in & ,eius volūtas

[c] יָרה — חֶפְצוֹ [c] וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃

arbor plātata secus ↑ quæ — quod ↑ aquarum riuos *super plantatum lignum* sicut erit Et

3 וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי־מָיִם אֲשֶׁר

omne & :decidet non eius foliū & ,suo tēpore in dabit suū fructū

[d] פָּרָה [e] נָבַל — [d] פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא־ [e] יִבּוֹל וְכֹל

* sed — *quinimo** impii sic Non .faciet prosperare ,faciet quod

אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ׃ 4 לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים כִּי

↑ proiiciet — non Ideò .ventus *eam dispellet* ↑ quam gluma sicut

[f] נָדַף — אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־ [f] תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ׃ 5 עַל־כֵּן לֹא־

*nec impii in cōgregatione — *cætu in peccatores & ** ,iudicio in impii stabunt

[g] קוּם [h] יָעַד — [g] יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים [h] בַּעֲדַת

↑ scit — :iustorum viam Dominus *sciens* ↑ Quòniam .iustorum

צַדִּיקִים׃ 6 כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים

.peribit impiorum via &

וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

PSALMVS II. מזמור ב

congregabūt se — meditabuntur populi & ,gentes *sunt tumultuatæ* quid Vt

[i] הָגָה — 1 לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים [i] יֶהְגּוּ־

↑ cōsiliabūtur — *consultant* ↑ principes & ,terræ reges Astabunt ?inane

[k] יָסַד — רִיק׃ 2 יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים [k] נוֹסְדוּ־

Christum — Dirumpamus .eius *Vnctū* aduersus & Dūm aduersus ,pariter

יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ׃ 3 נְנַתְּקָה

.eorum funes nobis à proiiciamus & ,eorum vincula

אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃

,eos subsannabit Dominus ,ridebit cœlis in Habitans

4 יושב בשמים ישחק אדני ילעג־למו׃

.eos terrebit sua ira in & ,suo naso in eos ad loquetur Tunc — furore

5 אז ידבר אליכו באפו [l] ובחרונו יבהלמו׃ — [l] חרה

,mea sanctitatis monte ,Siion super meũ regẽ constitui ego Et — sanctũ meum

6 ואני נסכתי מלכי על־ציון הר־־קדשי׃

,me ad dixit Dominus ,statutum ipsum Narrabo — decretum

7 אספרה אל־[m] חק יהוה אמר אלי — [m] חקק

,me à Postula .te genui hodie ego :tu † meus Filius — † es

בני אתה אני היום ילדתיך׃ 8 שאל ממני

fines tuã possessionẽ & ;tuã hereditatẽ gentes dabo & — terminos

[n] ואתנה גוים נחלתך ואחזתך אפסי־ — [n] נתן

figuli vas sicut :ferrea virga in eas Conteres .terræ

ארץ׃ 9 [o] תרועם בשבט ברזל ככלי יוצר — [o] רוע

vos castigate† ,intelligite reges nunc Et .eos disperges cõfractos * — * confringes

[p] תנפצם׃ 10 ועתה מלכים השכילו [q] הוסרו — †erudite; [p] נפץ

exultate & ,timore in Domino Seruite .terræ iudices — [q] יסר

שפטי ארץ׃ 11 עבדו את־יהוה ביראה [r] וגילו — [r] גול

,via † pereatis & ,irascatur forte ne ,filiũ Osculamini .tremore in — † in

ברעדה׃ 12 נשקו־־בר פן־־יאנף ותאבדו דרך

eo in confidẽtes * omnes beati :eius nasus paulùlum vel exarsetit cùm — furor

כי־יבער כמעט אפו אשרי כל־[a] חוסי בו׃ — * qui sperant; [a] חסה

PSALMVS III. מזמור ג

Absalom faciebus à ipsum fugiendo in ,Dauidis Canticum — cùm fugeret à facie

1 מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום

multi :mei angustiatores † sũt multiplicati quàm Dñe * .sui filij — valde; † hostes

בנו׃ 2 יהוה מה־־[b] רבו צרי רבים — [b] רבב

Non ,meæ animæ dicentes † Multi .me aduersum insurgẽtes * — *surgunt; † dicunt

[c] קמים עלי׃ 3 רבים אמרים לנפשי אין — [c] קום

† est — Domine tu Et .Selah ,Deo in ei salus †

ישׁוּעָתָה לוֹ באלהים סֶלָה׃ 4 וְאַתָּה יְהוָה

* est † exaltas — mea Voce meum caput *exaltans* † & ,mea gloria me pro * clypeus

מגן ^c רום ^d מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי ^e וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ 5 קוֹלִי ^d

* clamaui — ,suæ sanctitatis monte de me exaudiuit & *clamabã* * Dominum ad

ענה ^f אֶל־יְהוָה אֶקְרָא ^f וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ

† & — quia :euigilaui † , dormiui & ,accubui Ego .Selah

קוץ ^g סֶלָה׃ 6 אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה ^g הֱקִיצוֹתִי כִּי

* sustentauit † populis: — :*populi* † millibus decem à timebo Non , me *fulciet* * Dominus

ירא ^h יְהוָה יִסְמְכֵנִי׃ 7 לֹא־ ^h אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם

* pugnauerũt aduersum — ,Domine Surge .me *contra se posuerunt* * circumquaque qui

שות ^i אֲשֶׁר סָבִיב ^i שָׁתוּ עָלָי׃ 8 קוּמָה יְהוָה

meos inimicos omnes percussisti quia ,mi Deus me serua

ישע ^k נכה ^l ^k הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי־ ^l הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבַי

† in — Domini .confregisti impiorum dentes : maxilla †

שן ^m לֶחִי ^m שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃ 9 לַיהוָה

* est — .Selah ,tua benedictio tuum populum super : salus *

הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃

PSALMVS IV. מזמור ד

Psalmis * Cùm inuocauero — *me inuocando In* * .Dauidi canticum *Neghinoth* in Victori

1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ 2 בְּקָרְאִי

fecisti dilatationem angustia in ,meæ iustitiæ Deus me exaudi

ענה ^n צור ^o ^n עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צִדְקִי ^o בַּצָּר הִרְחַבְתָּ

viri Filii .meam orationem audi & ,mei miserere :mihi

חנן ^p פלל ^q לִי ^p חָנֵּנִי וּשְׁמַע ^q תְּפִלָּתִי׃ 3 בְּנֵי־אִישׁ

† vertetis — quæretis ,inane diligetis ?ignominiã in † meã gloriã vsquequo

עַד־מֶה כְבוֹדִי לִכְלִמָּה תֶּאֱהָבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ

pium Dominus segregauit quod scitote Et ,Selah :mendaciū, r ידע
כזב סלה: 4 r ודעו כי־הפלה יהוה חסיד
,Contremiscite † .eum ad me clamando in* ,exaudiet Dominus :sibi * cùm clamauero
לו יהוה ישמע בקראי אליו: 5 רגזו † Pauete
vestro cubili super ,vestro corde in dicite * :peccetis ne & *loquimini
ואל־תחטאו אמרו בלבבכם על־משכבכם
sperate † & iustitiæ sacrificia Sacrificate .Selah ,tacete & † confidite in Domino.
זבחו זבחי־צדק ובטחו 6 ודמו סלה: f f דמם
nos faciet videre Quis :dicentes * Multi ,Dominum in * dicunt:
אל־יהוה: 7 רבים אמרים מי־a יראנו a ראה
.Domine tuarum facierum † lucem nos super Eleua ?bonum † vultus tui
טוב נסה־עלינו אור פניך יהוה:
eorum frumentū * tempore à ,meo corde in lætitiam Dedisti * quo
8 נתתה שמחה בלבי מעת דגנם
pariter pace In .sunt multiplicata eorum nouum vinum &
ותירושם b רבו: 9 בשלום יחדו b רבב
fiducia in* ,solus Dominus tu quia ,dormiam & ,accubabo * confidenter
אשכבה ואישן כי־אתה יהוה לבדד לבטח
.me habitare facies
c תושיבני: c ישב

PSALMVS V. מזמור ה

.Dauid canticum Hannechiloth * super Victori * exercitus
1 למנצח אל־הנחילות מזמור לדוד:
,meā meditationē intellige :Domine auribus percipe mea Eloquia locutionem
2 אמרי האזינה יהוה בינה הגיגי:
quoniam :mi Deus & ,mi rex mei clamoris voci Attende
3 הקשיבה לקול שועי מלכי ואלהי כי
,meam vocem audies manè Domine .orabo te ad
אליך אתפלל: 4 יהוה בקר תשמע קולי

* præparabo
† orationem

Deus non Quia .ſpeculabor &, † tibi *diſponam* *manè
בקר אערך־לך ואצפה׃ 5 כי לא אל־

* es
† iuxta
d גור e רוע

Non .malus te † habitabit non :*tu* * impietatem volés
חפץ רשע אתה לא d יגרך e רע׃ 6 לא־

* ſtabūt ſtulti

operantes omnes odiſti :tuis oculis coram *veſani* *conſiſtent* *
יתיצבו הוללים לנגד עיניך שנאת כל־פעלי

ſanguinolentum.

ſanguinum virum ,mendaciū loquentes Perdes .iniquitatem
און׃ 7 תאבד דברי כזב איש־דמים

& fraudulentum

multitudine in ego Et .Dominus abominabitur *doli &*
ומרמה יתעב יהוה׃ 8 ואני ברב

in me incuruabo .tuam domum introibo tuæ miſericordiæ
חסדך אבוא ביתך f אשתחוה אל־

f שחה
ſancto tuo

me duc ,Domine 'tuo timore in *tua ſanctitatis* templo
היכל־קדשך ביראתך׃ 9 יהוה g נחני

g נחה
† coram me

[*meas facies ad* † dirige ;meos inimicos propter .tua iuſtitia in
בצדקתך למען שוררי הושר לפני

הישר
ק
* eſt
† eorum

eorum intimum ,rectum *eius* † ore in * non Quoniam .tuam viam
דרכך׃ 10 כי אין h בפיהו נכונה קרבם

h פה

·blandiuntur ſua lingua ,eorū guttur patens ſepulchrū,prauitates
i הוות קבר־פתוח גרנם לשונם יחליקון׃

i הוה

*Deſolare fac

:ſuis conſiliis à cadant ,Deus eos *Deſola* *
11 k האשימם אלהים l יפלו m ממעצותיהם

k אשם l נפל
m יעץ n נדח

quoniam ,eos *expelle* * eorū præuaricationū *multitudine in* †
ברב פשעיהם n הדיחמו כי־

† propter multitudinē
*expellere fac

te in *confidentes* † omnes lætabuntur Et .te contra rebellauerunt
o מרו בך׃ 12 וישמחו כל־p חוסי בך

o מרה p חסה
† qui ſperant
* laudabunt.

exultabunt & :eos *ſuper* facies operire & ,*canēt præconia* * ſeculum in
לעולם ירננו q ותסך עלימו ויעלצו

q סכך
† qui diligunt

iuſto benedices tu Quia .tuum nomen *diligentes* † te in
בך אהבי שמך׃ 13 כי־אתה תברך צדיק

.eum coronabis voluntate scuto vt :Domine

[z]צנן[r]רצה יְהוָה [r] כַּצִּנָּה [f] רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃

PSALMVS VI. מזמור ו

canticum octauam super *Neghinoth* * in Victori *Psalmus

1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר

neque ;me arguas tuo *naso* in ne ,Domine .Dauidis furore

[s]יכח לְדָוִד׃ 2 יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ [t] תוֹכִיחֵנִי וְאַל־

,Domine mei Miserere .me corripias tua *excandescentia* † in † ira

[u]יחם [x]חנן [u] בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ 3 [x] חָנֵּנִי יְהוָה

sunt territa quoniam ,Domine me sana *ego* * debilis quoniam * sum

ואתה כִּי אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ

,Domine tu & ;valde est territa mea anima Et ,mea ossa

קן עֲצָמָי׃ 4 וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתָּ יְהוָה

,meam animam eripe ,Domine Reuertere ?† vsquequo † cœteres mei.

עַד־מָתָי׃ 5 שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי

morte in * non Quoniam .tuam misericordiam propter me serua. * est

[y]ישע [y] הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ 6 כִּי אֵין בַּמָּוֶת

Laboraui ?tibi confitebitur quis sepulchro in ;tui memoria

זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ׃ 7 יָגַעְתִּי

;meum lectum nocte omni in *faciam* natare ,meo gemitu in feci

[z]נכה בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה [a] מִטָּתִי

est Erosus .*liquefaciam* * meũ stratum *mea lachrymia* † in † lachrymis mei.

8 בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה׃ עָשְׁשָׁה

omnes *in* * inueterauit ;meus oculus *indignatione* † præ * liquefeci. Caligauit † ira

מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה בְּכָל־ * propter

.iniquitatem operantes omnes me à Recedite .meos *angustiatores* † † inimicos

צוֹרְרָי׃ 9 סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן

Audiuit .mei fletus , vocem Dominus audiuit quoniam

[b]בכה כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל [b] בִּכְיִי׃ 10 שָׁמַע

meam orationem Dominus :meam deprecationem Dominus

פלל c · יְהוָה תְּחִנָּתִי יְהוָה c תְּפִלָּתִי

suscepit. · omnes valde terrebuntur &,afficiétur Pudore .accipiet

לקח d · יִקָּח׃ 11 יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־

.subitò afficientur pudore,conuertentur :mei inimici

אֹיְבָי יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃

PSALMVS VII. מזמור ז

* Delectatio · verba super Domino cecinit quod Dauid Sighaion *

שנה e f שור · 1 שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־ f שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־

te in meus Deus Domine .Iemini filij Chus

כּוּשׁ בֶּן־יְמִינִי׃ 2 יְהוָה אֱלֹהַי בְּךָ

,me eripe & ,me persequentibus omnibus ab me serua :speraui

חסה g h נצל · g חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי h וְהַצִּילֵנִי׃

† laceret, + si eripueruat · .liberans * non & .lacerans † :meã animam leo vt rapiat fortè Ne

3 פֶּן־יִטְרֹף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃

iniquitas est si ,istud feci si meus Deus Domine

עשה i · 4 יְהוָה אֱלֹהַי אִם־ i עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל

† manibus * pacificè degenti mecum † qui · erui & † ,malum *meo pacifico* * retribui Si • ,meis *volis* † in

כפף k · k בְּכַפָּי׃ 5 אִם־גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמִי l רָע וָאֲחַלְּצָה

inimicus Persequatur † :inaniter meum *angustiatorẽ* *

† gratis · צוֹרְרִי רֵיקָם׃ 6 יִרַדֹּף אוֹיֵב

* vitam meã · *meas vitas* * terra in conculcet &,cõprehendat & ,meã animam

נשג m n חיה · נַפְשִׁי m וְיַשֵּׂג וְיִרְמֹס לָאָרֶץ n חַיָּי

† collocet; · .Selah ,*habitare facias* † puluerem in meam gloriam &

וּכְבוֹדִי לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה׃

* furore · indignationes propter te eleua ,tuo *naso* * in Domine Surge

7 קוּמָה יְהוָה בְּאַפֶּךָ הִנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת

† mihi in iudicio quod · .præcepisti *iudicium* ,me ad † te suscita & :meorum hostium

צוה o · צוֹרְרָי וְעוּרָה אֵלַי מִשְׁפָּט o צִוִּיתָ׃

eum super † & :te circumdabit populorum *cœtus* * Et — *congregatio †propter eam

8 ·ועדת לאמים תסובבך ועליה p — p יעד

:populos iudicabit Dominus reuertere altitudinem in

למרום שובה: 9 יהוה q ידין עמים — q דון

,meam iustitiam secundum Domine me iudica

שפטני יהוה כצדקי

nunc Consumet .me *super* * meam perfectionem secundum & — * quæ est in

וכתמי r עלי: 10 יגמר-נא — r תמם

renes & ,corda *probans* † & iustus ,stabiles & impios malum — † tu qui probas

רע רשעים ותכונן צדיק ובחן לבות s וכליות — s כליה

seruantem ,*Deum super* † meus Clypeus .*iustus* * Deus — * iuste. † est Deus qui seruat

אלהים צדיק: 11 t מגני על-אלהים u מושיע — t גנן u ישע

Deus & ,*iustus iudex* * Deus .corde rectos — * iudicat iustum , † irascitur impio

ישרי-לב: 12 אלהים שופט צדיק ואל

suũ gladiũ ,fuerit conuersus non Si .die omni *in indignãs* †

זעם בכל-יום: 13 אם-לא ישוב חרבו

ei Et .illum parauit & ,tetendit suum arcum :*acuet* * — * acuit :

ילטוש קשתו דרך ויכוננה: 14 ולו

,*operabitur ardentes in* † suas sagittas :mortis vasa fecit parare — † persequentibus operatus est.

x הכין כלי-מות y חציו לדלקים יפעל: — x כון y חצץ

,*laborem* † concepit & ,iniquitatem *parturiet* * Ecce — * parturiuit †peruersitatē

15 הנה יחבל-און והרה עמל

:eam effodit & ,*excidit* * Cisternam ,mendacium peperit & — * fodit

וילד שקר: 16 בור כרה ויחפרהו

Conuertetur ,*operabitur* † foueam in cadet & — † quam operatus est.

z ויפל בשחת יפעל: 17 ישובו — z נפל

eius *violentia* † ,eius verticem super & :eius caput in eius *labor* * — * peruersitas † iniquitas

עמלו בראשו ועל קדקדו חמסו

psallam & :eius iustitiã secundũ Domino Confitebor .descendet

ירד: 18 a אודה יהוה כצדקו ואזמרה — a ידה

.altissimi Domini nomini

שֵׁם־יְהוָה עֶלְיוֹן׃

PSALMVS VIII. מִזְמוֹר ח

.David canticum Hagithith * super Vincenti

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד׃

* *cantu calcantiũ in torculari Psalmus*

tuum nomen *illustre* † quàm noster Domine Domine

2 יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ

† grande est

super tuam *laudem* *des* *quod* * :terra vniuersa in

בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר [b]תְּנָה הוֹדְךָ עַל־

* qui posuisti gloriam

[b] נתן

fundasti *sugentium* † & ,paruulorum ore Ex .cœlos

הַשָּׁמָיִם׃ 3 מִפִּי עוֹלְלִים וְיֹנְקִים יִסַּדְתָּ

† lactentium

faciendum cessare † ad :tuos *angustiatores* * propter fortitudinem

עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית

* inimicos
† compescendum

,tuos cœlos videbo Quoniam .*se vlciscentem* * & ,inimicum

אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ 4 כִּי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ

* vltorem.

quas stellas & ,lunam :tuorum digitorum opus

מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר

filius & :eius recorderis quod ,homo * Quid .præparasti

כּוֹנָנְתָּה׃ 5 מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־

* est

paululum eum *facies* deficere Et ?eum visites quod .hominis

אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ׃ 6 וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט

fecisti

,eum *redimiturus* * es decore & gloria & :*Deo à* †

מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ׃

† ab angelis:
* coronaturus

posuisti omnia :tuarum manuũ operibus *in* eũ facies Dominari

7 תַּמְשִׁילֵהוּ [c]בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל [d]שַׁתָּה

[c] עשה
[d] שות

:ipsa vniuersa *armenta &* ,Pecus .eius pedibus sub

תַחַת־רַגְלָיו׃ 8 [e]צֹנֶה וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם

Pecudes, & boues

[e] צון

:maris pisces & ,*cœlorum Volatile* .*campi animalia* * etiam &

בַּהֲמוֹת שָׂדָי׃ 9 צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם

* bestias agrestes Volucres cœli,

,noster Domine Domine .marium semitas transeuntem

עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים׃ 10 יְהוָה אֲדֹנֵינוּ

:terra vniuersa in tuum nomen *illustre* † quàm — † grande est

מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ׃

PSALMVS IX. מזמור ט

.Dauid canticum Labben muth Hal * Victori — * super mortem Nabal.

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־מוּת לַבֵּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃

narrabo :meo corde toto in *Dominum* *Celebrabo* † — † Confitebor Domino.

2 אוֹדֶה f יְהוָה בְּכָל־לִבִּי אֲסַפְּרָה — f יָדָה

:te in exultabo & .Lætabor .tua mirabilia omnia

כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ 3 אֶשְׂמְחָה וְאֶעֶלְצָה בָךְ

meos inimicos reuertendo In † .altissime *tuum nomen canam* * — * cantabo nomini tuo.

אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ g עֶלְיוֹן׃ 4 בְּשׁוּב־אוֹיְבַי — † Cùm reuersi fuerint inimici mei.

Quoniam :*tuis facibus à* * peribunt & impingent :retrorsum

אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ מִפָּנֶיךָ׃ 5 כִּי־ — g עָלָה

solio in sedisti :meam causam & ,meum iudicium fecisti — * à facie tua.

עָשִׂיתָ h מִשְׁפָּטִי וְדִינִי i יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא — h עָשָׂה i דִּין

:impium perdidisti :gentes *Increpasti* * .iustitiam *iudicans* † — † qui iudicas * Subuertisti

שׁוֹפֵט צֶדֶק׃ 6 גָּעַרְתָּ גוֹיִם אִבַּדְתָּ רָשָׁע

inimice O .sempiternum † & .seculum in delesti eorũ nomen — † in

שְׁמָם k מָחִיתָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ 7 הָאוֹיֵב — k מָחָה

:destruxisti *ciuitates & finem* † in solitudines sunt *consummata* * — * finitæ † seculum, & vrbium quas

תַּמּוּ l חֳרָבוֹת לָנֶצַח וְעָרִים נָתַשְׁתָּ — l תָּמַם

:*sedebit* † seculum in Dominus Et .ipsis * *eorum* memoria periit — * cum † permanebit

אָבַד זִכְרָם הֵמָּה׃ 8 וַיהוָה לְעוֹלָם m יֵשֵׁב — m יָשַׁב

iudicabit ipse Et .suum solium iudicium ad parauit

כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ׃ 9 וְהוּא יִשְׁפֹּט

erit Et .*rectitudinibus in populis dicet'ius* * :iustitia in orbẽ — * iudicabit populos in rectitudine.

תֵּבֵל בְּצֶדֶק יָדִין לְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ 10 n וִיהִי — n הָיָה

† pauperi: °דַּךְ ᴾצַר

,angustia in temporibus exaltatio :tenui † exaltatio Dominus
יְהוָה מִשְׂגָּב °לַדָּךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת ᴾבַּצָּרָה׃
dereliquisti non quia :tuum nomen scientes te in sperabunt Et
11 וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ

qui habitat in

:Sion *habitanti* Domino Cantate ,Domine te quærentes
דֹּרְשֶׁיךָ יְהוָה׃ 12 זַמְּרוּ לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן
quærens Quoniam .eius *studia* † populis in annunciate

† opera
[a] נגד

[a]הַגִּידוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ 13 כִּי־דֹרֵשׁ
clamoris est oblitus non :est recordatus *eorum* *sanguines* *

* sanguinem eius

דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת
meam afflictionem vide ,Domine mei Miserere .*afflictorum* †

† pauperum
ענוים
ק
[b] ענה

[b]עֲנָיִים׃ 14 חָנְנֵנִי יְהוָה רְאֵה עָנְיִי־
Ut .mortis portis de me *exaltans* ,*me odientibus ab* *
מִשֹּׂנְאָי מְרוֹמְמִי מִשַּׁעֲרֵי מָוֶת׃ 15 לְמַעַן
exultabo :Sion filiæ portis in tuas laudes omnes narrem

* quæ est ab iis qui odio habent me, qui exaltas
[c] חלל [d] גול
† quam
[e] עשה

אֲסַפְּרָה כָּל־[c]תְּהִלָּתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן [d]אָגִילָה
:fecerunt † foueam in gentes sunt Demersæ .tua salute in
בִּישׁוּעָתֶךָ׃ 16 טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת [e]עָשׂוּ
est Notus .eorum pes est captus ,absconderunt quod reti in

[f] יָדַע

בְּרֶשֶׁת־זוּ טָמָנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם׃ 17 [f]נוֹדַע
est illaqueatus suarum *volarum* * opere in ,fecit iudiciũ ,Dominus

* manuum
[g] כָּפַף [h] יָקַשׁ

יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל [g]כַּפָּיו [h]נוֹקֵשׁ
impij Reuertantur .*Selah* † meditatio :impius

† in seculum est salus hæc.

רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃ 18 יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים
Quoniam .Dei *immemores* * gentes omnes :sepulchrũ ad

* quæ oblitæ sunt

לִשְׁאוֹלָה כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃ 19 כִּי
pauperum expectatio :*egenus erit* *obliuioni* *æternum* † in non

† seculum in obliuionem erit pauper:
[i] אָבָה [k] קָוָה
* non
† seculum.

לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח [i]אֶבְיוֹן [k]תִּקְוַת עֲנִיִּים
:homo roboretur non ,Domine Surge .*perpetuũ* † in peribit *
תֹּאבַד לָעַד׃ 20 קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ

Domine Pone .tuæ faciei super * gentes, iudicentur . *coram te.

21 ישָׁפְטוּ גוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃ שִׁיתָה יְהוָה ¹

.Selah ,ipsi * homines † gentes sciant ,eis timorem + quòd * sunt.

מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם אֱנוֹשׁ הֵמָּה סֶּלָה׃ m

¹ שִׁית ᵐ יְרָא

PSALMVS X. מזמור י

te abscondes :longinquo in stabis * Domine quid Vt,

1 לָמָה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים

insequetur impius superbia In * .angustia in tempora ad †

2 לְעִתּוֹת ⁿ בַּצָּרָה׃ בְּגַאֲוַת ° רָשָׁע יִדְלַק

.cogitauerunt quas cogitationibus in capiantur :afflictum

עָנִי יִתָּפְשׂוּ בִּמְזִמּוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃

:suæ animæ auiditate * super improbum † laudauit Quoniam

3 כִּי־הִלֵּל רָשָׁע עַל־ᵖ תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ

Impius .Dominum fecit irasci ,benedixit auaro &

4 וּבֹצֵעַ בֵּרֵךְ נִאֵץ יְהוָה׃ רָשָׁע

omnes †. Deus non * ,quæret non sui nasi factum secundū †

כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־

,tempore omni in eius viæ efficient Dolore * .eius cogitationes

5 ᑫ מְזִמּוֹתָיו׃ ʳ יָחִילוּ דְרָכָו בְּכָל־עֵת

sufflabit suos hostes omnes :eius regione è * tua iudicia altitudo †

מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו ˢ יָפִיחַ

generationem in mouebor † non ,suo corde in Dixit .eos in

6 בָּהֶם׃ אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט ᵗ לְדֹר

eius os Execratione malo in non quòd * generationem &

7 וָדֹר אֲשֶׁר לֹא בְרָע׃ אָלָה פִּיהוּ

,labor * eius lingua sub † ,fraude & ,dolis & ,est plenum

מָלֵא ᵘ וּמִרְמוֹת ˣ וָתֹךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל

latibulis in ,villarum insidiis in Sedebit † ,iniquitas &

8 וָאָוֶן׃ יֵשֵׁב בְּמַאְרַב חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים

* manes
† opportuno tempore
* propter superbiam impii persecutioné sustinebit pauper
ⁿ צוּר ° גַּאֲה
† se impius
* desiderium
ᵖ אַוָּה
† propter superbiā quam facie præ se ferr
* Deum, nec erit
† in omnibus cogitationib.
* prosperabuntur
ᑫ זָמַם ʳ חוּל
דרכיו
קׅ
† in altitudine
* corā eo: in
† mouebo me à generatione in
ˢ פּוּחַ ᵗ דּוּר
* quia non eueniet mihi malum. Maledictione
† in
* peruersitas
ᵘ רָמָה ˣ תּוּךְ
† Manebit

se abscondent pauperem ad * eius oculi :innocentem occidet

יַהֲרֹג [y]נָקִי עֵינָיו לְחֵלְכָה יִצְפֹּנוּ׃

insidiabitur suo *tugurio* † in leo sicut ,latibulo in Insidiabitur

9 יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר כְּאַרְיֵה [z]בְסֻכֹּה יֶאֱרֹב

suũ rete in eum *trahendo in afflictum* † rapiet *:afflictũ* * rapiendũ ad

לַחֲטוֹף [a]עָנִי יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃

*attritorũ** cõgregatio eius *robusta in* † cadet & *humiliabitur, se Atteret**

10 וְדָכָה [b]יָשֹׁחַ וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו [c]חֵלְכָאִים׃

suas facies † occultauit :Deus est oblitus :suo corde in Dixit

11 אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר [d]פָּנָיו

eleua ,Deus Domine Surge *.aeternum in vidit non*

בַּל־רָאָה לָנֶצַח׃ 12 קוּמָה יְהוָה אֵל נְשָׂא

Propter *.afflictorum* * obliuiscaris ne .tuam manum

יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח [e]עֲנָיִים׃ 13 עַל־

Non † suo corde in dixit ?Deum impius fecit irasci quid

מֶה נִאֵץ רָשָׁע אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא

iram & ;laborem tu quippe Vidisti * .requires

תִּדְרֹשׁ׃ 14 [f]רָאִתָה כִּי־אַתָּה עָמָל וָכַעַס

pupillo :pauper *relinquet te super ,tua manu in dandum ad .respicies*

[g]תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֵלְכָה יָתוֹם

,mali & ,impii brachium Contere ?adiutor fuisti tu

אַתָּה [h]הָיִיתָ עוֹזֵר׃ 15 שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע וָרָע

Dominus .inuenies non † eius impietatem quaeres

תִּדְרוֹשׁ־רִשְׁעוֹ בַל־תִּמְצָא׃ 16 יְהוָה

,eius terra de gentes perierunt *:aeternitatis & ,seculi* * rex

מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃

facies parare :Domine audies *mansuetorum* † Desiderium

17 [i]תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְהוָה [k]תָּכִין

.tuam aurem facies intendere ,eorum cor

לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃

* super paupere aspiciet, † cubiculi
[y] נקה [z] סכך
* pauperem
† pauperem cum traxerit
[a] ענה
* Contritum humilemque se ostendet, † cum fortib. * pauperum
[b] שוח [c] חלך
ידכה
קרי
† faciẽ suam, ne videat in seculum.
[d] פנה
* pauperum.
[e] ענה [f] ראה
ענוים
קרי
† quod
* Sed tu vidisti peruersitatem, & iram aspexisti, & quia dedit seipsũ in manu tua tibi relinquit causã suã
[g] נבט [h] היה
+ dixit quòd
* in seculũ & in aeternum,
† humilium
[i] אוה [k] כון

conterendum ad † vltrà addat ne ,tenuem & ,pupillũ indicandũ Ad
18 לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ — Vt iudicet pupillo, & pauperi. † impius. vt conterat
.terra de hominem
אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ׃

PSALMVS XI. מזמור יא

quomodo ,speraui Domino In .Dauidi Victori
1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּיהוָה [l] חָסִיתִי אֵיךְ — [l] חָסָה
Quoniam ?passer vestrum montem Transfuola † ,meæ animæ dicitis*
תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוּדוּ הַרְכֶם צִפּוֹר׃ 2 כִּי — * dicitis † vt transmigret à monte vestro sicut auis?
suam ,sagittam parauerunt ,arcum tendent * impii ecce
הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ [m] חִצָּם — * tetenderũt
,corde rectos in caligine ipsa in iaciendum ad ,neruum † super
עַל־יֶתֶר [n] לִירוֹת בְּמוֹ־אֹפֶל לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ — כּוּדִי
!est operatus quid iustus :destruentur fundamenta *Quoniam — כֵּן
3 כִּי הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן צַדִּיק מַה־פָּעָל׃ — [m] חֵצָץ † chordam. vt iaciant
cœlis in Domini ,suæ sanctitatis templo in Dominus — [n] יָרָה
4 יְהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְהוָה בַשָּׁמַיִם — *retia
filios probabunt eius palpebræ ,videbunt eius oculi ,eius solium †
כִּסְאוֹ עֵינָיו [o] יֶחֱזוּ עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְּנֵי — † est
,impium & ;probabit iustum Dominus .hominum — [o] חָזָה
אָדָם׃ 5 יְהוָה צַדִּיק יִבְחָן וְרָשָׁע
super Pluet .eius anima habuit odio ,rapinam diligentem &
וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ׃ 6 יַמְטֵר עַל־ — Iniquitatem.
terrorum spiritum & ,sulphur & ,ignem ,laqueos impios
רְשָׁעִים [p] פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זִלְעָפוֹת — procellarum
iustitias Dominus iustus Quoniam .eorum calicis partem — [p] פּוּחַ
[q] מְנָת כּוֹסָם׃ 7 כִּי־צַדִּיק יְהוָה צְדָקוֹת — [q] מָנָה
.eius facies videbunt rectum :dilexit
אָהֵב יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנֵימוֹ׃

PSALMVS

PSALMVS XII. מזמור יב

.Dauidi canticum octauam super Victori

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃

* misericors
† defecerunt
ישע r פסס

desierunt † quoniam ,pius * defecit quia Domine Serua

2 הוֹשִׁיעָה r יְהוָה כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ r

* loquetur

loquentur * Mendacium .hominum filiis à fideles

אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃ 3 שָׁוְא יְדַבְּרוּ

† cũ proximo

corde in ,blanditiarum labium ,suo socio † vnusquisque

רֵעֵה t

אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ t שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב

labia vniuersa Dominus Succidet .loquentur corde &

בְּלֵב יְדַבֵּרוּ׃ 4 יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי

* blanda

:dixerunt Qui .magna loquentem linguam ;blanditiarũ *

חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת׃ 5 אֲשֶׁר אָמְרוּ

† linguam nostram
* dominabitur

dominus * quis ,nobiscum nostra labia ,roboremus nostra lingua In †

לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן

† pauperum,
שֹׁדֵד a עֲנִי b

clamorem propter ,afflictorum † vastitatem Propter ?nobis

לָנוּ׃ 6 מִשֹּׁד a עֲנִיִּים b מֵאַנְקַת

* dicit

ponam ,Dominus dicet * ,surgam nunc inopum

אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה אָשִׁית

† eum
* ab eo qui deridẽdo sufflat in eum.

eloquia ,Domini Eloquia .eum illaqueabit * salute in †

בְּיֵשַׁע יָפִיחַ c לוֹ׃ 7 אִמְרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת

פּוּחַ c

fusum ,terram in clibano in † conflatum argentum ,munda

† à domino terræ defæcatum septemplicitèr.

טְהֹרוֹת כֶּסֶף צָרוּף בַּעֲלִיל לָאָרֶץ מְזֻקָּק

à eum custodies:eos seruabis Domine Tu .septies

נָצַר d

שִׁבְעָתָיִם׃ 8 אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ d

* In circuitu
† ambulant cum exaltant ipsi,

impii Circumquaque * .feculum in hac generatione

מִן־הַדּוֹר זוּ לְעוֹלָם׃ 9 סָבִיב רְשָׁעִים

* est
רוּם e

.hominum filiis * vilitas ,exaltare secundum ,ambulabunt †

יִתְהַלָּכוּן כְּרֻם e זֻלּוּת לִבְנֵי אָדָם׃

B

PSALMVS XIII. מזמור יג

Vſquequo .Dauidi canticum Victori

2 עד־אנה ׃ לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד 1

facies † abſcondes vſquequo :æternum * mihi obliuiſceris Domine * in ſeculum: † faciem tua

יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־אָנָה תַּסְתִּיר אֶת־

conſilia ponam Vſquequo .me à tuas

עַד־אָנָה ᶠ אָשִׁית ᵍ עֵצוֹת 3 פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי ׃ ᶠ שות ᵍ יעץ

exaltabitur Vſquequo ?die in meo corde in dolorem,mea anima in

בְנַפְשִׁי ʰ יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם עַד־אָנָה יָרוּם ʰ יגה

Domine me exaudi * ,Aſpice ?me ſuper meus inimicus * &

ᶦ הַבִּיטָה עֲנֵנִי יְהוָה 4 אֹיְבִי עָלָי ׃ ᶦ נבט

mortem † dormiam fortè ne ,meos oculos illumina ,meus Deus † in morte.

אֱלֹהָי ᵏ הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת ׃ ᵏ אור

mei hoſtes : ei præualui ,meus inimicus dicat fortè Ne

5 פֶּן־יֹאמַר אֹיְבִי יְכָלְתִּיו ˡ צָרַי ˡ צור

tua miſericordia in ego Et .nutauero cùm exultabunt

ᵐ יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט ׃ 6 וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ ᵐ גול

:Domino cantabo ,tua ſalute in meum cor exultabit * ,ſperaui * exultauit

בָּטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ ⁿ אָשִׁירָה לַיהוָה ⁿ שור

.me ſuper † retribuit quoniam † mihi.

כִּי גָמַל עָלָי ׃

PSALMVS XIV. מזמור יד

† non ,ſuo corde in nebulo * Dixit .Dauidi Victori * ſtultus † eſt

1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין

non .facinus * fecerunt abominabile ,† corruperunt :Deus † viam ſuam, * opus.

אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ הִתְעִיבוּ עֲלִילָה אֵין

†est qui faciat :

super prospexit cœlis è Dominus .bonum *faciens* †

עֹשֵׂה־טוֹב׃ 2 יְהוָה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־

* vt videat ○ ראה

quærens ,intelligens fit an *videndum ad* * ,hominum filios

בְּנֵי־אָדָם ○ לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־

† Omnes declinauerunt ,* fœtuerunt: פ שור

non *sunt facti rancidi* * pariter *recessit Omnis* † .Deum

אֱלֹהִים׃ 3 הַכֹּל פ סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין

† est

Nónne .vnus etiam * non ,bonum faciens †

עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ 4 הֲלֹא

comedentes ?iniquitatem operantes omnes cognouerunt

יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי

† ac si

non Dominum ,panem comederunt † ,meum populum

עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם יְהוָה לֹא

Deus quoniam timore timuerunt Ibi .inuocauerunt

קָרָאוּ׃ 5 שָׁם פָּחֲדוּ פָחַד כִּי־אֱלֹהִים

,afficietis pudore *afflicti* Consilium .Iusti generatione in

ק יעץ ר ענה * est

בְּדוֹר צַדִּיק׃ 6 ק עֲצַת־ר עָנִי תָבִישׁוּ

Sion ex dabit Quis .* eius spes Dominus quoniam

כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃ 7 מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן

† quando conuertet

:sui populi captiuitatem Dominus *conuertendo in* † ?Israel salutem

יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ

.Israel lætabitur ,Iahacob exultabit

יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

PSALMVS XV. מזמור טו

peregrinabitur quis Domine .Dauidi Canticum

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יָגוּר 1

?tuæ sanctitatis monte in habitabit quis ?tuo tabernaculo in

* Qui ambulat perfectè, † operatur * loquitur

בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ׃

veritatem *loquens* * & ,iustitiam *operans* † & ,*perfectus Ambulans* *

א אמן

הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר א אֱמֶת 2

non ,ſua lingua *ſuper eſt oblocutus* † Non .ſuo corde in

בִּלְבָבוֹ׃ 3 לֹא־רָגַל עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־

ſuper *detulit* † non opprobrium & ,malum ſuo *ſocio* * fecit

עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־

timentes & ,*reiectus ,eius oculis in Contemptus* * .ſuũ propinquum

קְרֹבוֹ׃ 4 נִבְזֶה בְּעֵינָיו נִמְאָס וְאֶת־יִרְאֵי

.*mutabit* * non & ,ſe affligere iurauit :*glorificabit* † Dominum

יְהוָה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע [b] לְהָרַע וְלֹא [c] יָמִר׃

ſuper † munus & vſuram ad dedit non ſuam Pecuniam

5 כַּסְפּוֹ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד עַל־

.ſeculum in *nutabit* † non hæc *faciens* * :accepit non innocentẽ

[d] נָקִי לֹא לָקָח עֹשֵׂה־אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃

† accuſauit
* proximo
† accepit
contra

* Qui deſpicit ſe in oculis ſuis, abiicit ſe,
† glorificat qui
* mutauit.
[b] רוע [c] מור
† contra

* qui facit
† labetur
[d] נקת

PSALMVS XVI. מִזְמוֹר יו

ſperaui quoniam :Deus me Cuſtodi . Dauidi Michtam *

1 [e] מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־[f] חָסִיתִי

meum bonum :tu † meus *Dominus* * :Domino *Dixiſti* † .te in

בָךְ׃ 2 אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי

:*ipſi* † terra in qui ſanctis In .te *ſuper* * non

בַּל־עָלֶיךָ׃ 3 לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה

Multiplicentur .*eis in* * mea voluntas omnis *inclytis &*

וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם׃ 4 [g] יִרְבּוּ

eorum libamina libabo non ,*feſtinarunt alienum* * ,eorum *idola* †

עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־[h] אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם

.meis labiis *ſuper* † eorum nomina aſſumam nec ,ſanguine de

מִדָּם וּבַל־[i] אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃

ſuſtentas * tu :mei calicis & ,meæ hereditatis pars Dominus

5 יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ

* *Inſigne aureolum.*
[f] כתם חסה
† Dixi
* Deus
† es
* eſt niſi à
† ſunt:& fortibus * eſt.
† dolores
* qui alteri Deo donauerunt;
[g] רבה [h] נסך
[i] נשא
† in

* ſuſtentas

Hæreditas | etiam : iocundis in mihi ceciderunt *Funes* .meam fortem

גּוֹרָלִי׃ 6 חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־

est mihi. | .qui Domino Benedicam *me super* speciosa hæreditas

נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי׃ 7 אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר

:mei renes me erudierunt noctibus etiam :mihi consuluit

[k] כָּלָה | יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי [k] כִלְיוֹתָי׃

mea dextera à quoniã ;semper me coram Dominum Posui

[l] שָׁוָה | 8 [l] שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי

est,ne declinem | exultauit & ,meum cor est lætatum Propterea *.nutabo non*

[m] גּוּל | בַּל־אֶמּוֹט׃ 9 לָכֵן שָׂמַח לִבִּי [m] וַיָּגֶל

† & * confidéter. | *fiducia in* * habitabit mea caro *etiam* † :mea gloria

כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃

† nec | *non* † :sepulchro in meam animã relinques non Quoniam

10 כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־

permittes * vt videat corruptionẽ. | me facies Scire *foueam videre* * tuum misericordem *dabis*

[n] תִתֵּן חֲסִידְךָ [o] לִרְאוֹת [p] שָׁחַת׃ 11 [q] תּוֹדִיעֵנִי

יתיר | *tuis faciebus cum* * lætitiarum saturitas :*vitarum* † semitam

[n] נָתַן [o] רָאָה | אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ

[p] שׁוּחַ [q] יָדַע | *perpetuò* * tua dextera in † iocunditates

† vitæ. * est cũ vultu tuo: † sunt * in seculum | נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃

PSALMVS XVII. מזמור יז

intende ,iustitiam Domine Audi.Dauidi Oratio

[r] פָּלַל | 1 [r] תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְהוָה צֶדֶק הַקְשִׁיבָה

* quæ est absque | labiis *non in* * ,meam orationem ausculta ,meo clamori

[s] רָנַן [t] שָׂפָה | [s] רִנָּתִי הַאֲזִינָה תְפִלָּתִי בְּלֹא [t] שִׂפְתֵי

† facie tua | egrediatur meum iudicium *tuis faciebus* † A .doli

מִרְמָה׃ 2 מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא

* iniquitates | ,meum cor Probasti *.rectitudines* * videant tui oculi

[u] חָזָה | עֵינֶיךָ [u] תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃ 3 בָּחַנְתָּ לִבִּי

non cogitaui ,inuenies † non ,me conflasti ,nocte visitasti — † inuenisti in me iniquitatem, quod

פָּקַדְתָּ לַּיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־תִּמְצָא ˣזַמֹּתִי בַל־

verbo in † hominum opera Ad * .meum os transibit

יַעֲבָר־־פִּי׃ 4 לִפְעֻלּוֹת אָדָם בִּדְבַר — ˣ זַמֵּם

,effractoris * semitas custodiui ego tuorum labiorum — transiuit * Propter † propter verbum * dissipatoris

שְׂפָתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ׃

nutarunt non * ,tuis orbitis † in meos gressus Sustentando 5

תָּמֹךְ אֲשֻׁרַי בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ בַּל־נָמוֹטּוּ — Sustenta † viis * ne declinet

:Deus me exaudies quoniam .te inuocaui Ego .mei pedes 6.

פְעָמָי׃ אֲנִי־קְרָאתִיךָ כִי־[a] תַעֲנֵנִי אֵל

Segrega † ,meum eloquium audi ,mihi tuam aurem inclina — [a] עָנָה

[b]הַט־־אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃ 7 הַפְלֵה

insurgentibus ab :sperantium seruator tuas misericordias — † Mirifica pietates

חֲסָדֶיךָ [c]מוֹשִׁיעַ [d]חוֹסִים מִמִּתְקוֹמְמִים — [b] נָטָה

filia nigredinem * vt me Custodi .tuam dexteram in — [c] יָשַׁע [d] חָסָה

בִּימִינֶךָ׃ 8 שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־ — * pupillam

faciebus * A .me abscondes † tuarum alarum vmbra in ,oculi — † absconde * facie

עָיִן [e]בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃ 9 מִפְּנֵי — [e] צָלַל

animam in † meorum inimicorũ :me vastauerunt qui ,impiorum — † qui propter animam circundederunt

רְשָׁעִים זוּ [f]שַׁדּוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ

suo ore : * clauserunt suo Adipe .me super circundabunt

[g]יַקִּיפוּ עָלָי׃ 10 חֶלְבָּמוֹ סָּגְרוּ פִּימוֹ — [f] שָׁדַד [g] נָקַף

:nos * circunderũt nũc nostro Gressu .superbia in † sunt locuti — * corpus suũ:

דִּבְּרוּ [h]בְגֵאוּת׃ 11 אַשֻּׁרֵנוּ עַתָּה סְבָבוּנִי — † superbè. In via nostra * me:

.terram in declinandum ad ponent † suos oculos

עֵינֵיהֶם [i]יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃ — נו ק

leunculi vt & ,rapere appetet * ,leonis vt ,eius Similitudo — † posuerunt

דִּמְיֹנוֹ [k]כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרֹף וְכִכְפִיר 12 — [h] גָּאָה [i] שׁוּם

,eius facies † præueni, Domine Surge .abditis in manentis — * desiderauit † faciem

יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃ 13 קוּמָה יְהוָה קַדְּמָה פָנָיו — [k] דָּמָה

* qui est gladius tuus.
† qui sunt flagellum tuum erue
* mũdo, quorum pars est

,tuo gladio * impio ab meam animam erue :eum incurua
הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃
tempore * de viris à ,Domine tua manu † viris A
14 [l] מִמְתִים־יָדְךָ׀ יְהוָה מִמְתִים מֵחֶלֶד

[l] וצפונך ק
מִתָּה [m] צְפַן

,eorum ventrem implebis tuo abscondito & :vita in eorum pars
חֶלְקָם בַּחַיִּים [m] וּצְפִינְךָ תְּמַלֵּא בִטְנָם

† dimittent
[n] יָנִח

.suis paruulis suum residuum reponent † & :filii saturabuntur
יִשְׂבְּעוּ בָנִים [n] וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃

* faciem tuã: † cum expergefacta fuerit imago tua.
[o] קוץ

euigilando in † satiabor tuas facies * videbo iustitia in Ego
15 אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה [o] בְהָקִיץ
.tuam imaginem
תְּמוּנָתֶךָ׃

PSALMVS XVIII. מזמור יח

est locutus qui Dauid Domini seruo Victori
1 לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר

* qua
[p] שור [q] נָצַל

eripuit * die in :huius cantici verba Domino
לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי [p] הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם [q] הִצִּיל־

† manu

,suorum inimicorum omnium vola † de eum Dominus
יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו

Domine te Diligam :dixit Et .Saul manu de &
וּמִיַּד שָׁאוּל׃ 2 וַיֹּאמַר אֶרְחָמְךָ יְהוָה
,mea arx &, mea petra Dominus .mea fortitudo
חִזְקִי׃ 3 יְהוָה׀ סַלְעִי וּמְצוּדָתִי
,meum scutũ :eo in sperabo mea petra, meus Deus, meus erutor &

[r] גִּנֵּן

וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ [r] מָגִנִּי
inuocabo Laudatum .mea eleuatio ,meæ salutis cornu &
וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי׃ 4 מְהֻלָּל אֶקְרָא

* Quoniam

me circundederunt * .seruabor meis inimicis ab & ,Dominum
יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃ 5 אֲפָפוּנִי

.me terrebant *belsahal* * .torrentes & ,mortis *funes* † — † dolores * impietatis

חֶבְלֵי־מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתוּנִי׃

me præuenerunt :me circundederunt inferni *Funes* † — † Dolores

6 חֶבְלֵי שְׁאוֹל סְבָבוּנִי קִדְּמוּנִי

,Dominum inuocabo *mihi* * angustia In .mortis laquei — * mea

ᶠ יָקֵשׁ ˣ צוּר — ᶠ מוֹקְשֵׁי מָוֶת׃ 7 ᶻ בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה

:meam vocem suo templo de audiet :clamabo meum Deum ad &

וְאֶל־אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי

: eius aures in introibit *eius facies ad* meus clamor & — coram eo

ᵘ כוא — וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו ᵘ תָּבוֹא בְאָזְנָיו׃

montium fundamenta & ,terra contremuit & ,se mouit Et

ˣ יָכֵד — וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ ˣ וּמוֹסְדֵי הָרִים

.*ei fuit furor* * quoniam ,*sunt commota* † & :se mouerunt — † mouerũt se, * est iratus.

יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ׃

:peredes * eius ore ex ignis & ,eius *naso* † In fumus Ascendit — † furore * consumpsit:

9 עָלָה עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ־מִפִּיו תֹּאכֵל

cælos inclinauit Et .eo ab sunt succensi carbones

ʸ נָטָה — נֶחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ 10 ᵃ וַיֵּט שָׁמַיִם

super equitauit Et .eius pedibus sub caligo & :descendit &

וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃ 11 וַיִּרְכַּב עַל־

.*venti* pennas super volauitque .volauit & ,Cherub — ventorum.

ᵇ עוף ᶜ דָאָה — כְּרוּב ᵇ וַיָּעֹף ᶜ וַיֵּדֶא עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃

eius circuitibus in ,suum latibulum *obscuritatem Ponet* † — † Posuit tenebras

ᵈ שות — 12 ᵈ יָשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו

.*ætherum* † nubibus * aquarum tenebrositas ,eius tegmen — * in † cælorum.

ᵉ סכך — ᵉ סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃

,grando transierunt eius nubes eo coram fulgorem Propter

13 מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד

,Dominus cælis in tonauit Et .ignis carbones &

וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃ 14 וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם יְהוָה

dedit .ignis carbones & ,grando :suam vocem *dabit* altissimus &

f עָלָה g נָתַן f וְעֶלְיוֹן g יִתֵּן h קֹלוֹ בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃

h קוֹל fulgura & :eos *dispersit contritos* † & ,suas sagittas misit Et

† confregit 15 וַיִּשְׁלַח חִצָּיו i וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים

i פּוּץ

* iecit,& perdidit ,aquarum .*aluei* † apparuerunt Et .eos *conturbauit & ,multiplicauit* *

† profunda רָב k וַיְהֻמֵּם׃ 16 l וַיֵּרָאוּ אֲפִיקֵי מַיִם

k הָמַם l רָאָה tuam increpationem propter orbis fundamenta sunt discooperta &

m גָּלָה m וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגַּעֲרָתְךָ

* iræ tuæ ,altitudine de Mittet .*tui nasi* * venti flatũ propter:Domine

יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ׃ 17 יִשְׁלַח מִמָּרוֹם

me Eruet .multis aquis de me extrahet ,me capiet

n לָקַח n יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ 18 o יַצִּילֵנִי

o נָצַל p עָזַז quoniam ,me habentibus odio ab & ,forti meo inimico ab

q שָׂנֵא מֵאֹיְבִי p עָז q וּמִשֹּׂנְאַי כִּי־

die in me Præuenient :me *præ* robustiores fuerunt

אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ 19 יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם־

baculus me eduxit Et 'mihi *fulcrum in* Dominus fuit & :meæ contritionis

r הָיָה אֵידִי r וַיְהִי־יְהוָה לְמִשְׁעָן לִי׃ 20 וַיּוֹצִיאֵנִי

.me in complacuit quoniam ,me eruet :latitudinem in

לַמֶּרְחָב יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי׃

,meam iustitiam secundum Dominus mihi Retribuet

21 יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי

Quia .mihi reddet mearum manuum puritatem secundum

f בָּרַר t שׁוּב f כְּבֹר יָדַי t יָשִׁיב לִי׃ 22 כִּי־

.meo Deo à egi impiè non & ,Domini vias custodiui

שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא־רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃

non eius statuta & ,me coram eius iudicia omnia Quoniam

u חָקַק 23 כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי u וְחֻקֹּתָיו לֹא־

amoui me custodiui & ,eo cum perfectus fui Et .me à *amouebo*

x סוּר x אָסִיר מֶנִּי׃ 24 וָאֱהִי תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר

,meā iustitiā secundū mihi Dominus reddidit Et .mea iniquitate ab

[y] מֵעֲוֺנִי׃ 25 וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי כְּצִדְקִי — [y] עוה

.suis oculis coram mearum manuum puritatem secundum

כְּבֹר יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו׃

perfecto viro cum † ,eris misericors misericorde Cum — † &

26 עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גְּבַר תָּמִים

perverso cum & ,eris mundus mundo Cum eris perfectus

תִּתַּמָּם׃ 27 עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר וְעִם־עִקֵּשׁ

:servabis *afflictum* populum tu Quoniam :*te reddes perversum*. — perversus vi deberis.

תִּתְפַּתָּל׃ 28 כִּי־אַתָּה עַם [z] עָנִי [a] תוֹשִׁיעַ — pauperem [z] עָנָה [a] יָשַׁע

illuminabis tu Quoniam .humiliabis excelsos oculos &

וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל׃ 29 כִּי־אַתָּה [b] תָּאִיר — [b] אור

.*meam tenebrositatem* * illuminabit meus Deus ,Domine meā lucernā — * tenebras meas.

נֵרִי יְהוָה אֱלֹהַי [c] יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי׃ — [c] נָגַהּ

transiliam Deo meo in & ,exercitum *percurram* † te in Quoniam — † conteram

30 כִּי בְךָ [d] אָרֻץ גְּדוּד וּבֵאלֹהַי אֲדַלֶּג־ — [d] רוץ

Domini eloquium ,*eius* via *perfecta Dei .murum — * est

שׁוּר׃ 31 הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת־יְהוָה

quis Quoniam .eo in sperantibus omnibus *ipse* † clypeus:conflatum — † est

צְרוּפָה [e] מָגֵן הוּא לְכֹל [f] הַחוֹסִים בּוֹ׃ 32 כִּי מִי — [e] גנן [f] חָסָה

?nostrum Deum præter *petra* * quis & :Dominum præter Deus — * fortis

אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃

perfectam *dedit* * & ,fortitudine me *accingens* † Deus — †qui accingit * posuit

33 הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל [g] וַיִּתֵּן תָּמִים — [g] נָתַן

;cervarum sicut meos pedes *Adæquans* .meam viam — Ponens

דַּרְכִּי׃ 34 מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת

manus *Docens* , me stare facier mea excelsa super &

וְעַל בָּמוֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃ 35 מְלַמֵּד יָדַי

.meis brachiis æreus arcus *conteritur* & ,bellum ad meas — Qui docet, conteretur

לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרוֹעֹתָי׃

:me fulciet tua dextera ,tuæ ſalutis ſcutum mihi dediſti Et

a גנן — 36 וַתִּתֶּן־לִי a מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי

meum greſſum Dilatabis .me multiplicabit tua manſuetudo &

b ענה c רבה — b וְעַנְוַתְךָ c תַרְבֵּנִי׃ 37 תַּרְחִיב צַעֲדִי

declinauerũt .meos inimicos Perſequar .mea cruta *nutarunt* non & :me ſubtuſ

תַּחְתָּי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ 38 אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי

donec conſumam — .eos *conſumere donec* ,reuertar non & :eos comprehendam &

d נשג e כלה — d וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־ e כַּלּוֹתָם׃

.meos pedes ſubtus cadent :ſurgere poterunt non &,eos Tranſfigã

f נפל — 39 אֶמְחָצֵם וְלֹא־יֻכְלוּ קוּם f יִפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי׃

incuruabis :bellum ad fortitudine me accinxiſti Et

40 וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ

inimicos meos — dediſti meorum inimicorum Et .me ſubtus *mihi obſiſtentes*

g קום — g קָמַי תַּחְתָּי׃ 41 וְאֹיְבַי נָתַתָּה

Clamabunt .*eos* ſuccidam me habentes odio & :ceruicem mihi

h צמת — לִי עֹרֶף וּמְשַׂנְאַי h אַצְמִיתֵם׃ 42 יְשַׁוְּעוּ

erit ſaluator: ad — .eos exaudiuit non & ,Dominum *ſuper* ; *ſaluans* non &

i ישע — וְאֵין i מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא עָנָם׃

lutum ſicut :*venti facies ſuper* * puluerem vt eos *comminuam* † Et

† pudore afficiam * corã vento: — 43 וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ כְּטִיט

contentionibus à me Erues .eos euacuabo platearum

k ריב — חוּצוֹת אֲרִיקֵם׃ 44 תְּפַלְּטֵנִי k מֵרִיבֵי

† quem — cognoui non † populus :gentium *caput* in me pones ,populi

l שום — עָם l תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי

* ſeruiet — :mihi *obtemperabunt* † auris auditum Ad ,mihi *ſeruient* *

† congregabunt ſe — 45 יַעַבְדוּנִי׃ לְשֵׁמַע אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי

,decident extranei Filij .mihi mentientur extranei filii

m נבל — בְּנֵי נֵכָר יְכַחֲשׁוּ־לִי׃ 46 בְּנֵי־נֵכָר m יִבֹּלוּ

benedictus & Dominus Viuit .ſuis carceribus à expaueſcent &

וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם׃ 47 חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ

dans Deus .meæ ſalutis Deus ſe exaltet & ,*mea petra* fortis meus, qui dat

צוּרִי וְיָרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃ 48 הָאֵל הַנּוֹתֵן

meus Erutor .me ſub populos dixit & :mihi vltiones

נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים תַּחְתָּי׃ 49 מְפַלְּטִי

viro à :me exaltabis *mihi obſiſtentibus ab* etiam ,meis inimicis ab præ inimicis meis

מֵאֹיְבָי אַף מִן־קָמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ

gentibus in tibi confitebor Propterea .me erues *rapina* iniquo

חָמָס [n] תַּצִּילֵנִי׃ 50 עַל־כֵּן [o] אוֹדְךָ בַגּוֹיִם [n] נָצַל [o] יָדָה

,ſui regis ſalutes † Magnificans .cantabo * tuo nomini &:Domine * hoc † Deus

יְהוָה וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה׃ 51 מַגְדִּל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ

.ſeculũ in vſq; eius ſemini & ,Dauid ſuo *vncto* miſericordiã faciẽs & Chriſto

וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃

PSALMVS XIX. מזמור יט

enarrantes Cæli .Dauidi canticum Victori enarrane

1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ 2 הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים

.*expanſio indicans* eius manuum opus & :Dei gloriam annũciat firmamentum

כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו [p] מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ [p] נגד

nocti nox & :ſermonem *eructabit* * diei Dies * loquetur

יוֹם לְיוֹם [q] יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְּלַיְלָה 3 [q] נבע

.verba * non & ,ſermo † Non .ſcientiam indicabit † eſt * ſunt

יְחַוֶּה־[r] דָּעַת׃ 4 אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים [r] ידע

exiuit terram omnem In .eorum vox *ſit audita* † non *vt* † auditur

בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ 5 בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא

Soli :eorum eloquia orbis extremum in & ,eorum linea

[ſ] קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ [ſ] קוה

egrediens ſponſus tanquam ipſe Et .eis in tabernaculũ poſuit

[t] שָׂם־אֹהֶל בָּהֶם׃ 6 וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא [t] שום

.viam currendum ad potens vt gaudebit :ſuo thalamo de

מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃

eius reuolutio & ,eius egressio cælorum extremo Ab

7 מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם [u] מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ

[u] יָצָא

.eius calore à *latens* * non & :eorum extrema super

* est qui se abscondat

עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃

testimonium :animã conuertens ,perfecta Domini Lex

8 [a] תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ [b] עֵדוּת

[a] יָרָה [b] עוּר

Præcepta *.simplicem* efficiens sapientem ,fidele Domini

paruulum

יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת [c] פֶּתִי׃ 9 פִּקּוּדֵי

[c] פָּתָה

putum Domini præceptum :cor lætificantia ,recta Domini

יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב [d] מִצְוַת יְהוָה בָּרָה

[d] צִוָּה

permanens mundus Domini Timor .oculos illuminans

מְאִירַת עֵינָיִם׃ 10 יִרְאַת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת

seculum.

.pariter sunt iustificata ?veritas Domini iudicia *,perpetuum* in

לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה [e] אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃

[e] אָמַן

† magis quã aurum, & aurum multum: & dulciora

dulcia & *?multo obrizo præ & ,auro præ* † Desiderabilia

11 הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב [f] וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים

[f] פָּזַז

illustratur tuus seruus Etiam *.fauorum liquore* * & ,melle *præ*

* fauo placentis melle confectis.

† est.

מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃ 12 גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר

.† multa merces ea custodiendo in :eis in

בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃

.me munda occultis ab ?intelliget quis .Errores

13 שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת [g] נַקֵּנִי׃

[g] נָקָה

à superbiis

dominentur ne ,tuum seruum prohibe *insolentibus ab* Etiam

14 גַּם [h] מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־

[h] זוּד

mihi.

multa * præuaricatione à ero mũdus & ero perfectus tunc *,me in*

* magna,

כִּי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע [i] רָב׃

[i] רָבַב

mei cordis meditatio & ,mei oris eloquia voluntatẽ ad Erunt

15 יִהְיוּ־[k] לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי [l] וְהֶגְיוֹן לִבִּי

[k] רָצָה [l] הָגָה

† coram te;

.mi redemptor & ,mea petra Domino *tuas facies ad* †

לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

PSALMVS XX. מִזְמוֹר כ

Dominus te Exaudiat .Dauid canticum Victori

1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ 2 [m]יַעַנְךָ יְהוָה — [m]עָנָה

.Iahacob Dei nomen te eleuet :angustiæ die in

בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃

.te fulciat Siion de & :sanctitate de *tuum* auxilium Mittat — tibi

3 יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃

tua ascensio * & :tuorum *munerum* omnium Recordetur — sacrificiorum * holocaustū tuum

4 יִזְכֹּר כָּל־[n]מִנְחֹתֶךָ [o]וְעוֹלָתְךָ — [n]מִנְחָה [o]עֹלָה

omne & :tuum cor secundum tibi Det .Selah ,incineret

יְדַשְּׁנֶה סֶלָה׃ 5 יִתֶּן־לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל־

,tua salute in *Ouabimus* * .impleat tuum consilium — * Exultabimus

[p]עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃ 6 [q]נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ — [p]יעץ [q]רָנַן

Dominus impleat ,releuabimus vexillum nostri Dei nomine in &

וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא יְהוָה

fecit saluum quòd sciui Nunc .tuas petitiones omnes

כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃ 7 עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי [r]הוֹשִׁיעַ — [r]יָשַׁע

:suæ sanctitatis cælis de *ei respondebit* * :suum *vnctum* † Dominus — † Christum *exaudiet illū

יְהוָה מְשִׁיחוֹ [s]יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ — עָנָה

hi & ,curru in Hi .suæ dexteræ salus fortitudinibus in

בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ׃ 8 אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה

nostri Dei Domini *nomine in* nos & :equis in — nomen

בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

nos & :ceciderunt & ,se incuruauerunt Hi .memorabimus

נַזְכִּיר׃ 9 הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ

rex ,serua Domine .nos ereximus & ,surreximus

[t]קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד׃ 10 יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ — [t]קוּם

.nos clamare die in nos exaudiet — qua inuocauerimus

יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃

PSALMVS XXI. מזמור כא

tua fortitudine in Domine .Dauid canticum Victori

1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: 2 יְהוָה ᵘ בְּעָזְּךָ — ᵘ עֻזּו

! vehementer exultabit quam tua salute in & :rex lætabitur

יִשְׂמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה־יָּגִיל מְאֹד: — ᵘ גול

probationem & ,ei dedisti eius cordis Desiderium — יתיר

3 ˣ תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת — ˣ אוּת

eum præuenies Quoniam .Selah ,prohibuisti non eius labiorũ

שְׂפָתָיו בַּל־מָנַעְתָּ סֶּלָה: 4 כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ

coronam auream. — *obrizi diadema* eius capiti appones ,bonitatis benedictionibus

בִּרְכוֹת טוֹב ʸ תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת ᶻ פָּז: — ʸ שות ᶻ פזז

† Vitam — dierum longitudinem ei dedisti :te a petiit *Vitas* †

5 חַיִּים שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לּוֹ אֹרֶךְ יָמִים

* in
† seculum
* est

:tua salute in eius gloria * Magna .*perpetuum* † & .seculum *

6 עוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ

† pones — Quoniam eum super *adaquabis* † decorem & ,gloriam

הוֹד וְהָדָר תְּשַׁוֶּה עָלָיו: 7 כִּי־

* seculum: — lætitia in eum lætificabis :*perpetuum* * in benedictiones eum pones

תְּשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד ᵃ תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה — ᵃ חדה

† vultu tuo
* sperat.

:Domino in *sperans* * rex Quoniam *tuis faciebus* † cum

אֶת־פָּנֶיךָ: 8 כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה

† Sufficiet — *Inueniet* † .nutabit non altissimi misericordia in &

וּבְחֶסֶד ᵇ עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט: 9 תִּמְצָא — ᵇ עלה

* omnibus
inimicis tuis
† sufficiet
habentibus
* iræ tuæ:

.te odio *habentes inueniet* † tua dextera :*tuos inimicos omnes* * tua manus

יָדְךָ לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שֹׂנְאֶיךָ:

tuarum facierum * tempore in ignis clibanum vt eos Pones

10 תְּשִׁיתֵמוֹ כְּתַנּוּר אֵשׁ לְעֵת פָּנֶיךָ

* furore
† disperdet
* consumet

.ignis eos *perdet* * &:eos *deglutiet* † suo *naso* * in Dominus

יְהוָה בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ:

.*hominis* † filiis à eorum semen & :perdes terra eorum Fructum — † hominum.

11 [c]פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם׃ — [c] פרה

cogitationem cogitauerūt: malum te super declinauerunt Quoniam

12 כִּי־[d]נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ [e]מְזִמָּה — [d] נטה [e] זמם

:humerum eos pones Quoniam .† poterunt non * — * quam † perficere.

13 בַּל־יוּכָלוּ׃ כִּי [f]תְּשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם — [f] שות * sagittas † contra faciē

.eorum *facies super* † præparabis * tuis funibus in

בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃

psallemus & , cantabimus :tua fortitudine in Domine te Exalta

14 רוּמָה יְהוָה [g]בְעֻזֶּךָ [h]נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה — [g] עזז [h] שור

.tuam fortitudinem

גְּבוּרָתֶךָ׃

PSALMVS XXII. מזמור כב

.Dauid canticum *auroræ* ceruam super Victori — matutinam

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃

longinquus? me dereliquisti quid vt, ,meus Deus ,meus Deus — elongatus

2 אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק

clamabo † meus Deus .mei rugitus verbis * ,mea salute à — * & † clamo in die,

מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃ 3 אֱלֹהַי אֶקְרָא

.mihi silentium † non & ,nocte & *:respondebis* * non & *interdiu* — * exaudis † est [i] דמה

יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־[i]דוּמִיָּה לִי׃

Israel laudes *inhabitans* * sanctus tu Et — * permanens [k] הלל

4 וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב [k]תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃

. eos eruisti & ,sperauerunt :nostri patres sperauerunt te In

5 בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃

non & sperauerunt te in euaserunt & ,clamauerunt te Ad

6 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָּטְחוּ וְלֹא־
fuerunt

† sum ve :vir non & ,vermis † ego Et .affecti pudore fuerunt
בּוֹשׁוּ 7 וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ
.populi contemptus & ,hominum opprobrium
ו בּוּז חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃
* per labium. ,labia in * emittent :me subsannabunt me videntes Omnes
מ רָאָה 8 כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי יַפְטִירוּ בְשָׂפָה
+ dicendo: Deuoluit se :eum eruat :Dominum ad Volue † caput mouebunt
נ נוע ס גלל יָנִיעוּ רֹאשׁ׃ 9 גֹּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ
* es * tu Quoniam .eo in complacuit quoniam ,eum eripiat
פ נצל יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ׃ 10 כִּי־אַתָּה
ק גוח ,meæ matris vbera super me faciés cõfidere ;vt ero ab meus eductor
גֹחִי מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי׃
meæ matris ventre de :vulua ex sum proiectus te Super
11 עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי
† es quoniam ,me à te elonges Ne .tu † meus Deus
אֵלִי אָתָּה׃ 12 אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־
* est .auxiliator * non quia :propinqua angustia
ר צור צָרָה קְרוֹבָה כִּי־אֵין עוֹזֵר׃
† tauri Basan robusti † multi vituli me Circundederunt
ש פר 13 סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן
* instar coronæ :suum os me super Patefecerunt † .me circundederunt corona *
† Aperuerũt ת פצה כִּתְּרוּנִי׃ 14 פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם
:sum effusus aqua Sicut .rugiens & ,rapiens leo *
* vt אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃ 15 כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי
:cera sicut meum cor fuit :mea ossa omnia se separauerunt &
וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג
testa tanquam Aruit .meorum viscerum medio in se liquefecit
ט מסס נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי׃ 16 יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ
iungitur puluere in & ,meis faucibus adhærens mea lingua & ,mea fortitudo
א כוח כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי וְלַעֲפַר־

,canes me circundederunt Quoniam .me pones mortis
מות תשפתני׃ 17 כי סבבוני כלבים
,meas manus *leo quasi* † :me circunderunt malignantium *coetus* congregatio † foderunt
a עדת מרעים הקיפוני b כארי ידי כרו
ק
,aspicient ipsi :mea ossa omnia Numerabo .meos pedes &
ורגלי׃ 18 אספר כל־עצמותי המה c יביטו a יעד b כרה
:sibiipsis mea vestimenta Diuident .me in inspicient
יראו־בי׃ 19 יחלקו בגדי להם c נבט
Domine tu Et .sortem proiicient meam vestem super &
ועל־לבושי d יפילו גורל׃ 20 ואתה יהוה d נפל
.festina meum auxilium ad ,mea fortitudo :te elonges ne
אל־תרחק אילותי לעזרתי חושה׃
meam vnicam canis manu è :meam animam gladio à Erue
21 e הצילה מחרב נפשי מיד־כלב יחידתי׃ e נצל
vnicornium cornibus à & :leonis ore ab me Serua
22 f הושיעני מפי אריה ומקרני רמים f ישע
:meis fratribus tuum nomen Narrabo *mihi respondisti* exaudisti me.
g עניתני׃ 23 אספרה שמך לאחי g ענה
Dominum Timentes .te laudabo *concionis* * medio in * congregationis
בתוך קהל אהללך׃ 24 h יראי יהוה h ירא
timete & :eum glorificate Iahacob semen vniuersum ,eum laudate
הללוהו כל־זרע יעקב כבדוהו וגורו
nec ,spreuit non Quia .Israel semen omne eo ab
ממנו כל־זרע ישראל׃ 25 כי לא־בזה ולא
suas facies abscondit neque ,*afflicti mansuetudinem* est abominatus humilitatem pauperis, faciem suam à me,, & cum clamaui
שקץ ענות עני ולא־הסתיר פניו
mea laus te A audiuit ,eû ad *ipsum clamando in* & .*illo ab*
ממנו ובשועו אליו שמע׃ 26 מאתך i תהלתי † congregatione
,*eum* † timentibus coram reddam mea vota multa *concione* † in i הלל
בקהל רב נדרי אשלם נגד יראיו׃ * te

Dominum laudabunt ,saturabuntur & ,pauperes Edent
27 יאכלו ענוים וישבעו יהללו יהוה
k היה — .seculum in vestrum cor viuet :eum quærentes
דרשיו kיחי לבבכם לעד:
fines omnes Dominum ad conuertentur & ,Reminiscentur
28 coram te — יזכרו וישבו אל־יהוה כל־אפסי־
l שחה — .gentium familiæ vniuersæ *tuas facies ad* se inclinabunt :terræ
* est † dominabitur gentibus, — ארץ lוישתחוו לפניך כל־משפחות גוים:
gentes in dominans † & :regnum * Domini Quoniam
29 * adorauerunt — כי ליהוה המלוכה ומושל בגוים:
:terræ pingues omnes *se incuruauerunt* * & ,Comederunt
30 † ante ipsum * in — אכלו וישתחוו כל־דשני־ארץ
:puluerem * descendentes omnes se incuruabunt *eius facies ad* †
לפניו יכרעו כל־יורדי עפר
† qui — :ei seruiet Semen .viuificabit non suam animam † &
ונפשו לא חיה: 31 זרע יעבדנו
nunciabunt & ,Venient .generatione in Domino narrabitur
m בוא n נגד — יספר לאדני לדור: 32 mיבאו nויגידו
.fecit quia genito populo :eius iustitiam
o ילד — צדקתו לעם oנולד כי עשה:

PSALMVS XXIII. מזמור כג

pascit — .deficiam non ,me *pascens* Dominus ,Dauidi Canticum
1 p רעה — מזמור לדוד יהוה pרעי לא אחסר:
* ad — aquas *super* * :me accubare faciet germinis tuguriis In
2 q נאה — qבנאות דשא ירביצני על־מי
conuertet meam Animam .me ducet requietum
מנוחות ינהלני: 3 נפשי ישובב
per semitas — .suum nomen propter iustitiæ *orbitas in* me ducet
ינחני במעגלי־צדק למען שמו:

timebo non ,mortis vmbræ vallem *in* ambulauero cùm Etiam — per

4 גַּם כִּי־[r] אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא — [r] הָלַךְ

ipsa ,*tuum fulcrum* † & ,tua virga :mecum tu quoniam ,malum — † baculus tuus,

[s] רָע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ[t] וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה — [s] רוֹעַ [t] שֵׁעָן

contra mensam *meas facies ad Dispones* ,me consolabuntur — Præparabis coram me latam

5 יְנַחֲמֻנִי׃ תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד — * &

meus calix" ,meum caput oleo in impinguasti :meos hostes

[u] צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי — [u] צור

me sequétur misericordia & bonum Veruntamen *exuberans* † — † erit saturus

6 [x] רְוָיָה׃ אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי — [x] רוה

Domini *domum in reuertar* * & :meæ vitæ diebus omnibus — * habitabo in domo

כָּל־יְמֵי [a] חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה

,dierū̃ longitudinem in

לְאֹרֶךְ יָמִים׃

PSALMVS XXIV. מזמור כד

:eius plenitudo & ,terra † Domini .canticum Dauidi — † est

1 לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ

maria super ipse Quia .eo in habitantes & ,orbis

2 תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי־הוּא עַל־יַמִּים

ascender Quis .eam firmauit flumina super & .eam fundauit

3 יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ מִי־יַעֲלֶה

:eius sanctitatis loco in stabit quis & ?Domini montem in

בְהַר־יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ — manibus,& mundus

vanum in accepit non qui ,corde *purus &* .*volæ* Mundus

4 [b] נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא — [b] נפשה

.dolo in † furauit nec :*meam* * animam — * suam, † dolose:

נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃

Deo à iustitiam & :Domino à benedictionem Accipiet

נָשָׂא [e] 5 יִשָּׂא [c] בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי

* est quærentium ;eum quærentium generatio * Hæc .suæ salutis

דורשיו † faciem tuã 6 יִשְׁעוֹ׃ זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי

vestra capita portæ Eleuate .Selah ,Iahacob tuas facies †

פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ 7 שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם

* portæ perpetuæ: .gloriæ rex introibit & seculi fores * vos eleuare &

וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃

† est ,potens & .fortis Dominus ?gloriæ rex iste † Quis

8 מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר

in prælio. .vestra capita portæ Eleuate .belli potens Dominus

יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ 9 שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם

portæ perpetuæ: .gloriæ rex introibit & :seculi fores vos eleuate &

וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם [d] וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃

בוא [d] * est ipse ,exercituum Dominus ?gloriæ rex iste ipse * Quis

10 מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא

.Selah ,gloriæ rex

מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

PSALMVS XXV. מזמור כה

.leuabo ;meam animam Domine te Ad .Dauidi

נָשָׂא [e] 1 לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי [c] אֶשָּׂא׃

exultent ne :afficiar pudore ne ,speraui te in meus Deus

† de * qui expectant 2 אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ

non ,te expectantes * omnes Etiam .me in † mei inimici

קָוָה [f] אֹיְבַי לִי׃ 3 גַּם כָּל־ [f] קֹוֶיךָ לֹא

† gratis. .inaniter † præuaricantes pudore afficientur :pudore afficientur

יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃

.me doce tuas semitas :me scire fac Domine tuas Vias

יָדַע [g] 4 דְּרָכֶיךָ יְהוָה [g] הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי׃

* tu quia :me doce & ,tua veritate in † me facere iter * Fac
*ambulare † per veritatem tuam * es
5 הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה
Reminiscere .die omni expectaui te :meæ salutis Deus
6 אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ h קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם׃ זְכֹר־
h קָוָה
:tuarum misericordiarum & ,Domine tuarum miserationum
רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ
:mearum pueritiarum * Peccatorum :ipsa † seculo à quia
† sunt * adolescentiæ meæ,
7 כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ חַטֹּאות נְעוּרַי
tuā misericordiā secundū ,memineris ne meatū præuaricationum &
וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ
.Domine tuam bonitatem propter :tu mei memento
זְכָר־לִי־אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה׃
peccatores docebit ideò :Dominus rectus & Bonus
8 טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים
humiles docebit & :iudicio in mansuetos Deducet .via in
Ambulare faciet humiles
9 בַּדָּרֶךְ׃ יַדְרֵךְ i עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים
,misericordia Domini semitæ Omnes :suam viam
i עָנָה
10 דַּרְכּוֹ׃ כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד
.eius testimonia & ,eius pactum custodientibus ,veritas &
k וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃
k אָמַן
;meæ iniquitati parces & :Domine tuum nomen Propter
11 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ l לַעֲוֹנִי
l עָוָה
?Dominum timens vir hic † Quis .ipsa multa quoniam
† est
12 כִּי m רַב־הוּא׃ מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה
m רָבַב
.eligat ,via in eum docebit
viam, quam
a יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃
a יָרָה
hæreditate accipiet eius semen & :morabitur bono in eius Anima
13 נַפְשׁוֹ בְּטוֹב b תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ
b לוּן
.terram
אָרֶץ׃

suum pactum & ;eum timentibus Domini Secretum

14 סוד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ

illis notum faciet. Dominum ad semper mei Oculi .eis *notificandum ad*

ידע c לְהוֹדִיעָם׃ 15 עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה c

.meos pedes reti è educet ip'e quoniam

יצא d כִּי הוּא־ d יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃

+ super * pauper .ego *afflictus* * & :vnicus quia mei miserere & .me *ad* † Respice

16 פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃

+ ab angustiis meis *coarctationibus à* † :sunt dilatatæ mei cordis Angustiæ

צור e 17 צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ e מִמְּצוּקוֹתַי

:meum laborem & .meam afflictionem Vide .me educ

יצא f הוֹצִיאֵנִי׃ f 18 רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי

quoniam ,meos inimicos Vide .meis peccatis omnibus parce &

נשא g וְשָׂא g לְכָל־חַטֹּאותָי׃ 19 רְאֵה־אוֹיְבַי כִּי־

inique .me oderunt *iniquitatis* odio & :sunt multiplicati

רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃

;confundar ne ;me erue & ,meam animam Custodi

נצל h 20 שָׁמְרָה נַפְשִׁי h וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ

Perfectio :me custodient rectitudo & *Integritas* .te in speraui quoniam

חסה i כִּי־ i חָסִיתִי בָךְ׃ 21 k תֹּם־וָיֹשֶׁר l יִצְּרוּנִי

תמם k נצר l ,Israelem Deus Redime .te expectauit quoniam

כִּי קִוִּיתִיךָ׃ 22 פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל

.eius angustiis omnibus ex

מִכֹּל צָרוֹתָיו׃

PSALMVS XXVI. מזמור כו

ego quoniam ,Domine me Iudica .Dauidi

1 לְדָוִד שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי אֲנִי

non ,sum fisus Domino in & .ambulaui mea perfectione in

בְּתֻמִּי הָלַכְתִּי וּבַיהוָה בָּטַחְתִּי לֹא

examina † : me tenta & ,Domine me Proba *.vacillabo* *

אֶמְעָד׃ 2 בְּחָנֵנִי יְהוָה [m]וְנַסֵּנִי צְרוֹפָה

tua misericordia Quoniam .meum cor & .meos renes

[n]כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃ 3 כִּי חַסְדְּךָ

.tua veritate in ambulabo & :meis oculis coram

לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי [o]בַּאֲמִתֶּךָ׃

latentibus † cum & *:mendacii* * viris eum sedi Non

4 לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־[p]מְתֵי־שָׁוְא וְעִם נַעֲלָמִים

cum & :malignantium *concionem* * Odiui .introibo non

לֹא אָבוֹא׃ 5 [q]שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים וְעִם־

,meas *volas munditia* † in Lauabo. .sedebo non impiis

רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃ 6 אֶרְחַץ [r]בְּנִקָּיוֹן [s]כַּפָּי

faciendum audire Ad * .Domine tuum altare circuibo &

וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ יְהוָה׃ 7 לַשְׁמִעַ

.tua mirabilia omnia *narrandum ad* † & ,confessionis *voce in*

בְּקוֹל [t]תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃

locum & ,tuæ domus-habitaculum dilexi Domine

8 יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם

peccatoribus cum *colligas* * Ne .tuæ gloriæ tabernaculi

מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ 9 אַל־תֶּאֱסֹף עִם־חַטָּאִים

.meas vitas sanguinum † viris cum & :meam animam

נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים [u]חַיָּי׃

plena eorum dextera & : *scelus* * *eorum* manibus in Quorum

10 אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם [x]זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה

,me redime ;ambulabo mea perfectione in ego Et *.munere* †

שֹּׁחַד׃ 11 וַאֲנִי [y]בְּתֻמִּי אֵלֵךְ [z]פְּדֵנִי

:rectitudine in stetit meus Pes .mei miserere &

וְחָנֵּנִי׃ 12 רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר

.Domino benedicam *concionibus* † in

בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה׃

* deficiam
† fuude
[m] נסה
צרפת
ק
[n] כלה
[o] אמן
* mẽdacibus
† occultantibus se
[p] מתח
* cœtum
[q] שנא
† innocentia manus
[r] נקה [s] כפף
* Vt audire faciam vocẽ
† narrem
[t] ידה
* consumas
† sanguinolentis vitam meam.
[u] חיה
* præuaricatio:
[x] זמם
† muneribus.
[y] תמם
[z] פדה
† cœtibus

PSALMVS XXVII. מזמור כז

?timebo quo à ,mea salus & ,mea lux Dominus .Dauidi

1 לדוד יהוה אורי וישעי ממי אירא

vitæ meæ. ?pauebo quo à ,*mearum vitarum* fortitudo Dominus

יהוה מעוז־חיי ממי אפחד:

† Cùm appropinquauerint aduersum — *edendum ad* * maligni me *super appropinquando In* †

2 בקרב עלי מרעים לאכל את־

* vt edant — ,impegerũt ipsi ,mihi mei inimici & mei hostes ,meam carnẽ

a צור — בשרי a צרי ואיבי לי המה כשלו

fuerint castra aduersum me, — *turma me super fueris* castrametata Si .ceciderunt &

ונפלו: 3 אם־תחנה עלי מחנה

† aduersum * hac te fiduciam habebo. — *hoc* * in ,bellum me *super* † surgat 6 :meum cor timebit non

לא־יירא לבי אם־תקום עלי מלחמה בזאת

Vnum * hoc — *hanc* † :Domino à petij *Vnam confidens ego*

אני בוטח: 4 אחת שאלתי מאת־יהוה אותה

† vt inhabitem — diebus omnibus Domini domo in *me sedere* * ,quæram

b ישב — אבקש b שבתי בבית־יהוה כל־ימי

† vitæ meæ, vt videam pulchritudinem. — *visitandum ad* * &.Domini *amœnitate in videndum ad ,mearum vitarũ* †

חיי לחזות בנעם יהוה ולבקר

* quæram — suo tabernaculo in me abscondet Quia .eius templo in

בהיכלו: 5 כי יצפנני בסכה

† tabernaculi — petra in ,sui *tentorij* † abscondito in me abscondet :mala die in

c רוע — ביום c רעה יסתירני בסתר אהלו בצור

super meum caput exaltabit nunc Et .me exaltabit

ירוממני: 6 ועתה ירום ראשי על

* in † tabernaculo — eius *tentorio* † in sacrificabo & ,meis circuitibus * ,meos inimicos

איבי סביבותי ואזבחה באהלו

,Domino canam & ,cantabo :vociferationis sacrificia

זבחי תרועה אשירה ואזמרה ליהוה:

,mei miserere & ,clamabo ,meam vocem Domine Audi

7 שמע־יהוה קולי אקרא וחנני

:meas facies quærite :meum cor dixit Tibi | me exaudi & | faciem meā,

8 לך אמר לבי בקשו [e] פני | [d] ועננו: | [d] ענה [e] פנה

abſcondas Ne .quæram Domine tuas facies | faciem tuam

9 אל־תסתר | את־פניך יהוה אבקש

,tuum ſeruum iram in declines ne ,me à tuas facies * | *faciem tuam

פניך ממני אל [f] תט־באף עבדך | [f] נטה

me dimittas ne & ,me derelinquas ne :fuiſti meum auxilium

עזרתי [g] היית אל־תטשני ואל־תעזבני | [g] היה

mea mater & ,meus pater Quoniam | .meæ ſalutis Deus

10 אלהי ישעי: כי־אבי ואמי

me Doce ,me colliget Dominus & :me dereliquerunt

11 [h] הורני | עזבוני ויהוה יאספני: | [h] ירה

propter ,rectitudinis ſemitam in * me duc & ,tuam viā Domine | * per

יהוה דרכך ונחני בארח מישור למען

:meorum hoſtium voluntate in † me tradas Ne .meos hoſtes | † voluntati

12 שררי: אל־תתנני בנפש [k] צרי | נתן [k] צור

:rapinam loquens & ,falſitatis * teſtes me in ſurrexerunt quoniam | *mendaces, & locuti ſunt iniquitatem.

כי [l] קמו־בי עדי־שקר ויפח חמס: | [l] קום

terra in Domini bonitatē in videre crederem Niſi

13 לולא האמנתי [m] לראות בטוב־יהוה בארץ | [m] ראה

roborabit &,te robora :Dominum ad Expecta .viuentium

14 [n] חיים: קוה אל־יהוה חזק ויאמץ | [n] חיה

.Dominum ad expecta & :tuum cor † | † Deus

לבך וקוה אל־יהוה:

PSALMVS XXVIII. מזמור כח

taceas ne ,mea petra clamabo Domine te Ad .Dauidi

1 לדוד אליך יהוה אקרא צורי אל־תחרש

descendentibus *cum* assimiler & me à sileas fortè ne ,me à
מִמֶּנִּי פֶּן־תֶּחֱשֶׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי

In sepulchrũ. † cùm clamauero
me clamando in † mearum deprecationum vocem Audi *lacum*
בוֹר׃ 2 שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי

cùm eleuauero
.tuæ sanctitatis adytum ad meas manus *me eleuando in* .te ad
אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃

,iniquitaté operantibus cũ & ,impiis cum me tradas Ne
3 אַל־תִּמְשְׁכֵנִי עִם־רְשָׁעִים וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן

* proximis † est
.eorum corde in malũ † & :suis *sociis* * cum pacem loquentibus
דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־ o רֵעֵיהֶם p וְרָעָה בִּלְבָבָם׃ — o רֵעָה p רוּעַ

malum secundum *&* ,eorum opus secundum eis Da
4 תֶּן־לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ

operum
teis da eorum manuum opus secundum ,eorum *studiorum*
מַעַלְלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תֶּן־לָהֶם

intellexerunt
intelligent non Quoniam ,eis eorum retributionem redde
q הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם׃ 5 כִּי לֹא יָבִינוּ — q שׁוּב

* Ideò
,eos destruet * ,eius manuũ opus *ad* & ,Domini opera *ad*
אֶל־פְּעֻלֹּת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יֶהֶרְסֵם

.eos ædificabit non &
וְלֹא r יִבְנֵם׃ — r בְּנֵה

vocem audiuit quoniam ,Dominus Benedictus
6 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי שָׁמַע קוֹל

,meum scutũ & ,mea fortitudo Dominus .mearum deprecationum
תַּחֲנוּנָי׃ 7 יְהוָה עֻזִּי וּמָגִנִּי

:meum cor exultauit & ,sum adiutus & ,meũ cor sperauit ipso in
בּוֹ בָטַח לִבִּי וְנֶעֱזַרְתִּי וַיַּעֲלֹז לִבִּי

† eorum:
eis † fortitudo Dominus .ei confitebor mea cãtico *de* &
a וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ׃ 8 יְהוָה b עֹז־לָמוֹ — a שׁור b עָזּו

* Christi † est.
.ipse † sui *vncti* * salutum fortitudo
וּמָעוֹז יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא׃

:tuæ hæreditati benedic & :tuum populum Serua
9 הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ [c] — [c] יָשַׁע
,feculum in vſque ¸eos extolle & ,eos paſce &
וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃

PSALMVS XXIX. מזמור כט

date :arietum filios Domino Date .Dauidi Canticum — afferte
1 מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ [d] [e] — [d] יָהַב [e] אַיִל
gloriam Domino Date ,fortitudinem & gloriā Domino
2 לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד [f] — [f] עָזַז
,ſa ñctitatis *decore* * in Domino vos incuruate :eius nominis — * gloria
שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃ [g] — [g] שָׁחָה
facit tonare gloriæ Deus ,aquas ſuper Domini Vox
3 קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים [h] — [h] רָעַם
:potentia in Domini Vox ,multas aquas ſuper Dominus
יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים׃ 4 קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ [i] [k] — [i] רָבַב [k] כּוֹחַ
,cedros confringens Domini Vox .*decore* in Domini vox
קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר׃ 5 קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים
.Libani cedros Dominus confregit &
וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃
ſicut ,Sirion & ,Lebanon :vitulum ſicut eas faciet exilire Et
6 וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ
:ignis flammas ſuccidens Domini Vox .vnicornium filium
בֶן־רְאֵמִים׃ 7 קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃
Dominus faciet parturire :*deſertum tremefaciet* Domini Vox — parturire faciet feras deſerti:
8 קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה [l] — [l] חוּל
,ceruas faciet parturire Domini Vox .Cades deſertum
מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ 9 קוֹל יְהוָה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת
.gloriam *dicens* ipſe totus ,eius templo in & :ſyluas detexit &
וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃

rex Dominus sedit & :sedit diluuio in Dominus

10 יְהוָה ᵐ לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ ᵐ נבל

dabit suo populo fortitudinem Dominus .seculum in

לְעוֹלָם׃ 11 יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ ⁿ יִתֵּן ⁿ נתן

.pace in suo populo benedicet Dominus

יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

PSALMVS XXX. מזמור ל

.Dauid domus dedicationis cantici Psalmus

1 מִזְמוֹר ᵒ שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃ ᵒ שור

lætificasti non & :me exaltasti quoniam ,Domine te Exaltabo

2 אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי ᵖ דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ ᵖ דלה

.te ad clamaui ,meus Deus Domino .mihi † meos inimicos

† de me

אֹיְבַי לִי׃ 3 יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ

inferno ab fecisti ascendere ,Domine . me sanasti &

וַתִּרְפָּאֵנִי׃ 4 יְהוָה ᑫ הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל ᑫ עלה

descendentibus in sepulchrum.

,lacum me descendendo à me viuificasti :meam animam

נַפְשִׁי ʳ חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי־בוֹר׃ ʳ חיה

memoriæ confitemini & eius misericordes Domino Canite

5 זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו ˢ וְהוֹדוּ * לְזֵכֶר ˢ ידה

מירדי ק

vita * eius naso † in * momentum Quoniam .eius sanctitatis

קָדְשׁוֹ׃ 6 כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים

* est

† furore

* vita

.iubilatio * mane in & ,fletus pernoctabit vespera in † :eius voluntate in

† vesperi

* lætitia

בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב ᵗ יָלִין ᵘ בֶּכִי וְלַבֹּקֶר ˣ רִנָּה׃

.seculum in nutabo * non :mea quiete † in dixi ego Et

ᵗ לון ᵘ בכה

7 וַאֲנִי אָמַרְתִּי ʸ בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃

ˣ רנן ʸ שלה

† felicitate

meo monte in fecisti stare tua voluntate in Domine

* declinabo

8 יְהוָה ᶻ בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי ᶻ רצה

.tertius fui :tuas facies † abscondisti :fortitudinem | † faciē tuam:
עֻז [a] הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ [b] הָיִיתִי נִבְהָל׃ | [a] עָזַז [b] הָיָה

.orabo Dominum ad & .clamabo Domine te Ad
9 אֵלֶיךָ יְהֹוָה אֶקְרָא וְאֶל־יְהֹוָה אֶתְחַנָּן׃

?foueam ad me descendendo in † :meo sanguine in lucri Quid * | * Quæ vtilitas † cùm descenderto in
10 מַה־בֶּצַע בְּדָמִי [a] בְּרִדְתִּי אֶל־שָׁחַת | [a] יָרַד [b] יָדָה

?tuā veritatē annunciabit nūquid puluis tibi cōfitebitur Nunquid
הֲיוֹדְךָ [b] עָפָר הֲיַגִּיד [c] אֲמִתֶּךָ׃ | [c] נָגַד

adiutor esto Domine :mei miserere & :Domine Audi
11 שְׁמַע־יְהֹוָה [d] וְחָנֵּנִי יְהֹוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי׃ | [d] חָנַן

solvisti :mihi chorum in meum planctum Vertisti .mihi
12 הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ

tibi canat Vt .lætitia me accinxisti & ,meum saccum
[e] שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃ 13 לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ | [e] שַׂק

.tibi confitebor seculum in mi Deus Domine :taceat non & .gloria
כָבוֹד וְלֹא [f] יִדֹּם יְהֹוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃ | [f] דָּמַם

PSALMVS XXXI. מזמור לא

Domine te In .Dauidi canticum Vincenti
1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ 2 בְּךָ־יְהֹוָה

tua iustitia In :seculum in pudore afficiar non speraui
[g] חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם בְּצִדְקָתְךָ | [g] חָסָה

.me erue celeriter ,tuam aurem me ad Inclina .me eripe
פַלְּטֵנִי׃ 3 [h] הַטֵּה אֵלַי אָזְנְךָ מְהֵרָה [i] הַצִּילֵנִי | [h] נָטָה [i] נָצַל

.me seruandū ad ,munitionum domum in fortitudinis petram in mihi esto | vt petra fortis. vt domus munita, vt serues me.
הֱיֵה לִי לְצוּר מָעוֹז לְבֵית מְצוּדוֹת [k] לְהוֹשִׁיעֵנִי׃

propter & .in * mea munitio & mea petra Quoniam | [k] יָשַׁע
4 כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה וּלְמַעַן | * es.

.me deduces & .me duces tuum nomen
שִׁמְךָ [l] תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי׃ | [l] נָחָה

† tu quoniam :mihi abſconderunt quod ,reti è me Educes

5 m תּוֹצִיאֵנִי מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי כִּי אַתָּה — m יָצָא

† es. — ,meum ſpiritum commendabo tua manu In .mea fortitudo

מָעֻזִּי׃ 6 בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי

Odiui .veritatis ,Deus Domine me redemiſti

n פְּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת׃ 7 שָׂנֵאתִי — n פָּדָה

fruſtre: — .ſperaui Dominum *ad* * ego & .*mendacij* vanitates obſeruantes

* in

הַשֹּׁמְרִים הַבְלֵי־שָׁוְא וַאֲנִי אֶל־יְהוָה בָּטָחְתִּי׃

* vidiſti quia ,tua miſericordia in lætabor & ,Exaltabo

8 o אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ — o גִּיל

.meam animam anguſtiis in cognouiſti :meam afflictionem

אֶת־p עָנְיִי יָדַעְתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃ — p עָנָה

† tradere feciſti — feciſti ſtare :inimici manum in me *concluſiſti* † non Et

9 וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד אוֹיֵב הֶעֱמַדְתָּ

quoniam ,Domine mei Miſerere .meos pedes latitudine in

בַמֶּרְחָב רַגְלָי 10 q חָנֵּנִי יְהוָה כִּי

q חָנַן — ,mea anima ,meus oculus *indignatione in contabuit* † :mihi * anguſtia

* eſt

† computruit in ira — r צַר לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס עֵינִי נַפְשִׁי

r צוּר — ,*mea vita moleſtia* † in *defecerunt* * Quoniam .meus venter &

* defecit — וּבִטְנִי׃ 11 כִּי s כָלוּ t בְיָגוֹן חַיַּי

† dolore vita mea. — :mea fortitudo *mea iniquitate in Corruit* * :gemitu in mei anni &

s כָּלָה t יָגָה — וּשְׁנוֹתַי בַּאֲנָחָה כָּשַׁל בַּעֲוֺנִי u כֹחִי

* labefactata eſt propter iniquitatem meam — fui *meis hoſtibus cunctis De* .*ſunt corroſa* † mea oſſa &

וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃ 12 מִכָּל־־צֹרְרַי x הָיִיתִי

u כּוֹחַ x הָיָה — me videntes :meis notis pauor & ,valde meis vicinis & ,opprobriũ

† compu- eruerunt. — חֶרְפָּה וְלִשְׁכֵנַי מְאֹד וּפַחַד לִמְיֻדָּעָי y רֹאַי

Propter omnes hoſtes meos — mortuus ,ſicut fui Obliuioni . me à migrauerunt ,foris

בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃ 13 נִשְׁכַּחְתִּי z כְּמֵת

y רָאָה — audiui Quoniam .*periens* * vas ſicut fui ,corde à

z מוּת — מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי אֹבֵד׃ 14 כִּי שָׁמַעְתִּי

* perditum.

res consultando in † vndique pauorem multorum vituperationem
דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב בְּהִוָּסְדָם
.sunt machinati † meam animam *capiendum ad tmê super* * pariter
יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃
meus Deus ,dixi :Domine speraui te *super* * ego Et
15 וַאֲנִי עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה אָמַרְתִּי אֱלֹהָי
manu de me erue :mea tempora * tua manu In .tu †
16 אָתָּה׃ בְּיָדְךָ עִתֹּתָי הַצִּילֵנִי מִיַּד־
fac Lucere ,me persequentibus à & ,meorum inimicorum
17 אוֹיְבַי וּמֵרֹדְפָי׃ הָאִירָה
.tua misericordia in * me serua ,tuum seruum super *tuas facies* †
פָנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃
te inuocaui quoniam ,afficiar pudore non Domine
18 יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ
Obmutescent .sepulchro *in silebunt* :impii afficientur pudore
יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְּמוּ לִשְׁאוֹל׃ 19 תֵּאָלַמְנָה
,superbia *in durum* * iustum *super loquentia* , *falsitatis* † labia
שִׂפְתֵי שָׁקֶר הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה
quod tuum bonum † multum Quàm contemptu &
20 וָבוּז׃ מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר־
coram † :te in sperantibus es operatus * ,te timentibus abscondisti
צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחֹסִים בָּךְ נֶגֶד
tuarum facierum * absconditio in eos Abscondes :hominum filiis
21 בְּנֵי אָדָם׃ תַּסְתִּירֵם בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ
contentione à *tugurio* † in eos abscondes ,viri elationibus ab
מֵרֻכְסֵי אִישׁ תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה מֵרִיב
fecit mirificare quoniam :Dominus Benedictus .linguarum
22 לְשׁוֹנוֹת׃ בָּרוּךְ יְהוָה כִּי הִפְלִיא
.munitionis ciuitate in mihi suam misericordiam
חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר׃

Et ego

† dum consultant
דבב ᵃ גור ᵇ
יסד ᶜ
* aduersum me: vt caperent
† cogitauerunt.
* in † es
* sunt
נצל ᵈ
אור ᵉ
† faciem tuã
* propter misericordiam tuam.
ישע ᶠ
excidentur
דמם ᵃ
† mendacia quæ loquuntur aduersus
* dura
† est
* & quod
† est.
חסה ᵇ
* faciei tuæ
† abscondito tabernaculi,
סכך ᶜ
munita,

dum festinarem † ab oculis tuis:

opposito ex † sum excisus *me festinando in* ,dixi ego Et

23 וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד

,mearum deprecationum vocem audisti verè *:tuorum oculorum*

עֵינֶיךָ אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי

* quando clamaui

omnes Dominum Diligite .te ad *me clamando in* *

בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ 24 אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה כָּל־

† custodit * reddit retributionem residuo superbè

reddens * & ,Dominus *custodiens* † fideles ,eius misericordes

חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם

roborabit & ,vos Roborate .*superbiam* facienti *residuum super*

[d] גָּאָה

עַל־יֶתֶר עֹשֵׂה [d] גַאֲוָה׃ 25 חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ

† Deus

.Domino in sperantes omnes :vestrum cor †

לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

PSALMVS XXXII. מזמור לב

* intelligentia. Beatus cui dimittitur præuaricatio, cui tegitur peccatū. Beatus homo cui

,*præuaricationis condonati Beatitudines .erudiens* * Dauidi

1 לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי [c] נְשׂוּי־־פֶּשַׁע

imputabit non *hominis Felicitates* .*peccati tecti*

[f] כְּסוּי חֲטָאָה׃ 2 אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא יַחְשֹׁב

.dolus eius spiritu in † nec :iniquitatem *ei* Dominus

[e] נָשָׂא [f] כָּסָא

יְהוָה לוֹ [g] עָוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃

† est

meo rugitu in :mea ossa inueterauerunt ,tacui Quoniam

[g] עָוָה [h] בָּלָה

3 כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי [h] בָּלוּ עֲצָמָי בְּשַׁאֲגָתִי

aggrauabitur nocte ac die Quoniam .die omni

כָּל־הַיּוֹם׃ 4 כִּי יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד

* percussio † viror

,æstatis siccitates in meus *humor* † est versus :tua *manus* * me super

עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ

,te feci cognoscere meum Peccatum .Selah

[i] יָדַע

סֶלָה׃ 5 חַטָּאתִי [i] אוֹדִיעֲךָ

* aduersum me

super * confitebor ,dixi ..operui non meam iniquitatem &

[k] עָוָה [l] כָּסָה

וַעֲוֹנִי [k] לֹא־[l] כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי

iniquitatem *abstulisti* † tu & :Domino meas præuaricationes † dim*i*sisti

פשעי ליהוה ואתה נשאת עון

misericors omnis orabit hoc *Super* .Selah ,mei peccati Propter

חטאתי סלה: 6 על־זאת יתפלל כל־חסיד

aquarum inundatione in veruntamen *inueniendi* † tempore ,te ad † inuentionis

אליך לעת מצא רק לשטף מים

;mihi * absconsio Tu .pertingent non eum ad ,multarum * es

רבים אליו לא יגיעו: 7 אתה סתר לי

,me circundabis *liberandi* † clamoribus :me custodies angustia ab † liberationis

מצר תצרני רני פלט תסובבני

qua via in * te docebo & ,te faciam Intelligere .Selah † vi*a* per qu*am*

סלה: 8 אשכילך ואורך בדרך־זו

.meo oculo *te super* * consulam † :ambulea † & * tibi

תלך איעצה עליך עיני:

.intelligere † non * ,mulus sicut † ,equus sicut sitis Ne † & * quibus † est

9 אל־תהיו כסוס כפרד אין הבין

stringendum epistomio ad eius maxillam † freno & *,lupato In* * * Camo † os eius obturata, ne appropinquet tibi. * erunt † sed

במתג־ורסן עדיו לבלום

,impio * dolores Multi *te ad propinquare ne*

בל קרוב אליך: 10 רבים מכאובים לרשע

Lætamini .*eum* circundabit misericordia ,Domino in sperante & †

והבוטח ביהוה חסד יסובבנו: 11 שמחו

:corde recti omnes iubilate & :iusti exultate & ,Domino

ביהוה וגילו צדיקים והרנינו כל־ישרי־לב:

Margin: רבב נגע / צור נצר / ירה / הלך / היה עדה / רבב / גול רנן

PSALMVS XXXIII. מזמור לג

decora * rectis :Domino in iusti dicite Praeconia Exultate * pulchra

1 רננו צדיקים ביהוה לישרים נאוה

,nabel in :cithara in Domino Confitemini .laus

תְּהִלָּה׃ 2 [a] הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל — [a] יְדָה

† & :nouum canticum ei Cantate .ei canite decachordo †

עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃ 3 [b] שִׁירוּ־לוֹ שִׁיר חָדָשׁ — [b] שׁוּר

* bene canite cum clamore † est — verbum † rectum Quia .iubilatione in modulando benefacite *

הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ 4 כִּי־יָשָׁר דְּבַר־

iustitiam Diligens .fide in eius opus omne & :Domini

יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃ 5 אֹהֵב צְדָקָה

.terra est plena Domini misericordia :iudicium

וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃

eius oris spiritu in & :sunt facti cæli Domini verbo In

6 בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם [c] נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ [d] פִּיו — [c] עָשָׂה [d] פֶּה

aquas aceruum sicut Congregans .eorum exercitus omnis

כָּל־צְבָאָם׃ 7 כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי

ponens — Domino à Timeant .voragines thesauris in *dans* :maris

הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃ 8 יִירְאוּ מֵיְהוָה

.orbis habitatores omnes paueant eo ab :terra omnis

כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃

.stetit & .præcepit ipse tfuit & ,dixit ipse Quoniam

9 כִּי הוּא אָמַר [e] וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ — [e] הָיָה

irritas fecit — *annihilauit*:gentium consilium fecit irritum Dominus

10 יְהוָה [f] הֵפִיר [g] עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא — [f] פּוּר [g] יָעַץ

seculum in Domini Consilium .populorum cogitationes

מַחְשְׁבוֹת עַמִּים׃ 11 [g] עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם

.generationem & generatione in eius cordis cogitationes :stabit

תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ [h] לְדֹר וָדֹר׃ — [h] דּוֹר

* Beata gens † est * populus, quem — *populum* *:*eius* Deus † Dominus cuius *gentis Beatitudines* *

12 אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם

:Dominus respexit cælis E .sibi hæreditatem in elegit

בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ׃ 13 מִשָּׁמַיִם [i] הִבִּיט יְהוָה — [i] נָבַט

habitaculo De .hominum filios omnes vidit
רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ 14 מִמְּכוֹן־
.terræ habitatores omnes ad *:prospexit eius sedere † — † suæ sessionis
שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ᵏ — * super
omnia ad considerans ,eorum cor pariter Formans — ᵏ יָשַׁב
15 הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־
:roboris multitudine in saluatur rex Non .eorum opera — exercitus:
מַעֲשֵׂיהֶם׃ 16 אֵין־הַמֶּלֶךְ ˡ נוֹשָׁע בְּרָב־־־חָיִל — ˡ יָשַׁע
.potentiæ multitudine in eruetur † non potens — † euadet
גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־־כֹּחַ׃
fui roboris multitudine in & :salutem ad equus * Mendacium — * est
17 שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה ᵐ וּבְרֹב חֵילוֹ — ᵐ רָבַב
:eum timentes ad † Domini oculus Ecce .eruet non — † super
לֹא יְמַלֵּט׃ 18 הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־־יְרֵאָיו ·
morte à eruendum Ad .eius misericordia in sperantes — Vt eruat
19 לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ ⁿ לְהַצִּיל מִמָּוֶת — ⁿ נָצַל
nostra Anima .fame in eos viuificandum ad † & :eorum animam * — * animas † vt viuificet
20 נַפְשֵׁנוּ נַפְשָׁם ᵒ וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב׃ — ᵒ חָיָה
.ipse * noster clypeus & ,nostrum auxilium ,Dominũ exspectauit — * est.
חִכְּתָה ᵖ לַיהוָה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ — ᵖ חָכָה
eius sanctitatis nomine in quia .nostrum cor lætabitur eo in Quia
21 כִּי־־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ
:nos super Domine tua misericordia Sit .sperauimus
22 בָטָחְנוּ׃ יְהִי־־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ
.te expectauimus quemadmodum — sperauimus in
כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ׃

PSALMVS XXXIV. מזמור לד

;Abimelech facies ad † suum sensum ipsum mutando in,Dauidi — cùm mutauit ipse verbum
1 לְדָוִד ᵠ בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ — † coram ᵠ שָׁנָה

omni in Domino Benedicam .abiit & .eum expulit &

הָלַךְ ᶠ וַיְגָרְשֵׁהוּ ʳ וַיֵּלַךְ׃ 2 אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־

Domino In ,meo ore in eius laus semper :tempore

3 בַּיהוָה עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃

humiles. .lætabuntur & *mansueti* audient :mea anima se laudabit

עֲנָוּ ᶠ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ ᶠ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃

eius nomen exaltemus & :mecum Dominum Magnificate

4 גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ

:me exaudiuit & ,Dominum Quæsiui .pariter

5 יַחְדָּו׃ דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי

,eum ad Aspexerunt .me eripuit meis timoribus omnibus ex &

נָבַט ᵇ נָצַל ᵃ 6 וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי ᵃ הִצִּילָנִי׃ ᵇ הִבִּיטוּ אֵלָיו

.sunt affectæ pudore non eorũ facies & :sunt illuminati &

וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ׃

pauper ,omnibus ex & :audiuit Dominus & ,clamauit *afflictus* Iste

עָנָה ᶜ 7 זֶה ᶜ עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־

Castrametatur ,Domini angelus *Castrametans* .eum seruauit eius angustiis

יָשַׁע ᵉ צוּר ᵈ 8 חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה ᵈ צָרוֹתָיו ᵉ הוֹשִׁיעוֹ׃

,videte & ,Gustate .eos eripit & .eum timentes circum

יָרֵא ᶠ 9 סָבִיב ᶠ לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ טַעֲמוּ וּרְאוּ

† est * beatus vir qui .eo in sperabit *viri beatitudines* * :Dominus † bonus quoniã

כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃

† est defectus † non quoniam :eius sancti Dominum Timete

10 ᶠ יְראוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר

* famescent sed :*esurierunt* * & ,sunt depauperati Leunculi .eum timentibus

רָשַׁשׁ ᵍ 11 לִירֵאָיו׃ כְּפִירִים ᵍ רָשׁוּ וְרָעֵבוּ

.bono omni deficient non Dominum quærentes *&*

וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃

Venite Domini timorem :mihi obedite ,filii *Agite*

הָלַךְ ʰ 12 ʰ לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה

diligens ,vitas volens † vir Quis .vos docebo — † qui vult vitam, diligit

אֲלַמֶּדְכֶם׃ 13 מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ i חַיִּים אֹהֵב — i חיה

tuam linguam Cuftodi :bonum *videndum ad* * dies — * vt videat

יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃ 14 נְצֹר לְשׁוֹנְךָ

.dolum loquendo à tua labia & :malo à

k מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃ — k רוע

;pacem quære :bonum fac & .malo à Declina

15 סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם

:iuftos *ad* † Domini Oculi .eam fequere & — † fuper

וְרָדְפֵהוּ׃ 16 עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים

Domini: *Facies* * .eorum clamorem ad eius aures & — * Iræ

וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃ 17 פְּנֵי יְהוָה

.eorum memoriam terra è *fuccidendum ad* * :malum facientes *in* † — † funt contra * vt fuccidar

l בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ — l עשה

eorum anguftiis omnibus ex & :audiuit Dominus & ,Clamauerunt

18 צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם

& :corde contritis Dominus † Propinquus .eos eruit — † eft

m הִצִּילָם׃ 19 קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־ — m נצל

iufti mala * Multa .feruabit fpiritu attritos — * funt

דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃ 20 n רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק — n רבב

omnia Cuftodiens .Dominus eum eruet ipfis cunctis à &

וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃ 21 שֹׁמֵר כָּל־

Interimet .eft contritum non eis ex vnum :eius offa

עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃ 22 o תְּמוֹתֵת — o מות

.defolabuntur iuftum odio habentes & :malitia impium

רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃

non & :fuorum feruorum animam Dominus *Redimens*

23 פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא — Redimit

.eo in fperantes ,omnes defolabuntur

יֶאְשְׁמוּ כָּל־p הַחוֹסִים בּוֹ׃ — p חסה

PSALMVS XXXV. מזמור לה

Iudica † iudicantes me, & impugna impugnantes me.

pugna ,mecum litigantibus cum † Domine Litiga .Dauidi

1 לְדָוִד רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַי לְחַם

:scutum & ,clypeum Apprehende ,mecum pugnantibus cum

q גנן r צנן

אֶת־לֹחֲמָי׃ 2 הַחֲזֵק q מָגֵן r וְצִנָּה

* expedi

,lanceam euacua * Et .meum adiutorium in surge &

s ריק t חנת

וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃ 3 s וְהָרֵק t חֲנִית

:meæ animæ dic :me persequentium occursum in claude &

וּסְגֹר לִקְרַאת רֹדְפָי אֱמֹר לְנַפְשִׁי

† sum.

quærentes erubescent & ,afficientur Pudore .ego † tua Salus

יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי׃ 4 יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי

* pudore

igneminia * afficientur & ,retrorsum vertentur :meam animam

u סוג

נַפְשִׁי u יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ

† ante ventū:

facies ad † gluma sicut Erunt .meum malum cogit antes

x רוע y דחה

חֹשְׁבֵי x רָעָתִי׃ 5 y יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־

* impellet eos,

,impellens * Domini angelus & :venti

רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶה׃

* tenebræ,

angelus & :lubricitates & * tenebrositas, eorum via Erit

6 יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקּוֹת וּמַלְאַךְ

absconderunt gratis Quoniam .eos persequens Domini

a חנן

יְהוָה רֹדְפָם׃ 7 כִּי־ a חִנָּם טָמְנוּ־

,meæ animæ foderunt gratis :sui retis foueam mihi

rete suum:

b שוח

לִי b שַׁחַת רִשְׁתָּם חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃

Veniet ei cōtritio, quam

quod ipsius rete & ,cognoscet non ,desolatio eum Inuadet

8 תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא־יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־

contritionem

c נפל

:eam in cadet desolationem in :eum capiet ,abscondit

טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה c יִפָּל־בָּהּ׃

.eius salute in gaudebit :Domino in exultabit mea anima Et

d גול e שוש

9 וְנַפְשִׁי d תָּגִיל בַּיהוָה e תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃

:tu ficut quis Domine :dicent mea offa Omnia

10 כל עצמתי תאמרנה יהוה מי כמוך

egenum & ,pauperem & ,eo *præ* *forti à* *afflictum* † eripiens

ᶠמציל ᵍעני מחזק ממנו ועני ʰואביון

.non quæ :*iniquitatis* * teftes Surgent :eum rapiente à

11 מגזלו: ⁱיקומון עדי חמס אשר לא־

pro malum mihi Reddent .me interrogabût cognoui

12 ידעתי ישאלוני: ישלמוני רעה תחת

ipfos ægrotando in † ego Et .meæ animæ *orbitatem* ,bono

13 טובה שכול לנפשי: ואני בחלותם

:meam animam ieiunio in affligebam ,*faccus* *mea veftis*

לבושי שק ᵏעניתי בצום נפשי

.reuertebatur meum finum *fuper* * mea oratio &

ˡותפלתי על־חיקי תשוב:

lugens tanquam ,ambulabam ,*mihi frater fi ac* ,*focius fi Ac* †

14 ᵐכרע כאח לי התהלכתי כאבל־

mea claudicatione in Et .me *incuruabam atratus* * ,matrem

15 אם קדר ⁿשחותי: ובצלעי

me *fuper* † fe congregauerunt ,fe congregauerunt & ,funt læti

שמחו ונאספו נאספו עלי

.filuerunt non & ,*profciderunt* * :cognoui non & ,percuffi

ᵒנכים ולא ידעתי קרעו ולא־ᵖדמו:

me *fuper* † fremendo :*fubfannatione* * fubfannatoribus *hypocritis In* †

16 בחנפי לעגי מעוג חרק עלי

reduc * ?videbis quamdiu Domine .fuis dentibus

17 ᑫשנימו: אדני כמה תראה ʳהשיבה

.meam vnicam *leunculis* † à :eorum defolationibus à meã animam

נפשי משאיהם מכפירים יחידתי:

.te laudabo forti populo in :magno cœtu in tibi Confitebor

18 ˢאודך בקהל ᵗרב בעם עצום אהללך:

† pauperem, à fortiori

ᶠ נצל ᵍ ענה

ʰ אבה ⁱ עוד

* mendaces: fterilitatem

† ægrotantibus ipfis, veftimentum habebam è facco,

ᵏ ענה

* ad

ˡ פלל

† Sicut pro amico, ficut pro fratre meo

ᵐ רעה

* pullatus humiliabam

ⁿ שחח

† aduerfum

* cachinnati funt.

ᵒ נכה ᵖ דמם

† Cum impiis

* qui indulgêt ventri erant,

† contra

* eripe

ᑫ שן ʳ שוב

† leonibus

ˢ ידה ᵗ רבב

gratis: neque odio habētes — gratis me *odientes* :*falsò* mei inimici *mihi* lætentur Ne

אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר שֹׂנְאַי חִנָּם 19

† contra — ,*super* † & loquentur pacem non Quia .oculo annuant

יִקְרְצוּ־עָיִן׃ 20 כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל

humiles † fraudulēta — .cogitabunt *fraudium* † verba :terræ *tranquillos*

רִגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן׃

* contra † dicentes: — ,Euge :*dixerunt* † ,suum os me *super* * fecerunt dilatare Et

וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הֶאָח 21

ne ,Domine Vidisti .noster oculus vidit :euge

הֶאָח [u]רָאֲתָה עֵינֵנוּ׃ 22 רָאִיתָה יְהוָה אַל־ — [u] רָאת

.me à te elonges ne Domine :taceas

תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃

mi Deus :meum iudicium ad euigila & ,te Suscita

[x]הָעִירָה [y]וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי 23 — [x] עור [y] קוץ

causam — .meam *litem* ad ,mi Domine &

וַאדֹנָי [z]לְרִיבִי׃ — [z] רוב

,mi Deus Domine tuam iustitiam secundum me Iudica

שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְהוָה אֱלֹהָי 24

de me — !Euge :suo corde in dicant Ne .*mihi* lætentur ne &

וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי׃ 25 אַל־יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח

Disperdamus — .eum *Absorpsimus* :dicant ne :nostræ animæ

נַפְשֵׁנוּ אַל־יֹאמְרוּ בִּלַּעֲנוּהוּ׃

:meo malo læti pariter erubescant & ,afficiantur Pudore

יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי [a]רָעָתִי 26 — [a] רוע

aduersus — .me *super* se magnificantes :erubescentia & ,pudore induātur

יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃

qui volunt — dicent & ,meam iustitiam *volentes* exultabunt & ,Laudabunt

[b]יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ 27 — [b] רנן

qui voluit — .sui serui :pacem *volens* Dominus Magnificetur :semper

תָּמִיד יִגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ׃

.tuam laudem die omni :tuam iustitiam loquetur mea lingua Et

28 וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם [a] תְּהִלָּתֶךָ׃ — [a] הַלֵּל

PSALMVS XXXVI. מזמור לו

.Dauidi Domini seruo Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃

non :mei cordis *interiori in* impio præuaricationis Dictum — est in medio

2 נְאֻם־פֶּשַׁע לָרָשָׁע בְּקֶרֶב לִבִּי אֵין־

leniuit Quoniam .eius *oculorum opposito ex* † Dei pauor * — * est † ante oculos

פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ 3 כִּי־הֶחֱלִיק

.*odiendum ad* * suam iniquitatē *inueniendū ad* † .ipsius oculis in *se ad* * — *ei peccatum † vt inueniat * vt odio habeat bonum.

אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא [b] עֲוֺנוֹ לִשְׂנֹא׃

intelligere desiit :dolus & .iniquitas † eius oris Verba — † sunt

4 דִּבְרֵי־[c] פִיו אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל — [b] עָוֹה [c] פֶּה

:suo cubili *super cogitabit* † Iniquitatem .*benefaciendum ad* * — * vt benefaceret

לְהֵיטִיב׃ 5 אָוֶן יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ — † cogitat in * stat secus

.*reprobabit* * non malum † :bonam non viam *super se statuet* * — † & * abiicit.

יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמְאָס׃

ad vsque tua veritas :tua misericordia cælis in Domine

6 יְהוָה בְּהַשָּׁמַיִם חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־

tua iudicia ,*Dei* * montes sicut tua Iustitia .*æthera* † — † cælos. * fortissimi.

שְׁחָקִים׃ 7 צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ

.Domine seruabis animal & hominem :multa abyssus

תְּהוֹם [d] רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה [e] תוֹשִׁיעַ יְהוָה׃ — [d] רָבַב [e] יָשַׁע

hominum filii & :Deus tua misericordia † pretiosa Quam — † est

8 מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם

pinguedine ‡ Inebriabuntur .sperabunt tuarum alarum vmbra in

בְּצֵל כְּנָפֶיךָ [f] יֶחֱסָיוּן׃ 9 [g] יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן — [f] חָסָה [g] רָוָה

.eis;dabis potum tuarum deliciarum torrente & :tuæ domus

בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃

† eſt * vitæ — videbimus tuo lumine in :*vitarum* † vena * tecum Quoniam

10 כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־

ſte ſcientes ad tuam miſericordiam Trahe .lumen

אוֹר׃ 11 מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ

* veniat mihi — pes *me inuadat* * Ne .corde rectos ad tuam iuſtitiam &

וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ 12 אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל

† migrare — .me faciat *mouere* † ne impiorum manus & :ſuperbiæ

h נוד — גַּאֲוָה וְיַד רְשָׁעִים אַל־h תְּנִדֵנִי׃

non & ,ſunt expulſi iniquitatis operarii ceciderunt Ibi

i דוח — 13 שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן i דֹּחוּ וְלֹא־

.ſurgere potuerunt

יָכְלוּ קוּם׃

PSALMVS XXXVII. מזמור לז

miſceas te cũ malignis: — zelaueris ne :*malignos* *in ſuccenſes* Ne. .Dauidi

k חרה — 1 לְדָוִד אַל־k תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא

herba tanquam Quoniam .iniquitatem facientes *in*

l עשה — l בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃ 2 כִּי כֶחָצִיר

.decident germinis olus ſicut & ,ſuccidentur velociter

m מול n נבל — מְהֵרָה m יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא n יִבּוֹלוּן׃

terram habita :bonum fac & ,Domino in Spera

3 בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ

* in — dabit & ;Domino *ſuper* * te delecta Et .veritatem paſce &

o נתן — וּרְעֵה אֱמוּנָה׃ 4 וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה o וְיִתֶּן־

† ad — Dominum *ſuper* † Deuolue .tui cordis petitiones tibi

p גלל — לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ׃ 5 p גּוֹל עַל־יְהוָה

* in — educet Et .faciet ipſe & .eo *ſuper* * ſpera & :tuam viam

q יצא — דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃ 6 q וְהוֹצִיא

.meridiem sicut *tuum iudicium* † & :tuam iustitiam lumen sicut — † iudicia tua

כָּאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ כַּצָּהֳרָיִם׃ — * spera in eo,

secundantem in succenseas † ne ,*eum expecta* * ,Domino Tace — † misceas te cum eo qui prosperatur in via sua: cū viro faciente abominationes. Desine à furore.

7 דּוֹם לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ וְאַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ

Remitte 8 *.versutias facientem virum in :suam viam*

הֶרֶף [f] 8 דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה [e] מְזִמּוֹת׃ — [e] זָמַם [f] רָפָה

veruntamen *,succenseas* † ne *:excandescentiam* * relinque & *.naso à*

מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר אַךְ־ — * iram: † misceas te:

:excidentur maligni Quoniam .malefaciendum ad

לְהָרֵעַ׃ [t] 9 כִּי [u] מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן — [t] רוֹעַ [u] קָוָה

;terram accipient hæreditate ipsi Dominum exspectantes &

[x] וְקֹוֵי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־אָרֶץ׃ — * erit

super aduertes † & :impius * non & ,paululum adhuc Et — † contemplaberis

10 וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע [a] וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־ — [a] בִּין [b] עָנָה

capient hæreditate humiles Et *.ipse* * non & ,eius locum — * erit

מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ׃ 11 [b] וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ־

Machinans * .pacis multitudine *super* † delectabuntur & .terram — † in * Cogitat

אָרֶץ וְהִתְעַנְּגוּ עַל־[c] רֹב שָׁלוֹם׃ 12 זֹמֵם — [c] רָבַב

.suis dentibus eum *superfrendens* † & :iustum contra impius — † frendet aduersus

רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחֹרֵק עָלָיו [d] שִׁנָּיו׃ — [d] שֵׁן

.eius dies veniet quòd vidit quia :ei ridebit Dominus

13 אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ כִּי־רָאָה כִּי־יָבֹא יוֹמוֹ׃

,suum arcum tetenderunt & ,impii *soluerunt* * Gladium — * acuerunt

14 חֶרֶב פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם — † vt faciant ruere pauperem, & inopem: vt iugulent

.via rectos *mactandum ad :egenum & ,afflictum proiiciendum ad* †

[e] לְהַפִּיל עָנִי [f] וְאֶבְיוֹן לִטְבוֹחַ יִשְׁרֵי־דָרֶךְ׃ — [e] נָפַל [f] אָבָה

eorum arcus & :eorum cor *in* ingredietur eorum Gladius

15 חַרְבָּם [g] תָּבוֹא בְלִבָּם וְקַשְּׁתוֹתָם — [g] בּוֹא [h] הָמָה

copia præ † iusto paululum *Bonum* * .confringentur — * Melius est † quam diuitiæ

תִּשָּׁבַרְנָה׃ 16 טוֹב מְעַט לַצַּדִּיק [h] מֵהֲמוֹן

† multæ.

impiorum brachia Quia .*magnorum* † impiorum

רְשָׁעִים רַבִּים׃ 17 כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים

* Scie

Sciens * .Dominus iustos sustentans & :confringentur

תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה׃ 18 יוֹדֵעַ

seculum in eorum hæreditas & :perfectorum . dies Dominus

יְהוָה יְמֵי תְמִימִם וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם

diebus in & :malo tempore in afficientur pudore Non .erit

i בוש k רוע

תִּהְיֶה׃ 19 לֹא [i] יֵבֹשׁוּ בְּעֵת [k] רָעָה וּבִימֵי

inimici & ,peribunt impii Quia .saturabuntur famis

רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ׃ 20 כִּי רְשָׁעִים יֹאבֵדוּ וְאֹיְבֵי

† erunt
* pretiosi agni
† sicut fumus

.defecerunt *fumo in* † ,defecerunt *agnorum pretiositas* * sicut † Domini

יְהוָה כִּיקַר כָּרִים [l] כָּלוּ בֶעָשָׁן כָּלוּ׃

כָּלָה [l]

,*miserescens* * iustus *&* :*reddet* † non & ,impius *accipiens* * Mutuum

לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן 21

* accipit
† reddit, sed
* donat, & dat

:terram accipient hæreditate *eius* † benedicti Quia .*dans &*

וְנוֹתֵן׃ 22 כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ אָרֶץ

† ab eo
* ab eo

hominis gressus . Domino A .excidentur *eius* * maledicti &

וּמְקֻלָּלָיו יִכָּרֵתוּ׃ 23 מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גֶבֶר

† disponũtur

non ,ceciderit Cùm .volet eius viam :*firmantur* †

כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ יֶחְפָּץ׃ 24 כִּי [m] יִפֹּל לֹא

נָפַל [m]

proiicietur
* sustentat

.eius manum *sustentans* * Dominus quia :*protelabitur*

יוּטָל כִּי יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ׃

iustum vidi non & .senui etiam ,fui Puer

[n] חָיָה [o] רָאָה
† nec

25 נַעַר [n] הָיִיתִי גַם־זָקַנְתִּי וְלֹא [o] רָאִיתִי צַדִּיק

die Omni .panem quærens eius semens *&* † :derelictum

נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם׃ 26 כָּל־הַיּוֹם

donat, & mutuat,
* erit
† habitabis

Recede ·benedictionem in * eius semen & *mutuans & miserans*

חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה׃ 27 סוּר

Dominus Quia .seculum in *habita* † & :bonum fac & ,malo à

מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב וּשְׁכֹן לְעוֹלָם׃ 28 כִּי יְהוָה

.suos misericordes derelinquet non & :iudicium diligens * * amat

אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו

.succidetur impiorum semen & :custodientur seculum In

לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת׃

seculum in habitabunt & :terram accipient hæreditate Iusti

29 צַדִּיקִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד

eius lingua & :sapientiam loquetur iusti Os .eam super

עָלֶיהָ׃ 30 פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה וּלְשׁוֹנוֹ — p פֶּה

non :eius corde in eius Dei Lex ,iustum loquetur

תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט׃ 31 תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא

iustum impius Speculans * .eius gressus nutabit †

† nutabunt pedes
* Speculatur
† quærit

תִמְעַד אֲשֻׁרָיו׃ 32 צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק

eum derelinquet non Dominus .eum interimere quærens † &

וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ׃ 33 יְהוָה לֹא־יַעַזְבֶנּוּ

.eum iudicari in * eum condemnabit nec :eius manu in

*cũ iudicatur fuerit ipse

בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ׃

,te exaltabit & :eius viã custodi & ,Dominum ad Expecta

34 קַוֵּה אֶל־יְהוָה וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ וִירוֹמִמְךָ

.videbis ,impios succidi in * ,terram hæreditandum ad †

† vt hæreditate capias
* cùm succidi fuerint impii,
† fortem, & virescentem

לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃

laurus sicut se diffundentem & :terrificum † impium Vidi

35 רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח

eum quæsiui & :ipse * non ecce & ,transiuit Et .viridis

* fuit

רַעֲנָן׃ 36 וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ

rectum vide & ,integrum Custodi .inuentus est non &

perfectum, merces vnicuique

וְלֹא נִמְצָא׃ 37 שְׁמָר־a תָּם וּרְאֵה יָשָׁר

præuaricantes Et .pax viro .nouissimum quia

a תָּכַם

כִּי־אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃ 38 וּפֹשְׁעִים

.excidetur * impiorum nouissimum † :pariter delebuntur

† merces
* succisa est

נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃

tempore in eorum fortitudo :Domino à iustorum salus Et

39 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת

eos eruet ,eos eruet & ,Dominus eos adiuuabit Et .angustiæ

b צור — b צרה׃ 40 ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם

.eo in sperauerunt quia :eos seruabit ,impiis ab

c חכה — מרשעים ויושיעם כי־c חסו בו׃

PSALMVS XXXVIII. מזמור לח

Psalmus · furore · † nec · * ira

.commemorandum ad Dauid *Canticum*

1 מזמור לדוד להזכיר׃

d יכח

...ua *extende scentia* * in & † ,me arguas tuo *furore* in ne Domine

† descenderunt · * est sanitas

2 יהוה אל־בקצפך d תוכיחני ובחמתך

e חצץ f תמם

:me in *sunt defixa* † tuæ sagittæ Quoniam .me corripias

תיסרני׃ 3 כי־e חציך נחתו־בי

† est · * propter peccatum meum.

integritas * Non .tua manus me super descendit &

g עוה

ותנחת עלי ידך׃ 4 אין־f מתם

meis ossibus in pax † non :tuam iram propter mea carne in

† grauiores · h נשא

בבשרי מפני זעמך אין־שלום בעצמי

* Putruerunt · † propter stultitiam meam.

pertransierūt meæ iniquitates Quoniam .*mei peccati faciebus à* *

מפני חטאתי׃ 5 כי g עונתי עברו

.me *præ* fuerunt *graues* † graue onus sicut ,meum caput

i באש

ראשי h כמשא כבד יכבדו ממני׃

k מקק

.*mea stultitia faciebus à* † imcilliores tabuerunt ,*Fœtuerunt* *

* Incuruatus · † & humiliatus · * vehementissimè: · † pullatus

6 i הבאישו k נמקו חבורתי מפני אולתי׃

atratus † die omni :*valde usque* * sum *depressus* † ,sum *Contortus* *

7 נעויתי l שחותי עד־מאד כל־היום קדר

l שחח

; *fœdo* * fuerunt plena mea ilia Quoniam .ambulaui

* ardore · m קלה

הלכתי׃ 8 כי־כסלי מלאו m נקלה

sum attritus & ,sum Debilitatus .mea carne in *integritas* † non &

† est perfectio

ואין מתם בבשרי׃ 9 נפוגותי ונדכיתי

Domine .mei cordis *palpitatione præ* † rugij :*valde vſque* *

10 עד־מאד שאגתי מנהמת לבי׃ אדני

te à meum ſuſpirium & ;meum deſiderium omne te coram

נגדך כל־[n]תאותי ואנחתי ממך

me dereliquit ,circuiuit meum Cor .abſconditum eſt non

11 לא־נסתרה׃ לבי סחרחר עזבני

non ipſi etiam ,meorum oculorum lumen & :mea fortitudo

[o] כחי ואור־עיני גם־הם אין

meæ plagæ regione è mei *ſocÿ &* ,*me Diligentes* † ,mecum & *

12 אתי׃ אהבי [p] ורעי מנגד נגעי

.ſteterunt longinquo à mei propinqui & ſteterunt

יעמדו וקרבי מרחק עמדו׃

quærentes & ,meam animā quærentes tetenderunt laqueos Et

13 וינקשו מבקשי נפשי ודרשי

die omni dolos & :prauitates ſunt locuti ,meum malum

[q] רעתי דברו [r] הוות ומרמות כל־היום

audiebam non ſurdus tanquam ego Et .meditabantur

14 [s] יהגו׃ ואני כחרש לא אשמע

vir ſicut fui Et .ſuum os *aperiret* † non * mutus ſicut &

15 ובאלם לא יפתח־[t]פיו׃ ואהי כאיש

.redargutiones eius ore in † non *audiens* * non qui

אשר לא־שמע ואין בפיו [u] תוכחות׃

Domine *reſpondebis* * tu :expectaui Domine te Quia

16 כי־לך יהוה הוחלתי אתה תענה אדני

nutando in :mihi † lætentur fortè Ne :dixi Quia .mi Deue

17 אלהי׃ כי־אמרתי פן־ישמחו־לי במוט

ego Quoniam .egerunt magnificè *me ſuper* ,meo pede

18 רגלי עלי הגדילו׃ כי־אני

,ſemper † me coram meus dolor & : * paratus claudicationem ad

לצלע נכון ומכאובי נגדי תמיד׃

Quoniam

* vehementiſſimè: † propter rugitum

[n] אוה

[o] כוח

* ſunt † Qui dilexerunt me. & amici

[p] רעה

[q] רוע [r] הוה

[s] הגה

* qui † aperit

[t] פה

* audit, † ſunt

[u] יכח

* exaudies † de me, nutante ſiquidē

contra

* ſum † eſt

† annunciabam. timebā propter peccatum meū.

meo peccato à ero sollicitus :indicabo † meam iniquitatem Quoniam

19 כִּי־עֲוֺנִי [x] אַגִּיד אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי׃

sunt multiplicati & :sunt roborati roborati viuentes mei inimici Et

נגד [x] [y] חיה

20 וְאֹיְבַי [y] חַיִּים עָצֵמוּ [a] וְרַבּוּ

gratia.

pro malum reddentes Et · .*falso* me habentes odio

[a] רבב

שֹׂנְאַי שָׁקֶר׃ 21 וּמְשַׁלְּמֵי [b] רָעָה תַּחַת

* eo quòd sequebar

.bonum *me sequi pro* * ,mihi aduersabantur bono

[b] רוע

טוֹבָה יִשְׂטְנוּנִי תַּחַת רָדְופִי־טוֹב׃

,me à te elonges ne mi Deus :Domine me derelinquas Ne

רדפי
ק

22 אַל־תַּעַזְבֵנִי יְהוָה אֱלֹהַי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃

† ad salutem meam.

.*mea salus* † Domine :meum auxilium ad Festina

[c] ישע

23 חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדֹנָי [c] תְּשׁוּעָתִי׃

PSALMVS XXXIX. מזמור לט

.Dauid .canticum Ieduthun ipsi Victori

לידותון
ק

1 לַמְנַצֵּחַ לִידוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃

mea lingua *in peccando à* * meas vias Custodiam :Dixi

2 אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטוֹא בִלְשׁוֹנִי

* ne peccem † clausuram quandiu est impius

.me iuxta *impium adhuc in ,epistomidem* † meo ori custodiam

אֶשְׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי׃

meus dolor & :bono à tacui ,silentio Obmutui

[d] דום

3 נֶאֱלַמְתִּי [d] דוּמִיָּה הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב וּכְאֵבִי

* medio mei.

,*meo interiori* * in meum cor Caluit . est turbatus

[e] חמם

נֶעְכָּר׃ 4 [e] חַם־לִבִּי בְּקִרְבִּי

.mea lingua *in* sum locutus :ignis exarsit mea meditatione in

בַהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִּלְשׁוֹנִי׃

meorū dierum mensurā & ,meum finē Domine me scite Fac

[f] ידע [g] מדד

5 [f] הוֹדִיעֵנִי יְהוָה קִצִּי [g] וּמִדַּת יָמַי

† sit, scio quòd temporalis sum.

palmos * Ecce .*ego aui quanti noscam* :*ipsa* † quæ

מַה־הִיא אֵדְעָה מֶה־חָדֵל אָנִי׃ 6 הִנֵּה טְפָחוֹת

:te coram nihil tanquam meum tempus & .meos dies *dedisti* — * vt palmi mensoram posuisti.
נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ
.Selah ,stans homo omnis vanitas vniuersa vtique
אַךְ כָּל־הֶבֶל כָּל־אָדָם h נִצָּב סֶלָה׃ — h יצב
vanè † veruntamen ,vir ambulauit imagine in Veruntamen — † in vanum
7 אַךְ־בְּצֶלֶם יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ אַךְ־הֶבֶל
.ea *colligens quis* † nesciet & ,*coacernauit* * :tumultuabuntur — * cōgregabit, † qui congregat
i יֶהֱמָיוּן יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם׃ — i הָמָה
te in mea *expectatio* * ?Domine expectaui quid nunc Et
8 וְעַתָּה מַה־k קִּוִּיתִי אֲדֹנָי l תּוֹחַלְתִּי לְךָ — * spes k קִוָּה l יָחַל
:me erue meis præuaricationibus omnibus Ex .*ipsa* † — † est.
הִיא׃ 9 מִכָּל־פְּשָׁעַי m הַצִּילֵנִי — m נָצַל
non .Obmutui .me ponas ne stulti opprobrium
חֶרְפַּת נָבָל אַל־n תְּשִׂימֵנִי׃ 10 נֶאֱלַמְתִּי לֹא — n שׂוּם
me *desuper* * Remoue .fecisti tu quia :meum os aperiam — * à
אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה o עָשִׂיתָ׃ 11 חָסֵר מֵעָלַי — o עָשָׂה
.defeci ego tuæ manus *conflictu* † à :tuam plagam — † bello
נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי p כָלִיתִי׃ — p כָּלָה
,virum corripuisti iniquitatem *super* * increpationibus In — * propter
12 q בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֹן יִסַּרְתָּ אִישׁ — q יָכַח
vanitas veruntamen :eius desiderium tineã vt fecisti liquescere &
r וַתֶּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל — r מָסַס
,Domine meam orationem Audi .Selah ,homo omnis
כָּל־אָדָם סֶלָה׃ 13 שִׁמְעָה s תְפִלָּתִי יְהוָֹה — s פָּלַל
ne meam lachrymam ad :percipe auribus meum clamorem & — † surdum te exhibeas, * sum apud te;
וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־
.mei patres omnes vt incola :*tecum ego* * peregrinus quia ,*taceas* †
תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ t תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ — t יָשַׁב
.*ego* * non & ,vadam antequam :roborabor & .me à *Claude* † — † Desine * sim.
14 u הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם x אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃ — u שָׁוַע x יָלַךְ

PSALMVS XL. מזמור מ

expectaui Expectando .canticum ,Dauid ipsi Victori
1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃ 2 קַוֹּה קִוִּיתִי

inclinauit se mihi,
.meum clamorem audiuit & ,me ad declinauit & :Dominum
יְהוָה [y]וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃ — [y] נָטָה

:cœni luto è ',sonitus cisterna è me fecit ascendere Et
3 [z]וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן — [z] עָלָה

† dirigens
.meos gressus *parans* † :meos pedes petram super statuit &
[a]וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי׃ — [a] קוּם

* posuit
† hoc
,nostro Deo laudem ,nouum † canticum meo ore in *dedit* * Et
4 וַיִּתֵּן בְּפִי [b]שִׁיר חָדָשׁ [c]תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ — [b] שׁוּד [c] הָלַל

.Domino in sperabunt & :timebunt & ,multi videbunt
יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃

non & :suam spem Dominum posuit qui *uiri* *Felicitates*
Beatus vir
5 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־[a]שָׂם יְהוָה מִבְטַחוֹ וְלֹא־ — [a] שׂוּם

* ad
,mendacium * declinantes & ,superbos ad respexit
פָנָה אֶל־רְהָבִים [b]וְשָׂטֵי כָזָב׃ — [b] שׂוּט

,tua mirabilia meus Deus Domine tu fecisti Multa
6 רַבּוֹת [c]עָשִׂיתָ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ — [c] עָשָׂה

annunciabo :te apud *ordinare* non nos erga tuas cogitationes &
est qui ordinet
וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיךָ [d]אַגִּידָה — [d] נָגַד

.*narrare præ fuêre fortia* † :loquar &
† plura sunt quàm vt narrentur.
וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃

mihi fodisti aures ,noluisti *munus* * & Sacrificium
* oblationem
7 זֶבַח וּמִנְחָה לֹא חָפַצְתָּ אָזְנַיִם [e]כָּרִיתָ לִּי — [e] כָּרָה

Tunc .postulasti non peccato pro sacrificiū & ,holocaustū
עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא שָׁאָלְתָּ׃ 8 אָז

.me super est scriptū libri volumine in :veni Ecce ,dixi
אָמַרְתִּי הִנֵּה־[f]בָאתִי [g]בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי׃ — [f] בּוֹא [g] גָּלַל

tua lex & :volui mi Deus tuam voluntatem *faciendum Ad* † — † Vt facerem

9 לַעֲשׂוֹת־[h]רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי [i]וְתוֹרָתְךָ — [h]רָצָה [i]יָרָה

cœtu in iuſtitiam Annunciaui .* meorum viſcerum medio in — * eſt.

בְּתוֹךְ מֵעָי׃ 10 בִּשַּׂרְתִּי צֶדֶק בְּקָהָל

.ſciuiſti tu Domine :*prohibebo* †non mea labia ecce ,multo — † prohibui.

רָב הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אַתָּה יָדָעְתָּ [k] — [k]רָבַב

!me cordis medio in operui non tuam Iuſtitiam

11 צִדְקָתְךָ לֹא־[l]כִסִּיתִי בְּתוֹךְ לִבִּי — [l]כָּסָה

celaui * non :dixi ,tuam ſalutem & ,tuam veritatem — * abſcondi

אֱמוּנָתְךָ [m]וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי לֹא־כִחַדְתִּי — [m]יָשַׁע

.multo cœtu in tuam veritatẽ & ,tuam miſericordiam

חַסְדְּךָ [n]וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל [o]רָב׃ — [n]אָמַן [o]רָבַב

:me à tuas miſericordias *occludas* † ne Domine Tu — † prohibeas

12 אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי

.me cuſtodiant ſemper tua veritas & tua miſericordia

חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד [p]יִצְּרוּנִי׃ — [p]נָצַר

numerum non ad vſque * mala me *ſuper* circundederunt Quoniam — * innumera

13 כִּי אָפְפוּ־עָלַי [q]רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר — [q]רוּעַ

:videre potui non & ,meæ iniquitates me comprehenderunt

[r]הִשִּׂיגוּנִי [ſ]עֲוֹנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי [t]לִרְאוֹת — [r]נָשַׂג [ſ]עוה [t]רָאָה

me dereliquit meũ cor & ,mei capitis capillis præ ſunt *fortificata* † — † multiplicatæ

עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃

mei auxiliũ ad Domine : me *eruendum ad* * Domine Complace — * vt eruas

14 רְצֵה יְהוָה [u]לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי — [u]נָצַל

quærentes pariter erubeſcent & ,afficientur Pudore .feſtina

חוּשָׁה׃ 15 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחַד מְבַקְשֵׁי

,retrorſum reuertentur :eam *abſumendum ad* † ,meam animam — † vt perdant

נַפְשִׁי [u]לִסְפּוֹתָהּ [x]יִסֹּגוּ אָחוֹר — [u]סָפָה [x]סוג

.meum malum volentes .*pudefient* * & — * pudore afficientur

וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃

* in † qui dicunt de me: שָׁמֵם [z] בּוֹשׁ [y]	:mihi dicentes † ,sui pudoris mercedem super * Desolabuntur
	16 y יָשֹׁמּוּ עַל־עֵקֶב [z] בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים לִי
	te in lætabuntur & ,Gaudebunt .euge ,Euge
שׂוּשׂ [a]	הֶאָח הֶאָח׃ 17 [a] יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ בְּךָ
	,Dominus Magnificetur .semper dicent ,te quærentes omnes
	כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה
* qui diligũt † pauper, יָשַׁע [b]	,egenus & ,afflictus † ego Et .tuam salutem diligentes *
עָנָה [c] אָבַת [d]	אֹהֲבֵי [b] תְּשׁוּעָתֶךָ׃ 18 וַאֲנִי [c] עָנִי [d] וְאֶבְיוֹן
* de me:	liberator & ,meum auxilium :mihi * cogitabit Dominus
	אֲדֹנָי יַחֲשָׁב לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי
† es	.tardaueris ne mi Deus :tu † meus
	אַתָּה אֱלֹהַי אַל־תְּאַחַר׃

PSALMVS XLI. מזמור מא

Beatus vir qui intelligit super pauperem:	intelligentis Beatitudines .Dauid cantus Victori
	1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ 2 אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל
	.Dominus eum liberabit mala die in :tenuem ad
דָּלַל [e]	אֶל־[e] דָּל בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃
	beatificetur :eum viuificet & ,eum custodiat Dominus
חָיָה [f]	3 יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ [f] וִיחַיֵּהוּ יְאֻשַּׁר
ואשר	.eius inimicorum anima in * eum tradas ne & :terra in
ק	בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו׃
* voluntati † doloris eius	omne :languoris † lecti super eum fulciat Dominus
דָּוָה [g]	4 יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ [g] דְּוָי כָּל־
	.eius infirmitate in versasti eius cubile
חָלָה [h]	מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ [h] בְחָלְיוֹ׃
	,meam animã sana :mei miserere Domine :dixi Ego
	5 אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי

mihi * malum dicent mei Inimici .tibi peccaui quia — * de me

כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃ 6 אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי

venerit si Et ?eius nomen peribit & ,morietur quando

מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃ 7 וְאִם־בָּא

congregabit ,eius cor loquetur mendacium ,videndum ad

לִרְאוֹת שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ־

.loquetur ,foras egredietur :sibi iniquitatem

אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר׃

,me habentes odio omnes *mussitabunt* * me *super* † Simul — † aduersum * murmurabunt

8 יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי

Belijahal * Verbum .mihi malum cogitabunt me *super* † — † aduersum * impium

עָלַי יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃ 9 דְּבַר־בְּלִיָּעַל

.surgere † addet non accubuit qui & ,*ipsum in effusum* — adhærebit ei, † vt surgat.

יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃

comedens *, *eo in* fidebam cui ,meæ pacis vir Etiam — * qui comedebat

10 גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בוֹ אוֹכֵל

.calcaneum me *super* † magnificauit ,meum panem — † aduersum

לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃

reddam & ,fac me resuscitare & ,mei miserere Domine tu Et

11 וְאַתָּה יְהוָה [a] חָנֵּנִי [b] וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה — [a] חָנַן [b] קוּם

,me in complacuisti quoniam ,cognoui hoc In .eis

לָהֶם׃ 12 בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי

ego Et .me super meus inimicus iubilabit non quia

כִּי לֹא־[c]יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי׃ 13 וַאֲנִי — [c] רוּעַ

tuas facies ad † me statuisti & ,me *in* sustentasti :* mea *integritate* in — perfectione * ambulaui: † coram te semper.

[d] בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי [e] וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ

Israel Deus Dominus Benedictus *.seculum in* — [d] תָּמַם [e] יָצַב

לְעוֹלָם׃ 14 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

.Amen & ,Amen :seculum in vsque & .seculo à

מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן׃

ספר שני

PSALMVS XLII. מזמור מב

intellectus filiis

:Corach *filiis* *erudiens* .Victori

1 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃

cerua desiderat ad torrentes

ita .aquarum *decursus* *super* *anhelabit* *ceruus* Quemadmodum

2 כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם כֵּן

† desiderat.

mea anima Sitiuit .Deus te ad *anhelabit* † mea anima

נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים׃ 3 צָמְאָה נַפְשִׁי

* corã Deo פְּנֵי

faciebus * videbor & .veniam quando ,viuum Deum *ad* .Deum ad

לֵאלֹהִים לְאֵל f חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה g פְּנֵי

f חָיָה g פָּנָה

die panis mea lachryma mihi Fuit ?*Dei*

אֱלֹהִים׃ 4 הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם

† dum dicitur * est

tuus Deus * Vbi :die omni me ad *dicendo in* † nocte ac

וָלַיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃

† recordans effundo

;meam animam me super *effundam &* ,*recordabor* † Horum

5 אֵלֶּה אֶזְכְּרָה וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי

* incedens

domũ ad vsque eis cum *me mouebo* * ,numerũ in transibo quoniam

כִּי אֶעֱבֹר h בַּסָּךְ i אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית

h סָכַךְ i דָּדָה

† laudis, * multitudo

,tripudians *turba* * ,confessionis & ,*exultationis* † voce in Dei l

אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה k וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג׃

k יָדָה l שָׁחַח

† humiliasti * personuisti in

:me *super tumultuaberis* * & ,mea anima te *deprimes* † Cur

6 מַה־l תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי m וַתֶּהֱמִי עָלָי

† nam sunt

salutes † :ei confitebor adhuc quia ,Deum expecta

הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד n אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת

m חָמָה n יָדָה

* in vultu † in * humiliata est:

mea anima me *super* † ,mi Deus .eius *facierum* *

פָּנָיו׃ 7 אֱלֹהַי עָלַי נַפְשִׁי

.Iarden terra de tui recordabor idcirco :*se deprimet* *

o תִּשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן

o שָׁחַח

voraginem ad Vorago .pusillo * monte de Chermonim † & | † de * paruo.

תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם 8 וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר׃

,tuæ illisiones † omnes ;tuarum fistularum vocem * ad clamans † | † vocat * sonitum † inūdationes * In die

כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ צִנּוֹרֶיךָ לְקוֹל קוֹרֵא

præcipiet Interdiu * .transierunt me super tui fluctus &

יוֹמָם יְצַוֶּה 9 עָבָרוּ׃ עָלַי וְגַלֶּיךָ P | P גַּלָּל

:mecum eius canticum nocte in & ,suam misericordiā Dominus

עִמִּי שִׁירֹה וּבַלַּיְלָה חַסְדּוֹ יְהוָה

Deo Dicam .mearum vitarum † Deo oratio | † vitæ meæ.

אֹמְרָה לְאֵל 10 חַיָּי׃ r לְאֵל q תְּפִלָּה | q פלל r חַיָּה

ambulabo atratus * quid vt ?mei es oblitus quid Vt :meæ petræ | * pullatus

סַלְעִי לָמָה שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ

,meis ossibus in occisione In † ?inimici oppressionem in * | * propter † Vt occisio est

בְּרֶצַח בְּעַצְמוֹתַי 11 אוֹיֵב׃ בְּלַחַץ

:die omni me ad ipsos dicendo in *,mei hostes † me probro affecerunt * | *quū probris afficiunt † inimici

חֵרְפוּנִי a צוֹרְרָי בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם | a צור

,mea anima te deprimes * Cur ?tuus Deus † Vbi | * dicentibus ipsis † est

מַה־b תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי 12 אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃

adhuc quia ,Deum expecta ?me super tumultuaberis † cur & | * humiliasti † personuisti in

וּמַה־c תֶּהֱמִי עָלָי d הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד | b שׁחח

.meus Deus & ,mearum facierum † salutes * :ei confitebor | c הָמָה

e אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃ | * qui est

PSALMVS XLIII. מזמור מג

d יָחַל e יָדָה

non gente de meam litem litiga * Deus me Iudica | † vultus mei. * iudica iudiciū meum

1 שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים f וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־ | f רוב

.me eripies iniquitatis & doli † viro à :misericorde | † dolo & iniquo eripe

חָסִיד מֵאִישׁ מִרְמָה וְעַוְלָה תְפַלְּטֵנִי׃

?me elongasti quid vt ,meæ fortitudinis Deus * tu Quia | * es

2 כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי g מָעוּזִּי לָמָה זְנַחְתָּנִי | g עזז

† pullatus
* propter

?inimici oppressionem *in* * ambulabo *atratus* † quid vt

לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃

:me ducent ipsæ :tuam veritatem & ,tuam lucem Mitte

3 שְׁלַח־אוֹרְךָ [h] וַאֲמִתְּךָ הֵמָּה יַנְחוּנִי

[h] אָמַן

,tua tabernacula ad & ,tuæ sanctitatis montem ad me introducent

[i] יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃

[i] בּוֹא

lætitiæ Deum ad ,Dei altare ad introibo Et

4 וְאָבוֹאָה אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׂמְחַת

.mi Deus ,Deus ,cithara in tibi confitebor & :meæ exultationis

[k] גִּילִי וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃

[k] גּוּל

?me *supertumultuaberis* † cur & ,mea anima te *deprimes* Cur

humiliasti
† personuisti in

5 מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי

salutes * :ei confitebor adhuc quoniam ,Deo in spera

* qui est

הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת

.meus Deus & :*mearum facierum* †

† vultus mei,

פָּנַי וֵאלֹהָי׃

PSALMVS XLIV. מזמור מד

* intelligentia,

.*erudiens* * Cotach filiis Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל׃

narrauerunt nostri patres ,audiuimus nostris auribus *in* Deus

2 אֱלֹהִים בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־

.*quondam* diebus in ,eorum diebus in es operatus opus :nobis

pristinis.

לָנוּ פֹּעַל פָּעַלְתָּ בִימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃

:eos plantaueras & ,*expulisti* gentes tua manu Tu

expellere fecisti,

3 אַתָּה יָדְךָ גּוֹיִם [l] הוֹרַשְׁתָּ [m] וַתִּטָּעֵם

[l] יָרַשׁ [m] נָטַע

suo gladio in non Quia .eos emisisti & ,populis malefecisti

תָּרַע לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃ 4 כִּי לֹא בְחַרְבָּם

:eos seruauit non eorum brachium & ,terram possederunt

יָרְשׁוּ אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־[n] הוֹשִׁיעָה לָּמוֹ

[n] יָשַׁע

quia :*tuarum facierum* lux & ,tuum brachium & ,tua dextera sed — vultus tui,

כִּי־יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי

præcipe ,Deus meus rex ipse Tu ,*eos voluisti* — complacuisti in eis.

[o]רְצִיתָם׃ 5 אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹהִים צַוֵּה — [o]רָצָה

:cornupetemus nostros hostes te In .Iahacob salutes

יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ 6 בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ

,*nobis obsistentes* conculcabimus tuo nomine in — inimicos nostros.

בְּשִׁמְךָ נָבוּס [p]קָמֵינוּ׃ — [p]קוּם

non meus gladius & .sperabo meo arcu in non Quia

7 כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא

:nostris hostibus ab nos fecisti seruare Quoniam ,me seruabit

תוֹשִׁיעֵנִי׃ 8 כִּי [q]הוֹשַׁעְתָּנוּ [r]מִצָּרֵינוּ — [q]יָשַׁע [r]צוּר

laudauimus Deo In .pudore affecisti nos odio habētes & — laudamus

וּמְשַׂנְאֵינוּ [f]הֱבִישׁוֹתָ׃ 9 בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ — [f]בּוֹשׁ

].Selah ,confitebimur seculum in tuo nomini & ,die omni

כָל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם [t]נוֹדֶה סֶלָה׃ — [t]יָדָה

egredieris non & :nos fecisti erubescere & .elongasti Etiam

10 אַף־זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־[u]תֵצֵא — [u]יָצָא

+ cum

ab retrorsum nos redire *Facies* * ,nostris exercitibus *in* † — * Fecisti

בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ 11 [x]תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־ — [x]שׁוּב

† nostras opes.

nos *Dabis* .† sibiipsis diripuerunt nos habentes odio & :hoste — Posuisti

צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ [a]שָׁסוּ לָמוֹ׃ 12 תִּתְּנֵנוּ — [a]שָׁסָה

Vendes † ,nos dispersisti gentes in & :cibi *pecus* * vt — * pecudes

† Vendidisti

כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם [b]זֵרִיתָנוּ׃ 13 תִּמְכֹּר־ — [b]זָרָה [c]רָבָה

,eorum *pretiis in* † multiplicasti non & ,*lucro* * sine tuum populū — * diuitiis.

† propter pretia

עַמְּךָ בְלֹא־הוֹן וְלֹא־[c]רִבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם׃

,subsannationem :nostris vicinis opprobrium nos *Pones* * — * Ponere fecisti

14 [d]תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג — [d]שׂוּם

,nostris circuitibus † derisionem & — † his qui erant in.

וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃

† Ponere fecisti

capitis commotionem :gentibus in prouerbium nos *Pones* †

15 תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד־רֹאשׁ

:me coram mea verecundia die Omni .populis in

בַּלְאֻמִּים׃ 16 כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי

* faciei meæ
† Propter vocem
e בוש
* propter inimicum, & vltorem.

,probris afficientis *voce A* † .me operuit *mearum facierum* * pudor &

וּבֹשֶׁת[e] פָּנַי כִּסָּתְנִי׃ 17 מִקּוֹל מְחָרֵף

.vlciscentis se & ,inimici facibus *à* * :afficientis contumeliis &

וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃

nec :tui sumus obliti nec ,nobis venit hoc Totum

f בוא

18 כָּל־זֹאת בָּאַתְנוּ[f] וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־

retrorsum se vertit Non .tuo pacto in sumus mentiti

שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ 19 לֹא־נָסוֹג אָחוֹר

† nec
g נטה

.tua semita de noster pes declinauit & † :nostrum cor

לִבֵּנוּ וַתֵּט[g] אֲשֻׁרֵינוּ מִנִּי אָרְחֶךָ׃

operuisti & :draconis loco in nos contriuisti Quoniam

h כסה

20 כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס[h]

nominis sumus obliti Si .mortis vmbra in nos *supe*

עָלֵינוּ בְצַלְמָוֶת׃ 21 אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם

.alienum deum ad nostras palmas expandimus & :nostri De[i]

i כפף

אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ[i] לְאֵל זָר׃

scit

sciens ipse quia ?hoc inuestigabit Deus Nónne

22 הֲלֹא אֱלֹהִים יַחֲקָר־זֹאת כִּי־הוּא יֹדֵעַ

propter

tota occidimur te *super* Quoniam .cordis abscondita

תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃ 23 כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל־

pecudes ad iugulandum paratæ.

mactationis pecus vt fuimus æstimati :die

הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃

ne ,expergiscere ?Domine dormies quid vt ,te Suscita

k קוץ

24 עוּרָה לָמָּה תִישַׁן אֲדֹנָי הָקִיצָה[k] אַל־

* seculum
† faciē tuam

?abscondes *tuas facies* † quid Vt .*perpetuum* * in te elonges

תִּזְנַח לָנֶצַח׃ 25 לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר

nostræ oppressionis & ,nostræ afflictionis obliuiscaris

תִּשְׁכַּח [l]עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃ — [l] עָנָה

adhæsit :nostra anima puluerem ad *est depressa* Quia — humiliauit se

26 כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה

:nobis auxilium * Surge .noster venter terræ — * ad

לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ 27 קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ

.tuam misericordiam propter nos redime &

וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

PSALMVS XLV. מזמור מה

,erudiens * Corach filiis Sosannim † super Victori — † lilia * intellectus

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל

,bonum verbum meum cor Eructauit .amorum canticum

שִׁיר יְדִידֹת׃ 2 רָחַשׁ לִבִּי דָּבָר טוֹב

scribæ stylus * mea lingua :regi mea opera ego dicens † — † dico * vt

אֹמֵר אָנִי [m]מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנִי עֵט סוֹפֵר — [m] עָשָׂה

gratia est diffusa :hominum filiis præ Pulchruisti .velocis

מָהִיר׃ 3 [n]יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן — [n] יָפָה

.seculum in Deus tibi benedixit propterea :tuis labiis in

בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃

.tua gloria :potens † ,femur super tuo gladio te Accinge — † ô

4 חֲגוֹר חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ

verbum super equita ,prosperare tuo decore * Et .tuo decore & — * in

וַהֲדָרֶךָ׃ 5 וַהֲדָרְךָ צְלַח רְכַב עַל־דְּבַר־

terribilia te docebit & ;iustitiæ mansuetudinis & ,veritatis

[o]אֱמֶת וְעַנְוָה־צֶדֶק [p]וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת — [o] אָמַן [p] יָרָה

te sub populi ,acutæ tuæ Sagittæ .tua dextera

יְמִינֶךָ׃ 6 [q]חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ — [q] חָצַץ † cadent. * Sedes tua

Deus *tuum Solium* * .regis inimicorum cor in :† cadent

[r]יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ 7 כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים — [r] נָפַל

in feculum, & vltrà: † æquitatis eft

,tui regni † virga *rectitudinis* virga :*perpetuum & ,æternum*

עולם ועד שבט מישור שבט מלכותך׃

propterea :impietatem odifti & ,iuftitiam Dilexifti

8 אהבת צדק ותשנא רשע על־כן׃

participibus

,tuis *fodalibus* præ lætitiæ oleo tuus Deus Dominus te vnxit

a ששׂ

משחך אלהים אלהיך שמן a ששון מחבריך׃

* Vt † & caffia,

:tua veftimenta omnia ,*caffia* † ,aloe & .Myrrha *,

9 מר־ואהלות קציעות כל־בגדתיך

* ædibus eburneis,ex quibus † cum honorabilibus

.te lætificauerunt *vnde ,dentis palatiis** ex

מן־היכלי שן מני שמחוך׃

coniunx adftitit :tuis *pretiofitatibus in* † regum Filiæ

10 בנות מלכים ביקרותיך נצבה שגל

* diademate aureo.

,vide & ,filia Audi . .*Ophir auri maffa* * in tuâ dexteram ad

b ראה

לימינך בכתם אופיר׃ 11 שמעי־בת b וראי

.tui patris domus & ,tui populi obliuifcere & :tuâ aurem inclina &

c נטה

c והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך׃

† eft

,tuus dominus † ipfe quoniam :tuum decorem rex concupifcet Et

d אוה

d 12 ויתאו המלך יפיך כי־הוא אדניך

† Tyri cum * vultû tuum

tuas faciei † ,munere *in Sor* * filia Et · .ei te incurua &

e שחה

e והשתחוי־לו׃ 13 ובת־צר במנחה פניך

* eft

regis filia * inclyta ! Tota .populi diuites deprecabuntur

f חלה

f יחלו עשירי עם׃ 14 כל־כבודה בת־מלך

† polymitis aureis induta. Cũ veftibus Phrygioncis

.*eius veftimentum auri ocellaturis ex* † :intrinfecus

פנימה ממשבצות זהב לבושה׃

eam poft virgines :regi adducetur *recamatis In*

g יבל

15 לרקמות g תובל למלך בתולות אחריה

* concomitãtes eam, ducentur ad te. † cum

,lætitiis *in* † Ducentur .*tibi adducta eius focia* *

רעותיה מובאות לך׃ 16 תובלנה בשמחת

.regis palatium *in* ingredientur :exultatione &

h גול

h וגיל תבאינה בהיכל מלך׃

principes in eos pones :tui filii erunt tuis patribus Pro

יִהְיוּ [k] שׁוּת — 17 תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ [k] תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים

omni in tuum nomen faciam Memorare .terra vniuersa in

בְּכָל־הָאָרֶץ: 18 אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־

tibi confitebuntur populi propterea :generatione & ,generatione

דֹּר וָדֹר עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדֻךָ

.perpetuum & ,seculum in — vltrà

לְעֹלָם וָעֶד:

PSALMVS XLVI. מזמור מו

:canticum Halamoth super :Corach filiis Victori

שׁוּר [l] — 1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת [l] שִׁיר:

angustiis in auxilium :fortitudo & ,spes nobis Deus

[m] עָזַז [n] צוּר — אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה [m] וָעֹז עֶזְרָה [n] בְצָרוֹת

mutando in † timebimus non Propterea .*valde inuentum* * — * inuenimus validum. † cū mutabis

[o] יָרֵא — נִמְצָא מְאֹד: 3 עַל־כֵּן לֹא־[o] נִירָא בְּהָמִיר

;Sonabunt .*marium* † cor in montes *motando in* * & :terram — * cū moueri

[p] הָמָה — † matis. — אֶרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים: 4 [p] יֶהֱמוּ

'eius *sublimitate in* * ,montes contremiscent :eius aquæ turbabuntur — * propter sublimitaté

יֶחְמְרוּ מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ

:Dei ciuitatem lætificabunt *eius* riui Fluminis .Selah

סֶלָה: 5 נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים

,eius *interiori* * in Deus .altissimi habitaculorum † sanctum — † locum * medio

[q] עָלָה — קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי [q] עֶלְיוֹן: 6 אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ

.manè *respiciendo* † ,Deus eam adiuuabit :commouebitur non — † respiciente

[r] פָּנָה — בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים [r] לִפְנוֹת בֹּקֶר:

.*sua voce in* * dedit :regna sunt mota ,gentes Sonuerunt — * vocé suam.

7 הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ

eleuatio :nobiscum exercituum Dominus .terra *est liquefacta* — defluxit

תָּמוּג אָרֶץ: 8 יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב

Venite. opera videte ,Ite .Selah ,Iahacob Deus nobis

[t] חָזָה [f] יָלַךְ לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ 9 [f] לְכוּ [t] חֲזוּ מִפְעֲלוֹת

.terra in solitudines ,posuit qui ;Domini

יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃

Facit arcum ,terræ extremum ad vsque bella cessare Faciens

10 מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ קֶשֶׁת

.igni in comburet plaustra :hastam concidet & ,conteret

[u] חָנָה יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ [u] חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃

† Vacate exaltabor :Deus * ego quia ,scitote & ,Remittite †

* sum

[x] רָפָה [y] יָדַע 11 [x] הַרְפּוּ [y] וּדְעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם

exercituum Dominus .terra in exaltabor .gentibus in

בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ 12 יְהוָה צְבָאוֹת

.Selah ,Iahacob Deus nobis eleuatio :nobiscum

עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃

PSALMVS XLVII. מזמור מז

.cantus Corach filiis Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃

manu, Deo iubilate :palma plaudite populi Omnes

[a] כָּפַף [b] רוּעַ 2 כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־[a] כָף [b] הָרִיעוּ לֵאלֹהִים

† laudis altissimus Dominus Quoniam .ouationis † voce in

[c] רָנַן [d] עָלָה בְּקוֹל [c] רִנָּה׃ 3 כִּי־יְהוָה [d] עֶלְיוֹן

.terram omnem super magnus rex :terribilis

נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃

* tribus nostros pedes subter nationes * & :nos subter populos Ducet

4 יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ׃

gloriam Iahacob excellentiam :nostram hæreditatem nobis Eliget

[e] גָּאָה 5 יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת־[e] גְּאוֹן יַעֲקֹב

iubilo in Deus Ascendit .Selah ,dilexit quem

אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה׃ 6 עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה

:cantate Deo Cantate .tubæ voce in Dominus
זמרו אלהים זמרו 7 יהוה בקול שופר:
omnis rex Quoniam .cantate nostro regi ,cantate
כי מלך כל־ 8 זמרו למלכנו זמרו:
Deus Regnauit .intelligens canite ,Deus terræ intelligibiliter.
מלך אלהים 9 הארץ אלהים זמרו משכיל:
.suæ sanctitatis thronum super sedit Deus :gentes super
על־גוים אלהים ישב על־כסא קדשו:
,Abraham Dei populo sunt aggregati populorum *Magnifici* Optimates
נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם 10
.est eleuatus * vehementer :terræ *scuta* † Dei ipsius quoniam † sunt protectiones
כי לאלהים [f] מגני־ארץ מאד נעלה: גנן [f]
* enim

PSALMVS XLVIII. מזמור מח

,Corach filiis cantus Canticum
שיר מזמור לבני־קרח: 1 שור [g]
ciuitate in :valde laudabilis & ,Dominus Magnus
גדול יהוה ומהלל מאד בעיר 2
.eius sanctitatis monte nostri Dei
אלהינו הר־קדשו:
Siion mons terræ vniuersæ gaudium ,*climate* Pulcher termino,
יפה נוף משוש כל־הארץ הר־ציון 3
:magni regis ciuitas :Aquilonis latera † † ad
ירכתי צפון קרית מלך [h] רב: רכב [h]
. eleuationem ad est notus eius *palatiis* † in Deus * ædibus
אלהים בארמנותיה נודע למשגב: 4
.pariter transierunt :*conuenerunt* reges ecce Quoniam congregati sunt:
כי־הנה המלכים [i] נועדו עברו יחדו: 5 יעד [i]
Ipsi

festinauerunt .sunt territi sunt admirati sic .viderunt Ipsi

הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהָלוּ נֶחְפָּזוּ׃ 6

.parturientis tanquam dolor :ibi eos apprehendit Tremor

[k] חול — רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם [k] חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ 7

† maris — .Tharsis † naues conteres Orientali . vento In

בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ 8

Domini ciuitate in vidimus sic ,audiuimus Sicut

[l] ראה — כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן [l] רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה 9

fundauit — in vsque eam *firmabit* Deus :nostri Dei ciuitate in ,exercituum

צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־

,tuam misericordiam Deus Cogitauimus .Selah .seculum

[m] דמה — עוֹלָם סֶלָה׃ 10 [m] דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ

† medio — .tui templi *interiori* * in

בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃

vsque ad — fines *super* tua laus sic ,Deus tuum nomen Secundū

[n] הלל — כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן [n] תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־ 11

mons Lætetur .tua dextera est plena Iustitia :terræ

אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃ 12 יִשְׂמַח הַר־

.tua iudicia propter Iehudah filiæ exultent ,Sion

[o] גול — צִיּוֹן [o] תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃

.eius turres numerate .eam circuite & ,Sion Circundate

[p] סבב [q] נקף — [p] סֹבּוּ צִיּוֹן [q] וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ 13

roborate :eius antemurale ad vestrum cor Ponite

[r] שות — [r] שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה׃ 14 פַּסְּגוּ

.nouissima progenie in enarretis vt :eius palatia

אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃

* in † vltra: — :*perpetuum* † & ,seculum * noster Deus Deus iste Quoniam

כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד 15

* vsque ad — .mortem *super* * nos ducet ipse

הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃

PSALMVS XLIX. מזמור מט

.cantus Corach filiis Victori

1 למנצח לבני־קרח מזמור׃

omnes auscultate ,populi omnes hoc Audite

2 שמעו־זאת כל־העמים האזינו כל־

filii etiam ,hominis filii Etiam .orbis habitatores

ישבי חלד׃ 3 גם־בני אדם גם־בני־

loquetur meum Os *indigus* & ,diues pariter viri — pauper.

איש יחד עשיר [a]ואביון׃ 4 פי [b] ידבר — [a] אבה [b]פה

.intelligentias mei cordis meditatio & :sapientias

חכמות [c]והגות לבי תבונות׃ — [c] הגה

cithara *in* † aperiam:meam aurem parabolam ad Inclinabo — † cum

5 אטה למשל אזני אפתח בכנור

?mali diebus in timebo quid Vt ,meum ænigma

חידתי׃ 6 למה [d]אירא בימי רע — [d] ירא

?me circundabit meorum calcaneorum iniquitas * — * quando

[e]עון עקבי [f]יסבני׃ — [e] עוה [f]סבב

sua opulentia * multitudine in & *:sua facultate super Fidentes* † — * Sunt qui fidunt in opibus suis: * diuitiarum suarum iactant se,

7 הבטחים על־חילם [g]וברב עשרם

vir † redimet redimendo non Fratrem *gloriabuntur*

יתהללו׃ 8 אח לא־פדה יפדה איש — [g] רבב

erit pretiosa Et .suam propitiationem Deo dabit nec — † quispiam.

לא־יתן לאלהים כפרו׃ 9 ויקר

.seculum in *desinet &* * ,eorum animæ redemptio — * vt quiescat quis

[h]פדיון נפשם וחדל לעולם׃ — [h] פדה

.foueam *videri* * non *:æternum* † in adhuc viuat Et — † seculum. * visurus sepulchrum.

[i] 10 ויחי־עוד לנצח לא יראה [k]השחת׃ — [i] חיה [k]שוח

insipiens & ,stultus simul *,morientur* * sapientes ,videbit *Nam* † — † At * mori, & quòd

11 כי יראה חכמים ימותו יחד כסיל ובער

† diuitias suas.
* Interiora

eorum *Intimum* * ,*suam facultatem* † alienis relinquent & :peribũt

יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃ 12 קִרְבָּם

generatione in eorum tabernacula ,seculum in eorum domus

בָּתֵּימוֹ ׀ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר

terras *super* suis nominibus in vocauerunt :generationem &

וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת

permanebit,
† iumentis
l לן
* quæ intereunt.
m דמת

iumenta ficus † assimilatus :*pernoctabit* nõ honore in homo Et

13 וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת

eorum posteri & ,ipsis stultitia eorum via Hæc .*sunt excisi* *

m נִדְמוּ׃ 14 זֶה דַרְכָּם כֶּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם ׀

† secundum ipsam ibunt.
* pecora
† eis
n רְצָה°שׁוּת
p רְצָה°רְדָה
וצורם
ק

inferno in *pecus* * Sicut .Selah ,*volent ipsorum ore in* †

בְּפִיהֶם n יִרְצוּ סֶלָה׃ 15 כַּצֹּאן ׀ לִשְׁאוֹל

recti *eos in* † dominabuntur & ,eos depascet mors ,ponentur

o שַׁתּוּ מָוֶת p יִרְעֵם q וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים ׀

habitaculo ab *sepulchrum veterandum ad* * eorum figura & :mane in

לַבֹּקֶר וְצִירָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל

manu * de meam animam redimet Deus Veruntamen .sibi †

* vt veterascat egredietur ad foueam
r לָקַח

לוֹ׃ 16 אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַפְשִׁי מִיַּד

cùm ,timueris Ne .Selah ,me susceperit cùm :inferi

שְׁאוֹל כִּי r יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ 17 אַל־תִּירָא כִּי־

† quod erat
* potestate
† creuerit
* cùm mortuus fuerit
s לָקַח

.eius domus gloria *fuerit multiplicata* † cùm :vir fuerit ditatus

יַעֲשִׁר אִישׁ כִּי־יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃

neque :omnia accipiet *ipsum moriendo in* * non Quoniam

18 כִּי לֹא בְמוֹתוֹ s יִקַּח הַכֹּל לֹא־

suæ animæ Quoniam . eius gloria eum post descendet

יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃ 19 כִּי־נַפְשׁוֹ

† vita sua ille benedixit:
t חיה u ידה
* qui

.tibi benefeceris si ,te laudabunt & :*benedicet suis vitis* † in

t בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ u וְיוֹדֻךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ׃

in vsque * ,suorum partum progeniem in vsque Introibit

20 תָּבוֹא עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־

non & ,honore in Homo .lumen videbunt non *æternum* † † feculum

נֵצַח לֹא ˣ יִרְאוּ־אוֹר׃ 21 אָדָם בִּיקָר וְלֹא ˣ רָאָה

.*sunt exisi iumenta sicut* * ,est assimilatus :intelliget * iumentis, quæ pereūt·

יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת ʸ נִדְמוּ׃ ʸ כְּמַת

PSALMVS L. מזמור נ

,est locutus Dominus *Deus* *Fortis* .Asaph ipsi Cantus Deus Deorū

1 מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר

.eius *ingressum* ad vsque Solis ortu ab :terram aduocauit & occasum

וַיִּקְרָא־אָרֶץ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־ ᵃ מְבֹאוֹ׃ ᵃ בּוֹא

.effulsit Deus decoris *vniuersitate* † Sion Ex † perfecti

2 מִצִּיּוֹן מִכְלַל־ ᵇ יֹפִי אֱלֹהִים ᶜ הוֹפִיעַ׃ ᵇ יָפֶה ᶜ יָפַע

eius facies ad ignis ,silebit non & ,noster Deus Veniet coram eo

3 יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאַל־יֶחֱרַשׁ אֵשׁ־לְפָנָיו

.vehementer est excitata tempestas eius circuitu * & ,*perdet* vorabit, * in

תֹּאכֵל וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה מְאֹד׃

iudicandum ad ,terram ad & :desuper cælos ad Aduocabit vt iudicet

4 יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעָל וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין

ferientes * :meos *pios* † mihi Congregate .suum populum † sanctos * qui pepigerunt

5 אִסְפוּ־לִי חֲסִידָי כֹּרְתֵי עַמּוֹ׃

cæli *indicabunt* † *Et* .sacrificium super meum pactum † nunciabūt

6 וַיַּגִּידוּ ᵈ שָׁמַיִם בְרִיתִי עֲלֵי־זָבַח׃ ᵈ נָגַה

.Selah *ipse* * iudex Deus quod :eius iustitiam * est.

צִדְקוֹ כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט הוּא סֶלָה׃

faciam testificari & .Israel :loquar & ,mi populus Audi

7 שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה יִשְׂרָאֵל ᵉ וְאָעִידָה ᵉ עוּד † contra * sum

super Non .* ego tuus Deus Deus :te *in* † † nec super holocausta tue, quod nō fuerint

8 בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי׃ לֹא עַל־

.semper me coram *tua ascensiones &* † :te arguam tua sacrificia

זְבָחֶיךָ ᶠ אוֹכִיחֶךָ ᵍ וְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃ ᶠ יָכַח ᵍ עָלָה

tuis septis de :iuuencum tua domo è accipiam Non
h פַּר — 9 לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ h פָר מִמִּכְלְאֹתֶיךָ
† sunt — :illuæ bestia omnis † mihi Quoniam .hircos
i חַיָּה — עַתּוּדִים׃ 10 כִּי־לִי כָל־i חַיְתוֹ־יָעַר
volatile omne Cognoui .mille montibus in animalia
בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי־אָלֶף׃ 11 יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף
* mecum est, — non ,esuriero Si :me apud * agri fera & :montium
הָרִים וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי׃ 12 אִם־אֶרְעַב לֹא־
meus est — .eius plenitudo & .orbis mihi quia :tibi dicam
אֹמַר לָךְ כִּי־לִי תֵבֵל וּמְלֹאָהּ׃
taurorum: — hircorum sanguinem & : fortium carnem comedam Nunquid
13 הַאוֹכַל בְּשַׂר אַבִּירִים וְדַם עַתּוּדִים
laudem: — altissimo redde & :confessionem Deo Immola !bibam
k יָדָה l עָלָה — אֶשְׁתֶּה׃ 14 זְבַח לֵאלֹהִים k תּוֹדָה וְשַׁלֵּם l לְעֶלְיוֹן
,te eruam :angustiæ die in me inuoca Et .tua vota
m צוּר — נְדָרֶיךָ׃ 15 וּקְרָאֵנִי בְּיוֹם m צָרָה אֲחַלֶּצְךָ
,tibi Quid : Deus dixit impio Et .me honorificabis &
וּתְכַבְּדֵנִי׃ 16 וְלָרָשָׁע אָמַר אֱלֹהִים מַה־לְּךָ
† vt enarres — super * meum pactum assumas & :mea statuta narrandum ad †
* in
n חָקַק — לְסַפֵּר n חֻקָּי o וַתִּשָּׂא בְרִיתִי עֲלֵי־
mea verba proiecisti &, disciplinam odisti tu Et ?tuo ore
o נָשָׂא p פֶּה — p פִיךָ׃ 17 וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר וַתַּשְׁלֵךְ דְּבָרַי
delectabaris — cum & :eo cum complacebas & , furem videbas Si .te post
q רָאָה r רָצָה — אַחֲרֶיךָ׃ 18 אִם־q רָאִיתָ גַנָּב r וַתִּרֶץ עִמּוֹ וְעִם
† erat. — malum in mittebas tuum Os .† tua portio adulteris
מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ׃ 19 פִּיךָ שָׁלַחְתָּ בְרָעָה
* contra — tuum fratrem in * Sedebas .dolum concinabat tua lingua &
s יָשַׁב — וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה׃ 20 s תֵּשֵׁב בְּאָחִיךָ
† contra — .probrum dabas tuæ matris filium in † ; loquebaris
t דָּפָה — תְדַבֵּר בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֶּן־t דָּפִי׃

essem essendo * existimasti : tacui & ,fecisti Hæc

21 אֵלֶּה עָשִׂיתָ וְהֶחֱרַשְׁתִּי דִּמִּיתָ הֱיוֹת־אֶהְיֶה

* tuis oculis in ordinabo & , te arguam † : tu sicut

כָמוֹךָ אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה לְעֵינֶיךָ׃

,capiam fortè ne :Dei obliuiosi * hoc nunc † Intelligite

22 בִּינוּ־נָא זֹאת שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ פֶּן־אֶטְרֹף

,me honorificauit, confessionem Sacrificans ,eruens † non &

וְאֵין מַצִּיל׃ 23 זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי

.Dei salutem in eum faciem videre, * viam ponenti &

וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים׃

* quòd עָשָׂה
דָּמָה הָיָה
† sed
* iudicium.
† quæso
* qui obliuiscimini
† sit qui eruat:
Qui sacrificauerit
נָצַל יָדָה
* Dei coram se, ostendam
רָאָה

PSALMVS LI. מזמור נא

eum ad veniendo In † .Dauid ipsi cantus Victori

1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ 2 בְּבוֹא־אֵלָיו

.sebah-Bath ad intrauit quando :prophetam Nathan

3 נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־בָּא אֶל־בַּת־שָׁבַע׃

;tuam misericordiam secundum Deus mei Miserere

חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ׃

dele tuarum misericordiam multitudinem secundum

כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה

;mea iniquitate ab me laua .Multiplica .meas præuaricationes

פְשָׁעָי׃ 4 הֶרְבֵּה כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי

meas præuaricationes Quoniam .me munda meo peccato à &

וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי׃ 5 כִּי־פְשָׁעַי

.semper * me coram meum peccatum & :cognoscam ego

אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד׃

,feci tuis oculis in malum & ,peccaui tibi soli ,Tibi

לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי

.te iudicando in sis mundus ,te loquendo in sis iustus vt

לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ׃

† Quando venit propheta:
בּוֹא
pietatem
חָנַן
Plurimùm
חרב רָבָה
עָוָה
agnoscę: * est
יָדַע
רָעַע
iustifices te cùm locutus fueris purifices te cum iudicaueris.

† cum * genitus † calefacta est de

me *calefecit* † peccato in & :sum *formatus* * iniquitate in † Ecce

7 הֵן־בְּעָוֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי

:renibus in voluisti veritatem Ecce :mea mater

אִמִּי׃ 8 הֵן־ [d] אֱמֶת חָפַצְתָּ [e] בַטֻּחוֹת

אֵמֶן [d] טוּחַ [e]

* occulto † fecisti

.me *facies* † scire sapientiam *abstruso* * in &

וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי׃

,me lauabis mundabor & ,hyssopo *in* me *peccato à* Purificabis

9 תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר תְּכַבְּסֵנִי

,gaudium me facies Audire .dealbabor niue præ &

וּמִשֶּׁלֶג [f] אַלְבִּין׃ 10 תַּשְׁמִיעֵנִי [g] שָׂשׂוֹן

לָבַן [f] שׂוּשׂ [g]

* quæ

Absconde .contriuisti * ossa exultabunt :lætitiam &

וְשִׂמְחָה [h] תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת [i] דִּכִּיתָ׃ 11 הַסְתֵּר

גִּיל [h] דָּכָה [i]

† faciē tuam

.dele meas iniquitates omnes & :meis peccatis à *tuas facies* †

פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה׃

rectum spiritum & ;Deus mihi crea mundum Cor

12 לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן

* visceribus meis, † facie tua:

:tuis faciebus † à me proiicias Ne ...meo interiori * in innoua

חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃ 13 אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ

Redde ,me à capias ne tuæ sanctitatis spiritum &

וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־ [k] תִּקַּח מִמֶּנִּי׃ 14 [l] הָשִׁיבָה

לָקַח [k] שׁוּב [l]

confirma

,me *facies* voluntario spiritu & :tuæ salutis gaudium mihi

לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי׃

te ad peccatores & :tuas vias præuaricatores Docebo

15 אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ

,Deus sanguinibus de me Erue ,conuertentur

יָשׁוּבוּ׃ 16 [m] הַצִּילֵנִי מִדָּמִים אֱלֹהִים

נָצַל [m]

.tuam iustitiam mea lingua laudabit :meæ salutis Deus

אֱלֹהֵי [n] תְּשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ׃

יָשַׁע [n]

annunciabit meum os & :aperies mea labia Domine

17 אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי [o] יַגִּיד

נָגַד [o]

:darem & † ,sacrificium *voles* * non Quoniam .tuam laudem * vis
תְּהִלָּתֶךָ׃ 18 כִּי לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה † alioqui
spiritus Dei Sacrificia *.acceptabis* † non *ascensionem* * * holocaustũ
עוֹלָה לֹא תִרְצֶה׃ 19 זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ † vis
non Deus * confractum & ,contritum cor :contritus * hæc
נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא
:Siion ipsi ,tua voluntate in fac Bene .despicies
תִבְזֶה׃ 20 הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ [p] אֶת־צִיּוֹן [p] רְצֵה
sacrificia voles Tunc .Ierusalaim muros *ædificabis* † † ædificas
תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָםִ׃ 21 אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי
super *facient ascendere* † tunc *:holocaustum & ,ascensionem* * ,iustitiæ * holocaustũ. & oblationẽ:
צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז [q] יַעֲלוּ עַל־ † offerent
.iuuencos * tuum altare * vitulos.
מִזְבַּחֲךָ [r] פָרִים׃ [q] עֹלָה [r] פַּר

PSALMVS LII. מזמור נב

Doegh *veniendo In* * .Dauid ipsi *Maschil* † Victori † intellectus
1 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ 2 בְּבוֹא דּוֹאֵג * Quando venit
in Dauid Venit .ei dixit & .Saul ipsi nũciauit & *.Edomæum* † † Edomæus,
הָאֲדֹמִי [s] וַיַּגֵּד לְשָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא דָוִד אֶל־ [s] נָגַד
?potens ô malitia *in gloriaberis* * Cur .Achimelech domum * iactas te de
בֵּית אֲחִימֶלֶךְ׃ 3 מַה־תִּתְהַלֵּל [t] בְּרָעָה הַגִּבּוֹר [t] רוֹעַ
cogitabit Prauitates * .die omni † Dei misericordia † est
חֶסֶד אֵל כָּל־הַיּוֹם׃ 4 [u] הַוּוֹת תַּחְשֹׁב * Cõtritiones cogitauit
.dolum faciens acuta nouacula sicut :tua lingua [u] הֹוֶה
לְשׁוֹנֶךָ כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עֹשֵׂה [x] רְמִיָּה׃ [x] דָּכָה
loqui quàm * mendacium *:bono præ* † malum Dilexisti † magis quã bonum:
5 אָהַבְתָּ רָע מִטּוֹב שֶׁקֶר מִדַּבֵּר * magis
lingua deuorationis verba *omnia* † Dilexisti . .Selah ,iustitiam † omninò
צֶדֶק סֶלָה׃ 6 אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי־בָלַע לְשׁוֹן

† seculum tollet
y נתץ
z חתת
euellet
a נסח
b ראה
* qui
c שום d עזז
† sed
* multitudini diuitiarū suarum
e חוה
† viridis
* in
† vltrà
f ידה g עשה
* est

.te conteret æternum † in te destruet Deus Etiam :dolosa

מִרְמָה׃ 7 גַּם־אֵל יִתָּצְךָ לָנֶצַח יַחְתְּךָ

.viuentium terra è te eradicabit & :tabernaculo è te abradet &

וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל וְשֵׁרֶשְׁךָ מֵאֶרֶץ חַיִּים

eum super & :timebunt & .iusti videbunt Et .Selah

סֶלָה׃ 8 וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו

,suā fortitudinē Deum posuit non * vir Ecce .ridebunt

יִשְׂחָקוּ׃ 9 הִנֵּה הַגֶּבֶר לֹא יָשִׂים אֱלֹהִים מָעוּזּוֹ

.sua prauitate in est roboratus :sua opulētia multitudine in * fidit & †

וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז בְּהַוָּתוֹ׃

speraui :Dei domo in frondosa † olea sicut ego Et

10 וַאֲנִי כְּזַיִת רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בָּטַחְתִּי

.perpetuum † & .seculum * Dei misericordia in

בְּחֶסֶד־אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃

expectabo & :fecisti quoniam .seculum in tibi Confitebor

11 אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וַאֲקַוֶּה

.tuis misericordibus coram * bonum quoniam .tuum nomen

שִׁמְךָ כִּי־טוֹב נֶגֶד חֲסִידֶיךָ׃

PSALMVS LIII. מזמור נג

† intellectus
stultus
* est
† viam suam,
† &
* est qui faciat
† vt videat
h ראה

.Dauid ipsi Maschil † ,Machalath super Victori

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃

.† corruperunt :Deus * non .suo corde in nebula Dixit

2 אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ

bonum faciens * non † .iniquitatem fecerunt abominabilem &

וְהִתְעִיבוּ עָוֶל אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃

,hominum filios super prospexit cælis è Deus

3 אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם

.Deum requirens .intelligens sit an videndum ad †

לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃

facient * non ,fœtuerunt † pariter .retrocessit ille Omnis *
4 i כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־
.vnus etiam † non ,bonum
טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃
edentes * iniquitatem operantes cognouerunt Nonne
5 הֲלֹא־ k יָדְעוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי
.inuocauerunt non Deum :panem comederunt † ,meũ populũ
עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים לֹא קָרָאוּ׃
quoniam ,timor fuit non * ,timore timuerunt Ibi
שָׁם פָּחֲדוּ־פַחַד לֹא־הָיָה פָחַד כִּי־
quoniam ,affecisti pudore :te obsidentis † ossa dispersit Deus
אֱלֹהִים פִּזַּר עַצְמוֹת l חֹנָךְ m הֱבִשֹׁתָה כִּי־
salutes Sion ex dabit Quis .eos spreuit Deus
אֱלֹהִים מְאָסָם׃ 7 מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת
:sui populi captiuitatem Deum cõuertendo in * :Israel.
יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ
.Israel lætabitur ,Iahacob exultabit
n יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

* Quotusquisque est † compu-truerunt. * est qui faciat
i כלל
† est * deuorantes
k ידע
* vbi
† castrametantis contra
l חנה m בוש
* conuertente Deo
n גול

PSALMVS LIV. מזמור נד

.Dauid ipsi Maschil ,Neghinoth † in Victori
1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃
Dauid Nonne :Saul ad dixissent & ,Ziphim veniendo In
בְּבֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל הֲלֹא דָוִד
,fac me saluum tuo nomine in Deus inobiscum se abscondit
מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ 3 אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ o הוֹשִׁיעֵנִי
audi Deus .me iudicabis * tua fortitudine in
וּבִגְבוּרָתְךָ p תְדִינֵנִי׃ 4 אֱלֹהִים שְׁמַע

† psalmis, Intellectus Cũ venissent absconditus est apud nos:
o ישע
* iudica
p דין

† sermones

alieni Quoniam .mei oris *dicta* † au'culta :meam orationem

q פלל

q תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃ s כִּי זָרִים

* aduersum
† fortes

.meam animam quæsierunt *terribiles* † & ,me *super* * insurrexerunt

r קום

r קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי

* coram se,

.Selah ,*sui regione è* * Deum posuerunt non

s שור

לֹא s שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃

† auxiliatur
* est

sustentatores inter * Dominus :mihi *auxilians* † Deus Ecce

6 הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי

tua veritate in :meis inimicis malum Reddet .meæ animæ

t שוב u שור
ישיב

נַפְשִׁי׃ 7 t יָשׁוֹב הָרַע u לְשֹׁרְרָי x בַּאֲמִתְּךָ

confitebor :tibi sacrificabo *deuotione In* † .illos succide

ק

y הַצְמִיתֵם׃ 8 בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ z אוֹדֶה

x אמן

omni ex Quoniam :* bonum quoniam ,Domine tuo nomini

y צמת

שִׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב׃ 9 כִּי מִכָּל־

† Voluntariè
* est.

.meus oculus vidit meis *inimicis* † in & :me eripuit angustia

z ידה

a צָרָה b הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃

---

† hostibus

a צור b נצל

PSALMVS LV. מזמור נה

† psalmis.
intellectus

.Dauidi ipsi *Maschil* ,*modulis* † in Victori

1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃

ne & ,meam orationem Deus percipe Auribus

a פלל

2 הַאֲזִינָה אֱלֹהִים a תְּפִלָּתִי וְאַל־

b חנן

,mihi Intende .mea deprecatione à te abscondas

* clamabo in
sermone
meo.

תִּתְעַלַּם b מִתְּחִנָּתִי׃ 3 הַקְשִׁיבָה לִּי

.tumultuabor & ,*mea meditatione in conqueray* * :me exaudi &

c ענה d שוח

c וַעֲנֵנִי אָרִיד d בְּשִׂיחִי וְאָהִימָה׃

† facie an-
gustiæ

quoniam :impii *coarctationis faciebus* † à .inimici voce A

e עוק f מוט

4 מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי e עָקַת רָשָׁע כִּי־

* extenderũt
contra
† furore ad-
uersati sunt

,mihi *aduersabuntur naso* † in & .mendacium me *super facient labi* *

f יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃

mortis terrores & :*meo interiori in cruciabitur* * meum Cor
5 לִבִּי ^g^יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת
:me *in veniet* † tremor & ,Timor .me super ceciderunt
נָפְלוּ עָלָי׃ 6 יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי
pennam mihi dabis *Quis* † :dixi Et *horror* * me operuit &
^h^וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת׃ 7 וָאֹמַר מִי־^i^יִתֶּן־לִּי אֵבֶר
.*inhabitabo &* ,*volabo* * :columba ficut
כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃
.Selah ,deferto in *pernoctabo :vagando* * me *elongabo* † Ecce
8 הִנֵּה אַרְחִיק נְדֹד ^k^אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃
.*turbine à excitato* * vento à :*mihi euasionem Accelerabo* †
9 אָחִישָׁה מִפְלָט לִי מֵרוּחַ סֹעָה מִסָּעַר׃
quoniam :eorum linguam diuide ,Domine *Deglutí* †
10 בַּלַּע אֲדֹנָי פַּלַּג לְשׁוֹנָם כִּי־
nocte ac Die .ciuitate in *rixam & ,rapinam* * vidi
^l^רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃ 11 יוֹמָם וָלַיְלָה
labor † & ,iniquitas & :eius muros super .eam circundederunt
יְסוֹבְבֻהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל
recedet † non & :eius *interiori in* * Prauitates .eius *interiori in*
בְּקִרְבָּהּ׃ 12 ^m^הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ וְלֹא־יָמִישׁ
inimicus non Quia .dolus & ,fraus eius platea è
מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה׃ 13 כִּי לֹא־אוֹיֵב
me *fuper* * me habens odio non :*feram* † & ,me *afficiet* * probris
יְחָרְפֵנִי ^n^וְאֶשָּׂא לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי
.eo ab me *abfcondam & :magnificauit* †
הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃
,meus *preceptor :meam comparationem* † fecundùm homo tu *Es* *
14 וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי
fecretum *edulcorabamus* * fimul Qui .meus notus &
וּמְיֻדָּעִי׃ 15 אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד

* doluit in medio mei:
^g^חוּל ^h^כָּסָה
† venit fuper
* tremor.
† Vtinam haberem alas
* volatem, & requiefceré.
† elongarem
* tranfmigrando, commorarer
^i^נָתַן ^k^לוּן
† Feftinarem eruere me:
* turbinis & tempeftatis.
† Perde
* iniquitaté, & contradictionem
^l^רָאָה
† peruerfitas eft in medio
* funt in medio
† receffit
^m^הַוָּה
* affecit
† quod fuftinuiffem.
* aduerfum
^n^נָשָׂא
† magnificauit os fuum: quia abfcondiffem
* Sed
† æqualitaté meam: dux
* dulcefcere faciebamus

† coniūctim.
* Exigat debitū mors ab
† in infernū

strepitu in † ambulabamus Dei domo in
בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃
:viuentes *sepulchrum* † descendant ,eis *super mors* *Mulctet* *
16 o יַשִּׁימָוֶת ׀ עָלֵימוֹ p יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים

ישי מות
ק
o נשה p ירד
q ישע

.eorum *interiori* * in ,eorum *habitatione* † in * mala quia
כִּי־רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם׃
.me seruabit Dominus & :clamabo Deum ad Ego
17 אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה q יוֹשִׁיעֵנִי׃

* sunt
† societate
* medio
† loquar,

:tumultuabor & ,*meditabor* † meridie & ,mane & ,Vespere
18 עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה
meam animam pace in Redimet . meam vocem exaudiet &
וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃ 19 פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי

* bello, quod est contra
† multi sunt
r רבב s ענה
* manens ab initio,
† sunt

.meum *fuerunt multis in* † quoniam :me *in conflictu* * à
מִקְּרָב־לִי כִּי־r בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃
.Selah ,*quondam sedens* * & , eos humiliabit & ,Deus Audiet
20 יִשְׁמַע ׀ אֵל ׀ s וְיַעֲנֵם וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה
.Deum timuerunt non & :*eis* mutationes † non quibus
אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃

* manū suam in eos qui pacifici erant cum eo,
† magis quā butyrum
* prœlium
† leniora
* plusquam oleum,
t פה u רכך
† pondus
* feret

.eius pactum polluit ,*eius pacificos in suas manus* * Misit
21 שָׁלַח יָדָיו בִּשְׁלֹמָיו חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃
,eius cor *conflictus* * &,suum os *butyris præ* † I enierunt
22 חָלְקוּ מַחְמָאֹת t פִּיו וּקְרָב לִבּוֹ
.*stricti* gladii ipsa & ,*oleo præ.* * eius verba fuerunt *mollia* †
u רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְתִחוֹת׃
te *educabit* * ipse & ,tuum *donum* † Dominum super Proiice
23 הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ
.iusto nutationem seculum in dabit non
לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃
:foueæ puteum in eos facies descendere Deus tu Et
24 וְאַתָּה אֱלֹהִים a תּוֹרִדֵם לִבְאֵר b שַׁחַת

a ירד b שוח

ego & :suos dies dimidiabunt non *do'i* †& , *sanguinum* viri
אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־[c]יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם וַאֲנִי
.te in *confidam* *
אֶבְטַח־בָּךְ׃

sanguinolenti, † dolosi
[c] חָצָה
* fido tibi.

PSALMVS LVI. מזמור נו

Dauid ipsi .remotis * mutam columbam super Victori
1 לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים לְדָוִד
.Gath in Pelistim eum *tenendo in* :Mictam †
מִכְתָּם בֶּאֱחֹז אוֹתוֹ פְלִשְׁתִּים בְּגַת׃
omni ,homo me *absorbuit* * quoniam .Deus mei Miserere
2 [d]חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ כָּל־
mei *inuidi* * me *Absorbuerunt* † .me *opprimet* * bellans die
הַיּוֹם לֹחֵם יִלְחָצֵנִי׃ 3 שָׁאֲפוּ [e] שׁוֹרְרַי
.*excelse ô mihi* † bellantes multi quoniam :die omni
כָּל־הַיּוֹם כִּי־[f]רַבִּים לֹחֲמִים לִי ׀ מָרוֹם׃
,fidam *te in* † ego :timebo *Interdiu* *
4 יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח׃
non ,fidi Deo *in* ,eius verbum laudabo Deo In
5 בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דְּבָרוֹ ׀ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא
mea verba * die Tota .mihi caro faciat quid :timebo
אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי׃ 6 כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי
.malum in eorum cogitationes omnes * me *super:afficient* † dolore
יְעַצֵּבוּ ׀ עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם [g]לָרָע׃
subseruabunt * mea vestigia ipsi .*se abscondent* ,*Commorabuntur* †
7 יָגוּרוּ יִצְפִּינוּ הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ
Iniquitatem *Super* † .meam animam *expectauerunt* vt
כַּאֲשֶׁר [h]קִוּוּ נַפְשִׁי׃ 8 עַל־אָוֶן
.Deus descendere fac populos *naso* † in ?eis * euasio
פַּלֶּט־לָמוֹ בְּאַף עַמִּים ׀ [i]הוֹרֵד אֱלֹהִים׃

* In
† insigne aureum: cùm tenerent
* absorbere vult
[d] חָנַן
* opprimit
† Absorbere volunt
* inimici
[e] שׁוּר [f] רָבַב
† pro me sunt in excelso.
* In die
† tibi
* per
† afficiũt me aduersum
* sunt
[g] רוּעַ
†;Congregatur,latent,
* obseruant,
cũ expectant
יצפונו
[h] קוה
† Nũ propter
* erit
† furore
[i] יָרַד

† Migrationes meas
* meas lachrymas
נוד [k] שום [l]
† sunt
* qua
† pro me est.
* verbum:
† verbum,
* sunt:
יַדָּח [m] נצל [n]
† &
* ab expulsione mei, vt ambulem coram Deo:
דחה [o]

meam lachrymam * pone tu ,numerasti *meam Motionem* †

9 נֹדִי [k] סָפַרְתָּה אַתָּה [l] שִׂימָה דִמְעָתִי

conuertentur Tunc ? † tuo libro in . nonne :tuo vtre in

בְנֹאדֶךָ הֲלֹא בְּסִפְרָתֶךָ׃ 10 אָז יָשׁוּבוּ

quòd ,noui hoc :clamabo * die in ,retrorsum mei inimici

אוֹיְבַי אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה־יָדַעְתִּי כִּי־

Domino in *:rem* * laudabo Deo In .*mihi* † Deus

אֱלֹהִים לִי׃ 11 בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר בַּיהוָה

,timebo non ,fidi Deo In ,*negotium* † laudabo

אֲהַלֵּל דָּבָר׃ 12 בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא

*:tua vota Deus me Super .mihi homo faciat quid

מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי׃ 13 עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ

meam animã eripuisti Quoniam .tibi laudes reddam

אֲשַׁלֵּם [m] תּוֹדֹת לָךְ׃ 14 כִּי [n] הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי

facies ad deambulandum ad ,*lapsu à* * meos pedes † nonne ,morte à

מִמָּוֶת הֲלֹא רַגְלַי [o] מִדֶּחִי לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי

.viuentium lumine in :*Dei*

אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים׃

PSALMVS LVII. מזמור נז

† *insigne aureum*,
* quando fugit
חָנַן [p]
צָלַל [q]
transeant
† retribuentem,
עָלָה [r]

ipsum fugiendo in * ,Mictam † Dauid ipsi ,disperdas ne Victori

1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ

,Deus mei Miserere .speluncam in Saul faciẽ à

מִפְּנֵי־שָׁאוּל בַּמְּעָרָה׃ 2 [p] חָנֵּנִי אֱלֹהִים

vmbra in & ,mea anima sperauit te in quoniam ,mei miserere

חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי [q] וּבְצֵל־

,contritiones *transeat* donec :sperabo tuarum alarum

כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד־יַעֲבֹר הַוּוֹת׃

perficientem † Deum ad :altissimum Deum ad Clamabo

3 אֶקְרָא לֵאלֹהִים [r] עֶלְיוֹן לָאֵל גֹּמֵר

probro *affecit* * me seruabit & ,cælis è Mittet ,*me super* mihi. * a

עָלָי׃ 4 יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם ׀ וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף

,suam misericordiam Deus mittet .Selah ,me *sorbentem* † — † deglutire volentis

שֹׁאֲפִי סֶלָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ

iacebo leonum medio in * mea Anima .suam veritatem & — * est inter leones iaceo inter

[f] וַאֲמִתּוֹ׃ 5 נַפְשִׁי ׀ בְּתוֹךְ לְבָאִם אֶשְׁכְּבָה

:sagittæ & ,lancea † *eorum* dentes * ,hominum filios † .ardentes — † inter * quorum † sunt vt

לֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם [t] שִׁנֵּיהֶם [u] חֲנִית וְחִצִּים — [f] אָמַן [t] שֵׁן

.acutus gladius * eorum lingua &

וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב [x] חַדָּה׃ — [u] חָנָה [x] חָדַד

omnem super :Deus cælos super te Exalta

6 רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־

,meis gressibus parauerunt Rete .tuam gloriam terram

הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ 7 רֶשֶׁת ׀ [a] הֵכִינוּ לִפְעָמַי — [a] כּוּן

eeciderunt :foueam *meas facies ad* † foderunt ,mea anima se *flexit* * — * incuruauit † ante me

כָּפַף נַפְשִׁי כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נָפְלוּ

,Deus meum cor Paratum .Selah ,eius medium in

בְתוֹכָהּ סֶלָה׃ 8 נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים

.canam & .cantabo :meum cor paratum

נָכוֹן לִבִּי [b] אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה׃ — [b] שׁוּר

exurgam ,cithara & ,nebel exurge ,mea gloria Exurge

9 עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה

te † canam * :Domine populis in tibi Confitebor .diluculo — * & † tibi

שָׁחַר׃ 10 [c] אוֹדְךָ בָעַמִּים ׀ אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ — [c] יָדָה

.tua misericordia cæles ad vsque * magna Quoniam .gentibus in — * est

בַּלְאֻמִּים׃ 11 כִּי־גָדֹל עַד־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ

cælos super te Exalta .tua veritas *æthera* ad vsque & — cælos

וְעַד־שְׁחָקִים [d] אֲמִתֶּךָ׃ 12 רוּמָה עַל־שָׁמַיִם — [d] אָמַן

.tuam gloriam terram omnem super Deus

אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

PSALMVS LVIII. מזמור נח

.Mičtam † Dauid ipſi ,diſperdas ne ,Victori

1 למנצח אל־תשחת לדוד מכתם׃

ræctitudines † ?loquemini iuſtitiam congregatio * verè Num

2 האמנם אלם צדק תדברון מישרים

iniquitates corde in Etiam .hominum filii iudicabitis

תשפטו בני אדם׃ 3 אף־בלב [e] עולת

?librabitis veſtratum manuum iniquitatem terra in ,operamini

תפעלון בארץ חמס ידיכם תפלסון׃

loquentes ,vtero ab errauerunt :vulua à impii ſunt Alienati

4 [f] זרו רשעים מרחם [g] תעו מבטן דברי

veneni ſimilitudinem ſecundum † illis * Venenum .mendacium

כזב׃ 5 חמת־למו [h] כדמות [i] חמת־

.ſuam autem obturabit * ſurdæ aſpidis ſicut :ſerpentis

נחש כמו־פתן חרש יאטם אזנו׃

iungentis :muſſitantium vocem ad audiet † non Quæ

6 אשר לא־ישמע לקול מלחשים חובר

eorum dentes contere Deus .docti coniunctiones

חברים מחכם׃ 7 אלהים הרס־שנימו

.Domine deſtrue leunculorum * molas :ipſorum ore in

[k] בפימו מלתעות כפירים נתוץ יהוה׃

tendet * :ſibiipſis ambulabunt ,aquæ ſicut Liqueſcent †

8 ימאסו כמו־מים יתהלכו־למו ידרך

liqueſactionis † limax Sicut .excinderentur * ſi ac † ſuas ſagittas

[l] חצו כמו [m] יתמללו׃ 9 כמו שבלול [n] תמס

.Solem videant ne ,mulieris abortiuus :ibit

יהלך נפל אשת בל־ [o] חזו שמש׃

,viuentem ſit :rhamnum veſtra ſpina intelligant * Antequam

בטרם יבינו סירתיכם אטד כמו־חי

† inſigne aureum

* 8 † æquitates

[e] עול appendetis:

[f] זור [g] תעה * eſt † inſtar

[h] דמה [i] יחם * quæ obturat † obtemperabit voci incantantiū, incantantis incātationes ſapienter. * catulorum leonum confringe

[k] פה

† Diſſoluetur * intendent † ſed erunt * eſſent excisæ. † defluens pergenti ſicut

[l] חצץ [m] מול

[n] מסס [o] חזה

* ſentiant lebetes veſtri, ignem rhamni ſicut cato ctuda,

cùm ,iuſtus Lætabitur .eum *rapiet turbine* † ita ſic
כְּמוֹ־חָרוֹן יִשְׂעָרֶנּוּ׃ 11 יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־
.impii ſanguine in lauabit ſuos pedes :vindictam viderit
חָזָה נָקָם פְּעָמָיו יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃
eſt vtique, iuſto fructus * Verè ,homo dicet Et
12 וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֶשׁ־
.terra in iudicans Deus
אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃

† vt turbo perdet חַיָּה חָרָה
* eſt
פָּרַח

PSALMVS LIX. מזמור נט

mittendo in ,Mictam † Dauid ipſi *corrumpas* ne ,Victori
1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ
.cum *interficiendum ad* * ,domum cuſtodierunt & ,Saul
שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃
mihi obſiſtentibus † ab ,mi Deus meis inimicis ab me Etipe
2 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי
vitis à & *:iniquitatis* * operariis ab me Etipe .me eleua
תְּשַׂגְּבֵנִי׃ 3 הַצִּילֵנִי מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי
ſunt infidiati ecce Quia .me ſerua *ſanguinum* +
דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃ 4 כִּי הִנֵּה אָרְבוּ
,mea *praua ricatio non* * :fortes me *ſuper* † ſunt cōgregati ,meæ animæ
לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים לֹא־פִשְׁעִי
currens * iniquitate Abſque .Domine *meum peccatum non*
וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה׃ 5 בְּלִי־עָוֹן יְרוּצוּן
.vide & ,meum occurſum in te ſuſcita *:ſe parabunt* † &
וְיִכּוֹנָנוּ עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃
,Iſrael Deus ,exercituum Deus Domine tu Et
6 וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

diſperdas, † *inſigne aureum.*
quando miſit * vt interficerent
מוּת
†;inſurgentibus cōtra me
נצל מוּם
* iniquis ; † ſanguinolentis
יָשַׁע
* aduerſum
† abſque prçuaricatione
עָזַז
abſque peccato meo
* mea-cucurterunt,
עוּר רוּץ
† pãrauerunt

omnium miserearis ne :gentes omnes visitandum ad euigila

קוץ [d] חנן [c] — [c] הקיצה לפקד כל־הגוים אל־[d] תחן כל־

iniquorum — ,vesperam ad Conuertentur .Selah ,*iniquitatis* præuaricatorũ

7 בגדי און סלה: 7 ישובו לערב

.ciuitatem circuibunt & ,canis sicut tumultuabuntur

הזה [e] — [e] יהמו ככלב ויסובבו עיר:

† loquentur — :eorum labiis in * gladii ,suo ore in *scaturient* † Ecce

* sunt — 8 הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם

† audit? — deridebis Domine tu Et ?*audiens* † quis quoniam

9 כי־מי שמע: 9 ואתה יהוה תשחק־

eius Fortitudinem .gentes omnes subsannabis :eos

עזּ [f] — למו תלעג לכל־גוים: 10 [f] עזו

† tibi
* est. — .† mea eleuatio Deus quoniam :custodiam *te ad* *

אליך אשמרה כי־אלהים משגבי:

me faciet videre Deus :me præueniet meæ misericordiæ Deus

חסדי ק׳ — 11 אלהי חסדו יקדמני אלהים [g] יראני

obliuiscantur forte ne ,eos occidas Ne .*meis inuidis in* †

ראה [g] — בשוררי: 12 אל־תהרגם פן־ישכחו

† vltionem de inimicis meis — :eos *demitte* * & ,tua fortitudine in eos commoue :meus populus

* depone — עמי [h] הניעמו בחילך והורידמו

נוע [h] — verbum * ,eorum oris peccatum † ,Domine noster clypeus

† Propter — 13 מגננו אדני: 13 חטאת־־פימו דבר־

* propter
† propter superbiã suam: — .*periurio* * de & :*sua eleuatione in* † capiantur & ,eorum labiorum

* cõtumelia, — שפתימו וילכדו בגאונם ומאלה

† mendacio narrantes. — ,consume ,furore in Consume .*narrabunt macie* † de &

ומכחש יספרו: 14 כלה בחמה• כלה

* sine — ,Iahacob in *dominans* † Deus quia ,sciant & ,*ipsi* * non &

† dominatur — ואינמו וידעו כי־אלהים משל ביעקב

,vesperam ad conuertentur Et .Selah ,terræ fines ad vsque

שוב [i] — לאפסי הארץ סלה: 15 [i] וישבו לערב

,ciuitatem circuibunt & ,canis ficut tumultuabuntur

יהמו ככלב ויסובבו עיר׃

,fuerint faturati non fi :vefcendum ad * vagabuntur Ipfi — * vt comedant:

הםה ינועון לאכל אם־־לא ישבעו 16 — יניעון

,tuam fortitudinem cantabo ego Et .murmurabunt & — ק

עזך [l]אשיר ואני 17 [k]וילינו׃ — k לן [l]שור

eleuatio fuifti quia ,tuam mifericordiam manè in prædicabo † & — † laudabo

וארנן לבקר חסדך כי־[m]היית משגב — m היה

,mihi * anguftiæ die in refugium & :mihi — * meæ.

לי ומנוס ביום [n]צר־־לי׃ — n צור

,meà eleuatio Deus quia :cantabo te ad † ,mea Fortitudo — † tibi

18 עזי אליך אזמרה כי־אלהים משגבי

,meæ mifericordiæ Deus

אלהי חסדי׃

PSALMVS LX. מזמור ס

Dauid ipfi Mictam † ,teftimonii Sufan * fuper Victori — * lilium. † infigne aureum

1 למנצח על־שושן [o]עדות מכתם לדוד — o עוד

,Naharaim Aram cum ipfum rixando In * .docendum ad — * Cùm rixaretur

ללמד׃ 2 [p]בהצותו את ארם נהרים — p נצה

percuffit & ,Ioab eft reuerfus & ,Sobah Aram eum &

ואת־ארם צובה [q]וישב יואב [r]ויך את־ — q שוב [r]נכה

.millia duodecim ,Salis valle in Edom

אדום בגיא־מלח שנים עשר אלף׃

reuerteris .es exacerbatus * :nos rupifti † ,nos elongafti Deus — † fcidifti * iratus

3 אלהים זנחתנו פרצתנו אנפת תשובב

fana :eam fcidifti ,terram tremere Fecifti .nos ad

לנו׃ 4 הרעשתה ארץ פצמתה רפה

tuum populum fecifti Videre .nutat quia ,eius contritiones

שבריה כי־[s]מטה׃ 5 [t]הראית עמך — s מוט [t]ראה

† dura:
* sopora-tiuum.

,perturbationis * vinum nobis fecisti propinare ιdurum †

קָשָׁה [u] הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃

שָׁקָה [u]

facie à se eleuandum ad ,vexilum † te metuentibus Dedisti

6 נָתַתָּה לִּירֵאֶיךָ נֵּס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי

† signum, vt eleuent se propter veritatem,

fac saluum :tui dilecti liberantur Vt .Selah ,veritatis

קֹשֶׁט סֶלָה׃ 7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה

per sanctitatem suam.

,sua sanctitate in est locutus Deus .me exaudi &,tua dextera

יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ 8 אֱלֹהִים דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ

ועננו
ק

.metiar Succoth * vallem & :Sechem diuidam , lætabor

אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק [a] סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃

* tabernaculorum

fortitudo Ephraim & , Menasseh mihi * & ,Ghilhad Mihi †

[a] סֻכַּד [b] עֻזּ

9 לִי גִלְעָד וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם [b] מָעוֹז

† Meus est

,meæ lotionis olla Moab .meus legifer ,Iehudah:mei capitis

רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ 10 מוֹאָב סִיר רַחְצִי

Peleseth me super meum calceamentum proiiciam Edom super

עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי פְּלֶשֶׁת

* ad
† munitam?

quis ?munitionis † ciuitatem * me deducet Quis .iubila

הִתְרוֹעָעִי׃ 11 מִי יוֹבִלֵנִי עִיר מָצוֹר מִי

Deus tu Nonne ? Edom ad vsque me deducet

[c] נָחַנִי עַד־אֱדוֹם 12 הֲלֹא־אַתָּה אֱלֹהִים

[c] נחה

!nostris exercitatibus in † Deus egredieris non & !nos elongasti *

* proiecisti
† cum

זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־[d] תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃

[d] יָצָא

mendacium & * :angustia ab auxilium nobis Da

* nam

13 [e] הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא

[e] יָהַב

:fortitudinem faciemus Deo In .hominis salus

[f] תְּשׁוּעַת אָדָם׃ 14 בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל

[f] יָשַׁע

† inimicos

.nostros angustiatores † conculcabit ipse &

וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

PSALMVS LXI. מזמור סא

.Dauid ipsi Neghinoth * super Victori * *modulationibus*
1 לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־נְגִינַת לְדָוִד׃
.meæ orationi intende :meum clamorem Deus Audi
2 שִׁמְעָה אֱלֹהִים [g] רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה [h] תְּפִלָּתִי׃ [g] רנן [h] פלל
:meum cor *deficiendo in* † clamabo te ad terræ extremo Ab † cum defecerit
3 מִקְצֵה הָאָרֶץ ׀ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטֹף לִבִּי
·me deduces ,me *à exultabitur* † petram in * * ad † quæ celsior est
בְּצוּר־יָרוּם מִמֶּנִּי [i] תַנְחֵנִי׃ [i] נחה
faciebus * à fortitudinis turris :mihi spes fuisti Quia * facie
4 כִּי־[k]הָיִיתָ מַחְסֶה לִי מִגְדַּל־[l]עֹז מִפְּנֵי [k] היה [l] עזז
sperabo : secula † tuo tabernaculo in Habitabo .inimici † in
אוֹיֵב׃ 5 אָגוּרָה בְאָהָלְךָ עוֹלָמִים אֶחֱסֶה
tu Quoniam .Selah ,tuarum alarum absconditu in
בְסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶּלָה׃ 6 כִּי־אַתָּה
timentibus hæreditatem dedisti :mea vota audisti Deus
אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ יְרֻשַּׁת יִרְאֵי
eius anni :adiicies regis dies super Dies .tuum nomen
שְׁמֶךָ׃ 7 יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ [m] תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו [m] יסף
facies ad † seculum * Manebit .generatio & generatio ·sicut * in † corā Deo;
כְּמוֹ־דֹר וָדֹר׃ 8 יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי
.eum *custodiens* * ,præpara veritatem & misericordiam : *Dei* * quæ conseruant
אֱלֹהִים חֶסֶד [n] וֶאֱמֶת מַן יִנְצְרֻהוּ׃ [n] אמן
me reddendum ad :*perpetuum* † in tuo nomini canam Sic † seculum, vt reddam
9 כֵּן אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד לְשַׁלְּמִי
.*die* *die* † mea vota † de die in diem
נְדָרַי יוֹם ׀ יוֹם׃

PSALMVS LXII. מזמור סב

.Dauid ipsi cantus Ieduthun *super* Victori

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃

.mea salus ipso ab ;mea anima *silens* *Deum* *ad* Tantùm

2 אַךְ אֶל־אֱלֹהִים [o]דּוּמִיָּה נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי׃

non ,mea eleuatio :mea salus & ,*mea petra* † ipse Tantum

3 אַךְ־הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא־

?virum *super* *detrahetis* * Vsquequo .*multùm labascam*

אֶמּוֹט רַבָּה׃ 4 עַד־אָנָה [p]תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ

maceria *,inclinatus paries tanquã † vos vniuersi :interficiemini

תְּרָצְּחוּ כֻלְּכֶם כְּקִיר [q]נָטוּי גָּדֵר

consuluerunt *eius celsitudine* † à Veruntamen - .impulsa -

הַדְּחוּיָה׃ 5 אַךְ [r]מִשְּׂאֵתוֹ יָעֲצוּ

:benedicebant suo ore in ,mendacium voluerunt ,* expellere

[s]לְהַדִּיחַ יִרְצוּ כָזָב בְּפִיו יְבָרֵכוּ

Deo Tantum .Selah ,maledicebant suo intimo in &

וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ־סֶלָה׃ 6 אַךְ לֵאלֹהִים

Tantum .*mea expectatio* † eo ab quoniam mea anima tace

[t]דּוֹמִּי נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ תִּקְוָתִי׃ 7 אַךְ־

.*nutabo* * non † ,mea eleuatio :mea salus & ,mea *petra* * ipse

הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃

,meæ fortitudinis *rupes* * :mea gloria & ,mea salus † Deo *Super*

8 עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וּכְבוֹדִי צוּר־עֻזִּי

,*populus* † tempore omni in eo in Sperate .Deo in mea spes

מַחְסִי בֵּאלֹהִים׃ 9 בִּטְחוּ בוֹ בְכָל־עֵת עָם

,*nobis* † spes Deus :vestrum cor *eius facies ad* * effundite

שִׁפְכוּ־לְפָנָיו לְבַבְכֶם אֱלֹהִים מַחֲסֶה־לָּנוּ

mendacium ,hominum filii * vanitas Tantum .Selah

סֶלָה׃ 10 אַךְ הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם כָּזָב

ipsi

Deo silet

[o] דָּמָה

† est Deus meus

declinabo multa declinatione.

* cogitabitis praua contra vnumquemque?

[p] הוה [q] נטה

† eritis * & † magnitudine Dei

[r] נשא [s] דחח

* alter alterũ

† est quod præstolor.

[t] דמם

* est fortitudo

† ideo

* declinabo

In † est

* robur

† populi,

* coram illo

† nostra,

* sunt

..pariter vanitate *à ipsi: ascendendo* · *bilances* † in viri filii

בְּנֵי־אִישׁ בְּמֹאזְנַיִם a לַעֲלוֹת הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃

† stateras si ascendant: omnes de uiores sunt
a עלה

euanescatis ne *rapina in & extorsione in* * fidatis Ne

11 אַל־תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבָּלוּ

* calumniæ, & rapinæ
† substantia si multiplicetur,

.cor ponatis ne *,pullu'auerit cùm facultas* †

חַיִל׀ כִּי־יָנוּב אַל־b תָּשִׁיתוּ לֵב׃

quia audiui hoc bis .Deus est locutus Semel

b שות

12 אַחַת׀ דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־זוּ שָׁמָעְתִּי כִּי

quia :misericordia Domine tibi Et .Deo * fortitudo

* est

c עֹז לֵאלֹהִים׃ 13 וּלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד כִּי־

c עזז

.suum opus secundum *viro* † reddes tu

† vnicuique

אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃

PSALMVS LXIII. מזמור סג

.Iehudah deserto in *ipsum existendo in* ,Dauid ipsi Cantus

cùm esset

1 מִזְמוֹר לְדָוִד d בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃

d היה

te sitiuit .te quæram diluculo ,*tu* * meus Deus Deus

* es,

2 אֱלֹהִים׀ אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָּ צָמְאָה לְךָ

anhelāte † & *,siccitatis* * terra in :mea caro te *ad appetiit* †,mea anima

† desiderauit
* deserti.
† sitibunda

נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ־צִיָּה e וְעָיֵף

e עוף

videndum ad † :te vidi sanctitate in Sic *.aquis* * absque

* aqua,
† vt videam

בְּלִי־מָיִם׃ 3 כֵּן בַּקֹּדֶשׁ f חֲזִיתִךָ g לִרְאוֹת

f חזה g ראה

bona * Quoniam .tuam gloriam & .tuam fortitudinem

* melior est

עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃ 4 כִּי־טוֹב

.te *celebrabunt* * mea labia *:vitis pra* † tua misericordia

† quàm vita
* laudabunt

חַסְדְּךָ h מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנְךָ׃

h חיה i נשא

leuabo tuo nomine in *:meis vitis* † in tibi benedicam Sic

† vita mea:

5 כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ i אֶשָּׂא

saturabitur † pinguedine & ,adipe Sicut *.meas palmas* *

* manus
† saturatur

כַפָּי׃ k 6 כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע

k כפף

.meum os *laudabit praeconiorum* † labiis & :mea anima

נפשי ושפתי רננות יהלל־[l]פי׃

† laudationū laudat
[l] פה

custodiis † in :meis stratis *super* * tui sum recordatus Si

7 אם־זכרתיך על־יצועי באשמרות

* in † vigiliis

vmbra in & :mihi auxilium fuisti Quia .te *in* * meditabor

אהגה־בך׃ 8 כי־[m]היית עזרתה לי [n]ובצל

* de
[m] היה [n] צלל

:*te post* * mea anima Adhaesit .*dicam praeconia* † tuarum alarum

כנפיך ארנן׃ 9 דבקה נפשי אחריך

† laudabo. * tibi.

desolationem ad ipsi Et .tua dextera *sustulsit* † me *in*

בי תמכה ימינך׃ 10 והמה לשואה

† sustentauit

:terrae inferiora *in* intr oibunt :meam animam quaerent

יבקשו נפשי [o]יבאו בתחתיות הארץ׃

[o] בוא

.erunt vulpium pars :*gladii manus super eum facient Fundere* *

11 [p]יגירהו על־ידי־חרב [q]מנת שועלים יהיו׃

* Occident eum gladio:
[p] נגר [q] מנה

iurans † omnis laudabitur .Deo in laetabitur rex Et

12 והמלך ישמח באלהים יתהלל כל־הנשבע

† qui iurat per eum:

.mendacium loquentium os obstruetur quia :*eo in*

בו כי יסכר [r]פי דוברי־שקר׃

[r] פה

PSALMVS LXIV. מזמור סד

.Dauid ipsi cantus Victori

1 למנצח מזמור לדוד׃

pauore à :*mea loquela* * in meam vocem Deus Audi

2 שמע־אלהים קולי [s]בשיחי מפחד

* sermone meo à timore
[s] שוח

secreto * à me *Abscondes* .*meas vitas custodies* † inimici

אויב [t]תצר [u]חיי׃ 3 תסתירני מסוד

† custodi vitā meā. Abscōde
* consilio
[t] נצר [u] חיה

.iniqui tatem operantium tumultu à :malignorum

[x]מרעים מרגשת פעלי און׃

[x] רוע [y] הצץ

tetenderunt :suam linguam gladium vt acuerunt *Qui* † | † Quia
4 אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ
abſconditis in *ſagittandum Ad* * ,amatum verbum ſuam ſagittam | * Vt ſagittis imperant
[y]חִצָּם דָּבָר מָר׃ [5] [z]לִירוֹת בַּמִּסְתָּרִים | [z] יָרָה [a] תָּמִם
.timebunt * non & ,eum *ſagittabunt* † ſubito :perfectum | † ſagittauerunt
[a]תָּם פִּתְאֹם יֹרֻהוּ וְלֹא יִירָאוּ׃ | * timuerunt.
abdendum ad narrabunt † :nequam verbum ſibiipſis *Roborabunt* | Roborauerũt
6 יְחַזְּקוּ־לָמוֹ דָּבָר רָע יְסַפְּרוּ לִטְמוֹן | † narrauerũt vt abſcondãt
inueſtigabunt * ?eos videbit Quis,dixerunt :laqueos | * Sũt ſcrutati
[a]מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי יִרְאֶה־לָּמוֹ׃ 7 יַחְפְּשׂוּ־ | [a] יָקֹשׁ
intimum & *:perueſtigatum* † ſcrutinium perfecerunt ,iniquitates | † ſcrutatum
[b]עוֹלֹת תַּמְנוּ חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ וְקֶרֶב | [b] עָוֶל
ſagitta Deus eos ſagittauit Et .profundum cor & ,*viri* * | * vniuſcuiuſque,
אִישׁ וְלֵב עָמֹק׃ 8 וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ
tam facient impingere Et .eorum *percuſſiones* † fuerunt :ſubito | † plagæ
פִּתְאוֹם [c] הָיוּ [d] מַכּוֹתָם׃ 9 וַיַּכְשִׁילֻהוּ | [c] הָיָה [d] נָכָה
eos in *vident omnis ſe amouebunt* * :ſuam linguam ſemetipſis in | * elongabunt ſe omnes videntes
עָלֵימוֹ לְשׁוֹנָם יִתְנֹדְדוּ כָּל־רֹאֵה בָם׃
opus annunciauerunt & ,homines omnes timuerunt Et
10 וַיִּירְאוּ כָּל־אָדָם וַיַּגִּידוּ פֹּעַל
iuſtus Lætabitur .intellexerunt eius opus & ;Dei
אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂהוּ הִשְׂכִּילוּ׃ 11 יִשְׂמַח צַדִּיק
,corde recti omnes *gloriabuntur* & :eo in ſperabit & ,Domino in laudabunt
בַּיהוָה וְחָסָה בוֹ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

PSALMVS LXV. מזמור סה

.canticum ,Dauid ipſi cantus Victori
1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד [e] שִׁיר׃ | [e] שׁוּר
reddetur tibi & :Sion in Deus laus *ſilentium* † Tibi | † ſilet
2 לְךָ דֻמִיָּה [f] תְהִלָּה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וּלְךָ יְשֻׁלַּם־ | [f] הָלַל

omnis te ad ɩvſque ;orationem *Audiens* † .votum

3 נֶדֶר׃ שֹׁמֵעַ g תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל־

:*mihi* † præualuerunt *iniquitatum Verba* .*venient* * caro

4 בָּשָׂר h יָבֹאוּ׃ דִּבְרֵי i עֲוֺנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי

.*ea* propitiaberis tu noſtris præuaricationibus

פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃

,*tua atria* * habitabit, *facies* † appropinquare & ,*eliges Felicitates* *

5 אַשְׁרֵי׀ תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ

.tui templi ſancti :tuæ domus bono in ſaturabimur

נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ׃

:noſtræ ſalutis Deus *nobis reſpondebis* * iuſtitia in *Terribilia* †

6 k נוֹרָאוֹת׀ בְּצֶדֶק l תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ

.*longinquorum* * maris † & ,terræ finium omnium ſpes

מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים׃

.fortitudine in accinctus * .ſua potentia in montes † *Firmans*

7 m מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃

.eorum fluctuum ſonitum ,marium ſonitum *Compeſcens* †

8 מַשְׁבִּיחַ׀ שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן n גַּלֵּיהֶם

finium habitatores timuerunt Et .gentium *turbam* *

o וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃ 9 וַיִּירְאוּ יֹשְׁבֵי קְצָוֺת

.*facies laudare *veſpera & ,aurora exitus* † :tuis ſignis à

מֵאוֹתֹתֶיךָ p מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין׃

:eam *ditabis* * plurimum,*ei inſulaſti deſiderium &* ,†terram Viſitaſti

פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ q וַתְּשֹׁקְקֶהָ r רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה

quia ,eorũ frumentũ *parabis* * :aquis † plenus Dei riuus

פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם s תָּכִין דְּגָנָם כִּי־

fac deſcendere ,inebria eius *Liras* * .eam *parabis* † ſic

כֵן תְּכִינֶהָ׃ 11 תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת

,*benedices* † eius germini ,eam *liquifacies* * imbribus In :eius *ſulcos* †

גְּדוּדֶהָ בִּרְבִיבִים t תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃

† Tu audis
g פלל
* veniet. Reb.
iniquis quæ
† nobis:&
h בוא i עוה
* Beatus quē
elegiſti,
† feciſti,
* in atriis tuis
† In terribilibus
* exaudies
nos
k ירא l ענה
† inſularum
* diſtantium
† Qui firmat
* qui eſt
m כון
† Qui compeſcit
n גלל
*' multitudinem
o המה
† ſtellas matutinas &
veſpertinas |
* te
p יצא
† pluuia
poſtquam
deſiderare
feciſti eam
* locupletaſti
q שוק r רבב
† eſt * paraſti
† diſpoſuiſti
* Sulcos
† in lineas
* liquefac
† benedic
s כון t מוג

Stillabunt tua orbita * & :tuo bono annum Coronasti

12 עטרת [u]שנת טובתך ומעגליך ירעפון

exultatione & :deserti *pascua* *Stillabunt* † .pinguedinem

דשן: 13 ירעפו [x]נאות מדבר [y]וגיל

pecore *campi* † se Induerunt *.se accingent* * colles

גבעות תחגרנה: 14 לבשו כרים הצאן

canent etiam ,clamabunt :frumento se operuerunt valles &

ועמקים יעטפו-בר יתרועעו אף-[z]ישירו:

* cæli tui stillauerunt
[u] שנה [x] נאה
† Stillauerũt in cãpestrib.
* accinxerũt
† pascua pecudibus,
[y] גול [z] שור

PSALMVS LXVI. מזמור סו

omnis Deo Iubilate cantus canticum Victori

1 למנצח שיר מזמור [a]הריעו לאלהים כל-

,gloriam ponite ;eius nominis gloriam Cantate .terra

הארץ: 2 זמרו כבוד-שמו [b]שימו כבוד

:*tuis operibus terribilis* * Quam Deo Dicite ;eius laudem

[c]תהלתו: 3 אמרו לאלהים מה-[d]נורא מעשיך

.tui inimici te *in mentientur* † tuæ fortitudinis *multitudine in*

ברב [e]עזך יכחשו-לך איביך:

canent :tibi canent & ,tibi se incuruabunt *terra* *Omnis*

4 כל-הארץ [f]ישתחוו לך ויזמרו-לך יזמרו

:Dei opera videre & *,Ite* * .Selah ,tuo nomini

שמך סלה: 5 [g]לכו [h]וראו מפעלות אלהים

mare Conuertit ,hominum filios super *opere* *terribilis* †

נורא עלילה על-בני אדם: 6 הפך ים

.ipso in *lætabimur* † ibi :pede *in* transierunt *flumine in* * :aridam in

ליבשה בנהר יעברו ברגל שם נשמחה בו:

gentes in eius oculi ,*seculo* † sua fortitudine *in Dominans* *

משל בגבורתו עולם עיניו בגוים

Selah ,seipsos eleuent ne rebelles :*speculabuntur* *

הצפינה הסוררים אל-ירימו למו סלה:

[a] רוע
[b] שום [c] הלל
* terribilia sunt opera tua propter multitudinẽ
† negabunt
[d] ירא [e] עזז
Omnes terræ habitatores
[f] שחה
* Venite
[g] ילך [h] ראה
† terribile opus
* per flumen
† lætati sumus
* Qui dominatur
† in seculum.
* speculãtur:
ירומו

ק

vocem facite audire & :nostro Domino populi Benedicite

8 בָּרְכוּ עַמִּים אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל

† Qui posuit

non & :vitam in nostram animam *Ponens* † .eius laudis

[i] חָלַל [k] שׂוּם

[i] תְּהִלָּתוֹ׃ 9 [k] הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־

* permisit vt declinaret pes noster.

nos probasti Quoniam *.nostrum pedem nutandum ad dedit* *

נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃ 10 [o] כִּי־בְחַנְתָּנוּ

.† conflasti * sicut conflatur

.argentum *excoquere secundum* * nos *excoxisti* † Deus

אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרָף־כָּסֶף׃

† angustiam

.nostris lumbis in *coarctationem* † posuisti :rete in nos Introduxisti

11 הֲבֵאתָנוּ בַמְּצוּדָה שַׂמְתָּ מוּעָקָה בְמָתְנֵינוּ׃

* super

sumus ingressi :nostrum caput *in* * hominem fecisti Equitare

12 הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ בָּאנוּ־

† terram

.irriguam † ad nos eduxisti & :aquas in & .ignem *in*

[l] יָצָא

בָאֵשׁ וּבַמַּיִם [l] וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה׃

*holocaustis:

tibi reddam :*ascensionibus* * in tuam domum Ingrediar

13 אָבוֹא בֵיתְךָ בְעוֹלוֹת אֲשַׁלֵּם לְךָ

est locutum & :mea labia aperuerunt Quæ .mea vota

[m] פָּצָה

נְדָרָי׃ 14 אֲשֶׁר־[m]פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־

† dum esset * Holocausta agnorum

medullatorum *Ascensiones* * .mihi angustia *in* † meum os

[n] צוּר [o] מוּחַ

פִּי [n] בַּצַּר־לִי׃ 15 עֹלוֹת [o] מֵחִים

† offeram * boues

bouem * faciam :arietum suffitu cum tibi *ascendere faciam* †

אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־קְטֹרֶת אֵילִים אֶעֱשֶׂה בָקָר

† Venite

narrabo & ,audite ,*Ite* † .Selah ,hircis cum

[p] יָלַךְ

עִם־עַתּוּדִים סֶלָה׃ 16 [p] לְכוּ־שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה

.meæ animæ fecit quæ ,Deum timentes omnes

כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃

exaltabitur

.mea lingua *sub est* *exaltatus* & :clamaui ore ipsum Ad

17 אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי וְרוֹמַם תַּחַת לְשׁוֹנִי׃

.Dominus exaudiet non meo corde in vidi si Iniquitatem

[q] רָאָה

18 אָוֶן אִם־[q]רָאִיתִי בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע אֲדֹנָי׃

.meæ orationis *voce in* attendit :Deus exaudiuit Verè voci

אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל ᶻ תְּפִלָּתִי׃ ᶻ פלל

meam orationem remouit non. qui ,Deus Benedictus

בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־הֵסִיר תְּפִלָּתִי ᶠ סור

.me à suam misericordiam &

וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃

PSALMVS LXVII. מזמור סז

.cantici cantus Neghinoth in Victori

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃

illuminet :nobis benedicat & ,nostri misereatur Deus — lucere faciat

2 אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ ᶻ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר — ᵗ חנן

terra in *sciendum Ad* * .Selah ,nobiscum *suas facies* — vultum suum * Vt sciamus

פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ 3 ᵘ לָדַעַת בָּאָרֶץ — ᵘ ידע

.tuam salutem gentibus omnibus in :tuam viam

דַּרְכֶּךָ בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃

Populi tibi confiteantur .Deus populi tibi Confiteantur

4 ˣ יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים — ˣ ידה

quoniam ,gentes *ouent* † & ,Lætentur .ipsi omnes — † clament

כֻּלָּם׃ 5 יִשְׂמְחוּ ʸ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־ — ʸ רנן

,*eas* duces terram in gentes & :æquitate * populos iudicabis — * in

תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים ׀ בָּאָרֶץ תַּנְחֵם

tibi confiteantur :Deus populi tibi Confiteantur .Selah

סֶלָה׃ 6 יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ

nobis benedicat :suum *germen* dedit Terra .ipsi omnes populi — fructum

עַמִּים כֻּלָּם׃ 7 אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ

metuant & :Deus nobis Benedicat .noster Deus ,Deus

אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃ 8 יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ

.terræ fines omnes eum

אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃

PSALMVS LXVIII. מזמור סח

.cantici cantus Dauid ipsi Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר [a]שִׁיר׃ — שור [a]

fugiant & :eius inimici dispergantur † ,Deus Exurgat

2 יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ אוֹיְבָיו וְיָנוּסוּ — † &

,fumum propelli Vt * ,eius faciebus † à eum habentes odio *

3 מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃ 3 כְּהִנְדֹּף עָשָׁן

impii peribunt * ignis faciebus à ceram liquefieri vt † : propelles

תִּנְדֹּף [b]כְּהִמֵּס דּוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ רְשָׁעִים

exultabunt ,lætabuntur iusti Et ,Dei faciebus †

מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃ 4 וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעַלְצוּ

.lætitia in gaudebunt & ,Dei facies ad *

לִפְנֵי אֱלֹהִים [c]וְיָשִׂישׂוּ בְשִׂמְחָה׃

equitantem † exaltate ,eius nomini canite ,Deo Cantate

5 שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ [e]סֹלּוּ לָרֹכֵב [d]

.eius facies ad † exultate & ,eius nomen * Iah in ,cælis supremis in

בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃

habitaculo in Deus :viduarum iudex & ,pupillorum * Pater

6 אֲבִי יְתוֹמִים [f]וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן

vnicos habitare faciens † Deus .suæ sanctitatis

קָדְשׁוֹ׃ 7 אֱלֹהִים [g]מוֹשִׁיב יְחִידִים׀

veruntamen :compedibus in vinctos educens ,domo in

בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת אַךְ־

te egrediendo in † ,Deus .siccum * habitauerunt rebelles

סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה׃ 8 אֱלֹהִים [h]בְּצֵאתְךָ

.Selah ,solitudine in te incedere in :tui populi facies ad

לִפְנֵי עַמֶּךָ בְּצַעְדְּךָ בִישִׁימוֹן סֶלָה׃

faciebus * à distillauerunt cæli etiam ,tremuit Terra

9 אֶרֶץ רָעָשָׁה אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ מִפְּנֵי

Marginal notes:

* qui odio habuerunt
† facie
* Sicut propellitur fumus,
† eos, sicut liquescit cera à facie
* sic
מסס [b]
† facie
* coram Deo
שוש [c]
† eum qui ascendit super cælos,
שור [e] סלל [d]
* nomine
† coram eo,
* est
דון [f]
† facit
ישב [g]
* in sicco.
† cùm egredereris corã populo tuo: cũ incederes per desertũ.
יצא [h]
* facie

.Israel Dei † ,Dei faciebus * à ;† Sinai hic ,Dei — † tremuit * facie

אֱלֹהִים זֶה סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ — † qui est Deus * voluntaria

,tuã hereditatẽ † :Deus fecisti eleuare *munificentiarum* * Pluuiam — † propter

10 גֶּשֶׁם נְדָבוֹת ⁱתָּנִיף אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ — ⁱנוף

.eam confirmasti tu *confectam labore* * & — * si laborauit

וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ׃

pauperi *tua bonitate in parabis* * :ea in habitauerunt tua *Societas* † — † Cõgregatio * locum parare fecisti propter bonitatem tuam

11 ᵏחַיָּתְךָ יָשְׁבוּ־בָהּ תָּכִין בְּטוֹבָתְךָ ⁱלֶעָנִי

annunciatricium † :sermonem dabit Dominus .Deus

אֱלֹהִים׃ 12 אֲדֹנָי יִתֶּן־אֹמֶר הַמְבַשְּׂרוֹת — ᵏחיה ˡענה

,fugiebant exercituum Reges *.multus* * exercitus — † earum quæ annunciant * magnus erat.

צְבָא ᵐרָב׃ 13 מַלְכֵי צְבָאוֹת ⁿיִדֹּדוּן — ᵐרבב ⁿנדד

spolium * diuidebat domus *habitatio* † & :fugiebãt — † familia * spolia.

יִדֹּדוּן וּנְוַת בַּיִת תְּחַלֵּק שָׁלָל׃

tecta † columbæ pennæ * ,tripodes inter *accubueritis* † Si — † dormieritis * eritis sicut † quæ tecta est

אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפַתַּיִם כַּנְפֵי יוֹנָה נֶחְפָּה

dissipando In * auro flauo in eius alæ & :argento *in* — * Cum dissiparet

בַּכֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ׃ 15 בְּפָרֵשׂ — Omnipotens † ningere faciebat * est

Mons .Salmon in *nix vt albescebas* † ,ea in reges *Saddai*

שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן׃ 16 הַר־

.Basan mons *gibborum* * mons :Basan mons † Dei — † excelsus

אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן הַר גַּבְנֻנִּים הַר־בָּשָׁן׃

desiderauit † montem *gibbosi* * montes *despicitis* † quid Vt — * saltatis † excelsi?

17 לָמָּה תְּרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים הָהָר חָמַד

,*æternum* * in inhabitabit Dominus etiam !*eum* inhabitare Deus — * quem † seculum.

אֱלֹהִים ᵒלְשִׁבְתּוֹ אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃ — ᵒישב

Dominus *duplicata* * millia *myriades duæ* † Dei Currus — * viginti millia † angelorũ?

18 רֶכֶב אֱלֹהִים רִבֹּתַיִם אַלְפֵי ᵖשִׁנְאָן אֲדֹנָי — ᵖשנה

,altitudinem in Ascendisti .sanctificate in Sinai ,*eis in* †

בָּם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ׃ 19 ᑫעָלִיתָ לַמָּרוֹם — ᑫעלה

duxisti

† hominibus
:homine † in dona accepisti ,captiuitatem captiuam duxisti
שבה [r] שָׁבִיתָ [r] שֶּׁבִי לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם
* vt inhabitarent Dominum
.Deum *Iah inhabitandum ad* * rebelles etiam &
וְאַף סוֹרְרִים לִשְׁכֹּן ׀ יָהּ אֱלֹהִים׃
† quotidie. afferet
Deus ,nobis *onus in imponet ,die die* † Dominus Benedictus
20 בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם ׀ יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל
* est
,salutes ad Deus * nobis Deus .Selah ,nostram salutem
ישע [f] יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃ 21 הָאֵל לָנוּ אֵל [f] לְמוֹשָׁעוֹת
† Deo * sunt
Veruntamen .exitus * mortem ad *Adonai* † Domino &
וְלֵיהוִה אֲדֹנָי לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת׃ 22 אַךְ־
:crinis verticem ,suorum inimicorum caput transfiget Deus
אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו קָדְקֹד שֵׂעָר
.suis delictis in ambulantis
מִתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו׃
redire faciam :faciam redire Basan Ex ,Dominus .Dixit
שוב [a] 23 אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב [a] אָשִׁיב
.maris profundis
מִמְּצֻלוֹת יָם׃
subescat pes tuus
tuorum canum lingua ,sanguine in *suum pedem figas* Vt
24 לְמַעַן תִּמְחַץ רַגְלְךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ
ipsis
:Deus tua itinera Viderunt *ipso ex* inimicis ex
ראה [b] מֵאֹיְבִים מִנֵּהוּ׃ 25 [b] רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים
.Præuenerunt .sanctitate in mei regis ,mei Dei itinera
הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי בַקֹּדֶשׁ׃ 26 קִדְּמוּ
psallentes:
.tympanizantium puellarum medio in :*modulatores* post cantores
שור [c] [c] שָׁרִים אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפֵפוֹת׃
† qui estis
vena ex † Domino :Deo benedicite ecclesiis In
27 בְּמַקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְּקוֹר
paruulus
principes ,eis dominans *pusillus* Biniamin Ibi .Israel
רדה [d] יִשְׂרָאֵל׃ 28 שָׁם בִּנְיָמִן ׀ צָעִיר [d] רֹדֵם שָׂרֵי

.Naphthali principes ,Zebulum principes :eorum *lapis* .Iehiudah — duces

יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי נַפְתָּלִי׃

hoc * Deus fortifica † ,tuæ fortitudini tuus Deus Præcepit — * & † quod

29 צִוָּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ עוּזָּה אֱלֹהִים זוּ

tibi Ierusalem *super* * tuo templo A † .nobis es operatus — * In † in

פָּעַלְתָּ לָּנוּ׃ 30 מֵהֵיכָלֶךָ עַל־יְרוּשָׁלִָם לָךְ

.*munus* * reges offerent — * munera Disperde congregationem calami,

יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי׃ — חַיָּה [e]

in robustorum † congregationem ,*cannæ feram* *Increpa*

31 גְּעַר [e] חַיַּת קָנֶה עֲדַת אַבִּירִים — † taurorũ cũ * cũ incisionibus argenteis:

dispersit :*argenti fragmentis in* * se gloriantem populorum vitulis

בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס [f] בְּרַצֵּי־כָסֶף בִּזַּר — † qui bella volunt.

.*volent* *conflictus* † populos

עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃ — רָצַץ [f]

Aethiopia :Aegypto ex principes magni .Venient

32 יֶאֱתָיוּ חַשְׁמַנִּים מִנִּי מִצְרָיִם כּוּשׁ

terræ Regna .Deo suas manus faciet currere

[g] תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים׃ 33 מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ — רוּץ [g]

Equitanti .Selah ,Domino cantate :Deo cantate

שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה׃ 34 לָרֹכֵב

vocem sua voce in dabit En :*quondam* cælorum cælis in — ab Oriente

בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם הֵן [h] יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל — נָתַן [h]

Israel super ,Deo fortitudinem Date :fortitudinis

[i] עֹז׃ 35 תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל — עָזַז [i]

.*ætheribus* † in eius fortitudo & eius *celsitudo* * — * magnificentia † cælis,

[k] גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃ — גָּאָה [k]

ipse Israel Deus :*tuis* † sanctuariis *a* * Deus terribilis — * in † suis:

36 נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא

.Deus benedictus :populo robora & ,fortitudinem *dans* — dat

נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃

PSALMVS LXIX. מזמור סט

† á iis — .Dauid ipsi Sosannim † super Victori

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־־שׁוֹשַׁנִּים לְדָוִד׃

ad vsque aquæ intrauerunt quoniam ,Deus me Serua

יִשַׁע [l] בּוֹא [m] — 2 הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי [m] בָאוּ מַיִם עַד־

* limo † est — :status † non & .profundi cœno * in sum Demersus .animam

נָפֶשׁ׃ 3 טָבַעְתִּי בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד

* flumen operuit — .me inundauit alueus * & ,aquarum profunda in veni

בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָתְנִי׃

† siccorum — ,meum guttur est adustum † ,me clamando in Laboraui

4 יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי

* spero — sunt Plures .meo Deo in sperans * :mei oculi defecerunt

כָּלָה [o] רָבַב [n] — [n] כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי׃ 5 [o] רַבּוּ

† quã capilli * qui odio habent — sunt roborati gratis me habentes odio * ,mei capitis capillis præ †

מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי [p] חִנָּם עָצְמוּ

חִנָּן [p] צָמַת [q] — tunc rapui non quæ falsò * mei inimici me conterentes †

† qui disperdunt * gratis: † reddidi. — [q] מַצְמִיתַי אֹיְבַי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא־גָזַלְתִּי אָז

,meam stultitiam nostri tu Deus .reddam †

שׁוּב [r] — [r] אָשִׁיב׃ 6 אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי

* abscondita — afficiantur pudore Ne .sunt celata * non te à mea delicta &

וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ׃ 7 אַל־־יֵבֹשׁוּ

† propter me qui expectant — erubescant ne exercituum Domine ,Domine te expectãtes me in †

קָוָה [s] — בִי [s] קֹוֶיךָ אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת אַל־־יִכָּלְמוּ

* propter † qui quærũt * própter — te super * Quoniam .Israel Deus ,te quærentes † in me *

בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 8 כִּי־־עָלֶיךָ

† faciẽ meã. — .meas faciet † confusio operuit :opprobrium sustinui

כָּסָה [t] — נָשָׂאתִי חֶרְפָּה [t] כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃

.meæ matris filiis extraneus & :meis fratribus fui Alienus

זוּר [u] — 9 [u] מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃

probra & :me comedit tuæ domus zelus Quoniam

10 כִּי־־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי וְחֶרְפּוֹת

ieiunio in fleui Et .me fuper ceciderunt *tibi exprobrantium* — eorum qui probris afficiunt te

11 חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃ וָאֶבְכֶּה בַצּוֹם

dedi † Et .mihi opprobria in fuit & *:meaanima* * — * afflixi animam meam: † pofui

12 נַפְשִׁי b וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי׃ וָאֶתְּנָה — b היה

.parabolam in eis fui & :faccum meum veftimentum

לְבוּשִׁי c שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃ — c שק

bibentium moduli * & :porta † fedentes me *in* *Eloquentur* * — * Locuti funt contra † in

13 יָשִׂיחוּ בִּי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וּנְגִינוֹת d שׁוֹתֵי — * cantationes factus fum bibentibus

tempus :Domine te ad † mea oratione ego Et .fechar

14 שֵׁכָר׃ וַאֲנִי e תְפִלָּתִי־־לְךָ יְהוָה עֵת — † cóuerti me

,me exaudi :tuæ mifericordiæ *multitudine in* † Deus * beneplaciti — d שתה

f רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי — e פלל

:infigar *non &* † ,luto è me Eripe. .tuæ falutis *veritate in* * — * eft

15 g בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃ h הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־אֶטְבָּעָה — † propter multitudinê

.aquarum profundis è & ,me habentibus odio ab eripiar — * propter veritatem † ne

h אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי וּמִמַּעֲמַקֵּי־מָיִם׃ — f רצה g אמן

me abforbeat nec ,aquarum *alueus* † me *inundet* * Ne — h נצל

16 אַל־תִּשְׁטְפֵנִי שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־תִּבְלָעֵנִי — * operiat † fluuius

.fuum os puteus me fuper *obturet* * neque :profundum — * claudat † eft

מְצוּלָה וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר i פִּיהָ׃ — i פה k ענה

: tua mifericordia † bona quoniam .Domine me Exaudi

17 k עֲנֵנִי יְהוָה כִּי־־טוֹב חַסְדֶּךָ

,me *ad* refpice tuarum miferationum multitudinem fecundum

l כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי׃ — l רבב

* anguftia quoniam :tuo feruo à *tuas facies* abfcondas ne Et — faciem tuam

18 וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־m צַר־ — * eft — m צור

meum animam ad † Appropinqua .me exaudi ,feftina .mihi — † animę meæ,

19 לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃ קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי

nostii Tu .me redime + meos inimicos propter :eam redime
ⁿ פדה | גאלה למען איבי ⁿ פדני׃ 20 אתה ידעת
.meam ignominiam ,& meum pudorem & ,meum probrum
ᵒ בוש | חרפתי ᵒ ובשתי וכלמתי
* sunt | ,meum cor contriuit Probrum ,mei hostes omnes * te coram
נגדך כל־צוררי׃ 21 חרפה׃ שברה לבי
† dolui. * qui condoleret, † fuit | ,consolantes &:† non & condolendum ad * expectauit & ,fui anxius † &
ואנושה ואקוה לנוד ואין ולמנחמים
,fel meam escam in dederunt Et .inueni non &
ᵒ ברה | ולא מצאתי׃ 22 ויתנו׃ ᵒ בברותי ראש
eorum mensa Erit .acetum mihi propinauerunt mea siti in &
ᵖ היה | ולצמאי ישקוני חמץ׃ 23 ᵖ יהי־שלחנם
coram eis laqueus & retributiones | .offendiculum in ,paces ad & :laqueum in suas facies ad
לפניהם ᑫ לפח ולשלומים ʳ למוקש׃
ᑫ פוח ʳ יקש | eorum lumbos & :videndo à * eorum oculi Obscurabuntur
* ne videant: ˢ ראה | 24 תחשכנה עיניהם ˢ מראות ומתניהם
:tuam iram eos super Effunde .facies nutare semper
תמיד המעד׃ 25 שפך־עליהם זעמך
† iræ suæ | eorum palatium Sit .eos comprehendat tui nasi † furor &
ᵗ חשה ᵘ נשג | ᵗ וחרון אפך ᵘ ישיגם׃ 26 תהי־טירתם
* tabernaculis † qui habitet. | .habitans † sit ne eorum tentoriis * in :desolatum
נשמה באהליהם אל־יהי ישב׃
* eum † super | ad † & : sunt persecuti .percussisti quem tu * Quoniam
ˣ נכה | 27 כי־אתה אשר־ˣ הכית רדפו ואל־
* punitioné iniquitatis | iniquitatem * Da .narrabunt tuorum vulneratorum dolorem
ʸ עוה | מכאוב חלליך יספרו׃ 28 תנה־ʸ עון
.tuam iustitiam in ingrediantur non & :eorum iniquitatem super
על־עונם ואל־יבאו בצדקתך׃
non iustis cum & :viuentium libro è Deleantur
ᶻ מחה | 29 ᶻ ימחו מספר חיים ועם צדיקים אל־

tua salus :dolens & ,*afflictus* † ego Et .scribantur — † sum pau-Per.

יִכָּתֵבוּ׃ 30 וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ

,cantico *in* * Dei nomen Laudabo .me eleuabit Deus — * cum

אֱלֹהִים תְּשַׂגְּבֵנִי 31 אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר

erit melior † Et .confessione in eum magnificabo & — † pulchrior

וַאֲגַדְּלֶנּוּ [a]בְתוֹדָה׃ 32 [b]וְתִיטַב — [a] יְדָה [b] יָטַב

.vngulificans † ,cornificans vitulus * ,bos quàm ,Domino — * quàm † &

לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִן מַפְרִיס׃

,Deum quærentes † :gaudebunt * ,humiles viderunt — * & † &

33 [c]רָאוּ עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ דֹּרְשֵׁי אֱלֹהִים — [c] רָאָה

egenos ad audiens Quoniam .vestrum cor viuet & — audit paupe-res

[d]וִיחִי לְבַבְכֶם׃ 34 כִּי־שֹׁמֵעַ אֶל־[e]אֶבְיוֹנִים — [d] חָיָה [e] אָבָה

eum Laudent .despexit non suos vinctos & :Dominus

יְהוָה׃ וְאֶת־אֲסִירָיו לֹא בָזָה׃ 35 יְהַלְלוּהוּ

.eis in repens omne & ,maria terra & ,cæli

שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים וְכָל־רֹמֵשׂ בָּם׃

ciuitates ædificabit & .Sion seruabit Deus Quoniam

36 כִּי אֱלֹהִים [f]יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי — [f] יָשַׁע

,eam accipient hæreditate & ,ibi habitauerunt & :Iehudah

יְהוּדָה וְיָשְׁבוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ׃ — hæreditate accipient.

diligentes & :eam *hæreditabunt* eius seruorum semen Et — vt eruas

37 חֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ וְאֹהֲבֵי

.ea in habitabunt eius nomen

שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃

PSALMVS LXX. מזמור ע

.recordandum ad Dauid ipsi Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃

meum auxilium ad Domine ,me *liberandum ad* Deus

2 אֱלֹהִים [g]לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי — [g] נָצַל

quærentes erubefcant & afficiantur Pudore .feftina

h יבש — חוּשָׁה 3 h יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי

volentes :erubefcant & .retrorfum Conuertantur .meã animam

בוש i סוג — נַפְשִׁי i יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי

† Pro — ,fui pudoris mercede *fuper* † Conuertantur .meum malum

k רוע — k רָעָתִי׃ 4 יָשׁוּבוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם

* qui dicunt — te in lætentur & .Gaudeant .euge ,euge *dicentes* *

l שוש — הָאֹמְרִים הֶאָח׀ הֶאָח׃ 5 l יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ בְּךָ

,Deus magnificetur :femper dicant & te quærentes omnes

כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל אֱלֹהִים

† qui diligũt
* egenus. & pauper fum,
m ענה

indigus & ,afflictus * ego Et .tuam falutem *diligentes* †

אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ׃ 6 וַאֲנִי m עָנִי וְאֶבְיוֹן

† propter me,
* es;

tu * meus erutor & ,meum auxilium ,*mihi* † feftina Deus

אֱלֹהִים חוּשָׁה־לִּי עֶזְרִי וּמְפַלְטִי אַתָּה

.tardaueris ne Domine

יְהוָה אַל־תְּאַחַר׃

PSALMVS LXXI. מזמור עא

.feculum in afficiar pudore ne :fperaui Domine te In

n חסה — 1 בְּךָ־יְהוָה n חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃

Propter iufti-tiã tuã eripe
† erue
o נצל

me ad inclina :me *erues* † & ,me *eripies tua iuftitia In*

2 בְּצִדְקָתְךָ o תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי הַטֵּה־אֵלַי

habitaculi petram in * mihi Efto .me ferua & ,tuam aurem

* robuftum habitaculũ, vt ingrediar

אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי׃ 3 הֱיֵה לִי לְצוּר מָעוֹן

mea petra quia :me feruare præcepifti ,iugiter *ingrediendum ad*

p צוה — לָבוֹא תָּמִיד p צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי

† es — :impii manu è me erue mi Deus .tu † mea munitio &

וּמְצוּדָתִי אָתָּה׃ 4 אֱלֹהַי פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע

* manu
† opprimẽtis.

mea expectatio tu Quoniam .*violenti* † & ,peruertẽtis *vola* * è

q קוה — מִכַּף מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃ 5 כִּי־אַתָּה q תִקְוָתִי

meis pueritiis à † mea fiducia *Dominus* * ,Domine — * Deus † ab adolescentia mea. Tibi * ab vtero, de ventre

אֲדֹנָי יֱהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃

tu meæ matris *visceribus à ventre de* * sum innixus *te Super*

6 עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה

portentum Tanquam .semper mea laus te in :meus eductor

גוֹזִי בְּךָ תְהִלָּתִי תָמִיד׃ 7 כְּמוֹפֵת

.fortis mea spes tu & :multis fui

z הָיִיתִי לְרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־f עֹז׃ — z היה f עזז

..tua gloria die tota :tua laude meum os Repleatur

8 יִמָּלֵא פִי t תְּהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ — t הלל

deficere secundum † :senectutis tempore in me proiicias Ne — † cùm defecerit fortitudo mea.

9 אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה u כִּכְלוֹת — u כלה

mei inimici *dixerunt* * Quia .me derelinquas ne *.meam fortitudinem* — * locuti sunt.

כֹּחִי אַל־תַּעַזְבֵנִי׃ 10 כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי

.pariter sunt consiliati meam animam custodientes & *:mihi* † — † aduersum me

לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי x נוֹעֲצוּ יַחְדָּו׃ — x יעץ

,persequimini :eum dereliquit Deus :Dicendo

11 לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ

ne Deus *.eruens* * non quia ,eû cõprehendite & — * est qui eruat

וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין y מַצִּיל׃ 12 אֱלֹהִים אַל־ — y נצל

.festina meum auxilium ad mi Deus :me à elongeris

תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חִישָׁה׃* — חושה ק

operiantur ,meæ animæ aduersarii deficiant afficiantur Pudore

13 a יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי b יַעֲטוּ — a יבש b עטה

ego Et .meum malum quærentes :pudore & ,probro

חֶרְפָּה וּכְלִמָּה מְבַקְשֵׁי c רָעָתִי׃ 14 וַאֲנִי — c רוע

.tuam laudem omnem super adiiciam & ,expectabo semper

תָּמִיד אֲיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־d תְּהִלָּתֶךָ׃ — d הלל

:tuam salutem die tota ,tuam iustitiam narrabit meum Os

15 e פִּי יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם f תְּשׁוּעָתֶךָ — e פה f ישע

fortitudines *in* Introibo .numeros cognoui non quoniam

כי לא ידעתי ספרות׃ 16 אבוא בגברות

† Dei: & .folius tuæ iustitiæ recordabor: *Domini* † Domini

אדני יהוה אזכיר צדקתך לבדך׃

ab adolescētia mea: annunciabo hactenus & :*meis pueritiis à* me docuisti Deus

g נגד 17 אלהים למדתני מנעורי ועד־הנה g אגיד

:caniciem & ,fenium ad vsque etiam Et .tua mirabilia

נפלאותיך׃ 18 וגם׃ עד־זקנה ושיבה

* tu tuum brachium annunciem donec ,me derelinquas ne Deus *

אלהים אל־תעזבני עד־אגיד זרועך

† qui .tuam fortitudinem est venturus † omni :generationi

לדור לכל־יבוא גבורתך׃

fecisti quæ ,excelsum in vsque Deus tuo iustitia Et

h עשה 19 וצדקתך אלהים עד־מרום אשר־h עשית

* funt mihi ostendisti Qui ?tu sicut quis Deus :magna *

i ראה גדלות אלהים מי כמוך׃ 20 אשר i הראיתנו

ני :me *viuificabis reuertēris* † ,malas & ,multas angustias

ק צרות רבות ורעות תשוב תחיינו

† conuersus viuificabas .me *facies* † ascendere *reuertēris* * terræ voraginibus ex &

* conuersus ומתהומות הארץ תשוב i תעלני׃

† faciebas .me *consolaberis circuibis* † & :meam magnitudinem *Multiplicabis* *

i עלה k רבה 21 k תרב גדלתי l ותסב תנחמני׃

* Multiplicabas ,nebel instrumento in tibi confitebor ego Etiam

† conuersus consolabatis 22 גם־אני אודך בכלי־נבל

l סבב .Israel fancte :cithara in tibi cantabo mi Deus :tuā veritatē

אמתך אלהי אזמרה לך בכנור קדוש ישראל׃

* Laudabunt mea anima & :tibi cantauero cùm ,mea labia *Pradicabunt* *

23 תרננה שפתי כי אזמרה־לך ונפשי

loquetur die tota mea lingua insuper .redemisti quam

m פדה אשר m פדית׃ 24 גם־לשוני כל־היום תהגה

erubuerunt quia , sunt affecti pudore quia :tuam iustitiam

כי־־חפרו כי־־בשו צדקתך

.meum malum. quærentes

רעתי׃ מבקשי

PSALMVS LXXII. מזמור עב

:da regi tua iudicia Deus .Selomoh Ipsi

1 לשלמה׃ אלהים משפטיך למלך [n] תן — [n] נתן

tuum populum Iudicabit .regis filio tuam iustitiam &

2 וצדקתך לבן־מלך׃ [o] ידין עמך — [o] דין

montes Deferent .iudicio in tuos *afflictos* & :iustitia in — pauperes

3 בצדק ועניך במשפט׃ [p] ישאו הרים — [p] נשא

afflictos * Iudicabit. .*iustitia in* † colles & :populo pacem — † iustitiam. * pauperes

4 שלום לעם וגבעות בצדקה׃ ישפט [q] עניי־ — [q] ענה [r] ישע

te Timebunt .*oppressorem contundet & :egeni* † filios seruabit .populi — † pauperis: confringet calumniatorem.

5 עם [r] יושיע לבני אביון וידכא עושק׃ ייראוך

.generationum *generatio* , *luna facies ad* * & :sole cum — * dum fuerit luna, in generatione

עם־־שמש ולפני ירח דור דורים׃

stillicidium † imbres sicut .vellus super pluuia sicut Descendet. — † stillantes

6 ירד כמטר על־־גז כרביבים זרזיף

,pacis multitudo & :iustus eius diebus in Florebit .*terra* — super terrã.

7 ארץ׃ יפרח־־בימיו צדיק [s] ורב שלום — [s] רבב

ad vsque mari à Dominabiturque .*lunam* * non *ad vsque* — donec * sit luna.

8 עד־בלי ירח׃ [t] וירד מים עד־־ — [t] רדה

,terræ terminos ad vsque flumine à & ,mare — † Coram illo procident habitatores deserti,

ים ומנהר עד־־אפסי־ארץ׃

puluerem * eius inimici & , *solitudinicolæ se incuruabũt eius facies Ad* † — * terram

9 לפניו יכרעו [u] ציים ואיביו עפר — [u] ציה [x] אי

:reddent munus insularum & ,*Tharsis* † Reges .lingent — † maris.

10 ילחכו׃ מלכי תרשיש [x] ואיים מנחה [y] ישיבו — [y] שוב

† Seba Arabicæ — f incuruabunt Et .offerent *honorarium* *Seba & ,*Scheba* † reges

* Aethiopicæ munus — מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃ 11 zוְיִשְׁתַּחֲוּ־

z שחה — .ei feruient gentes omnes :reges omnes ei

לוֹ כָל־מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃

pauperem

† pauperem cui — non *& ,afflictum* † & :clamantem *egenum* eruet Quia

a נצל b אבה — 12 כִּי־aיַצִּיל bאֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ וְעָנִי וְאֵין־

* est — animas & :*egeno & ,tenui super* † Parcet .*ei* auxiliator.*

† pauperi,& inopi.

c חוס d דלל — עֹזֵר לוֹ׃ 13 cיָחֹס עַל־dדַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת

redimet *extorsione ab* † & ,dolo A .feruabit *egenorum* *

* pauperum † iniquitate — אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃ 14 מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל

.eius oculis in eorum fanguis erit pretiofus & eorum animam

נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו׃

* Seba Arabicæ — eo pro orabit & ,*Scheba* * auro de ei dabit & ,viuet Et

e היה — 15 eוִיחִי וְיִתֶּן־לוֹ מִזְּהַב שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ

.ei benedicet deus tota :femper

תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם יְבָרֲכֶנְהוּ׃

† pugillus — *perftrepet* † ,montium capite in * terra in ,frumenti *particula* † Erit

* satus † concutietur * in — 16 יְהִי fפִסַּת־בַּר ׀ בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ

herba ficut ciuitate *à* * florebunt & :eius fructus Labanon ficut

f פס g פרה — כַּלְּבָנוֹן gפִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב

† ante folem — *folis facies ad* † :feculum in eius nomen Erit .terræ

הָאָרֶץ׃ 17 יְהִי שְׁמוֹ ׀ לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ

propagabitur — ,gentes omnes eo in benedicentur & ;eius nomen *filiabitur*

h נין — hיִנּוֹן שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל־גּוֹיִם

ינון — Deus Deus Dominus Benedictus .eum beatificabunt *

ק — יְאַשְּׁרוּהוּ׃ 18 בָּרוּךְ ׀ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי

* & † quia fecit — benedictum Et .*ipfe* folus mirabilia *faciens* † :Ifrael

יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ 19 וּבָרוּךְ ׀

eius gloria replebitur & ,feculum in eius gloriæ nomen

שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת

.amen & .Amen * ,terra omnis — * *Verum, & verum sit.*

כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן׃

.Isai filij Dauid orationes sunt Consummatæ

20 כָּלּוּ[i] תְפִלּוֹת[k] דָּוִד בֶּן־יִשָׁי — [i] כָּלַל [k] פָּלַל

ספר שלישי

PSALMVS LXXIII. מזמור עג

† Deus Israeli * bonus Profectò .Asaph ipsi Cantus — † est

1 מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים

declinauerunt *parum quasi ego* * Et .corde · mundis — * sed † mei penè

לְבָרֵי לֵבָב׃ 2 וַאֲנִי כִּמְעַט [l] נָטָוּי — [l] נָטָה נטיו

.mei gressus sunt effusi *nihil quasi* † :*mei* pedes

רַגְלָי כְּאַיִן שֻׁפְּכָה אֲשֻׁרָי׃ — ק

.*videbo* * impiorum pacem :insanos in zelaui Quia — * ferè † videns. † sunt

3 כִּי קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃

* sana & ,eorum morte in ligamenta † non Quia — * est † sunt:

4 כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם וּבָרִיא — * coronauit

cum & :*ipsi* † non hominis labore In .eorum fortitudo

אוּלָם׃ 5 בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵמוֹ וְעִם־ — † operiet se

cos *ligauit torque* * Ideo .flagellabuntur non hominibus — vt tollat prædam sibi.

אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃ 6 לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ — Egressi sunt * oculi

adipe præ *Exiit* .*eos iniquitas ornamento inuoluet* † :superba — † cogitationes

גַאֲוָה יַעֲטָף־[m]שִׁית חָמָס לָמוֹ׃ 7 יָצָא מֵחֵלֶב — [m] שׁוּת

.cordis *imaginationes* † transierunt :eorum *oculus* * — [n] שָׂכָה

עֵינֵמוֹ עָבְרוּ [n]מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב׃ — * Dissoluerũt & locuti sunt malitiosè

excelso de :calumniam *malo in loquentur & ,dissolutos se Reddent* *

8 [o]יָמִיקוּ וִידַבְּרוּ בְרָע עֹשֶׁק מִמָּרוֹם — [o] מוּק

† locuti sunt — eorum lingua & :suum os cælos in Posuerunt .loquentur †

* graditur — יְדַבֵּרוּ׃ 9 שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם

ישוב — :huc eius populus reuertetur Ideo .terra in *ambulabit* *

ק — תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃ 10 לָכֵן ׀ יָשִׁיב עַמּוֹ הֲלֹם

† calicis — quomodo .dixerunt Et .eis exprimentur pleni † aquæ &

p מַצָּה — וּמֵי מָלֵא p יִמָּצוּ לָמוֹ׃ 11 וְאָמְרוּ אֵיכָה

q עֵלָה — isti Ecce ?excelso in scientia est & :Deus sciuit

* pacem habentes — יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה q בְעֶלְיוֹן׃ 12 הִנֵּה־אֵלֶּה

† apprehenderunt diuitias. — .*facultatem multiplicarunt* † seculi *tranquilli* * & ;impii

רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי עוֹלָם r הִשְׂגּוּ־חָיִל׃

* innocentia — *munditia* * in laui & :meum cor mundaui frustra Verè

r שָׂגָה f נָקָה — 13 אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ f בְּנִקָּיוֹן

† manus — mea increpatio & :die omni flagellatus fui Et ,meas *volas* †

t כַּף — t כַּפָּי׃ 14 וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי

* singulo mane. — ecce :hoc sicut Narrabo ,dicebam Si .*matutinis in* *

לַבְּקָרִים׃ 15 אִם־אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְמוֹ הִנֵּה

† dicét quòd — .sum præuaricatus † tuorum filiorum generatio

דוֹר בָּנֶיךָ בָגָדְתִּי׃

* sed † est — .meis oculis in *ipsum* † labor * :hoc scire putabam Et — 16

הוא — וָאֲחַשְּׁבָה לָדַעַת זֹאת עָמָל הִיא בְעֵינָי׃

ק — ;ntelligam * :Dei sanctuaria *ad* intrem Donec — 18

* & — עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל אָבִינָה

† locis — posuisti lubricis † in Profectò .eorum nouissimum

לְאַחֲרִיתָם׃ 18 אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית

fuerunt Quomodo .desolationes in eos fecisti cadere :eos

a נָפַל — לָמוֹ a הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ 19 אֵיךְ הָיוּ

b סוּף c תָּמַם — à sunt consumpti ,defecerunt ?subitò ferè desolationem in

* expergefacto — לְשַׁמָּה כְרָגַע b סָפוּ c תַמּוּ מִן־

† homine erunt: — Domine :† *expergiscendo* * ab somnium Velut .terroribus

בַּלָּהוֹת׃ 20 כַּחֲלוֹם d מֵהָקִיץ אֲדֹנָי

d קוּץ

accescet † Quia .fpernes eorum imaginem .fuscitando in * — * cùm fuſcitaueris eos,

21 כִּי יִתְחַמֵּץ בְּעִיר׃ צַלְמָם תִּבְזֶה׃ — † dolore fuerat affectus.

.† insipiens ego Et .acuar meis renibus * & :meum cor — * lumbi mei acuti fuerat,

22 וַאֲנִי־בַעַר לְבָבִי e וְכִלְיוֹתַי f אֶשְׁתּוֹנָן׃ — † eram,

.te apud eram iumenta * :cognoscebam non & — e כָּלָה f שָׁנַן

וְלֹא g אֵדָע בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃ — * vt

.meam dexteram manum in tenuisti :† tecum semper ego Et — g יָדַע

23 וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי׃ — † fuit: * ad

.me accipies gloriam * postea & :me duces tuo consilio In — h יָעַץ i לָקַח

24 h בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי וְאַחַר כָּבוֹד i תִּקָּחֵנִי׃

.terra in * nolui tecum & :cælo in † ' mihi Quis — † est * quippiam

25 מִי־לִי בַשָּׁמָיִם וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃

,mei cordis rupes † ,meum cor & ,mea caro Defecit — † robur

26 כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־לְבָבִי

.seculum in Deus * mea pars & — * est

וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃

fecisti succidere :peribunt te à se elongantes † ecce Quoniam — † qui se elongauit

27 כִּי־הִנֵּה רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה

appropinquatio * ego Et .te à fornicantem omnem — * noui, quòd accessus

28 כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃ וַאֲנִי קִרֲבַת

:meam spem Domino * Domino in posui :bona mihi Dei † — † ad Deum mihi est bonus

אֱלֹהִים לִי־טוֹב k שַׁתִּי׃ בַּאדֹנָי יֱהוִה l מַחְסִי

.tua opera omnia narrandum ad † — * Deo

לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ׃ — k שׁוּת l חָסָה

PSALMVS LXXIV. מזמור עד

te elongasti Deus quid Vt .Asaph ipsi Eruditio — Intellectus † seculum. & fum. † furor tuus con. r.i pecudes

1 מַשְׂכִּיל לְאָסָף לָמָה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ

ituæ pascuæ petus in tuus nasus fumabit :finem * in

לָנֶצַח יֶעְשַׁן אַפְּךָ בְּצֹאן l מַרְעִיתֶךָ׃ — l רָעָה

redemisti .quoniam * acquisiuisti ,tui cœtus † Recordare

2 זְכֹר עֲדָתְךָ ׀ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ

.eo in habitasti † ,istum Siion montem :tuæ hæreditatis virgam

שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר־צִיּוֹן זֶה ׀ שָׁכַנְתָּ בּוֹ׃

omnia :perpetuitatis * desolationes ad tuos pedes Leua

3 ᵐהָרִימָה פְעָמֶיךָ לְמַשֻּׁאוֹת נֶצַח כָּל־

tui hostes Rugierunt .sanctitate in inimicus malefecit

ⁿהֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃ 4 שָׁאֲגוּ צֹרְרֶיךָ

.signa sua signa posuerunt :tui conuentus intimo † in

בְּקֶרֶב °מוֹעֲדֶךָ ᵖשָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת׃

signi perplexitate in sublime in † adducens velut Cognoscetur *

5 יִוָּדַע כְּמֵבִיא לְמָעְלָה בִּסְבָךְ־עֵץ

,bipenni in :pariter eius apertiones * nunc Et ,secures

קַרְדֻּמּוֹת׃ 6 וְעַתָּה פִּתּוּחֶיהָ יָּחַד בְּכַשִּׁיל

:tua sanctuaria igne in * Miserunt ,conquassabunt † malleis &

וְכֵילַפֹּת יַהֲלֹמוּן׃ 7 שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ

Dixerunt .tui nominis tabernaculum polluerunt terra in

לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן שְׁמֶךָ׃ 8 אָמְרוּ

conuenticula * omnia incenderunt :pariter eorum posteri †,suo corde in

בְלִבָּם ᑫנִינָם יָחַד שָׂרְפוּ כָל־מוֹעֲדֵי־

vltrà † non ,videmus non nostra Signa .terra in Dei

אֵל בָּאָרֶץ׃ 9 אוֹתֹתֵינוּ לֹא־ʳרָאִינוּ אֵין־עוֹד

.quo vsque cognoscens † nobiscum * non & :propheta

נָבִיא וְלֹא־אִתָּנוּ יֹדֵעַ עַד־מָה׃

blasphemabit :hostis * afficiet probris Deus Vsquequo

10 עַד־מָתַי אֱלֹהִים יְחָרֶף צָר יְנָאֵץ

reduces * quid Vt ?æternum † in tuum nomen inimicus

אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח׃ 11 לָמָּה ˢתָשִׁיב

.consume * tui sinus interiori ex † ituam dexteram & ,tuā manum

יָדְךָ וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חוֹקְךָ כַלֵּה׃

† cōgregationis tuæ quam * ab antiquo,

quod † in quo * duraturas in seculū super omnem inimicum qui malefecit:

ᵐ רום ⁿ רוע

† medio tabernaculi

° יעד ᵖ שום

* Contritum est sicut † supernè ‡ cælaturas

ועתה

ק.

† contriuerūt * ignem in † De dopulemut eos

*tabernacula † est

ᑫ נין ʳ ראה

* est

† qui cognoscat * aduersarius: spernet † seculum? * reducis † è medio * non educis inimicos consumēdo:

ˢ שוב

חיקך

ק

interiori * in salutes operans :initio ab † meus rex Deus Et — † est * medio

12 ואלהים מלכי מקדם פעל ישועות בקרב

confregisti :mare tua fortitudine *in* contriuisti Tu .terræ

הארץ׃ 13 אתה a פוררת בעזך ים שברת — a פור

capita confregisti Tu .aquis *super* † cetorum capita — † in

ראשי תנינים על־המים׃ 14 אתה רצצת ראשי — * dedisti

solitudinicolis. † populo escam eum *dabis* * :Leuiathan — † deserta incolenti.

לויתן תתננו מאכל לעם b לציים׃ — b ציה

siccasti tu :torrentem & .fontem *rupisti* * Tu — * dirupisti

15 אתה בקעת מעין ונחל אתה הובשת

:nox *tibi* † etiam .dies *Tibi* * *.fortitudinis* † fluuios — † fortes. * Tuus est † tua est

נהרות איתן׃ 16 לך יום אף־לך לילה — * minus

.solem & * luminare præparasti tu

אתה c הכינות מאור ושמש׃ — c כון

hyemem & ,æstatem:terræ terminos omnes statuisti Tu

17 אתה d הצבת כל־גבולות ארץ קיץ וחרף — d יצב

affecit probris inimicus :huius Memento .*ea* plasmasti tu

אתה יצרתם׃ 18 זכר־זאת אויב חרף׃

.tuum nomen *blasphemauerunt* stultus populus & :Dominum spreuit

יהוה ועם־נבל נאצו שמך׃

cœtus * :turturis animam *feræ* † tradas Ne — † congregationi inimicorum

19 אל־תתן e לחית נפש תורך חית — * congregationis pauperum

,æternum in obliuiscaris ne tuorum *afflictorum*

f ענייך אל־תשכח לנצח׃ — e חיה f ענה

terræ tenebrosa loca sunt repleta quia :pactum ad Respice

20 הבט לברית כי־מלאו מחשכי־ארץ

:affectus pudore * recedat Ne .*rapinæ habitaculis* † — † habitatione iniquorū

נאות חמס׃ 21 אל־ישב g דך נכלם — pauper

,tuum nomen laudabunt *egenus & afflictus* † — g דכך

עני ואביון יהללו שמך׃ — * pauper & mendicus

Surge

† iudica causam
h ריב
† quo afficeris
† inimicorū tuorum ascendit
i קום

.tui probri memento .tuam *litem litiga* † Deus Surge
22 קוּמָה אֱלֹהִים ^h רִיבָה רִיבֶךָ זְכֹר חֶרְפָּתְךָ
vocis obliui caris Ne .die omni stulto à *
מִנִּי־נָבָל כָּל־הַיּוֹם׃ 23 אַל־תִּשְׁכַּח קוֹל
. .semper *ascendens tibi obsistentium* † sonitus :tuorum hostium
צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן ^i קָמֶיךָ עֹלֶה תָמִיד׃

PSALMVS LXXV. מזמור עה

disperdas.
k שור
*Confitemur
†confitemur,
* est
†recensentq;
l ידה m לקח
* rectè
† Liquefacta est
n יעד o מוג

.canticum Asaph ipsi cantus ,*corrumpas* ne ,Victori
1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף ^k שִׁיר
* propinquum & ,*sumus confesi* † ,Deus tibi *sumus Confesi* *
2 ^l הוֹדִינוּ לְּךָ אֱלֹהִים הוֹדִינוּ וְקָרוֹב
accepero Cùm .tua mirabilia *narrant* † :tuum nomen
שְׁמֶךָ סִפְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ 3 כִּי ^m אֶקַּח
Liquefacti † .iudicabo *rectitudines* * ego :*statutum tempus*
^n מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃ 4 ^o נְמֹגִים־
aquilibrio direxi ego :eius habitationes omnes & ,terra
אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ אָנֹכִי ^p תִכַּנְתִּי

p תכן
q הלל
r רום
* ne
† pingui.
* solis, nec
s יצא
† venire exaltatio.
t רום

:infaniatis Ne infanis Dixi .Selah .eius columnas
עַמּוּדֶיהָ סֶּלָה׃ 5 אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל־^q תָּהֹלּוּ
extollatis Ne .cornu exalteris Ne ,impiis &
וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ קָרֶן׃ 6 אַל־^r תָּרִימוּ
prefracto † collo in loquamini * :vestrum cornu excelsum in
לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק׃
deserto à nec :Occidente ab & * :exitu ab non Quia
7 כִּי לֹא ^s מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא מִמִּדְבַּר
hunc :iudicans Deus Quoniam *montium* †
הָרִים׃ 8 כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה
.exaltabit hunc & ,humiliabit
יַשְׁפִּיל וְזֶה ^t יָרִים׃

*plenus ,rubuit vinum & ,Domini manu in calix Quia — * est

9 כי כוס ביד־יהוה ויין חמר מלא

,exprimens † eius fæces Veruntamen ,hoc ex effudit & ,mixto — † quas

מסך [u] וינר מזה אך־שמריה [x] ימצו — [u] נגר [x] מצה

annunciabo ego Et ,terræ impij omnes bibent

[y] ישתו כל רשעי־ארץ׃ 10 ואני [z] אגיד — [y] שתה [z] נגד

:Iacob Deo Cantabo :seculum in

לעלם אזמרה לאלהי יעקב׃

exaltabuntur *concidam* * impiorum cornua omnia Et — *confringam

11 וכל־קרני רשעים אגדע תרוממנה

.iusti cornua

קרנות צדיק׃

PSALMVS LXXVI. מזמור עו

.canticum Asaph ipsi cantus ,*modulis* in Victori — psalmis

1 למנצח בנגינת מזמור לאסף [a] שיר׃ — [a] שור

magnum Israel in :Deus Iehudah in Notus

2 נודע ביהודה אלהים בישראל גדול

eius tabernaculum Salem in fuit Et .eius nomen

שמו׃ 3 [b] ויהי בשלם [c] סוכו — [b] היה [c] סכך

ignita iacula † confregit Ibi .Siion in eius habitatio & — † sagittas

ומעונתו בציון׃ 4 שמה שבר רשפי־

.Selah ,bellum ac ,gladium & ,scutum :arcus

קשת [d] מגן וחרב ומלחמה סלה׃ — [d] גנן

,præda * montibus præ potens † :tu * Illustris — * es † &

5 נאור אתה אדיר מהררי־טרף׃ — * rapacibus.

:suum somnum † dormitauerunt ,corde fortes fuerunt Spoliati — † in somno suo

6 אשתוללו׃ אבירי לב [e] נמו שנתם — [e] נום

† robusti vires in manib. suis.

.suas manus roboris † viri omnes inuenerunt non &

ולא־מצאו כל־אנשי־חיל ידיהם׃

Propter increpationem tuam

currus &,est soporatus :Iahacob Deus tua increpatione Ab

7 מגערתך אלהי יעקב נרדם ורכב

* ei:
† coram te,
f ירא

,suas facies ad † stabit quis & :tu * terribilis Tu .equus &

וסוס׃ 8 אתה׃ fנורא אתה ומי־יעמד לפניך

* quo tempore cœperis ira

terra :iudicium fecisti audire cælis E !tuæ naris tunc * ex

מאז אפך׃ 9 משמים השמעת דין ארץ

† Cùm surget

.Deus iudicium ad surgendo In † .quieuit & ,timuit

יראה ושקטה׃ 10 בקום־־למשפט אלהים

* vt seruet
† humiles
g יושיע h ענה
* ira

.Selah .terræ mansuetos † omnes seruandum ad *

gלהושיע כל־־hענוי־ארץ סלה׃

iraum residuum :tibi confitebitur hominis feruor * Quoniam

i ידה

11 כי־־חמת אדם iתודך שארית חמות

omnes vestro Deo Domino ;reddite & ,Vouete .accinges

תחגרו 12 נדרו ושלמו ליהוה אלהיכם כל־

† qui estis in circuitu
* Succidet
† erit

spiritum Amputabit * .terribili munus afferant :eius circuitus †

סביביו יובילו שי למורא׃ 18 יבצר רוח

.terræ regibus † terribilis :ducum

נגידים נורא למלכי־ארץ׃

PSALMVS LXXVII. מזמור עז

ipsi
ידותון
ק

.cantus Asaph ipsi ,Ieduthun super Victori

1 למנצח על־ידיתון לאסף מזמור׃

,Deum ad mea vox :clamabo & ,Deum ad mea Vox

2 קולי אל־אלהים ואצעקה קולי אל־אלהים

* ausculabit
k צור
† plaga
* quieuit

Dominum meæ angustiæ die In .me ad ausculatando * &

והאזין אלי׃ 3 ביום kצרתי אדני

renuit :se remisit * non & .defluxit nocte mea manus † .quæsiui

דרשתי ידי׃ לילה נגרה ולא תפוג מאנה

:tumultuabor & ,Dei Recordabor .mea anima consolari

הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃ 4 אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים [l] וְאֶהֱמָיָה

Tenuisti .Selah ,meus spiritus *inuoluetur & :meditabor*

[m] אָשִׂיחָה׀ וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה׃ 5 אָחַזְתָּ

.loquar non & ,sum *quassatus* † ; meorum oculorum vigilias

שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר׃

.seculorum annos :principio à * dies Supputaui

6 חִשַּׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם [n] שְׁנוֹת עוֹלָמִים׃

meo corde cum nocte in ,mei *moduli* · *Recordabor* †

7 אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַּלָּיְלָה עִם־לְבָבִי

secula in Nunquid .meus spiritus *peruestigabit & ,meditabor* *

אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי׃ 8 הַלְעוֹלָמִים

?vltra *velle* † addet non & :Dominus se elongabit

יִזְנַח׀ אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף [o] לִרְצוֹת עוֹד׃

est consumptum, eius misericordia *aeternum in desitus* * Nunquid

9 הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ גָּמַר

?generationem & generatione in ,eloquium

אֹמֶר לְדֹר וָדֹר׃

naso † in clausit num :Deus misereri est oblitus Nunquid

10 הֲשָׁכַח [p] חַנּוֹת אֵל אִם־קָפַץ בְּאַף

:ipsum meum infirmari dixi * Et .Selah ?suas misericordias

רַחֲמָיו סֶלָה׃ 11 וָאֹמַר [q] חַלּוֹתִי הִיא

:Iah *studiorum* † Recordabor .excelsi dexteræ .*anni*

שְׁנוֹת יְמִין [r] עֶלְיוֹן׃ 12 אֶזְכִּיר מַעַלְלֵי־יָהּ

.*tui miraculi quondam* * .à recordabor quia

כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ׃

tuis *studiisin* * & *:tuo opere omni* † in meditabor Et

13 [a] וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ

Deus Quis .tua via sanctitate in Deus *fabor* †

אָשִׂיחָה׃ 14 אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל

---

inquietus ero:

[l] הָמָה

loquar, & deficiet

[m] שִׂיחַ

† contritus

* qui fuerunt

[n] שָׁנָה

† Recordor psalmi

* meditor: & scrutatur

† vt velit

[o] רָצָה

* defecit in secula

† furore

[p] חָנַן

* cogitaui occidere me pro pter annos

[q] חָלַל [r] עָלָה

† operum Domini:

אמור

[r] ?

* principio mirabilium tuorum.

† omnibus operibus tuis:

* de operibus

[a] הָגָה

† loquar.

† es :mirabile *faciens* * Deus † Tu ?Deus ſicut ,magnus
* qui facis
גָדוֹל כֵּאלֹהִים׃ 15 אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא
Redemiſti .tuam fortitudinem populis in feciſti ſcire
[b] ידע 16 [b] הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ׃ גָּאַלְתָּ
.Selah ,Ioſeph & ,Iahacob filios:tuum populum brachio in
בִּזְרוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה׃
† doluerunt: :*parturierunt* † ,aquæ te viderunt ,Deus aquæ te Viderunt
[c] ראה [d] חול
17 [c] רָאוּךָ מַּיִם׀ אֱלֹהִים [c] רָאוּךָ מַּיִם [d] יָחִילוּ
* Inundare fecerunt aquas *Inundauerunt* * .voragines ſunt commotæ etiam
אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת׃ 18 זֹרְמוּ מַיִם׀
† tonitruum .*ibunt tua ſagittæ* † etiam :*ætheres* * dederunt vocem† ,nubes
* cæli:
† fulgura tua iuerunt.
עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים אַף־חֲצָצֶיךָ יִתְהַלָּכוּ׃
fulgura illuminarunt ,*rotunditate* * in tui tonitrui Sonitus
* rota,
[e] אור
19 קוֹל רַעַמְךָ׀ בַּגַּלְגַּל [e] הֵאִירוּ בְרָקִים
.terra contremuit & ,eſt commota:orbem
תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ׃
† itinera tua *veſtigia* † & :multis aquis in tuæ ſemitæ & ,tua via mari In
יתיר ;
20 בַּיָּם דַּרְכֶּךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ
* oues :tuum populum *pecus* * ſicut Duxiſti .agnita ſunt non
[f] ידע [g] נחה
לֹא [f] נֹדָעוּ׃ 21 [g] נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ
† per manum .Aharon & ,Moſeh *manu in* †
בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃

PSALMVS LXXVIII. מזמור עח

:meam legem mi pupulus Auſculta. Aſaph ipſi *Eruditio*
Intellectus
[h] ירה
1 מַשְׂכִּיל לְאָסָף הַאֲזִינָה עַמִּי [h] תּוֹרָתִי
Apetiam .mei oris eloquia ad veſtram autem inclinate
[i] נטה [k] פתח
[i] הַטּוּ אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי־[k] פִי׃ 2 אֶפְתְּחָה
loquar .*quondam* * à ænigmata *ſcaturiam* :meum os parabola in
* principio.
[l] נבע
בְמָשָׁל פִּי [l] אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם׃

nostri patres & :ea cognouimus & ,audiuimus Quæ
3 אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם m וַאֲבוֹתֵינוּ — m יָדַע
,eorum filiis à *celabimus* † Non ,nobis narrauerunt — † abſcondemus
ספְּרוּ־לָנוּ׃ 4 לֹא נְכַחֵד מִבְּנֵיהֶם
,Domini laudes narrantes nouiſſimæ generationi
לְדוֹר אַחֲרוֹן מְסַפְּרִים n תְּהִלּוֹת יְהוָה — n הָלַל
.fecit quæ eius mirabilia & ,eius fortitudinem &
וֶעֱזוּזוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה׃
poſuit legem & ,Iahacob in teſtimonium ſuſcitauit Et
5 o וַיָּקֶם עֵדוּת בְּיַעֲקֹב p וְתוֹרָה שָׂם — o קוּם p יָדָה
ea *notificandum ad* noſtris patribus præcepit quæ ,Iſrael in — vt notifica rēt
בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ q לְהוֹדִיעָם — q יָדַע
filii nouiſſima generatio cognoſcant Vt .ſuis filiis
לִבְנֵיהֶם׃ 6 לְמַעַן יֵדְעוּ דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים
.ſuis filiis narrabunt & .ſurgent :naſcentur * — * qui
יִוָּלֵדוּ יָקֻמוּ וִיסַפְּרוּ לִבְנֵיהֶם׃
obliuiſcantur non & .ſuam ſpem Deo in ponant *Et* † — † Vt
7 r וְיָשִׂימוּ בֵאלֹהִים כִּסְלָם וְלֹא יִשְׁכְּחוּ — r שׂוּם
.cuſtodiant eius mandata & ,Dei *ſtudiorum* * — * operum
מַעַלְלֵי־אֵל s וּמִצְוֹתָיו יִנְצֹרוּ׃ — s צִוָּה
,rebellis & ,declinans generatio .eorum patres ſicut ſint non Et
8 וְלֹא יִהְיוּ כַּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה
eum fuit fidelis nec :ſuum cor præparauit non † generatio — † quæ
דּוֹר לֹא־הֵכִין לִבּוֹ וְלֹא־נֶאֶמְנָה אֶת־ — t כּוּן
facientes ,armati Ephraim Filii .eius ſpiritus Deo
אֵל רוּחוֹ׃ 9 בְּנֵי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי רוֹמֵי־
cuſtodierũt Non .*conflictus* die in ſe verterunt :arcu belli.
קֶשֶׁת הָפְכוּ בְּיוֹם קְרָב׃ 10 לֹא שָׁמְרוּ
.ambulare *renuerunt* eius lege in & :Dei pactum noluerunt
בְּרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ u לָלֶכֶת׃ — u יָלַךְ

operum quæ ,eius mirabilium & :eius *studiorum* sunt obliti Et

11 וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר

mirabilia: terra in .*miraculum* fecit eorum patribus Coram .eis ostendit

x רָאָה x הֶרְאָם: 12 נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶלֶא בְּאֶרֶץ

† in :eos fecit transire & ,mare Rupit .Sohan agro † Aegypti

מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן: 13 בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם

.aceruum veluti aquas fecit stare &

y יָצַב y וַיַּצֶּב־מַיִם כְּמוֹ־נֵד:

per diem: lumine in nocte tota & *interdiu* nube in eos duxit Et

14 וַיַּנְחֵם בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל־הַלַּיְלָה בְּאוֹר

dedit potum & :deserto in petras Scidit .ignis

a צוּר b שָׁקָה אֵשׁ: 15 יְבַקַּע a צֻרִים בַּמִּדְבָּר b וַיַּשְׁקְ

* eis in :petra de fluenta eduxit Et *multum* † voraginibus *vt* *

† magnis. כִּתְהֹמוֹת רַבָּה: 16 וַיּוֹצִא נוֹזְלִים מִסָּלַע

addiderunt Et .aquas flumina tanquam fecit descendere &

c יָרַד 17 וַיּוֹסִיפוּ: c וַיּוֹרֶד כַּנְּהָרוֹת מָיִם:

* vt peccarent ei, vt prouocarent .solitudine in excelsum *exacerbandum ad* ,*ei peccandum ad* * adhuc

עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ d לַמְרוֹת e עֶלְיוֹן בַּצִּיָּה:

d מָרָה cibum petendo :suo corde in Deum tentauerunt Et

e עָלָה 18 f וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם לִשְׁאָל־אֹכֶל

f נָסָה poterit Nũquid :dixerunt ,Deum in † sunt locuti Et .suæ animæ

† contra לְנַפְשָׁם: 19 וַיְדַבְּרוּ בֵּאלֹהִים אָמְרוּ הֲיוּכַל

* parare ,pettam percussit En † †deserto in mensam *disponere* * Deus

† Ecce אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר: 20 הֵן הִכָּה־צוּר ׀

etiam Nunquid .inundauerunt torrentes & ,aquæ fluxerunt &

וַיָּזוּבוּ מַיִם וּנְחָלִים יִשְׁטֹפוּ הֲגַם־

suo populo carnem parabit num :dare poterit panem

g נָתַן h כּוּן לֶחֶם יוּכַל g תֵּת אִם־h יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ:

est succensus ignis & :est iratus & ,Dominus audiuit Ideo

i נָשַׂק 21 לָכֵן ׀ שָׁמַע יְהוָה וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ i נִשְּׂקָה

Quia .Iſrael *in* † aſcendit *naſus* * etiam & :Iahacob in * furor † contra

בְּיַעֲקֹב וְגַם־אַף עָלָה בְיִשְׂרָאֵל׃ 22 כִּי

.eius ſalute in ſperauerunt nec ,Deo *in* crediderunt non

לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ׃

aperuit cælorum ianuas & :deſuper *ætheribus* mandauit Et cæ'is

וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח׃ k 23 צִוָּה k

triticum & :comedendum ad Man eos ſuper pluit Et

וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל וּדְגַן־ 24

:vir comedit fortium Panem .eis dedit cæleſte

שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ׃ 25 לֶחֶם אַבִּירִים אָכַל אִישׁ

fecit Proficiſci .ſaturitatem ad eis miſit *venationem* cibum

יַסַּע m 26 צֵידָה שָׁלַח לָהֶם לָשֹׂבַע l צוד l נסע m

.Auſtrum ſua fortitudine in induxit & :cælis in Eurum

קָדִים בַּשָּׁמָיִם וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ n תֵימָן׃ עֻז n

arenam ſicut & :carnem puluerem ſicut eos ſuper pluit Et

וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר וּכְחוֹל 27

interius * in fecit cadere Et .alatum volatile marium * medium

יַמִּים עוֹף כָּנָף׃ 28 וַיַּפֵּל o בְּקֶרֶב נפל o

.eius habitacula circa :eius *caſtrametationis* caſtrorum

מַחֲנֵהוּ סָבִיב לְמִשְׁכְּנֹתָיו׃

eorum deſiderium & :valde ſunt ſaturati & ,comederunt Et

וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם P 29 אוה P

adhuc :ſuo deſiderio à ſunt alienati Non .eis attulit

יָבִא לָהֶם׃ q 30 לֹא־זָרוּ r מִתַּאֲוָתָם עוֹד בוא q זור r

,eos in aſcendit Dei *naſus* Et .eorum ore in eorum eſca furor

אָכְלָם בְּפִיהֶם׃ 31 וְאַף אֱלֹהִים עָלָה בָהֶם

.incuruauit Iſrael electos & :eorum pingues *in* occidit &

וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ׃

.eius mirabilibus *in* crediderũt nõ & :adhuc peccauerũt hoc omni;In ...

בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו׃ 32

eorum annos & :eorum dies vanitate in consumpsit Et

33 ᶠוַיְכַל־־בַּהֶבֶל יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם — ᶠכָּלָה

† in terrore. Si occidebat eos, & quærebant eum: — † festinanter.

בַּבֶּהָלָה׃ 34 אִם־־הֲרָגָם וּדְרָשׁוּהוּ

&. reuertebantur, & quærebant *mane* Deum. Et recordati sunt,

ᵗוְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־־אֵל׃ 35 וַיִּזְכְּרוּ — ᵗשׁוּב

quia Deus *petra* eorum: & Deus excelsus, redemptor eorum est. — fortitudo

כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל ᵘעֶלְיוֹן גֹּאֲלָם׃ — ᵘעָלָה

חצי הספר

Et *allexerunt eum* in ore suo: & in lingua sua mentiti sunt ei. — blanditi sunt ei

36 ˣוַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ׃ — ˣפָּתָה

Et cor eorum non erat rectum cum eo, nec *fuerunt fideles* — permanserũt

37 וְלִבָּם לֹא־־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנוּ

in pacto eius. Et ipse misericors *propitiabitur* * iniquitati, — * propitiatus est

בִּבְרִיתוֹ׃ 38 וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר ʸעָוֹן — ʸעָוָה ᶻרָבָה

& non disperdet: & multiplicabit, ad † *auertendum nasum suum*. — + vt auerteret iram suã,

וְלֹא־יַשְׁחִית ᶻוְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ

& non suscitabit omnem iram suam. Et recordatus est

וְלֹא־ᵃיָעִיר כָּל־־חֲמָתוֹ׃ 39 וַיִּזְכֹּר — ᵃעוּר

quod caro *ipsi*: * spiritus † *vadens*, & non * *redibit*. Quoties — * sunt: † vadit * reuertitur.

כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב׃ 40 כַּמָּה

exacerbauerunt eum in deserto, † *dolore affecerunt* eum in solitudine! — † irritauerũt

ᵇיַמְרוּהוּ בַמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן׃ — ᵇמָרָה

Et reuersi sunt, & tentauerunt Deum: & sanctum Israel

41 וַיָּשׁוּבוּ ᶜוַיְנַסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל — ᶜנָסָה

limitauerunt. Non recordati sunt manus eius: diei qua — *signauerunt

ᵈהִתְווּ׃ 42 לֹא־־זָכְרוּ אֶת־־יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־ — ᵈתָּוָה

redemit eos de angustia. Qui posuit in Ægypto — ᵉפָּדָה ᶠצוּר

ᵉפָּדָם מִנִּי־ᶠצָר׃ 43 אֲשֶׁר־ᵍשָׂם בְּמִצְרַיִם — ᵍשׂוּם

conuertit Et .Sohan *campo* † in sua *portenta* * & :sua signa — * mirabilia † regione
אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן׃ 44 וַיַּהֲפֹךְ
.biberent ne ,eorum fluenta & :eorum *riuos* * sanguinem in — * flumina
לְדָם יְאֹרֵיהֶם וְנֹזְלֵיהֶם בַּל־[h]יִשְׁתָּיוּן׃ — [h] שָׁתָה
,ranam & :eos comedit & ,*mixtionem* † eos in Misit — †omne genus bestiarum.
45 יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב וַיֹּאכְלֵם וּצְפַרְדֵּעַ — * disperdidit † fructum
eorum labore &:eorū *germen* † brucho dedit Et .eos *corrupit* * &
וַתַּשְׁחִיתֵם׃ 46 [i]וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וִיגִיעָם — [i] נָתַן
eorū sycomoros & :eorū *vineam* grandine in Occidit .locustæ — vites
לָאַרְבֶּה׃ 47 יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם
:eorum *iumentum* * grandini *conclusit* † Et .*glaciato lapide in* *. — * locusta & bruchus. † tradidit * iumenta
בַּחֲנָמַל׃ 48 וַיַּסְגֵּר לַבָּרָד בְּעִירָם
iram eos in Misit .carbonibus eorum possessiones &
[k]וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים׃ 49 יְשַׁלַּח־בָּם [l]חֲרוֹן — [k]קָנָה [l]חָרָה
immissione :angustiam & ,furorem *&* .iram ,suæ *naris* † — † indignationis
אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם [m]וְצָרָה מִשְׁלַחַת — [m] צוּר
non ,suo *naso* * semitam Ponderauit .malorum angelorum — * furori
מַלְאֲכֵי רָעִים׃ 50 יְפַלֵּס נָתִיב לְאַפּוֹ לֹא־
pesti * eorum *bestiam* † & :eorum animam morte à prohibuit — † vitam * morti
חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם [n]וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר — [n] חָיָה
:Aegypto in primogenitum omne percussit Et .*conclusit* † — † adidit
הִסְגִּיר׃ 51 [o]וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם — [o] נָכָה
.Cham tabernaculis in fortitudinum principium
רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאָהֳלֵי־חָם׃
eos eduxit & ,suum populum oues sicut fecit proficisci Et
52 [p]וַיַּסַּע כַּצֹּאן עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם — [p] נָסַע
non & .*fiducia in* eos eduxit Et .deserto in gregem sicut — confidenter,
כָּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃ 53 וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא
eos adduxit Et .mare operuit eorum inimicos & :*expauerunt* — timuerunt
פָחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃ 54 [q]וַיְבִיאֵם — [q] בּוֹא

† in * quem aequisiuit * ,istum montem † suæ sanctitatis terminum ad
קָנָה r קָנְתָה r הַר־זֶה קָדְשׁוֹ אֶל־גְּבוּל
† facie ,gentes eorum *faciebus* † à eiecit Et .eius dextera
פָּנָה f 55 יְמִינוֹ׃ וַיְגָרֶשׁ f מִפְּנֵיהֶם ׀ גּוֹיִם
* portione fecit habitare & :hæreditatis *funs* * in eas fecit cadere &
נָפַל t וַיַּפִּילֵם t בְּחֶבֶל נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן
tentauerunt Et .Israel tribus eorum tabernaculis in
נָסָה u 56 בְּאָהֳלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְנַסּוּ u
eius testimonia & :excelsum Deum exacerbauerunt &
מָרָה x
עָלָה y וַיַּמְרוּ x אֶת־אֱלֹהִים y עֶלְיוֹן z וְעֵדוֹתָיו
,sunt præuaricati & ,se auerterunt Et .custodierunt non
עוּד z
סוּג a 57 לֹא שָׁמָרוּ׃ וַיִּסֹּגוּ a וַיִּבְגְּדוּ
† dolosus. *doli* † arcus vt sunt versi :eorum patres sicut
כַּאֲבוֹתָם נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה׃
suis sculptilibus in & :suis excelsis in eum irritauerunt Et
58 וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם וּבִפְסִילֵיהֶם
est iratus & ,Deus Audiuit .eum fecerunt æmulari
59 יַקְנִיאוּהוּ׃ שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר
spreuit tabernaculum reliquit Et .Israel in valde *reprobauit* &
נָטַשׁ b 60 וַיִּמְאַס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּטֹּשׁ b מִשְׁכַּן
quo habitauit inter homines. tradidit Et *hominis in collocauit* tentorium :Siloh
נָתַן c 61 שִׁלוֹ אֹהֶל שִׁכֵּן בָּאָדָם׃ וַיִּתֵּן c
manum in suam gloriam & :suam fortitudinem captiuitatem in
עָזַז d לַשְּׁבִי עֻזּוֹ d וְתִפְאַרְתּוֹ בְיַד־
* hostis. † tradidit :suum populum gladio *conclusit* † Et .*angustiatoris* *
62 צָר׃ וַיַּסְגֵּר לַחֶרֶב עַמּוֹ
* Iuuenes comedit eius *Electos* * .est iratus suam hæreditatem in &
63 וּבְנַחֲלָתוֹ הִתְעַבָּר׃ בַּחוּרָיו אָכְלָה־
† fuerunt nuptui traditæ. .*sunt celebrata epithalamio* † non eius virgines & :ignis
חָלַל e אֵשׁ וּבְתוּלֹתָיו לֹא e הוּלָּלוּ׃

non eius viduæ & :ceciderunt gladio in eius Sacerdotes
64 כֹּהֲנָיו בַּחֶרֶב נָפָלוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא — [a] בָּכָה [b] יָקַץ
:Dominus dormiens tanquam est excitatus Et fleuerunt
[a] תִבְכֶּינָה׃ 65 [b] וַיִּקַץ כְּיָשֵׁן ׀ אֲדֹנָי
suos hostes percussit Et .vino præ exclamans potens tanquam — clamans propter vinum
כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן׃ 66 [c] וַיַּךְ־צָרָיו — [c] רָנַן
reprobauit † Et .eis dedit seculi * opprobrium * retrorsum — * perpetuum † spreuit
אָחוֹר חֶרְפַּת עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃ 67 וַיִּמְאַס
.elegit non Ephraim tribum in & :Ioseph tentorium in
בְּאֹהֶל יוֹסֵף וּבְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם לֹא בָחָר׃
quem ,Siion montem :Iehudah tribum elegit Et
68 וַיִּבְחַר אֶת־שֵׁבֶט יְהוּדָה אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר
:suum sanctuarium excelsa * sicut ædificauit Et .dilexit — * palatia
אָהֵב׃ 69 [d] וַיִּבֶן כְּמוֹ־[e]רָמִים מִקְדָּשׁוֹ — [d] בָּנָה [e] רוּם
. Dauid in elegit Et .seculum in eam fundauit † terram sicut — † quam
כְּאֶרֶץ יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃ 70 וַיִּבְחַר בְּדָוִד
post De .pecoris * caulis de eum tulit & :suum seruum — * ouium. A sequendo
עַבְדּוֹ [e] וַיִּקָּחֵהוּ מִמִּכְלְאֹת צֹאן׃ 71 מֵאַחַר — [e] לָקַח
:suum populum Iahacob in pascendum ad † .eum adduxit ,fœtas — † vt pasceret
[f] עָלוֹת [g] הֱבִיאוֹ לִרְעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ — [f] עוּל [g] בּוֹא
integritatem secundum * eos pauit Et .suam hæreditatem Israel in & — * in simplicitate
וּבְיִשְׂרָאֵל נַחֲלָתוֹ׃ 72 [h] וַיִּרְעֵם כְּתֹם — [h] רָעָה
,eos duxit suarum volarum † intelligentiis in & :sui cordis — † manuum
לְבָבוֹ וּבִתְבוּנוֹת [i] כַּפָּיו יַנְחֵם׃ — [i] כָּפַף

PSALMVS LXXIX. מזמור עט

gentes venerunt Deus .Asaph ipsi Cantus
1 מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים [k] בָּאוּ גוֹיִם — [k] בּוֹא
:tuæ sanctitatis templum polluerunt ,tuam hæreditatem in
בְּנַחֲלָתֶךָ טִמְּאוּ אֶת־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ

† cadauera | cadauer † Dederunt ,acertuos in Ierusalaim posuerunt

[l] שום [m] נבל | [l] שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְעִיִּים׃ [2] נָתְנוּ אֶת־[m] נִבְלַת

* volentibus † sanctorum | tuorum *piorum* † carnem :cælorum *volatili* * escam tuorum seruorū

עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמָיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ

* bestis | aquā tanquam eorū sanguinem Effuderunt .terræ *ipsius feræ* *

לְחַיְתוֹ־אָרֶץ׃ [3] שָׁפְכוּ דָמָם ׀ כַּמַּיִם

† in * erat qui sepeliret. | probrum Fuimus .*sepeliens* * non & :Ierusalaim circuitibus †

[n] היה | סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלָ͏ִם וְאֵין קוֹבֵר׃ [4] [n] הָיִינוּ חֶרְפָּה

† qui erant in circuitibus | .nostris *circumuiciniis* † derisio & ,subsannatio :nostris vicinis

לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃

* seculum. | velut ardebit .*æternum* * in irasceris Domine Vsquequo

[5] עַד־מָה יְהוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־

super | gentes *ad* tuam iram Effunde ?tuus zelus ignis

אֵשׁ קִנְאָתֶךָ׃ [6] שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ ׀ אֶל־הַגּוֹיִם

quæ regna super & ,te cognouerunt non quæ

אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר

† nomen tuū * comederūt | :Iahacob *comedit* * Quia ,inuocauerunt non *tuo nomine in* †

בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ׃ [7] כִּי אָכַל אֶת־יַעֲקֹב

† contra nos | *nobis* † memineris Ne .desolauerunt eius habitaculum &

[o] נוה [p] שמם | וְאֶת־[o] נָוֵהוּ [p] הֵשַׁמּוּ׃ [8] אַל תִּזְכָּר־לָנוּ

:tuæ misericordiæ nos præueniant ,festina :priorum iniquitatum

[q] עוה | [q] עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ

nostræ salutis Deus nos Adiuua .valde sumus attenuati quia

[r] דלל | כִּי [r] דַלּוֹנוּ מְאֹד׃ [9] עָזְרֵנוּ ׀ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ

propter gloriam | propitiare & ,nos erue & :tui nominis *gloria verbum super*

[f] נצל | עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ [f] וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר

dicent quid Vt .tuum nomen propter nostris peccatis *super*

עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ [10] לָמָּה ׀ יֹאמְרוּ

* est | ,gentibus in † cognoscatur ?eorum Deus * Vbi :gentes

בגוים | הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגֹּיִים

effusi * tuorum seruorum sanguinis vltio, nostris oculis in

לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ

* qui effusus est.

magnitudinẽ secundum, *vincti* * clamor *tuas facies ad* † Introeat

11 תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל

† coram te
* vinctorum

redde Et *mortis* * filios *residuos fac* † tui brachii.

זְרוֹעֲךָ ᶻהוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה: 12 ᵘוְהָשֵׁב

† relinque
* morti obnoxios.

ᶻ יָתַר ᵘ שׁוּב

eorum probrum: eorum *sinum ad* †: septuplum nostris vicinis

לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חֶרְפָּתָם

† in sinu

tuus populus nos Et. Domine te probris affecerunt qui

אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי: 13 וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ

generatione in, seculum in tibi confitebimur tuæ pascuæ *pecus* &

oues

וְצֹאן ᵃמַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם לְדֹר

ᵃ רָעָה

tuam laudem narrabimus, generationem &.

וָדֹר נְסַפֵּר ᵇתְּהִלָּתֶךָ:

ᵇ הָלַל

PSALMVS LXXX. מזמור פ

cantus Asaph ipsi, testimonium Sosannim *ad* Victori

1 לַמְנַצֵּחַ אֶל־שֹׁשַׁנִּים ᶜעֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר:

super *liliis*

ᶜ עוּד

Ioseph *pecus* * tanquam *ducens* †, ausculta Israel *Pascens* *:

2 רֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף

* Qui pascis
† qui ducis
* peduces

Ephraim *facies Ad* *irradia* *. Cherubim *insidens* †

יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים ᵈהוֹפִיעָה: 3 לִפְנֵי אֶפְרַיִם

† qui se des super
* illustrate fac.

ito † & : tuam fortitudinem suscita Menasseh &, Biniamin &

וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה

Coram

ᵈ יָפַע

illustra & : nos conuerte Deus. nobis salutem ad

לִישֻׁעָתָה לָּנוּ: 4 אֱלֹהִים ᵉהֲשִׁיבֵנוּ ᶠוְהָאֵר

† veni

ᵉ שׁוּב ᶠ אוֹר

exercituum Deus Domine. seruabimur &, *tuas facies* *

פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה 5 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת

* faciem tuã

eos fecisti Comedere tui populi oratione in *fumasti* † Vsquequo

עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ ᵍבִּתְפִלַּת עַמֶּךָ: 6 הֶאֱכַלְתָּם

† fumabis

ᵍ בָּלַל

† lachrymas in mensura. [h] שקת

magna mensura lachrymis in † eis fecisti propinare & :lachrymæ panē
לֶחֶם דִּמְעָה [h] וַתַּשְׁקֵמוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ׃

* contradictionem [i] שׂוּם
† nos

nostri inimici & :nostris vicinis contentionem * nos Posuisti
7 [i] תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן לִשְׁכֵנֵינוּ וְאֹיְבֵינוּ

nos conuerte exercituum Deus .sibi † subsannabunt
יִלְעֲגוּ־לָמוֹ׃ 8 אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ

* faciē tuam, [k] ישׁע

Aegypto ex Vitem .seruabimur & ,suas facies * illumina &
וְהָאֵר פָּנֶיךָ [k] וְנִוָּשֵׁעָה׃ 9 גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם

† eiecisti

eam plantasti & . gentes expulisti † :fecisti proficisci
[l] תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם [m] וַתִּטָּעֶהָ׃

[l] נסע [m] נטע
* Euacuasti ante eam: [n] פנה

impleuit & ,eius radices fecisti radicare & :eius facies ad Scopasti *
10 [n] פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא־

[o] צלל

eius rami & :eius vmbra montes sunt Operti .terram
אָרֶץ׃ 11 כָּסּוּ הָרִים [o] צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ

† vt
* altissimæ.
Misisti summitates
† vsque
* propagines.

:mare ad vsque eius palmites Mittes .fortis * cedri †
אַרְזֵי־אֵל׃ 12 תְּשַׁלַּח קְצִירֶהָ עַד־יָם

:eius macerias dirupisti quid Vt .eius ramulos * flumen ad † &
וְאֶל־נָהָר יוֹנְקוֹתֶיהָ׃ 13 לָמָּה פָּרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ

† collegerunt
* per
[p] ארה

/viam * transeuntes omnes eam decerpserunt † &
[p] וְאָרוּהָ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ׃

† siluestris, & auis
[q] רעה

.eam est depasta agrestis fera & :silua de † aper eam Consumpsit
14 יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיַּעַר וְזִיז שָׂדַי [q] יִרְעֶנָּה׃

[r] נבט

,cælis è respice ,obsecro reuertere exercituum Deus
15 אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא [r] הַבֵּט מִשָּׁמַיִם

* habitationem quam

quod,vitiarium * Et .istam vitem visita & :vide &
וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת׃ 16 וְכַנָּה אֲשֶׁר־

† quem

.tibi roborasti † filium super & :tua dextera plantauit
נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לָּךְ׃

* propter increpationem iræ tuæ.

tuarum facierum increpatione pra * :succisa, igne in Incensa
17 שְׂרֻפָה בָאֵשׁ כְּסוּחָה מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ

tuæ dexteræ virum tua super manus Sit .peribunt

f הָיָה יֹאבֵדוּ׃ 18 f תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ

† quem retrocedemus non Et .tibi roborasti † hominis filium super

עַל־בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ לָּךְ׃ 18 וְלֹא־נָסוֹג

nomen tuum .innocabimus *tuo nomine in* & ,nos viuificabis :te à

t הָיָה מִמֶּךָּ t תְּחַיֵּנוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא׃

illumina :nos conuerte exercituum Deus Domine

u שׁוּב x אור 20 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת u הֲשִׁיבֵנוּ x הָאֵר

.seruabimur & ,tuam faciem

פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃

PSALMVS LXXXI. מזמור פא

.Asaph ipsi Haghitith super Victori

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף׃

Deo iubilate :nostræ fortitudini Deo Vociferate

y עֹז 2 הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים y עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי

citharam :tympanum date & ,psalmum Sumite . Iahacob

z נשא a תֹּפֶף יַעֲקֹב׃ 3 z שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־a תֹף כִּנּוֹר

:tuba *nouilunio* * in Clangite .nebel cum iucundam

* Calandis

נָעִים עִם־נָבֶל׃ 4 תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר

statutum Quia .nostræ solennitatis die in statuto tẽpore in

b חָגַג c חָקַק בַּכֵּסֶה לְיוֹם b חַגֵּנוּ׃ 5 כִּי c חֹק

Testimonium .Iacob Deo iudicium *:istud* Israeli

a עוד לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ 6 a עֵדוּת

:Ægypti terram super *ipsum exeundo in* † .Illud posuit Ioseph in

† cùm exiret ipse

b שׂוּם בִּיהוֹסֵף b שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם

onere ab Subduxi *audiam* † noueram non *labium* *

* linguá quá † audiui.

c סוּר d כַּפָּה שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע׃ 7 c הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל

.transibunt * . alieno ab eius manus :eius humerum

* transierunt.

שִׁכְמוֹ d כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה׃

In angustia

† exaudiui

abscondito in te *exaudiam* †, te erui & ,inuocasti angustia In

[e] צור — 8 [e]בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר

* probaui te apud aquas contradi-ctionis.

Audi .Selah, ,litigis *aquas super te probabo* * :tonitrui

רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי [f]מְרִיבָה סֶלָה׃ 9 שְׁמַע

[f] רוב

audieris si ,Israel ;te in faciam testificari & ,mi populus

[g] עוד — עַמִּי [g]וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־

te incuruabis nec :alienus Deus te in erit Non :mihi

[h] שחה — לִי׃ 10 לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא [h]תִשְׁתַּחֲוֶה

† sum * qui ascen-dere feci

te *faciens ascendere* * tuus Deus Dominus † Ego .extraneo Deo

[i] עָלָה — לְאֵל נֵכָר׃ 11 אָנֹכִי יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ [i]הַמַּעַלְךָ

.illud implebo & ,tuum os dilata :Aegypti terra à

מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃

non † Israel & :meæ voci meus populus paruit non Et

† noluit ob-temperare

12 וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־

* fortitudine

:sui cordis *pertinacia* * in eum dimisi Et .mihi *acquieuit*

אָבָה לִי׃ 13 וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם

† iuerunt * obtempe-rasset

audiens * meus populus Vtinam .suis consiliis in *ibunt* †

יֵלְכוּ [k]בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ 14 לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ

[k] יָעַץ

parum Quasi .*ambulassent* † meis viis in Israel :mihi

† ambulasset. Breui tẽpore

לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃ 15 בִּמְעַט

* contra

vertissem eorum hostes *super* * & :humiliassem eorum inimicos

אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב

† negaue-runt eum:

:es *mentientur* † Dominum odio Habentes .meam manum

יָדִי׃ 16 [l]מְשַׂנְאֵי יְהֹוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ

[l] שָׂנֵא

adipe *ex* eum cibauit Et .seculum in eorum tempus erit &

[m] הָיָה — [m]וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם׃ 17 וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב

* saturaui

.te *saturabo* * melle petra de & :frumenti

[n] חָנַט — [n]חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ׃

PSALMVS LXXXII. מזמור פב

:fortis cœtu in stans * Deus .Asaph ipsi Cantus † — † Psalmus * stat in congregatione Dei.

1 מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל

iudicabitis Vsquequo .iudicauit diuorum interiori † in — † medio iudicum

בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃ 2 עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־

.Selah ?suscipietis impiorum facies & :iniquitatem

עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים ° תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃ — ° נשא

.iustificate *pauperem & afflictum* † :pupillo & ,tenui * Iudicate — * pauperi, † pauperem, & egenum

3 שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי [p]וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃ — [p] רוש

.eruite impiorum manu de :egenum & .*exhaustum* * Eripite — * pauperem,

4 פַּלְּטוּ־דַל [q]וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים [r]הַצִּילוּ׃ — [q] אֶבָה [r] נצל

:*ambulabunt tenebrositate* † in ,intellexerunt nec ,Nescierunt — † tenebris ambulauerunt:

5 לֹא יָדְעוּ וְלֹא [s]יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ

,dixi Ego .terræ fundamenta omnia *nutabunt* — nutauerunt

יִמּוֹטוּ כָּל־[t]מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ 6 אֲנִי־אָמַרְתִּי — [s] בִּין [t] יָסַד

.vos omnes excelsi filii & :vos * Dii — * estis:

אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי [u]עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ — [u] עלה

principum * vnus sicut & :moriemini *homo* † sicut Verè — † homines * è principibus

7 אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים

quoniam :terram iudica .Deus Surge .cadetis

[u]תִּפֹּלוּ׃ 8 קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־ — [u] נפל

.gentes omnes *in* hæreditabis tu

אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

PSALMVS LXXXIII. מזמור פג

ne Deus .Asaph ipsi Cantus ,Canticum

1 [x]שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃ 2 אֱלֹהִים אַל־ — [x] שור

.Deus quiescas ne & taceas ne :tibi *silentium* — sileas

[y]דֳּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־תִּשְׁקֹט אֵל׃ — [y] דמה

sonuerunt — te habentes odio & *tumultuabuntur* tui inimici ecce Quoniam

[z] הָמָה — 3 כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ [z] יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ

† egerunt cõsilium. — *nibunt* † callide tuum populum Super .caput extulerunt

נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃ 4 עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ

* consiliati sunt — .tuos absconditos super *consiliabuntur* *. & .secretum

סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ׃

non & :gente de eos succidamus & ,Venite ,Dixerunt

[a] יֵלֵךְ — 5 אָמְרוּ [a] לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־

sunt consiliati Quoniam .vltrà Israel nomen memoretur

[b] יָעַץ — יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד׃ 6 כִּי [b] נוֹעֲצוּ

† contra
* pepigerunt — Tabernacula .*excident* * fœdus te *super*.† :pariter corde

לֵב יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ׃ 7 אָהֳלֵי

,Ghebal .Hagharim & ,Moab ,Ismaelim & ,Edom

אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב וְהַגְרִים׃ 8 גְּבָל

.Sor habitatoribus cum Peleseth :Hamalech & ,Hammon &

וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃

brachium fuerunt ; eis *cum* est copulatus Assur Etiam

[c] הָיָה — 9 גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם [c] הָיוּ זְרוֹעַ

Sisera sicut :Midian sicut illis Fac .Selah ,Loth filiis

לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃ 10 עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא

Disperdierũt — :Dor Hen in *sunt Deleti* .Chison torrente in Iabin sicut

כְּיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃ 11 נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר

† vt
* & duces
[d] שׁוּת — ,eorum *magnificos* * eos Pone .terræ stercus † fuerunt

הָיוּ דֹּמֶן לָאֲדָמָה׃ 12 [d] שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ

Salmunah sicut & ,Zebach sicut & :Zeeb sicut & .Horeb sicut

כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח וּכְצַלְמֻנָּע

nobis Possideamus ,dixerunt Qui .eorum principes omnes

כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃ 13 אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ

:totam sicut eos pone mi Deus .Dei habitacula

[e] נָאָה — אֵת [e] נְאוֹת אֱלֹהִים׃ 14 אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל

:*siluam comburet* † ignis Sicut .*venti facies ad* stipulam sicut — coram vento. † qui ardet silua:

כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ׃ 15 כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר

eos persequeris Ita .montes *conflagrabit* * flamma sicut & — * quæ comburet

וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים׃ 16 כֵּן תִּרְדְּפֵם

Imple ,eos terrebis tuo turbine *in* & :tua tempestate in

בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם׃ 17 מַלֵּא

,Domine tuum nomen quærent & : ignominia eorum facies

פְּנֵיהֶם [f]קָלוֹן וִיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה — [f] קָלֹת

erubescant & :*perpetuum in vsque* terreantur & afficiantur Pudore — in seculum seculi:

18 [g]יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ — [g] בוש

,Domine tuum nomen † tu quòd cognoscant Et .pereant & — † es,qui es

וְיֹאבֵדוּ׃ 19 וְיֵדְעוּ כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה

.terram omnem super altissimus * :tu solus — * &

לְבַדֶּךָ [h]עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ — [h] עֶלָה

PSALMVS LXXXIV. מזמור פד

.cantus Corach filiis Haghitith super Victori

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃

!exercituum Domine tua tabernacula dilecta Quàm

2 מַה־יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת׃

atria *ad* mea anima desiderauit etiam & ,Concupiuit

3 נִכְסְפָה וְגַם־[i]כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת — [i] כָּלָה

.viuam Deum ad exultabunt .mea caro & ,meum cor :Domini

יְהוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל־[k]חָי׃ — [k] חָיָה

,sibi nidum hirundo & ,domum inuenit passer Etiam

4 גַּם־צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר קֵן לָהּ

Domine tua altaria :suos pullos poneret quo † — † in

אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה

habitatores Beati .mi Deus & ,mi rex ,exercituum

צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי׃ 5 אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי

† in seculum
* Beatus homo cui est

homini Beatitudines * .Selah .te laudabunt *adhuc* † ;tuæ domus

בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ 6 אַשְׁרֵי אָדָם

Transeuntes .eorum corde in *strata* viæ :te in *ei* fortitudo

[l] סלל

עוֹז־לוֹ בָךְ [l] מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם׃ 7 עֹבְרֵי

† per
* pennas
operiet pluuia.
† exercitu in exercituum:

benedictionibus * ,etiam :eam ponent fontem Habbacha vallem *in* †

בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־בְּרָכוֹת

videbitur,*virtutem ad virtute* † de Ibunt .*docens operietur*

יַעְטֶה מוֹרֶה׃ 8 יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה

exercituum Deus Domine .Sion in Deorum Deus

אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן׃ 9 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת

.Selah .Iahacob Deus ausculta :meam orationem exaudi

[m] פלל

שִׁמְעָה [m] תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃

* Clypeum
† faciem Christi
[n] גנן [o] נבט
* melior est

.tui *uncti facies* † aspice & :Deus vide *noster Clypeus* *

10 [n] מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים [o] וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃

elegi .mille *præ* tuis atriis in dies *bonus* * Quia

11 כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי

† quàm

tabernaculis in habitare *præ* † ; mei Dei domo in limine in esse

[p] ספף

[p] הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־

* est

,Deus Dominus * scutum & sol Quia .impietatis

רֶשַׁע׃ 12 כִּי שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים

bonum prohibebit non :Dominus dabit gloriam & ,gratiam

[a] חנן

[a] חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב

+ perfectè.
* beatus homo qui sperat

beatitudines * :exercituum Domine .*integritate in* † ambulantibus

לַהֹלְכִים בְּתָמִים׃ 13 יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי

.te in *sperantis hominis*

אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃

PSALMVS LXXXV. מזמור פה

Complacuisti ,cantus Corach filiis Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ 2 [b] רָצִיתָ [b] רצה

.Iahacob captiuitatem reduxisti :tuæ terræ Domine

יְהוָה אַרְצֶךָ c שַׁבְתָּ d שְׁבוּת יַעֲקֹב׃ c שוב d שבה

,eorum peccatū omne operuisti :tui populi iniquitatem *Sustulisti* Remisisti

3 נָשָׂאתָ e עֲוֹן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָּל־חַטָּאתָם שבית

ira ab * *te* reduxisti :tuam iram omnem *Collegisti* † .Selah

סֶלָה׃ 4 אָסַפְתָּ כָל־עֶבְרָתֶךָ הֱשִׁיבוֹתָ f מֵחֲרוֹן e עוה

Irritam † fac & :nostræ salutis Deus nos Conuerte *.tui nasi* † Abstulisti * à furore faciem tuam.

אַפֶּךָ׃ 5 שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ g וְהָפֵר f חרה g פור

exacerbaberis * seculum in Nunquid *.nobiscum tuam indignationem* † cessare iram tuam contra nos.

כַּעַסְךָ עִמָּנוּ׃ 6 הַלְעוֹלָם תֶּאֱנַף־ * irasceris contra nos: extēdes iram tuam

?generationem & ,generationem in *tuum nasum protrahes :nos in*

בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ לְדֹר וָדוֹר׃

tuus populus & :nos viuificabis ,conuerteris tu Nónne

7 הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב h תְּחַיֵּנוּ וְעַמְּךָ h חיה

;tuā misericordiam Domine nobis Ostende *?te in lætabuntur* † † lætabitur

יִשְׂמְחוּ־בָךְ׃ 8 i הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ i ראה

loquetur quid Audiam .nobis *dabis* * tuam salutem & * da

וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ׃ 9 אֶשְׁמְעָה מַה־יְדַבֵּר

,suum populum ad pacem loquetur quoniam ,Dominus Deus

הָאֵל יְהוָה כִּי יְדַבֵּר שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ

.stultitiam ad conuertentur non & :suos misericordes ad &

וְאֶל־חֲסִידָיו וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה׃

habitandum ad * ;eius salus eum timentibus *propinqua* † Verè † prope est * vt habitet

10 אַךְ קָרוֹב לִירֵאָיו יִשְׁעוֹ לִשְׁכֹּן

:sibi obuiauerunt veritas & Misericordia .nostra terra in *gloriam* gloria

כָּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ׃ 11 חֶסֶד־k־וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ k אמן

;*germinabit* † terra è Veritas .sunt osculatæ pax & iustitia † orietur:

צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ׃ 12 אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח

dabit Dominus Etiam .prospexit *cæli* * è iustitia & * cælo

וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף׃ 13 גַּם־יְהוָה l יִתֵּן l נתן

† fructum
* ante eum

eius facies ad * Iustitia .suum germen † dabit nostra terra & :bonũ

הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃ 14 צֶדֶק לְפָנָיו

.suos pedes via in ponet & :ambulabit

יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו׃

PSALMVS LXXXVI. מזמור פו

tuam aurem Domine Inclina .Dauidi ipsi Oratio

m פלל
1 m תְּפִלָּה לְדָוִד׃ n הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ

n נטה
Custodi .ego * egenus & afflictus † quoniam :me exaudi

† pauper * sum
עֲנֵנִי כִּי־o עָנִי p וְאֶבְיוֹן אָנִי׃ 2 שָׁמְרָה

o ענה p אבה
tuum seruum ,serua :ego † misericors quoniam ,meam animam

נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ

* in
:Domine mei Miserere .te ad * sperantem mi Deus tu

q חנן
אַתָּה אֱלֹהַי הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ׃ 3 q חָנֵּנִי יְהוָה

animam Lætifica .die omni clamabo te ad quoniam

כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם׃ 4 שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ

† leuaui.
.leuabo † meam animam domine te ad quoniam :tui serui

r נשא
עַבְדֶּךָ כִּי אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי r אֶשָּׂא׃

* propitiabilis:
misericordia multus & :parcens * & ,bonus Domine tu Quoniam

s רבב
5 כִּי־אַתָּה יְהוָה טוֹב וְסַלָּח s וְרַב־חֶסֶד

:meã orationem Domine Ausculta .te inuocantibus omnibus

t פלל
לְכָל־קֹרְאֶיךָ׃ 6 הַאֲזִינָה יְהוָה t תְּפִלָּתִי

† voci
.mearum deprecationum voce in † intende &

וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי׃

.me exaudies quia :te inuocabo meæ angustiæ die In

u צור
7 בְּיוֹם u צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי׃

* est
.tua opera secundum † nec ,Domine deos inter tu sicut * Non

* genu flectens
8 אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ׃

x עשה
se incuruabunt * & ,venient fecisti quas gentes Omnes

y שחה
9 כָּל־גּוֹיִם אֲשֶׁר x עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ y וְיִשְׁתַּחֲווּ

Quoniam .tuum nomen glorificabunt & ,Domine *tuas facies ad* coram te

לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ׃ 10 כִּי־

.*tu* solus Deus tu ,mirabilia *faciens* * & ,tu † magnus † es * facis

גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ׃

:tua veritate in ambulabo .tuam viam Domine me Doce

11 [a]הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ [b]בַּאֲמִתֶּךָ [a]יָרָה [h]אֱמֶן

tibi Confitebor .tuum nomen *timendum ad* † meum cor vni † vt timeat

יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה שְׁמֶךָ׃ 12 אוֹדְךָ׀

tuum nomen glorificabo & :meo corde toto in mi Deus Domine

אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ

:me fuper * magna tua mifericordia Nam .feculum in * eſt

לְעוֹלָם׃ 13 כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי

Deus ,inferiori *fouea* † ex meam animã eruifti & † inferno

[c]וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה׃ 14 אֱלֹהִים׀ [c]נָצַל

quæſierunt *terribilium cœtus* & ,me aduerſum ſurrexerunt ſuperbi congregatio fortium

זֵדִים קָמוּ עָלַי [d]וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ [d]יָעַד

tu Et .fe coram te poſuerunt non & :meam animam

נַפְשִׁי וְלֹא [e]שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם׃ 15 וְאַתָּה [e]שׂוּם

multus & *narium* † longus :*gratioſus* * & ,mifericors Deus Domine * clemens: † ad itam,

אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־

,mei miferere & ,me ad Reſpice .veritate & ,mifericordia

חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ 16 פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי

.tuæ ancillæ filium ſerua & :tuo ſeruo tuam fortitudinem da

תְּנָה־עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ [f]וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃ [f]יָשַׁע

,me habẽtes odio videant & ,bonitate in ſignum mecum Fac

17 עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה [g]וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי [g]רָאָה

.me adiuuiſti Domine tu quoniam :afficiantur pudore &

[h]וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי [h]יָבַשׁ

.me es conſolatus &

וְנִחַמְתָּנִי׃

PSALMVS LXXXVII. מזמור פז

Fundamenta
שור [i]

eius *Fundamentum* .cantici cantus Corach Filiis
1 לבני-קרח מזמור [i]שיר יסודתו

† sanctis,
Diligit.

:Siion portas Dominus *Diligens* .*sanctitatis* † montibus in
בהררי--קדש: 2 אהב יהוה שערי ציון

*superomnia
habitacula
† dicuntur de

:te *in dicta* † Gloriosa .Iahacob *habitaculis omnibus præ* *
מכל משכנות יעקב: 3 נכבדות מדבר-בך

* Aegyptum,

,*Rahab* * faciam Memorare .Selah Dei ciuitas
עיר האלהים סלה: 4 אזכיר רהב

Aethiopia cum Tyrus &, Palæstina ecce ,me scientibus Babel &
ובבל לידעי הנה פלשת וצור עם--כוש

† propter

vir & vir ,dicetur Siion *ipsi* † Et .ibi est natus iste
זה ילד--שם: 5 ולציון יאמר איש ואיש

*fundauit
עלה [k]

Dominus .altissimus.cam *firmabit* * ipse & :ea in est natus
ילד--בה והוא יכוננה [k] עליון: 6 יהוה

† quando
scribet

.Selah ,ibi est natus iste :populos *scribendo in* † numerabit
יספר בכתוב עמים זה ילד-שם סלה:

שור [l]

.te in mei fontes omnes :tibicines sicut cantores Et
7 [l] ושרים כחללים כל-מעיני בך:

PSALMVS LXXXVIII. מזמור פח

super victori Corach filiis cantus Canticum
1 שיר מזמור לבני קרח למנצח על-

* *Infirmitate*.
† canendum
חלה [m]
ענה [n]

.Ezrachitæ Heman ipsi :*Masehil respondendum* † ad ,Machalath *.
[m] מחלת [n] לענות משכיל להימן האזרחי:

noċte in .clamaui *interdiu* † ,meæ salutis Deus Domine
2 יהוה אלהי ישועתי יום-צעקתי בלילה

* in die
† coram te
[o] פלל [p] נטה

tuam autem inclina :mea oratio *suas facies ad* * Intret .te coram
נגדך: 3 תבוא לפניך [o] תפלתי [p] הטה אזנך

;mea anima malis in est saturata Quia .meum clamorem ad

q לְרִנָּתִי׃ 4 כִּי־שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי — q רנן

eum sum *Reputatus* .*pertigerunt* * sepulchrum ad *mea vitæ* † & — † vita mea * peruenit.

r וְחַיַּי לִשְׁאוֹל s הִגִּיעוּ׃ 5 נֶחְשַׁבְתִּי עִם־ — r חיה s נגע

.fortitudo † non * vir sicut fui :*cisternam* † descendentibus — † In sepulchrum: * cui † est

יוֹרְדֵי בוֹר t הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין־אֱיָל׃

,sepulchro *iacentes* * vulnerati sicut ,liber mortuos Inter — * dormientes in

6 u בַּמֵּתִים חָפְשִׁי כְּמוֹ חֲלָלִים' שֹׁכְבֵי קֶבֶר — t היה u מות

tua manu à ipsi & :amplius *eorum* es recordatus non quorum

אֲשֶׁר לֹא־זְכַרְתָּם עוֹד וְהֵמָּה מִיָּדְךָ

,tenebris in *inferorum* † lacu in me posuisti sunt abscissi — † Inferori

נִגְזָרוּ׃ 7 x שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחֲשַׁכִּים — x שות

cunctis & :tua *excandescentia est fulta me Super* .profundis in — Mihi appropinquauit ira

בִּמְצֹלוֹת׃ 8 עָלַי סָמְכָה חֲמָתֶךָ וְכָל־

meos notos fecisti Elongare .Selah ,afflixisti tuis *procellis* * — * fluctibus

מִשְׁבָּרֶיךָ a עִנִּיתָ סֶּלָה׃ 9 הִרְחַקְתָּ מְיֻדָּעַי — a ענה

non & † clausus :eis abominationes me posuisti ,me à — † sum

מִמֶּנִּי שַׁתַּנִי תוֹעֵבוֹת לָמוֹ כָּלֻא וְלֹא

,meam afflictionem propter doluit meus Oculus .egrediar

b אֵצֵא׃ 10 עֵינִי דָאֲבָה מִנִּי עֹנִי — b יצא

.meas *volas* † te ad *distendi* * :die omni in Domine te inuocaui — * expandi † manus

קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ c כַפָּי׃ — c כפף

,resurgent *manes* *si* * ?mirabile facies mortuis Nunquid — * tum mortui

11 הֲלַמֵּתִים תַּעֲשֶׂה־פֶּלֶא אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ

sepulchro in narrabitur Nunquid .Selah ?tibi confitebuntur

d יוֹדוּךָ סֶּלָה׃ 12 הַיְסֻפַּר בַּקֶּבֶר — d ידה

cognoscetur Nunquid ?perditione in ,tua veritas ?tua misericordia

חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ בָּאֲבַדּוֹן׃ 13 הֲיִוָּדַע

?obliuionis terra in tua iustitia & :tuum mirabile *tenebrositate* in — tenebris.

בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ e נְשִׁיָּה׃ — e נשה

mea oratio mane in & :clamaui Domine te ad ego Et

14 וַאֲנִי׀ אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי

:meam animam elongabis Domine quid Vt .te præueniet

תְקַדְּמֶךָּ׃ 15 לָמָה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי

† faciem tuã moribundus † & ,ego *Afflictus* * ?me à *tuas facies* † abſcondes

* Pauper ſum

† deficiens

[f] עָנָה [g] גָּוַע

תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ 16 [f] עָנִי אֲנִי [g] וְגֹוֵעַ

.*addubitabo* † tuos *terrores* * portaui :adoleſcentia ab

* timores

† timebo.

[h] פּוּן [i] חָרָה

מִנֹּעַר נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ [h] אָפוּנָה׃

.me ſucciderunt tui terrores :tuæ iræ tranſierunt me Super

17 עָלַי עָבְרוּ [i] חֲרוֹנֶיךָ בִּעוּתֶיךָ צִמְּתֻתוּנִי׃

* circundedeurnt me *ſuperambierunt* * ;die tota ,aqua ſicut me Circundederunt

[k] סָבַב [l] יָקַף

18 [k] סַבּוּנִי כַמַּיִם כָּל־הַיּוֹם [l] תִקִּיפוּ עָלָי

† amicum, *meis notis ,ſocium* † & ,amantem me à ;Elongaſti .pariter

notos meos in tenebris.

[m] רָעָה

יָחַד׃ 19 הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֹהֵב [m] וָרֵעַ מְיֻדָּעַי

.*obſcuritas*

מַחְשָׁךְ׃

PSALMVS LXXXIX. מזמור פט

* Intellectus .Ezrachitæ Ethan ipſi *Maſchil* *

1 מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃

† in generatione in :cantabo ſeculum † Domini Miſericordias

2 חַסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אָשִׁירָה לְדֹר

.meo ore in tuam veritatem faciam ſcire generatione &

[n] דּוּר [o] יָדַע

[n] וָדֹר׀ [o] אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ [p] בְּפִי׃

[p] פֶּה

cælis † :ædificabitur miſericordia ſeculum * dixi Quoniam

* in † in

3 כִּי־אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה שָׁמַיִם׀

* Percuſſi :meo electo † fœdus *Excidi* * .*eis in* tuam veritatem firmabis

† cum.

תָּכִן אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃ 4 כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי

ſeculum in Vſque .meo ſeruo Dauid iuraui

נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עַבְדִּי׃ 5 עַד־עוֹלָם

generatione & generatione in ædificabo & :tuum semen stabiliam

ל אכין זרעך ובניתי לדור־ודור — כון בנה

tuum mirabile cæli confitebuntur Et . Selah ,tuum thronũ

כסאך סלה׃ 6 ויודו שמים פלאך — ידה

.sanctorum ecclesia in tuam veritatem etiam .Domine

יהוה אף־אמונתך בקהל קדשים׃

assimilabitur :Domino æquabitur *æthere* in quis Quoniam — cælo

7 כי מי בשחק יערך ליהוה ידמה

secreto in *formidandus* Deus 8 ?Deorum filiis in Domino — terribilis

ליהוה בבני אלים׃ 8 אל נערץ בסוד־

.eius *circuitus omnes super* terribilis & :multo sanctorum — qui sunt in circuitibus

קדשים רבה ונורא על־כל־סביביו׃ — רבב

Iah * fortis tu sicut quis .exercituum Deus Domine — * Domine:

9 יהוה אלהי צבאות מי־כמוך חסין יה

elatione in dominans * Tu .*tui circuitus* † tua veritas & — † in circuitibus tuis.

ואמונתך סביבותיך׃ 10 אתה מושל בגאות — * dominaris elationi

.eos compesces tu .eius fluctus *eleuando in* † :maris — † cùm eleuauerint se

הים בשוא גליו אתה תשבחם׃ — גאה גלל

brachio in :*Rahab* * vulneratum tanquam confregisti Tu — * Aegyptum:

11 אתה דכאת כחלל רהב בזרוע

,cæli *Tibi* † .tuos inimicos dispersisti tuæ fortitudini — † Tui sunt

עזך פזרת אויביך׃ 12 לך שמים — עזז

.*ea* fundasti tu eius plenitudinem & orbem :terra *tibi* * etiam — * tua est

אף־לך ארץ תבל ומלאה אתה יסדתם׃

Chermon & Tabor ,*ea* creasti tu *dexteram* & ,Aquilonem — meridiem

13 צפון וימין אתה בראתם תבור וחרמון

:fortitudine cum brachium * Tibi .*personabunt* † tuo nomine in — † laudabunt * est

בשמך ירננו׃ 14 לך זרוע עם־גבורה

.tua dextera exaltetur ,tua manus roboretur

תעז ידך תרום ימינך׃

habitacu'um | veritas & misericordia :tui solij *paratus locus* iudicium & Iustitia

15 צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת

faciem tuam: | :Iubilationem *scientium populi Beatitudines* .tuas facies præcedét

Beatus populus qui scit | יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ׃ 16 אַשְׁרֵי הָעָם יֹדְעֵי תְרוּעָה

† vltus tui | tuo nomine In .ambulabunt *tuarum facierum* † lumine in Domine

17 יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ 17 בְּשִׁמְךָ

.se exaltabunt tua iustitia in & :die omni exultabunt

[a] גִּיל | [a] יְגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃

es: | tua voluntate in & :tu eorum fortitudinis gloria Quoniam

[b] עָזַז | 18 כִּי־תִפְאֶרֶת [b] עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ

* cornua nostra † est | :noster clypeus † Domino Quia *.nostrum cornu* * exaltabis

תרום | תָּרוּם קַרְנֵנוּ׃ 19 כִּי לַיהוָה [c] מָגִנֵּנוּ

ק | visione in es locutus Tunc .noster Rex Israelis sancto &

[c] גָּנַן [d] חָזָה | וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ 20 אָז דִּבַּרְתָּ־[d] בְחָזוֹן

:potentem super adiutorium Posui ,dixisti & ,tuo misericordi

[e] שָׁוָה | לַחֲסִידֶיךָ וַתֹּאמֶר [e] שִׁוִּיתִי עֵזֶר עַל־גִּבּוֹר

.meum seruum Dauid Inueni .populo de electum exaltaui

[f] רוּם | [f] הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃ 21 מָצָאתִי דָּוִד עַבְדִּי

* Cum | mea manus Quo * .eum vnxi meæ sanctitatis oleo in

בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃ 22 אֲשֶׁר יָדִי

.eum roborabit meum brachium etiam :*eo cum* erit firma

תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃

† ab | non iniquitatis filius & :*eo in* † inimicus exiget Non

[g] נָשָׁה | 23 לֹא־[g] יַשִּׁא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עַוְלָה לֹא

* concidam à facie | :eius hostes eius *faciebus à contundam* * Et .eum affliget

[h] עָנָה [i] צוּר | [h] יְעַנֶּנּוּ׃ 24 וְכַתּוֹתִי מִפָּנָיו [i] צָרָיו

mea misericordia & ,mea veritas Et percutiam eũ habentes odio &

וּמְשַׂנְאָיו אֶגּוֹף׃ 25 וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי

.eius cornu exaltabitur meo nomine in & :ipso cum

עִמּוֹ וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃

eius dexteram fluminibus in & :eius manum mari in ponam Et
26 וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃ [k] שום [k]
rupes † & ,meus Deus :tu meus Pater ,me inuocabit Ipse
27 הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי. אָתָּה אֵלִי וְצוּר † fortitudo
:eum dabo primogenitum ego Etiam .meæ salutis ponam
28 יְשׁוּעָתִי׃ אַף־אָנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ
ei custodiam seculum In .terræ regibus * excelsum * præ
29 [l] עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃ לְעוֹלָם אֶשְׁמוֹר־לוֹ [l] עלה
.ipsi erit fidele meum pactum & :meam misericordiam
חַסְדִּי וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת לוֹ׃
dies sicut eius thronum & :eius semen *perpetuum* in ponam Et seculum
וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי
:meam legem eius filii dereliquerint Si .cælorum cæli
31 שָׁמָיִם׃ אִם־יַעַזְבוּ בָנָיו [m] תּוֹרָתִי [m] ירה
mea statuta Si ,ambulauerint non meis iudiciis in &
32 וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃ אִם־[n]חֻקֹּתַי [n] חקק
.custodierint non mea præcepta & :prophanauerint
יְחַלֵּלוּ [o] וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ [o] צוה
plagis in & :eorum præuaricationem virga in visitabo Et
וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וּבִנְגָעִים
non meam misericordiam At eorum iniquitatem
34 [p] עֲוֹנָם׃ וְחַסְדִּי לֹא־ [p] עוה
,mea veritate in *fallam* * neque :eo *cum à* *infringam* † † auferam ab * faciam mēdaciu
[q] אָפִיר מֵעִמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתִי׃
meorum labiorum egressum & :meum pactum prophanabo Non [q] פור
35 לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי [r] וּמוֹצָא שְׂפָתַי [r] יצא
:meam sanctitatem per iuraui Semel .mutabo non
36 לֹא אֲשַׁנֶּה׃ אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי
;erit seculum in eius Semen .mentiar Dauidi Si
37 אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃ זַרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה

ſtabilietur luna Sicut .me coram ſol ſicut eius thronus &

וְכִסְאוֹ כַשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי׃ 38 כְּיָרֵחַ יִכּוֹן

† in * cælo

tu At .Selah ,fidelis *athere* * in teſtis & :ſeculum †

עוֹלָם וְעֵד בַּשַּׁחַק נֶאֱמָן סֶלָה׃ 39 וְאַתָּה

† ſpreuiſti
* Chriſto

,tuo *vncto* * cum es iratus :*reprobaſti* † & ,elongaſti

זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃

Abieciſti

:eius diadema terra in prophanaſti :tui ſerui pactum *Aboleuiſti*

40 נֵאַרְתָּה בְּרִית עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃

Deſtruxiſti

eius munitiones poſuiſti :eius macerias omnes *Rupiſti*

41 פָּרַצְתָּ כָל־גְּדֵרֹתָיו a שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו — a שׂוּם

per viam

:*via* tranſeuntes omnes eum Diripuerunt .contritionem

מְחִתָּה׃ 42 b שַׁסֻּהוּ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ — b שָׁסַס

dexteram Exaltaſti .ſuis vicinis opprobrium fuit

הָיָה חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו׃ 43 הֲרִימוֹתָ יְמִין

auertiſti

auertes Etiam .eius inimicos omnes lætificaſti :eius hoſtiū

c צָרָיו הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃ 44 אַף־d תָּשִׁיב — c צוּר d שׁוּב

ſubleuaſti

.prœlio in eum *ſtatuiſti* non & :eius gladii aciem

צוּר חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקֵמֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה׃

terram in eius ſolium & :eius munditiam feciſti Ceſſare

45 הִשְׁבַּתָּ מִטְּהָרוֹ וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ

adoleſcentiæ

operuiſti .:eius *adoleſcentiarum* dies Abbreuiaſti ..feciſti cadere

מִגַּרְתָּה׃ 46 הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו e הֶעֱטִיתָ — e עָטָה

te abſcondes Domine Vſquequo .Selah ,pudore eum *ſuper*

עָלָיו בּוּשָׁה סֶלָה׃ 47 עַד־מָה יְהוָה תִּסָּתֵר

ſeculum
† ira

Memento ?tua *excandeſcentia* † ignis ſicut exardeſcet :*æternum* in

לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃ 48 זְכָר־

* quid ſum,
quid tempus:
† fruſtra

filios omnes creaſti *vanè* † quid vt *aui* *quanti* *ego* *

אֲנִי מֶה־חָלֶד עַל־מַה־שָּׁוְא בָּרָאתָ כָל־בְּנֵי־

?mortem videbit non & ,viuet vir Quis ?hominum

אָדָם׃ 49 מִי גֶבֶר יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת

*Vbi ... .Selah ?inferi manu de suam animam eruet *sunt

יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃ 50 אַיֵּה׀

Dauidi iurasti * :Domine prisca † tuæ misericordiæ † antiqua *quas

חֲסָדֶיךָ הָרִאשֹׁנִים׀ אֲדֹנָי נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד

:tuorum seruorum opprobrii Domine Recordare ?tua veritate in

בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃ 51 זְכֹר אֲדֹנָי חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ

.populi multos omnes meo sinu in me ferre † † quod fero in sinu meo, opprobrii omnium fortium populorum recordare inquam

שְׂאֵתִי בְחֵיקִי כָּל־רַבִּים עַמִּים׃ f נשא g רבב f

quòd ?Domine tui inimici affecerint probris Quòd

52 אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ׀ יְהוָה אֲשֶׁר

Dominus Benedictus .tui vncti * vestigia affecerint probris *Christi

חֵרְפוּ עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃ 53 בָּרוּךְ יְהוָה

.amen & ,amen ,seculum in

לְעוֹלָם אָמֵן׀ וְאָמֵן׃

ספר רביעי

PSALMVS XC. מזמור צ

Domine .Dei viri Moseh ipsius .Oratio

1 תְּפִלָּה h לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי — h פלל

.generatione & generatione in nobis fuisti tu habitaculum

מָעוֹן אַתָּה i הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר k וָדֹר׃ — i היה k דור

,terram formares & ,nascerentur montes Priusquam

2 בְּטֶרֶם׀ הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ

.Deus † tu seculum ad vsque seculo à & :orbem & † es

וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃

,dices † & :contritionem ad vsque hominem Conuertes * *Conuertis † dicis

3 תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר

anni mille Quoniam .hominum filii Conuertimini

שׁוּבוּ l בְנֵי־אָדָם׃ 4 כִּי אֶלֶף שָׁנִים — l שוב

in oculis

custodia & :transierit cùm hesterna dies sicut ,tuis oculis in
בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה
mane *in* * erunt somnus † ,eos Inundasti .nocte in
בַלָּיְלָה: 5 זְרַמְתָּם שֵׁנָה m יִהְיוּ בַּבֹּקֶר
:transibit & .florebit *matutino In* .*mutabitur* herba sicut
כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: 6 בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף
fumus consumpti Quia .siccabitur & ,exsiccetur *vespera in* †
לָעֶרֶב n יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: 7 כִּי־o כָלִינוּ
Posuisti .sumus territi tua *excandescentia* * in & :tuo *naso* † in
בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ: 8 p שַׁתָּ
luminare ad *nostrum absconditum* † :te coram nostras iniquitates
q עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר
declinauerunt nostri dies omnes Quoniam .*tuarum facierum* —
פָּנֶיךָ: כִּי כָל־יָמֵינוּ r פָּנוּ
.sermonem tanquam nostros annos consumpsimus :*tua ira in*
בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ s שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה:
si & ,anni septuaginta ipsis in nostrorum annorum Dies
10 יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם
,*labor* † eorum *fastus* * & ,anni octoginta fortitudinibus in
בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל
Quis .auolauimus & ,citò *resecatur quia* :iniquitas &
וָאָוֶן כִּי־a גָז חִישׁ b וַנָּעֻפָה: 11 מִי־
,tua ira .tuus timor sicut & :tuæ *naris* † fortitudinem *cognoscens* *
יוֹדֵעַ c עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ:
cor adducemus & :fac scire sic .nostros dies *numerandum* Ad *
12 d לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן e הוֹדַע וְנָבִא לְבַב
consolare & :vsquequo Domine Conuertere .sapientiam
חָכְמָה: 13 שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם
:tua misericordia *matutino in* † nos Satura ,tuos seruos super
עַל־עֲבָדֶיךָ: 14 שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ

† vt * &
m הָיָה
quæ mutatur. Manè
† vesperi
n מוּל o כָּלָה
† furore * ira
p שׁוּת q עָוָה
שתה
ק
† errores nostros
* vultus tui.
† propter irā tuam.
r פָּנָה s שָׁנָה
* fortitudo
† peruersitas.
quoniam recessit
a גָּזַז b עוּף
* cognoscit
† iræ
c עָזַז
* Vt numeremus
d מָנָה e יָדַע
† in manè

.noſtris diebus omnibus in lætabimur & *ouabimus* * & *laudabimus

ונרננה ונשמחה בכל־ימינו׃

vidimus * annos :nos afflixiſti † dies iuxta nos Lætifica † quibus

15 · שמחנו כימות [f] עניתנו שנות [g] ראינו [f] ענה [g] ראה

tuus decor & :tuum opus tuis ſeruis in Conſpiciatur .malum gloria tua

רעה׃ 16 יראה אל־עבדיך פעלך והדרך

noſtri Dei Domini *iucunditas* ſit Et .eorum filiis in decor

על־בניהם׃ 17 ויהי נעם יהוה אלהינו

:nos ſuper ſtabile fac noſtrarum manuum opus & ,nos ſuper

עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו

.*illud* confirma noſtrarum manuum opus &

ומעשה ידינו כוננהו׃

PSALMVS XCI. מזמור צא

Sadai * vmbra in :altiſſimi abſcondito in *Habitans* † †Qui habitat * omnipotentis

1 ישב בסתר [h] עליון בצל שדי

:mea *munitio* & ,mea ſpes ,Domino Dicam .commorabitur [h] עלה

[i] יתלונן׃ 2 אמר ליהוה מחסי ומצודתי † arx

te liberabit ipſe Quoniam .eo in ſperabo meus Deus [i] לון

אלהי אבטח־בו׃ 3 כי הוא [k] יצילך [k] נצל

ſua a'a In .*contritionum peſte* † a :venatoris laqueo à *lue corruptio num. Alis ſuis

[l] מפח יקוש מדבר [m] הות׃ 4 באברתו [l] פוח [m] הוה

ſcutum .ſperabis eius pennis ſub & .tibi obumbrabit

[n] יסך לך ותחת־כנפיו תחסה [o] צנה [n] סכך [o] צנן

:noctis *pauore* † à timebis Non .eius veritas *parma* * & * clypeus eſt † timore

וסחרה [p] אמתו׃ 5 לא תירא מפחד לילה [p] אמן

:ambulabit caligine in *peſte* † A .diem per volauerit * ſagitta à * quæ † morte quæ

[q] מחץ יעוף יומם׃ 6 מדבר באפל יהלך׃ [q] חצץ

*à morsu qui vastat
† Cadent
r נפל
† tibi
* appropinquabit
f נגש t נגש

,mille tuo latere à *Cadet* † .meridie *vastabit excidio ab* *

מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃ 7 r יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף

Veruntamen *.accedet* * non *te ad* † :tua dextera à millia decé &

וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא f יִגָּשׁ׃ 8 רַק

.videbis impiorum retributionem & :aspicies tuis oculis in

בְּעֵינֶיךָ t תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃

u חסה
x עלה

posuisti excelsum :mea spes Domine tu Quoniam

9 כִּי־אַתָּה יְהוָה u מַחְסִי x עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ

plaga & :malum *te ad fortuitò accidet* † Non .tuum habitaculum

† occurret tibi
y רוע

מְעוֹנֶךָ׃ 10 לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ y רָעָה וְנֶגַע

suis angelis Quoniam .tuo *tentorio in* * appropinquabit non

* tabernaculo
† vt custodiant

לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ׃ 11 כִּי מַלְאָכָיו

In .tuis viis omnibus in te *custodiendum ad* † :tibi mandabit

יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃ 12 עַל־

* manibus
† impingat ad
z כפף a נגף
* Basiliscum
† catulum leonis.
* peramauit,

.tuus pes lapidem *in percutiatur* † fortè ne ,te portabunt *volis* *

z כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־a תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃

leunculum † conculcabis ,calcabis *aspidem* * & leonem Super

13 עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר

:eum eruam & , *est amplexus* * me *in* Quoniam .draconem &

וְתַנִּין׃ 14 כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ

,meum nomen cognouit quoniam ,eum exaltabo

אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי׃

Inuocauit
† sum
b ענה

ego † Ipso cum :eum exaudiam & ,me *Inuocabit*

15 יִקְרָאֵנִי b וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי

,eum glorificabo & ,eum eruam :angustia in

בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃

ostendam ei saluté meam.

eum videre faciam & :eum saturabo dierum Longitudine

16 אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ

.mea salute in

בִּישׁוּעָתִי׃

PSALMVS XCII. מזמור צב

.Sabbathi die in cantici Cantus

מִזְמוֹר a שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת׃ 1   a שׁוּר * est

tuo nomini psallere & :Domino confiteri * Bonum

טוֹב b לְהוֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ 2   b יָדָה

:tuam misericordiam mane in annunciandum Ad .altissime

עֶלְיוֹן׃ 3 c לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ   c נָגַד

:nebel super & ,decachordo Super .noctibus in tuam *fidem* & veritatem.

d וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת׃ 4 עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל   d אָמַן

Domine me lætificasti Quia .cithara cum Highaion super

עֲלֵי e הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר׃ 5 כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה   e הָגָה

Quàm | *.onabo* † tuarum manuum *factis* * in :*tuo opere* † in   † operibus tuis : * operibus † laudant exultabo.

בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן׃ 6 מַה־

sunt profundæ valde :Domine tua opera sunt magnificata

גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ

stultus & .cognoscet non *stupidus* Vir .tuæ cogitationes   insipiens

מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ 7 אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל

,herba sicut *impios florendo In* .illud intelliget non   Dum florue- rint impii

לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת׃ 8 בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב

eos exterminari ad :iniquitatis operatii omnes germinauerint &   erit ad exter- miniú eorum

וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם

.Domine seculum in excelsus tu Sed *.perpetuum* in vsque   seculum

עֲדֵי־עַד׃ 9 וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה׃

tui inimici ecce quoniam :Domine tui inimici ecce Quoniam

10 כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ

exaltabis * Et .iniquitatis operatii omnes *segregabuntur* :peribunt   * dispertien.u r * exaltabitur

יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ 11 f וַתָּרֶם   f רוּם

.viridi oleo *in* sum *delibutus* † :meum cornu monocerotis sicut   † conspersus

כִּרְאֵים קַרְנִי g בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן׃   g בָּלַל

*hostibus — consurgentibus in ,meis *inuidis* * in meus oculus respexit Et

נבט [h] שור [i] — 12 [h] ותבט עיני [i] בשורי בקמים

Iustus .meæ aures audient maligni me aduersum

רוע [k] — עלי [k] מרעים תשמענה אזני ׃ 13 צדיק

.multiplicabitur Lebanon in cedrus sicut: florebit palma vt

כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה׃

florebunt nostri Dei atriis in ;Domini domo in Plantati

שתולים בבית יהוה בחצרות אלהינו יפריחו׃

fructificabũt in senectutes. — .erunt virides & ,pingues *canicie in germinabunt* Adhuc

היה [l] — 15 עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים [l] יהיו׃

† est * fortitudo — ,mea *rupes* * :Dominus † rectus quòd annunciandum Ad

נגד [m] — 16 [m] להגיד כי־ישר יהוה צורי

† est — .eo in iniquitas † non &

ולא־עולתה בו׃

PSALMVS XCIII. מזמור צג

gloriam — Dominus induit ,induit *celsitudinem* ,regnauit Dominus

גאה [n] — 1 יהוה מלך [n] גאות לבש לבש יהוה

* firmauit orbem † se moueat. — .*nutet* † ne *orbis firmabitur* * etiam :se accinxit ,fortitudinem

עזז [o] — [o] עז התאזר אף־תכון תבל בל־תמוט׃

* est † ex tẽpore: & * ei — .*tu seculo à : *tunc* † ex tuum solium * Paratum

2 נכון כסאך מאז מעולם אתה׃

flumina eleuauerunt ;Domine flumina Eleuauerunt

† suum sonũ: — 3 נשאו נהרות יהוה נשאו נהרות

נשא [p] — .suam illisionem flumina eleuabunt :*suam vocem* †

דכה [q] — קולם [p] ישאו נהרות [q] דכים׃

*Magis quàm sonitus † fortium fluctuum * fortis est — *procellarum potentium* †,multarum aquarum *vocibus Pra* *

4 מקלות מים רבים אדירים משברי־

tua Testimonia .Dominus excelso in *potens* * :maris

עוד [r] — ים אדיר במרום יהוה׃ 5 [r] עדתיך

Domine :ſanctitas eſt decora tuæ domui ,valde ſunt fidelia
נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה
.dierum longitudinem in
לְאֹרֶךְ יָמִים׃

PSALMVS XCIIII. מזמור צד

.irradia vltionum Deus Domine vltionum Deus — appare
1 אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת [f] הוֹפִיעַ׃ — [f] יָפַע
ſuper retributionem redde terram iudicans te Eleua
2 הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ [t] הָשֵׁב גְּמוּל עַל־ — [t] שׁוב
quo-vſque ?Domine impij quo Vſque .ſuperbis
גֵּאִים׃ 3 עַד־מָתַי רְשָׁעִים יְהוָה עַד־מָתַי
ſe prædicabunt :durum † loquentur Effutient ?exultabunt impij — Effabuntur † dura exultent
רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ 4 [a] יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ — [a] נָבַע
Domine tuum Populum .iniquitatis * operarii omnes — * inquit
כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ 5 עַמְּךָ יְהוָה
Viduam ?affligent tuam hæreditatem & :conterent
יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ [b] יְעַנּוּ׃ 6 אַלְמָנָה — [b] עָנָה
,dixerunt Et ?occident pupillos & :interficient peregrinum &
וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ 7 וַיֹּאמְרוּ — Dominus
.Iahacob Deus intelliget non & Iah videbit non
לֹא יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ — aliquando ſapite.
?intelligetis quando fatui & populo in ſtulti Intelligite
8 בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃
oculum formans an :audiet non aurem plantans Nonne
9 הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן
?arguet nonne gentes corripiens Nonne ?aſpiciet non
הֲלֹא [c] יַבִּיט׃ 10 הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ — [c] נָבַט
ſciens * Dominus ?ſcientiam hominem docens † ipſe — † qui docet * cognoſcit
הַמְלַמֵּד אָדָם [d] דָּעַת׃ 11 יְהוָה יֹדֵעַ — [d] יָדַע

÷ sunt — .vanitas *ipsa* † quoniam :hominis cogitationes

מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃

* Beatus vir — *tua lege è &* :*Iah* † *eum* erudieris quem *viri* *Felicitates* *

† Domine: & legem tuam — 12 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ [e] וּמִתּוֹרָתְךָ

[e] יָרָה — :mali diebus à ,ei *præstandum* † quietem *Ad* * .eum docueris

*Vt † præstes — תְלַמְּדֶנּוּ׃ 13 לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע

derelinquet non Quia .fouea impio fodiatur donec

[f] נָטַשׁ — עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ 14 כִּי לֹא־[f]יִטֹּשׁ

.derelinquet noñ suam hæreditatem & :suum populum Dominus

יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃

illud post & :iudicium reuertetur iustitiam ad vsque Quia

15 כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו

cum mihi consurget Quis .corde recti omnes

[g] רוּעַ — כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ 16 מִי־יָקוּם לִי עִם־

iniquis? — *?iniquitatis* operariis cum mihi stabit quis ,?malignantibus

[g]מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

* auxilio fuisset — habitasset *parum quasi* † :mihi *auxilium* * Dominus Nisi

† ferè — 17 לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט ׀ שָׁכְנָה

* sepulchrum — :meus pes est Motus ,dicebam Si .mea anima *silentium* *

דּוּמָה נַפְשִׁי׃ 18 אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי

multitudine In .me sustentabat Domine tua misericordia

[h] רֹבַב — חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃ 19 [h] בְּרֹב

lætificabunt — *delectabunt* tuæ consolationes :meo intimo in mearũ cogitationum

שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ

† tecum * peruersitatum: — *?confractionum* * thronus *tibi* † iungetur Nunquid .meam animam

20 נַפְשִׁי׃ הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא [i]הַוּוֹת

[i] הָוָה — contra *excurrent Turmatim* *?statute super* *laborem* † formans

† iniquitatē in præcepto: — יֹצֵר עָמָל עֲלֵי־חֹק׃ 21 יָגוֹדּוּ עַל־

Congregabunt exercitũ — fuit Et .condemnabunt innocentem sanguinem & :iusti animã

[k] נָקָה — נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם [k] נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃ 22 וַיְהִי

.meæ fiduciæ *petram in* † meus Deus & :*eleuationē in* * mihi Dominus | * eleuatio † petra
יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר [l] מַחְסִי׃ | [l] חָסָה
eorum *malitia in* * & ,eorum iniquitatem eis *super* reddet Et | * propter malitiam
23 וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם
.noster Deus Dominus eos succidet :eos succidet
יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

PSALMVS XCV. מזמור צה

fortitudini iubilemus :*Domino dicamus praeconium* ,*Adeste* | Venite laudemus Dominum
1 לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה [m] נָרִיעָה לְצוּר | [m] רוע
:confessione in eius *facies* † Præoccupemus .nostræ salutis | † faciem
2 יִשְׁעֵנוּ׃ נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה
Dominus magnus Deus Quoniam .ei iubilemus *cantilenis* * in | * canticis
3 בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ׃ כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה
eius † manu *in Quod* .deos omnes super magnus rex & | In cuius † sunt
4 וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ
ei Quod † .ei montium *cacumina* * & :terræ inuestigationes | * fortitudines † Cuius est
5 מֶחְקְרֵי־אָרֶץ [n] וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ׃ אֲשֶׁר־לוֹ | [n] יָעַף
.formauerunt eius manus siccam & :illud fecit ipse & .mare | * coram Domino factore nostro. † est
הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃
facies ad * genuflectamus :nos incuruemus & ,adoremus Venite
6 בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־ | [o] עָשָׂה
nos & ,noster Deus † ipse Quia :*nostri factoris Domini* | voci
7 יְהוָה [o] עֹשֵׂנוּ׃ כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ | [a] רָעָה
eius *voce in* si hodie :eius manus pecus & ,eius pascuæ populus | obtemperaueritis: * in contradictione:
עַם [a] מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ
:*Meribah* * sicut vestrum cor obduretis Ne :*audieritis*
8 תִשְׁמָעוּ׃ אַל־[b] תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה | [b] קָשָׁה † in
me tentauerunt quo † .deserto in *Massah* * die † sicut | * tentationis † In
9 בְּיוֹם [c] מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ אֲשֶׁר נִסּוּנִי | [c] נָסָה

.meum opu s viderunt etiam :me probauerunt :vestri patres

רָאָה [d] — אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־[d]רָאוּ פָעֳלִי׃

† litigaui cū — :dixi & ,generatione *in habui fastidio* † annis Quadraginta

10 אַרְבָּעִים שָׁנָה ׀ אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר

* sunt: — cognouerunt non ipsi & *:ipsi* * corde errantium Populus

תָּעָה [e] — עַם [e] תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ

† Propterea
* ira — introibunt † *si* :mea *nare* * in iuraui *Quod* † .meas vias

† quòd non
בּוֹא [f] — דְרָכָי׃ 11 אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־[f]יְבֹאוּן

.meam requiem in

אֶל־מְנוּחָתִי׃

PSALMVS XCVI. מזמור צו

Domino cantate :nouum canticum Domino Cantate •

שׁוֹר [g] — 1 [g] שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה

:eius nomini benedicite ,Domino Cantate .te rra omni

כָּל־הָאָרֶץ׃ 2 שִׁירוּ לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ

annunciate — gentibus *in* Narrate .eius salutem diem in die de *euangelizate*

בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ 3 סַפְּרוּ בַגּוֹיִם

.eius mirabilia populis omnibus *in* :eius gloriam

את
ך — כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃

terribilis :valde *laudatus* * & ,Dominus magnus Quoniam

* laudabilis
יָרֵא [h] — 4 כִּי־גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד [h]נוֹרָא

† est — dii omnes Quoniam .deos omnes super *ipse* †

הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ 5 כִּי ׀ כָּל־אֱלֹהֵי

* idola — Gloria .fecit cælos Dominus Et *:vana* * populorum

הָעַמִּים ׀ אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ 6 הוֹד־

† coram eo:
* gloria — .eius sanctuario in *pulchritudo* * & fortitudo *:eius facies ad* † decor &

עָזוּ [i] — וְהָדָר לְפָנָיו [i] עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ׃

Domino *tribuite* *:populorum familiæ Domino *Tribuite* † — † Afferte

7 k הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה — k יְהַב — * Afferte

gloriam Domino *Tribuite* † .fortitudinem & gloriam

כָּבוֹד וָעֹז: 8 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד

.eius atria in introite & *,munus* * ferte :eius nominis — * munera,

שְׁמוֹ l שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו: — l נָשָׂא

pauete :sanctitatis decore in Domino vos Incuruate

9 m הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ n חִילוּ — m שָׁחָה

gentibus in Dicite .terra vniuersa eius *faciebus* † à — n חוּל — † facie

מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ: 10 אִמְרוּ בַגּוֹיִם

:nutet * ne ,orbis firmabitur etiam ,regnauit Dominus — * commoueatur:

יְהוָה מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט

.cæli Lætabuntur .*rectitudinibus* † in populos iudicabit — † rectitudinē.

o יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים: 11 יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם — o דִּין

.eius plenitudo & ,mare tonabit :terra exultabit &

p וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ: — p גּוּל — * est

dicent præconia † tunc :eo in * quod omne & ,ager Exultabit — † laudabunt

12 יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ

quoniam :venit quia *Domini facies Ad* * .siluæ ligna omnia — * Coram Domino

כָּל־עֲצֵי־יָעַר: 13 לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא כִּי

populos & ,iustitia in orbem iudicabit :terram iudicare venit

בָּא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים

.sua veritate in

בֶּאֱמוּנָתוֹ:

PSALMVS XCVII. מזמור צז

insulæ lætentur :terra exultet ,regnauit Dominus

1 יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים

iudicium & iustitia :eius *circuitus* caligo & ,Nubes .multæ — in circuitu

q רַבִּים: 2 עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט — q רָבַב

† habitaculū — exuret & :ibit *eius facies ad* * Ignis .eius solii *paratus locus* †

* coram eo, r יָלַךְ — מְכוֹן כִּסְאוֹ׃ 3 אֵשׁ לְפָנָיו r תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט

† in circuitu — :orbem eius fulgura Illuminauerut .eius hostes *circum* †

f צור t אור — סָבִיב f צָרָיו׃ 4 t הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל

cera sicut Montes terra contremuit & ,vidit

u חול — רָאֲתָה u וַתָּחֵל הָאָרֶץ׃ 5 הָרִים כַּדּוֹנַג

* facie — omnis Domini *faciebus* † à,Domini *faciebus* * à sunt dissoluti

x מסס — x נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־

terra. — viderunt & :eius iustitiam cæli Annunciauerunt *.terra*

a נגד b ראה — הָאָרֶץ׃ 6 a הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ b וְרָאוּ

omnes afficiantur Pudore .eius gloriam populi omnes

c בוש — כָּל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃ 7 c יֵבֹשׁוּ כָּל־

* qui seruiūt sculptilibus, qui iactant se — ei vos incuruate *:vanis in se glorificantes ,sculptili seruientes* *

עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים d הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ

† angeli — exultauerunt & Siion est lætata & audiuit *.Diui* † omnes

d שחה e גול — כָּל־אֱלֹהִים׃ 8 שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן e וַתָּגֵלְנָה

.Domine tua iudicia propter :Iehudah filiæ

בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה׃

:terram omnem super excelsus Dominus tu Quoniam

9 כִּי־אַתָּה יְהוָה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ

* angelos. — *.Diuos* * omnes super es eleuatus valde

f עלה — מְאֹד f נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃

† Qui diligitis — *custodiens* * ,malum habete odio Dominum *Diligentes* †

* custodit, g רוע — 10 אֹהֲבֵי יְהוָה שִׂנְאוּ g רָע שֹׁמֵר

† misericordium — .eos eruet impiorum manu è :suorum *piorum* † anima*

h נצל — נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים h יַצִּילֵם׃

Lætamini .lætitia corde rectis & :iusto est sata Lux

אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה׃ 11 שִׂמְחוּ

.eius sanctitatis memoriæ confitemini & :Domino in iusti

i ידה — צַדִּיקִים בַּיהוָה i וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃

PSALMVS XCVIII. מזמור־צח

quia ,nouum canticum Domino Cantate ,Cantus Psalmus
1 מִזְמוֹר [k] שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ כִּי־ [k] שור
brachium & ,eius dextera ei fecit salutem :fecit mirabilia seruauit eum
נִפְלָאוֹת עָשָׂה [l] הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ [l] יֵשַׁע
:suam salutem Dominus fecit Notam .eius sanctitatis
2 קָדְשׁוֹ: [m] הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ [m] יֵדַע
est Recordatus .suam iustitiam reuelauit gentium oculis in
3 לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר
viderunt Israel domum erga suæ veritatis & ,suæ misericordiæ
חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְ[illegible] יִשְׂרָאֵל רָאוּ
Iubilate .nostri Dei [illegible]utem terræ fines omnes
4 כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הָרִיעוּ
.canite & ,dicite præconia & ,vociferate terra omnis Domino laudate,
לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ:
.cantus voce & ,cithara in :cithara in Domino Canite
5 זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה
facies ad * iubilate cornu voce † & ,classicis tubis In † sonitu * coram
6 בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי
,orbis :eius plenitudo & ,mare Tonet .Domini regis rege Domino
7 הַמֶּלֶךְ יְהוָה: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל
montes simul :voce plaudent Flumina .eo in habitantes & manu
8 וְיֹשְׁבֵי בָהּ: נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים
:terram iudicare venit quia Domini facies ad ouabunt laudabunt. Coram Domino
9 יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי־יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
.rectitudinibus † in populos & ,iustitia in orbem iudicabit † rectitudine.
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

PSALMVS XCIX. מזמור צט

sedet in — *insidens* :populi contremiscant ,regnauit Dominus

1 יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב

contremiscat — :magnus Siion in Dominus .terra *nutet* ,Cherubim

כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ׃ 2 יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל

est — Confitebuntur .populos omnes super *ipse* excelsus &

n וְרָם הוּא עַל־־כָּל־הָעַמִּים׃ 3 o יוֹדוּ

n.רום ° ידה — *.ipsum* * sanctum † terribili & ,magno tuo nomini

† quod * est. — שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא׃

parasti tu :dilexit iudicium regis fortitudo Et

4 pוְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ pעזז

† rectitudinē — .fecisti tu Iahacob in iustitiam & iudicium *rectitudines* †

מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה q עָשִׂיתָ׃ q עשה

vos incuruate & ,nostrum Deum Dominum Exaltate

5 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ r וְהִשְׁתַּחֲווּ r שחה

* quod † est — Aharon & Moseh *.ipsum* † sanctum * eius pedum scabello

לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא׃ 6 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן

:eius nomen inuocantes inter Semuel & ,eius sacerdotes inter

בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ

inuocabant — .eos exaudiebat ipse & :Dominum *ad* *clamantes*

קֹרְאִים אֶל־־יְהוָה וְהוּא f יַעֲנֵם׃ f ענה

custodiebant :eos ad loquebatur nubis columna In

7 בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ

* quod — .eis dedit * statutum & ;eius testimonia

a עֵדֹתָיו b וְחֹק נָתַן־לָמוֹ׃ a עוד b .קק

† pepercisti propter eos, & vltionem fecisti propter opera — *parcens* † Deus eos exaudisti tu ,noster Deus Domine

8 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה c עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא

.illorum *studia super vindicans & :eis fuisti*

c ענה — הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃

PSALMVS XCVIII. מזמור צח

quia ,nouum canticum Domino Cantate ,*Cantus* Pfalmus
מזמור [k]שִׁירוּ לַיהוָה׃ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־ 1 שור [k]
brachium & ,eius dextera *ei fecit falutem* :fecit mirabilia feruauit eum
נִפְלָאוֹת עָשָׂה [l]הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ יֵשַׁע [l]
:fuam falutem Dominus fecit Notam ,eius fanctitatis
קָדְשׁוֹ׃ 2 [m]הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ יָדַע [m]
eft Recordatus .fuam iuftitiam reuelauit gentium oculis in
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ׃ 3 זָכַר
viderunt Ifrael domum erga fuæ veritatis & ,fuæ mifericordiæ
חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְ[illegible] יִשְׂרָאֵל רָאוּ
Iubilate .noftri Dei [illegible]utem terræ fines omnes
כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃ 4 הָרִיעוּ
.canite & ,*dicite præconia* & ,vociferate terra omnis Domino laudare,
לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃
.cantus voce & ,cithara in :cithara in Domino Canite
5 זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה׃
facies ad * iubilate :cornu *voce* † & ,clafficis.tubis In † fonitu * coram
6 בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי
,orbis :eius plenitudo & ,mare Tonet .*Domini regis* rege Domino
הַמֶּלֶךְ יְהוָה׃ 7 יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל
montes fimul :*voc'a* plaudent Flumina .eo in habitantes & manu
וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ 8 נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים
:terram iudicare venit quia *Domini facies ad* *exabunt* laudabunt. Coram Domino
יְרַנֵּנוּ׃ 9 לִפְנֵי־יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
. ,*rectitudinibus* † in populos & ,iuftitia in orbem iudicabit † rectitudine.
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃

PSALMVS XCIX. מזמור צט

sedet in — *insideus* :populi contremiscant ,regnauit Dominus

1 יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב

contremiscat — :magnus Siion in Dominus .terra *nutet* ,Cherubim

כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: 2 יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל

est — Confitebuntur .populos omnes super *ipse* excelsus &

[n] וְרָם הוּא עַל־־כָּל־הָעַמִּים: 3 [o] יוֹדוּ

[n] רום . [o] ידה — *.ipsum* * sanctum † terribili & ,magno tuo nomini

† quod * est. — שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא:

parasti tu :dilexit iudicium regis fortitudo Et

[p] עֹז — 4 [p] וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ

† rectitudine — .fecisti tu Iahacob in iustitiam & iudicium *rectitudines* †

[q] עשה — מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה [q] עָשִׂיתָ:

vos incuruate & ,nostrum Deum Dominum Exaltate

[r] שחה — 5 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ [r] וְהִשְׁתַּחֲווּ

* quod † est — Aharon & Mosch *.ipsum* † sanctum * eius pedum scabello .

לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: 6 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן

:eius nomen inuocantes inter Semuel & ,eius sacerdotes inter

בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ

inuocabant — .eos exaudiebat ipse & :Dominum *ad clamantes*

[s] ענה — קֹרְאִים אֶל־־יְהוָה וְהוּא [s] יַעֲנֵם:

custodiebant :eos ad loquebatur nubis columna In

7 בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ

* quod — .eis dedit * statutum & ;eius testimonia .

[a] עוד , [b] חקק — [a] עֵדֹתָיו [b] וְחֹק נָתַן־לָמוֹ:

† pepercisti propter eos, & vltionem fecisti propter opera — *parcens* † Deus eos exaudisti tu ,noster Deus Domine

8 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה [c] עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא

.illorum *studia super vindicans & :eis fuisti*

[c] ענה — הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם:

monti vos incuruate & .noſtrum Deum Dominum Exaltate
9 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר
.noſter Deus Dominus ſanctus quoniam :eius ſanctitatis
קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

PSALMVS C. מזמור ק

.terra omnis Domino Iubilate .confeſſione pro Cantus
1 מִזְמוֹר d לְתוֹדָה e הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ — d ידה e רוע
eius facies ad ingredimini :lætitia in Domino Seruite — coram eo
2 עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה f בֹּאוּ לְפָנָיו — f בוא
:Deus * ipſe Dominus quòd Scitote .ouatione in — cum cantico * eſt
בִּרְנָנָה׃ 3 g דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים — g ידע
pecus & ,eius populus :nos † non & ,nos fecit ipſe — † Ipſi
הוּא h עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן — ולו
eius atria .confeſſione cum eius portas Ingredimini .eius paſcuæ — ק
מַרְעִיתוֹ׃ 4 בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו — h עשה
Quoniam .eius nomini benedicite .ei confitemini :laude eum
i בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ׃ 5 כִּי־ — i הלל
in vſque & :eius miſericordia ſeculum in .Dominus * bonus — * eſt
טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־
.eius veritas generationem & generationem
k דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ׃ — k דור

PSALMVS CI. מזמור קא

:cantabo iudicium & Miſericordiam .cantus Dauid *Ipſius*
1 לְדָוִד מִזְמוֹר חֶסֶד־וּמִשְׁפָּט l אָשִׁירָה — l שור
quando .perfecta via in Intelligam .canam Domine tibi
לְךָ יְהוָה אֲזַמֵּרָה׃ 2 אַשְׂכִּילָה בְּדֶרֶךְ תָּמִים מָתַי

medio

interiori in ,mei cordis perfectione in ambulabo :me ad venies

m תָּמַם

תָּבוֹא אֵלָי אֶתְהַלֵּךְ m בְּתָם־־לְבָבִי בְּקֶרֶב

rem impiam.

Belsiahal verbum meis oculis coram ponam Non .meæ domus

n שׂוּת

בֵּיתִי׃ 3 לֹא־nאָשִׁית ׀ לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיָּעַל

† præuarica-tiones
* hoc
† mihi.

me in † adhærebit non * :odiui declinantium † facere

עֲשֹׂה־oסֵטִים שָׂנֵאתִי לֹא יִדְבַּק בִּי׃

o שׂוּט p רוּעַ

.cognoscam non malum :me à recedet prauum Cor

לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי pרָע לֹא אֵדָע׃ 4

* Detrahen-tem
† proximo

elatum :succidam hunc suo socio † secreto in Obloquentem *

מְלָושְׁנִי בַסֵּתֶר ׀ qרֵעֵהוּ אוֹתוֹ אַצְמִית גְּבַהּ־ 5

q רֵעֶה

.† potero non ipsum corde vastum * & ,oculis

* turgido
† ferre
* vt sedeant

עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב אֹתוֹ לֹא אוּכָל׃

ambulans :mecum sedendum ad * ,terræ fideles ad mei Oculi

r יָשַׁב

עֵינַי ׀ בְּנֶאֶמְנֵי־אֶרֶץ rלָשֶׁבֶת עִמָּדִי הֹלֵךְ 6

habitabit Non .mihi ministrabit ipse ,perfecta via in

בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא יְשָׁרְתֵנִי׃ 7 לֹא יֵשֵׁב ׀

medio

:mendacia loquens ,dolum faciens ,meæ domus interiori in

בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה רְמִיָּה דֹּבֵר שְׁקָרִים

† talis
* Singulo mane
vt extermi-nem

matutinis In * .meis oculis coram † firmabitur nequaquam

לֹא־־יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי׃ 8 לַבְּקָרִים

ciuitate à exscindendum ad :terræ impios omnes succidam

אַצְמִית כָּל־־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לְהַכְרִית מֵעִיר־

.iniquitatis operarios omnes Domini

יְהוָה כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

PSALMVS CII. מזמור קב

pauperis cùm deficeret. & coram Domi-no effunderet

Domini facies ad & :angore deficiet cùm afflicti Oratio

תְּפִלָּה לְעָנִי כִי־־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה 1

.suum eloquium effundet meam orationem exaudi Domine

s פָּלַל

יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃ 2 יְהוָה שִׁמְעָה תְפִלָּתִי׃

tuas facies † abſcondas Ne .veniat te ad meus clamor & †faciem tuam

וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא׃ 3 אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀

:tuam aurem me ad inclina mihi anguſtiæ die in .me à

צוֹר [u] נַטֵּה [t] מִמֶּנִּי בְּיוֹם [t] צַר לִי [u] הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ

.me exaudi ,feſtina ,inuocauero * die in *qua

בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃

focus tanquam mea oſſa & mei dies *fumo in* defecerunt Quia ſicut fumus

[a] כָּלָה 4 כִּי־[a]כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד

:meum cor aruit & ,herb a ſicut eſt Percuſſum .ſunt exuſta

[a] חָרָה [b] נֻכָּה [a] נִחָרוּ׃ 5 [b]הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי

.meum panem *edendo ab* ſum oblitus quia comedere

כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי׃

.meæ carni meum os adhæſit ,mei gemitus voce A

6 מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃

falco ſicut fui :deſerti pellicano ſum Aſſimilatus bubo

[c] דָּמָה [d] הָיָה 7 [c] דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר [d] הָיִיתִי כְּכוֹס

.ſolitudinum

חֳרָבוֹת׃

ſuper ſolitatius paſſer ſicut fui & .Vigilaui

8 שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־

:mei inimici me afficiebant probris die Tota .tectum

גָּג׃ 9 כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי

cinerem Quia .iurabant me aduerſum ,me † inſanientes † in

מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ׃ 10 כִּי־אֵפֶר

.miſcui fletu cum *meos potus* & ,manducaui panem tanquam meum potum

כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃

,me eleuaſti quia :tuæ iræ & ,tuæ indignationis *faciebus* A facie

11 מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי

ego & :inclinata vmbra ſicut * mei Dies .me proiecisti & * fuerunt

* צֵלָל [f] נָטָה וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃ 12 יָמַי [e]כְּצֵל [f] נָטוּי וַאֲנִי

ſicut

permanebis: :*sedebis* sęculum in Domine tu Et .arui herba sicut

g יֵשֵׁב בְּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃ 13 וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם gתֵּשֵׁב

.generatione & generatione in tui memoria &

h דוֹר וְזִכְרְךָ hלְדֹר וָדֹר׃

.eius miserendi tēpus quia: Siion miseraberis ,exurges Tu

14 אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ

tui serui *bene* voluerunt Quia *statutum* tempus venit quia

i יַעַד k רָצָה כִּי־בָא iמוֹעֵד׃ 15 כִּי־kרָצוּ עֲבָדֶיךָ

.sunt miserti eius pulueris & :eius lapidibus

l חָנַן אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ lיְחֹנֵנוּ׃

reges omnes & :Domini nomen gentes timebunt Et

16 וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי

:Siion Dominus ædificauit Quia .tuam gloriam terræ

הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃ 17 כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן

orationem ad Respexit .sua gloria in videbitur

נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ׃ 18 פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת

.eorum orationem spreuit non & :*so itarii*

eorum qui sunt veluti myricæ: m הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה אֶת־nתְּפִלָּתָם׃

m עוּר n פָּלַל *creatus* * populus & :*nouissima generationi* * :hoc Scribatur

† pro generatione nouissima: 19 תִּכָּתֶב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא

* creandus excelso de prospexit Quia .*Iah* † laudabit

† Dominum. יְהַלֶּל־יָהּ׃ 20 כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם

.aspexit terram in cælis de Dominus suæ sanctitatis

o נָבַט קָדְשׁוֹ יְהוָה מִשָּׁמַיִם אֶל־אֶרֶץ oהִבִּיט׃

Vt audiret .*mortis* filios *soluendum ad* .*vinctis* * gemitum *audiendum Ad*

* vinctorum: vt solueret † morti obnoxios. 21 לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה׃

eius laudem & :Domini nomen Siion in *narrandum Ad*

Vt narrent p הָלַל 22 לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה pוּתְהִלָּתוֹ

* Cum congregati fuerint populi regna & :simul *populos congregari In* * .Ierusalaim in

בִּירוּשָׁלָםִ׃ 23 בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת

.Domino *seruiendum ad* † | † vt seruiant

לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃

.meos dies abbreuiauit ,meam fortitudinem via in Afflixit

24 עִנָּה בַדֶּרֶךְ ᵍכֹּחִי קִצַּר יָמָי׃ | ᵍכחת

dimidio in me *facias ascendere* † ne mi Deus ,*Dicam* * | * Dicebam † succidas

25 אֹמַר אֵלִי אַל־ᶠתַּעֲלֵנִי ᶠבַּחֲצִי | ᶠעלה

.tui anni * generationum generationem in :meorum dierum | ᶠחצה

יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ | * sunt

tuarum manuum opus & :fundasti terram Antea

26 לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ

.stabis tu & .peribunt * Ipsi .cæli † | † sunt

שָׁמָיִם׃ 27 הֵמָּה ׀ יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד

.eos mutabis *vestimentum* sicut :veterascēt vestis sicut ipsi omnes & | pallium

וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד ᵉיִבְלוּ כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם

.consumentur non tui anni & .† ipse * tu *Es* .mutabuntur & | * autem idem † es

וְיַחֲלֹפוּ׃ 28 וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ׃

eorum semen & :habitabunt tuorum seruorum Filii

29 בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ וְזַרְעָם

.stabilietur *suas facies ad* | coram te

לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

PSALMVS CIII. מזמור קג

omnia & :Domino mea anima Benedic .Dauid , Ipsi

1 לְדָוִד ׀ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־

mea anima Benedic .eius sanctitatis nomini mea interiora

קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃ 2 בָּרְכִי נַפְשִׁי

.eius retributionum omnium obliuiscaris ne & :Domino

אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו׃ | * Qui propitiatur

omnes *sanans* † :tuæ iniquitati omni *Parcens* * | † qui sanat

3 הַסֹּלֵחַ לְכָל־ᵃעֲוֺנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל־ | ᵃעוה

† Qui redimit — :tuam vitam fouea de *Redimens* † .tuas infirmitates

b חַיָּה — תַּחֲלוּאָיְכִי׃ 4 הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת b חַיָּיְכִי

* qui coronat — Saturans .miserationibus & ,misericordia te *redimens* *

5 הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ הַמַּשְׂבִּיעַ

.tua adolescentia aquilæ vt renouabitur :tuum os bono in

b עֲדָה — בַּטּוֹב b עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃

Qui facit — omnibus iudicia & :Dominus iustitias *Faciens*

6 עֹשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל-

quibus vis infertur. — Israel filiis ,Moseh suas vias Notificauit *.oppressis*

c יָדַע — עֲשׁוּקִים׃ 7 c יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

† opera
* clemens — longus ,Dominus *gratiosus* * & ,Misericors .sua *studia* †

8 עֲלִילוֹתָיו׃ רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ

† ira, — :contendet seculum in Non .misericordia multus & ,*naribus* †

d רָבַב — אַפַּיִם d וְרַב-חָסֶד׃ 9 לֹא-לָנֶצַח יָרִיב

* iram. — nostra peccata secundū Non .* custodiet seculum in nec *

e נָטַר — וְלֹא לְעוֹלָם e יִטּוֹר׃ 10 לֹא כַחֲטָאֵינוּ

.nobis *super* retribuit nostras iniquitates secūdum neq; ,nobis fecit

עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃

:terram super cæli altitudinem secundum Quoniam

11 כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל-הָאָרֶץ

roborauit misericordiam suam — .eum timentes super *eius misericordia est roborata*

גָּבַר חַסְדּוֹ עַל-יְרֵאָיו׃

† Quantū distat oriens — nobis à fecit distare :occidente ab *orientem distare Secundum* †

12 כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ

Quomodo miseretur pater filiorum: — *:filiis super patrem miserens Secundum* .nostras præuaricationes

אֶת-פְּשָׁעֵינוּ׃ 13 כְּרַחֵם אָב עַל-בָּנִים

* timentium — .ipsum *timentibus super* * Dominus est misertus

רִחַם יְהוָה עַל-יְרֵאָיו׃

recordatus :nostrum figmentum cognouit ipse Quia

f יָצַר — 14 כִּי-הוּא יָדַע f יִצְרֵנוּ זָכוּר

: eius † dies herba ſicut Hominis * ,nos † puluis quòd — † fumus, * ſunt.

15 כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו

tranſiuit * ventus Quoniam .florebit ſic agri flos ſicut — * tranſibit ſuper

16 כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ׃ כִּי רוּחַ עָבְרָה־

,eius locus amplius eum cognoſcet non & :ipſe † non & ,eum in — † erit ;

בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־g יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃ — g נכר

ſeculum in vſque & ſeculo à Domini miſericordia Et

17 וְחֶסֶד יְהוָה מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם

. .filiorum filiis eius iuſtitia & :eum timentes ſuper — ſuper filios

עַל־h יְרֵאָיו וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים׃ — h ירא

,eius præceptorum recordantibus † & :eius pactum Cuſtodientibus * — *Super cuſtodientes † eos qui recordantur

18 לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו

:ſuum thronum parauit cælis in Dominus .ea faciendum ad

לַעֲשׂוֹתָם׃ 19 יְהוָה בַּשָּׁמַיִם i הֵכִין כִּסְאוֹ — i כון omnibus dominatur.

Domino Benedicite .dominatum eſt omnes in ipſius regnum &

וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה׃ 20 בָּרְכוּ יְהוָה

audiendum ad * :eius verbum facientes robore fortes ,eius angeli — * vt obtemperetur voci

מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי k כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ לִשְׁמֹעַ — k בוח

:eius exercitus omnes Domino Benedicite .eius verbi voce in

בְּקוֹל דְּבָרוֹ׃ 21 בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו

Domino Benedicite .eius voluntaté facientes,eius miniſtri

מְשָׁרְתָיו l עֹשֵׂי m רְצוֹנוֹ׃ 22 בָּרְכוּ יְהוָה — l עשה m רצה

:eius dominationis locis omnibus in ,eius opera omnia

כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־n מְקֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ — n קום

.Domino mea anima benedic

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃

PSALMVS CIV. מזמור קד

mi Deus Domine ,Domino mea anima Benedic

1 בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי

.es indutus decorem & gloriam :vehementer es magnificatu s

גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ׃

† Amictus
* cælum

cælos * extendens :vestimento sicut lumine *te* *Amiciens* †

2 עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם

† Qui contignat
* superiora eius, qui ponit

ponens ,*sua cænacu'a* * aquis in *Contignans* † .cortinam sicut

כַּיְרִיעָה׃ 3 הַמְקָרֶה בַמַּיִם ᵃעֲלִיּוֹתָיו ᵇהַשָּׂם־

ᵃעֲלָה ᵇשׂוּם

.venti *alas* * super *ambulans* † :suum currum nubes

עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃

† qui ambulat
* extremitates
Qui facit
† ventem,
* stabilitatem

ignem suos ministros :spiritus suos angelos *Faciens* †

4 עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ

ne :eius *bases* * super terram Fundauit *flagrantem* †

לֹהֵט׃ 5 יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־

† moueat in
* in seculum

vestimento sicut Abysso .*perpetuò* * & ,secul um *nutet* †

תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד׃ 6 תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ

† stant

tua increpatione Ab .aquæ *stabunt* † montes super :eam operuist

ᶜ כִּסָּה

ᶜ כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם׃ 7 מִן־גַּעֲרָתְךָ

* fugiunt
+ sonitu
* formidant.
Ascendunt
† descendunt campi:
* huius *huius?*

Ascendent .*pracipites ferentur* * tui tonitrui *voce* † à :*fugient* *

יְנוּסוּן מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ 8 יַעֲלוּ

fundasti quem * locum ad *valles descendent* † ,montes

הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה׀ יָסַדְתָּ

reuertantur ne :transeant ne posuisti Terminum .eis

ᵈ שׁוּב

לָהֶם׃ 9 גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן בַּל־ᵈיְשׁוּבוּן

† Qui misit

:conuallibus in fontes *Mittens* † terram operiendum ad

ᵉ כִּסָּה

ᵉ לְכַסּוֹת הָאָרֶץ׃ 10 הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים

* iuerunt.
† omnibus bestiis agrestibus:

:*agri bestia omni* † Propinabunt .*ibunt* * montes inter

בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן׃ 11 ᶠיַשְׁקוּ כָּל־ᵍחַיְתוֹ שָׂדָי

ᶠ שָׁקָה ᵍ חַיָּה
* volucres

volatile * eos Super .suam sitim onagri frangent

יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם׃ 12 עֲלֵיהֶם עוֹף־

† habitabunt:

.vocem dabunt frondes inter *ex* :*habitabit* † cæli

ʰ נָתַן

הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאיִם ʰיִתְּנוּ־קוֹל׃

tuorum operum fructu de :suis cœnaculis † de montes *Adaquans* *

13 משקה הרים מעליותיו ⁱ מפרי מעשיך

.iumento † herbam *faciens Germinare* * .terra satiabitur

תשבע הארץ: 14 מצמיח חציר לבהמה

panem *educendum ad* * :hominum obsequium ad herbam &

ועשב לעבדת האדם ᵏלהוציא לחם

.hominis cor *exhilarabit* † vinum Et .terra de

מן־־הארץ: 15 ויין ישמח לבב־אנוש

hominis cor † panem & :oleo ab *facies faciendum nitere ad* *

להצהיל ˡפנים משמן ולחם לבב־אנוש

Lebanon cedri :Domini *ligna* † Saturabuntur .*sustentabit* *

יסעד: 16 ישבעו עצי יהוה ארזי לבנון

:nidificent aues ibi Vt .plantauit quas

אשר נטע: 17 אשר־שם צפרים יקננו

excelsi Montes .*eius* † domus abietes *ciconia* *

חסידה ברושים ביתה: 18 הרים הגבהים

lunam Fecit .*cuniculis refugium* * petræ :ibicibus

ליעלים סלעים מחסה לשפנים: 19 עשה ירח

.suum occasum cognouit sol :tempora stata in

למועדים שמש ידע מבואו:

vepes * ipsa in :nox fuit & ,*tenebrositatem Pones* †

20 ᵐתשת־־חשך ⁿויהי לילה בו־־תרמש

:prædam ad *rugientes* † Leunculi .siluestris bestia omnis

כל־ᵒחיתו־יער: 21 הכפירים שאגים לטרף

sol Orietur * .suam escam Deo à quærendum ad &

ולבקש מאל אכלם: 22 תזרח השמש

Egredietur .accubabunt suis habitaculis in & :se congregabunt

יאספון ואל־מעונתם ירבצון: 23 יצא

.vesperam ad vsque suam culturam ad & :suum opus ad homo

אדם לפעלו ולעבדתו עדי־ערב:

* Qui irrigat
† excelsis
ⁱ פרה
* Qui germinare facit
† pro iumentis,
* vt educat
ᵏ יצא
† quod lætificat
* vt illustret faciem
† qui
ˡ פנה
* fulcit.
† arbores excelsæ
* miluo
† sunt
* hospitum leporibus.
† Posuisti tenebras
* ambulabit
ᵐ שות ⁿ היה
† rugiunt
ᵒ חיה

ipſa omnia ,Domine tua opera ſunt multiplicata Quam

24 מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה כֻּלָּם

רבב [p]

.tua poſſeſſione terra eſt impleta :feciſti ſapientia in

בְּחָכְמָה [q] עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ [r] קִנְיָנֶךָ׃

עשה [q]

קנה [r]

non & ,reptile ibi :manibus latum & magnum mare Hoc

25 זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדַיִם שָׁם־רֶמֶשׂ וְאֵין

ſpaciis :ibi reptilia, quorum † eſt * quem

.magnis cum puſillæ beſtiæ :numerus †

מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת׃

formaſti * iſte Leuiathan :ambulabunt naues Ibi

26 שָׁם [f] אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ

אנה [f]

dandum ad :ſperabunt * te ad ipſa Vniuerſa .eo in † ludendum ad

לְשַׂחֶק־בּוֹ׃ 27 כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן [t] לָתֵת

† cum * ſperantive des

נתן [t]

.ſuo tempore in eorum eſcam

אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃

ſaturabuntur ,tuam manum aperies :colligent .eis Dabis

28 תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן

colliges * :terrebuntur ,tuas facies † Abſcondes .bono

טוֹב׃ 29 תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן [a] תֹּסֵף

† faciem tuã * auferes

יסף [a]

† deficient:

reuertentur ſuum puluerem in & expirabunt † .eorum ſpiritum

רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן׃

faciem

.terræ facies innouabis & :creabuntur .tuum ſpiritum Emittes

30 תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃

Dominus lætabitur :ſeculum in Domini gloria Erit

31 [b] יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה

היה [b]

† Qui aſpicit * tremit: tangit

tanges :tremet * & .terram ad Adſpiciens † .ſuis operibus in

בְּמַעֲשָׂיו׃ 32 [c] הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע

נבט [c]

* fumant, † vita mea:

:meis vitis † in Domino Cantabo .fumabunt * & ,montes in

בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ [d] אָשִׁירָה לַיהוָה [e] בְּחַיָּי

שור [d] חיה [e]

eo ſuper Dulceſcet .me adhuc in * meo Deo canam

אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ 34 יֶעֱרַב עָלָיו

* quamdiu fuero. Iucundum erit

Confumentur .Domino in lætabor ego :meum eloquium

יִתַּמּוּ g 35 :שִׂיחִי f אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה — f שׂוּחַ g תַּמַּם

benedic *ipfi* † non vltrà impij & :terra de peccatores — † erunt

חַטָּאִים מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בָּרְכִי

.Iah Hallelu * Domino mea anima — * *Laudate Dominum.*

נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה הַלְלוּ־יָהּ׃

PSALMVS CV. מזמור קה

facite nota :eius nomen *in* inuocate ,Domino Confitemini

1 הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִּשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ

tei pfallite .ei Cantate .eius *ftudia* populis in — opera

2 בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ

vos Laudate .eius mirabilibus vniuerfis *in* loquimini — de

3 שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ

,Dominum quærentium cor lætetur :eius *fanctitatis* nomine in — fancto

בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃

eius *facies* quærite :eius fortitudinem & Dominum Quærite — faciem

4 דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ h בַּקְּשׁוּ פָנָיו i — h עֻזּוֹ i פָּנָה

fecit quæ eius mirabilium Mementote .femper

5 תָּמִיד׃ זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה

.eius oris iudiciorum & ,eius prodigiorum

מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו׃ k — k פֶּה

.eius electi Iahacob filii :eius ferui Abraham Semen

6 זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃

,eius iudicia * terra vniuerfa in :nofter Deus Dominus † Ipfe — † eft * funt

7 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃

mille *ad* præcepit † verbi :fui pacti feculum in fuit Memor — † quod

8 זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף

vum iuramentū & :Abraham cum *excidit* † Quod *.generationes* * — * generatio- nibus. * pepigit

9 דּוֹר׃ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ

:ſtatutum in Iahacob ipſi illud ſtatuit Et .Iſchac ad

הַחֹק l — לְיִשְׂחָק׃ 10 וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב l לְחֹק

† in — dabo Tibi ,Dicendo .ſeculi * pactum † Iſraeli

* ſempiter-num: — לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ 11 לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־

.veſtræ hæreditatis funiculum: Chenaham terram

אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃

Cùm eſſent viri pauci gumero. & — ea in peregrini *& parum ſicut :numeri viros ipſos exiſtendo In*

m הָיָה n גור — 12 m בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט n וְגָרִים בָּהּ׃

ad regno de :gentem ad gente de ambulauerunt Et

13 וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־

iniuriari eis: — *:eos opprimere* hominem permiſit Non .alterum populum

o יַנַּח — עַם אַחֵר׃ 14 לֹא־o הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם

.reges eos propter corripuit &

וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃

Chriſtos — .malefaciatis ne meis prophetis & .meos *vnctos in* attingatis Ne

p נגע — 15 אַל־p תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־q תָּרֵעוּ׃

q רוע — panis virgam omnem :terram ſuper famem vocauit Et

r נָטָה — 16 וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־r מַטֵּה־לֶחֶם

† ante eos — eſt venditus *ſeruum in* * :virum *eorum facies ad* † Miſit .contriuit

*.pro ſeruo — שָׁבָר׃ 17 שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר

ferrum :eius pedem compede in Affixerunt .Ioſeph

ſ עָנָה — יוֹסֵף׃ 18 ſ עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלָיו בַּרְזֶל

רגלו — *venire* † tempus ad Vſque .eius animam eſt ingreſſum

ק — בָּאָה נַפְשׁוֹ׃ 19 עַד־עֵת t בֹּא־

† quo venit — .eum *examinauit* * Domini eloquium :eius verbum

t בּוֹא

* pugnauit — דְּבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ׃

populorum dominator :eum ſoluit & ,rex Miſit

a נָתַר — 20 שָׁלַח מֶלֶךְ a וַיַּתִּירֵהוּ מֹשֵׁל עַמִּים

dominatorem & :ſuæ domus dominū eū Poſuit .eum ſoluit &

b שׂוּם — וַיְפַתְּחֵהוּ׃ 21 b שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל

:*sua anima in* † eius principes *alligandũ Ad* .sua possessione omni in — Vt alligaret † secundum animã suam:

22 בְּכָל־[c]קִנְיָנוֹ׃ 22 לֶאְסֹר [d]שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ — [c] קָנָה [d] שור

Israel est ingressus Et .efficeret sapientes eius senes &

וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם׃ 23 וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל

.Cham terra In est peregrinatus Iahacob & :Aegyptum

מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב [e]גָּר בְּאֶרֶץ־חָם׃ — [e] גור

eum roborauit & :valde suum populum *fecit fructificare* Et — auxit

24 [f]וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמֵהוּ — [f] פרה

odiendum ad eorum cor Conuertit .suis hostibus præ — vt odio haberent

[g]מִצָּרָיו׃ 25 הָפַךְ [h]לִבָּם לִשְׂנֹא — [g] צור [h] לבב

Misit ipsius seruos in *agendum callide ad* * :ipsius populum — * vt machinarentur

עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו׃ 26 שָׁלַח

† Posuerunt *eo in* elegit quem Aharon .suum seruũ Mosch — † hi

מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר־בָּחַר בּוֹ׃ 27 [i]שָׂמוּ־ — [i] שום

.Cham terra in prodigia & suorum signorum verba eis in

בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם׃

exacerbauerunt non & :fecit obtenebrare & .*tenebrositatem* Misit — tenebras,

28 שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא [k]מָרוּ — [k] מרה

:sanguinem in eorum aquas Conuertit .eius verbum — דברו

אֶת־דְּבָרוֹ׃ 29 הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם לְדָם — ק

eorum terra *Produxit* † .eorum *piscem interfecit* * & — * occidit pisces † Edidit

[l]וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם׃ 30 שָׁרַץ אַרְצָם

venit & ,Dixit .eorum regum cubicula in * :ranas — [l] מות

צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם׃ 31 אָמַר [m]וַיָּבֹא — * etiam [m] בוא

.eorum termino omni in pediculi :insectorum mixtura

עָרֹב כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם׃

flammarum ignem :grandinem ,eorum pluuias Dedit

32 נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ לֶהָבוֹת — vires

:eorum *ficulneam* † & ,eorum *vineam* percussit Et .eorum terra in — † ficus

בְּאַרְצָם׃ 33 [n]וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם — [n] נכה

arbores — :locusta venit & ,Dixit .eorum termini *lignum* contriuit &

וַיְשַׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם׃ 34 אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה

† erat — omnem comedit Et .numerus † non & .bruchus &

וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר׃ 35 וַיֹּאכַל כָּל־

.eorum terræ fructum comedit & :eorum terra in herbam

עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם׃

primitiuum :eorum terra in primogenitum omnem percussit Et

נכה o — 36 oוַיַּךְ כָּל־־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית

laboris — :auro & argento cum eos eduxit Et .eorum *roboris* omnis

יצא p — לְכָל־אוֹנָם׃ 37 p וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב

* erat † debilis — Aegyptus est Lætata .*corruens* † eius tribus in * non &

וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל׃ 38 שָׂמַח מִצְרַיִם

* cùm egressi sunt: † irruerat — .eos super eorum pauor *ceciderat* † quia :*eos egrediendo in* *

q בְּצֵאתָם כִּי־־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃

יצא q — illuminandum ad ignem & :operimentum in nubem Expandit

פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר

* Ad petitionem † coturnices: — cæli pane & :*coturnicem* † adduxit *&* ,*Petiit* * .noctem

שליו ק — לָיְלָה׃ 40 שָׁאַל וַיָּבֵא שְׂלָו וְלֶחֶם שָׁמַיִם

:aquæ fluxerunt & ,petram* Aperuit .eos saturauit

יַשְׂבִּיעֵם׃ 41 פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם

* arida aquæ — est recordatus Quoniam .fluminis *siticulosa* * in abierunt

ציה r — הָלְכוּ rבַּצִּיּוֹת נָהָר׃ 42 כִּי זָכַר

† sancti sui:& — eduxit Et .sui serui Abraham :*sua sanctitatis* † verbi

אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃ 43 וַיּוֹצִא

*laude — .suos electos *ouatione* * in :gaudio in suum populum

שוש s רנן t — עַמּוֹ s בְּשָׂשׂוֹן t בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו׃

vt labores populorum — *nationum laborem &* :gentium terras eis dedit Et

נתן u — 44 u וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים

† Quatenus scilicet — ,eius statuta custodirent Vt † .possiderunt

חקק x — יִירָשׁוּ׃ 45 בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ x חֻקָּיו

·Iah Hallelu* .conseruarent eius leges &
וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ׃ הַלְלוּ־יָהּ׃ — * Laudate Dominum.

PSALMVS CVI. מזמור קו

·:bonus quoniam Domino Confitemini .Iah † Laudate — † Dominum.
1 הַלְלוּ יָהּ [y]הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב — [y] יָדָה
.eius misericordia seculum in quoniam
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
omnem euulgabit *:Domini fortitudines eloquetur Quis — * &
2 מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־
iustitiam *faciens* †:iudicium *custodientes* * Beati ?eius laudem — † qui custodiunt * qui faciunt
[a] תְּהִלָּתוֹ׃ 3 אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֹשֵׂה צְדָקָה — [z] הָלַל
voluntate in Domine mei Memento .tempore omni in
בְּכָל־עֵת׃ 4 זָכְרֵנִי יְהוָה [b] בִּרְצוֹן — [b] רָצָה
bonitate in videndum Ad * .tua salute in me visita :tui populi — * Vt videam bonum
עַמֶּךָ פָּקְדֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ 5 [c] לִרְאוֹת בְּטוֹבַת — [c] רָאָה
gloriandum ad * tuæ gentis lætitia in *lætandum ad* †.tuorũ electorum — † vt læter * vt glorier
בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ לְהִתְהַלֵּל
.nostris patribus cum Peccauimus .tua hæreditate cum
עִם־נַחֲלָתֶךָ׃ 6 חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ
Aegypto in nostri Patres .fecimus impia .fecimus praua
[d] הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ׃ 7 אֲבוֹתֵינוּ בְמִצְרַיִם — [d] עָוָה
fuerunt memores non ;tua mirabilia intellexerunt non
לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ לֹא זָכְרוּ אֶת־
iuxta rebellauerunt sed :tuarum misericordiarum multitudinis
רֹב חֲסָדֶיךָ [e] וַיַּמְרוּ עַל־ — [e] מָרָה
:suum nomen propter eos seruabit Et .*carecti* mari in ,mare — Suph
יָם בְּיַם־סוּף׃ 8 וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ
.Suph mare *in* increpauit Et .suam fortitudinem *notificandũ ad* — vt notam faceret
[f] לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃ 9 וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף — [f] יָדַע

† ac si fuisset in

.deserto *sicut* †,abyssos per eos fecit ambulare & :est siccatum &

וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת כַּמִּדְבָּר׃

eos redemit & :habentis odio manu de eos seruauit Et

g יָשַׁע g וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם 10

:eorum hostes aquæ operuerunt Et .inimici manu de

h כָּסָה מִיַּד אוֹיֵב׃ 11 h וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם

:eius verbis in crediderunt Et .remansit non eis ex vnus

i יָתַר אֶחָד מֵהֶם לֹא i נוֹתָר׃ 12 וַיַּאֲמִינוּ בִדְבָרָיו

:eius operũ sunt obliti ,Festinauerunt .eius laudẽ cantauerunt

k הָלַל יָשִׁירוּ k תְּהִלָּתוֹ׃ 13 מִהֲרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו

concupiscentiã concupierunt Et .eius consiliũ expectauerũt non

l חָכָה m יָעַץ לֹא־l חִכּוּ m לַעֲצָתוֹ׃ 14 וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה

eis dedit Et .solitudine in Deum tentauerunt & :deserto in

n נָסָה בַּמִּדְבָּר n וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃ 15 וַיִּתֵּן לָהֶם

† perditionem

.eorum anima in *maciem* † misit & eorum petitionem

שֶׁאֱלָתָם וַיְשַׁלַּח רָזוֹן בְּנַפְשָׁם׃

* castris:

sanctum Aharon in :*castrametatione* * in Moseh in sunt zelati Et

16 וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ

operuit & .Dathan deglutiuit & terra Aperuit .Domini

o כָּסָה יְהוָה׃ 17 תִּפְתַּח־אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן o וַתְּכַס

† congregationem

* congregatione

:eorum *cætum* * in ignis exarsit Et .Abiram *cætum super* †

עַל־p עֲדַת אֲבִירָם׃ 18 וַתִּבְעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם

:Coreb in vitulum Fecerunt . impios combussit flamma

p יָעַד q עָשָׂה לֶהָבָה תְּלַהֵט רְשָׁעִים׃ 19 q יַעֲשׂוּ־עֵגֶל בְּחֹרֵב

mutauerunt Et .conflatili se incuruauerunt &

r שָׁחָה s נָסַךְ t מִיר u בָּנָה r וַיִּשְׁתַּחֲווּ s לְמַסֵּכָה׃ 20 t וַיָּמִירוּ אֶת־

† similitudinem

.herbam comedentis bouis *exemplar* in :suam gloriam

כְּבוֹדָם u בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב׃

* qui fecerat

magna *facientis* * :sui seruatoris Dei sunt Obliti

שָׁכְחוּ אֵל מוֹשִׁיעָם עֹשֶׂה גְדֹלוֹת 21

terribilia :Cham terra in Mirabilia .Aegypto in

בְּמִצְרָיִם׃ נִפְלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם [x]נוֹרָאוֹת — [x] יָרֵא

nisi ,eos delendos ad † dixit Et .Suph mari super — † vt disperderet

עַל־יַם־סוּף׃ 23 וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוּלֵי

auertendum ad :eius facies ad ruptura * in stetisset eius electus Mosech — * diuisione coram eo:vt auerteret irã eius ne disperderet. Et spreuerũt terram desiderabilem:

מֹשֶׁה בְחִירוֹ עָמַד בַּפֶּרֶץ לְפָנָיו [y] לְהָשִׁיב

* terra in reprobauerunt Et ,corrumpendo à eius excandescentiam

חֲמָתוֹ מֵהַשְׁחִית׃ 24 וַיִּמְאֲסוּ בְּאֶרֶץ

.eius verbo crediderunt non :desiderii

חֶמְדָּה לֹא־הֶאֱמִינוּ לִדְבָרוֹ׃ — [y] טוב

voce in audierunt * non :suis tentoriis † in murmurauerunt Et — † tabernaculis

25 וַיֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל — *obiem perauerunt voci

faciendum * cadere ad :eis † suam manum eleuauit Et .Domini — †super eos:vt * faceret

יְהוָה׃ 26 [z] וַיִּשָּׂא יָדוֹ לָהֶם [a] לְהַפִּיל — [z] נשא [a] נפל

eorum semen faciendum † cadere ad Et .deserto in eos

אוֹתָם בַּמִּדְבָּר׃ 27 וּלְהַפִּיל זַרְעָם — † faceret

sunt adiuncti † Et .terras in eos spargendum ad * & gentibus in

בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ 28 וַיִּצָּמְדוּ — * dispergeret † adhæserũt

.mortuorum sacrificia comederunt & :pehor Baal ipsi

לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי [b] מֵתִים׃ — [b] מות

*plaga eis in erupit * & :suis studiis in irritauerunt Et — eum in operibus * multiplicata est

29 וַיַּכְעִיסוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם וַתִּפְרָץ־בָּם [c] מַגֵּפָה׃

.plaga est restricta † & :diiudicauit & ,Pinechas stetit Et

30 וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל וַתֵּעָצַר [c] הַמַּגֵּפָה׃ — [c] נגף † prohibita

generationẽ & generationẽ in :iustitiam ad ei est reputatum Et

31 וַתֵּחָשֶׁב לוֹ לִצְדָקָה [d] לְדֹר [d] וָדֹר — [d] דור

:Meribah † aquas super * irritauerunt Et .seculum in vsque — * eum iuxta : contentionis

עַד־עוֹלָם׃ 32 וַיַּקְצִיפוּ עַל־מֵי [e] מְרִיבָה

.eos propter Mosech ipsi fuit malum & — [e] רוב

וַיֵּרַע לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם׃

† protulit — .suis labiis *in effutiuit* † & :eius spiritum exacerbauerunt Quia

33 כִּי־[f]הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא בִּשְׂפָתָיו׃ — [f] מָרָה

Dominus dixit quos ,populos disperdiderunt Non

34 לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה

didicerunt & :gentibus cum se mi cuerunt Et .eis

לָהֶם׃ 35 וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ

sculptilibus — fuerunt & :eorum *doloribus* seruierunt Et .eorum opera

מַעֲשֵׂיהֶם׃ 36 וַיַּעַבְדוּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶם [g]וַיִּהְיוּ — [g] הָיָה

* laqueus. — .suos filios sacrificauerunt Et .*laqueum in* * eis

לָהֶם [h]לְמוֹקֵשׁ׃ 37 וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם — [h] נָקַשׁ

sanguinem effuderunt Et :dæmoniis suas filias &

וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים׃ 38 וַיִּשְׁפְּכוּ דָם

innocentem. — quos ,suarum filiarum & ,suorum filiorum sanguinē ,*innocuum*

[i]נָקִי דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר — [i] נָקָה

† sculptilibus — terra est infecta & :Chenahan *doloribus* † sacrificauerunt

זִבְּחוּ לַעֲצַבֵּי כְנָעַן וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ

sanguine. — sunt fornicati & :suis operibus in se polluerunt Et .*sanguinibus in*

בַּדָּמִים׃ 39 וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם [k]וַיִּזְנוּ — [k] זָנָה

* operibus
† furor — Domini *nasus* † est iratus Et .suis *adinuentionibus* * in

בְּמַעַלְלֵיהֶם׃ 40 וַיִּחַר־אַף יְהוָה

.suam hæreditatem est abominatus & :suum populum in

בְּעַמּוֹ וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ׃

eis — *eos in* sunt dominati & :gentium manu in eos dedit Et

41 וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם

,eorum inimici eos oppresserunt Et .eos habentes odio

שֹׂנְאֵיהֶם׃ 42 וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם

.eos eruit multis Vicibus eorum manu sub sunt humiliati &

וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם׃ 43 פְּעָמִים רַבּוֹת [l]יַצִּילֵם — [l] נָצַל

* eum — sunt humiliati & :suo consilio in * exacerbauerunt ipsi &

וְהֵמָּה יַמְרוּ בַעֲצָתָם [m]וַיָּמֹכּוּ — [m] מָכַךְ

:tis angustia *in* † ,vidit Et .suam iniquitatẽ ꝯ propter

44 בעֲוֹנָם׃ ⁿ וַיַּרְא בַּצַּר לָהֶם

eos erga est recordatus Et .eorum clamorẽ *ipsum audiendo in* †

45 בְּשָׁמְעוֹ אֶת־ᵒרִנָּתָם׃ וַיִּזְכֹּר לָהֶם

.suarũ miserationũ multitudinẽ secundũ eum pœnituit & :sui pacti

בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם ᵖכְּרֹב חֲסָדָו׃

.eos *captiuantium omnium facies ad* * misericordias in eos dedit Et

46 וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל־ᵠשׁוֹבֵיהֶם׃

de nos congrega & ,noster Deus Domine nos Serua

47 ʳהוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־

glorificandum ad * ;tuæ sanctitatis nomini *confitendum ad* † ,gentibus

הַגּוֹיִם ˢלְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ

Israel Deus Dominus Benedictus .tua laude in

ᵗבִּתְהִלָּתֶךָ׃ 48 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

:populus omnis *dixit* † & :seculum in vsque & .seculo à

מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם

:iah Halleiu * :Amen

אָמֵן הַלְלוּ־יָהּ׃

ⁿ רָאָה † cùm esset

† cùm audiret ipse

ᵒ רָנַן

ᵖ רָבַב * corã omnibus qui captiuos duxerant

ᵠ שָׁבָה

ʳ יָשַׁע † vt confiteamur * vt glorie-mur

ˢ יָדָה ᵗ הָלַל † dicat

* Laudate Dominum.

ספר החמישי

PSALMVS CVII. מזמור קז

quoniam :bonus quoniam Domino Confitemini

1 ᵘהֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי

:Domini redempti Dicant .eius misericordia seculum in

2 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה

eos congregauit terris de Et .hostis manu de *eos* redemit quos

3 אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־ˣצָר׃ וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם

,mari à & ,aquilone ab :occidente ab & ,oriente ab

מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם׃

Errauerunt

ᵘ יָדָה

ˣ צוּר

inuia: ciuitatem :*via* solitudine in deserto in Errauerunt

תָּעָה [y] 4 [y] תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ עִיר

:sitibundi etiam .Famelici .Inuenerunt non habitationis

יָשַׁב [a] [a] מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ׃ 5 רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים

Dominum ad clamauerunt Et .defecit ipsis in eorũ anima

נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃ 6 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה

† sua
* angustiis
.eos eruit suis *coarctationibus* * de :*eis* † angustia in

נָצַל [b] בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם [b] יַצִּילֵם׃

† vt irent
ciuitatem ad*eundum ad* † .rectam viam per eos fecit ambulare Et

יָלַךְ [c] 7 וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה [c] לָלֶכֶת אֶל־עִיר

* igitur
:eius misericordiam † Domino * Confiteantur .habitationis

† propter
מוֹשָׁב׃ 8 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ

animam fecit saturare Quia .hominum filiis eius mirabilia &

וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ 9 כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ

Habitantes .bono impleuit famelicam animam & :*cupidam*

vacuam שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא־טוֹב׃ 10 יֹשְׁבֵי

in tenebris, .ferro & *afflictione* * vinctos :*mortis umbram &* ,*tenebrositatem*

& caligine:
* inopia
חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי [d] עֳנִי וּבַרְזֶל׃

עָנָה [d] altissimi consilium & :Dei eloquia mutauerunt Quia

מָרָה [e] יָעַץ [f] 11 כִּי־[e] הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל [f] וַעֲצַת עֶלְיוֹן

:eorum cor labore in humiliauit Et .despexerunt

נָאָצוּ׃ 12 וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם

† erat ad clamauerunt Et .auxiliator † non & ,impegerunt

כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר׃ 13 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־

* sua,
† angustiis.
.eos seruauit eorum *coarctationibus* † de :*eis* * angustia in Dominũ

יָשַׁע [g] יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם [g] יוֹשִׁיעֵם׃

* tenebris, eorum vincula & :mortis vmbra & ,*tenebrositate* * de eos Eduxit

14 יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם

† igitur
:eius misericordiam * Domino † Confiteantur .disrupit

* propter
יְנַתֵּק׃ 15 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ

portas contriuit Quia .hominum filiis eius mirabilia &
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ 16 כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת
viam propter Stulti .concidit ferri vectes & ,æreas — ferreos confregit,
נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ׃ 17 אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ
.fuerunt afflicti eorum iniquitates propter & :eorũ præuaricationis
פִּשְׁעָם h וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם i יִתְעַנּוּ — h עָוָה i עָנָה
peruenerunt & :eorum anima est abominata escam Omnem
18 כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם k וַיַּגִּיעוּ — k נָגַע
Dominum ad clamauerunt Et .mortis portas ad vsque
עַד־שַׁעֲרֵי־מָוֶת׃ 19 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
.eos seruauit suis *coarctationibus* à * :eis † angustia in — † sua : & * ab angustiis
l בַּצַּר לָהֶם m מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם׃ — l צוּר m צוּק
.eorum *corruptionibus* † de eruit & :eos sanauit &,suum verbum Misit — † perditionibus
20 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃
eius mirabilia & .eius misericordiam † Domino * Confiteantur — * igitur † propter
21 n יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו — n יָדָה
,laudis sacrificia sacrificent Et .hominum filiis
לִבְנֵי אָדָם׃ 22 וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה
mare ad Descendentes .*præconio* in :eius opera narrent & — prædicatione,
וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו o בְּרִנָּה׃ 23 יוֹרְדֵי הַיָּם — o רָנַן
,multis aquis in opus facientes :nauibus in — p אָנָה
p בָּאֳנִיּוֹת q עֹשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃ — q עָשָׂה
eius mirabilia & :Domini opera viderunt Ipsi
24 הֵמָּה r רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו — r רָאָה
:turbinis *spiritum* *fecit stare* & ,dixit Et .profundo in — stetit spiritus
בִּמְצוּלָה׃ 25 וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה
descenderunt,cælum † Ascenderunt .eius fluctus *eleuauit* * & — * exaltauit † vsque ad
וַתְּרוֹמֵם s גַּלָּיו׃ 26 t יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ — s גָּלַל t עָלָה
.se liquefecit malo in eorum anima :abyssos * — * vsque ad
תְּהוֹמוֹת נַפְשָׁם u בְּרָעָה תִתְמוֹגָג׃ — u רוּעַ

† Tremuerũt — omnis & :ebrius sicut se mouerunt & ,orbem in Iuerunt †

יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל־ 27

Dominum ad clamauerunt Et .est absorpta eorum sapientia

חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃ 29 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה

* sua ? † angustiis — .eos eduxit eorum *coarctationibus* † de & :eis * angustia in

x יָצָא — בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם x יוֹצִיאֵם׃

.eorum fluctus siluerunt & :silentium in turbinem fecit Stare

y גָּלַל — יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ y גַּלֵּיהֶם׃

terminum — *portum* ad eos duxit & siluerunt quoniam ,sunt lætati Et

30 וַיִּשְׂמְחוּ כִּי־יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז

* igitur † propter — :eius misericordiam † Domino * Confiteantur .eorũ voluntatis

z יָדָה — חֶפְצָם׃ 31 z יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ

.hominum filiis eius mirabilia &

וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃

seniorum cathedra in & :populi ecclesia in eum exaltent Et

a יָשַׁב — 32 וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם a וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים

exitus & :desertum in flumina Posuit .eum laudent

b שׂוּם — יְהַלְלוּהוּ׃ 33 b יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי

fructiferam — :salsuginem in *fructus* Terram .sitis locum in aquarum

c פָּרָה — מַיִם לְצִמָּאוֹן׃ 34 אֶרֶץ c פְּרִי לִמְלֵחָה

.ea in habitantium malitiam propter

d רוּעַ — d מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ׃

* desertam — *siticulosam* * terram & :aquarum stagnum in desertum Posuit

35 יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה

† collocauit — :famelicos ibi *fecit habitare* † Et .aquarum exitus in

לְמֹצָאֵי מָיִם׃ 36 וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים

.habitationis ciuitatem præparauerunt &

וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב׃

fecerunt & :vineas plantauerunt & ,agros seminauerunt Et

e עָשָׂה — 37. וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים e וַיַּעֲשׂוּ

funt multiplicati & ,eis benedixit Et .prouentus * fructum | * & prouentú

f וַיִּרְבּוּ וַיְבָרְכֵם 38 פְּרִי תְבוּאָה׃ | f רָבָה

funt diminuti * Et .minuit non eorum animal † & valde | † iumenta * curfus

וַיִּמְעֲטוּ 39 מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט׃ | † poteftate * dolore

anxietate * & .mala tyrannide † à funt humiliati &

g וַיָּשֹׁחוּ. מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן׃ | g שחח

eos fecit errare & :magnificos * fuper defpectionem Effundens † | † Effudit * principes

40 שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים h וַיַּתְעֵם | h תָּעָה

.via abfque inani † in afflictione ab egenum * fubleuauit Et | † folitudine * paupetem ab inopia:

בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ 41 וַיְשַׂגֵּב i אֶבְיוֹן K מֵעוֹנִי | i אָבָה k עָנָה

familias pecus † ficut pofuit & recti Videbunt | † gregem

וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃ 42 יִרְאוּ יְשָׁרִים

.fuum os compefcuit * iniquitas omnis & :lætabuntur & | * claudet

וְיִשְׂמָחוּ וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה l פִּיהָ׃ | l פָּה

,fapiens Quis intelligent † & :hæc cuftodiet & | † intelliget

43 מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ

?Domini mifericordias

חַסְדֵי יְהוָה׃

PSALMVS CVIII. מזמור קח

.Dauid ipfi cantus Cantus

1 m שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד׃

Paratum meum cor :Deus ,cantabo canam & | m שור

2 נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה

.meam gloriam etiam Exigila. ,nablum :cithara & | Surge pfalterium,

אַף־כְּבוֹדִי׃ 3 עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר

.diluculo me fufcitabo Confitebor tibi in populis Domine: | manè

n אָעִירָה שָּׁחַר׃ 4 o אוֹדְךָ בְעַמִּים יְהוָה | n עור o ידה

.nationibus in tibi canam & Quia magna * defuper cælos | * eft fuper

וַאֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ 5 כִּי־גָדוֹל מֵעַל־שָׁמַיִם

cælos — Exaltate .tua veritas *æthera* ad vſque & tua miſericordia

p אֱמֶן — חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים p אֲמִתֶּךָ׃ 6 רוּמָה

.tua gloria terram omnem ſuper & :Deus cælos ſuper

עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

,tua dextera ſerua :tui dilecti liberentur Vt

q יֶשַׁע — 7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ q הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ

:ſuam ſanctitatem per eſt locutus Deus .me exaudi &

r עֲנֵה — r וַעֲנֵנוּ׃ 8 אֱלֹהִים׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ

כי — .metiar Succoth vallem & :Sechem *partiar* † ,exultabo

ק — אֶעֱלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק s סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃

† diuidam — fortitudo Ephraim & ,Menaſſeh *mihi* * .Gilhad *Mihi* †

† Meus eſt
* meus eſt
s סֻכַּךְ — 9 לִי גִלְעָד׀ לִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז

.meæ lotionis olla Moab .meus legifer Iehudah :mei capitis

רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ 10 מוֹאָב׀ סִיר רַחְצִי

Pele'eth ſuper :meum calceamentum proiiciam Edom ſuper

עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלֵי פְלֶשֶׁת

† ad — quis ?*munitionis* * ciuitatem † me deducet Quis .taratantarizabo

* munitam? — אֶתְרוֹעָע׃ 11 מִי יֹבִלֵנִי עִיר מִבְצָר מִי

!nos elongaſti Deus Nonne ?Edom ad vſque me ducet

נָחַנִי עַד־אֱדוֹם׃ 12 הֲלֹא־אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ

Da ?noſtris exercitibus cum Deus egredieris non &

t יֵצֵא — וְלֹא־t תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאֹתֵינוּ׃ 13 הָבָה־

mēdax enim — .hominis ſalus *mendacium* & :anguſtia ab auxilium nobis

u צוּר — לָּנוּ עֶזְרָת u מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃

†fortitudinē: — •noſtros hoſtes conculcabit ipſe & :*virtutem* † faciemus Deo In

בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

PSALMVS CIX. מזמור קט

a הַלֵּל — ne meæ laudis Deus .cantus Dauid ipſi Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר אֱלֹהֵי a תְּהִלָּתִי אַל־

me super *doli* os & ,impii os Quia .taceas — dolosi
תֶּחֱרַשׁ׃ 2 כִּי פִי רָשָׁע וּפִי־מִרְמָה עָלַי
verbis Et .*falsitatis* † lingua meeum sunt locuti * :aperuerunt — * & † mendaci.
פָּתָחוּ דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ 3 וְדִבְרֵי
.gratis me impugnauerunt & :me circundederunt *odii* — odiosis
שִׂנְאָה סְבָבוּנִי וַיִּלָּחֲמוּנִי חִנָּם׃
oratio . ego & ,mihi sunt aduersati mea dilectione Pro — vir orationis eram.
4 תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי וַאֲנִי [b]תְפִלָּה׃ — [b]פלל
odium & ,bono pro malum me aduersum posuerunt Et
5 [c]וַיָּשִׂימוּ עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה — [c]שום
:impium eum super Constitue .mea dilectione pro
תַּחַת אַהֲבָתִי׃ 6 הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע
exeat *ipsum iudicari* In .eius dexteram ad stet Satan & — Cũ iudicatus fuerit ipse
וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ׃ 7 בְּהִשָּׁפְטוֹ [d]יֵצֵא — [d]יצא
eius dies Sint .peccatum in sit eius oratio & :impius
רָשָׁע [e]וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה׃ 8 יִהְיוּ־יָמָיו — [e]פלל
eius filii Sint .alter accipiat eius præfecturam :pauci
מְעַטִּים פְּקֻדָּתוֹ [f]יִקַּח אַחֵר׃ 9 [g]יִהְיוּ־בָנָיו — [f]לקח [g]חיה
se moueant mouendo Et .vidua eius vxor & :pupilli
יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ אַלְמָנָה׃ 10 וְנוֹעַ יָנוּעוּ
Illaqueet .suis *desolationibus* de quærant & :postulent & .eius filii — desertis
בָנָיו וְשִׁאֵלוּ וְדָרְשׁוּ מֵחָרְבוֹתֵיהֶם׃ 11 יְנַקֵּשׁ
.eius laborem alieni diripiant & :ei * quæ omnia fœnerator — * sunt
נוֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ [h]וְיָבֹזּוּ זָרִים יְגִיעוֹ׃ — [h]בזז
miserescens † sit ne & :misericordiã *protrahens* ei sit Ne — extendens
12 אַל־יְהִי־לוֹ מֹשֵׁךְ חָסֶד וְאַל־יְהִי חוֹנֵן — † qui misereatur
;*succidendum ad* † eius *nouissimum* * Sit .eius pupillis — * posteritas † in exterminium:
לִיתוֹמָיו׃ 13 יְהִי־אַחֲרִיתוֹ לְהַכְרִית
Memoretur .eorum nomen deleatur altera generatione in
בְּדוֹר אַחֵר יִמַּח שְׁמָם׃ 14 יִזָּכֵר

coram Domino.
eius matris peccatum & ,*Dominum* ad eorum patrum iniquitas

* עוה i
i עֲוֹן אֲבֹתָיו אֶל־יְהוָה וְחַטַּאת אִמּוֹ

succidat & :semper Domino coram Sint - .deleatur ne

k מחה
אַל־k תִּמָּח׃ 15 יִהְיוּ נֶגֶד־יְהוָה תָּמִיד וְיַכְרֵת

est recordatus non quòd eo Pro eorum memoriam terra è

מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ 16 יַעַן אֲשֶׁר לֹא־זָכַר

pauperem & mendicum:
egenum & afflictum virum est persecutus & ,misericordiam facere

l עשה
l עֲשׂוֹת חֶסֶד וַיִּרְדֹּף אִישׁ־עָנִי m וְאֶבְיוֹן

,maledictionem dilexit Et .interficiendum ad corde contritū &

m אבה
וְנִכְאֵה לֵבָב לְמוֹתֵת׃ 17 וַיֶּאֱהַב קְלָלָה

se elongauit & ,benedictionem *in* voluit non & :*eum inuasit* † &

† veniet ei:
וַתְּבוֹאֵהוּ וְלֹא־חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק

intrauit & ,suum *amictum* sicut maledictionem induit Et .eo ab

vestimentum
מִמֶּנּוּ׃ 18 וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה כְּמַדּוֹ n וַתָּבֹא

n בוא
* interiora
.eius ossa in oleum sicut & :eius *interius in* * aqua sicut

כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃

† quo operit
* sicut
semper † cingulum *in* * & :se *operiet* † vestimentum sicut ei Sit

† quo
19 תְּהִי־לוֹ כְּבֶגֶד יַעְטֶה וּלְמֵזַח תָּמִיד

* accingit se.
cum à meorum aduersariorum opus Hoc .*illud accinget* *

יַחְגְּרֶהָ׃ 20 זֹאת פְּעֻלַּת שֹׂטְנַי מֵאֵת

.meam animam contra malum loquentium & :Domino

o רוע
† est
יְהוָה וְהַדֹּבְרִים o רָע עַל־נַפְשִׁי׃

p נצל
propter mecum fac ,Domine Domine tu Et

* pauper
21 וְאַתָּה יְהוִה אֲדֹנָי עֲשֵׂה־אִתִּי לְמַעַן

† sum:
* abscissum
..me erue ,tua misericordia † bona quia :tuum nomen

† visceribus meis.
שְׁמֶךָ כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ p הַצִּילֵנִי׃

* cùm declinat,ego pertranseo:instabilis factus sum
est *vulneratum* * meum cor &:† ego egenus & *afflictus* * Quia

22 כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי חָלַל

:*ambulaui ipsam declinare erca* * vmbra Sicut .*meo interiori* † in

q צלל r נטה
בְּקִרְבִּי׃ 23 q כְּצֵל r כִּנְטוֹתוֹ נֶהֱלָכְתִּי

PSALMVS CIX. מזמור קט

:ieiunio à *labarunt mei Poplites* † .locusta sicut *excussus sum* — † Genua mea debilitata sunt

נִנְעַרְתִּי כָּאַרְבֶּה׃ 24 בִּרְכַּי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם

opprobrium fui ego Et .pinguedine à macruit mea caro &

וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ מִשָּׁמֶן׃ 25 וַאֲנִי [f] הָיִיתִי חֶרְפָּה

me Adiuua .suum caput mouerunt me *viderunt* * ?eis — * videntes

לָהֶם [t] יִרְאוּנִי יְנִיעוּן רֹאשָׁם׃ 26 עָזְרֵנִי — [f] הָיָה [t] רָאָה

.tuam misericordiam secundum me serua :meus Deus Domine

יְהוָה אֱלֹהָי [u] הוֹשִׁיעֵנִי כְחַסְדֶּךָ׃ — [u] יָשַׁע

.hoc fecisti Domine tu :hoc tua manus quia sciant Et

27 וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹּאת אַתָּה יְהוָה [a] עֲשִׂיתָהּ׃ — [a] עָשָׂה

.insurrexerunt .benedices tu & ipsi Maledicent

28 יְקַלְלוּ־הֵמָּה וְאַתָּה תְבָרֵךְ [b] קָמוּ׃ — [b] קוּם

se Induent .lætabitur tuus seruus & .afficientur pudore &

[c] וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח׃ 29 יִלְבְּשׁוּ — [c] יָבֵשׁ

.suo pudore *pallium* tanquã operientur & :pudorem mei aduersarii — indumentum

שׂוֹטְנַי כְּלִמָּה [d] וְיַעֲטוּ כַמְעִיל בָּשְׁתָּם׃ — [d] עָטָה

multorum medio in & :meo ore in valde Domino Confitebor

30 [e] אוֹדֶה יְהוָה מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ רַבִּים — [e] יָדָה

:egeni dexteram ad stabit Quoniam .eum laudabo — pauperis:

אֲהַלְלֶנּוּ׃ 31 כִּי־יַעֲמֹד לִימִין [f] אֶבְיוֹן — [f] אָבָה

.eius animæ iudicibus à *saluandum ad* . — vt seruet

[g] לְהוֹשִׁיעַ מִשֹּׁפְטֵי נַפְשׁוֹ׃ — [g] יָשַׁע

PSALMVS CX. מזמור קי

sede .meo domino Dominus Dixit .cantus Dauidis

1 לְדָוִד מִזְמוֹר נְאֻם יְהוָה לַאדֹנִי [h] שֵׁב — [h] יָשַׁב

.tuis pedibus scabellũ tuos inimicos ponã donec :meam dexteram ad

לִימִינִי עַד־[i]אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ׃ — [i] שׁוּת

:Sion ex Dominus mittet tuæ fortitudinis Virgam

2 [k] מַטֵּה [l] עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן — [k] נָטָה [l] עָזַז

† medio

tuus Populus .tuorum inimicorum *interiori* † in dominare

רְדֵה בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ׃ 3 עַמְּךָ

* ſponte veniet
† pulchritudinibus
* ex vtero
† fuit

tu'ua à * ſanctitatis *decoribus* † in tuæ fortitudinis die in *deuotionũ* *

נְדָבֹת בְּיוֹם חֵילֶךָ בְּהַדְרֵי־־קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם

,Dominus Iurauit .tuæ natiuitatis ros tibi † :aurora ab

מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶךָ׃ 4 נִשְׁבַּע יְהוָה ׀

meam verbum ſuper * :ſeculum in ſacerdos † tu ,* pœnitebit non &

* eum,
† es
* ſecundum morem
† qui eſt

וְלֹא יִנָּחֵם אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי

transfixit ,tuam dexteram ad † Dominus .Sedech Malchi

מַלְכִּי־צֶדֶק׃ 5 אֲדֹנָי עַל־־יְמִינְךָ מָחַץ

* furoris

impleuit gentibus in Iudicauit .reges ſui *naſi* * die in

m דון — בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים׃ 6 m יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא

cadaueribus:

.multam terram ſuper caput transfixit :*corporibus*

גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה׃

.caput exaltabit propterea :bibet via in torrente De

7 מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן *יָרִים רֹאשׁ ׀ — n רום

PSALMVS CXI. מזמור קיא

† *Laudate Dominum*

:corde toto in Domino Confitebor. Iah Hallelu †

1 הַלְלוּ יָהּ o אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב — o ידה

* congregatione.

:Domini opera Magna .*cœtu* * & ,rectorum ſecreto in

בְּסוֹד יְשָׁרִים p וְעֵדָה׃ 2 גְּדֹלִים q מַעֲשֵׂי יְהוָה — p יעד q עשה

decor & ,Gloria .ea volentibus omnibus quæſita

דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם׃ 3 הוֹד־־וְהָדָר

+ manet in ſeculum.

fecit Memoriam .*perpetuum in ſtans* † eius iuſtitia & :eius opus

פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃ 8 זֵכֶר עָשָׂה

* clemens,

.Dominus miſericors & *gratioſus* * :ſuorum mirabilium

לְנִפְלְאֹתָיו חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה׃

† Escam

.fui pacti feculum in erit memor :fe timentibus dedit Prædam †

5 טֶרֶף נָתַן [r] לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ׃ [r] יָרֵא

.fuo populo annunciauit fuorum operum Fortitudinem

6 כֹּחַ [f] מַעֲשָׂיו הִגִּיד [t] לְעַמּוֹ [t] נגד כוח

* vt det [f]

eius manuum Opera .gentium hæreditatem eis dandum ad *

לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם׃ 7 מַעֲשֵׂי יָדָיו

.eius præcepta omnia fidelia :iudicium & ,veritas

[u] אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים כָּל־־פִּקּוּדָיו׃ [u] אָמֵן

† Firmata

,veritate in facta :feculum in perpetuum * in Fulta † * feculum

8 סְמוּכִים לָעַד לְעוֹלָם [x] עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת [x] עָשָׂה

præcepit ,fuo populo mifit Redemptionem .rectitudine &

9 וְיָשָׁר׃ [y] פְּדוּת׀ שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה [y] פָּדָה

.eius nomen † terribile & fanctum :fuum pactum feculum in † eft

לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ׃

bonus intellectus .Domini timor fapientiæ Principium

10 רֵאשִׁית חָכְמָה׀ יִרְאַת יְהוָה שֵׂכֶל טוֹב

.perpetuum in ftans eius laus :ea facientibus omnibus permanet in feculum.

לְכָל־־עֹשֵׂיהֶם [z] תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃ [z] הלל

PSALMVS CXII. מזמור קיב

* laudate Dominum.

:Dominum timentis viri Beatitudines .Iah Halleluia

1 הַלְלוּ יָהּ׀ אַשְׁרֵי־אִישׁ יָרֵא אֶת־יְהוָה Beatus vir qui timet.

:eius femen erit terra in Potens .valde vult eius mandatis in mandata

[a] בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד׃ 2 גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ [a] צוה

opulentia & Vbertas * .benedicetur rectorum generatio † Opes & diuitiæ

דּוֹר יְשָׁרִים יְבֹרָךְ׃ 3 הוֹן־וָעֹשֶׁר

eft Ortum .perpetuum * in ftans † eius iuftitia & :eius domo in * manet † feculum

בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃ 4 זָרַח

.Iuftus & mifericors & gratiofus * rectis lumen tenebrofitate † in * tenebris † elucens

בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק׃

† donat. & commodat, metietur

ſua verba *moderabitur* :commodans & ,miſereſcens † vir Bonus

5 טוֹב־אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו

* declinabit

memoria in :*nutabit* * non ſeculum in Quia .iudicio in

בְּמִשְׁפָּט׃ 6 כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט לְזֵכֶר

† æterna

:timebit non mala auditione Ab .iuſtus erit *ſeculi* †

עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק׃ 7 מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא

* erit
† firmum

eius cor *Suffultum* † Domino *in* fidens eius cor * firmum

נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה׃ 8 סָמוּךְ לִבּוֹ

* hoſtibus ſuis quod optat

Diſperſit .*ſuos anguſtiatores in* * videbit donec :timebit non

לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו׃ 9 פִּזַּר׃

† pauberibus
* manet
† ſeculum
b אָבָה

eius cornu :*perpetuum* † in *ſtans* * eius iuſtitia .*egenis* †. dedit

נָתַןb לָאֶבְיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד קַרְנוֹ

,iraſcetur & .videbit Impius .gloria in exaltabitur

תָּרוּם בְּכָבוֹד׃ 10 רָשָׁע יִרְאֶה׃ וְכָעָס

* cõtabeſcet
c שֵׁן

impiorum deſiderium :*liqueſiet* * & frendet ſuis dentibus

c שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמָס תַּאֲוַת רְשָׁעִים

.peribit

תֹּאבֵד׃

PSALMVS CXIII. מזמור קיג

† *Laudate Dominum.*

laudate :Domini ſerui Laudate .Iah Hallelu †

1 הַלְלוּ יָהּ׃ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־

d הָיָה

:Benedictum Domini nomen Sit .Domini nomen

שֵׁם יְהוָה׃ 2 יְהִיd שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ

* hoc tẽpore

ad vſque ſolis ortu Ab .ſeculum in vſque & *nunc* * ex

מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ 3 מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־

† laudabile

ſuper Excelſus .Domini nomen *laudatum* † :eius occaſum

מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ 4 רָם עַל־

.eius gloria cælos super ;Dominus gentes omnes

כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃

:habitandum ad *se sustollens* * :noster Deus Dominus sicut Quis

5 מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי [e] לָשָׁבֶת׃

.terra in & *calis* * in videndum ad se *Humilians* †

6 הַמַּשְׁפִּילִי [f] לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃

eleuabit sterquilinio † de :*tenuem* * puluere de *Erigens* †

7 [g] מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת [h] יָרִים

cum :*magnificis* † cum *faciendum* * sedere *Ad* ?*egenum*

[i] אֶבְיוֹן׃ 8 לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם

:*domum* † sterilem *faciens Sedere* * .sui populi *magnificis*

נְדִיבֵי עַמּוֹ׃ 9 [k] מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת

.Iah Hallelu .lætantem *filiorum* * matrem

אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ׃

* qui se eleuat
[e] יָשַׁב
† Qui humiliat
* cælo
[f] רָאָה
† Qui erigit
* inopem,
† stercorem
eleuat pauperem ?Vt
[g] קום [h] רום
* faciat
† principibus
[i] אָבָה [k] יָשַׁב
† principibus
Qui ponit
* in familiam
& in
* ob filios

PSALMVS CXIIII. מזמור קיד

populo è Iahacob *domus* * :Aegypto ex Israel *egrediendo In* †

1 [l] בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם

Israel :eius *sanctitatem in* † Iehudah Fuit .barbaro

לֹעֵז׃ 2 הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל

circumiuit † Iardem :fugit & vidit Mare .eius *dominia**

מַמְשְׁלוֹתָיו׃ 3 הַיָּם רָאָה [m] וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן [n] יִסֹּב

colles * :arietes sicut exilierunt Montes .retrorsum

לְאָחוֹר׃ 4 הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵלִים גְּבָעוֹת

,fugisti quòd mare tibi * Quid .*pecoris* † filij sicut

כִּבְנֵי־צֹאן׃ 5 מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס

saltastis * Montes .retrorsum *circuisti* † Iarden ô

הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר׃ 6 הֶהָרִים תִּרְקְדוּ

,*pecoris* * filii sicut colles † ,arietes sicut

כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃

† Quum egrederetur
* familia
[l] יָצָא
† sãctificatio
* potestas
† cõuersus est
[m] נוס [n] סָבַב
* &
† pecudum
* fuit
† quòd conuertisti te
* saltauerunt
† &
* pecudum

† facie
* facie

.Iahacob Dei *faciebus* * à ,terra contremisce Domini*faciebus* †

7 מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב׃

† Qui conuertit
* in

silicem ,aquarum stagnum * petram *Conuertens* †

הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ

.aquarum fontem in

לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃

PSALMVS CXV. מזמור קטו

da tuo nomini sed ,nobis non ,Domine nobis Non

1 לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ ° תֵּן — ° נְתַן

.tuam veritatem propter ,tuam misericordiam propter :gloriam

כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־ [a] אֲמִתֶּךָ׃ — [a] אָמַן

† est

:eorum Deus nunc † Vbi :gentes dicent quid Vt

2 לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם׃

.fecit voluit quæ omnia :cælis in noster Deus Et

3 וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה׃

Simulachra
* sunt ex argẽto & auro
† est * sunt

.hominũ manuũ opus :*aurum & argentum* * eorum *Dolores*

4 עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃

.videbunt non & ,eis * oculi :loquentur non & eis † Os

5 פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃

† sunt
* nares sunt

non & ,eis *naris* * :audient non & ,eis † Aures

6 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא

† sunt , eis.

,*eorum* * pedes :palpabunt non & ,*eorum* † Manus. .odorabunt

יְרִיחוּן׃ 7 יְדֵיהֶם וְלֹא [b] יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם — [b] מוּשׁ

† loquentur

.suo gutture in *immurmurabunt* † non ,ambulabunt non &

וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־ [c] יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם׃ — [c] הָגָה

* qui faciunt
† fidit

.eis in *fidens* † qui omnis :ea *facientes* * sint ipsa Sicut

8 כְּמוֹהֶם [d] יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ — [d] הָיָה

eorum clypeus & ,eorum auxiliũ :Domino *in* fide Iſrael
9 יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה עֶזְרָם [e]וּמָגִנָּם *[e] וְגִנָּ
,eorum auxilium :Domino *in* fidite Aharon Domus .* ipſe * eſt
הוּא׃ 10 בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם
fidite Dominum Timentes. .† ipſe eorum clypeus & † eſt
וּמָגִנָּם הוּא׃ 11 יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ
.*ipſe eorum clypeus & ,eorum auxilium :Domino in * eſt,
בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
domui benedicet ,benedicet † :noſtri fuit memor Dominus † &
12 יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית
timentibus Benedicet .Aharon domui benedicet :Iſrael
יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃ 13 יְבָרֵךְ יִרְאֵי
magnis cum puſillis :Dominum
יְהוָה הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים׃
.veſtros filios ſuper & ,vos ſuper :vos ſuper Dominus Adiiciat
14 יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃
.terram & cælos *facienti* † :Domino * vos Benedicti * à
15 בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ † qui fecit
filiis dedit terram & :Domino *cæli* Cæli Cælũ cœlum
16 הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־
omnes nec *:Iah* * laudabunt mortui Non .hominum * Dominum,
אָדָם׃ 17 לֹא [f]הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־ [f] מות
,*nunc* † ex *Iah* * benedicemus nos Et .*filentium* † deſcendentes † in ſepulchrum
יֹרְדֵי דוּמָה׃ 18 וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה *Domino † hoc tẽpore
.*Iah* *Hallelu* * .ſeculum in vſque & * Laudate Dominum.
וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ׃

PSALMVS CXVI. מזמור קיו

,meam vocem Dominus exaudiet quoniam ,Dilexi
1 אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי

in deprecationibus meis. נטה g

:mihi suam aurem inclinauit Quia .meas deprecationes

תַּחֲנוּנָי׃ 2 כִּי־g הִטָּה אָזְנוֹ לִי

dolores

,mortis funes me Circundederunt .inuocabo meis diebus in &

וּבְיָמַי אֶקְרָא׃ 3 אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת

dolorem inueni צור h

.inueniam molestiam & angustiam me inuenerunt inferni angustiæ &

וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי h צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃

nomen

erue Domine quæso :inuocabo Domini nomine in Et

4 וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְּטָה

Clemens

noster Deus & iustus & ,Dominus Gratiosus meam animam

נַפְשִׁי׃ 5 חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ

דלל i

,sum attenuatus :Dominus simplices Custodiens .miserans

מְרַחֵם׃ 6 שֹׁמֵר פְּתָאִים יְהוָה i דַּלּוֹתִי

::uam requiem ad mea anima Reuertere .seruabit me &

וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ 7 שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי

mihi.

meam animā eripuisti Quia .te super retribuit Dominus quia

כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי׃ 8 כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי

† expulsione mei. דחח k

impulsu † ab meum pedem :lachryma ā meum oculum :morte ā

מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי k מִדֶּחִי׃

* coram Domino. חיה l ענה m

,viuentium terris in Domini facies ad * Ambulabo

9 אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת l הַחַיִּים׃

† quando locutus sum, * depauperatus

.valde sum afflictus * ego :loquar quia † ,Credidi

10 הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי m עָנִיתִי מְאֹד׃

† cùm auerē.

.mendax homo Omnis :mea festinatione in † dixi Ego

11 אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃

pro omnibus retributionibus * quæ sunt

ıme super * eius retributiones omnes Domino reddam Quid

12 מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃

† accipiam, & nomen נשא a

.inuocabo Domini nomine in & ,leuabo † salutum Calicem

13 כּוֹס־יְשׁוּעוֹת a אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃

.eius populo omni nunc coram reddam Domino mea Vota

14 נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃

.eius misericordium mors ,Domini oculis in Preciosa

15 יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו׃

tuus seruus ego ,tuus seruus ego quia .Domine Obsecro

16 אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ

sacrificabo Tibi .mea vincula soluisti .tuæ ancillæ filius

בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ [b] לְמוֹסֵרָי׃ 17 לְךָ אֶזְבַּח [b] יסר

.inuocabo Domini *nomine in* & :laudis sacrificium nomen

זֶבַח [c] תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ [c] ידה

omni nunc coram ,reddam Domino mea Vota

18 נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־

tui medio in ,Domini domus atriis In .eius populo

עַמּוֹ׃ 19 בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה בְּתוֹכֵכִי

.Iah Hallelu. Ierusalaim Laudate Dominum.

יְרוּשָׁלִָם הַלְלוּ־יָהּ׃

PSALMVS CXVII. מזמור קיז

omnes eum laudate :gentes omnes Dominum Laudate

1 הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־

,eius misericordia nos super est roborata Quoniam .populi

הָאֻמִּים׃ 2 כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ

.Iah-Hallehu .seculum in Domini veritas &

[d] וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ׃ [d] אמן

PSALMVS CXVIII. מזמור קיח

seculum in quoniam :bonus quoniam Domino Confitemini

1 [e] הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם [e] ידה

seculum in quoniam :Israel nunc Dicat .eius misericordia

חַסְדּוֹ׃ 2 יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם

misericordia

familiæ | quoniam :Aharon *domus* nunc Dicant .eius misericordia
חַסְדּוֹ 3 יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי

qui timent | :Dominum *timentes* nunc Dicant .eius misericordia seculũ in
f יְרֵא | לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 4 יֹאמְרוּ־נָא f יִרְאֵי יְהוָה

invocavi angustia De .eius misericordia seculum in quoniã
g צור | כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 5 מִן־gהַמֵּצַר קָרָאתִי

* Dominum. † Dominus. † mecum est, | *mihi* † Dominus .*Iah* * latitudine in me exaudiuit :*Iah* †
יָהּ׃ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃ 6 יְהוָה לִי

* mecum est | *mihi* * Dominus .homo mihi faciat quid :timebo non
לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃ 7 יְהוָה לִי

† quod opto | .me habentibus odio *in* † videbo ego & :meos auxiliatores inter
בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃

est sperare | .homine in sperare quàm Domino in *fidere* Melius
8 h חֲסוֹת | טוֹב hלַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃

* est sperare † principibus, | .*munificis* † in sperare quàm :Domino in *confidere* * Melius
9 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃

,Domini nomine in :me circundederunt gentes Omnes
10 כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה

etiam ,*me* Circundederunt 'eas succidam quoniam
i מול | כִּי iאֲמִילַם׃ 11 סַבּוּנִי גַם־

.eas succidam quoniam ,Domini nomine in :me circundederunt
סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃

:spinarũ ignis sicut sunt extinctæ ,apes sicut me Circundederunt
12 סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים

Impellendo .eas succidam quoniam ,Domini nomine in
בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ 13 דַּחֹה

vt caderem | .me adiuuit Dominus & :*cadendum ad* me impulisti
דְּחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃

* laus Dominus: | .salutem in mihi fuit & :*Iah cantio* * & mea Fortitudo
14 k עָזַז l הָיָה | kעָזִּי וְזִמְרָת יָהּ lוַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃

O

dextera :iustorum *tentoriis* * in salutis & ,*praeconii* † Vox — † laudis,
15 קוֹל׳ m רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין — * tabernaculis — m רַנֵּן
:excelsa Domini Dextera fortitudinem *faciens* † Domini — † fecit
16 יְהוָה * עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְהוָה רוכמָה — * facit
sed ,moriar Non .fortitudinem *faciens* * Domini dextera
17 יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל: לֹא־אָמוּת כִּי־
me corripuit Corripiendo .*Iah* † opera narrabo & :viuam — † Domini.
18 אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר n מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי — n עֲשֵׂה
portas mihi Aperite .me tradidit non morti & :*Iah* — Dominus:
19 יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־
porta Haec .*Iah* * confitebor ,eas *in* ingrediar :iustitiae — * Domino,
20 צֶדֶק אָבֹא־בָם a אוֹדֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר — a יָדָה
,tibi Confitebor .eam per intrabunt iusti :Domini
21 לַיהוָה צַדִּיקִים b יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ — b בוא
.salutem in mihi fuisti & :me exaudisti quoniam
כִּי c עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: — c עָנָה
fuit :aedificantes reprobauerunt *Lapidem* — Lapis quem
22 אֶבֶן מָאֲסוּ d הַבּוֹנִים הָיְתָה — d בָּנָה e פָּנָן
fuit Domino A .anguli caput in
23 לְרֹאשׁ e פִּנָּה: מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה
dies * Haec nostris oculis in mirabile *ipsum* † :istud — † & est * est
24 זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: זֶה־הַיּוֹם
.ea in laetemur & ,exultemus :Dominus fecit † — † quam
עָשָׂה יְהוָה f נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: — f גול
:Domine obsecro :nunc saluifica Domine Obsecro
25 אָנָּא יְהוָה g הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְהוָה — g יָשַׁע
:Domini nomine in *veniens* Benedictus .nunc fac prosperare — qui venit
26 הַצְלִיחָה נָּא: בָּרוּךְ h הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה — h בוא
,Dominus Deus .Domini domo de vobis benediximus
27 בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: אֵל יְהוָה

funibus — cornua ad vſque ,*implicationibus in* agnum Ligate :nobis illuxit &

[i] אור [k] חָגַג — [i] וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־[k]חַג בַּעֲבֹתִים עַד־קַרְנוֹת

† es — ,meus Deus :tibi confitebor & ,tu † meus Deus .altaris

הַמִּזְבֵּחַ׃ 28 אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי

* & — ,bonus quoniam ,Domino Confitemini .te exaltabo *

אֲרוֹמְמֶךָּ׃ 29 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב

.eius miſericordia ſeculum in quoniam

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

PSALMVS CXIX. מזמור קיט

lege in *euntes* :via perfecti Beati

qui ambulat — [l] יָרָה — 1 אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דָרֶךְ הַהֹלְכִים [l] בְּתוֹרַת

qui cuſtodiũt — corde toto in :eius teſtimonia *cuſtodientes* Beati .Domini

[m] עוד — יְהוָה׃ 2 אַשְׁרֵי נֹצְרֵי [m] עֵדֹתָיו בְּכָל־לֵב

† quærunt * qui — :iniquitatem ſunt operati non * Etiam .cum *quærent* †

יִדְרְשׁוּהוּ׃ 3 אַף לֹא־פָעֲלוּ עַוְלָה

† & — .ambulauerunt eius viis in †

בִּדְרָכָיו הָלָכוּ׃

* vt cuſtodiãt ca — .valde *cuſtodiendum ad* * ,tua mandata præcepiſti Tu

[n] צָוָה — 4 אַתָּה [n] צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד׃

.tua ſtatuta cuſtodiendum ad ,meæ viæ firmentur Vtinam

[o] כון — 5 אַחֲלַי [o] יִכֹּנוּ דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃

cùm reſpexe-ro — omnia ad *me reſpiciendo in* ,afficiar pudore non Tunc

[p] נבט — 6 אָז לֹא־אֵבוֹשׁ [p] בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־

cùm didicero — *me diſcendo in* :cordis rectitudine in tibi Confitebor .tua præcepta

מִצְוֹתֶיךָ׃ 7 אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי

ne :cuſtodiam tua Statuta .tuæ iuſtitiæ iudicia

[q] חָקַק — מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ 8 אֶת־[q]חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־

diutius. — adoleſcens mundabit quo In .*valde vſque* me derelinquas

תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃ 9 ב בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר

toto In ?tuum verbũ iuxta custodiendum ad .suam semitã
אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ׃ 10 בְּכָל־
.tuis mandatis à me facias errare ne :te exquisiui meo corde
לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ אַל־[s]תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֺתֶיךָ׃ — [s] שָׁגָה
peccem non vt :tua eloquia abscondi meo corde In
11 בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־
.tua statuta me doce :Domine *tu* † Benedictus .tibi — † es
לָךְ׃ 12 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃
.tui oris iudicia omnia narraui meis labiis In
13 [t] בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־[z]פִיךָ׃ — [t] שָׂפָה [z] פֶּה
super sicut :sum gauisus tuorum testimoniorum via In
14 בְּדֶרֶךְ [u] עֵדְוֺתֶיךָ [x] שַׂשְׂתִּי כְּעַל — [u] עוד [x] שוש
aspiciam & :meditabor tuis præceptis In .*vbertate omni* — omnibus diuitiis
כָּל־הוֹן׃ 15 בְּפִקּוּדֶיךָ [y] אָשִׂיחָה [z] וְאַבִּיטָה — [y] שׂוּחַ [z] נָבַט
obliuiscar non :*delectabor* * tuis statutis In .tuas semitas — * delectabor:
אֹרְחֹתֶיךָ׃ 16 [a] בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח — [a] חָקַק
:viuam † tuo seruo *super* Retribue .tuorum verborum — † ve
דְּבָרֶיךָ׃ 17 ג גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה
aspiciam & :meos oculos Reuela .tua verba custodiam &
וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ׃ 18 [b] גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה — [b] גָּלָה
ne :terra in * ego *Peregrinus* † .tua lege de mirabilia — * Aduena sum
נִפְלָאוֹת [c] מִתּוֹרָתֶךָ׃ 19 [d] גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ אַל־ — [c] יָרָה [d] גּוּר
mea anima est Confracta .tua præcepta me à abscondas
תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי [e] מִצְוֺתֶיךָ׃ 20 גָּרְסָה נַפְשִׁי — [e] צָוָה
Increpasti * .tempore omni in tua iudicia ad † :desiderium ob — † quod habet * Disperdidisti
לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־עֵת׃ 21 גָּעַרְתָּ
Deuolue .tuis præceptis à † errantes :maledictos superbos — † scilicet
[a] זֵדִים אֲרוּרִים [b] הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֺתֶיךָ׃ 22 [c] גַּל — [a] זוד [b] שָׁגָה [c] גָּלָה
.custodiui tua testimonia quia :contemptum & ,opprobriũ me à
מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃

tuus seruus :sunt locuti me contra ,principes sederunt Etiam

23 גַּם יָשְׁבוּ [d] שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ — [d] טור

sunt delectationes — meæ *delitiæ* tua testimonia Etiam .tuis statutis in meditabitur

יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃ 24 גַּם־עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי

me viuifica :mea anima pulueri Adhæsit .mei consilij viri

אַנְשֵׁי [e] עֲצָתִי׃ 25 ד דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי [f] חַיֵּנִי — [e] יעץ [f] חיה

:me exaudisti & ,narraui meas Vias .tuum verbum secundum

כִּדְבָרֶךָ׃ 26 דְּרָכַי סִפַּרְתִּי [g] וַתַּעֲנֵנִי — [g] ענה

:me fac intelligere tuorum præceptorum Viam .tua statuta me doce

לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ 27 דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי

mea anima Stillauit .tuis mirabilibus in meditabor

וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ׃ 28 דָּלְפָה נַפְשִׁי

dolore : — .tuum verbum iuxta me confirma *:anxietate* præ

[h] מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ׃ — [h] יגה

dona — .mihi *largire* tuam legem & .me à amoue mendacij Viam

29 דֶּרֶךְ־שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי [i] וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי — [i] ירה

posui coram me — .*proposui* tua iudicia :elegi veritatis Viam

30 דֶּרֶךְ אֱמוּנָה בָחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי׃

.me afficias pudore ne Domine ,tuis testimoniis *in* Adhæsi

31 דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֺתֶיךָ יְהוָה אַל־[k]תְּבִישֵׁנִי׃ — [k] בוש

.meum cor dilataueris cùm :curram tuorū mandatorum Viam

32 דֶּרֶךְ־מִצְוֺתֶיךָ אָרוּץ כִּי תַרְחִיב לִבִּי׃

.tuorum statutorum viam Domine me Doce

33 ה [l] הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ [m] חֻקֶּיךָ — [l] ירה [m] חקק

† propter mercedem — custodiam & ,me fac Intelligere †,*mercede* eam custodiam &

[n] וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב׃ 34 [o] הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה — [n] נצר [o] בין

* Incedere — me fac *Calcare* * .corde toto in illam custodiam & ,tuam legem

תּוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל־לֵב׃ 35 הַדְרִיכֵנִי

.volui ipsam *in* quia :tuorū mandatorū semitam per

בִּנְתִיב [p] מִצְוֺתֶיךָ כִּי־בוֹ חָפָצְתִּי׃ — [p] צוה

,concupiscentiam † ad non &,tua testimonia ad meum cor Inclina † auaritiam
36 ט הַט־לִבִּי אֶל־עֵדְוֺתֶיךָ וְאַל אֶל־בָּצַע׃ נטה עוד
tuis viis in :mendacium videndo à * ,meos oculos fac Transire * vt non videant vanitatem
37 הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא בִּדְרָכֶךָ ראה חיה
:tuum eloquium tuo seruo Confirma ,me viuifica
38 חַיֵּנִי׃ הָקֵם לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ קום
quod meum opprobrium fac Transire ,tuum timorem ad † quod † est
39 אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ׃ הַעֲבֵר חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר
.bona tua iudicia quia :timui
יָגֹרְתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים׃
tua iustitia in :tua mandata ad concupiui Ecce
40 הִנֵּה תָּאַבְתִּי לְפִקֻּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ תאב
:Domine tuæ misericordiæ mihi veniant Et ,me viuifica
41 חַיֵּנִי׃ ו וִיבֹאֻנִי חֲסָדֶךָ יְהוָה בוא
mihi exprobranti * respondebo Et .tuũ eloquiũ secundũ tua salus * opprobriis afficienti me.
42 תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ׃ וְאֶעֱנֶה חֹרְפִי ישע
meo ore de auferas * ne Et .tuo verbo in speraui † quòd,verbum † spes mea est * remoueas
43 דָבָר כִּי־בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ׃ וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי נצל
.expectaui tua iudicia ad quia :valde vsque veritatis verbum
דְבַר־אֱמֶת עַד־מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ יִחָלְתִּי׃ אמן
.perpetuum † & seculum in semper tuam legem custodiam Et † vltra.
44 וְאֶשְׁמְרָה תוֹרָתְךָ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃
.quæsiui tua mandata quia :latitudine in ambulabo Et
45 וְאֶתְהַלְּכָה בָרְחָבָה כִּי פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃
,regibus coram tuis testimoniis in loquar Et de
46 וַאֲדַבְּרָה בְעֵדֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים עוד
afficiar pudore non &
וְלֹא אֵבוֹשׁ׃
,dilexi quæ ,tuis mandatis in delectabor Et delectabor
47 וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֺתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי׃

:dilexi quæ tua præcepta ad meas palmas leuabo Et
נָשָׂא d כַּפַּה — וְאֶשָּׂא c כַפַּי אֶל־מִצְוֺתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי d 48

† seruo tuo: — :tuum seruum erga † verbi Memento .tuis statutis in meditabor &
שׂוּחַ f — f וְאָשִׂיחָה g בְחֻקֶּיךָ׃ 49 ז זְכָר־דָּבָר לְעַבְדֶּךָ

חָקַק g — mea consolatio † Hæc .me fecisti *expectare* * quo in
* sperare † est — עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי׃ 50 זֹאת נֶחָמָתִי

Superbi .me viuificauit tuum *dictum* * quia :mea afflictione in
* eloquium
עָנָה h זוּד i — h בְעָנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃ 51 i זֵדִים

.declinaui non tua lege à :valde vsque me deriserunt
הֱלִיצֻנִי עַד־מְאֹד מִתּוֹרָתְךָ לֹא נָטִיתִי׃

;Domine ,seculo à tuorum iudiciorum sum Recordatus
זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה 52

propter impios qui deserunt — *deserentibus ,impiis ab* me tenuit Terror .sum consolatus &
וָאֶתְנֶחָם׃ 53 זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי

domo in tua statuta mihi fuerunt Cantus .tuam legem
הָיָה a — תּוֹרָתֶךָ׃ 54 זְמִרוֹת a הָיוּ־לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית

tui nominis nocte in sum Recordatus .mearum peregrinationũ
מְגוּרָי׃ 55 זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ

Hoc bonum — ,mihi fuit *Hæc* .tuam legem custodiui & :Domine
יָצָה b — יְהוָה וָאֶשְׁמְרָה b תּוֹרָתֶךָ׃ 56 זֹאת הָיְתָה־לִּי

,Domine mea Portio .custodiui tua præcepta quòd
כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ 57 ח חֶלְקִי יְהוָה

vt custodirẽ verbum tuũ. † faciem tuã — *tuas facies* † sum Deprecatus *.tua verba custodiendum ad* ,dixi
חָלָה c — אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ׃ 58 c חִלִּיתִי פָנֶיךָ

.tuum eloquium secundum mei miserere :corde toto in
חָנַן d — בְכָל־לֵב d חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ׃

meos pedes conuerti & :meas vias Cogitaui
שׁוּב e — חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי e וָאָשִׁיבָה רַגְלָי 59

:tardaui non & ,Festinaui .tua testimonia ad
חוּשׁ f — אֶל־עֵדֹתֶיךָ׃ 60 f חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי

.tua mandata *custodiendum ad* vt custodirẽ
לִשְׁמֹר g מִצְוֺתֶיךָ׃ g צוה

non tuæ legis ,me sunt *prædati* † impiorum *Funes* * — * Cateruæ † prædatæ
61 חֶבְלֵי רְשָׁעִים h עִוְּדֻנִי תּוֹרָתְךָ לֹא — h עוד

confitendum ad surgam *noctem Mediande* * .sum oblitus — * Media nocte
שָׁכָחְתִּי׃ 62 i חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם k לְהוֹדוֹת — i חצה k ידה

.tuæ iustitiæ iudicia super :tibi — † sum
לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃

custodientibus & :te timent qui omnibus *ego* † Socius
63 חָבֵר אָנִי לְכָל־אֲשֶׁר l יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי — l ירא

est plena ,Domine ,tuæ Misericordiæ .tua præcepta
פִּקּוּדֶיךָ׃ 64 חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה

.me doce tua statuta :terra
הָאָרֶץ m חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃ — m חקק

.Domine tuo seruo cum fecisti Bonum
65 ט טוֹב n עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה — n עשה

scientiam & *sensus Bonitatem* tuum verbum secundum — Bonum sermonem
כִּדְבָרֶךָ׃ 66 טוּב טַעַם o וָדַעַת — o ידע

.credidi *tuis præceptis in* quia :me doce
לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֺתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃

nunc & *errans* * ego humiliarer Priusquam
67 טֶרֶם אֶעֱנֶה אֲנִי שֹׁגֵג וְעַתָּה

:beneficus & ,tu Bonus ,custodiui tuum eloquium
אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃ 68 טוֹב־אַתָּה p וּמֵטִיב — p יטב

mendacium *me super Concinnarunt* .tua statuta me doce — Applicauerunt mihi
לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ 69 טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר

.tua præcepta custodiam corde toto in ego :superbi
זֵדִים אֲנִי בְּכָל־לֵב q אֶצֹּר פִּקּוּדֶיךָ׃ — q נצר * verò

tua lege † ego :eorum cor adeps sicut se Impingauit
70 טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם אֲנִי תּוֹרָתְךָ

† fuit — vt :fui afflictus quòd mihi † Bonum .sum delectatus

עָנָה r — שַׁעֲשֻׁעָי: 71 טוֹב־לִי כִי־r עֻנֵּיתִי לְמַעַן

* est — millia quàm ,tui oris lex mihi * Melior .tua statuta discam

אֶלְמַד חֻקֶּיךָ: 72 טוֹב־לִי תוֹרַת־פִּיךָ מֵאַלְפֵי

disposuerunt — :me plasmauerunt & .me fecerunt tuæ Manus .argenti & auri

עָשָׂה r — זָהָב וָכָסֶף: 73 יָדֶיךָ r עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי

Qui timent — ,te Timentes .tua præcepta discam & :me fac intelligere

הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ 74 יְרֵאֶיךָ

.expectaui tuum verbum quia :lætabuntur & ,me videbunt

יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי:

† in * sunt — veritate * & :tua iudicia † iustitia quòd Domine Noui

75 יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה

,me consolandum ad tua misericordia nunc Sit .me afflixisti

עִנִּיתָנִי: 76 יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי

mihi Veniant .tuo seruo tuum eloquium secundum

בוא t — 77 t יְבֹאוּנִי: כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ

delectatio mea est. — *mea delitiæ* tua lex quia :viuam & ,tuæ misericordiæ

רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי־תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי:

† gratis peruertere voluerunt — :me *peruerterunt* *falsò* † quoniam ,superbi afficiantur Pudore

78 יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי

* aurem — me ad Conuertantur .tuis præceptis in meditabor * ego

שׂוח u — אֲנִי u אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ: 78 יָשׁוּבוּ לִי

† qui timent * sciunt — meum cor Sit .tua testimonia *scientes* * & :te *timentes* †

עוד u — יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעֵי u עֵדֹתֶיךָ: 79 יְהִי־לִבִּי

.afficiar pudore non vt :tuis statutis in perfectum

חקק x — תָמִים x בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ:

† Desiderauit — tuum verbum ad :mea anima tuam salutem *ad* *Defecit* †

כָּלָה y יָחַל z — 81 כ y כָּלְתָה z לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ

* speraui. eloquium — :tuum *dictum* ad mei oculi Defecerunt ,*expectans**

יִחָלְתִּי: 82 כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ

!me consolaberis quando ,dicendo
לֵאמֹר מָתַי תְּנַחֲמֵנִי׃
tuorum staturorum .*fumario* in vter sicut fui Quia fumo:
83 כִּי־הָיִיתִי כְּנֹאד בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ
facies quando :tui serui dies † Quot .sum oblitus non † sunt
לֹא שָׁכָחְתִּי׃ 84 כַּמָּה־יְמֵי־עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה * contra
superbi mihi Foderunt ¡iudicium me persequentes *in* * [a] כָּרָה
בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט׃ 85 [a] כָּרוּ־לִי זֵדִים † sit
Omnia .tuam legem secundum † non quod :foueas
שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא [b] כְתוֹרָתֶךָ׃ 86 כָּל־ [b] יָרָה
.me adiuua ,me sunt persecuti *falsò* * :veritas tua mandata * gratis [c] צְוָה
[c] מִצְוֺתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵנִי׃ Ferè permanet
dereliqui non ego & :terra in me consumpserunt *parum Quasi*
87 כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ וַאֲנִי לֹא־עָזַבְתִּי
:me viuifica tuam misericordiam Secundum .tua præcepta
פִקֻּדֶיךָ׃ כְּחַסְדְּךָ [d] חַיֵּנִי [d] חָיָה
Domine seculum In .tui oris testimonium custodiam &
וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ׃ ל 89 לְעוֹלָם יְהוָה
generationē & generatione In .cælis in *stans* tuum verbum
דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָיִם׃ 90 [e] לְדֹר וָדֹר [e] דור
. .stabit & ,terram fundasti :tua veritas
אֱמוּנָתֶךָ כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד׃
omnes quia :*hodie* * ¹steterunt † tua iudicia Ad † facienda
91 לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם כִּי הַכֹּל * vsque ad hanc diem:
tunc :* meæ *delitia* tua lex Nisi tui serui delectationes
עֲבָדֶיךָ׃ 92 לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז † fuissent
.mea afflictione in periissem
אָבַדְתִּי [f] בְעָנְיִי׃ [f] עָנָה
'me viuificasti ipsis in quia :tuorū præceptorū obliuiscar nō seculū In
93 לְעוֹלָם לֹא־אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי־בָם חִיִּיתָנִי׃

Tuus ego — tua præcepta quoniam :me serua .ego Tibi

g יָשַׁע — לְךָ אֲנִי g הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ 94

:me perdendum ad impii expectauerunt Me quæsiui

h קָוָה — דָרָשְׁתִּי׃ 95 לִי h קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי

.intelligam tua testimonia

עֵדֹתֶיךָ אֶתְבּוֹנָן׃

.valde tuum præceptū latum :finem vidi consummationis Omnis

i רָאָה — 96 לְכָל־תִּכְלָה i רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד׃

quotidie. — ipsa die omni :tuam legem dilexi Quam

97 מ מָה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא

† est — :tuis præceptis me *facies* sapienté meis inimicis Præ .mea meditatio †

שִׂיחָתִי׃ 98 מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶךָ

effecisti
* lex tua
† est apud me,

.mihi ipsa † seculum in * quia

כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי׃

tua testimonia quia :intellexi me docentibus omnibus Præ

99 מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֹתֶיךָ

* mea sunt.
† intellexi:

quia :*ero prudens* † senibus Præ *.mihi* * meditatio

שִׂיחָה לִּי׃ 100 מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי

mala semita omni Ab .custodiui tua præcepta

k רוּעַ — פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ 101 מִכָּל־אֹרַח k רָע

prohibui — .tuum verbum custodiam vt :meos pedes *arcui*

כָּלָאתִי רַגְלָי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ׃

tu quia :recessi non tuis iudiciis A

l סוּר — 102 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־l סָרְתִּי כִּי־אַתָּה

* fecisti doctum.
† dulcia fuerunt

meo palato *dulcuerunt* † Quàm *.me docuisti* *

m הוֹרֵתָנִי׃ 103 מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי

m יָרָה — :*fiam prudens* * tuis præceptis A .meo ori melle præ :tua eloquia

* intelligentiam mihi comparo:
† mendacii.

אִמְרָתֶךָ מִדְּבַשׁ לְפִי׃ 104 מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן

.falsitatis † semitam omnem odiui propterea

עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃

.meæ semitæ lumen & :tuum verbum meo pedi Lucerna

105 נ נֵר־לְרַגְלִי דְבָרֶךָ וְאוֹר לִנְתִיבָתִי׃

iudicia, custodiendum ad :faciam ratum * & Iuraui — * mecum cōstitui, vt custodirem

106 נִשְׁבַּעְתִּי n וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי — n קום

valde vsque † sum Afflictus .tuæ iustitiæ — † vehementissimè:

צִדְקֶךָ׃ 107 o נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד — o עָנָה p חָיָה

.tuum Verbum secundum me viuifica Domine

יְהוָה p חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ׃

iudicia & :Domine quæso velis mei oris Voluntaria

108 נִדְבוֹת q פִּי רְצֵה־נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ — q פֶּה

: semper mea vela * in mea Anima .me doce tua — * manu

לַמְּדֵנִי׃ 109 נַפְשִׁי r בְכַפִּי תָמִיד — r כַּף

.sum oblitus non tuæ legis &

וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

non tuis præceptis à & :mihi laqueum impii Dederunt — Posuerunt

110 נָתְנוּ רְשָׁעִים s פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא — s פוח

quia :seculum in tua testimonia accepi Hæreditate .erraui

t תָעִיתִי׃ 111 נָחַלְתִּי עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־ — t תָּעָה

.ipsa † mei cordis gaudium — † sunt

u שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃ — u שוש

tua statuta faciendum ad meum cor Inclinaui — x נָטָה a עָשָׂה

112 x נָטִיתִי לִבִּי a לַעֲשׂוֹת b חֻקֶּיךָ — b חקק

:habui odio Excogitata .calcem .seculum in — vsq; in finem: Surculos

לְעוֹלָם עֵקֶב׃ 113 ס סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי

meum scutū & ,meum Latibulum .dilexi tuam legem &

וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ 114 סִתְרִי וּמָגִנִּי

.expectaui tuum verbum in :tu * — * es

אַתָּה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃

.mei Dei præcepta custodiam & :maligni me à Recedite

115 סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים c וְאֶצְּרָה מִצְוֹת אֱלֹהָי׃ — c נָצַר

† Confirma
* verbum

ne & :viuam & ,tuum *dictum* * secundum me *Fulcito* †
116 סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה וְאַל־

† ab expectatione
* Confirma
[d] בוש
† delectabor

:seruabor & ,me *Sustenta* * .mea *spe à* † me afficias pudore
[d] תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃ 117 סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה
.semper tuis statutis in *delitabor* † &
וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד׃

[e] סלה
* mendacium est † Ve
[f] רמה

falsitas * quia :tuis statutis à errantes omnes Conculcasti
118 [e] סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ כִּי־שֶׁקֶר
impios omnes fecisti cessare Scorias † .eorum dolus
[f] תַּרְמִיתָם׃ 119 סִגִים הִשְׁבַּתָּ כָל־רִשְׁעֵי־
.tua testimonia dilexi ideo :terræ
אָרֶץ לָכֵן אָהַבְתִּי עֵדֹתֶיךָ׃

* propter timorem tuum

.timui tuis iudiciis à & :mea caro *tuo pauore à* * Horruit
120 סָמַר מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי׃

† derelinquas
[g] ינח
* Dirige seruum tuum

me *permittas* † ne :iustitiam & ,iudicium Feci
121 ע עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וָצֶדֶק בַּל־[g]תַּנִּיחֵנִי
ne :bonum in *tuo seruo Fideiube* * .me opprimentibus
לְעֹשְׁקָי׃ 122 עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־

† vim inferant mihi
[h] זוד [i] כלה

:tuâ salutem ad defecerunt mei Oculi .superbi *me opprimant* †
יַעַשְׁקֻנִי [h] זֵדִים׃ 123 עֵינַי [i] כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ
tuo seruo cum Fac .tuæ iustitiæ eloquium ad &
וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃ 124 עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ
.me doce tua statuta & ,tuam misericordiam secundum
כְחַסְדֶּךָ [k] וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃

[k] חקק
* sum
[l] ידע [m] עוד

.tua testimonia sciam & :me intelligere fac ,* ego tuus Seruus
125 עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי [l] וְאֵדְעָה [m] עֵדֹתֶיךָ׃

[n] פור [o] ירה

.tuam legem dissipauerunt .Domino faciendi Tempus
126 עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה [n] הֵפֵרוּ [o] תּוֹרָתֶךָ׃

† magis quàm aurum, & obrizum,

obrizo præ & *auro præ* † tua præcepta dilexi Ideo
127 עַל־כֵּן אָהַבְתִּי מִצְוֹתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז׃

omnem :direxi * omnia ,præcepta omnia Propterea
128 עַל־כֵּן ׀ כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל יִשָּׁרְתִּי כָּל־
Mirabilia .habui odio *falsitatis* † semitam
אֹרַח שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃ 129 פ פְּלָאוֹת
.mea anima ea custodiuit ideo :tua testimonia
עֵדְוֹתֶיךָ עַל־כֵּן נְצָרָתַם נַפְשִׁי׃
simplices *erudiens ,illuminabit* * tuorum verborum Apertio
130 פֵּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר מֵבִין פְּתָיִים׃
tua præcepta ad quia :respiraui & *patefeci* † meum Os
131 פִּי פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ
us * secundum :mei miserere & me ad Aspice .desideraui
יָאָבְתִּי׃ 132 פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כְּמִשְׁפָּט
.tuum nomen diligentes erga
לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃
imperium exercebit † non &:tuo eloquio in firma meos Gressus
133 פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ וְאַל־תַּשְׁלֶט־
:hominis oppressione ab me Redime .iniquitas omnis *me in*
בִּי כָל־אָוֶן׃ 134 פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם
,tuo seruo *in* lucere fac *tuas Facies* * ,tua præcepta custodiam &
וְאֶשְׁמְרָה פִּקּוּדֶיךָ׃ 135 פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ
descenderũt aquarũ *Pelagi* † .tua statuta me doce &
וְלַמְּדֵנִי אֶת־חֻקֶּיךָ׃ 136 פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ
.tuam legem custodierunt non quòd propterea :meis oculis *
עֵינָי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃
tua indicia * rectum & :Domine *tu* † Iustus
137 צ צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ׃
.valde veritatem & :tua testimonia iustitiam † Præcepisti
138 צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדֹתֶיךָ וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃
tuorum verborum sunt obliti quia :meus zelus me Succidit
139 צִמְּתַתְנִי קִנְאָתִי כִּי־שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ

* inquam, recta censui:
† mendacii
*illuminat,& intelligere facit
† aperui:
פְּתָח אור
צוה
* consuetudinem tuam
† dominabitur mihi
פדה
* Faciẽ tuam
† Riui
חקק
* ab
† es
* iudicium tuum.
† nobis
עוד

Probatus est sermo tuus
x צור
† illum.
* sum.
† tamen

tuus seruus & ,valde tuum dictum Purificatum .mei hostes
x צָרָי׃ צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעַבְדְּךָ
tuorũ † præceptorũ :despectus & ,ego * Paruulus .illud † dilexit
אֲהֵבָהּ׃ 141 צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ
:seculum in iustitia tua Iustitia .sum oblitus non
לֹא שָׁכָחְתִּי׃ 142 צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם
:me inuenerunt angustia & Afflictio :veritas tua lex &

y אמן
* sunt

וְתוֹרָתְךָ y אֱמֶת׃ 143 צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי
tuorum testimoniorũ Iustitia .* meæ delectationes tua præcepta
מִצְוֺתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ 144 צֶדֶק עֵדְוֺתֶיךָ
toto in Clamaui .viuam &,me fac intelligere seculum in

a בין

לְעוֹלָם a הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃ 145 ק קָרָאתִי בְכָל־
.custodiam tua statuta :Domine me exaudi corde

b ענה c נצר
Clamaui ad

לֵב b עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ c אֶצֹּרָה׃
.tua testimonia custodiam & :me serua ,te Inuocaui

d ישע

146 קְרָאתִיךָ d הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ׃
verbum ad :clamaui & ,crepusculo in Præueni

יתיר ;

147 קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה לִדְבָרְךָ
meditandum ad :vigilias mei oculi Præuenerunt .expectaui tuum

† eloquio.
e שוח

יִחָלְתִּי׃ 148 קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת e לָשִׂיחַ
Domine :tuã,misericordiã secundũ audi meã Vocẽ .tuo dicto † in
בְּאִמְרָתֶךָ׃ 149 קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ יְהוָה
Appropinquauerunt .me viuifica tuum iudicium secundum

f חיה

כְּמִשְׁפָּטֶךָ f חַיֵּנִי׃ 150 קָרְבוּ

cogitationẽ malam:
g זמם h ירה
* Propeus

.se elongauerunt tua lege à :nefarium cogitatum sequẽtes
רֹדְפֵי g זִמָּה h מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃
tua præcepta omnia & :Domine tu Propinquus *

† sunt

151 קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־מִצְוֺתֶיךָ
:tuis testimoniis de noui Antea .veritas †

i אמן
k עוד

i אֱמֶת׃ 152 קֶדֶם יָדַעְתִּי k מֵעֵדֹתֶיךָ

.ea fundasti feculum in quia
כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃
tuæ legis quia :me erue & ,meam afflictionem Vide
153 ר רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ ‏ [l] עָנְיִי Iudica iudicium meum
:me redime & ,meam litem Litiga .sum oblitus non
לֹא שָׁכָחְתִּי׃ 154 m רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי ‏ [m] רוב
impiis ab est Longè .me viuifica tuum eloquium propter
לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃ 155 רָחוֹק מֵרְשָׁעִים
tuæ Misericordiæ .quæsierunt non tua statuta quia :salus
יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ׃ 156 רַחֲמֶיךָ ‏ [n] חקק
* Multi .me viuifica tua iudicia secundū.Domine multæ * sunt
רַבִּים׀ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי׃ 157 o רַבִּים ‏ [o] רבב
declinaui non tuis testimoniis à .mei hostes & ,me persequentes
רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֹתֶיךָ לֹא נָטִיתִי׃
quia :sum affectus tædio & ,prævaricantes Vidi
158 p רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה אֲשֶׁר ‏ [p] ראה
tua præcepta quia Vide .custodierunt non tuum eloquium
אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמָרוּ׃ 159 רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ
.me viuifica tuam misericordiam secundum Domine :dilexi
אָהָבְתִּי יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי׃ *
omne seculum in & :veritas tui verbi *Caput* Principium
160 רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־
.tuæ iustitiæ iudicium
מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ׃
expauit † tuo verbo à & :gratis me sunt persecuti Principes † timuit
161 שׂ שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרְיךָ פָּחַד ‏ יתיר ;
:tuo eloquio super *ego Gaudens* * .meum cor * Gaudeo
לִבִּי׃ 162 q שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ ‏ [q] שוש † qui inuenit spolia multa.
odiui *Falsitatem* *multum spolium inueniens* † sicut Mendacium
כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ 163 שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי
& abominatus

die in Septies .dilexi tuam legem :fum abominatus &
וְאֲתַעֵבָה תוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ 164 שֶׁבַע בַּיּוֹם
multa Pax .tuæ iuftitiæ iudicia fuper .te laudaui
הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ 165 שָׁלוֹם רָב
† est .offenfio eis † non & :tuam legem diligentibus
לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃
Expectaui tua præcepta & :Domine tuam falutem in Speraui
ישע צוה 166 שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֺתֶיךָ
:tua teftimonia mea anima Cuftodiuit .feci
עָשִׂיתִי׃ 167 שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ
.vehementer ea diligo &
וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃
omnes quia :tua teftimonia & ,tua præcepta Cuftodiui
עוד 168 שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ כִּי כָל־
* funt tuas facies ad † meus clamor Appropinquet .te coram * meæ viæ
† coram te
רנן דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃ 169 תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ
Veniat .me fac intelligere tuum verbum fecundum :Domine
בין יְהוָה כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי׃ 170 תָּבוֹא
coram te: .me erue tuum eloquium fecundū :tuas facies ad mea deprecatio
נצל תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי׃
me docueris cùm .laudem mea labia Eructabunt
נבע חקק 171 תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי
* Loquetur :tuum eloquium mea lingua Refpondebit * .tua ftatuta
ענה חֻקֶּיךָ׃ 172 תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ
† funt .iuftitia † tua mandata omnia quia
כִּי כָל־מִצְוֺתֶיךָ צֶּדֶק׃
tua præcepta quoniam :mihi auxiliandum ad tua manus Sit
היה 173 תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ
:Domine tuam falutem Defideraui .elegi
בָחָרְתִּי׃ 174 תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה

,mea anima Viuet .meæ deliciæ tua lex & delectationes

תְּחִי־־נַפְשִׁי b 175 וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ a יְרֵה ° הָיָה a

Erraui .me adiuuabunt tua iudicia & :te laudabit &

תָּעִיתִי c 176 יַעְזְרֻנִי׃ וּמִשְׁפָּטֶךָ וּתְהַלְלֶךָּ תְּעַת c

suorum mandatorũ quia :tuum seruum quære ,periens agnus sicut pecus perditum

מִצְוֺתֶיךָ כִּי עַבְדֶּךָ בַּקֵּשׁ אֹבֵד כְּשֶׂה

.oblitus sum non

לֹא שָׁכָחְתִּי׃

PSALMVS CXX. מזמור קכ

angustia in Dominum Ad :graduum Canticum

בַּצָּרָתָה e יְהוָה אֶל־־הַמַּעֲלוֹת שִׁיר d 1 שִׁיר e צִיר d

erue Domine .me exaudiuit & ,clamaui :mihi mea,

הַצִּילָה יְהוָה 2 וַיַּעֲנֵנִי׃ f קָרָאתִי לִי עָנָה f

.dolosa lingua à :falsitatis * labio à meam animam * mendaci:

רְמִיָּה׃ מִלָּשׁוֹן מִשְּׂפַת־־שֶׁקֶר נַפְשִׁי

lingua tibi addet † quid & ,tibi dabit Quid † apponet

לָשׁוֹן לָךְ וּמַה־־יֹּסִיף לָךְ מַה־־יִּתֵּן f 3 נָתַן f

sum :acutæ potentis Sagittæ .dolosa

עִם שְׁנוּנִים גִּבּוֹר חִצֵּי g 4 רְמִיָּה׃ חֵצֶן g

sum peregrinatus quia ,mihi Heu genistarum * carbonibus * iuniperorũ.

גַרְתִּי h כִּי־־אוֹיָה־־לִי 5 גַּחֲלֵי רְתָמִים׃ גּוּר h

.Chedar tentoriis * cum habitaui :Mesech † † in * tabernaculis

קֵדָר׃ עִם־אָהֳלֵי שָׁכַנְתִּי מֶשֶׁךְ

habente odio cum ,mea anima sibi habitauit Multum

שׂוֹנֵא עִם נַפְשִׁי שָׁכְנָה־לָּהּ רַבַּת i 6 רָבַב i

:loquebar cùm & ,pax † Ego .pacem † eram vir pacis

אֲדַבֵּר וְכִי אֲנִי־־שָׁלוֹם 7 שָׁלוֹם׃

.bellum ad * ipsi * loquebãtur

הֵמָּה לַמִּלְחָמָה׃

PSALMVS CXXI. מזמור קכא

:montes ad meos oculos Leuabo .graduum Canticum

k נָשָׂא — 1 שִׁיר לַמַּעֲלוֹת k אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים

Domino cum à meum Auxilium .meum auxiliū veniet vnde

מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃ 2 עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה

† qui fecit — .terram & cælum facente †

עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

*permittet vt declinet pes tuus: †qui custodit *qui custodit — .te custodiens † dormitabit neq: ,tuū pedem nutandū ad dabit * Non

3 אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃

Israel custodiens * dormiet neque dormitabit non Ecce

4 הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃

Per diem — manum super tua vmbra Dominus :tuus custos Dominus

l צַלְ — 5 יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה l צִלְּךָ עַל־יַד

* neque — & * ite percutiet non sol Interdiu † .tuam dexteram

m נָכָה — יְמִינֶךָ׃ 6 יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־m יַכֶּכָּה

† per noctem — :malo omni ab te custodiet Dominus .noctem † luna

n רוּעַ — וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ 7 יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־n רָע

custodiet Dominus .tuam animam custodiet

יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ 8 יְהוָה יִשְׁמָר

* exitum † introitum * hoc tēpore — .seculum in vsque & nunc * ex :tuum intrare † & ,tuum egredi *

o יָצָא — o צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

PSALMVS CXXII. מזמור קכב

† cum — dicentibus in * sum Lætatus .Dauidi graduum Canticum

p טוֹר — p 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים

† in — .ibimus Domini domum † ,mihi

q יָלַךְ — לִי בֵּית יְהוָה q נֵלֵךְ׃

.Ierusalem tuis portis in ,nostri pedes fuerunt Stantes

2 עֹמְדוֹת [r] הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם׃ — [r] הָיָה

est iuncta *quae* † ,ciuitas vt ,*aedificata* * Ierusalaim — * quæ ædificatur. † cui

3 יְרוּשָׁלִַם [s] הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ — [s] בָּנָה

.*Iah* * tribus ,tribus ascenderunt illuc Quia .simul *sibi* — * Domini

4 שֶׁשָּׁם [t] עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ יַחְדָּו׃ — [t] עָלָה

.Domini nomini confitendum ad :Israeli testimonium

[u] עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל [x] לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה׃ — [u] עוּד [x] יָדָה

solia * :iudicium ad *solia* † sederunt ibi Quia — † sedes * sedes

5 כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת

Ierusalaim pacem Postulate .Dauid domui

6 לְבֵית דָּוִד׃ שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִָם

.te diligentes *erunt quieti* † — † prosperabuntur *antemuralibus tuis: prosperitas in domibus

[y] יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃

.tuis *palatiis in tranquillitas :tuo antemurali* * in pax Sit

7 [z] יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ — [y] שָׁלָה [z] הָיָה

pacem nunc loquar ,meos *socios* † & ,meos fratres Propter — † proximos

8 לְמַעַן אַחַי [a] וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם — [a] רָעָה

quaeram :nostri Dei Domini domum Propter .te in

בָּךְ׃ 9 לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה

.tibi bonum

טוֹב לָךְ׃

PSALMVS CXXIII. מזמור קכג

meos oculos leuaui te Ad .graduum Canticum

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי

.caelis in *sedens* qui habitas

הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃

,ſuorum dominorum manum ad ſeruorum oculi ſicut Ecce

2 הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם

dominæ — noſtri oculi ita ;ſuæ *hera* manum ad ancillæ oculi ſicut

כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ

.noſtri miſereatur donec :noſtrũ Deum Dominum ad

[a] חָנַן — אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד [a] שֶׁיְּחָנֵּנוּ׃

multum quia :noſtri miſerere ,Domine noſtri Miſerere

[b] רָבַב — 3 חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־[b] רַב

noſtra anima ſibi eſt ſatiata Multùm .deſpectione ſumus ſatiati

שָׂבַעְנוּ בוּז׃ 4 [b] רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ

† abundantium: & — .ſuperborum deſpectione :*peccatorum* † ſub annatione

[c] גָּאָה — הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז [c] לִגְאֵיוֹנִים׃

PSALMVS CXXIIII. מזמור קכד

* eſſet — Dominus * Niſi .Dauid ipſi * graduum Canticum

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה

† nobiſcum: — .Iſrael nunc dicat .*nobis* † fuit qui

שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃

* eſſet nobiſcũ: cùm ſurrexerunt aduerſum — .homines nos *ſuper ſurgendo in* ·*nobis* fuit qui Dominus * Niſi

2 לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃

.nos in corũ *naſum iraſcendo in* † ,nos deglutiſſent viuos Tunc

[d] חָיָה [e] חָרָה — 3 אֲזַי [d] חַיִּים בְּלָעוּנוּ [e] בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃

† cùm iraſceretur furor — tranſiſſet torrens † .nos *inundaſſent* * aquæ Tunc

* operuiſſent † & — 4 אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר

.noſtram animam ſuper

עַל־־נַפְשֵׁנוּ׃

* aqua ſuperba. — .*tum*[illegible] *aqua* * ,noſtram animam ſuper tranſiſſet Tũc

5 אֲזַי עָבַר עַל־־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים׃

.eorum dentibus prædam † nos dedit non qui ,Dominus Benedictus † in
6 בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף [f] לְשִׁנֵּיהֶם׃ [f] שֵׁן
:*irretientium* * laqueo de euasit auis sicut nostra Anima † venantium:
7 נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה [g] מִפַּח [h] יוֹקְשִׁים [g] פוּחַ [h] יָקֹשׁ
nostrum Adiutorium .euasimus nos & ,est contritus laqueus
הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃ 8 עֶזְרֵנוּ
.terram & cælum *facientis* :Domini nomine in qui fecit
בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

PSALMVS CXXV. מזמור קכה

mons sicut * :Domino in *Confidentes* .graduum Canticum — Qui confidūt * erunt
1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר־ [l] שור
.manebit seculum in * ,commouebitur non † ,Siion — † qui * sed
צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט לְעוֹלָם [k] יֵשֵׁב׃ [k] יָשַׁב
circum * Dominus & ,*ipsam* *circum* † montes Ierusalem — † in circuitu suo * in circuitu populi sui ex hoc tempore
2 יְרוּשָׁלַםִ הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה סָבִיב־
requiescet non Quia .seculum in vsque & ,*nunc ex* ,*suũ populum*
לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ 3 כִּי לֹא יָנוּחַ
non *vt* † iustorum sortem super impietatis virga † ne
שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־
.suas manus iniquitatem *in* † iusti mittant † ad
יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם׃
,suis cordibus in rectis & :bonis Domine Benefac
4 [l] הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃ [l] טוב
Dominus eos faciet ambulare ,*suis tortuositatibus peruertentes* * Et — * Declinantes autem in peruersitates suas
5 [m] וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם [n] יוֹלִיכֵם יְהוָה [m] נָטָה [n] יָלַךְ
.Israel super † pax :iniquitatem operantibus cum † autem erit
אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

PSALMVS CXXVI. מזמור קכו

Quando redire fecit Dominus captiuitatem
שׁוב °

reuerſionem Dominũm conuertendo In graduum Canticum
1 שִׁיר הַמַּעֲרוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־°שִׁיבַת
riſu eſt repletum Tunc .ſomniantes veluti fuimus :Siion
צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃ 2 אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק

† laudes
* inter gétes
רִנָּן p
עָשָׂה q

:gentibus in * dixerunt tunc :praconio † noſtra lingua & ,noſtrũ os
פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ pרִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם
.iſtis cum facere Dominus Magnificauit
הִגְדִּיל יְהוָה qלַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃

הָיָה r

fuimus :nobiſcum facere Dominus Magnificauit
3 הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ r הָיִינוּ

שביתנו
ק

,noſtram captiuitatem Domine fac Redire .lætantes
שְׂמֵחִים׃ 4 שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵנוּ

arido.
Qui ſeminãt cũ lacrymis, cum laude

:lachryma in Seminantes .meridie in torrentes ſicut
כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃ 5 הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה
flendo & ,ibit Eundo .metent praconio in
בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ 6 הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה

† pretioſum ſemen
* cum laude.
בוא z

,praconio in * veniet veniendo :ſeminis tractionem † portans
נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע z בֹּא־יָבֹא בְּרִנָּה
.ſuos manipulos portans
נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו׃

PSALMVS CXXVII. מזמור קכז

Laborant in ea qui ædificant eam:
בֹּנָה b

non Dominus Si .Salomoh ipſi graduum Canticum
1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם־יְהוָה׃ לֹא־
eius adificatores laborauerunt fruſtra :domum ædificet
יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא עָמְלוּ b בוֹנָיו

frustra ,ciuitatem custodiat non Dominus Si :ea in
בו אם־יהוה לא־ישמר־עיר שוא
manicantibus † vobis * Frustra .custos vigilauit † | † vigilat * est + maturantibus * &
שקד שומר: 2 שוא לכם משכימי
panem edentibus * ,sedere tardantibus ,surgere
קום מאחרי־שבת אכלי לחם | ישב [e]
,somnum suo dilecto dabit sic :dolorum
העצבים כן [d] יתן לידידו [e] שנא: | נתן [d] ישן [e]
,ventris fructus merces ,filii Domini hæreditas Ecce
3 הנה נחלת יהוה בנים שכר [e] פרי הבטן: | פרה [e]
.iuuentutum filii ita :potentis manu in sagittæ Sicut
4 כחצים ביד־גבור כן בני הנעורים: | חצץ [f]
suam pharetram impleuit qui viri Beatitudines | Beatus vir
5 אשרי הגבר אשר מלא את־אשפתו
cum fuerint locuti cum :afficientur pudore non ,ipsis ex
מהם לא־[g]יבשו כי־ידברו את־ | יבש [g]
.porta in inimicis
אויבים בשער:

PSALMVS CXXVIII. מזמור קכח

timentis * omnis Beatitudines † .graduum Canticum | † Beatus * qui timet
1 שיר המעלות אשרי כל־ירא
tuarum volarum * Laborem .eius viis in ambulantis † :Dominũ
יהוה ההלך בדרכיו: 2 יגיע כפיך | † qui ambulat * manuum + beatus eris, * erit
† tua Vxor .* tibi bonum & ,tuæ beatitudines † :comedes quia
כי תאכל אשריך וטוב לך: 3 [h] אשתך | איש [h]
tui filii ,tuæ domus lateribus in fructificans vitis sicut
כגפן פריה בירכתי ביתך בניך

* in circuitu | .tuæ mensæ *circum* * ;olearum plantationes sicut
כְּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃

† qui timet | .Dominum *timens* † vir benedicetur sic quia Ecce
4 הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה׃

videas bonũ | *bono in* *vide* & ,Sion ex Dominus tibi Benedicat
5 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב

* vitæ tuæ. | *vide* † Et .*tuarum vitarum* * diebus omnibus ,Ierusalaim
יְרוּשָׁלָם כֹּל [i] יְמֵי [k] חַיֶּיךָ׃ 6 וּרְאֵה־ | [i] יוֹם [k] חַיָּה

.Israel super paeem .tuis filiis filios
[l] בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃ | [l] בְּנָה

PSALMVS CXXIX. מזמור קכט

me affecerunt angustiis Multùm .graduum Canticum
1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת [m] צְרָרוּנִי | [m] צור

ab adolescẽtia mea: | .Israel nunc dicat *:meis pueritiis à*
מִנְּעוּרָי יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃

ab adolesceẽtia mea:verũ | nōn *etiam* *:meis pueritiis à* me affecerunt angustiis Multùm
2 רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא־

arauerunt meum dorsum Supra .mihi præualuerunt
יָכְלוּ לִי׃ 3 עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ

.suum sulcum protraxerunt longum in .arantes
חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ [n] לְמַעֲנוֹתָם׃ | למענותם [n] עָנָה

.impiorum funes concidit :iustus Dominus
4 יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים׃ | ק

* redibunt † qui odio habent | .Sion *odientes* † omnes :retrorsum *recedent* * & ,afficientur Pudore
5 יֵבֹשׁוּ [o] וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃ | [o] סוג

* educatur, | .exaruit *,erumpat* * antequam quæ .tectorum herba sicut Erunt
6 יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ׃

suum sinum & :metens * suam *volam* † impleuit non Qua
7 שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ
transeuntes dixerunt non † Et ,manipulos *colligens*
8 מְעַמֵּר׃ וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים
vobis benediximus :vos *ad* * Domini Benedictio
בִּרְכַּת־יְהוָה אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם
.Domini nomine in
בְּשֵׁם יְהוָה׃

† manum
* qui metit: nec brachiū suū qui congregat
† de qua
P כַּפַּף
* super

PSALMVS CXXX. מזמור קל

.Domine te *inuocaui* profundis De graduum Canticum
1 a שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃
intentæ tuæ aures sint .*mea voce in* † audi Domine
2 אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי b תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת
iniquitates Si .mearum deprecationum vocem ad
3 לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃ אִם־c עֲוֹנוֹת
tecum Quia † *stabit* quis Domine :*Iah* * obseruaueris
4 תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד׃ כִּי־עִמְּךָ
,Dominum Expectaui .timeberis ideo ,*venia*
5 הַסְּלִיחָה לְמַעַן d תִּוָּרֵא׃ e קִוִּיתִי יְהוָה
,*sum præstolatus* * eius verbo in & :mea anima expectauit
קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי׃
custodibus matutino in custodibus pra † Dominum ad mea Anima
6 נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים
cum quia ,Dominum ad Israel Expecta ,*matutino in*
7 לַבֹּקֶר׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עִם־
ipse Et .redemptio eo cum multa & :misericordia * Domino
8 יְהוָה הַחֶסֶד f וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ וְהוּא
,eius iniquitatibus omnibus ex Israel redimet
יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנֹתָיו׃

clamaui ad
a שור
† vocē meā &
b הָיָה
c עוה
* Domine,
† Siquidem apud te est remissio
e קוה d ירא
* fiduciam habui.
† ante custodes matutinos ante custodes inquā matutinos.
* est
f רבה

PSALMVS CXXXI. מזמור קלא

est exaltatum non Domine .Dauid ipsi graduum Canticum

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה׀ לֹא־גָבַהּ

ambulaui neque ,mei oculi sunt elati neque ,meum cor

לִבִּי וְלֹא־gרָמוּ עֵינַי וְלֹא־הִלַּכְתִּי

g רום

† neque
* supra me.
Nisi

,me præ * mirabilibus in & † ,magnis in

בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃

,meam animam feci silere & ,posui non Si

2 אִם־לֹא hשִׁוִּיתִי iוְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי

h שוה i דום

†,est in

me super † ablactatus sicut :suam matrem super ablactatum sicut

כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי

* Spera
† in Domino.

,Dominum ad † Israel Expecta * .mea anima

נַפְשִׁי׃ 3 יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה

* hoc tempore

.seculum in vsque & ,nunc * ex

מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

PSALMVS CXXXII. מזמור קלב

:Dauid Domine Memento .graduum Canticum

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת

.Domino iurauit Qui .eius afflictionis vniuersæ

כָּל־kעֻנּוֹתוֹ׃ 2 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָה

k ענה

† &

introiero Si .Iahacob potenti vouit †

נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃ 3 אִם־אָבֹא

tabernaculũ

lectum super ascendero si :meæ domus tentoriorum in

בְּאֹהֶל בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ

strati mei,

:meis oculis somnum dedero Si .meorum stratorum

יְצוּעָי׃ 4 אִם־אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינַי

locum inueniam Donec .dormitationem meis palpebris* * &

לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה׃ 5 עַד־אֶמְצָא מָקוֹם

.Iahacob forti habitacula † :Domino † &

לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃

eam inuenimus :Ephratah in eam audiuimus Ecce

6 הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ

;eius tabernacula in Introibimus .siluæ campis in

בִּשְׂדֵי־יָעַר׃ 7 נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו

.eius pedum scabello nos incuruabimus * * &

l נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ [l] שָׁחָה

arca & ,tu tuam requiem ad Domine Surge

8 קוּמָה יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן

tui sancti & :iustitiam induant tui Sacerdotes tuæ fortitudinis

m עֻזֶּךָ׃ 9 כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ [m] עָזַז

ne tuum seruum Dauid Propter .exultent

n יְרַנֵּנוּ׃ 10 בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־ [n] רָנַן

.tui *Vncti facies* † auertas † faciem Christi

o תָּשֵׁב p פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ [o] יָשַׁב [p] פָּנָה

auertetur non ,veritatem Dauid ipsi Dominus Iurauit

11 נִשְׁבַּע־יְהוָה׀ לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב

.tibi *solio in* * ponam ,tui ventris fructu de .ea ab * super solium tuum

מִמֶּנָּה q מִפְּרִי בִטְנְךָ r אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃ [q] פָּרָה

meum testimonium & ,meũ pactum tui filii custodierint Si [r] שׁוּת

12 אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ׀ בְּרִיתִי s וְעֵדֹתִי [s] עוּד

perpetuum † in vsque eorum filii etiam ,*eos* docebo quæ † seculum,

זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד

Dominus elegit Quoniam .*tibi solio in* * sedebunt * super soliũ tuum.

יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃ 13 כִּי־בָחַר יְהוָה

.sibi habitaculum *in* † desiderauit :Siion *in* † vt esset

בְּצִיּוֹן אִוָּהּ t לְמוֹשָׁב לוֹ׃ [t] יָשַׁב

feculum — quoniã .habitabo hic ,*perpetuum* in vſque mea requies Hæc

14 זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי

:benedicam benedicendo eius Eſcæ .eam deſideraui

[a] אוה [b] צוד — [a] אִוִּתִיהָ׃ 15 [b] צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ

† & pauperes — induam eius ſacerdotes Et .pane ſaturabo eius egenos †

אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃ 16 וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ

* ſancti — .exultabunt exultando eius *pij* * & :ſalutem

יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃

† vigere
* paraui — lucernam *diſpoſui* * :Dauid cornu faciam *germinare* † Ibi

17 שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר

† Chriſto — pudorem induam eius Inimicos .meo *vncto* †

[c] בוש — לִמְשִׁיחִי׃ 18 אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ [c] בֹּשֶׁת

.eius corona florebit eum ſuper &

וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃

PSALMVS CXXXIII. מזמור קלג

quàm & bonum quàm Ecce .Dauid ipſi graduum Canticum

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־

optimum oleum Sicut .pariter etiam fratres habitare ,iucundũ

נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם־יָחַד׃ 2 כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב

:Aharon barbam ,barbam ſuper deſcendens ,caput ſuper

quodque de-ſcendit — עַל־הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל־הַזָּקָן זְקַן־אַהֲרֹן

* oram — .eius veſtimentorum *os* * ſuper *deſcendens quod*

[d] פה — שֶׁיֹּרֵד עַל־[d]פִּי מִדּוֹתָיו׃

:Sion montes ſuper *deſcendens* † qui Chermon ros Sicut

† deſcendit — 3 כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן

* & vitam — vſque *vitas* * ,benedictionem Dominus præcepit ibi Quoniam

כִּי שָׁם צִוָּה יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים

ſeculum in

עַד־הָעוֹלָם׃

PSALMVS CXXXIIII. מזמור קלד

Domino Benedicite *Ecce* † .graduum Canticum † Eia
1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה׀ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה
Domini domo in *ſtantes* * ,Domini ſerui omnes * qui ſtatis
כָּל־עַבְדֵי יְהוָה הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה
benedicite & :ſanctitatem † veſtras manus Leuate .noctibus in † ad
בַּלֵּילוֹת׃ 2 ᵉשְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ ᵉנְשָׂא
faciens * ,Siion ex Dominus tibi Benedicat .Domino * qui fecit
אֶת־יְהוָה׃ 3 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה
.terram & cælum
שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

PSALMVS CXXXV. מזמור קלה

ſerui laudate :Domini nomen Laudate .Iah-Hallelu † † *Laudate Dominum*
1 הַלְלוּ יָהּ׀ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי
atriis in ,Domini domo in *ſtantes* * Qui .Domini * ſtatis
יְהוָה׃ 2 שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת
:Dominus bonus quia ,*Iah*-Laudate .noſtri Dei domus Dominum
בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ 3 הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה
Iahacob Quoniam .iucundum quia ,eius nomini canite
זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃ 4 כִּי־יַעֲקֹב
,noui ego Quia .*ſuum peculium in* * Iſrael :*Iah* † ſibi elegit † Dominus. * vt ſit peculiaris ſibi.
בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ 5 כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי
omnibus præ noſter *Dominus* † & :Dominus magnus quod † Deus
כִּי־גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־

fecit Dominus voluit quæ Omnia .diis

אֱלֹהִים׃ 6 כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה

.voraginibus omnibus & ,maribus in :terra in & cælo in

בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃

Qui ascēdere facit nubes ,terræ extremo ab *vapores faciens* *Ascendere*

[f] עלה — 7 [f] מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ

† facit qui educit — ventum *educens* :*facit* † pluuiam ad fulgura

[g] יצא — בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה [g] מוֹצֵא רוּחַ

:Aegypti primogenita percussit Qui ,suis thesauris de

[h] נכה — מֵאוֹצְרוֹתָיו׃ 8 [h] שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם

.iumentum ab vsque homine ab

מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה׃

tui medio in prodigia & signa Misit

[i] אות — 9 שָׁלַח [i] אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי

percussit Qui .eius seruos omnes in & ,Parhohin :Aegypte

מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃ 10 שֶׁהִכָּה

.fortes reges occidit & :multas gentes

[k] רבב — גּוֹיִם [k] רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים׃

:Basan regem Hogh & ,Emoræum regem Sichon

11 לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן

eorum terram dedit Et Chenahan regna omnia &

וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן׃ 12 וְנָתַן אַרְצָם

Domine .suo populo Israel hæreditatem ,hæreditatem

נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ 13 יְהוָה

generatione in tua memoria Domine :seculum in tuum nomen

[a] דור — שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ [a] לְדֹר־

:suo populo Dominus faciet iudicium Quia .generationem &

וָדֹר׃ 14 כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ

ignoscet. Simulachra — ,gentium *Dolores* *pœnitentia ducetur* suis seruis *super* &

וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃ 15 עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם

,eis * Os .hominis manuum opus :aurum &,argentum — * est

כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ 16 פֶּה לָהֶם

.videbunt non & ,eis † oculi :loquentur non & — † sunt

וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא b יִרְאוּ׃ — b רָאָה

spiritus est non etiam :auscultabunt non & ,eis * Aures — * sunt

17 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין־יֶשׁ־רוּחַ

omnis † ,ea facientes sint ipsa Sicut .ipsorum ore in — † &

c בְּפִיהֶם׃ 18 כְּמוֹהֶם יִהְיוּ d עֹשֵׂיהֶם כֹּל — c פֶּה d עָשָׂה

benedicite Israel Domus † .eis in fidens * qui — * fidit † Familiæ

אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ 19 בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ

.Domino benedicite Aharon domus * :Domino — * familiæ

אֶת־יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ — † Familiæ qui timetis

Dominum timentes :Domino benedicite Leui Domus †

20 בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה

Dominus Benedictus .Domino benedicite

בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ 21 בָּרוּךְ יְהוָה

.Iah Hallelu * .Ierusalaim habitans :Sion ex — qui habitat in

מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלִָם הַלְלוּ יָהּ׃ — * Laudate Dominum.

PSALMVS CXXXVI. מזמור קלו

seculum in quoniam:bonus quoniam Domino Confitemini

1 e הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם — e יָדָה

quoniam :deorum Deo Confitemini .eius misericordia

חַסְדּוֹ׃ 2 הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי

Domino Confitemini .eius misericordia seculum in

לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 3 הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי

Facienti .eius misericordia seculum in quoniam ,dominorum — Et qui fecit

הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 4 לְעֹשֵׂה

.eius misericordia seculum in quoniam :soli magna mirabilia — solus;

נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

Fa-nti

Et qui fecit | seculum in quoniam :intelligentia in cælos *Facienti*

ᶠבין 5 לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם ᶠבִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם

Et qui extendit | :aquas super terram *Expandenti* .eius misericordia

6 חַסְדּוֹ׃ לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם

Et qui fecit | luminaria *Facienti* .eius misericordia seculum in quoniam

7 כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה אוֹרִים

.eius misericordia seculum in quoniam :magna

גְדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

seculum in quoniam :die in dominium ad Solem

8 אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם

dominia ad stellas & Lunam .eius misericordia

9 חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת

.eius misericordia seculum in quoniam :nocte in

בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

† Et qui percussit * cum | quoniam :eorum primogenitis *in* * Aegyptum *Percutienti* †

ᵍנַכֵּה 10 ᵍלְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי

Israel eduxit † Et .eius misericordia seculum in

† qui ʰיָצָא 11 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ʰוַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל

.eius misericordia seculum in quoniam :eorum medio de

מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

quoniam :extento brachio in & ,forti manu In

ⁱנָטָה 12 בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ ⁱנְטוּיָה כִּי

* Et qui diuisit † carectosum | Suph † mare *Scindenti* * .eius misericordia seculum in

13 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְגֹזֵר יַם־סוּף

.eius misericordia seculum in quoniam :diuisiones in

לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

* per | seculum in quoniam :eius medium *in* * Israel fecit transire Et

14 וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם

† exercitum | eius *virtutem* † & ,Parhoh excussit Et .eius misericordia

15 חַסְדּוֹ׃ וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ

Q

.eius miſericordia ſeculum in quoniam :Suph * mare in — * carectoſum:

בים־סוף כי לעולם חסדו׃

ſeculum in quoniam :deſerto in * ſuum populum Deducenti † — † Qui ambulate fecit * per deſertum:

16 [k] למוליך עמו במדבר כי לעולם — [k] ילך

quoniam :magnos reges Percutienti † .eius miſericordia — † Et qui percuſſit

חסדו׃ 17 למכה מלכים גדלים כי

:fortes reges occidit Et .eius miſericordia ſeculum in

לעולם חסדו׃ 18 ויהרג מלכים אדירים

.eius miſericordia ſeculum in quoniam

כי לעולם חסדו׃

ſeculum in quoniam :Emorræum regem Sichon

19 לסיחון מלך האמרי כי לעולם

ſeculum in quoniam .Baſan regem Hogh Et .eius miſericordia

חסדו׃ 20 ולעוג מלך הבשן כי לעולם

:hæreditatem in eorum terram dedit Et .eius miſericordia

חסדו׃ 21 ונתן ארצם לנחלה

Hæreditatem .eius miſericordia ſeculum in quoniam

כי לעולם חסדו׃ 22 נחלה

.eius miſericordia ſeculum in quoniam :ſuo ſeruo Iſrael

לישראל עבדו כי לעולם חסדו׃

ſeculum in quoniam :noſtri fuit memor noſtra humilitate in Qui

23 שבשפלנו זכר לנו כי לעולם

quoniam :noſtris hoſtibus ab nos redemit Et .eius miſericordia

חסדו׃ 24 ויפרקנו [l] מצרינו כי — [l] צור

:carni omni panem Dans .eius miſericordia ſeculum in — Qui dat

לעולם חסדו׃ 25 נתן לחם לכל־בשר

Deo Confitemini .eius miſericordia ſeculum in quoniam

כי לעולם חסדו׃ 26 [m] הודו לאל — [m] ידה

.eius miſericordia ſeculum in quoniam :cæli

השמים כי לעולם חסדו׃

PSALMVS CXXXVII. מזמור קלז

:fleuimus etiam ;sedimus ibi Babel flumina ,Super

1 עַל־נַהֲרוֹת׀ בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם[n]־בָּכִינוּ

:eius medio in salices Super .Siion *nos recordando in*

בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן׃ 2 עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ

,*nos petierunt* † ibi Quia .nostras citharas suspendimus

[o]תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ׃ 3 כִּי שָׁם, שְׁאֵלוּנוּ

:*lætitiam nostros vlulatus* † & ,cantici verba * ,nos *captiuantes*

[p]שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה

Cantabimus.Quomodo .Siion cantico de nobis cantate

[q]שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן׃ 4 אֵיךְ נָשִׁיר

.alienigenæ *humum super* * Domini canticum

אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר׃

,mea dextera † obliuiscatur :Ierusalaim tui fuero oblitus Si

5 אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָםִ תִּשְׁכַּח יְמִינִי׃

:tui meminero non si ,meo palato mea lingua Adhæreat

6 תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי[r] לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי

capite *super* * Ierusalaim fecero ascendere non si

אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַםִ עַל־רֹאשׁ

diei Edom filiorum Domine Recordare .meæ lætitiæ

שִׂמְחָתִי׃ 7 זְכֹר יְהוָה׀ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם

ad vsque discooperite ,Discooperite :*dicentium* † ,Ierusalaim

יְרוּשָׁלָםִ הָאֹמְרִים [s]עָרוּ׀ עָרוּ עַד

beatitudines * ,vastata Babel Filia .ea in fundamentum

הַיְסוֹד בָּהּ׃ 8 בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי

.nobis retribuisti quam ,tuam retributionem tibi retribuet qui

שֶׁיְשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ׃

Margin notes:

[n] בָּכָה dum recordaremur.

† postulauerunt à nobis, qui captiuos duxerunt

[o] תָּלָה

* vt diceremus

† citharis suspensis verba lætitiæ:

[p] שָׁבָה

[q] שׁוּר

* in terra

† mei

[r] חֵךְ

* in

† qui dicunt

[s] עָרָה

* beatus

tuos paruulos allidet & ,apprehendet qui *Beatitudines* Beatus

9 אַשְׁרֵי׀ שֶׁיֹּאחֵז׀ וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ

.petram ad

אֶל־הַסָּלַע׃

PSALMVS CXXXVIII. מזמור קלח

coram :meo corde toto in tibi Confitebor .Dauid Ipsi

1 לְדָוִד אוֹדְךָ בְכָל־לִבִּי נֶגֶד — יָרֵה

templum ad * me Incuruabo .tibi canam *Diis* † — † angelis * templo

אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ׃ 2 אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל — שָׁחָה

,tua misericordia super tuo nomini confitebor & ,tuæ sanctitatis

קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה אֶת־שְׁמֶךָ עַל־חַסְדְּךָ

omnia super magnificasti quoniam :tua veritate super &

וְעַל־אֲמִתֶּךָ כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־כָּל־ — אָמַן

,† inuocaui * die In .tuum eloquium † ,tuum nomen — † & * qua † te :

שְׁמְךָ אִמְרָתֶךָ׃ 3 בְּיוֹם קָרָאתִי

.fortitudine *mea anima* † in me *roborabis* * :me exaudisti & — * roborasti * animæ meæ

וַתַּעֲנֵנִי תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי עֹז׃ — עָנָה

quia :terræ reges omnes Domine tibi Confiteantur

4 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ כִּי־

:Domini viis in cantent Et .tui oris eloquia audierunt

שָׁמְעוּ אִמְרֵי־פִיךָ׃ 5 וְיָשִׁירוּ בְּדַרְכֵי יְהוָה — שׁוּר

.Domini gloria † magna quoniam — † est

כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה׃

videbit humilem & Dominus excelsus Quoniam

6 כִּי־רָם יְהוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה

.cognoscet longinquo à *altum* * — * excelsus

וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע׃

,me viuificabis angustiæ *interiori* † in ambulauero Si — † medio

7 אִם־אֵלֵךְ׀ בְּקֶרֶב צָרָה תְּחַיֵּנִי

iram :tuam manum mittes meorum inimicorum *nasum* super

עַל אַף אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ

retribuet ,me pro *perficiet* Dominus 8 ,tua dextera me seruabit &

[c] יִשַׁע [c]וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינֶךָ׃ 8 יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי

opus tuarum manuum *facta* :seculum in tua misericordia ,Domine

יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ

.dimittas ne

אַל־תֶּרֶף׃

PSALMVS CXXXIX. מזמור קלט

† psalmus. ,me inuestigasti Domine ,*cantus* † Dauid ipsi Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר יְהוָה חֲקַרְתַּנִי

* sessionem meam. & resurrectionem meam: *meum resurgere & meũ sedere* * cognouisti Tu .cognouisti &

וַתֵּדָע׃ 2 אַתָּה יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמִי

[d] רֵעָה meam Semitam .longè à meam cogitationem intellexisti

בַּנְתָּה [d]לְרֵעִי מֵרָחוֹק׃ 3 אָרְחִי

† omnes vias meas intellexisti. .*assuenisti* *meis viis omnibus* † & ventilasti meum acubitum &

[e] זָרָה [f] מִלֵּל וְרִבְעִי [e] זֵרִיתָ וְכָל־־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה

* ait nosti tu Domine ecce :mea lingua in sermo * non Quia

4 כִּי אֵין [f]מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ

[g] צור [h] שות posuisti & :me formasti manè & ,Retrò ,ipsum totum

† manum כֻלָּהּ׃ 5 אָחוֹר וָקֶדֶם [g] צַרְתָּנִי [h]וַתָּשֶׁת

* Mirabilior est :me *præ* scientia *Mirabilis* * .tuam *volam* † me super

[i] כָּפַף [k] יָדַע עָלַי [i] כַּפֶּכָה׃ 6 פְלִאיָה [k]דַעַת מִמֶּנִּי

פליאה :tuo spiritu à ibo Quò .*ei* † potero non ,est excelsa

ק נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃ 7 אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ

† eam attingere cælos ascendero Si ?fugiam *tuis faciebus* * à quò &

* facie tua וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃ 8 אִם־[l]אֶסַּק שָׁמַיִם

† es: * si † in inferno .* tu ecce ,*infernum* † fecero stratum * & :*tu* † ibi

* es.

[l] נָסַק [m] יָצַע שָׁם אָתָּה [m] וְאַצִּיעָה שְּׁאוֹל הִנֶּךָּ׃

nouissimo in habitauero :*aurora* * pennas Assumpsero †

9 אֶשָּׂא כַנְפֵי־שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית

me tenebit & me ducet tua manus ibi Etiam *maris* †

10 יָם׃ גַּם־שָׁם יָדְךָ [o] תַנְחֵנִי וְתֹאחֲזֵנִי

:me *occultabit tenebra* † Veruntamen :dixero * Et .tua dextera

11 יְמִינֶךָ׃ וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ [p] יְשׁוּפֵנִי

tenebrositas † Etiam .me circa *lux* * nox &

12 וְלַיְלָה אוֹר בַּעֲדֵנִי׃ גַּם־חֹשֶׁךְ

:lucebit dies sicut nox & ,te à *obscurabit non*

לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָּ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר

.*lux sicut* ,*tenebrositas sicut* *

כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה׃

Vtero in me texisti :meos renes possedisti tu Quia

13 כִּי־אַתָּה [q] קָנִיתָ כִלְיֹתָי [r] תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן

* terribilibus quòd *super* † tibi Confitebor .meæ matris

14 אִמִּי׃ אוֹדְךָ עַל כִּי [s] נוֹרָאוֹת

mea anima & ;tuis operibus mirabilibus sum mirificatus

נִפְלֵיתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי

,te à meum corpus fuit occultum Non .valde *cognoscens* †

15 יֹדַעַת מְאֹד׃ לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ

imis in sum compactus variè * :occulto in fui factus quando

אֲשֶׁר־עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת

super * & ,tui oculi viderunt meum *Informe* † .terræ

16 אָרֶץ׃ גָּלְמִי רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל־

vnum non & * :sunt formata dies *scribentur* † *ipsa* omnia tuo libro

סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד

tuæ cogitationes fuerunt pretiosæ quam mihi Et .*eis in*

17 בָּהֶם׃ וְלִי מַה־יָּקְרוּ [u] רֵעֶיךָ

!earum *capita* † inualuerunt quàm :Deus

אֵל מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם׃

† Si
* luciferi : &
נשא [n]
† occidentis.
נְחָה [o]
* si
† tenebræ occultabunt
שׁוּף [h]
* radiabit
† tenebræ nõ occultabunt aliquid
* tenebræ sicut lux.& lux sicut tenebræ.
קָנָה [q] כָּכַךְ [r]
† eo
* multis
יָרֵא [s]
† cognoscit
* quando
עָשָׂה [t]
† Embrionẽ
* in
† scripta erãt quæ per
* cùm adhuc nullũ eorum extaret.
רֵעָה [u]
† summæ

† & * excitaui mihi molestiam, tamen † sum:

,euigilaui * :multiplicabuntur arena præ † ,eas Dinumerabo

18 אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל [x] יִרְבּוּן הֱקִיצֹתִי

:impium Deus occideris Si .† tecum ego adhuc &

[x] רבה

19 וְעוֹדִי עִמָּךְ׃ אִם־תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ ׀ רָשָׁע

* sanguinolentos:

.me à recedite :*sanguinum* * viros &

וְאַנְשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי׃

† dixerunt contra te abominationem:

vanum in assumpserunt :*nefas in* *te dicent* † ,Qui

[a] אמר [b] זמם

20 אֲשֶׁר [a] יֹמְרוּךָ [b] לִמְזִמָּה נָשֻׂא לַשָּׁוְא

* nomen tuū

Domine te habentes odio Nonne .tui hostes *

21 עָרֶיךָ׃ הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה

† contra inimicos tuos

?afficiar tædio *te in insurgentes in* † & .habebo odio

[c] קום

אֶשְׂנָא [c] וּבִתְקוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט׃

* Perfecto odio † pro inimicis

inimicos in :illos odi *odii* *Perfectione* *

22 תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים

scito & ,Deus me Inuestiga .mihi fuerunt

[d] היה

23 [d] הָיוּ לִי׃ חָקְרֵנִי אֵל וְדַע

vide Et .meas cogitationes scito & ,me proba meum cor

24 לְבָבִי בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי׃ וּרְאֵה

* irritationis † est * per

viam *in* * me due & : † me in *doloris* * via si

[e] נחה

אִם־דֶּרֶךְ עֹצֶב בִּי [e] וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ

† sempiternā.

.*seculi* †

עוֹלָם׃

PSALMVS CXL. מזמור קם

psalmus

Domine me Eripe .Dauid ipsi *cantus* Victori

1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ 2 חַלְּצֵנִי יְהוָה

habente iniquitates custodi.

.me *custodies* *iniquitatum* viro à :malo homine ab

[f] רוע

מֵאָדָם [f] רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי׃

* congregauerunt

congregabunt * die omni ,corde in mala cogitauerunt Qui

3 אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב כָּל־יוֹם יָגוּרוּ

yenenum :serpens sicut suam linguam Acuerunt .bella
מִלְחָמוֹת׃ 4 שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ חֲמַת
me Custodi .Selah .eorum labiis *sub* † aspidis — † in
עַכְשׁוּב תַּחַת שְׂפָתֵימוֹ סֶלָה׃ 5 שָׁמְרֵנִי
inquitatum * viro à ,impii manibus à Domine — * habente iniquitates
יְהוָה מִידֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים
,meos pedes impellere cogitauerunt qui :me *custodie* — custodi
תִּנְצְרֵנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי׃
extenderunt funibus & ,mihi laqueum superbi Absconderunt
6 טָמְנוּ־[g]גֵאִים פַּח לִי וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ — [g] גאה
,mihi posuerunt laqueos :*orbita manum ad* rete — in loco semitæ:
רֶשֶׁת לְיַד־מַעְגָּל מֹקְשִׁים [h] שָׁתוּ־לִי — [h] שות
:tu † meus Deus :Domino Dixi .Selah — † es
סֶלָה׃ 7 אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה
.meatum deprecationum vocem Domine ausculta
הַאֲזִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי׃
operuisti * :meæ salutis fortitudo ,Domine Domine — * operi
8 יֱהוִה אֲדֹנָי [i] עֹז יְשׁוּעָתִי [k] סַכֹּתָה — [i] עזז
.*armatura* † die in meum caput — [k] כָּכַךְ
לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ — † armorum.
eius *malam* cogitationem :*impii* * desideria Domine tradas Ne — * sua impio:
9 אַל־תִּתֵּן יְהוָה [l] מַאֲוַיֵּי רָשָׁע זְמָמוֹ — [l] אוה [m] פוק
:me circundantium Caput .Selah ,se *exaltabunt* ,*prouehas* † ne — † perficias, ne exaltet
אַל־[m]תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה׃ 10 רֹאשׁ [n] מְסִבָּי — [n] סבב
eos super Declinabunt .eos operiet eorum labiorum *labor* * — * mendaciū.
עֲמַל שְׂפָתֵימוֹ [o] יְכַסּוֹמוֹ׃ 11 [p] יִמּוֹטוּ עֲלֵיהֶם — יכסימו ק ימיטו ק
:*profundas* foueas in ,eos faciet cadere ignem in ,prunæ — [o] כסה [p] מוט
גֶּחָלִים בָּאֵשׁ [q] יַפִּלֵם בְּמַהֲמֹרוֹת — [q] נפל
.resurgant ne
בַּל־יָקוּמוּ׃

† nec
vir † terra in firmabitur non linguæ Vir
12 אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכּוֹן בָּאָרֶץ אִישׁ־
* hæc res ad præcipitia
.impulsiones ad * ipsum venabitur :malus rapinæ
r רוע
חָמָס ׃ r רָע יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפֹת׃
judicium Dominus faciet quòd Noui
13 יָדַעְתִּי כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה דִּין
† pauperis:
iusti Veruntamen .mendicorum judicium :afflicti †
ſ עָנִי מִשְׁפַּט אֶבְיֹנִים׃ 14 אַךְ צַדִּיקִים
t יִדָה ſ עָנָה
cum recti habitabunt :tuo nomini confitebuntur
t יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת־
* vultu tuo.
.tuis faciebus *
פָּנֶיךָ׃

PSALMVS CXLI. מזמור קמא

† clamaui ad
festina :te inuocaui † Domine .Dauid ipsi Cantus
1 מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה קְרָאתִיךָ חוּשָׁה
* cum clamauero
.te ad me clamando in * meam vocem ausculta :me ad
לִּי הַאֲזִינָה קוֹלִי בְּקָרְאִי־לָךְ׃
† sicut
* in conspectu tuo
eleuatio :tuas facies ad * suffimentum † mea oratio Firmetur
2 תִּכּוֹן u תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ x מַשְׂאַת
u כַּלָּל x נָשָׂא
† manuum
* sit vt sacrificiũ vesperum.
Domine Pone .vespere munus * meorum volarũ †
y כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב׃ 3 שִׁיתָה יְהוָה
† ostium
* rem malam ad faciendum
.meorum labiorum ianua super † custodi :meo ori custodiam
שָׁמְרָה לְפִי נִצְּרָה עַל־דַּל שְׂפָתָי׃
y כַּפַּף z נָטָה
moliendum ad malum verbum * ad meum cor inclines Ne
4 אַל־z תַּט לִבִּי לְדָבָר רָע לְהִתְעוֹלֵל
opera
:iniquitatem operantibus viris cum impietate in studia
עֲלִלוֹת בְּרֶשַׁע אֶת־אִישִׁים פֹּעֲלֵי־אָוֶן

malleo Percutiat .eorum deliciis in † comedam non & | † cibum voluptatum

ובל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם׃ 5 יֶהֶלְמֵנִי

capitis † oleum ,me increpet & ,misericordia * iustus me | * in † præcipuum

צַדִּיק׀ חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ

,* mea oratio & ,adhuc quoniam :meum caput frangat ne | * est.vt erunt me à

אַל־ ᵃיָנִי רֹאשִׁי כִּי־עוֹד וּתְפִלָּתִי | ᵃ נוא

:eorum iudices petra manus * in sunt Dimissi † .eorum malis in | † Derelicti * locis petrosis

בְּרָעוֹתֵיהֶם׃ 6 נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע שֹׁפְטֵיהֶם

.fuerunt iucunda † quoniam mea verba audient & | † dulcuetūt.

וְשָׁמְעוּ אֲמָרַי כִּי נָעֵמוּ׃ | * ligna

sunt dispersa :terra in * findens & .scindens Sicut

7 כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ בָּאָרֶץ נִפְזְרוּ

te ad Quia .sepulchri ore in nostra ossa

עֲצָמֵינוּ לְפִי שְׁאוֹל׃ 8 כִּי אֵלֶיךָ׀

effundas ne ,speraui te in :mei oculi Domine Domine | ᵇ חסה

יְהוִה אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה ᵇחָסִיתִי אַל־ᶜתְּעַר | ᶜ ערה

tetenderunt *,laquei manibus † à me Custodi .meam animam | † locis * quem ad illaqueandū

נַפְשִׁי׃ 9 שָׁמְרֵנִי מִידֵי ᵈפַח יָקְשׁוּ | ᵈ פוח

Cadent .iniquitatem operantium tendiculis † & ,mihi | † à

לִי וּמֹקְשׁוֹת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ 10 ᵉיִפְּלוּ | * in seculum transibo.

.transeam donec * ego simul :impii eius retinacula in | ᵉ נפל

בְמַכְמֹרָיו רְשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר׃

PSALMVS CXLII. מזמור קמב

.oratio spelunca in ipsum existendo in * Dauidi,ipsi Maschil † | † Intellectus * cum esset

1 מַשְׂכִּיל לְדָוִד ᶠבִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְפִלָּה׃ | ᶠ היה

ad mea voce :clamabo Dominum ad mea Voce

2 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶזְעָק קוֹלִי אֶל־ | in conspectu eius orationem

meam meditationem eius facies ad Effundam .deprecabor Dominum

יְהוָה אֶתְחַנָּן׃ 3 אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו ᵍשִׂיחִי | ᵍ שוח

† in cō'pectu
* Cùm defe-
cerit in

*se inuoluendo In** .annunciabo eius *faciet ad* † meā angustiam
בְּהִתְעַטֵּף 4 צָרָתִי לְפָנָיו אַגִּיד׃ [h]
via in meam semitam cognouisti tu & meus spiritus me *super*
עָלַי רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי בְּאֹרַח־
.mihi laqueum absconderunt ;ambulabam qua
זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ [i] פַח לִי׃

[i] פּוּחַ

† Dū aspicio
ad * video,
† est qui
* agnoscat:
[k] נָכַט [l] נָכַר
† fuga
* est qui quę-
rat
† es
[m] חָסָה

periit ;*cognoscens* * me † non & ,*vide* * & .dexteram *Respice* †
5 [k] הַבֵּיט יָמִין וּרְאֵה וְאֵין־לִי [l] מַכִּיר אָבַד
.meam animam *quærens* * non :me à *refugium* †
מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי׃
:mea spes † Tu ,dixi .Domine te ad Clamaui
6 זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה [m] מַחְסִי
.viuentium terra in mea portio
חֶלְקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃

† clamorem
[n] רָנַן
[o] דָּלַל
[p] נָצַל
* sunt
[q] יָצָא
[r] יָדָה
† mihi.

sum attenuatus quia :meum *præconium* † ad Intende
7 הַקְשִׁיבָה אֶל־[n] רִנָּתִי כִּי־[o] דַלּוֹתִי
robustiores quoniam :me persequentibus à me erue ,valde
מְאֹד [p] הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי אָמְצוּ
meam animam clausura de Educ .me *præ fuerunt* *
מִמֶּנִּי׃ 8 [q] הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי
cum :iusti coronabunt me *in* :tuum nomen laudandum ad
[r] לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי
.*me super* † retribueris
תִגְמֹל עָלָי׃

PSALMVS CXLIII. מזמור קמג

,meam orationem audi Domine .Dauid ipsi Cantus
1 מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה שְׁמַע [s] תְּפִלָּתִי

[s] פָּלַל

.tua iustitia in *,me exaudi *tua veritate in :meas deprecationes ad* ausculta

הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנַי בֶּאֱמֻנָתְךָ [t]עֲנֵנִי בְּצִדְקָתֶךָ׃

:tuo seruo cum iudicium in venias ne Et

2 וְאַל־תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ

Quia .viuens omnis *tuas facies ad erit iustus* † non quia

כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָל־[u]חָי׃ 3 כִּי־

terram ad *contudit* * ,meam animam inimicus est persecutus

רָדַף אוֹיֵב ׀ נַפְשִׁי דִּכָּא לָאָרֶץ

mortuos sicut ,obscuris in me fecit habitare :meam vitam

חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים [x] כְּמֵתֵי

medio in :meus spiritus me *super se inuoluit* † Et .seculi

עוֹלָם׃ 4 וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי

.meum cor desolabitur mei

[y] יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃

omnī in sum meditatus *:quondam à* dierum sum Recordatus

5 זָכַרְתִּי יָמִים ׀ מִקֶּדֶם [z] הָגִיתִי בְכָל־

.meditabor tuarum manuum opere in :tuo opere

פָּעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ [a] אֲשׂוֹחֵחַ׃

lassa terra sicut mea anima :te ad meas manus Expandi

6 פֵּרַשְׂתִּי יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי ׀ כְּאֶרֶץ־עֲיֵפָה

defecit ,Domine me exaudi Velociter .Selah .tibi

לְךָ סֶלָה׃ 7 מַהֵר עֲנֵנִי ׀ יְהוָה [a] כָּלְתָה

comparabor & † :me à *tuas facies* * abscondas ne :meus spiritus

רוּחִי אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי

mane *in* me fac Audire .*cisternam* * descendentibus *cum*

עִם־יֹרְדֵי בוֹר׃ 8 הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר ׀

qua † viam me fac scire . speraui te in quia :tuā misericordiā

חַסְדֶּךָ כִּי־בְךָ בָטָחְתִּי [b] הוֹדִיעֵנִי דֶּרֶךְ־זוּ

.meam animam leuaui te ad quia :ambulem

[c] אֵלֵךְ כִּי־אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי נַפְשִׁי׃

deprecationē meam : propter veritatem tuam

[t] עֲנֵה

* & propter iustitiam tuā. † te iustificabit in cōspectu tuo

[u] חָיָה

* confregit † defecit in

[x] מוּת

[y] שָׁמֵם

qui fuerunt à principio

[z] הָגָה

[a] שׂוּחַ sitiens

[a] כָּלָה

* faciē tuam † ne assimiler

* in sepulchrum.

† per quam

[b] יָדַע

[c] יָלַךְ

† tuam perfectionem. ,me abſcondi *re* † ad :Domine meis inimicis ab me Erue

כָּסָה[d] הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי יְהוָה אֵלֶיךָ [d] כִסִּתִי׃ 9

tu quia .tuam voluntatem facere me Doce

עָשָׂה[e] רָצָה[f] לַמְּדֵנִי [e] לַעֲשׂוֹת [f] רְצוֹנֶךָ כִּי־אַתָּה 10

* es terram in me ducet bonus tuus ſpiritus :meus Deus *

נָחָה[g] אֱלוֹהָי רוּחֲךָ טוֹבָה [g] תַּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ

† rectam. :me viuificabis Domine tuum nomen Propter *.rectitudinis* †

חָיָה[h] מִישׁוֹר׃ 11 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה [h] תְּחַיֵּנִי

* propter iuſtitiam tuam ,meam animam anguſtia de educes *tua iuſtitia in* *

יָצָא[i] בְּצִדְקָתְךָ [i] תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי׃

† propter miſericordiam tuam diſperdes omnes perdes & ,meos inimicos *excindes tua miſericordia In* † Et

וּבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית אֹיְבָי וְהַאֲבַדְתָּ כָּל־ 12

* ſum .* tuus ſeruus ego quia :meæ animæ hoſtes

צֹרֲרֵי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ׃

PSALMVS CXLIIII. מזמור קמד

fortis meus qui docet *docens mea rupes* Dominus Benedictus .Dauid, Ipſi

לְדָוִד בָּרוּךְ יְהוָה צוּרִי הַמְלַמֵּד 1

prœlium .bellum ad meos digitos ,*conflictũ* ad meas manus

יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי לַמִּלְחָמָה׃

meus liberator & ,mea eleuatio ,mea arx & ,mea Miſericordia

חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי 2

† qui expãdit meum populum *ſternens* † .ſperaui ipſo in & ,meum ſcutum .mihi

חָסָה[k] לִי מָגִנִּי וּבוֹ [k] חָסִיתִי הָרֹדֵד עַמִּי

* eſt :eum cognouiſti & ,homo * quid Domine .me ſub

יָדַע[l] תַחְתָּי׃ 3 יְהוָה מָה־אָדָם [l] וַתֵּדָעֵהוּ

?eum reputaſti & ,hominis filius

בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃

† ſunt .tranſiens vmbra ſicut † eius dies :eſt ſimilis vanitati Homo

צָלַל[m] אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו [m] כְּצֵל עוֹבֵר׃ 4

tange :descendes * & ,tuos cælos inclina Domine | * descende
5 יְהוָה ⁿהַט־־שָׁמֶיךָ ᵒ וְתֵרֵד ᵖגַּע | ⁿנְטֵה ᵒיְרֵד
.fumigabunt & ,montes in | ᵖנְגַע
בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃
,tuas sagittas mitte :eos disperge frattos & ,fulgur Fulgura
בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ
me redime .excelso de tuas manus Mitte .illos disturbabis † & | † interfice
ᑫוּתְהֻמֵּם׃ 7 שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם ʳפְּצֵנִי | ᑫהָמַס ʳפְּצֵה
,alienigenæ * filiorum manu è :multis aquis ex me erue & | * alienigena-rum.
ˢוְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר׃ | ˢנָצַל
,eorum dextera & :mendacium est locutum eorum os Quorum | mendax
אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־־שָׁוְא וִימִינָם
cantabo nouum canticum Deus .falsitatis dextera
יְמִין שָׁקֶר׃ 9 אֱלֹהִים ᶠשִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה | ᶠשׁוּר
.tibi canam decachordo ,nebel † in .tibi | † psalterio,in
לָךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ׃
Dauid redimens † ,regibus salutem Dans * | * Qui dat † qui redimet
10 הַנּוֹתֵן ᵗתְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד | ᵗיָשַׁע
me erue & ,me Redime .malo gladio de suum seruum
עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה׃ 11 פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי
est locutum eorum os quorum ,alienigenæ * filiorum manu de | * alienigena-rum,
מִיַּד בְּנֵי־־נֵכָר אֲשֶׁר ᵘפִּיהֶם דִּבֶּר־ | ᵘפֶּה
.falsitatis † dextera .eorum dextera & mendacium | † mendax.
שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃
grandescentes †, plantationes sicut nostri filij * Vt | * sint † aucte
12 אֲשֶׁר בָּנֵינוּ כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים
incisi anguli sicut nostræ filiæ :suis adolescentiis in
בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ ˣ כְזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת | ˣזָוָה
.templi similitudine * | * palatii
ʸתַּבְנִית הֵיכָל׃ | ʸבָּנָה

Anguli nostri pleni educentes

,speciem ad speciē de *educentia* *plena* *nostra Penuaria*

13 מְזָוֵינוּ מְלֵאִים ᶻמְפִיקִים ᵃמִזַּן אֶל־זַן

ᶻ פוק ᵃ זון

millia decem parientes ,mille parientes nostræ pecudes

צֹאונֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת

.nostris plateis in

בְּחוּצוֹתֵינוּ׃

† carne
* est sterilis, nec quæ vagetur.
† Beatus populus

:egrediens *nec* ,*irruptio* * non † onusti nostri Boues

14 אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת

Beatitates † .nostris plateis in clamor nec

וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃ 15 אַשְׁרֵי

* est beatus populus

Dominus cuius *populi* *beatitudines* :*es* * sic cui *populi*

הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה

† est

.eius Deus †

אֱלֹהָיו׃

PSALMVS CXLV. מזמור קמה

:rex meus Deus te Exaltabo .Dauid ipsi Laus

1 ᵃתְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ

ᵃ הלל

.perpetuum in & ,seculum in tuo nomini benedicam &

וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃

tuum nomen laudabo & :tibi benedicam die omni In

2 בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ

* in
† laudabilis

laudatus * & ,Dominus Magnus .perpetuum † & ,seculum in

לְעוֹלָם וָעֶד׃ 3 גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל

* est

.inuestigatio * non eius magnitudinis & :valde

מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃

narrabit, laudabit

tuas fortitudines & .tua opera *celebrabit* generationi Generatio

4 דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ

† potentiæ
* res

verba * & :tuæ *magnificentia* † gloriæ Decorem .annunciabunt

ᵇיַגִּידוּ׃ 5 הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי

ᵇ נגד

fortitudinem Et .meditabor tuorum mirabilium

6 וֶעֱזוּז אָשִׂיחָה׃ נִפְלְאֹתֶיךָ

eam narrabo tuam magnitudinem & :dicent tuorum terribilium — וגדולתך

אֲסַפְּרֶנָּה׃ וּגְדוּלָּתְךָ יֹאמֵרוּ [c]נוֹרְאוֹתֶיךָ — ק

,eructabunt † tuæ bonitatis multitudinis Memoriam — [c] יִרָא

[e] יַבִּיעוּ [d] רַב־־טוּבְךָ זֵכֶר 7 — † loquentur

miserator & .*Gratiosus* .*praeconio canent* * tuam iustitiam & — [d] וְרַב [c] נָבַע

8 חַנּוּן וְרַחוּם יְרַנֵּנוּ׃ וְצִדְקָתְךָ — * laudabunt. Clemens, † furore,

,misericordia magnus & ,*naribus* † longus :Dominus

יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־־חָסֶד׃ — * misericordiæ:

super eius *miserationes* * & :vniuersis Dominus Bonus

9 טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־

omnia Domine tibi Confiteantur .eius opera omnia — [f] עָשָׂה [g] יָדָה

10 כָּל־[f]מַעֲשָׂיו׃ [g] יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־ — † misericordes

.tibi benedicant tui *pii* † & :tua opera

מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃

.loquentur tuam fortitudinem & .dicent tui regni Gloriam

11 כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ — * Vt

:eius fortitudines *hominis* * filios *faciendum* † scire *Ad* * — † faciant * hominum

12 [h]לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו — [h] יָדַע

regnum ,tuum Regnum .eius regni decoris gloriam &

וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ 13 מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת

,generatione omni in tua dominatio & :seculorum omnium

כָּל־־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־־דּוֹר — Sustentat

:cadentes omnes Dominus *Fulciens* generatione &

14 וָדֹר׃ סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־־הַנֹּפְלִים — erigit

.incuruatos omnes *erigens &*

וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ — † in * sperant † das

eis *dans* † tu & *sperabunt* * te *ad* † omnium Oculi

15 עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם

escam

†Apertis

* faturare facis

† ad voluntatem

חיה [k] רצה [i]

,tuam manum *Aperiens* † .fuo tempore in eorum efcam

16 את־אכלם בעתו: פותח את־ידך

voluntate † viuens omne *faturans* * &

ומשביע לכל־[i] חי [k] רצון:

mifericors & :fuis viis omnibus in Dominus Iuftus

17 צדיק יהוה בכל־דרכיו והסיד

* eft

עשה [l]

omnibus Dominus * Propinquus .fuis operibus omnibus in

18 בכל־[l] מעשיו: קרוב יהוה לכל־

.veritate in eum inuocauerint qui omnibus :eű inuocantibus

אמן [m]

קראיו לכל אשר יקראהו [m] באמת:

eorum clamorem & :faciet fe timentium Voluntatem

רצה [n]

19 [n] רצון־יראיו יעשה ואת־שועתם

Cuftodit

ישע [o]

omnes Dominus *Cuftodiens* .eos faciet feruare & ,audiet

ישמע [o] ויושיעם: 20 שומר יהוה את־כל־

.faciet difperdere impios omnes & :ipfum diligentes

אהביו ואת כל־הרשעים ישמיד:

omnis benedicet & ,meum os loquetur Domini Laudem

הלל [p]

פה [q]

† fancto

* in

21 [p] תהלת יהוה ידבר [q] פי ויברך כל־

.perpetuum * & :feculum in eius *fanctitatis* † nomini caro

בשר שם קדשו לעולם ועד:

PSALMVS CXLVI. מזמור קמו

† *Laudate Dominum.*

vita mea:

חיה [a]

* dű † fuero.

* principibus.

.Dominum mea anima Lauda .Iah , Hallelu †

1 הללויה הללי נפשי את־יהוה:

canam *meis vitis* in Dominum ;Laudabo

2 אהללה יהוה [a] בחיי אזמרה

munificis in * fidatis Ne *.me* † adhuc *in* * ,meo Deo

לאלהי בעודי: 3 אל־תבטחו בנדיבים

.salus ei † non cui hominis filio in

בְּבֶן־אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה׃ b — b יֹשַׁע — † est

:suam terram in * reuertetur †, eius spiritus Egredietur * — * Emigrabit, † & * ipse

4 תֵּצֵא c רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ — c יְצָא

.eius cogitationes peribunt illa die in

בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו׃ d — d עֶשֶׁת

.eius * spes † .eius auxilio in * Iahacob Deus cuius Beatitates † — † Beatus est is

5 אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ — * est, † & cuius, * est in

,cælos Faciens † .suo Deo Domino super — † Qui fecit

עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃ 6 עֹשֶׂה שָׁמַיִם

:eis in quæ omnia & ,mare ,terram &

וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם

Faciens † .seculum in veritatem custodiens * — * qui custodit

הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃ 7 עֹשֶׂה — † Qui facit

:famelicis panem dans * .afflictis violentia iudicium — * qui dat

מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים

.vinctos soluens † Dominus — † soluit

יְהוָה e מַתִּיר אֲסוּרִים׃ — e נֹתֵר

:curuatos erigens † Dominus ,cæcos aperiens * Dominus — * aperit oculos cæcorũ, † erigit

8 יְהוָה פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים

custodiens † Dominus .iustos diligens * Dominus — * diligit, † custodit

יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃ 9 יְהוָה שֹׁמֵר

viam & eriget * viduam & ,pupillum .aduenas — * eleuabit:

אֶת־f גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ — f גוּר

.subuertet impiorum

רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃

Siion tuus Deus ,seculum in Dominus Regnabit

10 יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן

.Iah-Hallelu † generatione & ,generatione in — † Laudate Dominum.

לְדֹר g וָדֹר הַלְלוּ־יָהּ׃ — g דוֹר

PSALMVS CXLVII. מזמור קמז

,nostro Deo canere * bonum quoniam ,Iah † Laudate
1 הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ
Ierusalem Ædificans .laus decens ,iucundũ † quoniam
כִּי־נָעִים נָאוָה[h] תְהִלָּה׃ 2 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַםִ
.congregabit Israel expulsos * Dominus
יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃
.eorum dolores alligant * & .corde contritos Sanans †
3 הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃
nomina eis omnibus :stellarum numerum Numerans †
4 מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת
:fortitudine multus & .noster Dominus Magnus .vocabit *
יִקְרָא׃ 5 גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ[i] וְרַב־[k]כֹּחַ
.numerus † non eius intelligentiæ
לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃
impios humilians † Dominus mansuetos Erigens *
6 מְעוֹדֵד[l] עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים
:confessione in Domino Respondete * .terram ad vsque
עֲדֵי־אָרֶץ׃ 7 עֱנוּ לַיהוָה[m] בְּתוֹדָה
.cithara in nostro Deo canite
זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃
terræ parans * .nubibus in cælos Operiens †
8 הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים[n] הַמֵּכִין לָאָרֶץ
.herbam montes faciens germinare † :pluuiam
מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃
quum ,corui * filiis :suam panem † iumento Dans *
9 נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר
volet † equi fortitudine in Non .clamauerint
יִקְרָאוּ׃ 10 לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ

Marginal notes:
† Dominum, * est
† dulcis, decora est [h] הַלֵּל
† erectos
* Qui sanat * alligat
† Qui numerat
* vocans. [i] רַבַּב [k] כּוּחַ † est
* Eleuat † humiliat [l] עָנָה.
* Canite [m] יָדָה
† Qui operit * & parat [n] כּוּן † qui germinare facit
* Qui dat † escã suam: * coruorum,
† complacebit: neque tibias

.volet viri *coxendicibus in* non * Vult † Sperantes

לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃

expectantes † ;eum timentes Dominus *Volens* *

11 רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים

.eius misericordia in

לְחַסְדּוֹ׃

tuum Deum lauda :Dominum Ierusalaim Lauda

12 שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַםִ אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ

benedixit .tuarum portarum vectes roboravit Quoniam .Sion

צִיּוֹן׃ 13 כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ * medio tui. Qui posuit °שׂום

;pacem tuum terminum *Ponens* .*tuo interiori* * in tuis filiis

בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ 14 ° הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם † frumenti * Qui mittit

suum eloquium *Mittens* * .te faciet saturare *triticorum* † adipe

חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ 15 הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ † currit

.eius verbum *curret* † velociter donec :terræ

אֶרֶץ עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ Qui dat * spargit.

.*sparget* * cinerem sicut pruinam :lanam sicut nivem *Dans*

16 הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ Qui proiicit † coram frigore

eius *frigoris faciem ad* † :buccellas sicut suam glaciem *Proiiciens*

17 מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי [a] קָרָתוֹ [a] קָרָה

stabit :ea liquefaciet & .suum verbum Mittet ?stabit quis [b] נָשַׁב

18 מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם [b] יַשֵּׁב * & †Qui annunciat verbum suum

sua verba Annuncians † .aquæ fluent * ,eius spiritus

רוּחוֹ יִזְּלוּ־מָיִם׃ 19 [c] מַגִּיד דְּבָרָו [c] נָגַד

.Israeli sua iudicia & .sua statuta :Iahacob ipsi

לְיַעֲקֹב [d] חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃ [d] חָקַק

non iudicia & ,genti omni sic fecit Non

20 לֹא־עָשָׂה כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־

.Iah-Hallelu * .*ea* cognoscent * *Laudate Dominum.*

יְדָעוּם הַלְלוּ־יָהּ׃

PSALMVS CXLVIII. מזמור קמח

† Laudate Dominum

:cælis de Dominum Laudate .Iah-Hallelu †

1 הַלְלוּ יָהּ׀ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם

.excelſis in eum laudate

הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃

omnes eum laudate :eius angeli omnes eum Laudate

2 הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־

: luna & ſol eum Laudate .eius exercitus

צְבָאָיו׃ 3 הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ

** luminoſa.*

.*lucis* * ſtellæ omnes eum laudate

הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃

quæ aquæ & :cælorum cæli eum Laudate

4 הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר

† ſunt.

:Domini nomen Laudent .† cælos ſupra

מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃ 5 יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה

.ſunt creata & ,præcepit ipſe quia

כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃

.dedit ſtatutum :ſeculum in perpetuum in ea fecit ſtare Et

6 וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן

Dominum Laudate .tranſibit non &

וְלֹא יַעֲבוֹר׃ 7 הַלְלוּ אֶת־יְהוָה

.voragines omnes & ,dracones terra de

מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃

ventus :vapor & ,nix ,grando & ,Ignis

8 אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ

omnes & ,Montes .eius verbum faciens ſturbinis

סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ׃ 9 הֶהָרִים וְכָל־

.cedri omnes & ,fructus lignum :colles — arbor fructifera.
גִּבְעוֹת עֵץ ^e פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃ — ^e פְּרִה

,penna auis & reptile :iumentum omne & ,Bestia — alata
10 הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃

principes :populi omnes & ,terræ Reges
11 מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים ^f שָׂרִים — ^f שׂור

.terræ iudices omnes &
וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃

cum senes :virgines etiam & Iuuenes
12 בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־

Domini nomen Laudent .iunioribus
12 נְעָרִים׃ יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה

eius *magnificentia* :solius eius nomen est exaltatum quia — gloria
כִּי־־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ

.cælum & terram super
עַל־־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃

omnibus laus :suo populo cornu exaltauit Et — misericordibus
14 ^g וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ ^h תְּהִלָּה לְכָל־ — ^g רום ^h הלל

,ei propinquo populo ,Israel filiis ,eius *piis*
חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ

.Iah-Hallelu
הַלְלוּ־יָהּ׃

PSALMVS CXLIX. מזמור קמט

:nouum canticum Domino Cantate .Iah ,Hallelu † — † *Laudate Dominum.*
1 הַלְלוּיָהּ׃ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ

.piorum *cœtu* * in eius laus — * congregatione
תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים׃

† & | Siion filii † suo factore in Israel Lætetur

עשה [i] גיל [k] | 2 ישמח ישראל [i] בעשיו בני ציון

.suo rege in exultent

[k] יגילו במלכם:

cithara & ,tympano in :choro in eius nomen Laudent

3 יהללו שמו במחול בתף וכנור

:suo populo in Dominus complacebit Quia .ei canant

יזמרו-לו 4 כי--רוצה יהוה בעמו

.salute in humiles glorificabit

ענה [l] | יפאר [l] ענוים בישועה:

laudabunt in | *super præconizabunt*: gloria in misericordes Exultabunt

5 יעלזו חסידים בכבוד ירננו על-

:eorum gutture in Dei Exaltationes .suis cubilibus

משכבותם: 6 רוממות אל בגרונם

† anceps
* manibus
פה [m] | faciendum Ad .eorum *manu* * in *acierum* † gladius &

וחרב [m] פיפיות בידם: 7 לעשות

.populis in increpationes :gentibus in vindictam

נקמה בגוים תוכחות בלאמים:

† nobiles | eorum *inclytos* † & :compedibus in eorum reges alligandum Ad

8 לאסר מלכיהם בזקים ונכבדיהם

* misericordibus
עשה [n] | iudicium eis in faciendum Ad .*ferri compedibus* * in

בכבלי ברזל: 9 [n] לעשות בהם משפט

.Iah-Hallelu † .suis piis * omnibus † hic decor :scriptum

כתוב הדר הוא לכל-חסידיו הללו-יה:

† vinculis ferreis.
* erit
† *Laudate Dominum.*

PSALMVS CL. מזמור קנ

eum laudate :eius sanctitate in Deum Laudate .Iah Hallelu

1 הללויה הללו--אל בקדשו הללוהו:

:eius fortitudinibus in eum Laudate .eius fortitudinis *expāsi ne* in — firmamento

בִּרְקִיעַ ° עֻזּוֹ׃ 2 הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו — ° עֻזּוֹ

.eius magnitudinis *multitudinem secundum* eum laudate — in multitudine

הַלְלוּהוּ P כְּרֹב גֻּדְלוֹ׃ — P רֹב

,nebel in eum laudate :buccinæ clangore in eum Laudate

3 הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל

:choro & ,tympano in eum Laudate .cithara &

וְכִנּוֹר׃ 4 הַלְלוּהוּ q בְתֹף וּמָחוֹל — q תֹּף

eum Laudate ,organo & ,chordis in eum laudate

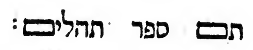
הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב׃ 5 הַלְלוּהוּ

.*ouationis* † cymbalis in eum laudate :*auditus* * cymbalis in — * sonoris: † altè sonantibus.

בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה׃

.Iah-Hallelu ,*Iah* *laudabit* *halitus* Omnis — spiritus laudet Dominũ.

6 כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּ־יָהּ׃

Finis libri Psalmorum.

ספר משלי

LIBER PROVERBIORVM,

QVEM HEBRÆI MISLE, ID EST, PARABOLAE, SIVE SIMILITVDINES appellant.

CAPVT PRIMVM. א

Selomoh Parabolæ
שְׁלֵי שְׁלֹמֹה
regis Dauid filii
a בְּנָה a בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ
.Iſrael
יִשְׂרָאֵל׃
,ſapientiam ſciendũ Ad
b ידע 2 bלָדַעַת חָכְמָה
: eruditionem &c',
c יסר c וּמוּסָר
eloquia intelligendũ ad
לְהָבִין אִמְרֵי
† Item .iuſtitiam :intellectus eruditionem ſuſcipiendũ Ad † .intelligentiæ
בִּינָה׃ 3 לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק

simplicibus dandum Ad .rectitudines & ,iudicium & נָתַן [d]

וּמִשְׁפָּט וּמֵשָׁרִים׃ 4 [d] לָתֵת לִפְתָאיִם cogitatione

.versutiam & ,scientiam pueto ;calliditatem זָמַם [e]

עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת [e] וּמְזִמָּה׃

intelligens & :doctrinam addet & ,sapiens Audiet

5 יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח [f] וְנָבוֹן בִּין [f]

.possidebit *solertia* consilia

תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃

verba :*facundiam* † & parabolam intelligendum Ad † interpretationem.

6 לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי

Domini Timor .eorum ænigmata & .sapientum יָרֵא [g]

חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃ 7 [g] יִרְאַת יְהוָה

stulti eruditionem & .sapientiam ,scientiæ * principium * est

רֵאשִׁית דַּעַת חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים

;tui patris eruditionem mi fili Audi .despexerunt

בָּזוּ׃ [h] 8 שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ בָּזָה [h] vel בּוּז

.tuæ matris legem dimittas ne &

וְאַל־[i]תִּטֹּשׁ [k] תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ נָטַשׁ [i] יָרָה [k]

torques & :tuo capiti *ipsa* * gratiæ *copulatio* † Quia † augmétum * erunt

9 כִּי [l] לִוְיַת [m] חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים לָוָה [l] חָנַן [m]

,peccatores te *pellexerint* * si ,mi Fili .*tuis gutturibus* † † gutturi tuo, * incitauerint

לְגַרְגְּרֹתֶךָ׃ 10 בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים † acquiescas

Age * ,dixerint Si .*velis* † ne * Veni

אַל־[n]תֹּבֵא׃ 11 אִם־יֹאמְרוּ [o] לְכָה אָבָה [n] יָלַךְ [o]

innocentem *ad* † nos abscondamus :sanguini insidiemur ,nobiscum † contra

אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה [p] לְנָקִי נָקָה [p]

,viuentes sepulchrum sicut eos Deglutiamus .gratis

חִנָּם׃ 12 נִבְלָעֵם כִּשְׁאוֹל [q] חַיִּים חָיָה [q]

.*cisternam* * descendentes sicut integros & * in foueam,

וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃

† & — implebimus † :reperiemus pretiosam substantiam Omnem

13 כָּל־־הוֹן יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא

* spoliis — spolio * nostras domos

בָּתֵּינוּ שָׁלָל׃

proiice — vnum marsupium nostrum medio in cadere facies tuam Sortem

r נַפֵּל — גּוֹרָלְךָ r תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ כִּיס אֶחָד

:eis cum via in ambules ne ,mi Fili .nobis omnibus erit

f יַלֵּד — יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃ 15 בְּנִי אַל־תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם

emitis — eorum pedes Nam .eorum semita à tuum pedem prohibe

מְנַע רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם׃ 16 כִּי רַגְלֵיהֶם

currunt,&festinauit vt effundant — .sanguinem effundendum ad festinabunt &,current malum ad

לָרַע יָרוּצוּ וִימַהֲרוּ לִשְׁפָּךְ־־דָּם׃

† frustra spargitur * auis. — compotis * omnis oculis in rete expansum gratis † Quoniam

17 כִּי־־חִנָּם מְזֹרָה הָרָשֶׁת בְּעֵינֵי כָּל־־בַּעַל

† se propter animas — abscondent :insidiabuntur eorum sanguini ipsi Et ,penna

כָּנָף׃ 18 וְהֵם לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יִצְפְּנוּ

* auarè sectantis lucrum — concupiscentis * omnis semitæ Sic .eorum animabus †

לְנַפְשֹׁתָם׃ 19 כֵּן אָרְחוֹת כָּל־־בֹּצֵעַ

† dominorũ — .capiet illius patronorum † animam :lucri concupiscentiam

a לָקַח — בֹּצֵעַ אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו a יִקָּח׃

* Sapientia foris — .suam vocẽ dabit plateis in :prædicabit platea in Sapientia *

b רָנַן c הָמָה — 20 חָכְמוֹת בַּחוּץ b תָּרֹנָּה בָּרְחֹבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ׃

,portarum ostiis in clamabit tumultuantium capite In

21 בְּרֹאשׁ c הֹמִיּוֹת תִּקְרָא בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים

simplices Vsquequo .dicet sua eloquia vrbe in

d פָּתָה — בָּעִיר אֲמָרֶיהָ תֹאמֵר׃ 22 עַד־מָתַי d פְּתָיִם

desiderabunt derisionem derisores ?simplicitatem diligetis

e לוּץ — תְּאֵהֲבוּ פֶתִי e וְלֵצִים לָצוֹן חָמְדוּ

* Conuertimini — Conuertemini † ?scientiam habebunt odio stulti & ?sibi

f יָדַע g שׁוּב — לָהֶם וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־־f דָעַת׃ 23 g תָּשׁוּבוּ

:meum spiritum vobis *eructabo* † En :meam increpationẽ ad

לְתוֹכַחְתִּי[h] הִנֵּה[i] אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי

.vos mea verba faciem scire

אוֹדִיעָה דְבָרַי אֶתְכֶם׃

,meam manum extendi :renuistis & ,vocaui quòd eo Pro

24 יַעַן קָרָאתִי וַתְּמָאֵנוּ[k] נָטִיתִי יָדִי

:meum consilium omne fecistis *feriari* † Et *,attendens* * non &

וְאֵין מַקְשִׁיב׃ 25 וַתִּפְרְעוּ כָל־[l]עֲצָתִי

.voluistis non meam increpationem &

וְתוֹכַחְתִּי לֹא[m] אֲבִיתֶם׃

veniendo in †,subsannabo :ridebo *vestro exitio* * in ego Etiam

26 גַּם־אֲנִי בְּאֵידְכֶם אֶשְׂחָק אֶלְעַג בְּבֹא

,vestrum pauorem * desolatio sicut *venio ido In* *,vestrum pauorem*

פַחְדְּכֶם׃ 27 בְּבֹא כְשֹׁאוֹה פַּחְדְּכֶם

vos super *veniendo in* :ingruerit † turbo veluti *vestrum exitium &*

וְאֵידְכֶם כְּסוּפָה יֶאֱתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם

,coarctationem & ,angustiam *

צָרָה[n] וְצוּקָה׃

,me *diluculò* quærent :exaudiam non & ,me inuocabunt Tunc

28 אָז יִקְרָאֻנְנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יְשַׁחֲרֻנְנִי

:scientiam odiuerunt quòd † Pro .me inuenient non &

וְלֹא יִמְצָאֻנְנִי׃ 29 תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת

acquieuerunt * Nec .elegerunt non Domini timorem &

וְיִרְאַת יְהוָה לֹא בָחָרוּ׃ 30 לֹא־אָבוּ

.meam increpationem omnem spreuerunt :*meo consilio*

לַעֲצָתִי נָאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי׃

suis consiliis de & :suæ viæ fructu de comedent Et

31 וְיֹאכְלוּ[o] מִפְּרִי דַרְכָּם וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם

.saturabuntur

יִשְׂבָּעוּ׃

† loquar
[h] יַבַּח [i] נַבַּע
[k] נָטָה
* fuit qui attenderet.
† cessare
[l] יַעַץ
[m] אָבָה
* contritione vestri
† cũ venerit timor vester. Cùm venerit inquam
*timor vester & contritio vestri
כשואה ק׳ venerit: cũ venerit
[n] צוּר
*tribuatio & angustia.
† eo
* voluerunt consilium meum
[o] פָּרָה

† prosperitas
שוב p
שלה q
* Qui autem obedierit
† requiescet timore
רוע r

tranquillitas † & :eos interficiet simplicium auersio Quia

31 כִּי p מְשׁוּבַת פְּתָיִם תַּהַרְגֵם q וְשַׁלְוַת

habitabit mihi *audiens Et* * .eos perdet stultorum

כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם׃ 33 וְשֹׁמֵעַ לִי יִשְׁכָּן־

.malo *pauore à* *pacatuserit* † & :fiducialiter

בֶּטַח וְשַׁאֲנַן מִפַּחַד r רָעָה׃

CAPVT. II. ב

צוה f
Vt
* facias sapientiæ
&
נטה t בין u
נתן x

mea mandata & .mea eloquia susceperis si ,mi Fili

1 בְּנִי אִם־תִּקַּח אֲמָרָי f וּמִצְוֹתַי

sapientiam ad faciendum * attendere *Ad* :tecum abscondetis

תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃ 2 לְהַקְשִׁיב לַחָכְמָה

.intelligentiæ tuum cor inclines ,tuam aurem

אָזְנֶךָ t תַּטֶּה לִבְּךָ u לַתְּבוּנָה׃

intelligentiæ :clamaueris intelligentiam ad si Quia

3 כִּי אִם לַבִּינָה תִקְרָא לַתְּבוּנָה

.tuam vocem dederis

x תִּתֵּן קוֹלֶךָ׃

absconditos thesauros sicut & :argentũ tanquam eam quæsieris Si

4 אִם־תְּבַקְשֶׁנָּה כַכָּסֶף וְכַמַּטְמוֹנִים

:Domini timorem intelliges Tunc .eam fueris serutatus

תַּחְפְּשֶׂנָּה׃ 5 אָז תָּבִין יִרְאַת יְהוָה

dat
* est
פה a ידע b
קן יצפון
* & proteget ambulantes simpliciter.
ישה c גנן d

dabit Dominus Quia .inuenies Dei scientiam &

וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא׃ 6 כִּי־יְהוָה יִתֵּן

abscondet Et .intelligentia & ,scientia † eius ore ex :sapientiam

חָכְמָה a מִפִּיו b דַּעַת וּתְבוּנָה׃ 7 וְיִצְפֹּן

perfectè ambulantibus clypeus * :essentiam rectis

לַיְשָׁרִים c תּוּשִׁיָּה d מָגֵן לְהֹלְכֵי תֹם׃

eius misericordiam viam & :iudicii semitas custodiendum Ad

8 לִנְצֹר אָרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ חֲסִידָו

:iudicium & ,iustitiam intelliges Tunc .custodier

יִשְׁמֹר׃ 9 אָז תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט

intrauerit Cùm .bonam *orbitam* † omnem ,rectitudines & † semitam

וּמֵישָׁרִים כָּל־מַעְגַּל־טוֹב׃ 10 כִּי־תָבוֹא

fuerit iucunda tuæ animæ scientia & .tuum cor in sapientia dulcuerit.

חָכְמָה בְלִבֶּךָ וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ יִנְעָם׃

.te seruabit intelligentia :te *super* custodiet *Cura* * * Cogitatio

11 e מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ תְּבוּנָה תִנְצְרֶכָּה׃ e וָמַם

loquente viro à :mala via à te *eruendum Ad* † † Vt eruat

12 f לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ g רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר f נְפַל g רוּעַ

:rectitudinis semitas *Relinquentes* * .peruersitates * Qui relinquunt

תַּהְפֻּכוֹת׃ 13 הַעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר † vt ambulēt per vias tenebrosas.

Latantes .*tenebrositatis viis in* *eundum ad* † Qui lætantur

h לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ׃ 14 הַשְּׂמֵחִים h יֵלֵךְ

.mali peruersitatibus in *exultabunt* * :malum facere * & exultant

i לַעֲשׂוֹת רָע k יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת רָע׃ i עֹשֶׂה k גוֹל

recedentes & :*obliqua* † *eorum* semitæ Quorum † peruersæ sunt & peruersitates sunt

15 * אֲשֶׁר אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים וּנְלוֹזִים

:extranea muliere à te *eruendum Ad* † eorum *orbitis* * in * viis

בְּמַעְגְּלוֹתָם׃ 16 לְהַצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה † Vt eruat inquam

Relinquens .*lenificauit* † sua eloquia * aliena ab * quæ

מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ 17 הַעֹזֶבֶת † mollit.

.est oblita sui Dei pacti & ,*suarum adolescentiarum* * ducē Quæ relinquit

אַלּוּף נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכֵחָה׃ * adolescentiæ suæ,

ad & :eius domus mortem ad est *incuruata* † Quia

18 כִּי שָׁחָה אֶל־מָוֶת בֵּיתָהּ וְאֶל־ † inclinata

.eius *orbita* *manes* * * mortuos semitæ

רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ׃

apprehendent nec :reuertentur non eam ingredientes Omnes
19 כָּל־־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן וְלֹא יַשִּׂיגוּ
via in *ambulabis* * Ea propter .*vitarum* † semitas
אָרְחוֹת [l]חַיִּים׃ 20 לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ
.*custodies* † iustorum semitas & :bonorum
טוֹבִים וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹרוּ׃
integerrimi * & ,terram inhabitabunt recti Quia
21 כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־־אָרֶץ וּתְמִימִים
:succidentur terra de impii Et .ea in remanebunt
[m]יִוָּתְרוּ בָהּ׃ 22 וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ
,ea ex *eradentur* † præuaricatores &
וּבוֹגְדִים [n]יִסְּחוּ מִמֶּנָּה׃

† vitæ.
* ambula per viam
[l] חיה
† custodi.
* immaculati
[m] יתר
† destruëtur
[n] נסח

CAPVT III. ג

custodiat mea præcepta & :obliuiscaris ne meæ legis ,mi Fili
1 בְּנִי [o]תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח [p]וּמִצְוֹתַי [q]יִצֹּר
:*vitarum* * annos & ,dierum longitudinem Quia .tuum cor
לִבֶּךָ׃ 2 כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת [r]חַיִּים
ne veritas & Misericordia .tibi *addent* † pacem &
וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ׃ 3 חֶסֶד [f]וֶאֱמֶת אַל־
super † eas scribe .*tuis gutturibus super* * eas liga :te deserant
יַעַזְבֻךָ קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־
intellectum & gratiam *inueni* * Et .tui cordis tabula
לוּחַ לִבֶּךָ׃ 4 וּמְצָא־־[t]חֵן וְשֵׂכֶל
.*hominis* † & ,Dei ,oculis in :bonum
טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃
suam intelligentiam ad * & :tuo corde toto in Domino *in* Fide
5 בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־־לִבֶּךָ וְאֶל־־בִּינָתְךָ

[o] ירה [p] צוה
* vitæ:
[q] נצר [r] חיה
† apponent
[f] אמן
* in gutture tuo:
† in
* inuenies
[t] חנן
† hominum.
* intelligentiæ tuæ

ipse & :eum scito tuis viis omnibus In .innitaris ne

אַל־תִּשָּׁעֵן׃ 6 בְּכָל־דְּרָכֶיךָ [u] דָעֵהוּ וְהוּא

:tuis oculis in sapiens sis Ne .tuas semitas diriget

יְיַשֵּׁר אֹרְחֹתֶיךָ׃ 7 אַל־[x]תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ

,malo à recede & ,Dominum time

יְרָא אֶת־יְהוָה וְסוּר מֵרָע׃

.tuis ossibus *irrigatio* † & :tuo vmbilico erit Sanitas

8 רִפְאוּת תְּהִי [y] לְשָׁרֶּךָ [z] וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ׃

principio à & *.tua substantia è* * Dominum Honora

9 כַּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֶךָ וּמֵרֵאשִׁית

:saturitate tua horrea implebuntur Et *.tui prouentus omnis*

כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃ 10 וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ שָׂבָע

Correctionem .se rumpent tua torcularia nouo vino &

וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרֹצוּ׃ 11 מוּסַר [a]

fastidias * ne & *:reprobes* † ne mi Fili Domini

יְהוָה בְּנִי אַל־תִּמְאָס וְאַל־[b]תָּקֹץ

Dominus *diliget* † quem Quippe *.eius increpatione in*

בְּתוֹכַחְתּוֹ׃ 12 כִּי אֶת אֲשֶׁר־יֶאֱהַב יְהוָה

.volet filium † pater veluti & *:arguet* *

יוֹכִיחַ וּכְאָב אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃

educet *,hominis* * & :sapientiam inuenit *,hominis Beatitudines*

13 אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם [c] יָפִיק

negotiatione *præ* eius negotiatio *bona* † Quia .intelligentiam

תְּבוּנָה׃ 14 כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־

.eius *prouentus* * auro *præ* & :argenti

כֶּסֶף וּמֵחָרוּץ תְּבוּאָתָהּ׃

non *tuæ voluntates omnes* * & :margaritis *præ ipsa Pretiosa* †

15 יְקָרָה הִיא [d] מִפְּנִיִּים וְכָל־חֲפָצֶיךָ לֹא

.ea in † æquabuntur

[e] יִשְׁווּ־בָהּ׃

Longitudo

[u] יָדַע

[x] הָיָה

† medulla

[y] שֹׁרֶר

[z] שִׁקָּה

* diuitiis tuis, & primitiis omnium frugum tuarum.

[a] יָסַר

† abiicias:

* tædio afficiatis propter increpationem

[b] קוּץ

† diligit

* increpat:

† in filio complacebit.

Beatus homo, qui

* homo, qui eduxerit in lucem.

† melior

* melior est fructus

† Pretiosior est

* omnia desiderabilia tua

[c] פּוּק [d] פְּנִן

מפנינים

ק

† ei

[e] שָׁוָה

† est

illius sinistra in :illius dextera in † dierum Longitudo

16 אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ

* diuitiæ, † delectabiles:

amœnitatis † viæ eius Viæ .gloria & ,*opulentia* *

עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃ 17 דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם

* pacificæ. † vitæ est

ipsa vitarum † Lignum .*pax* * eius semitæ omnes

וְכָל־נְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ 18 עֵץ־חַיִּים הִיא

* qui fulciũt † beati.

.*beatus* † ,eam *sustentantes* * & :eam *in* apprehendentibus

לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃

cælos stabiliuit :terram fundauit sapientia *in* Dominus

19 יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד אָרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם

:sunt ruptæ abyssi eius scientia *In* .intelligentia *in*

f בִּתְבוּנָה׃ 20 בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ

f בין

* cæli † hæc

† recedant ne ,mi Fili .rorem stillabunt *æthera* * &

וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־g טָל׃ 21 בְּנִי אַל־יָלֻזוּ

g טלל

* legem.

.cogitationem & ,*essentiam* * custodi :tuis oculis ab

מֵעֵינֶיךָ נְצֹר h תֻּשִׁיָּה i וּמְזִמָּה׃

h ישה i זמם

† vita * gutturi tuo.

,*tuis gutturibus* * gratia & ,tuæ animæ *vita* † erunt Et

22 k וְיִהְיוּ l חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ m וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃

k ישח l חית

non tuus pes & :tua via *fiducia in* † ambulabis Tunc

23 אָז n תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ וְרַגְלְךָ לֹא

m חנן n ילך

† fiducialiter in * dormieris, † timebis:& quiesces, * timore

,*iacebis &* :*pauebis* † non ,*iacueris* * Si .impinget

o תִגּוֹף׃ 24 אִם־תִּשְׁכַּב לֹא־תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ

pauore * à timebis Non .tuus somnus erit suauis &

וְעָרְבָה p שְׁנָתֶךָ׃ 25 אַל־תִּירָא מִפַּחַד

o נגף p ישן

.venerit cùm ,impiorum desolatione à & :repentino

פִּתְאֹם q וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי r תָבֹא׃

q שאה r בוא

tuum pedem custodiet & :tua fiducia *in* erit Dominus Quia

26 כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ וְשָׁמַר רַגְלְךָ

† ab eo qui debet illud habere : cùm fuerit facultas manui tuæ

existendo in :*suo patrono à* † bonum prohibeas Ne .captura à

מִלָּכֶד׃ 27 אַל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו s בִּהְיוֹת

S

:tuo *sodali* † dicas Ne ' faciendum ad *tuæ manus facultati* † amico

לְאֵל יָדֶיךָ t לַעֲשׂוֹת׃ 28 אַל־תֹּאמַר u לְרֵעֲךָ ׀ ק׳ יָדְךָ

,tecum est & *, dabo cras & ,reuertere & ,Vade c עֲשׂה

לֵךְ וָשׁוּב ׀ וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ׃ * si quod petit est apud te.

sedens" ipse & :malum tuum *socium super fabrices* † Ne † cogites contra amicum

29 אַל־תַּחֲרֹשׁ עַל־u רֵעֲךָ רָעָה וְהוּא יוֹשֵׁב " habitat fiducialiter

homine cum contendas Ne .tecum *fiducia in*

לָבֶטַח אִתָּךְ׃ 30 אַל־x תָּרוֹב עִם־אָדָם u רֵעֲה x רוב

.malum tibi retribuit non si ,gratis

חִנָּם אִם־לֹא גְמָלְךָ רָעָה׃ תריב ק׳

eligas ne & :*violentiæ* † virum *in* æmuleris Ne † iniquum:

31 אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס וְאַל־תִּבְחַר

Domini * abominatio Quia .eius vias omnes *in* *est

בְּכָל־דְּרָכָיו׃ 32 כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה

Maledictio .eius secretum *rectis* cum & :peruersus

נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים סוֹדוֹ׃ 33 y מְאֵרַת y אָרַר

.benedicet iustorum *tugurio &* " :impii domo in † Domini † erit " habitaculo autem

יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ׃

mansuetis" & :illudet ipse illusores *Si* † † Nonne " humilibus

34 אִם־z לַלֵּצִים הוּא יָלִיץ a וְלַעֲנָוִים z לוץ a עָנָה

:possidebunt hæreditate sapientes Gloriam !gratiam dabit לענוים ק׳

יִתֶּן־חֵן׃ 35 כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ

.ignominiam *exaltans* *stulti* † & † stultus exaltat quod est ignominiosum

וּכְסִילִים b מֵרִים c קָלוֹן׃ b רום c קָלָה

CAPVT IV. ד

sciendum ad * attendite & :patris eruditionem filii Audite * vt sciatis

1 שִׁמְעוּ בָנִים d מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ e לָדַעַת d יָסַר e יָדַע

:vobis dedi bonam doctrinam Quia .intelligendum

בִּינָה׃ 2 כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם

:meo patri fui filius Quia .derelinquatis ne meam legem

a יָרָה b הָיָה | a תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ 3 כִּי־בֵן b הָיִיתִי לְאָבִי

† inter filios | .me docebat " Et .meæ matris *facies ad* † vnicus & ,tener

" ipse לְבָנַי | c רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי אִמִּי׃ 4 d וַיֹּרֵנִי

ק | ,mea præcepta custodi :tuũ cor mea eloquia Fulciat ,mihi dicebátq;

c רכך d יָרָה e צָוָה | וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ שְׁמֹר e מִצְוֹתַי

ne intelligentiam eme .sapientiam Eme *viue* † &

† viues. | וֶחְיֵה׃ 5 קְנֵה חָכְמָה קְנֵה בִינָה אַל־

" ab eloquiis | Ne .mei oris *dictis à* " declines neque ,obliuiscaris

f נָטָה g פֶּה | תִּשְׁכַּח וְאַל־f תֵּט מֵאִמְרֵי־g פִי׃ 6 אַל־

.te conseruabit & ,eam dilige :te custodiet & ,eam derelinquas

h נָצַר | תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָּ אֱהָבֶהָ h וְתִצְּרֶךָּ׃

† sapientiæ eme | omni *in* & :sapientiam *acquire* *sapientiæ* † Principium

7 רֵאשִׁית חָכְמָה קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־

" substantia † eme | ,eam Exalta .intelligentiam *acquire* † tua *acquisitione* "

i קָנָה k סָלַל | i קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃ 8 k סַלְסְלֶהָ

.fueris eam amplexatus cùm ,te glorificabit :te exaltabit &

וּתְרוֹמְמֶךָּ תְּכַבֵּדְךָ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃

† augmentũ " coronam | decoris *diademate* " :gratiæ *copulam* † tuo capiti Dabit

l נָתַן m לָוָה | 9 l תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ m לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת

† tradet tibi. " eloquia | :mea *dicta* " suscipe & ,mi fili Audi *.te muniet* †

n לָקַח | תְּמַגְּנֶךָּ׃ 10 שְׁמַע בְּנִי n וְקַח אֲמָרָי

† vitæ. | sapientiæ viam In *.vitarum* † anni tibi multiplicabuntur &

o רָבָה | o וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ 11 בְּדֶרֶךְ חָכְמָה

" direxi † per semitas rectas. Cum ambulaueris, | *.rectitudinis orbitis in* † te feci calcare *:te instituï* "

p הֹרֵתִיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃

p יָרָה q יָלַךְ | ,cucurreris si & :tuus gressus coarctabitur non *,te eundo In*

r יָצַר | 12 q בְּלֶכְתְּךָ לֹא־r יֵצַר צַעֲדֶךָ וְאִם־תָּרוּץ

:dimittas ne ,eruditionem *in Apprehende* † .impinges non — † Tene

לֹא תִכָּשֵׁל׃ 13 הַחֲזֵק בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף — יָסַר רָפָה

impiorum semitam In .*tua vita* * ipsa quia ,eam custodi — * est vita tua.

נִצְּרֶהָ כִּי־הִיא חַיֶּיךָ׃ 14 בְּאֹרַח רְשָׁעִים

.malorum via in gradiaris ne & :ingrediaris ne

אַל־תָּבֹא וְאַל־תְּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃ — בוא

,ea *desuper* * declina :*ea in* † transeas ne ,eam Desere — † per eam. * ab

15 פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ שְׂטֵה מֵעָלָיו

:male fecerint nisi * ,dormiunt non Etenim .transi &

וַעֲבוֹר׃ 16 כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לֹא יָרֵעוּ — יָשֵׁן רוּעַ

.fecerint ruere nisi ,eorum somnus rapitur & † — † nec

וְנִגְזְלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יִכְשׁוֹלוּ׃ — יכשילו ק

rapinarum ,vinum & :impietatis panem *comederunt* * Quia — * comedunt † bibunt.

17 כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים

.*splendens* * lux veluti iustorum semita Et :*bibent* † — * splendet, vadir, & illuminat

יִשְׁתּוּ׃ 18 וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ — שָׁתָה

.diem paratum ad vsque *illuminans &* ,*vadens*

הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד־נְכוֹן הַיּוֹם׃

nouerunt non † :caligo sicut impiorum Via — † nesciunt * cadunt.

19 דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ

:attende meis verbis ,mi Fili .*corruent* * quid in

בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃ 20 בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה

.tuam aurem inclina mea eloquia ad

לַאֲמָרַי הַט־אָזְנֶךָ׃ — נָטָה

,tui cordis medio in ea custodi :tuis oculis ab recedant Ne

21 אַל־יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לְבָבֶךָ׃ — לוּז

vniuersæ & :ea inuenientibus *ipsa vita* Quia — vita sunt

22 כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם וּלְכָל־

.*medela* eius carni — sanitas,

בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃

ipso ex quia :tuum cor custodi custodia omni Ex
23 מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ כִּי מִמֶּנּוּ

† sunt * vitæ.
:oris peruersitatem te à Remoue .vitarum * exitus †
b יֵצֵא
b תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃ 24 הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה

* peruersitatem
.te à elonga labiorum prauitatem * &
וּלְזוּת שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃

† viam tuam
† dirigant tuæ palpebræ & :aspiciant rectum ad tui Oculi
c נֶבֶט
25 עֵינֶיךָ לְנֹכַח c יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ

* semitam pedum tuorum.
tuæ viæ omnes & :tui pedis orbitam * Pondera .te coram
נֶגְדֶּךָ׃ 26 פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ

† ad * neque ad
:sinistram & * ,dexteram † declines Ne .stabilientur
d נָטָה
יִכֹּנוּ׃ 27 אַל־d תֵּט יָמִין וּשְׂמֹאול

.malo à tuum pedem remoue
e סוּר
e הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃

Caput V. ה

inclina meæ intelligentiæ :intende meæ sapientiæ mi Fili
1 בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה לִתְבוּנָתִי הַט

† Vt custodias cogitationes,
scientiam & :sagacitates custodiendum Ad † .tuam autem
אָזְנֶךָ׃ 2 לִשְׁמֹר a מְזִמּוֹת b וְדַעַת

a זָמַם b יָדַע
labia stillabunt stillationem * Quia .conseruent tua labia.
* fauum stillant
שְׂפָתֶיךָ יִנְצֹרוּ׃ 3 כִּי נֹפֶת c תִּטֹּפְנָה שִׂפְתֵי

c נָטַף
eius nouissimum Et .eius palatum oleo præ lene † & :extraneæ
† lenius est
d חֵךְ
זָרָה וְחָלָק מִשֶּׁמֶן d חִכָּהּ׃ 4 וְאַחֲרִיתָהּ

.acierum * gladius veluti acutum :absinthium sicut amarum
* biceps.
e חָדַד f פֶּה
מָרָה כַלַּעֲנָה e חַדָּה כְּחֶרֶב f פִּיּוֹת׃

† descendent ad
eius gressus infernum :mortem descendentes † eius Pedes
5 רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת שְׁאוֹל צְעָדֶיהָ

sunt mobiles :ponderes fortè si *vitarum* "Semitam .*sustentabunt* † — † tenebunt. " vitæ

יִתְמֹכוּ׃ 6 אֹרַח חַיִּים פֶּן־תְּפַלֵּס g נָעוּ — g נוע

filii nunc Et .fcies non" ,eius *orbitæ* † — † viæ " & ju

מַעְגְּלֹתֶיהָ לֹא תֵדָע׃ 7 וְעַתָּה בָנִים

.mei oris eloquiis ab recedatis ne & :mihi *audite* † — † parete

שִׁמְעוּ־לִי וְאַל־תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃

appropinques ne & :tuam viam ea *desuper*" longè Fac — " ab

8 הַרְחֵק מֵעָלֶיהָ דַרְכֶּךָ וְאַל־תִּקְרַב

alienis des fortè Ne .eius domus *ostium ad* † — † ostio

אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃ 9 פֶּן־h תִּתֵּן לַאֲחֵרִים — h נָתַן

.crudeli tuos annos & :tuum decorem

הוֹדֶךָ i וּשְׁנֹתֶיךָ לְאַכְזָרִי׃ — i שָׁנָה

tui *dolores* " & :tuo robore alieni saturentur fortè Ne — "labores

10 פֶּן־יִשְׂבְּעוּ k זָרִים l כֹּחֶךָ וַעֲצָבֶיךָ — k זור l כוח

consumendo in " :tuo nouissimo in rugias Et .aliena domo in † — † fine " eum consumpseris

בְּבֵית נָכְרִי׃ 11 וְנָהַמְתָּ בְאַחֲרִיתֶךָ m בִּכְלוֹת — m כָּלָה

odiui Quoniam .dicas Et .tuum corpus & ,tuam carnem

בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ׃ 12 וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׂנֵאתִי

non Et ?meum cor spreuit increpationem & :eruditionem

n מוּסָר o וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃ 13 וְלֹא־ — n יסר o יכח

non me docentibus & :me docentium *voce in audiui* † — † obtemperaui voci

שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל p מוֹרָי וְלִמְלַמְּדַי לֹא־ — p יָרָה

:malo omni in *fui parum Quasi* " ?meam aurem inclinaui — " Parū abfuit quin fuerim

הִטִּיתִי אָזְנִי׃ 14 כִּמְעַט q הָיִיתִי בְכָל־רָע — q הָיָה

:tua cisterna de *aquas* " Bibe .*cœtus* † & ".ecclesiæ medio in — † congregationis. " aquam.

בְּתוֹךְ קָהָל r וְעֵדָה׃ 15 שְׁתֵה־מַיִם מִבּוֹרֶךָ — r יעד

tui fontes *Dispergantur* † .tui putei medio de fluenta & — † Diuidātur

וְנֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךָ׃ 16 f יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ — f פוץ

.aquarum riui plateis in :foras

חוּצָה בָּרְחֹבוֹת פַּלְגֵי־מָיִם׃

.tecum alienis non & :tibi soli tibi Sint

17 יִהְיוּ־לְךָ לְבַדֶּךָ וְאֵין לְזָרִים אִתָּךְ׃

vxore de lætare & :benedicta tua vena Sit

18 יְהִי־מְקוֹרְךָ בָרוּךְ וּשְׂמַח t מֵאֵשֶׁת — t אִישׁ

,gratiæ ibix & ,amorum Cerua *tuarum adolescentiarum* — adolescentiæ tuæ

נְעוּרֶךָ׃ 19 אַיֶּלֶת אֲהָבִים וְיַעֲלַת u חֵן — u חֵנן x רָוֶה

eius amore in :tempore omni in te inebrient eius vbera

דַּדֶּיהָ x יְרַוֻּךָ בְכָל־עֵת בְּאַהֲבָתָהּ

mi fili *errabis* * quid vt Et *iugiter* *errabis* † — † delecteris * delectaris

תִּשְׁגֶּה תָמִיד׃ 20 וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי

?extraneæ finum *amplexaberis &* ,*extranea in* † — † cum aliena, & amplexaris

בְזָרָה וּתְחַבֵּק חֵק נָכְרִיָּה׃

omnes & :viri viæ * Domini oculis coram Quia — * fune

21 כִּי נֹכַח׀ עֵינֵי יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־

eum capient suæ Iniquitates . *ponderans* * eius *orbitas* † — † semitas * ponderat.

מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃ 22 y עֲוֹנוֹתָיו יִלְכְּדֻנוֹ אֶת־ — y עֲוָה

morietur Ipse .tenebitur sui peccati funibus *in &* :impium

הָרָשָׁע וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃ 23 הוּא יָמוּת

.errabit suæ stultitiæ *multitudine in &* :*eruditione non in* † — † eo quòd non audiuit eruditionem: & propter multitudinē

בְּאֵין z מוּסָר וּבְרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה׃ — z יסר

CAPVT VI. ו

* pro amico † & * manū tuā. — alieno defixisti † :tuo *sodali* * spopondisti si ,mi Fili

1 בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ a לְרֵעֶךָ תָּקַעְתָּ לַזָּר — a רֵעָה b כַּפַּף

:tui oris verbis in es Illaqueatus :*tuas volas* †

b כַּפֶּיךָ׃ 2 נוֹקַשְׁתָּ בְאִמְרֵי־פִיךָ

.tui oris eloquiis in es captus

נִלְכַּדְתָּ בְּאִמְרֵי־פִיךָ׃

quia ,te erue & ,mi fili nunc hoc Fac

3 עֲשֵׂה זֹאת אֵפוֹא ׀ בְּנִי וְהִנָּצֵל כִּי

robora & :te conculcandũ præbe † vade :tui socii volam in venisti — manũ amici † prosterne

c בָאתָ בְכַף־רֵעֶךָ לֵךְ הִתְרַפֵּס וּרְהַב — c בוא

:tuis oculis somnium des Ne :tuos sodales * — * amicos

רֵעֶיךָ׃ 4 אַל־תִּתֵּן שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ

cerua tanquam te Erue .tuis palpebris dormitionem &

וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃ 5 הִנָּצֵל a כִּצְבִי — * צבת

.aucupis manu de auis sicut & :manu d°

מִיָּד וּכְצִפּוֹר מִיַּד יָקוּשׁ׃

,eius vias vide :piger † formicam ad Vade — † ô

6 b לֵךְ־אֶל־נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ — b ילך

,gubernator † ei non Cui .esto * sapiens & — * eris † est dux

וַחֲכָם׃ 7 אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין

æstate in † Parabit .dominus & ,præfectus — * nec † tamen

שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל׃ 8 c תָּכִין בַּקַּיִץ — c כון

.suam escam messe in congregat .suum panem * — * cibum

לַחְמָהּ אָגְרָה בַקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃

surges quando :iacebis † piger Vsquequo — † dormies?

9 עַד־מָתַי עָצֵל ׀ תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם

:dormitationum parum ,somnorum Parum * ?tuo somno à — *Paruis somnis,paruis dormitationibus: paruo amplexu † eum vxore opus est. * egestas

מִשְּׁנָתֶךָ׃ 10 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת

.† dormiendum ad manuum complicationis parum

מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃

tuus defectus & :tua paupertas * viator tanquam veniet Et

11 וּבָא־כִמְהַלֵּךְ ׀ רֵאשֶׁךָ וּמַחְסֹרְךָ

:iniquitatis † vir Belijahal * Homo .clypei † vir tanquam — † scutatus. * impius † iniquus: ambulat in

כְּאִישׁ d מָגֵן׃ 12 אָדָם בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן

.oris peruersitate ambulans

הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת פֶּה׃

docens † :suis pedibus *in loquens* * ,suis oculis *in Annuens* †

13 קוֹרֵץ בְּעֵינָיו מוֹלֵל בְּרַגְלָו [e]מֹרֶה

fabricans † ,eius corde in * Peruersitates .suis digitis *In*

בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃ 14 תַּהְפֻּכוֹת׀ בְּלִבּוֹ חֹרֵשׁ

.* mittet contentiones :tempore omni in malum

רָע בְּכָל־עֵת מִדְנִים יְשַׁלֵּחַ׃

,contereturs subitò :eius *exitium* † veniet extemplo Ideò

15 עַל־כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע יִשָּׁבֵר

:Dominus odiuit *illa* † Sex .sanitas * non &

וְאֵין מַרְפֵּא׃ 16 שֶׁשׁ־הֵנָּה שָׂנֵא יְהוָה

.eius animæ *abominatio* * septem &

וְשֶׁבַע תּוֹעֲבַת נַפְשׁוֹ׃

manus & ;*fallacem* † linguam ,sublimes Oculos

17 עֵינַיִם [f]רָמוֹת לְשׁוֹן שָׁקֶר וְיָדַיִם

.innocentis sanguinem effundentes

שֹׁפְכוֹת דָּם־[g]נָקִי׃

pedes :*iniquitatis* † cogitationes *fabricans* * Cor

18 לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן רַגְלַיִם

mendacia *Efflabit* * .malum ad currere festinantes

מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה׃ 19 [h]יָפִיחַ כְּזָבִים

.fratres inter *dissidia* *mittens &* :*falsitatis testis* †

[i]עֵד שָׁקֶר וּמְשַׁלֵּחַ [k]מְדָנִים בֵּין אַחִים׃

ne & :tui patris præceptum mi fili Conserua

20 נְצֹר בְּנִי [l]מִצְוַת אָבִיךָ וְאַל־

super * ea Liga .tuæ matris legem dimittas

[m]תִּטֹּשׁ [n]תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ 21 קָשְׁרֵם עַל־

tuis gutturibus *super* * ea *vinci* † :semper tuo corde

לִבְּךָ תָמִיד עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶךָ׃

custodiet ,*te iacendo in* .*te* *deducet* ,*te ambulando In*

22 בְּהִתְהַלֶּכְךָ׀ תַּנְחֶה אֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר

† Annuit
* loquitur
† docet
[e] יֹרֶה
* sunt
† cogitat
מדינים
ק
*inter fratres
† contritio
* erit
† sunt quæ
* sunt abominationes
† médacem:
[f] רוּם
[g] נָקָה
* cogitans
† iniquas:
* Eum qui loquitur
[h] פּוּחַ
† testem médacé · & mittétem iurgia
[i] עוּד [k] דִּין
[l] צָוָה
* in
[m] נָטַשׁ [n] יָרָה
† liga
* in gutture tuo.
Cùm ambulaueris ducas tecum: cùm dormieris, custodias tibi:

.te alloquetur ipsa fueris expergefactus † & :te super

עָלֶיךָ ⁿ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃ — † cùm — ⁿ קוץ

vitastum † via & :lux * lex & .mandatum † lucerna * Quia — * vt † est — * vt.

23 כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים — † vitæ sunt

.eruditionis increpationes

ᵒ תּוֹכְחוֹת ᵖ מוּסָר׃ — ᵒ יכה ᵖ יסר

linguæ *lenitate* † à :mala muliere à te *custodiendum Ad* * — * Vt custodiant

24 לִשְׁמָרְךָ מֵאֵשֶׁת ᑫ רָע מֵחֶלְקַת לָשׁוֹן — † blanditiis

:tuo corde in eius pulchritudiné concupiscas Ne .extraneæ — ᑫ רוע

נָכְרִיָּה׃ 25 אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ

.suis *palpebris in* * te capiat non & — * splẽdoribus

וְאַל־תִּקָּחֲךָ בְּעַפְעַפֶּיהָ׃

:panis *tortam* * ad vsque † meretricem mulierem propter Quia — † mendicabit — * homo

26 כִּי בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה עַד־כִּכַּר לָחֶם — ʳ לקח

.venabitur pretiosam animam viri mulier

וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה תָצוּד׃

non eius vestes & :suo sinu in ignem vir accipiet Nunquid

27 הֲיַחְתֶּה אִישׁ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ וּבְגָדָיו לֹא

:prunas super vir ambulabit *Si* † ?comburentur — † Num

תִשָּׂרַפְנָה׃ 28 אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים

vxorem ad *ingrediens* † Sic ?*adurentur* * non eius pedes & — * comburentur;

וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶינָה׃ 29 כֵּן ˢהַבָּא אֶל־אֵשֶׁת — † qui ingreditur

.eam *in tangens* * omnis *mundabitur* † non :sui *socii* *

רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃ — ˢ בוה בוא — * amici — † erit innocens

implendum ad † :fuerit furatus cùm furem spernent Non — *qui tetigerit — † vt impleat

30 לֹא־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנוֹב לְמַלֵּא

:septuplum reddet inuentus Et .esurierit cùm ,suã animam

נַפְשׁוֹ כִּי יִרְעָב׃ 31 וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתָיִם

.dabit suæ domus substantiam omnem

אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן׃

Qui autem adulterium cōmittit cum muliere, † corrumpit * qui facit קָלֵה[a]

suam animam corrumpens † :corde deficit ,mulierem Adulterans
נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ
inueniet ignominiam & Plagam .illud faciet ipse *
הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃ 33 נֶגַע־[a]וְקָלוֹן יִמְצָא
zelus Quia .delebitur non eius opprobrium &
וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃ 34 כִּי־קִנְאָה

† est furor * personam

.vindictæ die in parcet non & :viri excandescentia †
חֲמַת־גָּבֶר וְלֹא יַחְמוֹל בְּיוֹם נָקָם׃

† satisfactionis; נְשָׂא[b] * munere. רַבָּה[c]

cum ,volet non & propitiationis † omnis facies * accipiet Non
35 לֹא־[b]יִשָּׂא פְּנֵי כָל־כֹּפֶר וְלֹא־יֹאבֶה כִּי
munus * multiplicaueris
[c]תַרְבֶּה־שֹׁחַד׃

CAPVT. VII. ז

recondes

abdes mea præcepta & .meos sermones custodi ,mi Fili
1 בְּנִי שְׁמֹר אֲמָרָי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן
meam legem & ,viue & ,mea præcepta Custodi .tecum
אִתָּךְ׃ 2 שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה וְתוֹרָתִי

papillam

.tuorum oculorum nigredinem tanquam
כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ׃

† in * &

tabula super † ea scribe * :tuis digitis super † ea Liga
3 קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ

† es * propinquā יָדַע[d] † voca. Vt custodiat * quæ † lenit. Equidem per fenestram

notam † & :tu * mea Soror ,sapientiæ Dic tui cordis
לִבֶּךָ׃ 4 אֱמֹר לַחָכְמָה אֲחֹתִי אָתְּ [d]וּמֹדָע
aliena muliere à te custodiendum Ad .vocabis * intelligentiam
לַבִּינָה תִקְרָא׃ 5 לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה
.lenificauit * suos sermones † ,extranea ab
מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃

meum cancellum per † :meæ domus fenestra in Quia
6 כִּי בְּחַלּוֹן בֵּיתִי בְּעַד אֶשְׁנַבִּי
consideraui :simplicibus in * vidi Et .prospexi
נִשְׁקָפְתִּי׃ 7 וָאֵרֶא בַפְּתָאיִם אָבִינָה
.corde carentem * iuuenem filios in †
בַבָּנִים נַעַר חֲסַר־לֵב׃
eius domus via * & .eius angulum apud p'atea in † Transeuntem
8 עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּהּ וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ
nigredine in :diei vespera in crepusculo In .gradiebatur
יִצְעָד׃ 9 בְּנֶשֶׁף־בְּעֶרֶב־יוֹם בְּאִישׁוֹן
:eius occursum in mulier ecce Et .caligine & ,noctis
לַיְלָה וַאֲפֵלָה׃ 10 וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ
,ipsa * Tumultuosa † .corde seruata & ,meretricis * ornatu †
שִׁית זוֹנָה וּנְצֻרַת לֵב׃ 11 הֹמִיָּה הִיא
.eius pedes habitabunt † non sua domo in :declinans &
וְסֹרָרֶת בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ׃
angulum omnem iuxta & :plateis in vice ,vicosa Vice *
12 פַּעַם בַּחוּץ פַּעַם בָּרְחֹבוֹת וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה
:eum est osculata & ,eum in apprehendit Et .insidiabitur †
תֶאֱרֹב׃ 13 וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה לּוֹ
.ei dixit & ,suas facies * roborauit
הֵעֵזָה פָנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃
.mea vota reddidi hodie :me super pacificorum Victimæ
14 זִבְחֵי שְׁלָמִים עָלָי הַיּוֹם שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי׃
quærendum ad † tui occursum in sum egressa Idcirco
15 עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחֵר
adornaui Tapetibus * .te inueni & ,tuas facies manè
פָּנֶיךָ וָאֶמְצָאֶךָּ׃ 16 מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי
.Aegyptio fune incisis † :meum lectum
עַרְשִׂי חֲטֻבוֹת אֵטוּן מִצְרָיִם׃

e הֶלֶל † de cancello meo
f בִּין * inter simplices
† inter filios
*deficientem
† per plateam
* per viam
g פָּנֶה
† in
* meretricio,
& anxia
† Quæ
* est. & peruersa
† habitant
* Nunc foris, nunc
† insidiatur
h עָזַז * vultú suum
sunt mihi :
† vt quærerē vultum tuū.
* Ornamentis ornaui
† eleuata sūe

† Suffiui — .cinnamomo & ,aloe ,myrrha ,meum cubile *Perfudi* †

17 ¹נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי מֹר אֲהָלִים וְקִנָּמוֹן׃ — ¹ נוף

collætemur :manè vsque amoribus inebriemur ,Veni

17 k לְכָה נִרְוֶה ¹דֹדִים עַד־הַבֹּקֶר נִתְעַלְּסָה — k יָלַךְ ¹ דוד

* est — abiit :sua domo in vir * non Quia .amoribus in

19 בָאֳהָבִים׃ כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הָלַךְ

† longinqua. — tulit argenti Ligamen *longinque à* † via in

בְּדֶרֶךְ מֵרָחוֹק׃ 19 צְרוֹר הַכֶּסֶף לָקַח

* statutam
† ad — .suam domum † veniet *temporis statuti* * diem ad : sua manu

בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶא יָבֹא בֵיתוֹ׃

* dulcedinis sermonis sui — lenitate *in sua captionis* * multitudine *in* eum fecit Declinate

21 m הִטַּתּוּ בְּרֹב לִקְחָהּ בְּחֵלֶק — m נָטָה

eam post *Vadens* † .eum compulit suorũ labiorum

† Vadit — שְׂפָתֶיהָ n תַּדִּיחֶנּוּ׃ 22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ — n נָדַח

* victimam venit: — compes sicut & *:veniens lanienam* * ad bos veluti ,statim

פִּתְאֹם כְּשׁוֹר אֶל־טֶבַח יָבוֹא וּכְעֶכֶס

.stulti castigationem ad

אֶל־oמוּסַר אֱוִיל׃ — o יסר

† sicut festinat auis — ad *auem festinare vt* †,eius iecur sagitta scindat Donec

23 עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ כְּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־

* nescit
† contra
* est — *.ipse* * suam animam *in* † quòd *nouit non* * & :laqueum

פָּח וְלֹא יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הוּא׃

eloquiis attendite & :mihi parete ,filij nunc Et

24 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְהַקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי

:tuum cor eius vias ad declinet Ne ,mei oris

a פִי׃ 25 אַל־bיֵשְׂטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ — a פֶּה b שָׂטָה

.eius semitis in erres ne

אַל־cתֵּתַע בִּנְתִיבוֹתֶיהָ׃ — c תָּעָה

† vulneribus — fortes & ,fecit cadere *vulneratos* † multos Quoniam

26 כִּי־dרַבִּים חֲלָלִים e הִפִּילָה וַעֲצֻמִים — d רָבַב

:eius domus *sepulchri* † Viæ .eius occisi omnes † inferni

בֵּיתָהּ שְׁאוֹל דַּרְכֵי 27 כָּל־הֲרֻגֶיהָ׃

.mortis *penetralia* * ad descendentes * cubilia

יֹרְדוֹת אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת׃

Capvt VIII. ח

dabit * intelligentia & :*clamabit* † sapientia Nonne † clamat: * dat

1 הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה [f] תִּתֵּן — [f] נָתַן

domum * :viam supra excelsorum *capite* † In suam vocem † summitate locorum * in loco

קוֹלָהּ׃ 2 בְּרֹאשׁ־מְרוֹמִים עֲלֵי־דָרֶךְ בֵּית

ciuitatis *os ad* * ,portarum *manum Ad* .*constituta* † semitarum † stat In loco * in ostio

נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃ 3 לְיַד־שְׁעָרִים לְפִי־קָרֶת

viri vos Ad .*praeconizabit* * ostiorum *ingressum* † † in ingressu * clamat

מְבוֹא פְתָחִים [g] תָּרֹנָּה׃ 4 אֲלֵיכֶם אִישִׁים — [g] רָנַן

simplices Intelligite .*hominis* * filios ad mea vox & :*clamabo* † † clamo, * hominum.

אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם׃ 5 הָבִינוּ פְתָאיִם

quoniam ,Audite .corde intelligite stulti & .astutiam

עָרְמָה וּכְסִילִים הָבִינוּ לֵב׃ 6 שִׁמְעוּ כִּי־

.*rectitudines* * meorum labiorum apertio & :loquar *eximia* † † magna * erit rectitudo

נְגִידִים אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃

abominatio & :meum palatum loquetur veritatem Quia

7 כִּי־[h]אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי וְתוֹעֲבַת — [h] אָמַן

:mei oris eloquia omnia * iustitia In .impietas † meorũ labiorũ † erit * sunt

שְׂפָתַי רֶשַׁע׃ 8 בְּצֶדֶק כָּל־אִמְרֵי־פִי

† recta ipsa Vniuersa ,*obliquum* & * ,prauum eis in † non † est * nec peruersum † sunt

אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃ 9 כֻּלָּם נְכֹחִים

,scientiam inuenientibus recta & .intelligenti

לַמֵּבִין וִישָׁרִים לְמֹצְאֵי [i] דָעַת׃ — [i] יָדַע

scientiam & :argentum non & ,meam eruditionem Accipite

לָקַח k | 10 k קְחוּ־־מוּסָרִי וְאַל־־כָּסֶף וְדַעַת

† magisquàm aurū electū. | :margaritis *præ* sapientia *bona* * Quia .*electo auro præ* †

* melior est | מֵחָרוּץ נִבְחָר: 11 כִּי־טוֹבָה חָכְמָה l מִפְּנִינִים

l פְּנִן m שָׁוָה | .*ea in* * æquabuntur non *voluntates omnes* † &

† omnia desiderabilia * ei. | וְכָל־חֲפָצִים לֹא m יִשְׁווּ־־בָהּ:

† cum | scientiam & :astutia † habitaui sapientia Ego

12 אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה וְדַעַת

* inueni. | .*inueniam* * cogitationum

זָמַם n | n מְזִמּוֹת אֶמְצָא:

† est * superbum, | ,*eleuationē* * & ,superbiā :malum habere odio † Domini Timor

יִרְאַת יְהוָה שְׂנֹאת רָע גֵּאָה וְגָאוֹן

† loquens peruersitates | .odiui *peruersitatum* † os & ,malam viam &

רוּעַ o | וְדֶרֶךְ o רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת שָׂנֵאתִי:

* Meum est † lex: * sum | ,intelligentia * ego :*essentia* † & ,consilium *Mihi* *

יָעַץ p | 14 לִי־־p עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה

† mea est * Per | :regnabunt reges me *In* * .fortitudo *mihi* †

לִי גְבוּרָה: 15 בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ

† principes | .iustitiam decernent ,*consules* † &

וְרוֹזְנִים יְחֹקְקוּ צֶדֶק:

* Per † principes | *magnifici* † & :principatum habebunt principes me *In* *

שׂוּר q | 16 בִּי q שָׂרִים יָשֹׂרוּ וּנְדִיבִים

* iudicant terram. | :diligam me diligentes Ego .*terra iudices* * omnes

כָּל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ: 17 אֲנִי אֹהֲבַי אֵהָב

† Diuitiæ | gloria & ,*Opulentia* † .me inuenient ,me *diluculo* quærentes &

וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי: 18 עֹשֶׁר־וְכָבוֹד

* sunt † multa, * Melior est | meus fructus *Bonus* * .iustitia & ,*durabilis* † substantia * :mecū

פָּרָה r | אִתִּי הוֹן עָתֵק וּצְדָקָה: 19 טוֹב r פִּרְיִי

fructus | .electo argento *præ* meus *prouentus* † & :obrizo *præ* & ,auro *præ*

פָּזַז s | מֵחָרוּץ s וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר:

semitarum medio in ;faciam ambulare iustitiæ *semita In* † † Per semitã
20 בְּאֹרַח צְדָקָה אֲהַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת
:est me diligentes *faciendum hæreditare Ad* * iudicij * Vt hæreditare faciam
21 מִשְׁפָּט׃ לְהַנְחִיל אֹהֲבַי ׀ יֵשׁ
acquisiuit † Dominus .replebo eorum thesauros & † possedit
22 וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃ יְהוָה קָנָנִי
.tunc * ex sua opera ante :suæ viæ principium * eo tempore.
רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז׃
.terra initiis ab capite † à ,habui principatũ seculo A † Principio ante terram.
23 מֵעוֹלָם נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃ Adhuc non erant
fontes *non in* † ;sum formata * voragines *non In* * quando
24 בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין מַעְיָנוֹת † adhuc non erant
.aquis *aggrauata loca* * * aggrauati
נִכְבַּדֵּי־מָיִם׃
collium facies ad * :essent *defixi* † montes Antequam † fundati
25 בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת * ante colles
,plateas & ,terram *fecerat non Adhuc* † suum formata † Antequam faceret
26 חוֹלָלְתִּי׃ עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת
.orbis *puluerum caput* * & * præcipuas terras
וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל׃
circulum eum describendo in :ego * ibi ,cælos *ipsum parando In* † † Quando præparabat
27 a בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי b בְּחֻקוֹ חוּג [a]כון [b]חקק
.voraginis faciebus super * eram quando describebat circino superficiem
עַל־פְּנֵי תְהוֹם׃
fontes *fortificando in* † :desuper *æthera ipsum roborando In* * * quando firmabat cælos
28 בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוֹז עִינוֹת † quando roborabat
aquæ *&* † ,suum statutum mari *ipsum ponendo* * In .voraginis * Quãdo ponebat † vt
29 תְהוֹם׃ בְּשׂוּמוֹ לַיָּם ׀ חֻקּוֹ וּמַיִם * littus
fundamenta *ipsum constituendo in* † :suum os * transirent non † quando describebat
לֹא יַעַבְרוּ־פִיו בְּחוּקוֹ c מוֹסְדֵי [c]יסד
.terræ

† veluti

eram & ,nutricius † eum apud eram Et .terræ

אַרְצוֹ׃ 30 וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן וָאֶהְיֶה

* In lætitiis, quotidie: & ludebam

omni in eo coram *ludens* *:die* *die* *,delicia* *

שַׁעֲשׁוּעִים יוֹם ׀ יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־

† Ludebam

meæ delectationes & ;eius terræ orbe in *Ludens* † .tempore

עֵת׃ 31 מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ וְשַׁעֲשֻׁעַי

.hominum filiis cum

אֶת־בְּנֵי אָדָם׃

* obtéperate
† qui

meas vias † beati & :mihi *audite* * filij nunc Et

32 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי

:estote sapientes & ,eruditionem Audite .custodierint

יִשְׁמֹרוּ׃ 33 שִׁמְעוּ מוּסָר [d] וַחֲכָמוּ

[d] יסר

* postponatis eam. Beatus homo qui obtempetat †perseuerando iuxta * quotidie. † qui inuenit

mihi *audientis hominis Beatitudines* *.feriamini* * ne &

וְאַל־תִּפְרָעוּ׃ 34 אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי

postes custodiendo *:die* *,die* * meas fores *super vigilando* †

לִשְׁקֹד עַל־דַּלְתֹתַי יוֹם ׀ יוֹם לִשְׁמֹר מְזוּזֹת

'inuenit ,me *inueniens* † Quoniam .meorum ostiorum

פְּתָחָי׃ 35 כִּי מֹצְאִי מָצָא

* vitam
† quod voluerit

.Domino à *voluntatem* † educet & *:vitas* *

[e] חַיִּים [f] וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃

[e] חיה [f] פוק

* qui peccauerit contra me, expoliat animā suam: † qui odio habent * diligunt

,me *habētes odio* † omnes *:sua anima est iniurius* *,me in peccans* * Et

36 וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ כָּל־מְשַׂנְאַי

.mortem *dilexerunt* *

אֹהֲבוּ מָוֶת׃

CAPVT IX. ט

† Sapientia

suas columnas excidit :suam domū ædificauit *Sapientia*

1 חָכְמוֹת [g] בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ

[g] בנה

:suum vinum miscuit .suam victimam Immolauit .septem

שִׁבְעָה׃ 2 טָבְחָה טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ

,suas puellas Misit .suam mensam *dispofuit* † etiam † parauit

אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃ 3 שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ

.ciuitatis excelsorum *alas* *super* *clamabit* * * vocauit ad summitates

תִקְרָא עַל־h גַּפֵּי מְרֹמֵי קָרֶת׃ h גף

corde *carenti* * :huc declinet ,simplex † Quisquis † est * deficienti

4 מִי־פֶתִי יָסֻר k הֵנָּה חֲסַר־לֵב l פֶּתָה k סור

:*meo pane in* * comedite ,*Ite* † *ei* dixit † Venite, * panē meū:

אָמְרָה לוֹ׃ 5 l לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי l ילך

.miscui ,*vino in* † bibite & † vinū quod

וּשְׁתוּ בְּיַיִן מָסָכְתִּי׃

via in * incedite & :*viuite* † & ,*simplices Relinquite * viam vestrā † viuetis: * per viam

6 עִזְבוּ פְתָאיִם m וִחְיוּ וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ m חיה

:ignominiam *sibi accipiens* † ,derisorem Corripiens .intelligentiæ † accipit sibi ipsi

בִּינָה׃ 7 יֹסֵר n לֵץ לֹקֵחַ לוֹ o קָלוֹן n לוץ o קלה

.derisorem increpes Ne .eius macula * ,impium increpans & * accipit

וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ׃ 8 אַל־p תּוֹכַח לֵץ p יכח

.te diliget & .sapientem increpa :te habeat odio fortè ne

פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ׃

iustum scire fac :amplius erit sapiens & ,† sapienti Da † increpetionem.

9 תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם עוֹד r הוֹדַע לְצַדִּיק q נתן r ידע

timor * sapientiæ Principium .doctrinam addet & * est

וְיוֹסֶף לֶקַח׃ 10 f תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת f חלל

.intelligentia sanctorum scientia & :Domini

יְהוָה וְדַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה׃

eddentur & :tui dies multiplicabuntur me *in* † Nam † per

11 כִּי־בִי t יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ t רבה

.vitæ anni tibi

לְךָ u שְׁנוֹת חַיִּים׃ u שנה

si illusor fueris.
† lués pœnas.
*stulta tumultuatur. & mulier simplex nescit

tu solus ,illusisti & :tibi eris sapiens ,sapiens fueris Si

12 אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָּךְ וְלַצְתָּ לְבַדְּךָ

non & simplicitatis :tumultuans stultitiæ * Mulier .portabis †

[a] תִשָּׂא׃ 13 אֵשֶׁת כְּסִילוּת הֹמִיָּה פְּתַיּוּת וּבַל־

נשא [a]

:suæ domus ostium ad sedit † Et .quicquam nouit

† sedet

יָדְעָה מָּה׃ 14 וְיָשְׁבָה לְפֶתַח בֵּיתָהּ

* sedem in excelsis locis

.ciuitatis excelsorum se sum * super

עַל־כִּסֵּא [b] מְרֹמֵי קָרֶת׃

רום [b]

† Vt vocet
* per
† qui dirigūt

dirigentes † :viam * transeuntes ad clamandum Ad †

15 לִקְרֹא לְעֹבְרֵי דָרֶךְ הַמְיַשְּׁרִים

* est

:huc declinet simplex * Quisquis .suas semitas

אֹרְחוֹתָם׃ 16 מִי־פֶתִי [c] יָסֻר הֵנָּה

סור [c]

† deficienti
* furatæ dulciores sunt:
† in abscondito comestus magis sapit.

subducta furto * Aquæ .ei dixit & ,corde carenti † &

וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה לּוֹ׃ 17 מַיִם־גְּנוּבִים

.erit iucundus absconditorum † panis & ,dulcescent

יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃

Etiam
* mortui sūt
† & quòd

profundis in † :ibi manes * quòd cognouit non Et

18 וְלֹא יָדַע כִּי־רְפָאִים שָׁם בְּעִמְקֵי

* inferi sunt
† ab ea.

.eius † inuitati sepulchri *

שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃

Capvt X. י

* lætificat

patrem lætificabit * sapiens Filius ,Selomoh Parabolæ

1 מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב

tristitia est

prodèrunt Non .suæ matris mœstitia stultus filius &

וּבֵן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃ 2 לֹא־יוֹעִילוּ

impietate acquisiti ar

.morte à eruet iustitia & :impietatis thesauri

אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה [d] תַּצִּיל מִמָּוֶת׃

נצל [d]

prauitatem † & :iusti animam Dominus faciet esurire Non | † propter

לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק [e] וְהַוַּת 3 | [e] הָוָה

:doli vola faciens ; Pauperem .expellet impiorum * | *impios Deus † fecit manus fraudulenta:

רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃ 4 רָאשׁ עֹשֶׂה כַף־רְמִיָּה

.† ditabit solicitorum * manus & | * mercatorū † eos.

וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר׃

,messe in stertens : † Intelligens filius ,æstate in Congregans * | * Qui congregat † est qui dormit

אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם בַּקָּצִיר 5

:iusti caput in * Benedictiones .† confundens * filius | * est † patrē suū. *sunt super

בֵּן [f] מֵבִישׁ׃ 6 בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק | [f] בוש

,iniuriam † operiet impiorum os & | † iniquitatem

וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃

Impiorum nomen & ;benedictionem in * iusti Memoria | * erit

7 זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים

stultus & :præcepta suscipiet corde Sapiens .putrescet

יִרְקָב׃ 8 חֲכַם־לֵב [g] יִקַּח [h] מִצְוֹת וֶאֱוִיל | [g] לקח [h] צוה

:confidenter ibit integritate in Ambulans .præcipitabitur labiu †. | † propter labia punietur. Qui ambulat perfectè ambulat

שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ 9 הוֹלֵךְ בַּתֹּם יֵלֶךְ בֶּטַח

,innotescet * suas vias deprauans & | * conteretur.

וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃

labiis † stultus & :dolorem dabit ,oculo Annuens | Qui annuit † propter labia punietur

10 קֹרֵץ עַיִן [i] יִתֵּן עַצָּבֶת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם | Et

impiorum os & :iusti os vitarum * vena .præcipitabitur | [i] נתן

יִלָּבֵט׃ 11 מְקוֹר [k] חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים | * vitæ est [k] חיה

:contentiones suscitabit * Odium .rapinam operiet † | † iniquitatē. * suscitat rixas

יְכַסֶּה חָמָס׃ 12 שִׂנְאָה תְּעוֹרֵר [l] מְדָנִים | [l] דון

.charitas operiet † præuaricationes omnes Super & | † operit

וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׃

* virga & :sapientia inuenietur intelligentis labiis In | * erit

13 בְּשִׂפְתֵי [m] נָבוֹן תִּמָּצֵא חָכְמָה וְשֵׁבֶט | [m] בין

† deficientis
:scientiam abscondent Sapientes . .corde carentis † corpori
[n] יָדַע
14 לְגַן חֲסַר־לֵב׃ חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־[n]דָעַת
* est
.propinqua contritio * stulti os &
וּפִי אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃
† Diuitiæ
* sunt
contritio :eius fortitudinis vrbs * diuitis Affluentia †
[o] עֻזּוֹ
15 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת [o]עֻזּוֹ מְחִתַּת
† pauperum
iusti Opus .eorum egestas exhaustorum †
[p] דַּלַּל
16 [p]דַּלִּים רֵישָׁם׃ פְּעֻלַּת־צַדִּיק
* est † vitam:
fructus verò
.peccatum ad impii prouentus :vitas † ad *
* vitam
לְחַיִּים תְּבוּאַת רָשָׁע לְחַטָּאת׃
† qui relinquit
deferens † & :correctionem custodiens vitas * ad Semita
[q] יָסַר
17 אֹרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר [q]מוּסָר וְעוֹזֵב
* errat
.faciens errare *,increpationem
[r] יָכַח
[r]תּוֹכַחַת מַתְעֶה׃
† operiunt
* labora
mendacia:
proferens & :falsitatis labiis * odium Operiens †
[s] יָצָא
18 מְכַסֶּה שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר [s]וּמוֹצִיא
detractionū,
est
non verborum multitudine In .stultus ipse ,infamiam
[a] דָּבַב
19 [a]דִּבָּה הוּא כְסִיל׃ בְּרֹב דְּבָרִים לֹא
† deerit
* est
.* intelligens ,sua labia prohibens & :præuaricatio cessabit †
יֶחְדַּל־פָּשַׁע וְחוֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃
† Vt
* est
cor :iusti lingua * electum Argentum †
20 כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב
† verò
* parum est
electum.
pascent iusti Labia .parum vt * impiorum †
[b] רָעָה
21 רְשָׁעִים כִּמְעָט׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק [b]יִרְעוּ
.morientur cordis defectu in stulti & :multos
[c] רָבַב
[c]רַבִּים וֶאֱוִילִים בַּחֲסַר־לֵב יָמוּתוּ׃
† ditat hominem:
* adfert
adiiciet * non & :ditabit † ipsa Domini Benedictio
22 בִּרְכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר וְלֹא יוֹסִף
.secum dolorem
עֶצֶב עִמָּהּ׃

fapientia & :fcelus * facere ftulto † ridere Veluti

23 כִּשְׂחוֹק לִכְסִיל ᵈעֲשׂוֹת ᵉזִמָּה וְחָכְמָה

ipfa impij Formido * .intelligentia viro

לְאִישׁ ᶠתְּבוּנָה׃ 24 ᵍמְגוֹרַת רָשָׁע הִיא

.* dabit iuftorum defiderium † & :ei veniet

תְבוֹאֶנּוּ ʰוְתַאֲוַת צַדִּיקִים יִתֵּן׃

iuftus & :impius * non & † ,turbinis tranfite Sicut

25 כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאֵין רָשָׁע וְצַדִּיק

,dentibus acetum Sicut .fecu i * fundamentum †

יְסוֹד עוֹלָם׃ 26 כַּחֹמֶץ ׀ ⁱלַשִּׁנַּיִם

.illum mittentibus piger fic :oculis fumus ficut &

וְכֶעָשָׁן לָעֵינָיִם כֵּן הֶעָצֵל לְשֹׁלְחָיו׃

impiorum anni & :dies apponet Domini Timor

27 יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים

:lætitia iuftorum Expectatio .breuiabuntur

תִּקְצֹרְנָה׃ 28 ᵏתּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים שִׂמְחָה

.peribit impiorum fpes &

ˡוְתִקְוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

operantibus contritio * & :Domini via † perfecta Fortitudo

29 ᵐמָעוֹז ⁿלַתֹּם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי

:mutabit † non feculum in Iuftus .Iniquitatem

אָוֶן׃ 30 צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל־יִמּוֹט

.terram * habitabunt non impij &

וּרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ׃

peruerfitatum * lingua & :fapientiam propagabit † iufti Os

31 פִּי צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת

os & :voluntatem fcient † iufti Labia .fuccidetur

תִּכָּרֵת׃ 32 שִׂפְתֵי צַדִּיק יֵדְעוּן ᵒרָצוֹן וּפִי

.peruerfitates * impiorum

רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃

† eft * abominationem:
ᵉ זמם
* Quod timet impius
† quod defiderant iufti
ᶠ בין ᵍ גור
Deu.
† fic
ʰ אוה
* erit
† eft vt
* perpetuum.
ⁱ שן
ᵏ יחל
ˡ קוה
† eft
* ipfa eft pauor
ᵐ עזז ⁿ תמם
† commouebitur:
* in terra.
† loquetur
* loquẽs peruerfitates
† fciunt quòd placitum eft Deo:
ᵒ רצה
* peruerfa loquitur

Capvt XI. יא

† Statera dolosa est
* pondus perfectum

lapis * & :Domini abominatio *doli* *Bilances* †

1 מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה וְאֶבֶן

.eius voluntas *perfectus*

שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ׃

[q] זוד [p] קָלָה
† humilibus est
* Perfectio
[r] תֻּמַם

,cum & ;ignominia venit & ,superbia Venit

2 בָּא [p] זָדוֹן וַיָּבֹא [q] קָלוֹן וְאֶת־

;eos ducet rectorum *Integritas* * .sapientia *modestis* †

צְנוּעִים חָכְמָה׃ 3 [r] תֻּמַּת יְשָׁרִים תַּנְחֵם

† eötemptorum perdet
ישדם
ק

.eos deuastabit *praeuaricatorum* † peruersitas &

וְסֶלֶף בּוֹגְדִים [s] וְשַׁדֵּם׃

[s] שָׁדַד [t] נָצַל
* proderunt diuitiæ
† perfecti
* propter impietatem suã
† propter prauitatem

eruet Iustitia & :iræ die in *affluentia proderit* * Non

4 לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה [t] תַּצִּיל

:eius viam diriget *integri* † Iustitia .morte à

מִמָּוֶת׃ 5 צִדְקַת תָּמִים תְּיַשֵּׁר דַּרְכּוֹ

.impius corruet *sua impietate in* * &

וּבְרִשְׁעָתוֹ [u] יִפֹּל רָשָׁע׃

[u] נָפַל [u] הָיָה
* Cùm mortuus fuerit homo impius,
† diuitiarum peribit.

præuaricatores *prauitate in* † & :eos eruet rectorum Iustitia

6 צִדְקַת יְשָׁרִים תַּצִּילֵם [u] וּבְהַוַּת בֹּגְדִים

peribit ,*impium hominem moriendo In* * .capientur

יִלָּכֵדוּ׃ 7 בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבַד

.*perijt* *roborum* † expectatio :spes

תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים אָבָדָה׃

[x] צוּר
* in loco eius.
† impius
* amicum
[y] רֵעַת

impius veniet & ,est liberatus angustia de Iustus

8 צַדִּיק [x] מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע

:suum *sodalem* * corrumpet *hypocrita* † ore In .*eo pro* *

תַּחְתָּיו׃ 9 בְּפֶה חָנֵף יַשְׁחִת [y] רֵעֵהוּ

iustorum bonitate In .eruentur insti scientia in &

וּבְדַעַת צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃ 10 בְּטוּב צַדִּיקִים

.ouatio impios pereundo in * & ciuitas exultabit †

תַּעֲלֹץ קִרְיָה וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים [z] רִנָּה׃

ore in & .ciuitas exaltabitur rectorum benedictione In

11 בְּבִרְכַּת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת וּבְפִי

.subuertetur impiorum

רְשָׁעִים תֵּהָרֵס׃

prudentiarum † vir & :corde carens * suum socium † Despicit

12 [a] בָּז לְרֵעֵהוּ חֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת

:secretum reuelans delator Ambulans * .tacebit

יַחֲרִישׁ׃ 13 הוֹלֵךְ רָכִיל מְגַלֶּה־סּוֹד

.verbum aperiens † spiritu fidelis &

וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֶּה דָבָר׃

† salus & :populus corruet ,industria non In *

14 בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת [b] יִפָּל־עָם [c] וּתְשׁוּעָה

cùm ,† conteretur Contritione .consiliaris * multitudine in

בְּרֹב יוֹעֵץ׃ 15 [d] רַע יֵרוֹעַ כִּי־

.fidens † ,stipulantes odiens † & .extraneo * fideiusserit

עָרַב [e] זָר וְשֹׂנֵא תֹקְעִים בּוֹטֵחַ׃

fortes & :g'oriam assequetur gratia Mulier

16 אֵשֶׁת [f] חֵן תִּתְמֹךְ כָּבוֹד וְעָרִיצִים

.opulentiam adipiscentur

יִתְמְכוּ־עֹשֶׁר׃

turbans * &,misericordiæ vir , †suæ animæ Retribuent

17 גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חָסֶד וְעֹכֵר

:mendax opus * faciens * Impius . † crudelis ,suam carnem

שְׁאֵרוֹ אַכְזָרִי׃ 18 רָשָׁע עֹשֶׂה פְּעֻלַּת־שָׁקֶר

.veritatis * merces † iustitiam seminanti &

וְזֹרֵעַ צְדָקָה שֶׂכֶר [g] אֱמֶת׃

† lætabitur * eum perierint impii, erit exultatio.

[z] רָנַן

† amicum * deficiens † intelligentiarum

[a] בּוּז

* Qui ambulat studulenter, reuelat

† operit * Cum non fuerint consilia,

[b] נָפַל [c] יָשַׁע

* est † consiliariorum,

[d] רוּעַ

* homo † pro * qui odio habet † confidit. Mulieri gratiosæ adhærebit gloria: & fortibus adhærebunt diuitiæ Qui retribuit

[e] זוּר [f] חָנַן

† bonum, est * qui turbat † est, * facit

† erit * stabilis.

[g] אָמַן

Rectus qui facit iustitiã, apprehendet vitam, & qui sequitur
אמן h היה 5
† sunt * qui placẽt ei sunt
† Mox mox
* vir
רצה i
* Sicut
† naribus
* sic deficiẽs
† consilio.
* est
סור l אות k
קוה m
† qui disperg it
* ei
† est qui prohibet seipsum
* rerum suarum
† quæ benedicit largiendo eleemosynas
* qui satiat
† satiabitur.
קבב n
* super caput vendẽtis.
Qui quærit
† quærit quod est
* Deo
† qui quærit
* Qui si sit diuitiis suis.
נפל o

.suam mortem *ad* ,malum *sequens* & .vitat *ad* iustitia Sic
19 כֵּן־צְדָקָה h לְחַיִּים וּמְרַדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ׃
eius beneplacitum * & :corde peruersi † Domini Abominatio
20 תּוֹעֲבַת יְהוָה עִקְּשֵׁי־לֵב i וּרְצוֹנוֹ
:malus * impunis erit non *manum ad Manus* † .via perfecti
תְּמִימֵי דָרֶךְ׃ 21 יָד לְיָד לֹא־יִנָּקֶה רָּע
.euasit iustorum semen &
וְזֶרַע צַדִּיקִים נִמְלָט׃
declinans † & .pulchra mulier * :porci *nare* † in aurea inauris *
22 נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה k וְסָרַת
:bonum tantummodo * iustorum Desiderium *.discretionem*
טָעַם׃ 23 l תַּאֲוַת צַדִּיקִים אַךְ־טוֹב
.penetrans furor ,impiorum præstolatio
m תִּקְוַת רְשָׁעִים עֶבְרָה׃
,rectitudine à *prohibens* † :amplius * additur & ,*dispergens* † Est
24 יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף עוֹד וְחוֹשֵׂךְ מִיֹּשֶׁר
benedictionis † Anima . * defectum ad veruntamen
אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ 25 נֶפֶשׁ־בְּרָכָה
.pluuia † ipse etiam ,*inebrians* * & :impinguabitur
תְדֻשָּׁן וּמַרְוֶה גַּם־הוּא יוֹרֶא׃
benedictio & :populus ei maledicent ,frumentum Prohibenti
26 מֹנֵעַ בָּר n יִקְּבֻהוּ לְאוֹם וּבְרָכָה
.frangentis capiti *
לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר
,malum *quærens* † & :* placitum *quæret* † ,bonum *mane Quærens*
27 שֹׁחֵר טוֹב יְבַקֵּשׁ רָצוֹן וְדֹרֵשׁ רָעָה
:corruet *ipse* ,*sua opulentia in Fidens* * .ei veniet
תְבוֹאֶנּוּ׃ 28 בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ הוּא o יִפֹּל
.germinabunt iusti folium tanquam &
וְכֶעָלֶה צַדִּיקִים * יִפְרָחוּ׃

:ventum accipiet hæreditatem ,suam domum Conturbans † † Qui conturbat

29 עֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־־רוּחַ

iusti Fructus .corde sapienti stultus * seruus & * erit † est vt

וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־לֵב׃ 30 פְּרִי צַדִּיק גָּרָה

.† sapiens animas suscipiens & :vitarum * lignum † * vitæ: & qui docet † est

עֵץ חַיִּים וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת חָכָם׃

,impio quia etiam * :reddetur terra in iusto En * quanto magis

31 הֵן צַדִּיק בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם אַף כִּי־רָשָׁע

?peccanti &

וְחוֹטֵא׃

Capvt XII. יב

odiens † & scientiam diligens * ,correctionem Diligens † † Qui diligit * diligit † qui odio habet

1 אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשׂוֹנֵא

beneuolentiam † educet Bonus .* insipiens ,increpationem יֹסֵר יָדַע

תוֹכַחַת בָּעַר׃ 2 טוֹב יָפִיק רָצוֹן

,reum peraget machinationum * virum & :Domino à * est. † qui odio habet * est. † quod placitum est * malas habentem cogitationes, condemnabit.

מֵיְהוָה וְאִישׁ מְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃

iustorum radix & :impietate in homo stabilis erit Non

3 לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים

:sui mariti * corona virtutis † Mulier .commouebitur non פּוּק זְמַם

בַּל־־יִמּוֹט׃ 4 אֵשֶׁת חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ

.afficiens pudore † eius ossibus in putredo velut & † fortis * est viri † quæ suum virum pudore afficit.

וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃ בוּשׁ

collida consilia :iudicium * iustorum Cogitationes * sunt ad faciendum

5 מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת

.dolus † impiorum + ad faciendum dolum

רְשָׁעִים מִרְמָה׃

Margin	Text
† ad insidiandum	os & :sanguini insidiari † impiorum Verba
* iustos. Vertet Deus	דִּבְרֵי רְשָׁעִים אֱרָב־דָּם וּפִי a 6
+ erunt	:ipsi † non & ,impios Vertendo .eos * eruet rectorum
a פֶּה b נָצַל	יְשָׁרִים b יַצִּילֵם׃ 7 הָפוֹךְ רְשָׁעִים וְאֵינָם
	.stabit iustorum domus &
	וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃
* Secundum intellectum suum	corde peruersus & :vir laudabitur ipsius intellectus os Ad *
† Melior est qui flocci penditur se	לְפִי שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ וְנַעֲוֵה־לֵב 8
* est ei: quàm qui glorificat	seruus & ,despectus Bonus † .contemptum in erit
† caret	יִהְיֶה לָבוּז׃ 9 טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד
* Cognoscit	.pane carente † & ,se glorificante prae :sibi ipsi *
† appetitum	לוֹ מִמְּתַכַּבֵּד וַחֲסַר־לָחֶם׃
	miserationes & :sui iumenti animam † iustus Agnoscens *
* crudeles. Qui colit terram	יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ וְרַחֲמֵי 10
† qui sequitur	saturabitur suam humum Colens .crudelis * impiorum
* deficiens	רְשָׁעִים אַכְזָרִי׃ 11 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־
	corde carens * ,vacuos sequens † & :pane
	לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים חֲסַר־לֵב׃
	radix & :malorum rete impius Desiderauit
c רוֹעַ	חָמַד רָשָׁע מְצוֹד c רָעִים וְשֹׁרֶשׁ 12
+ fructum suum. Propter praeuaricationé	laqueus labiorum praeuaricatione In .† dabit iustorum
* veniet super hominé malum	צַדִּיקִים יִתֵּן׃ 13 בְּפֶשַׁע שְׂפָתַיִם d מוֹקֵשׁ
	.iustus angustia de egredietur & :malus *
d יָקֹשׁ e צוּר	רָע וַיֵּצֵא e מִצָּרָה צַדִּיק׃
f בָּרָה	retributionem & :bono saturabitur viri oris fructu De
† est	f מִפְּרִי פִי־אִישׁ יִשְׂבַּע־טוֹב וּגְמוּל 14
g שׁוּב	† recta stulti Via .ei reddet hominis manuum
* qui obtemperat † est.	יְדֵי־אָדָם g יָשִׁיב לוֹ׃ 15 דֶּרֶךְ אֱוִיל יָשָׁר
h יָעַץ	.† sapiens ,consilio audiens * & :eius oculis in
	בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ h לְעֵצָה חָכָם׃

operiens † & eius ira cognoscetur die in Stulti
16 אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע כַּעְסוֹ וְכֹסֶה
annunciabit ,veritatem Efflabit . * callidus ignominiam
קָלוֹן עָרוּם׃ 17 יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד
.dolum ,falsitatum † testis & :iustitiam
צֶדֶק וְעֵד שְׁקָרִים מִרְמָה׃
lingua & :gladii confessiones ve effutiens * Est
18 יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן
erit firmum veritatis * Labium .sanitas † sapientum
חֲכָמִים מַרְפֵּא׃ 19 שְׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן
.falsitatis linguam faciens quiescere perpetuò * & :perpetuum in
לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃
,pacis consiliantis † & .malum fabricantium * corde in † Dolus
20 מִרְמָה בְּלֶב־חֹרְשֵׁי־רָע וּלְיֹעֲצֵי שָׁלוֹם
iniquitas omnis iusto accidet .Non .lætitia
שִׂמְחָה׃ 21 לֹא־יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק כָּל־אָוֶן
Domini Abominatio .malo sunt repleti impii &
וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃ 22 תּוֹעֲבַת יְהוָה
.eius voluntas * veritatem facientes & :falsitatis † labia *
שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃
cor & ,scientiam operiens callidus † Homo
23 אָדָם עָרוּם כֹּסֶה דָּעַת וְלֵב
solicitorum Manus .stultitiam prædicabit * stultorum
כְּסִילִים יִקְרָא אִוֶּלֶת׃ 24 יַד־חָרוּצִים
.tributum in † erit dolosa & :dominabitur
תִּמְשׁוֹל וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃
verbum & :illud incuruabit * viri corde in Solicitudo
25 דְּאָגָה בְלֶב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה וְדָבָר
.illud lætificabit bonum
טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃

† qui operit
* est. Iustus loquetur
קָלָה פּוּחַ
† mendax.
* qui profert verba quæ sunt veluti
† est * veracis
נֶגֶד אֱמֶן
* ad momētum lingua
† est
* cogitantiū
† in corde consulentiū pacem erit
* sunt
† mendacia: & in facientibus
* est
† operit
עֹשֶׂה יֹדֵעַ
* prædicat
† tributaria. Pauor
מַסַּס
* humiliabit
שַׁחָה

† Abundantior est amico

* vir dolosus

ר תעה ר צוד

† diuitiæ est solicitudo.

* est vita:

† in

* semitæ eius

† est

impiotum via & :iustus suo socio præ Abundans †

26 יֶתֶר מֵרֵעֵהוּ צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים

:suam venationem *fraudulentia* * adutet Non .eos faciet errare

ר תַּתְעֵם׃ 27 לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה ר צֵידוֹ

iustitiæ semita In .*sedulis pretiosa* * hominis *affluentia* † &

וְהוֹן־אָדָם יָקָר חָרוּץ׃ 28 בְּאֹרַח־צְדָקָה

mors * non *semita* † via * & :*vita* †

חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָה אַל־מָוֶת׃

Capvt XIII. יג

† audit

ר יסר

† bonus vir:

* de fructu animæ

† comedet vir

Qui custodit

* custodit

† erit

Concupiscit anima pigri, & non est ei quod optat:

ª חתת

* mendax

† putrescere opera sua,

* animum suum.

b נצר c תמם

† viam peccatoris

audiuit * non delusor & :patris eruditionem † sapiens Filius

1 בֵּן חָכָם ר מוּסַר אָב וְלֵץ לֹא־שָׁמַע

:*bonum* † comedet viri oris fructu De .increpationem

גְּעָרָה׃ 2 מִפְּרִי פִי־אִישׁ יֹאכַל טוֹב

.*iniuriam* † præuaricatorum *anima* * &

וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃

sua labia aperienti :suam animā *seruans* * ,suum os *Custodiens*

3 נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו

ipsius anima non & *Concupiscens* .*ei* contritio †

ª מְחִתָּה לוֹ׃ 4 מִתְאַוָּה וָאַיִן נַפְשׁוֹ

.impinguabitur solicitorum anima & :*pigri*

עָצֵל וְנֶפֶשׁ חָרֻצִים תְּדֻשָּׁן׃

,*fætere* † faciet impius & iustus habebit odio *falsitatis* * Verbum

5 דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ

:via perfectum custodiet Iustitia .* afficiet pudore &

וְיַחְפִּיר׃ 6 צְדָקָה b תִּצֹּר c תָּם־דָּרֶךְ

.*peccatum* † peruertet impietas &

וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת׃

vbertas † & ,se depauperans :omne * non & ,se ditans † Est

7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן

:eius opulentia * viri animæ Redemptio .multa

8 רָב׃ כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ

.increpationem audiuit non pauper &

וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃

impiorum lucerna & :lætificabit † iustorum Lux

9 אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח וְנֵר רְשָׁעִים

:litem dabit superbia in * Verè .extinguetur

10 יִדְעָךְ׃ רַק־[d]בְּזָדוֹן יִתֵּן [c] מַצָּה

.sapientia consultis † cum &

וְאֶת־נוֹעָצִים חָכְמָה׃

manum ad vsque congregans & :minuetur * vanitate ex Affluentia

11 הוֹן־מֵהֶבֶל יִמְעָט וְקֹבֵץ עַל־יָד

infirmitas protracta * Spes .† multiplicabit

12 יַרְבֶּה׃ [f] תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה מַחֲלָה

.veniens desiderium vitarum † lignum * & :cordis †

לֵב וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָאָה׃

,præceptum timens & :ei † corrumpetur rem * Contemnens

13 [g] בָּז לְדָבָר יֵחָבֶל לוֹ וִירֵא מִצְוָה

vena * sapienti Lex .compensabitur ipse †

14 הוּא יְשֻׁלָּם׃ תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר

.mortis laqueis à recedendum ad :vitarum †

חַיִּים לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃

præuaricatorum * via & :gratiam dabit bonus Intellectus

15 שֵׂכֶל טוֹב יִתֶּן־חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים

:scientia in * faciet † callidus Omnis .dura

16 אֵיתָן׃ כָּל־עָרוּם יַעֲשֶׂה [h] בְדָעַת

.stultitiam pandet † stultus &

וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃

† qui diuitē ostendit. * est ei quicquam: & est qui pauperē ostendit † diuitiæ multæ sunt ei. * sunt diuitię † lætificat: * vir superbus

[d] זוד † consiliariis erit

[e] נצה * Diuitiæ quæ veniūt † minuētur: & qui coñgregat diuitias manu * eat. † quæ protrahitur * est † vt * vitæ est † aliquid * propter contemptum ipsum: & timenti

[f] יחל [g] בוז † redetur merces. * est vt

† vitæ

* contemptorum est

† res suas * cum

[h] ידע † manifestabit

CAPVT XIV. יד

ſtultitia † & ſuam domum ædificauit *mulierum* *Sapientes* — Sapiens mulier

1 חַכְמוֹת נָשִׁים °בָּנְתָה בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת — † ſtulta ° בנה

,ſua rectitudine in *Ambulans* * .eam deſtruet ſuis manibus *in* — * Qui ambulat

בְּיָדֶיהָ תֶהֶרְסֶנּוּ: 2 הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ

.eum *ſpernens* † .ſuis viis peruerſus & * :Dominum *timens* † — † timet * ſed

יְרֵא יְהוָה וּנְלוֹז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ: — † deſpicis

labia & :ſuperbiæ baculus * ſtulti ore In — * eſt

3 בְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה וְשִׂפְתֵי

.eos cuſtodi[illegible] ſapientum

חֲכָמִים תִּשְׁמוּרֵם:

prouentuum † multitudo & *:mundum* * præſepe *,boues* *non In* † — † Cum non fuerint boues,

4 בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס ᵃבָר וְרָב־תְּבוּאוֹת — * eſt vacuū:

:mentietur non *veritatum* * Teſtis .bouis potentia in — † frugum eſt * verax

ᵇבְּכֹחַ שׁוֹר: 5 עֵד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב — ᵃבָּרַר ᵇכּוּח

.falſitatis * teſtis mendacia *efflabit* † & — † loquetur * mendax

ᶜוְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר: — ᶜ פּוּחַ

ſcientia & :† non & .ſapientiam irriſor Quæſiuit — † fuit:

6 בִּקֶּשׁ לֵץ חָכְמָה וָאָיִן ᵈ וְדַעַת — ᵉבִּין ᵈיָדַע

viro cum *eminus* † Vade .leuis * intelligenti — * eſt † à lōgè

ᵉלְנָבוֹן ᶠנָקָל: 7 לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ — ᶠ קָלַל

.ſcientiæ labia neſcies & :ſtulto

כְּסִיל וּבַל־יָדַעְתָּ שִׂפְתֵי־דָעַת:

ſtultitia & :ſuam viam intelligere * callidi Sapientia — * eſt

8 חָכְמַת עָרוּם הָבִין דַּרְכּוֹ וְאִוֶּלֶת

.dolus ſtultorum

כְּסִילִים מִרְמָה:

Stultorum †

† stultus loquetur verba delicti: * erunt verba dilectionis.

beneuolentia * rectos inter & :delictum pa liabit quisque Stultorũ †

9 אֱוִלִים g יָלִיץ אָשָׁם וּבֵין יְשָׁרִים h רָצוֹן׃

ipsius lætitia in & .suæ animæ amaritudinem cognoscens † Cor

g לוץ h רצה

10 לֵב יוֹדֵעַ מָרַּת נַפְשׁוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ

† cognoscit

:delebitur impiorum Domus .alienus miscebitur non

לֹא־יִתְעָרַב זָר׃ 11 בֵּית רְשָׁעִים יִשָּׁמֵד

* sed tabernaculum † Deus germinare faciet * corã viro:

recta via Est .florebit † rectorum tentorium & *

וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ׃ 12 יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר

.mortis viæ eius nouissimum & :viri facies ad *

לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃

† risu

eius nouissimum & :cor dolebit ridendo † in Etiam

13 גַּם־בִּשְׂחוֹק יִכְאַב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ

aduersus saturabitur suis viis De .tristitia lætitiæ

i יגה

שִׂמְחָה i תוּגָה׃ 14 מִדְּרָכָיו יִשְׂבַּע סוּג

* ab † recedet

credet Simplex .bonus vir † eo desuper * & :corde

k פתה

לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃ 15 k פֶּתִי יַאֲמִין

.suum gressum ad intelliget callidus & :verbo omni

לְכָל־דָּבָר וְעָרוּם יָבִין לַאֲשֻׁרוֹ׃

* timet, & recedit † sed

.irasciens * stultus & † :malo à recedens & ,timens * Sapiens

16 חָכָם יָרֵא l וְסָר מֵרָע וּכְסִיל מִתְעַבֵּר

l סור

* irascitur, & fidit. Qui cito irascitur, † cogitabundus odio habetur ab eo.

:stultitiam faciet naribus Breuis .fidens &

וּבוֹטֵחַ 17 קְצַר־אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת

,odietur machinationum † vir &

וְאִישׁ m מְזִמּוֹת יִשָּׂנֵא׃

m זמם

* coronabuntur scientia Incuruabunt se

callidi & :stultitiam simplices acceperunt Hæreditate

18 נָחֲלוּ פְתָאיִם אִוֶּלֶת וַעֲרוּמִים

coram mali sunt Incuruati .scientiam sibi coronam imponent *

n ידע o שחה

† ad * veniene,

יַכְתִּרוּ n דָעַת׃ 19 o שַׁחוּ רָעִים לִפְנֵי

.* iusti portas super † impii & :bonis

טוֹבִים וּרְשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃

diuitem *diligentes &* * :pauper erit odiosus suo *socio* † Etiam
20 גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא רָשׁ וְאֹהֲבֵי עָשִׁיר
miserescens & :peccans * suum *socium Spernens* . † multi
רַבִּים׃ 21 בָּז־לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן
fabricantes errabunt † Nonne .*eius beatitudines modestorum*
P עֲנָוִים אַשְׁרָיו׃ 22 הֲלֹא q יִתְעוּ חֹרְשֵׁי
?bonum cogitantibus * veritas & ,misericordia & ?malum
רָע וְחֶסֶד r וֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי טוֹב׃
* labiorum verbum *& :augmentum erit labore omni* † In
23 בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה s מוֹתָר וּדְבַר שְׂפָתַיִם
:eorum *opulentia* † sapientum Corona .defectum ad " verè
אַךְ לְמַחְסוֹר׃ 24 עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם
testis animas *Eruens* † .stultitia stultorum stultitia
אִוֶּלֶת כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃ 25 t מַצִּיל נְפָשׁוֹת עֵד
Domini timore In .*dolus* † mendacia *efflabit & :veritatis* *
אֱמֶת וְיָפִחַ כְּזָבִים מִרְמָה׃ 26 בְּיִרְאַת יְהוָה
.*tutela* † erit eius filiis & :fortitudinis fiducia *
מִבְטַח־u עֹז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃
recedendum ad *:vitarum* † vena * Domini Timor
27 יִרְאַת יְהוָה מְקוֹר חַיִּים לָסוּר
decor * populi multitudine In .mortis laqueis à
x מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃ 28 בְּרָב־עָם הַדְרַת־
.*rectoris* * contritio *populi consumptione in* † & :regis
מֶלֶךְ וּבְאֶפֶס לְאֹם y מְחִתַּת רָזוֹן׃
spiritu *breuis* † & :intelligentia multus *naribus Longus*
29 אֶרֶךְ אַפַּיִם רַב־תְּבוּנָה וּקְצַר־רוּחַ
:sanum cor * carnium † *Vita* .stultitiam *exaltans* *
מֵרִים אִוֶּלֶת׃ 30 חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב מַרְפֵּא
.inuidia † ossium putredo &
וּרְקַב עַצְמוֹת קִנְאָה׃

† amico
* sed qui diligunt
† sunt Qui contemnit amicum
* peccat: sed qui miseretur pauperum, beatus erit.
† errant cogitantes
P עֲנָיִים q תָעָה
* erit
r אָמֵן
† omnibus in quibus homo laborat, est dignitas: sed
* superfluum
s יֹתֵר
" imputatur
† diuitiæ
† Eruit
t נָצַל
* verax : & loquetur
† dolosus.
* est † spes
u צוּר
* est † vita:
* est gloria
x יָקֹשׁ
† cùm non fuerit populus est
* principis. Tardus ira est † velox
y חָתַת
* exaltat
z רוּם
† Vita
* est

eum & *honorans* * & :eius factorem *exprobrauit tenuem Opprimens* †

31 עֹשֵׁק [a] דָּל חֵרֵף עֹשֵׂהוּ וּמְכַבְּדוֹ

:* impius expelletur *sua malitia In* . egeni *miserescens* †

חֹנֵן [b] אֶבְיוֹן׃ 32 בְּרָעָתוֹ יִדָּחֶה רָשָׁע

.iustus sua morte in *sperans &*

וְחֹסֶה בְמוֹתוֹ צַדִּיק׃

interiori † in & :sapientia requiescet intelligentis corde In

33 בְּלֵב [c] נָבוֹן תָּנוּחַ חָכְמָה וּבְקֶרֶב

:gentem exaltabit Iustitia .cognoscetur stultorum

כְּסִילִים [d] תִּוָּדֵעַ׃ 34 צְדָקָה תְרוֹמֵם גּוֹי

* regis *Beneuolentia* † . peccatum *populorum misericordia* * &

וְחֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת׃ 36 [e] רְצוֹן־־מֶלֶךְ

confundens † erit eius ira & :intelligentem seruum ad

לְעֶבֶד מַשְׂכִּיל וְעֶבְרָתוֹ תִּהְיֶה [f] מֵבִישׁ׃

† Qui vt aufert quippiã paupere. Probris afficit * honorat † qui miseretur pauperis. Propter maliciam suam [a] דלל [b] אבה * è mundo sperat autem † medio [c] בין [d] ידע * ignominia erit populis † Amor * est † contra eum qui pudore eum afficit. [e] רצה [f] בוש

CAPVT XV. טו

doloris † verbum & :iram *auertet* * mollis Responsiô

1 מַעֲנֶה־[g]רַּךְ [h] יָשִׁיב חֵמָה וּדְבַר־־עֶצֶב

reddet bonam * sapientium Lingua .furorem faciet ascendere

יַעֲלֶה־אָף׃ 2 לְשׁוֹן חֲכָמִים תֵּיטִיב

.stultitiam *eructabit* † stultorum os & :scientiam

[i] דַּעַת וּפִי כְסִילִים [k] יַבִּיעַ אִוֶּלֶת׃

,malos *speculantes* * Domini oculi loco omni In

3 בְּכָל־מָקוֹם עֵינֵי יְהוָה [l] צֹפוֹת רָעִים

:*vitarum* † lignum * linguæ *Remissio* † .bonos &

וְטוֹבִים׃ 4 מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ [m] חַיִּים

[illegible] :spiritu in contritio * ea in peruersitas &

וְסֶלֶף בָּהּ שֶׁבֶר בְּרוּחַ׃

* retrahere facit [g] רכך [h] שוב * decorabit † loquetur [i] ידע [k] נבע * contemplantur † Sanitas * est vt † vitæ: [l] צפה [m] חיה * est

custodiens & * :sui patris correctionem *respuet* † Stultus
5 אֱוִיל יִנְאַץ ⁿמוּסַר אָבִיו וְשֹׁמֵר
fortitudo * iusti Domo † .astutus efficietur increpationem
°תּוֹכַחַת יַעְרִם׃ 6 בֵּית צַדִּיק חֹסֶן
.conturbatur impii *prouentu* † in & :*multa*
רָב וּבִתְבוּאַת רָשָׁע נֶעְכָּרֶת׃
cor & :scientiam spargent sapientum Labia
7 שִׂפְתֵי חֲכָמִים ᵖיְזָרוּ דָעַת וְלֵב
abominatio † impiorum Sacrificium 8 .*sic* * non stultorum
כְּסִילִים לֹא־כֵן׃ זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֲבַת
Abominatio .eius voluntas rectorum oratio & :Domini
יְהוָה ᑫוּתְפִלַּת יְשָׁרִים רְצוֹנוֹ׃ 9 תּוֹעֲבַת
.diliget .iustitiam sequentem & :impii via * Domini
יְהוָה דֶּרֶךְ רָשָׁע וּמְרַדֵּף צְדָקָה יֶאֱהָב׃
,increpationem *odiens* :† semitam relinquenti *mala Correptio*
10 מוּסָר רָע לְעֹזֵב אֹרַח שׂוֹנֵא תוֹכַחַת
etiam † :Domino coram * perditio &.Infernus .morietur
יָמוּת׃ 11 שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן נֶגֶד יְהוָה אַף
illusor amabit Non !hominum filiorum corda *quia*
כִּי־לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם׃ 12 לֹא־יֶאֱהַב ʳלֵץ
lætum Cor ibit non sapientes ad :se *increpare*
הוֹכֵחַ לוֹ אֶל־חֲכָמִים לֹא יֵלֵךְ׃ 13 לֵב שָׂמֵחַ
.*confractus* † spiritus cordis *dolore in* & :*faciem bonificabit* *
יֵיטִב פָּנִים וּבְעַצְּבַת־לֵב רוּחַ נְכֵאָה׃
stultorum os & :scientiam quæret intelligens Cor
14 לֵב נָבוֹן יְבַקֶּשׁ־דָּעַת ˢוּפְנֵי כְסִילִים
bonus * & :mali *afflicti* † dies Omnes .*stultitia* * pascetur
יִרְעֶה אִוֶּלֶת׃ 15 כָּל־יְמֵי ᵗעָנִי רָעִים וְטוֹב
.*iuge* *conuiuium* † corde
לֵב מִשְׁתֶּה תָמִיד׃

† contemnet
* sed qui custodit
ⁿ יַסֵּר ° יְכַח
† In
* est abundantia magna:
† fructu
ᵖ זֹרֶה
* erit rectū.
† est
ᑫ פָּלַל
* est
Flagellum malum est
† Domini qui odio habet.
* sunt
† quanto magis
ʳ לוֹץ
increpantem
* decorabit faciem: & propter dolorem
† erit tristis.
ופי קרי
ˢ פֶּה ᵗ עָנֶה
* verbis stultitiæ.
† pauperis
* iucundus
† est ac si esset in conuiuio iugi.

Melius est
† cum
* quam thesaurus magnus, & conteritio est
† Melius est conuiuium
* vbi
† fit, quàm bos qui diu fuit in præsepio, in quo
* fit.
† iracundus miscebit lites: & tardus ad iram
* lites.
† videtur sibi ac si esset supra spinis:
u רִיב x שׂוֹךְ
* plana est.
† despicit
* est
† deficienti
* intelligens
† ad ambulandum
Dissipabũtur
* quando non erit consilium: sed
† firmabuntur.
a בִּין b יֵלֵךְ
c פּוּר
* est + sed
* dictum
† valde est
* vitæ est desuper
† vt declinet
d נַחַת
e נָסַח

multo thesauro præ * :Domini timore *in* † parum *Bonum*

16 טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה מֵאוֹצָר רָב

dilectio & * ,oleris *viaticum Bonum* † .eo in *tumultus &*

וּמְהוּמָה בוֹ׃ 17 טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה

Vir .*eo in* * odium & ,*saginato boue præ* *ibi* †

שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בוֹ׃ 18 אִישׁ

naribus *longus & ,contentionem* *excitabit* *excandescentia* †

חֵמָה יְגָרֶה מָדוֹן וְאֶרֶךְ אַפַּיִם

sepes velut † pigri Via ,*litem* * faciet quiescere

יַשְׁקִיט u רִיב׃ 19 דֶּרֶךְ עָצֵל x כִּמְשֻׂכַת

sapiens Filius .*strata* * . rectorum semita & : *spina*

חָדֶק וְאֹרַח יְשָׁרִים סְלֻלָה׃ 20 בֵּן חָכָם

suam matrem *despiciens* † homo stultus & :patrem lætificabit

יְשַׂמַּח אָב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה אִמּוֹ׃

intelligentiæ * vir & corde *carenti* † lætitia * Stultitia

21 אִוֶּלֶת שִׂמְחָה לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ a תְּבוּנָה

non in * cogitationes *Infringere* .*ambulando* † seipsum diriget

יְיַשֶּׁר־b לָכֶת׃ 22 c הָפֵר מַחֲשָׁבוֹת בְּאֵין

.*stabit* † consiliariorum multitudine *in &* *secreto*

סוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם׃

* verbum & † sui oris responsione in viro * Lætitia

23 שִׂמְחָה לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִיו וְדָבָר

supra *vitarum* * Via .bonum *quàm* † suo tépore in

בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃ 24 אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה

.inferiori inferno ab *declinare* *pro* † intelligentem

לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן d סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה׃

statuet & :Dominus demolietur superborum Domum

25 בֵּית גֵּאִים e יִסַּח יְהוָה וְיַצֵּב

.viduæ terminum

גְּבוּל אַלְמָנָה׃

† munda & :mali" cogitationes † Domini Abominatio — † sunt" viri

26 תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע וּטְהֹרִים — † sunt

appetens † suam domum *Turbans* .*iucunditatis*" eloquia — "pulchra. Turbat

27 אִמְרֵי־נֹעַם׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ — † qui inhiat auaritiæ, sed qui odio habet

iusti Cor .viuet .dona *habens odio & ,concupiscentiā*

בָּצַע וְשׂוֹנֵא [f] מַתָּנֹת יִחְיֶה׃ 28 לֵב צַדִּיק — [f] נָתַן

.mala *eructabit* † impiorum os & :respondendū *ad*" meditabitur — "cùm fuerit † loquetur

יֶהְגֶּה [g] לַעֲנוֹת וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ רָעוֹת׃ — [g] עָנָה

iustorum orationem & :impiis ab Dominus" Longinquus — "est

29 רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים [h] וּתְפִלַּת צַדִּיקִים — [h] פָּלַל

auditio † :cor lætificabit oculorum\ Lux .audiet — † fama

יִשְׁמָע׃ 30 מְאוֹר־עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב שְׁמוּעָה

audiens † Auris .*os*" impinguabit bona — "corpus. † quæ audit

טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃ 31 אֹזֶן שֹׁמַעַת

.commorabitur sapientum *interiori in :vitarum*" increpationē — "vitæ: in medio

[i] תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים [k] תָּלִין׃ — [i] יָכַח

audiens & ":suam animam *spernens eruditionem Negligens* † — [k] לִין

32 פּוֹרֵעַ מוּסָר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ — † Qui deserit correctionē, spernit

Domini Timor .cor *possidens* † ,increpationem — "sed qui audit

תּוֹכַחַת קוֹנֶה לֵּב׃ 33 יִרְאַת יְהוָה — † possidet

.*modestia*" gloriam ante & :sapientiæ "eruditio — "humilitas.

מוּסַר חָכְמָה וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃

CAPVT XVI. יו

responsio" Domino à & :cordis *dispositiones* † Hominis — † sunt præparationes "est

1 לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה

:suis oculis in mundæ viri viæ Omnes .linguæ

לָשׁוֹן׃ 2 כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ [l] זַךְ בְּעֵינָיו — [l] זָכָה

† sed qui pôderat * est
Dominum ad Volue Dominus * spiritus. ponderans & †
m גלל
וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃ 3 m גֹּל אֶל־יְהוָה
.tuæ cogitationes firmabuntur & :tua opera
n כון
4 מַעֲשֶׂיךָ n וְיִכֹּנוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃
impium etiam & :se propter Dominus est operatus Omnia
כֹּל פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע
† quem adducet
elatus omnis Domini Abominatio .malum diem ad †
לְיוֹם רָעָה׃ 5 תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־
* mox mox
† impunis
.erit innocens † non manum ad manus * :corde
לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃
* redimetur
timore in & :iniquitas expiabitur * veritate & ,misericordia In
o אמן
בְּחֶסֶד o וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֺן וּבְיִרְאַת
† declinatus
* Cùm placuerint Domino viæ
† parabit
* Melius est
† eum
* quàm multitudo frugũ
Dominum volendo In * .malo à recedere † Domini
יְהוָה סוּר מֵרָע׃ 7 p בִּרְצוֹת יְהוָה
.eo cum pacificabit † eius inimicos etiam :viri vias
דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ׃
prouentuum multitudine præ * :iustitia in † parum Bonum *
p רצה
8 טוֹב מְעַט בִּצְדָקָה q מֵרֹב תְּבוּאוֹת
q רבב r כון
cogitabit hominis Cor .iudicio absque
בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ 9 לֵב אָדָם יְחַשֵּׁב
† disponet
Diuinatio .eius gressum parabit † Dominus & :suam viam
דַּרְכּוֹ וַיהוָה r יָכִין צַעֲדוֹ׃ 10 קֶסֶם׀
* est in
† præuaricatur
.eius os præuaricabitur † non iudicio in :regis labiis super *
עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו׃
s פה
eius opus :Domino iudicii bilances & .Statera
11 פֶּלֶס׀ וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט לַיהוָה מַעֲשֵׂהוּ
* omnia pondera crumenæ
† est
facere † regum Abominatio .marsupii lapides omnes *
כָּל־אַבְנֵי־כִיס׃ 12 תּוֹעֲבַת מְלָכִים t עֲשׂוֹת
t עשה
.solium firmabitur iustitia in quia :impietatem
רֶשַׁע כִּי בִצְדָקָה יִכּוֹן כִּסֵּא׃

ubertas † & ,se depauperans :omne * non & ,se ditans † Est

7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן

:eius *opulentia* * viri animæ Redemptio .*multa*

רָב׃ 8 כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ

.increpationem audiuit non pauper &

וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃

impiorum lucerna & :*lætificabit* † iustorum Lux

9 אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח וְנֵר רְשָׁעִים

litem dabit *superbia in* * Verè .extinguetur

יִדְעָךְ׃ 10 רַק־[d]בְּזָדוֹן יִתֵּן [e]מַצָּה

.sapientia *consultis* † cum &

וְאֶת־נוֹעָצִים חָכְמָה׃

manum ad usque congregans & :*minuetur* * vanitate ex *Affluentia*

11 הוֹן מֵהֶבֶל יִמְעָט וְקֹבֵץ עַל־יָד

infirmitas *protracta* * Spes .† multiplicabit

יַרְבֶּה׃ 12 [f] תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה מַחֲלָה

.veniens desiderium *vitarum* † lignum * & :cordis †

לֵב וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָאָה׃

,præceptum *timens & :ei* † corrumpetur *rem* * Contemnens

13 בָּז [g] לְדָבָר יֵחָבֶל לוֹ וִירֵא מִצְוָה

vena * sapienti Lex .*compensabitur ipse* †

הוּא יְשֻׁלָּם׃ 14 תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר

.mortis laqueis à recedendum ad :*vitarum* †

חַיִּים לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃

præuaricatorum * via & :gratiam dabit bonus Intellectus

15 שֵׂכֶל טוֹב יִתֶּן־חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים

:scientia *in* * faciet † callidus Omnis .dura

אֵיתָן׃ 16 כָּל־עָרוּם יַעֲשֶׂה [h]בְדָעַת

.stultitiam *pandet* † stultus &

וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃

† qui diuitē ostendit,
* est ei quicquam: & est qui pauperē ostendit
† diuitiæ multæ sunt ei.
* sunt diuitiæ
† lætificat:
* vir superbus
[d] זֵד
† consiliariis erit
[e] נִצָּה
* Diuitiæ quæ veniūt
† minuētur: & qui congregat diuitias manu
* eas.
† quæ protrahitur * est
† vt * vitæ est
† aliquid
* propter contemptum ipsum: & timentī
[f] יָחַל [g] בוז
† reddetur merces.
* est vt
† vitæ:
* contemptorum est
† res suas
* cum
[h] יֹדֵעַ
† manifestabit

legatus & :malum in cadet impius Nuncius
17 מַלְאָךְ רָשָׁע יִפֹּל בְּרָע i וְצִיר | i נפל
† verax est | ignominia & ,Paupertas .sanitas veritatum †
18 אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃ רֵישׁ k וְקָלוֹן | קָלָה l יִכַּח k
* erit elongati se à correctione: sed qui custodit | .glorificabitur ,increpationem custodiens & :eruditionem deferenti *
פּוֹרֵעַ מוּסָר וְשׁוֹמֵר l תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃
† factum | abominatio & :animæ dulcescet existens † Desiderium
19 תַּאֲוָה נִהְיָה תֶּעֱרַב לְנָפֶשׁ וְתוֹעֲבַת
* est | cum Ambulans † .malo à recedere * stultorum
† Qui graditur | 20 כְּסִילִים סוּר m מֵרָע׃ הֹלֵךְ אֶת־
רועַ m | .conteretur stultos pascens & * :erit sapiens .sapientibus
* sed qui est amicus stultis: | חֲכָמִים יֶחְכָּם וְרֹעֶה כְסִילִים יֵרוֹעַ׃
iustis & ,malum sequetur Peccatores
21 חַטָּאִים תְּרַדֵּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים
*Deus | .bonum reddet *
יְשַׁלֶּם־טוֹב׃
† reseruatur | iusto recondita † :filiorum filios faciet hæreditare Bonus
22 טוֹב יַנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק
* substantia † in agro magnatum: | :pauperum sulcatione † cibus Multus .peccantis facultas *
23 חֵיל חוֹטֵא׃ רָב־אֹכֶל נִיר רָאשִׁים
* qui perit, eò quòd non est ei iudiciũ. | .iudicio fine concisus * est &
וְיֵשׁ נִסְפֶּה בְּלֹא מִשְׁפָּט׃
Qui prohibet † odit | eum diligens & :suum filium odiens † ,suam virgam Prohibens
24 חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ
* quærere facit eum | .correctionem ei diluculo quæsiuit *
יִסַּר n | שִׁחֲרוֹ n מוּסָר׃
† comedit | venter & :suæ animæ saturitatem ad comedens † Iustus
25 צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן
* deficiet. | .egebit * impiorum
רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃

CAPVT XIV. יד

stultitia † & suam domum ædificauit *mulierum* *Sapientes*

1 חַכְמוֹת נָשִׁים ° בָּנְתָה בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת

,sua rectitudine in *Ambulans* * .eam destruet suis manibus *in*

בְּיָדֶיהָ תֶהֶרְסֶנּוּ׃ 2 הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ

.eum *spernens* † .suis viis peruersus & * :Dominum *timens* †

יְרֵא יְהוָה וּנְלוֹז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃

labia & :superbiæ baculus * stulti ore In

3 בְּפִי־־אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה וְשִׂפְתֵי

.eos custodient sapientum

חֲכָמִים תִּשְׁמוּרֵם׃

prouentuum † multitudo & *:mundum* * præsepe *.bobus* *non In* †

4 בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס [a] בָּר וְרָב־־תְּבוּאוֹת

:mentietur non *veritatum* * Testis .bouis potentia in

בְּכֹחַ [b] שׁוֹר׃ 5 עֵד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב

.falsitatis * testis mendacia *efflabit* † &

[c] וְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃

scientia & :† non & .sapientiam irrisor Quæsiuit

6 בִּקֶּשׁ לֵץ חָכְמָה וָאָיִן [d] וְדַעַת.

viro cum *eminus* † Vade .leuis * intelligenti

[e] לְנָבוֹן [f] נָקָל׃ 7 לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ

.scientiæ labia nescies & :stulto

כְּסִיל וּבַל־־יָדַעְתָּ שִׂפְתֵי־־דָעַת׃

stultitia & :suam viam intelligere * callidi Sapientia

8 חָכְמַת עָרוּם הָבִין דַּרְכּוֹ וְאִוֶּלֶת

.dolus stultorum

כְּסִילִים מִרְמָה׃

Stultorum †

Sapiens mulier
† stulta
° בנה
* Qui ambulat
† timet
* sed
† despicis
* est
† Cum non fuerint boues,
* est vacuũ:
† frugum est
* verax
[a] ברר [b] כוח
† loquetur
* mendax
[c] פוח
† fuit:
[d] ידע [e] בין
* est † à lõgè
[f] קלל
* est

† stultus loquetur verba delicti: * erunt verba dilectionis.

beneuolentia * rectos inter & :*delictum pa liabit quisque Stultorũ* †

9 אֱוִלִים g יָלִיץ אָשָׁם וּבֵין יְשָׁרִים h רָצוֹן׃

ipsius lætitia in & .suæ animæ amaritudinem *cognoscens* † Cor

g לוץ

h רצה

10 לֵב יוֹדֵעַ מָרַּת נַפְשׁוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ

† cognoscit

:delebitur impiorum Domus .alienus miscebitur non

לֹא־יִתְעָרַב זָר׃ 11 בֵּית רְשָׁעִים יִשָּׁמֵד

* sed tabernaculum † Deus germinare faciet * corá viro:

recta via Est .*florebit* † rectorum *tentorium &* *

וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ׃ 12 יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר

.mortis viæ eius nouissimum & :*viri facies ad* *

לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃

† risu

eius nouissimum & :cor dolebit *ridendo* † in Etiam

13 גַּם־בִּשְׂחוֹק יִכְאַב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ

aduersus saturabitur suis viis De .tristitia lætitiæ

i יגה

שִׂמְחָה i תוּגָה׃ 14 מִדְּרָכָיו יִשְׂבַּע סוּג

* ab † recedet

credet Simplex .bonus vir † eo *desuper* * & :corde

k פתה

לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃ 15 k פֶּתִי יַאֲמִין

.suum gressum ad intelliget callidus & :verbo omni

לְכָל־דָּבָר וְעָרוּם יָבִין לַאֲשֻׁרוֹ׃

* timet, & recedit † sed

.*irascens* * stultus *&* † :malo à *recedens & ,timens* * Sapiens

16 חָכָם יָרֵא l וְסָר מֵרָע וּכְסִיל מִתְעַבֵּר

l סור

* irascitur, & fidit. Qui cito irascitur, † cogitabundus odio habetur ab eo.

:stultitiam faciet *naribus Breuis* .*fidens &*

וּבוֹטֵחַ 17 קְצַר־אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת

.*odietur machinationum* † vir &

וְאִישׁ m מְזִמּוֹת יִשָּׂנֵא׃

m זמם

callidi & :stultitiam simplices acceperunt Hæreditate

* corona buntur scientia Incuruabunt se

18 נָחֲלוּ פְתָאיִם אִוֶּלֶת וַעֲרוּמִים

coram mali *sunt Incuruati* .*scientiam sibi coronam imponent* *

n ידע o שחה

יַכְתִּרוּ n דָעַת׃ 19 o שַׁחוּ רָעִים לִפְנֵי

† ad * venient.

.* iusti portas *super* † impii & :bonis

טוֹבִים וּרְשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃

V

diuitem *diligentes &* * :pauper erit odiosus suo *socio* † Etiam

20 גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא רָשׁ וְאֹהֲבֵי עָשִׁיר

miserescens & :peccans * suum *socium Spernens* . † multi

רַבִּים׃ 21 בָּז־לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן

fabricantes errabunt † Nonne .*eius beatitudines modestorum*

ᵖעֲנָיִים אַשְׁרָיו׃ 22 הֲלֹאᑫ יִתְעוּ חֹרְשֵׁי

?bonum cogitantibus * veritas & ,misericordia & ?malum

רָע וְחֶסֶד ʳוֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי טוֹב׃

* labiorum verbum *&* :*augmentum erit labore omni* † In

23 בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה ˢמוֹתָר וּדְבַר שְׂפָתַיִם

:eorum *opulentia* † sapientum Corona .defectum ad" verè

אַךְ לְמַחְסוֹר׃ 24 עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם

testis animas *Eruens* † .stultitia stultorum stultitia

אִוֶּלֶת כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃ 25 ᵗמַצִּיל נְפָשׁוֹת עֵד

Domini timore In .*dolus* † mendacia *efflabit &* :*veritatis* *

אֱמֶת וְיָפִחַ כְּזָבִים מִרְמָה׃ 26 בְּיִרְאַת יְהוָה

.*tutela* † erit eius filiis & :fortitudinis fiducia *

מִבְטַח־עֹזᵘ וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃

recedendum ad :*vitarum* † vena * Domini Timor

27 יִרְאַת יְהוָה מְקוֹר חַיִּים לָסוּר

decor * populi multitudine In .mortis laqueis à

ˣמִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃ 28 בְּרָב־עָם הַדְרַת־

.*rectoris* * contritio *populi consumptione in* † & :regis

מֶלֶךְ וּבְאֶפֶס לְאֹם ʸמְחִתַּת רָזוֹן׃

spiritu *breuis* † & :intelligentia multus *naribus Longus*

29 אֶרֶךְ אַפַּיִם רַב־תְּבוּנָה וּקְצַר־רוּחַ

:sanum cor * carnium † *Vita* .stultitiam *exaltans* *

מֵרִים אִוֶּלֶת׃ 30 חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב מַרְפֵּא

.inuidia † ossium putredo &

וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה׃

† amico
* sed qui diligunt
† sunt Qui contemnit amicum
* peccat: sed qui miseretur pauperum, beatus erit.
† errant cogitantes
עֲנָוִים ᑫ תָּעָה ᵖ
* erit
אָמֵן ʳ
† omnibus in quibus homo laborat, est dignitas: sed
* superfluum
יֶתֶר ˢ
" imputatur
† diuitiæ
† Eruit
נָצַל ᵗ
* verax : & loquetur
† dolosus.
* est | spes
עוֹז ᵘ
* est † vita:
* est gloria
יָקֹשׁ ˣ
† cùm non fuerit populus est
* principis.
Tardus ira est † velox
חָתַת ʸ
* exaltat
רוּם ᶻ
† Vita
* est

† Qui vt auferet quippiã paupere. Probris afficit
* honorat
† qui miseretur pauperis. Propter malitiam suam
דלל [a]
אבה [b]
* è mundo
sperat autem
† medio
ידע [d] בין [c]
* ignominia erit populis
† Amor * est
† contra eum qui pudore eum afficit.
רצה [e] בוש [f]

reum & *honorans* * & :eius factorem *exprobrauit tenuem Opprimens* †
עֹשֵׁק [a] דָּל חֵרֵף עֹשֵׂהוּ וּמְכַבְּדוֹ 31
:* impius expelletur *sua malitia In* .egeni *miserescens* †
חֹנֵן [b] אֶבְיוֹן׃ 32 בְּרָעָתוֹ יִדָּחֶה רָשָׁע
.iustus sua morte in *sperans &*
וְחֹסֶה בְמוֹתוֹ צַדִּיק׃
interiori † in & :sapientia requiescet intelligentis corde In
בְּלֵב [c] נָבוֹן תָּנוּחַ חָכְמָה וּבְקֶרֶב 33
:gentem exaltabit Iustitia .cognoscetur stultorum
כְּסִילִים [d] תִּוָּדֵעַ׃ 34 צְדָקָה תְרוֹמֵם גּוֹי
* regis *Beneuolentia* † .peccatum *populorum misericordia* * &
וְחֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת׃ 36 [e] רְצוֹן־־מֶלֶךְ
confundens † erit eius ira & :intelligentem seruum ad
לְעֶבֶד מַשְׂכִּיל וְעֶבְרָתוֹ תִּהְיֶה [f] מֵבִישׁ׃

Capvt XV. טו

* retrahere facit
רכך [g]
שוב [h]
* decorabit
† loquetur
ידע [k] נבע [i]
* contemplantur
† Sanitas
* est vt
† vitæ:
צפה [l] חיה [m]
* est

doloris † verbum & :iram *auertet* * mollis Responsio
1 מַעֲנֶה־[g]רַךְ [h] יָשִׁיב חֵמָה וּדְבַר־־עֶצֶב
reddet bonam * sapientum Lingua .furorem faciet ascendere
יַעֲלֶה־אָף׃ 2 לְשׁוֹן חֲכָמִים תֵּיטִיב
.stultitiam *eructabit* † stultorum os & :scientiam
דָּעַת [i] וּפִי כְסִילִים [k] יַבִּיעַ אִוֶּלֶת׃
.malos *speculantes* * Domini oculi loco omni In
3 בְּכָל־מָקוֹם עֵינֵי יְהוָה [l] צֹפוֹת רָעִים
:*vitarum* † lignum * linguæ *Remissio* † .bonos &
וְטוֹבִים׃ 4 מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ [m] חַיִּים
.... :spiritu in contritio * ea in peruersitas &
וְסֶלֶף בָּהּ שֶׁבֶר בְּרוּחַ׃

custodiens & * :sui patris correctionem *respuet* † Stultus

5 אויל ינאץ מוסר אביו ושמר

fortitudo * iusti Domo † .astutus efficietur increpationem

תוכחת יערים׃ 6 בית צדיק חסן

.conturbatur impii *prouentu* † in & :*multa*

רב ובתבואת רשע נעכרת׃

cor & :scientiam spargent sapientum Labia

7 שפתי חכמים יזרו דעת ולב

abominatio † impiorum Sacrificium .*sic* * non stultorum

כסילים לא־כן׃ 8 זבח רשעים תועבת

Abominatio .eius voluntas rectorum oratio & :Domini

יהוה ותפלת ישרים רצונו׃ 9 תועבת

.diliget .iustitiam sequentem & :impii via * Domini

יהוה דרך רשע ומרדף צדקה יאהב׃

,increpationem *odiens* :† semitam relinquenti *mala Correptio*

10 מוסר רע לעזב ארח שונא תוכחת

etiam † :Domino coram * perditio & ,Infernus .morietur

ימות׃ 11 שאול ואבדון נגד יהוה אף

illusor amabit Non †hominum filiorum corda *quia*

כי־לבות בני־אדם׃ 12 לא־יאהב לץ

lætum Cor ibit non sapientes ad :se *increpare*

הוכח לו אל־חכמים לא ילך׃ 13 לב שמח

.*confractus* † spiritus cordis *dolore in* & :*facies bonificauit* *

ייטב פנים ובעצבת־לב רוח נכאה׃

stultorum os & :scientiam quæret intelligens Cor

14 לב נבון יבקש־דעת ופני כסילים

bonus * & :mali *afflicti* † dies Omnes .*stultitia* * pascetur

ירעה אולת׃ 15 כל־ימי עני רעים וטוב

.*iuge* *conuiuium* † corde

לב משתה תמיד׃

† contemnet
* sed qui custodit
ב יסר ° יכח
† In
* est abundantia magna:
† fructu
זרה
* erit rectū.
† est
פלל
* est
Flagellum malum est
† Domini qui odio habet.
* sunt
† quanto magis
לוץ
increpantem
* decorabit faciem: & propter dolorem
† erit tristis.
ופי קרי פה ענה
* verbis stultitiæ
† pauperis
* iucundus
† est ac si esset in conuiuio iugi.

Melius est
† cum
* quam thesaurus magnus. & conteritio est
† Melius est conuiuium
* vbi
† sic. quàm bos qui diu fuit in præsepio. in quo
* sit.
† iracundus miscebit lites: & tardus ad iram
* lites.
† videtur sibi ac si esset sepra spinis:
[u] רוב [x] סוך
* plana est.
† despicit
* est
† deficienti
* intelligens
† ad ambulandum
Dissipabûtur
* quando non erit consilium: sed
† firmabuntur.
[a] בין [b] ילך
[c] פור
* est † sed
* dictum
† valde est
* vitæ est desuper
† vt declinet
[d] נטה
[e] נסח

,multo thesauro præ * :Domini timore *in* † parum *Bonum*
16 טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה מֵאוֹצָר רָב
dilectio *&* * ,oleris *viaticum Bonum* † .eo in *tumultus &*
וּמְהוּמָה בוֹ׃ 17 טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה
Vir *.eo in* * odium *&* *,saginato boue præ :ibi* †
שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בוֹ׃ 18 אִישׁ
naribus longus & ,contentionem excitabit excandescentiæ †
חֵמָה יְגָרֶה מָדוֹן וְאֶרֶךְ אַפַּיִם
sepes velut † pigri Via *,litem* * faciet quiescere
יַשְׁקִיט [u] רִיב׃ 19 דֶּרֶךְ עָצֵל [x] כִּמְשֻׂכַת
sapiens Filius *.strata* * rectorum semita & *:spina*
חָדֶק וְאֹרַח יְשָׁרִים סְלֻלָה׃ 20 בֵּן חָכָם
,suam matrem *despiciens* † homo stultus & :patrem lætificabit
יְשַׂמַּח אָב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה אִמּוֹ׃
intelligentia * vir & corde *carenti* † lætitia * Stultitia
21 אִוֶּלֶת שִׂמְחָה לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ [a] תְּבוּנָה
non in * cogitationes *Infringere ,ambulando* † seipsum diriget
יְיַשֶּׁר־[b]לָכֶת׃ 22 [c] הָפֵר מַחֲשָׁבוֹת בְּאֵין
.stabit † consiliariorum multitudine *in &* *secreto*
סוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם׃
* verbum *&* † sui oris responsione in viro * Lætitia
23 שִׂמְחָה לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִיו וְדָבָר
supra vitarum * Via .bonum *quàm* † suo tépore in
בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃ 24 אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה
.inferiori infernoab *declinare pro* † intelligentem
לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל [d] מָטָּה׃
statuet & :Dominus demolietur superborum Domum
25 בֵּית גֵּאִים [e] יִסַּח יְהוָה וְיַצֵּב
.viduæ terminum
גְּבוּל אַלְמָנָה׃

† munda & :mali" cogitationes † Domini Abominatio
26 תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע וּטְהֹרִים
appetens † suam domum *Turbans* .*iucunditatis*" eloquia
אִמְרֵי־נֹעַם׃ 27 עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ
iusti Cor .viuet .dona *habens odio & ,concupiscentiā*
בֶּצַע וְשׂוֹנֵא [f] מַתָּנֹת יִחְיֶה׃ 28 לֵב צַדִּיק
,mala *eructabit* † impiorum os & :respondendū *ad* "meditabitur
יֶהְגֶּה [g] לַעֲנוֹת וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ רָעוֹת׃
iustorum orationem & :impiis ab Dominus " Longinquus
29 רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים [h] וּתְפִלַּת צַדִּיקִים
auditio † :cor lætificabit oculorum\ Lux .audiet
יִשְׁמָע׃ 30 מְאוֹר־עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב שְׁמוּעָה
audiens † Auris .os" impinguabit bona
טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃ 31 אֹזֶן שֹׁמַעַת
,commorabitur sapientum *interiori in* :*vitarum*" increpationē
תּוֹכַחַת [i] חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים [k] תָּלִין׃
audiens & ":suam animam *spernens erudittonem Negligens* †
32 פּוֹרֵעַ מוּסָר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ
Domini Timor .cor *possidens* † ,increpationem
תּוֹכַחַת קוֹנֶה לֵּב׃ 33 יִרְאַת יְהוָה
,*modestiæ*" gloriam ante & :sapientiæ "eruditio
מוּסַר חָכְמָה וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃

† sunt" viri
† sunt
" pulchra. Turbat
† qui inhiat auaritiæ.sed qui odio habet
[f] נָתַן
" cùm fuerit
† loquetur
[g] עָנָה
" est
[h] פָּלַל
† fama
" corpus.
† quæ audit
" vitæ: in medio
[i] יכח
[k] לון
† Qui deserit correctionē, spernit
" sed qui audit
† possidet
" humilitas,

Capvt XVI. יו

responsio" Domino à & :cordis *dispositiones* † Hominis
1 לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה
:suis oculis in mundæ viri viæ Omnes .linguæ
לָשׁוֹן 2 כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ [l] זַךְ בְּעֵינָיו

† sunt præparationes
" est
[l] זָכָה

† ſed qui pōderat * eſt — Dominum ad Volue Dominus * ſpiritus *ponderans & †*
[m] גֹּלל* — וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃ 3 [m] גֹּל אֶל־יְהוָה
.tuæ cogitationes firmabuntur & :tua opera
[n] כון — 4 מַעֲשֶׂיךָ [n] וְיִכֹּנוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃
impium etiam & :ſe propter Dominus eſt operatus Omnia
כֹּל פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע
† quem adducet — elatus omnis Domini Abominatio .malum diem ad †
לְיוֹם רָעָה׃ 5 תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־
* mox mox † impunis — .erit *innocens* † non *manum ad manus* * :corde
לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃
* redimetur — timore in & :iniquitas *expiabitur* * veritate & ,miſericordia In
[o] אָמֵן — בְּחֶסֶד [o] וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֺן וּבְיִרְאַת
† declinatus * Cùm placuerint Domino viæ — *Dominum volendo In* * .malo à *recedere* † Domini
יְהוָה סוּר מֵרָע׃ 7 [p] בִּרְצוֹת יְהוָה
† pacabit — .eo cum *pacificabit* † eius inimicos etiam :viri *vias*
* Melius eſt † eum — דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ׃
* quàm multitudo frugū — *prouentuum multitudine præ* * :iuſtitia *in* † parum *Bonum* *
[p] רָצָה — 8 טוֹב מְעַט בִּצְדָקָה [q] מֵרֹב תְּבוּאוֹת
[q] רָבַב [r] כּוּן — cogitabit hominis Cor .iudicio abſque
בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ 9 לֵב אָדָם יְחַשֵּׁב
† diſponet — Diuinatio .eius greſſum *parabit* † Dominus & :ſuam viam
דַּרְכּוֹ וַיהוָה [r] יָכִין צַעֲדוֹ׃ 10 קֶסֶם
* eſt in † præuaricatur — .eius os *præuaricabitur* † non iudicio in :regis labiis *ſuper* *
עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו׃
[s] פֶּה — eius opus :Domino iudicii bilances & .Statera
11 פֶּלֶס וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט לַיהוָה מַעֲשֵׂהוּ
* omnia pondera crumenæ † eſt — facere † regum Abominatio .*marſupii lapides omnes* *
כָּל־אַבְנֵי־כִיס׃ 12 תּוֹעֲבַת מְלָכִים [t] עֲשׂוֹת
[t] עָשָׂה — .ſolium firmabitur iuſtitia in quia :impietatem
רֶשַׁע כִּי בִצְדָקָה יִכּוֹן כִּסֵּא׃

loquentem & :*iustitiæ* * labia † regum Beneuolentia
13 רְצוֹן מְלָכִים שִׂפְתֵי־־צֶדֶק וְדֹבֵר
:mortis *legati* † regis Ira .diliget recta
יְשָׁרִים יֶאֱהָב׃ 14 a חֲמַת־מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי־מָוֶת
regis *facierum luce In* † .illam *expiabit* * sapiens vir &
וְאִישׁ חָכָם יְכַפְּרֶנָּה׃ 15 בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ
.pluuiæ serotinæ nubes *vt* † eius beneuolentia & :*vita* *
חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעָב מַלְקוֹשׁ׃
:*puro auro præ-bonum quam* * sapientiam Acquirere
16 קְנֹה־־חָכְמָה מַה־־טּוֹב מֵחָרוּץ
.*argento præ electum* † intelligentiam acquirere &
b וּקְנוֹת בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף׃
custodiens † :malo à declinare * rectorum via *Strata*
17 c מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר d מֵרָע שֹׁמֵר
.suam viam *seruans* * .suam animam
נַפְשׁוֹ נֹצֵר דַּרְכּוֹ׃ . חצי
elatio ruinam ante & :superbia † contritionem Ante
18 לִפְנֵי־־שֶׁבֶר e גָּאוֹן וְלִפְנֵי כִשָּׁלוֹן גֹּבַהּ
diuidere *præ :mansuetis* † cum spiritu humiliari *Bonum* * .spiritus
רוּחַ׃ 19 טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־f עֲנָיִים מֵחַלֵּק
,*verbum super* † Intelligens .superbis cum *spolium* *
שָׁלָל אֶת־גֵּאִים׃ 20 מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר
.*eius beatitudines* * ,Domino in confidens & :bonum inueniet
יִמְצָא־־טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אַשְׁרָיו׃
labiorum dulcedo & :intelligens vocabitur corde *Sapiens*
21 לַחֲכַם־לֵב יִקָּרֵא נָבוֹן וּמֶתֶק שְׂפָתַיִם
intelligentia *vitarum* † Vena .doctrinam addet
יֹסִיף לֶקַח׃ 22 מְקוֹר חַיִּים שֵׂכֶל
† stultitia stultorum eruditio & :*ea præditi* *
בְּעָלָיו g וּמוּסַר אֱוִלִים אִוֶּלֶת׃

† erit in homine habere
* iusta:
† est vt nuncius
a יֶחַם
* placabit
† Cùm illuxerit facies
* erit vita:
† erit veluti
* multò melius quàm acquirere aurum preciosum:
† multò melius est quàm acquirere argentum electum.
b קְנֹה c סלל
* est † custodit * qui custodit † est
d רוע e גְּאָה
* Melius est
† humilibus: quàm
ענוים
ק
* spolia
† cum,
f עֲנָה
* beatus erit.
Sapiens
† vitæ est
* domini sui:
† est

† intelliget — suis labiis *super &* suum os *prudens reddet* † sapientis Cor

לֵב חָכָם יַשְׂכִּיל פִּיהוּ וְעַל־שְׂפָתָיו 23

.doctrinam addet

יֹסִיף לֶקַח׃

* Vt † sunt — animæ *dulcis iucunditatis* * eloquia † mellis Fauus *

* dulcia: dulcedo

צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ 24

† sanitas corpori — *viri facies ad* * recta via Est *.ossi medela* †

* coram viro:

וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃ 25 יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ

laborantis Anima .mortis viæ eius nouissimum &

וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃ 26 נֶפֶשׁ עָמֵל

† incuruauit se ei — .suum os *eum super se inflexit* † quia :sibi laborauit

פֶּה h

עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף עָלָיו h פִּיהוּ׃

† impius fodit: — *super &* :malum *fodiens Belsiahal* † Vir

אִישׁ בְּלִיַּעַל כֹּרֶה רָעָה וְעַל־ 27

* est — .ardens ignis vt * suis labiis

שפתו

שְׂפָתָיו כְּאֵשׁ צָרָבֶת׃

ק — susurrator & :*contentionem* * mittet *peruersitatum* † Vir

אִישׁ תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן 28

† volubilis — :suum *socium* † seducet *violentia* * Vir .*ducem diuidens* †

* litem:

† diuidet duces

מַפְרִיד אַלּוּף׃ 29 אִישׁ חָמָס יְפַתֶּה רֵעֵהוּ

* iniquus — .*bona non via in* * eum ambulare faciet &

† amicum

* per viā non bonam.

וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃

† Claudit — annuens :peruersitates cogitandum ad suos oculos *Claudens* †

עֹצֶה עֵינָיו לַחְשֹׁב תַּהְפֻּכוֹת קֹרֵץ 30

.malum perfecit suis labiis

רוע i

שְׂפָתָיו כִּלָּה i רָעָה׃

* Corona — Iustitiæ via in :canicies † gloriæ *Diadema* *

† est

עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה 31

.inuenietur

תִּמָּצֵא׃

suum spiritum in dominans & ;forti præ naribus longus Bonus
37 טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר וּמשֵׁל בְּרוּחוֹ
:fors proiicitur sinum In .vrbem capiente præ
33 מִלֹּכֵד עִיר׃ בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל
.eius iudicium omne * Domino à &
וּמֵיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃

† melior est tardus ad irā, quàm fortis, & qui dominatur spiritui suo quàm is qui capit
* est

CAPVT XVII. יז

dome præ † ,ex in tranquillitas * & ,sicca buccella Bona †
1 טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה־בָהּ מִבַּיִת [k]
dominabitur intelligens Seruus .iurgii victimis plena
2 מָלֵא זִבְחֵי־רִיב׃ [l] עֶבֶד מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל
diuidet fratrum medio in & :confundentem filium in *
בְּבֵן־מֵבִישׁ [m] וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק
caminus & ,argento * Conflatorium † .hæreditatem
3 נַחֲלָה׃ מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר
.Dominus corda probans & .auro †
לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃
falsitas :iniquitatis labio super attendens * Malus
4 מֵרַע [a] מַקְשִׁיב עַל־שְׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר
.prauitatum lingua super auscultat
[b] מֵזִין עַל־לְשׁוֹן [c] הַוֹּת׃
latans † :eius factorem affecit probris ,pauperem Subsannans
5 לֹעֵג לְרָשׁ [d] חֵרֵף עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ
senum Diadema * .impunis erit non ,contritione in
6 לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה׃ עֲטֶרֶת זְקֵנִים
.eorum patres filiorum gloria & :filiorum filii
בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃

† Melior est
* pax
† quàm dom⁹
[k] שָׁלֵה
[l] רוֹב
* filio stulto pudore afficienti patrem suum & inter fratres
[m] בּוֹשׁ
† Sicut
* argentum,
† aurum. sic probat
* attēdit sermoni iniquo: mendax auscultat linguā prauam.
[a] רוֹעַ [b] אֹזֶן
[c] חַוָּה
Qui subsānat
[d] רָשׁ
† qui lætatur
* Corona

liberali *quia etiam :dignitatis labium stulto* *decorum* † Non
7 לֹא־נָאוָה לְנָבָל שְׂפַת יֶתֶר אַף כִּי־לְנָדִיב
oculis in munus *gratiæ* † Lapis *?falsitatis labium* *
8 שְׂפַת־־שָׁקֶר׃ אֶבֶן־־eחֵן הַשֹּׁחַד בְּעֵינֵי
.aget prudenter ,respexerit quod *omne* † ad :eius *patroni* *
בְעָלָיו אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃
iterans & * :amorem *quærens ,prauaricationem Tegens*
9 מְכַסֶּה פֶּשַׁע מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה
.ducem *separans* *,verbo in*
בְדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃
stultum percutere *præ :intelligentem in* † increpatio *Descendet*
10 fתֵּחַת גְּעָרָה בְמֵבִין gמֵהַכּוֹת כְּסִיל
nuncius &: † malum quæret *rebellio* * Profectò .centies
11 מֵאָה׃ אַךְ hמְרִי יְבַקֶּשׁ־רָע וּמַלְאָךְ
orbatum vrsum † Occurrere .eum *in* * mittetur crudelis
12 אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח־־בּוֹ׃ פָּגוֹשׁ kדֹּב שַׁכּוּל
.sua stultitia in *stultum non &* *:virum in*
בְּאִישׁ וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃
malum recedet non :bono pro malum Reddens
13 lמֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא־תָמִישׁ רָעָה
:contentionis † principiū *,aquas Aperiens* * .eius domo de
14 מִבֵּיתוֹ׃ פּוֹטֵר מַיִם רֵאשִׁית מָדוֹן
.* dimitte ,lis misceatur antequam &
וְלִפְנֵי־־הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטוֹשׁ׃
abominatio :iustum facies iniquum & ,impium Iustificans
15 מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק תּוֹעֲבַת
pretium *hoc* * quid Vt .ipsi ambo etiam Domini †
16 יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ לָמָּה־־זֶּה מְחִיר
? * non cor & ,sapientiam *acquirendum ad* † :stulti manu in
בְּיַד־כְּסִיל mלִקְנוֹת חָכְמָה וְלֶב־אָיִן׃

† est decora stulto lingua excelles: quãto magis *nõ est decora lingua mẽdax? Vt †gratiosus est
eחֵן
* domini † omnẽ locũ ad quẽ se verterit qui munera tribuit, prosperabitur. Qui tegit præuaricationes cuiuspiam, quærit eius
fנָחֵת gנַכֹּה
*qui verò in prospera aliquid, diuidit duces. Magis prodest † vna intelligenti, quàm * vir rebellis † suum:
hמָרָה iרוֹעַ
* contra † vrso orbato melius est viro: quàm stulto
תכוש
ק
kדוב
* Qui aperit aquam. † est * sunt † est
lשׁב
† vt emat * est ei?
mקָנָה

angustiam ad * frater & amicus diligens † tempore omni In
17 בְּכָל־עֵת אֹהֵב [n] הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה
† diligit * propter [n] רעה

:volam percutiens † corde carens * Homo .nascetur †
יִוָּלֵד׃ 18 אָדָם חֲסַר־לֵב תֹּקֵעַ [o] כָּף
† nascitur remouendam. * deficiens † percusit manum: [o] כפף

.sui amici facies ad † sponsionem spondens
עֹרֵב עֲרֻבָּה לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃

eleuans † :litem diligens *, præuaricationem Diligens
19 אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה מַגְבִּיהַּ
* corā amico suo diligit * qui diligit † qui eleuat * quærit

corde Peruersus .contritionem quærens * suum ostium
פִּתְחוֹ מְבַקֶּשׁ־שָׁבֶר׃ 20 עִקֶּשׁ־לֵב

cadet ,sua lingua in se vertens † & :bonum inueniet non
לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנֶהְפָּךְ בִּלְשׁוֹנוֹ [p] יִפּוֹל
† qui verterit [p] נפל

:sibi † tristitiam ad stultum Generans * .malam in
בְּרָעָה׃ 21 יֹלֵד כְּסִיל [q] לְתוּגָה לוֹ
*Qui generat † suam genérauit illum: [q] יגה

.stulti pater lætabitur non &
וְלֹא יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל׃

contritus † spiritus & medicina * benefaciet lætum Cor
22 לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב גֵּהָה וְרוּחַ נְכֵאָה
* vt

:capiet impius sinu è Munus .os * exsiccabit
תְּיַבֶּשׁ־גָּרֶם׃ 23 שֹׁחַד מֵחֵיק רָשָׁע [r] יִקָּח
† tristis * ossa. [r] לקח

.iudicii semitas peruertendum ad
[s] לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃
[s] נטה

* stulti oculi & :sapientia intelligentis faciebus Cum †
24 אֶת־פְּנֵי מֵבִין חָכְמָה וְעֵינֵי כְסִיל
† Corā intelligente erit * erunt

:stultus filius suo patri * Ira .terræ extremo in
בִּקְצֵה־אָרֶץ׃ 25 כַּעַס לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל
* est † cōdamnare * est

* non ,iustum multare † Etiam .suæ genitrici amaritudo &
[t] וּמֶמֶר לְיוֹלַדְתּוֹ׃ 26 גַּם עֲנוֹשׁ לַצַּדִּיק לֹא־
[t] מרר † principes propter * nō est bonū

.* rectitudinem super magnificos † percutere :bonum
טוֹב [u] לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר׃
[u] נכה

Prohibet † qui scit "est
יקר
ק
ידע x ידע y בין
† cum tacuerit
"qui claudit
† reputabitur

* spiritu pretiosus :scientiam sciens † .sua eloquia Prohibens
27 חוֹשֵׂךְ אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דָּעַת וְקַר־רוּחַ
.intelligentiæ vir
אִישׁ תְּבוּנָה׃
obturans * :reputabitur sapiens tacens † stultus Etiam
28 גַּם אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב אֹטֵם
.† intelligens .sua labia
שְׂפָתָיו נָבוֹן׃

CAPVT XVIII. יח

" Secundum † suum * sapientiam, qui se ab aliis diuidit;
a ישה
† sapientia " intelligentiam, nisi & manifestetur
"Quando venit impius,
b גלה c קלה
† viro ignominioso venit
"Vt † sunt" vt
" personam
† est
"nec declinare facere
d נטה
† Verba
" cum lite:
e פה

existentia " omni in :separatus † quæret " desiderium Ad
1 לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־a תּוּשִׁיָּה
,intelligentia in † stultus volet Non .se miscebit
יִתְגַּלָּע׃ 2 לֹא־יַחְפֹּץ כְּסִיל בִּתְבוּנָה
:impium veniendo In " .eius cor se manifestando in quin
כִּי אִם־b בְּהִתְגַּלּוֹת לִבּוֹ׃ 3 בְּבוֹא רָשָׁע
.opprobrium ignominia † cum & :contemptus etiam venit
בָּא גַם־בּוּז וְעִם־c קָלוֹן חֶרְפָּה׃
scaturiens † torrens " :viri oris verba † profundæ Aquæ "
4 מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ נַחַל נֹבֵעַ
non ,impij facies * Accipere .sapientiæ vena
מְקוֹר חָכְמָה׃ 5 שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־
.iudicio in iustum peruertendum ad " :bonum †
טוֹב־d לְהַטּוֹת צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט׃
eius os & :litem in " venient stulti Labia †
6 שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ בְרִיב e וּפִיו
.vocabit percussiones ad
לְמַהֲלֻמוֹת יִקְרָא׃

laqueus eius labia & sibi contritio † stulti Os — † erit

7 פִּי כְסִיל [f] מְחִתָּה־לוֹ וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ — [f] חתת
* sunt

sententia † vt * susurrationis Verba .suæ animæ — † vulnera:

8 נַפְשׁוֹ׃ דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים

.ventris *penetralia descenderunt* * ipsa & — * descendunt ad interiora

וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃

ipse * frater :suo opere in *se remittens* † Etiam — † qui remissus est

9 גַּם מִתְרַפֶּה בִמְלַאכְתּוֹ אָח הוּא — * est viro dissipanti quidpiam

nomen *fortitudinis* * Turris † .*corrumpenti patrono*

לְבַעַל מַשְׁחִית׃ 10 מִגְדַּל־עֹז שֵׁם — † Vt * fortis

.exaltabitur & ,iustus curret ipsam *in* † :Domini — † ad

יְהוָה בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃ — * Opes

murus sicut & :eius fortitudinis vrbs † diuitis *Abundantia** — † sunt ve

11 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת [g] עֻזּוֹ וּכְחוֹמָה — [g] עזו

.eius imaginationem in eleuatus

נִשְׂגָּבָה [h] בְּמַשְׂכִּתוֹ׃ — [h] שכת

ante & :viti cor eleuabitur contritionem Antè

12 לִפְנֵי־שֶׁבֶר יִגְבַּהּ לֵב־אִישׁ וְלִפְנֵי

antequam verbum *Reddens* .*mansuetudo* * gloriam — * erit humilitas. Respōdēs

כָּבוֹד [i] עֲנָוָה׃ 13 [k] מֵשִׁיב דָּבָר בְּטֶרֶם — [i] ענה [k] שוב

.pudor & ,ei *ipsa* * stultitia :audiat — * est

יִשְׁמָע אִוֶּלֶת הִיא־לוֹ וּכְלִמָּה׃

spiritum & :eius infirmitatem sufferet viri Spiritus

14 רוּחַ אִישׁ יְכַלְכֵּל מַחֲלֵהוּ וְרוּחַ

? *eum* feret quis ,*contritum* † — † percussum,

נְכֵאָה מִי [l] יִשָּׂאֶנָּה׃ — [l] נשא

sapientum auris & :scientiam acquiret intelligens Cor

15 לֵב [m] נָבוֹן יִקְנֶה־[n] דַּעַת וְאֹזֶן חֲכָמִים — [m] בין [n] ידע

.scientiam quæret

תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃

† locum
ante & : † ei faciet dilatare hominis Donum
16 מַתָּן אָדָם יַרְחִיב לוֹ וְלִפְנֵי
.eum ducet magnates
° נחה
גְדוֹלִים ° יַנְחֶנּוּ׃
* est † caput
* amicus
,eius *socius* * veniet & :sua *lite* † in * primus Iustus
17 צַדִּיק הָרִאשׁוֹן בְּרִיבוֹ וּבָא רֵעֵהוּ
† Lites
:sors faciet cessare *Contentiones* † .eum inuestigabit &
P דון
וַחֲקָרוֹ׃ 18 P מִדְיָנִים יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל
* lites
.diuidet fortes * inter &
וּבֵין עֲצוּמִים יַפְרִיד׃
† durior est
* lites sunt
מדינים
ק
contentiones * & : forti ciuitate *pra* *rebellans* † Frater
19 אָח נִפְשָׁע מִקִּרְיַת־עֹז וּמִדְוָנִים
.palatii vectis sicut
כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן׃
† & de
prouentu † :eius venter satiabitur viri oris fructu De
20 q פרה
q מִפְּרִי פִי־אִישׁ תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ תְּבוּאַת
* vita
[illegible]nu in *vita* * & Mors .saturabitur suorum labiorum
שְׂפָתָיו יִשְׂבָּע׃ 21 מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד־
† qui diligit
.eius fructum comedet eam *diligens* † & :linguæ
לָשׁוֹן וְאֹהֲבֶיהָ יֹאכַל פִּרְיָהּ׃
* Qui
† bonam
r פוק
beneuolentiam educet & : bonum inuenit ,† vxorem inuenit *
22 מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב r וַיָּפֶק רָצוֹן
* Cum
f רשש
diues & :pauper loquetur Deprecationibus * .Domino à
מֵיְהוָה׃ 23 תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־f רָשׁ וְעָשִׁיר
† dura verba.
t עַז
fortia † respondebit
יַעֲנֶה t עַזּוֹת׃
* diligit amicos vt sit amicus,
† amicus magis coniūctus quàm frater
u רֵעָה
amans † est & :*so prastandum sociabilem ad amicorum* * Vir
24 אִישׁ u רֵעִים לְהִתְרֹעֵעַ וְיֵשׁ אֹהֵב
fratre pra adhærens
דָּבֵק מֵאָח׃

Capvt. XIX. יט

peruerso pra * :suæ integritate † in ambulans * pauper Bonus †

1 טוב ᵃ רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ

scientia absque Etiam .stultus ipse & † ,suis labiis

שְׂפָתָיו וְהוּא כְסִיל׃ 2 גַּם בְּלֹא־ᵇדַעַת

.peccans † pedibus in festinus & :bonum * non animæ

נֶפֶשׁ לֹא־טוֹב ᶜוְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃

Dominum super * & :eius viam peruertet hominis Stultitia

3 אִוֶּלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהוָה

tenuis † & :multos amicos addet Copia * .eius cor fauiet †

יִזְעַף לִבּוֹ׃ 4 הוֹן ᵈיֹסִיף ᵉרֵעִים רַבִּים וְדָל

:impius erit non falsitatum * Testis .separabitur suo amico ab

מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד׃ 5 עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה

.euadet non ,mendacia efflabit

וְיָפִיחַ כְּזָבִים לֹא יִמָּלֵט׃

amicus † quiuis & :liberalis facies * precabuntur Multi

6 רַבִּים ᶠיְחַלּוּ פְנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ

,eum oderunt pauperes fratres Omnes .dono * viro

לְאִישׁ ᵍמַתָּן׃ 7 כָּל־אֲחֵי־רָשׁ שְׂנֵאֻהוּ

dicta .sequens * :eo ab se elongauerũt eius sodales quia etiam †

אַף כִּי מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מְרַדֵּף אֲמָרִים

ipsa non

לֹא־הֵמָּה׃

,intelligentiam custodiens * :suam animam diligens † ,cor Possidens

8 קֹנֶה־לֵּב אֹהֵב נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר ʰ תְּבוּנָה

.bonum inueniendum ad

לִמְצֹא־טוֹב׃

Testis

† Melior est
* qui ambulat
† perfectione
* quàm peruersus
† qui est
ᵃ רָשׁ ᵇיָדַע
* est † peccat.
ᶜ אוּץ
* contra
† irascetur
* Opes addêt
† pauper
ᵈ יָסַף ᵉרֵעֶה
* mendax
† qui loquitur.
* faciem † est
ᶠ חָלָה
* dona tribuenti.
ᵍ נָתַן
† quin & amici
* prosequitur eos ille verbis quæ nõ prosbant.
לוֹ
קְ
† diligit
* custodiet

† mendax
*qui loquitur
פוח k עוד i

,mendacia *efflabit* * & :erit impunis non *falsificatum* † Testis

9 עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה k וְיָפִיחַ כְּזָבִים i

† quanto magis non est decorum
* principibus?
† est prolongare furorem suum;
* est pertransire

etiam † :delectatio stulto decora est Non .peribit

יֹאבֵד׃ 10 לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף

.*principes in* * dominari seruum *quia*

כִּי־לְעֶבֶד ׀ מְשֹׁל בְּשָׂרִים׃

eius gloria & *suam narem prolongauit* † hominis Intellectus

11 שֵׂכֶל אָדָם הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ

catuli veluti Rugitus .præuaricationem *super transire* *

עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃ 12 נַהַם כַּכְּפִיר

† leonis est ita
טלל l
רצה m

.eius beneuolentia herbam super ros sicut & :regis *sæuitia* †

זַעַף מֶלֶךְ l וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב m רְצוֹנוֹ׃

* continuus stillatio † & stultus filius suo patri *Contritiones* *

† Cōtritio est
* sicut † sunt
הוה n
† diuitiæ
דון o
* est

13 n הַוֹּת לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וְדֶלֶף טֹרֵד

hæreditas *copia* † & ,Domus .mulieris contentiones

o מִדְיְנֵי אִשָּׁה׃ 14 בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת

.intelligens mulier * Domino à & :patrum

אָבוֹת וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכָּלֶת׃

† remissa
נפל p

fraudulenta † anima & :soporem faciet cadere Pigredo

15 עַצְלָה p תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה וְנֶפֶשׁ רְמִיָּה

*Qui custodit
† custodit
† qui cōtēnit
* Mutuat
יומת
ק

:suam animam *custodiens* † ,mandatum *Custodiens* * .famescet

תִּרְעָב׃ 16 שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ

,Domino *Mutuans* * .morietur ,suas vias *contemnens* †

בּוֹזֵה דְרָכָיו יוּמָת׃ 17 מַלְוֵה יְהוָה

.ei reddet eius retributionē & :tenuit *miserescens* †

חוֹנֵן q דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃

† qui largitur paupari:
* quando
† interficiendum eum
דלל q המת r

eius fremitum † ad & :spes est *quia* * ,tuum filium Castiga

18 יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל־r הֲמִיתוֹ

.tuam animam eleues ne

אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃

X

.* eruetis si quia :mulctam ferens † ira Magnus — † sustinet pœnam

19 גְּדָל־חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ כִּי אִם־תַּצִּיל — גדל

suscipe & ,consilium Audi .† addes adhuc & — ק

וְעוֹד תּוֹסִף׃ 20 שְׁמַע [t] עֵצָה וְקַבֵּל — * eum

.tuo nouissimo in sis sapiens vir :correctionem — † castigare eū

מוּסָר לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ — נצל [t] יעץ

consilium & :viri corde in † cogitationes Multæ — † sunt

21 [u] רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ [x] וַעֲצַת — [u] רבב [x] יעץ

hominis Desiderium .stabit * ipsum ,Domini — * permanebit

יְהוָה הִיא תָקוּם׃ 22 [y] תַּאֲוַת אָדָם — [y] אוה

.mendacis viro præ * pauper bonus † & :eius misericordia — † melior * quàm vir mendax.

חַסְדּוֹ וְטוֹב [z] רָשׁ מֵאִישׁ כָּזָב׃ — [z] רשש

commorabitur satur & :vitæ † ad Domini Timor

23 יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׂבֵעַ [a] יָלִין — † vitam: [a] לון

.malo visitabitur non

בַּל־יִפָּקֶד רָע׃

etiam ,axilla * in suam manum piger Abscondit — * sinu:

24 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלַּחַת גַּם־

.eam reducet non suum os ad

אֶל־פִּיהוּ לֹא [c] יְשִׁיבֶנָּה׃ — [b] פה [c] שוב

efficietur astutus simplex & ,percusseris † Derisorem — † si

25 [a] לֵץ [b] תַּכֶּה [c] וּפֶתִי יַעְרִם — [a] לוץ [b] נכה

.scientiam intelliget ,intelligentem † increpauerit * & — [c] פתה

וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין [d] דָּעַת׃ — * si † quispiā [d] ידע

,afficiens pudore filius ,matrem fugabit ,patrem Expilans *

26 מְשַׁדֶּד־אָב יַבְרִיחַ אֵם בֵּן מֵבִישׁ — *Qui destruit paterna bona

:eruditionem audire mi fili Cessa .faciens erubescere &

וּמַחְפִּיר׃ 27 חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמֹעַ [e] מוּסָר — [e] יסר

.scientiæ eloquiis ab errandum ad † — † quæ adducit te, vt erres

לִשְׁגוֹת מֵאִמְרֵי־דָעַת׃

† impius | impiorum os & iudicium deridebit *Belliahal* † Testis
עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט וּפִי רְשָׁעִים 28
* abfcondet | iudicia deluforibus sunt Parata .iniquitatem *degluties* *
יְבַלַּע־אָוֶן׃ 29 נָכוֹנוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים
ftultorum corpori percuffiones &
[f] גַּלֵּה | וּמַהֲלֻמוֹת [f] לְגֵו כְּסִילִים׃

Capvt. XX. כ

† Deriforem efficit * tumultuantem efficit † qui oblectatur * eft † qui irafcitur cum eo, peccat cõtra

,eo in *errans* † omnis & feehar * *tumultuans*, vinum *Deriforem* †
1 לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר וְכָל־שֹׁגֶה בּוֹ
terror * leunculi tanquam Rugitus .erit fapiens non
לֹא יֶחְכָּם׃ 2 נַהַם כַּכְּפִיר אֵימַת
.fuam animam *peccans ei fuccenfens* † regis
מֶלֶךְ מִתְעַבְּרוֹ חוֹטֵא נַפְשׁוֹ׃

* eft † quiefcere [g] יָשׁב וְשָׁאַל ק * mendicabit æftate. † erit qui det ei. Vi aqua profunda eft [h] יָעַץ [i] דָּלָה *homo intelligẽs † Magni * prędicabit vnufquifque mifericordiã:

ftultus omnis & lite à *confidere* † viro * Gloria
3 כָּבוֹד לָאִישׁ [g] שֶׁבֶת מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל
arabit non piger hiemem Propter .fe mifcebit
יִתְגַּלָּע׃ 4 מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא יַחֲרֹשׁ
.† non & *meffe in poftulabit* *
יִשְׁאַל בַּקָּצִיר וָאָיִן׃
viri corde in confilium *profunda* *Aqua*
5 מַיִם עֲמֻקִּים [h] עֵצָה בְלֶב־אִישׁ
.illud hauriet *intelligentia* *vir* *
וְאִישׁ תְּבוּנָה [i] יִדְלֶנָּה׃
virum & *fua mifericordia virum vocabit* * hominis *Multitudo* †
6 רָב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ וְאִישׁ
† veracem | inueniet quis *veritatum* †
אֱמוּנִים מִי יִמְצָא׃

.eum post eius filij * beati :iustus † sua *integritate* * in *Ambulãs* † — † Ambulãtis * perfectione † iusti * erũt

7 מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמּוֹ צַדִּיק אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃ — תָּמַם

suis oculis in *dispergens* * ,iudicii folium super *sedens* † Rex

8 מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה בְעֵינָיו — † qui sedet * dispergit

fum mundus :meum cor Mundaui .*dicet* † Quis .malum omne — † potest dicere,

כָּל־רָע׃ 9 מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי לִבִּי טָהַרְתִּי — רוּעַ זָכָה

:ephah & ephah ,lapis & Lapis * !meo peccato à — * Duplex pōdus,& duplex mensura?

מֵחַטָּאתִי׃ 10 אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה

.ipsa ambo etiam † Domini abominatio — † sunt

תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃

mundum vtrùm :puer cognoscetur suis *studiis* * in Etiam — * operibus

11 גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ — זָכַךְ

.eius opus † rectum vtrùm & — † fit

וְאִם־יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃

fecit Dominus :videntem oculum & ,audientem Aurem

12 אֹזֶן שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה

fortè ne ,somnum diligas Ne .*ipsa ambo* * etiam — * vtrumque?

גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ 13 אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־

.pane teipsum satura ,tuos oculos aperi :efficiaris pauper

תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לָחֶם׃

tunc *sibi abiens* * & :emptor dicet ,† malum ,Malum — † est * vadens

14 רַע רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה וְאֹזֵל לוֹ אָז — רוּעַ

vas † & :margaritarum multitudo & ,aurum Est .se iactabit — † vt

יִתְהַלָּל׃ 15 יֵשׁ זָהָב וְרָב־פְּנִינִים וּכְלִי — פָּנָה כָּלָה

.scientiæ labia * pretiosum — * sunt

יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃

extraneo † fideiussit quia ,eius vestimentum Tolle — † pro

16 לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר — זוּר

.illud tolle pignus in extraneis pro & — נכריה

וּבְעַד נָכְרִים חַבְלֵהוּ׃ — ק

‡ mendax:

implebitur postea & :*falsitatis* † panis viro est Suauis

17 עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שָׁקֶר וְאַחַר יִמָּלֵא־

‡ firmantur:

:*firmabitur* * consilio in Cogitationes .calculo eius os

*פֶּה [t] יָעַץ ,

פִיהוּ חָצָץ׃ 18 מַחֲשָׁבוֹת [t]בְּעֵצָה תִכּוֹן

† consiliis

.bellum fac * *industriis in* † &

וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה · מִלְחָמָה׃

* Qui reuelat
† incedit fraudulenter:
* dilatanti labia sua

suis labiis pellicienti * & :*delator vadens* †,secretum *Reuelans* *

19 גֹּולֶה־־סּוֹד הוֹלֵךְ רָכִיל וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו

,suam matrem & ,suum patrem Maledicentis .te miscebis non

לֹא תִתְעָרָב׃ 20 מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ

† obscuritate tenebrarum.

.*tenebrositatis nigrore* † in *eius* lucerna extinguetur

יִדְעַךְ נֵרוֹ בֶּאֱשׁוּן חֹשֶׁךְ׃

* festinanter acquisita
† in nouissimo
* erit benedicta.

non eius *nouissimum* † & :principio in *festinans* * Hæreditas

21 נַחֲלָה מְבֹחֶלֶת בָּרִאשֹׁנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא

expecta :malum Reddam ,dicas Ne .*benedicetur* *

תְבֹרָךְ׃ 22 אַל־תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־־רָע קַוֵּה

Domini Abominatio .te faciet saluum & ,Dominum

לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃ 23 ·תּוֹעֲבַת יְהוָה

† est duplex pōdo & bilāx dolosa non est bona.

.*bonum non* ,*doli bilances &* :*lapis & lapis* †

אֶבֶן וָאֶבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃

* diriguntur:
† est homini deglutire sanctificatum:

quomodo homo & :* viri gressus Domino A

24 מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר וְאָדָם מַה־

deuorabit hominis † Laqueus ?suam viam intelligit

[a] בִּין [b] יָקֹשׁ

[a]יָבִין דַּרְכּוֹ׃ 25 [b]מוֹקֵשׁ אָדָם יָלַע

.inquirere vota post & :*sanctitatem*

קֹדֶשׁ וְאַחַר נְדָרִים לְבַקֵּר׃

* Dispergit

faciet redire & sapiens rex impios *Spargens* *

26 מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם [c]וַיָּשֶׁב

[c]שׁוּב

.rotam eos super

עֲלֵיהֶם אוֹפָן׃

omnis *inuestigans* * ;hominis *mens* † Domini Lucerna
27 נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־
custodient veritas & Misericordia .ventris *penetralia* †
28 חַדְרֵי־בָטֶן׃ חֶסֶד [d] וֶאֱמֶת [e] יִצְּרוּ
.suum solium misericordia *in* fulcit & :regem
מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃
senum decor & :eorum fortitudo iuuenum Gloria
29 תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים [f] כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים
:† malo in *detersio* * vulneris Liuores .canicies
30 שֵׂיבָה׃ חַבֻּרוֹת פֶּצַע תַּמְרִיק בְּרָע
.ventris Interioribus* plagæ &
[g] וּמַכּוֹת חַדְרֵי־בָטֶן׃

† est animus
* quæ inuestigat
† interiosa
[d] אָמֵן [e] נָצַר
[f] כּוֹחַ
* sunt medicina
† homine: sic
תמרוק
ק
* in
[g] נַכָּה

Capvt XXI. כא

super * :Domini manu in regis cor † ,aquarum *Pelagi* *
1 פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־
,illud inclinabit .voluerit quod omne
כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ [h] יַטֶּנּוּ׃
ponderans * & :eius oculis in † recta viri via Omnis
2 כָּל־דֶּרֶךְ אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו וְתֹכֵן
:iudicium & ,iustitiam Facere .Dominus corda
3 לִבּוֹת יְהוָה׃ עֲשֹׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט
.*sacrificio pra* * Domino electum †
נִבְחָר לַיהוָה מִזָּבַח׃
nouale † :cordis latitudo & ,oculorum Exaltatio
4 רוּם עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב נִר
.* peccatum ,impiorum
רְשָׁעִים חַטָּאת׃

* Vt riuuli
† est * ad
[h] נָטָה
† est
* ponderat
† magis est
* quam sacrificium
† cogitatio
* sunt

† viri * sēdūt
יֶתֶר k אָרַץ i
† qui est præceps tendit
* Cōgregatio
† mendaci: est vt stipula pro pulsata: quæ runt.
* qui eos cōgregant.
נִדָּף l
Rapinam
† adducet Dominus super
שָׁדַד m
עָשָׂה n
* impii † viri
זוּר o זַךְ p
* est † in
* quàm cum
† contētiosa,
* in † ampla.
מדינים
ק
אוּה q חָנַן r
* Cùm iudex mulctauerit
לוּץ s פָּתָה t
† Cùm intellexerit sapiēs alterū sapientem,
* Considerat
† finem domus
* & videt quòd Dominus peruertit

omnis & :superabundantiam ad * verè solicisi † Cogitationes

5 מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכָל־

.defectum ad verè *festinus* †

k אָץ אַךְ־לְמַחְסוֹר׃

vanitas :*falsitatis* † lingua in thesaurorum *Opus* *

6 פֹּעַל אֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שָׁקֶר הֶבֶל

.* mortem *quærentes* ,*expulsa*

l נִדָּף מְבַקְשֵׁי־מָוֶת׃

renuerunt quia :eos *terrebit* † impiorum *Rapina*

7 m שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ

via est Inuersa .iudicium facere

8

n לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃ הֲפַכְפַּךְ דֶּרֶךְ

.*eius* opus rectum † mundi & :alieni & , * viri

אִישׁ o וָזָר p וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃

muliere *præ* * :tecti angulo *super* † habitare * Melius

9 טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת

.*societatis* † domo * & ,*contentionum* †

מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃

erit gratus non :malum desiderauit impij Anima

10 נֶפֶשׁ רָשָׁע q אִוְּתָה רָע לֹא־יֻחַן

.eius amicus eius oculis in

בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃

:simplex efficietur sapiens ,derisorem *mulctando In* *

11 בַּעֲנָשׁ־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי

.scientiam accipiet ,*sapientem ad intelligendo in* † &

וּבְהַשְׂכִּיל לְחָכָם יִקַּח דָּעַת׃

peruertens * :impij *domum ad* † iustus *Intelligens* *

12 מַשְׂכִּיל צַדִּיק לְבֵית רָשָׁע מְסַלֵּף

.† malum ad impios

רְשָׁעִים לָרָע׃

etiam * ;tenuis † clamore à suam aurem *Obturans* • † ipsorũ. Qui * Pauperis:

13 אֹטֵם אָזְנוֹ מִזַּעֲקַת־דָּל[a] גַּם־ [a] דַלִּ

.exaudietur non & ,clamabit ipse

הוּא יִקְרָא וְלֹא יֵעָנֶה׃

munus & ;furorem teget † abscondito in Donum † datum

14 [b] מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־אַף וְשֹׁחַד [b] נָתַן

iusto † Lætitia . * fortem iram sinu in * teget. † est

בַּחֵק חֵמָה [c] עַזָּה׃ • 15 שִׂמְחָה לַצַּדִּיק [c] עָזַז

.iniquitatem operantibus * contritio & :iudicium facere * erit

עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃

concione * in :intellectus via de *errans* † Homo † qui errat * cœtu mortuorum

16 אָדָם תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֵּל בִּקְהַל

diligens defectus † Vir .requiescet *manium* † egenus erit qui diligit

רְפָאִים יָנוּחַ׃ 17 אִישׁ מַחְסוֹר אֹהֵב

.ditabitur non *oleum* † & .vinum *diligens* * lætitiam * qui diligit † pinguia,

שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃

rectis pro & :impius *iusto* *Propitiatio* * *Pro redemptione iusti dabitur

18 כֹּפֶר לַצַּדִּיק רָשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים

;deserti terra in habitare *Bonum* † .præuaricator † Melius est

בּוֹגֵד 19 טוֹב [d] שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ מִדְבָּר [d] יָשַׁב

.*iracundia & contentionum* † muliere *præ* * * quàm cum † contẽtiosa & iracunda.

מֵאֵשֶׁת [e] מִדְוָנִים וָכָעַס׃ [e] דוּן

:sapientis habitaculo in *oleum* * & ,desiderabilis Thesaurus מדינים ק

20 אוֹצָר' נֶחְמָד וָשֶׁמֶן בִּנְוֵה חָכָם

.eum *deglutiet* † homo stultus & * pinguedo est † dissipabit * Qui sequitur

וּכְסִיל אָדָם יְבַלְּעֶנּוּ׃

;vitam inueniet :misericordiam & ,iustitiam *Sequens* *

21 רֹדֵף צְדָקָה וָחֶסֶד יִמְצָא [f] חַיִּים [f] חָיָה

.gloriam & ,iustitiam

צְדָקָה וְכָבוֹד׃

faciet descendere & :sapiens ascendit fortium Ciuitatem

22 עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיֹּרֶד

:suam linguam & ,suum os *Custodiens* . † fiduciæ robur

g עֹז מִבְטֶחָה: 23 שֹׁמֵר h פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ

arrogans † ,Superbus .suam animam angustiis ab *custodiens* *

שֹׁמֵר i מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ: 24 k זֵד יָהִיר

.superbiæ ira in *faciens* † :eius nomen * derisor

לֵץ שְׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן:

renuerunt quia :eum interficiet pigri Desiderium

25 l תַּאֲוַת עָצֵל m תְּמִיתֶנּוּ כִּי־מֵאֲנוּ

concupiuit † die Tota . * facere eius manus

יָדָיו לַעֲשׂוֹת: 26 כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה

.prohibebit non & tribuet iustus & :concupiscentiam

תַאֲוָה וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יַחְשֹׂךְ:

quia etiam † :abominatio * impiorum Sacrificium

27 זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אַף כִּי־

:peribit *mendaciorum* * Testis †.illud attulerit *mala cogitatione in*

k בְזִמָּה i יְבִיאֶנּוּ: 28 עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד

.loquetur *finem in audiens* † vir &

וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר:

rectus & :*suis faciebus in* † impius vir * Roborauit

29 m הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר

,sapientia † Non .suam viam *parabit* * ipse

הוּא n יָבִין דַּרְכּוֹ: 22 אֵין חָכְמָה

.Dominum contra consilium nec :intelligentia neque

וְאֵין o תְּבוּנָה וְאֵין p עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה:

Domini & † ,belli diem ad * paratus Equus

31 סוּס מוּכָן לְיוֹם מִלְחָמָה וְלַיהוָה

.salus *

q הַתְּשׁוּעָה:

† eius. Qui custodit
* custodit
g עֹז h פֶּה
† clarus
i צוּר k זוּד
* est † qui facit opera sua

l אוה m מות
* quicquam
† piger concupiscit

* est † quãto magis si mala intentione

* mendax
k זָמַם i בוא
† qui testificatur quod audiuit, semper
* contra eum
† faciem suam:
* disponet
m עָזַז n כון
יָבִין
ק
† est
o בִּין p יָעַץ
* sed † est
q יָשַׁע

Capvt XXII. כב

argento pra :multa opulentia pra * nomen † Eligibilius
1 נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר ר רָב מִכֶּסֶף
pauper & Diues :bona gratia *auro pra &*
וּמִזָּהָב חֵן טוֹב׃ 2 עָשִׁיר ר וָרָשׁ
Callidus * .Dominus ipsos omnes faciens :sibi obuiauerunt
נִפְגָּשׁוּ עֹשֵׂה כֻלָּם יְהוָה׃ 3 עָרוּם׀
,sunt transgressi simplices & :se abscondit & ,malum vidit
רָאָה רָעָה וְיִסָּתֵר ר וּפְתָיִים עָבְרוּ
:Domini timor *mansuetudinem* * Propter .*mulctabuntur* † &
וְנֶעֱנָשׁוּ׃ 4 עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה
.*vita* * & ,gloria & ,*opulentia* †
עֹשֶׁר וְכָבוֹד וְחַיִּים׃
custodiens * peruersi via in † laquei ,Spinæ
5 צִנִּים פַּחִים בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ שׁוֹמֵר
puerum *Initia* † .eis ab se elongabit ,suam animam
נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם׃ 6 חֲנֹךְ לַנַּעַר
.eaab receder non ,senuerit eum etiam :suæ viæ *os super* *
עַל־פִּי דַרְכּוֹ גַּם כִּי־יַזְקִין לֹא־יָסוּר מִמֶּנָּה׃
mutuans seruus * & :dominabitur *pauperes in* † Diues
7 עָשִׁיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעֶבֶד לֹוֶה
† metet iniquitatem *Seminans* .*commodanti viro*
לְאִישׁ מַלְוֶה׃ 8 זוֹרֵעַ עַוְלָה יִקְצָור־
.*consumet* † eius iræ virga & :*calamitatem* *
אָוֶן וְשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ יִכְלֶה׃
suo pane de dedit quia :benedicetur ipse ,*oculus Bonus* *
9 טוֹב־עַיִן הוּא יְבֹרָךְ כִּי־נָתַן מִלַּחְמוֹ

† est * bonũ, quàm diuitiæ multæ : & quam argentum, & quàm aurum eligibilior est
ר רבב
ר ורש
† pœnis afficientur.
ונסתר ק
ר פתה
* humilitatem veniunt homini † diuitiæ * vita.
† sunt * qui custodit
a צנן
† Imbue * secundum modum
† pauperibus * mutuum accipiens seruus erit viro mutuandi.
Qui seminat
יקצר ק
† iniquitatē * deficiet.
† Benignus oculo

:contentio egredietur & ,derisorem Eiice .tenui †

† pauperi. b דַּ֫לל c לוּע — מָדוֹן וְיֵצֵא לֵץ c גָּרֵשׁ 10 לַדָּל׃ b

munditiam Diligens * .ignominia & ,iudicium cessabit &

* Qui diligit d קָלָה — אֹהֵב טְהָר־ 11 d וְקָלוֹן׃ דִּין וְיִשְׁבֹּת

† propter gratiam * erit — :rex * eius amicus ,eius labiorum gratia † ,cordis

לֵב חֵן שְׂפָתָיו רֵעֵהוּ מֶלֶךְ׃

peruertet & :scientiam custodierunt Domini Oculi

e יָדַע — 12 עֵינֵי יְהוָה נָצְרוּ דָעַת e וַיְסַלֵּף

tuico in † Leo :piger Dixit .præuaricatoris verba

† est foris — דִּבְרֵי בֹגֵד׃ 13 אָמַר עָצֵל אֲרִי בַחוּץ

.occidar platearum medio in

בְּתוֹךְ רְחֹבוֹת אֵרָצֵחַ׃

* Vt † est * mulierum † is contra — Dominus infensus cui † :alienarũ * os † profunda Fouea *

qué iratus est * est — 14 שׁוּחָה עֲמֻקָּה פִּי f זָרוֹת זְעוּם יְהוָה

f זור g נפל — :pueri corde in * colligata Stultitia .illuc cadet

יפל — g יִפָּול־שָׁם׃ 15 אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֶב־נָעַר

ק — .eo ab eam faciet elongare correctionis virga

h יסר — שֵׁבֶט h מוּסָר יַרְחִיקֶנָּה מִמֶּנּוּ׃

Qui vi aufert à paupere, vt augeat sua: qui dat † erit sibi — † verè ,diuiti dans :sibi multiplicandum ad ,tenui Extorquens

16 עֹשֵׁק i דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ נֹתֵן לְעָשִׁיר אַךְ

verba audi & ,tuam aurem Inclina .defectum ad

i דַּלל k נַטֵּה — לְמַחְסוֹר׃ 17 k הַט אָזְנְךָ וּשְׁמַע דִּבְרֵי

,meam scientiam ad pones * tuum cor & :sapientum

† pone l שִׁית — חֲכָמִים וְלִבְּךָ l תָּשִׁית לְדַעְתִּי׃

† est * corde — dirigentur :tuo ventre * in ea custodieris si ,† delectabilis Quia

m כּוֹן — 18 כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנֶךָ m יִכֹּנוּ

† in * Vt sit — Domino in existendum Ad * .tuis labiis super † pariter

n הָיָה — יַחְדָּו עַל־שְׂפָתֶיךָ׃ 19 n לִהְיוֹת בַּיהוָה

† fiducia tua: * hæc † custodi. — .† tu etiam hodie * te feci scire, tuam fiduciam †

מִבְטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם אַף־אָתָּה׃

,confiliis in ,terna.† tibi fcripfi Nonne

הֲלֹא כָתַבְתִּי לְךָ שָׁלִשִׁים °בְּמֹעֵצוֹת 20

eloquiorum *certitudinem* † te *faciendum fcire Ad* * ?fcientia &

וָדָעַת׃ 21 לְהוֹדִיעֲךָ קֹשְׁטְ אִמְרֵי

?te mittentibus veritatis eloquia *referendum* * ad :veritatis

ᵖאֱמֶת לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת לְשֹׁלְחֶיךָ׃

conteras ne & :*ipfe tenuis* * quia ,*tenuem* † diripias Ne

22 אַל־תִּגְזָל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תְּדַכֵּא

litigabit * Dominus Quia .porta in *afflictum* †

ᑫעָנִי בַשָּׁעַר׃ 32 כִּי־יְהוָה ʳיָרִיב

.animam *eorum configentium* *configet* † & :eorum *litem*

רִיבָם וְקָבַע אֶת־קֹבְעֵיהֶם נָפֶשׁ׃

viro cum & :*nafi aucteri* . *affocieris* * No

24 אַל־ˢתִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ

:eius femitas difcas fortè Ne .*congrediaris* * ne *excandefcentiaru* †

חֵמוֹת לֹא תָבוֹא׃ 25 פֶּן־תֶּאֱלַף אֹרְחֹתָיו

fis Ne .tuæ animæ laqueum capias &

וְלָקַחְתָּ ᵗמוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ׃ 26 אַל־תְּהִי

.*debita* .*fideiubentibus in* :*volam percutientibus in* *

בְתֹקְעֵי־כָף בַּעֹרְבִים ᵘמַשָּׁאוֹת׃

tollet quid vt :reddendum ad tibi † non Si

27 אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם לָמָּה־ᵘיִקַּח

terminum *retroages* * Ne .te fubter *de* † iuum *cubile* *

מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחְתֶּיךָ׃ 28 אַל־ˣתַּסֵּג גְּבוּל

Vidifti ,tui patres fecerunt quem :*fecul'i* †

עוֹלָם אֲשֶׁר ʸעָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ׃ 29 ᶻחָזִיתָ

regum facies ad * ?fuo opere in velocem · virum

אִישׁ מָהִיר בִּמְלַאכְתּוֹ לִפְנֵי־מְלָכִים

.*tenebroforum facies ad* *ftatuetur* † non :*ftatuetur*

יִתְיַצָּב בַּל־יִתְיַצֵּב לִפְנֵי חֲשֻׁכִּים׃

† perfecta.
°יַעַץ
* Vt fcire facerem
† rectitudiné
* refpondendum
ᵖאָמֵן
† pauperem,
* pauper eft:
† egenum
* iudicabit caufam
ᑫעָנָה ʳרוב
† rapiet à rapientibus eos
* fis amicus furibundo:
† iracundo
* eas.
ˢרָעָה ᵗיָקֹשׁ
* inter percutientes manum fideiubendo: inter fideiubentes pro debitis.
ᵘנָשָׁה
ᵘלָקַח
† eft * lectū
† quod eft
* transferas
ˣסוּג
† antiquum,
ʸעָשָׂה ᶻחָזָה
* coram regibus ftabit:
† ftabit corā tenebrofis

CAPVT XXIII. כג

:dominatore † cum comedendum ad sederis Cùm

כי--[a]תשב ללחום את--מושל 1

.suas facies ad † quod considerabis * considerando

בין תבין את--אשר לפניך׃

compos † si :tua facie * in cultrum pones Et

ושמת [b] שכין בלעך אם--בעל 2

:eius sapidos cibos * concupiscas Ne .tu anima

נפש אתה׃ 3 אל--[c]תתאו למטעמותיו׃

.mendaciorum panis hoc & †

והוא לחם כזבים׃

.cessa † tua intelligentia ab :ditescendum ad * labores Ne

אל-[d]תיגע להעשיר מבינתך חדל׃ 4

quia .ipsum non & ?illud in * tuos oculos facies volare An

[e] התעוף עיניך׃ בו ואיננו כי 5

volabit aquila sicut * :alas sibi faciet † faciendo

עשה יעשה--לו כנפים כנשר [e] יעיף

mali † panem comedas Ne .cælos in

השמים׃ 6 אל-תלחם את-לחם [f] רע

.eius sapidos cibos ad * concupiscas ne & :oculi

עין ואל---תתאו למטעמתיו׃

comede :hic * sic .sua anima in † æstimauit sicut Quoniam

כי׃ כמו-שער בנפשו כן--הוא אכול 7

.tecum † non eius cor & :tibi dicet .bibe &

ושתה יאמר לך ולבו בל--עמך׃

tua verba corrumpes & :eam euomes † ,comedisti * tuam Buccellam

פתך---אכלת [g]תקיאנה ושחת דבריך 8

† domino:
[a] ישב
* considera
† erit coram te,
* gutture tuo:
† præditus cupiditate sis.
[b] שוך [c] אוה
* pulmenta
† quæ sunt cibus fallax.
[d] יגע
* vt diteris: ne
† desinas.
Nunquid illustrabis
* vt diuitias accipias?sed non erunt.
יעוף קרי
† facient
* similes aquilæ & volabunt
† malum oculum habentis·
[e] עוף [f] רוע
* pulmenta
† amico suo,
* fuit:
† eris

* quam
† euomas·& corrumpas
[g] קוא

:loquaris ne stulti auribus In *iucunda* † † dulcia.

הַנְּעִימִים׃ 9 בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר

.tuorum eloquiorum intellectum contemnet quia

כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל h מִלֶּיךָ׃ h מלל

agros * in & :*seculi* † terminum *loco moueas* * Ne * transferas † antiquum: * agrum

10 אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׂדֵי i סוג

.introeas ne pupillorum

יְתוֹמִים אַל־k תָּבֹא׃ k בוא

litigabit * ipse :† fortis illorum redemptor Quia † est: * iudicabit causam eorū

11 כִּי־גֹאֲלָם חָזָק הוּא־l יָרִיב l רוב m יסר

eruditionem ad fac Ingredi .tecum *eorum litem*

אֶת־רִיבָם אִתָּךְ׃ 12 הָבִיאָה m לַמּוּסָר

prohibeas Ne .scientiæ eloquia ad tuas aures & :tuum cor

לִבֶּךָ וְאָזְנֶךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃ 13 אַל־תִּמְנַע

.virga in eum percusseris *cùm* † :correctionem puero à † si

מִנַּעַר מוּסָר כִּי־n תַכֶּנּוּ בַשֵּׁבֶט n נכה

.morietur non

לֹא יָמוּת׃

inferno ab eius animam &: eum percuties virga in Tu

14 אַתָּה בַּשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ מִשְּׁאוֹל

Letabitur :tuum cor fuerit sapiens si ,mi Fili .erues

o תַּצִּיל׃ 15 בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ יִשְׂמַח o נצל

:mei renes exultabunt Et .* ego etiam meum cor * lætabor.

לִבִּי גַם־אָנִי׃ 16 וְתַעְלֹזְנָה p כִלְיוֹתָי p כלה

.*rectitudines* * tua labia *loquendo in* † † cùm locuta fuerint * quæ recta sunt

בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃

quinimò † peccatores *in* tuum cor æmuletur Ne † sed

17 אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים כִּי אִם־

.die tota * Domini timore in * sit

בְּיִרְאַת יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃

† verè
* merces:
q קוה
† eris:

non tua spes & :nouissimum * est si † Quia
18 כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית q וְתִקְוָתְךָ לֹא
:isto † sapiens & ,mi fili tu Audi .succidetur
תִּכָּרֵת׃ 19 שְׁמַע־אַתָּה בְנִי וַחֲכָם

* ambulare per viam
r אַשֵּׁר

.tuum cor via in progredi * fac &
r וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃

† eum

carnis comessatoribus in † :vini potatoribus in † sis Ne
20 אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־יָיִן בְּזֹלְלֵי בָשָׂר

* pauperes efficientur:
† vestibus scissis
s יֵרֵשׁ

scissuras † & :efficietur pauper * edax & ,bibax Quia .sibi
לָמוֹ׃ 21 כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל s יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים
ipse .tuo patri Audi * . -- .dormitatio induere faciet
תַּלְבִּישׁ נוּמָה׃ 22 שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה

* Obtempera

,tuam matrem ,senuerit cùm ,contemnas ne & :te genuit
יְלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃

t אֱמֶת

,sapientiam :vendas ne & ,eme Veritatem
23 t אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר חָכְמָה
.intelligentiam & ,eruditionem &
וּמוּסָר וּבִינָה׃

גיל יגיל
ק
ויולד
ק

,sapientem generans :iusti pater exultabit Exultando
24 גִּול יָגוּל אֲבִי צַדִּיק יוֹלֵד חָכָם
:tua mater & .tuus pater Lætabitur .eo in lætabitur &
וְיִשְׂמַח בּוֹ׃ 25 יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ
tuum cor mi fili Præbe .tua genitrix exultabit &
וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃ 26 תְּנָה בְנִי לִבְּךָ

† sicut * est
תצורנה
ק

mihi & oculi tui vias meas .custodiant
לִי וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי a תִּרְצֶנָה׃

† veluti
a נָצַר b צור

puteus † & :meretrix * profunda fouea † Quia
27 כִּי־שׁוּחָה עֲמֻקָּה זוֹנָה וּבְאֵר
.aliena angustus
b צָרָה נָכְרִיָּה׃

præuaricatores & :insidiabitur prædæ tanquam ipsa Etiam
28 אַף־הִיא כְּחֶתֶף תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים
.addet hominibus in
בְּאָדָם [c] תּוֹסִף׃
,rixæ cui ,egestas * cui ,væ † Cui
29 לְמִי אוֹי לְמִי [d] אֲבוֹי לְמִי מִדְוָנִים׀
cui gratis * vulnera cui ,murmur † cui
לְמִי־[e] שִׂיחַ לְמִי פְּצָעִים [f] חִנָּם לְמִי
super * Morantibus . ? † oculorum rubor
חַכְלִלוּת עֵינָיִם׃ 30 לַמְאַחֲרִים עַל־
.mixturam * quærendum ad ingredientibus † :vino
הַיָּיִן. [g] לַבָּאִים לַחְקֹר מִמְסָךְ׃
dederit cùm ,rubuerit cùm † vinum intuearis Ne
31 אַל־[h]תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן
.rectitudinibus in ibit † ,suum oculum * calice in
בַּכִּיס עֵינוֹ יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים׃
regulus velut & :mordebit serpens sicut suo Nouissimo *
32 אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ [i] יִשָּׁךְ וּכְצִפְעֹנִי
tuum cor & :extraneas * videbunt tui Oculi ,punget †
יַפְרִשׁ׃ 33 עֵינֶיךָ יִרְאוּ [k] זָרוֹת וְלִבְּךָ
corde in iacens * veluti eris Et .peruersa loquetur †
יְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ 34 [l] וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב בְּלֶב־
.rudentis * capite in iacens † sicut & :maris
יָם וּכְשֹׁכֵב בְּרֹאשׁ חִבֵּל׃
non ,me concusserunt :ægrotaui non ,me Verberauerunt
35 [m] הִכּוּנִי בַל־חָלִיתִי הֲלָמוּנִי בַל־
illud quæram ,addam euigilabo quando , † cognoui
יָדָעְתִּי מָתַי [n] אָקִיץ אוֹסִיף אֲבַקְשֶׁנּוּ
.adhuc
עוֹד׃

CAPVT

[c] יָסַף † est * anxietas.
[d] אָבָה † loquacitas, * frustra?
מדינים ק
[e] שוח [f] חנן † erit? * in † euntibus * mixtum vinum.
[g] בוא [h] ראה † quando rubescit.
בכוס ק
* colorem † ingredieturque directè. * In † dolore afficiet. * visiones
[i] נשך [k] זור † cogitabit * dormiens † mali nauis.
[l] היה
[m] נכה † eum qui me percussit,

CAPVT XXIV. כד

desideres ne & :malitia † homines in æmuleris ,Ne

1 אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־[o]תִּתְאָו

† qui faciunt malum:

[o] אִוָּה

:eorum cor meditabitur rapinā Quia .eis cum existendum ad *

לִהְיוֹת אִתָּם׃ 2 כִּי־[p]שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם

* esse

[p] שָׁדַד

ædificabitur sapientia In .loquentur eorum labia laborem † &

וְעָמָל שִׂפְתֵיהֶם תְּדַבֵּרְנָה 3 בְּחָכְמָה יִבָּנֶה

† iniquitatem

scientia in * Et .stabilietur intelligentia in & :domus

בָּיִת [q]וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃ 4 וּבְדַעַת

* per scientiam interiora

[q] בִּין

.iucunda & ,pretiosa copia omni * ,replebuntur penetralia

חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן יָקָר וְנָעִים׃

* omnibus opibus pretiosis & iucundis.

roborans scientia * vir & :fortitudine in † sapiens Vir

5 גֶּבֶר־חָכָם [r]בַּעוֹז וְאִישׁ [r]דַּעַת מְאַמֶּץ־

+ est * peritus roborat vires.

:bellum tibi facies industriis in † Quia .potentiam

[t]כֹּחַ׃ 6 כִּי בְתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְּךָ מִלְחָמָה

[r] עֹז [r] יָדַע

.consiliarii * multitudine in salus &

[u]וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃

† consiliis * consiliariorum.

[t] כּוֹחַ [u] יָשַׁע

non porta in :sapientiæ stulto Excelsa †

7 [x] רָאמוֹת לֶאֱוִיל חָכְמוֹת בַּשַּׁעַר לֹא

+ Excelsiores sunt

[x] רוּם

eum malefacere Cogitantem .suum os aperiet

יִפְתַּח [y] פִּיהוּ׃ 8 מְחַשֵּׁב [z] לְהָרֵעַ לוֹ

[y] פֶּה [z] רוּעַ

.vocabunt malarum cogitationum patronum †

בַּעַל [a] מְזִמּוֹת יִקְרָאוּ׃

† virum malas habentem cogitationes

[a] זָמַם

abominatio & :peccatum stultitia * mala Cogitatio

9 [b] זִמַּת אִוֶּלֶת חַטָּאת וְתוֹעֲבַת

* hominis stulti est

[b] זָמַם [c] לוּץ

.derisor † homini

לְאָדָם [c] לֵץ׃

† est

,tua fortitudo † angusta :angustiæ die in fuisti Remissus — † est

10 הִתְרַפִּיתָ d בְּיוֹם צָרָה e צַר f כֹּחֶכָה׃ — רָפָה d צוּר e

,occisionem ad *nutantes* † & :mortem ad *captos* * Erue — * eos qui capti sunt † eos qui labuntur

11 הַצֵּל g לְקֻחִים לַמָּוֶת h וּמָטִים לַהֶרֶג

?prohibebis *si* * — כוח f נצל g

אִם־תַּחְשׂוֹךְ׃ — מוט h

ponderans * nonne ,hunc nouimus non En ,dixeris *Cùm* † — * nonne † Si * qui ponderat

12 כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ זֶה הֲלֹא־תֹכֵן

ipse tuam animam *custodiens* † & !intelliget ipse ,corda — † qui custodit

לִבּוֹת הוּא־יָבִין וְנֹצֵר נַפְשְׁךָ הוּא

:suum opus secundum homini redderque :cognoscet

יֵדָע a וְהֵשִׁיב לְאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃ — שׁוּב a

fauum & :* bonum quia ,mel mi fili Comede — * est † est

13 אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי טוֹב b וְנֹפֶת — נוּף b

sapientiæ scientia Sic .tuo palato *super* † dulce

מָתוֹק עַל־c חִכֶּךָ׃ 14 כֵּן דְּעֶה חָכְמָה — חִיךְ c

tua expectatio & :*nouissimum est &* ,*inuenisti* *si* † :tuæ animæ * — * dulcescat † nonne inuenies & erit merces:

לְנַפְשֶׁךָ אִם־מָצָאתָ וְיֵשׁ אַחֲרִית d וְתִקְוָתְךָ

.excidetur non — קוה d

לֹא תִכָּרֵת׃

vastes † nec :iusti habitaculo impie * insidieris Ne — * ô † rapias

15 אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע לִנְוֵה צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד

:surget & ,iustus cadet septies Quia .eius accubitum

רִבְצוֹ׃ 16 כִּי שֶׁבַע e יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם — נפל e

.malum in corruent impii &

וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ f בְרָעָה׃ — רוע f

,*eum impingendo in* † & :læteris ne, *tuum inimicum cadendo In* * — * Cùm ceciderit inimicus tuus. † cùm impegerit.

בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל־תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ

tuum cor exultet ne

אַל־יָגֵל לִבֶּךָ׃

† conuerfus * quod difplicet

auertat & :eiut oculis in *malum* * & ,Dominus videat † fortè Ne

18 פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב

† Deus ab eo furorem fuũ. * commercium habeas, cum

:malignis *in fuccenfeas* * Ne *fuam narem eo defuper* †

מֵעָלָיו אַפּוֹ׃ 19 אַל־gתִּתְחַר בַּמְּרֵעִים

.im pios *in* æmuleris ne

g חָרָה

אַל־תְּקַנֵּא בָּרְשָׁעִים׃

† finis homini malo:

impiorum lucerna :*maligno nouifsimum* † erit non Quia

20 כִּי ׀ לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים

:regem & ,mi fili Dominum Time .extinguetur

יִדְעָךְ 21 יְרָא אֶת־יְהוָה בְּנִי וָמֶלֶךְ

* iniquitates fuas

.te mifceas ne * iterantibus cum

עִם־־hשׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב׃

h שָׁנָה

† contritio

contritionem & :eorum *exitum* † confurget repentè Quoniam

כִּי־פִתְאֹם יָקוּם אֵידָם וּפִיד

† fcis? * dicuntur:

:* fapientibus hæc Etiam *? fciens* † quis *eorum* amborũ

שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדֵעַ׃ 23 גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים

† faciẽ * eft

.bonum * non ,iudicio in *facies* † Cognofcere

i נַכֵּר

iהַכֵּר־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב׃

† es,

:populi *ei* maledicent ,*tu* † Iuftus ,impio Dicenti

k קָבַב

24 אֹמֵר לְרָשָׁע צַדִּיק אָתָּה kיִקְּבֻהוּ עַמִּים

* Sed

increpantibus *Et* * .nationes eum deteftabuntur

l יָכַח

יִזְעָמוּהוּ לְאֻמִּים׃ 25 lוְלַמּוֹכִיחִים

† impios, dulcefcet Dominus: * veniet

.bona benedictio *ingredietur* * eos fuper & *:erit iucundus* †

יִנְעָם וַעֲלֵיהֶם תָּבוֹא בִרְכַּת־טוֹב׃

† qui refpondit

.recta verba *refpondens* † :ofculabitur Labia

m נָשַׁק

26 שְׂפָתַיִם mיִשָּׁק nמֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים׃

† foris

agro in illud præpara & ,tuum opus *vico in* † Præpara

n שׁוּב o כּוּן

27 oהָכֵן בַּחוּץ ׀ מְלַאכְתֶּךָ וְעַתְּדָהּ בַּשָּׂדֶה

* tuo:

.tuam domum ædificabis & poftea *:tibi* *

p בָּנָה

לָךְ אַחַר pוּבָנִיתָ בֵיתֶךָ׃

pellicies nunquid * & :tuum *focum in gratis* † testis sis Ne

28 אַל־תְּהִי עֵד־־חִנָּם בְּרֵעֶךָ וַהֲפִתִּיתָ

mibi fecit Quemadmodum, dicas Ne .tuis labiis in

בִּשְׂפָתֶיךָ׃ 29 אַל־תֹּאמַר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי

.suum opus secundum viro reddam .ei faciam sic

כֵּן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ r אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ׃

vineam *super* * & :transiui pigri hominis agrum *Super* †

30 עַל־שְׂדֵה אִישׁ־עָצֵל עָבַרְתִּי וְעַל־כֶּרֶם

.corde *carentis* † hominis

אָדָם חֲסַר־לֵב׃

sunt operta ,*vrtica* † ipsum totum *ascendis* * ecce Et

31 וְהִנֵּה עָלָה כֻלּוֹ קִמְּשֹׂנִים f כָּסּוּ

.erat destructa eius lapidum maceria & :*carduis* eius *facies*

פָנָיו חֲרֻלִּים וְגֶדֶר אֲבָנָיו נֶהֱרָסָה׃

,vidi :meum cor posui ..ego vidi Et

32 וָאֶחֱזֶה אָנֹכִי t אָשִׁית לִבִּי u רָאִיתִי

parum ,*somniorum* *Parum* .eruditionem accepi

לָקַחְתִּי x מוּסָר׃ 33 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט

.*iacendum* † ad manuum *complicationis parum* :*dormitationum*

תְּנוּמוֹת מְעַט חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃

sui † defectus & :tua paupertas viator * veniet Et

34 וּבָא־מִתְהַלֵּךְ y רֵישֶׁךָ וּמַחְסֹרֶיךָ

.*clypei* * vir tanquam

כְּאִישׁ z מָגֵן׃

† mendax contra amicum
* ne conteras eum
q הָיָה
r שׁוּב
† Iuxta
* iuxta
† deficientis
* ascendebant per
† spinæ, operuerant superficiem vrticæ:
f כָּסָה
t שׁוּת
u רָאָה
Paruis somnis, paruis dormitationibus, paruo amplexu
* dormiendū cū vxore sua opus est.
† tanquam
* tuus
x יָסַר
y רָשַׁשׁ
† scutatus.

CAPVT XXV. כה

transtulerunt quas :Selomoh parabolæ † hæ Etiam

1 גַּם־־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ

† sunt

† est

† Dei Gloria .Iehudah regis Chizchiiah viri

אנשי חזקיה מלך־יהודה 2 כבוד אלהים

.verbum inuestigare regum gloria & :verbum celare

הסתר דבר וכבוד מלכים חקר דבר:

cordis & :profunditate in terræ & .altitudine in Cælorum

3 שמים לרום וארץ לעמק ולב

* est

scorias Remoue .inuestigatio * non regum

[a] הגה

מלכים אין חקר: 4 [a]הגו סיגים

† argentario

impium Remoue ,vas conflanti † egredietur & :argento de

מכסף ויצא לצרף כלי: 5 הגו רשע

* corā rege:

.eius solium iustitia in firmabitur & :regi facies ad *

לפני־מלך ויכון בצדק כסאו:

† est vt dicat

loco in & :regis facies ad te decorum ostendas † Ne

6 אל־תתהדר לפני־מלך ובמקום

* quā quòd humilier te coram principe:

dicere * melius Quia .steteris ne magnorum

גדלים אל־תעמד: 7 כי טוב אמר־

:magnifici facies ad te demittere præ † .huc Ascende ,tibi

לך עלה הנה מהשפילך לפני נדיב

.tui oculi viderunt quem

אשר [b]ראו עיניך:

[b] ראה [c] יצא

aliquid forte ne ,citò litigandum ad egrediaris Ne

8 אל־[c]תצא לרב מהר פן מה־

qaando pudore affeceris te amicus tuus.

.tuum socium te afficiendo pudore in :eius nouissimo in facias

תעשה באחריתה בהכלים אתך רעך:

alterius secretum & :amico tuo cum litiga tuum Litigium

9 ריבך ריב את־[d]רעך וסוד אחר

[d] רעה

:audiens te afficiat probris forte Ne .reueles ne

אל־[e]תגל: 10 פן־יחסדך שמע

[e] גלה

.reuertatur non tua infamia &

[f]ודבתך לא תשוב:

[f] דבב

verbum ,argenti transparentibus thecis in auri . Poma †

11 תַּפּוּחֵי זָהָב [g]בְּמַשְׂכִּיּוֹת כֶּסֶף דָּבָר

ornamentum & ,auri * Inauris † .suis rotis super * dictum

דָּבֻר עַל־אָפְנָיו׃ 12 נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־

.audiente aure super sapiens arguens † :obrizi

כָתֶם [h]מוֹכִיחַ חָכָם עַל־אֹזֶן שֹׁמָעַת׃

fidelis legatus * ,messis die in ,niuis frigus Sicut

13 [i]כְּצִנַּת־שֶׁלֶג בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן

.faciet reuerti † sui domini animam & :illum mittentibus

לְשֹׁלְחָיו וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו [k]יָשִׁיב׃

se iactans † vir,: * non pluuia † & ,ventus & ,Vapores *

14 נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אַיִן אִישׁ מִתְהַלֵּל

persuadebitur narium longitudine In .falsitatis * dono in

[l]בְּמַתַּת־שָׁקֶר׃ 15 בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה

,os † confringet mollis lingua & :gubernator

קָצִין וְלָשׁוֹן [m]רַכָּה תִּשְׁבָּר־גָּרֶם׃

fortè ne :tuam sufficientiam * comede ,inuenisti . Mel

16 דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל [n]דַּיֶּךָּ פֶּן־

tuum pedem fac Rarum * .illud euomas & :eo satieris †

תִּשְׂבָּעֶנּוּ [o]וַהֲקֵאתוֹ׃ 17 הֹקַר רַגְלְךָ

.te habeat odio & ,te satietur * fortè ne :tui socii † domo à

מִבֵּית [p]רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וּשְׂנֵאֶךָ׃

respondens † vir * :acuta sagitta & ,gladius & ,Dispergens †

18 [q]מֵפִיץ וְחֶרֶב [r]וְחֵץ שָׁנוּן אִישׁ־עֹנֶה

,confractus Dens . .falsitatis * testimonium suum socium in

בְרֵעֵהוּ [s]עֵד שָׁקֶר׃ 19 שֵׁן רֹעָה

.angustiæ die in præuaricationis fiducia :luxatus † pes &

וְרֶגֶל מוּעָדֶת מִבְטָח בּוֹגֵד בְּיוֹם [t]צָרָה׃

super acetum † ,frigoris die in vestimentum Remouens *

20 מַעֲדֶה־בֶּגֶד בְּיוֹם קָרָה חֹמֶץ עַל־

† Sicut mala aurea cum figuris argenteis est.
[g] שׂכה
† est qui arguit sapientem, cui est auris obtemperans * sic
[h] יכח [i] צנן
† requiescere
[k] בוש [l] נתן
* Vt nubes
† pluuiam
* gignentes: sic
† qui se iactat de
* mendaci. Longanimitate flectetur princeps
† ossa.
[m] רכך [n] די
* quantum sufficit tibi
† saturus.
* Prohibe
[o] קוא
† proximi.
* satiatus de
† Vt malleus
* est † qui testificatur contra proximum
* falsum. Sicut
[p] רעה [q] פוץ
† labes: sic est
[r] חצץ [s] עוד
* Sicut qui remouet à se
† sicut
[t] צור

.ma'o corde super * canticis in cantans & :nether †
נֶתֶר ᵘ וְשָׁר בַּשִּׁרִים עַל לֶב־־רָע׃
:pane illum ciba ,te habens odio esurierit Si
אִם־רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִלֵהוּ לָחֶם 21
.aquam ei propina ,sitiuerit si &
וְאִם־־צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם׃
:eius caput super capiens † tu prunas Quia
כִּי גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל־־רֹאשׁוֹ 22
:tibi reddet Dominus & *
וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ׃
conturbata * facies & † :pluuiam parturiet * aquilo Ventus †
רוּחַ צָפוֹן תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם וּפָנִים נִזְעָמִים 23
:tecti angulo super † sedere * Melius .occultationis † linguam
לְשׁוֹן סָתֶר׃ 24 טוֹב ᵃ שֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג
.societatis † domo & * contentionum † muliere præ *
מֵאֵשֶׁת ᵇ מִדְיָנִים וּבֵית חָבֶר׃
auditus & :lassa anima super * frigidæ Aquæ
מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ ᶜ עֲיֵפָה וּשְׁמוּעָה 25
.longinqua terra è bonus
טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק׃
iustus * :corrupta vena & conculcatus † Fons *
מַעְיָן נִרְפָּשׂ וּמָקוֹר מָשְׁחָת צַדִּיק 26
multiplicando * mel Comedere .impii facies ad † lapsus
מָט ᵈ לִפְנֵי רָשָׁע׃ 27 אָכֹל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת
.gloria * illorum gloriæ † inuestigatio & * bonum † non
לֹא־־טוֹב וְחֵקֶר כְּבוֹדָם כָּבוֹד׃
cuius vir :murus non * dirupta Vrbs †
עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר 28
.suo spiritui claustrum † non
אֵין מַעְצָר לְרוּחוֹ׃

† nitrum sic & * cordi afflicto.
ᵘ שור

† accipis

* etiam

† Sicut * fugat † sic * iracunda

† occultè detrahentē. * est † in
ᵃ ישב ᵇ דון
* quàm cum † contētiosa, * in † ampla. Sicunt * animæ sitienti: sic
ᶜ עוף

* Sicut † pedibus turbatus & featurigo * sic est † coram impio Sicut
ᵈ מוט
* multum † est * sic † nimia * non est † Sicut * absque muro est: † est prohibitio

Caput XXVI. כו

non * sic : † messe in pluuia sicut &, æstate in nix, Sicut
1 כַּשֶּׁלֶג׀ בַּקַּיִץ וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר כֵּן לֹא־
hirundinis sicut, vagari † auis Sicut .gloria stulto *decens*
נָאוֶה לִכְסִיל כָּבוֹד׃ 2 כַּצִּפּוֹר לָנוּד כַּדְּרוֹר
.veniet non gratis maledictio sic :volare *
לָעוּף כֵּן קִלְלַת חִנָּם לֹא תָבֹא׃
corpori * virga & :asino *frenum* † ,equo Flagellum
3 שׁוֹט לַסּוּס מֶתֶג לַחֲמוֹר וְשֵׁבֶט [e] לְגֵו
: eius stultitiam secundum stulto respondeas Ne .stultorum
כְּסִילִים׃ 4 אַל־[f]תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ
stulto Responde .tu etiam ei adæqueris forte ne
פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַם־אָתָּה׃ 5 עֲנֵה כְסִיל
.suis oculis in sapiens sit forte ne :eius stultitiam secundum
כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃
verba *mittens* * :bibens *rapinam* † ,pedes *Decurtans* *
6 [g]מְקַצֶּה רַגְלַיִם חָמָס שֹׁתֶה שֹׁלֵחַ דְּבָרִים
:*claudo à* *coxas* *Eleuare* * .stulti *manu in* †
בְּיַד־כְּסִיל׃ 7 [h]דַּלְיוּ [i]שֹׁקַיִם מִפִּסֵּחַ
lapidem *ligare* † Sicut ,stultorum ore in parabola &
וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃ 8 כִּצְרוֹר אֶבֶן
.gloriam stulto *dans* † sic :*lapidum cumulo* * in
בְּמַרְגֵּמָה כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל כָּבוֹד׃
ore in parabola & * :ebrii manu in ascendit † Spina *
9 חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי
.stultorum
כְּסִילִים׃

† non est conueniens:
* nec conueniens est
† est
* est
† & camus
* necessaria est
e גֵּוָה
f עֲנֵה
* Sicut succisus
† sic iniquitatem
* est qui mittit
g קָצֶה
† per manum
* Sicut inæquales sunt tibiæ claudi: sic
h דָּלָה i שׁוֹק
† qui ligat
* funda:
† est qui dat
* Sicut
† quæ
* sic est
† Dominus creat

† Dominus creat * dat — ,stulto dans * mercedem &:omnia formans † Magnus

10 רַב מְחוֹלֵל־כֹּל וְשֹׂכֵר כְּסִיל k

רַבָּב k — .transgressoribus dans † mercedem &

וְשֹׂכֵר עֹבְרִים׃

* reuertitur ad † sic — stultus † :suum vomitum super reuertens * canis Sicut

11 כְּכֶלֶב שָׁב עַל־l קֵאוֹ כְּסִיל

* iterat stultitiam suam. — sapientem virum Vidisti .sua stultitia in iterans *

קִיא l רָאָה m — שׁוֹנֶה בְּאִוַּלְתּוֹ׃ 12 m רָאִיתָ אִישׁ חָכָם

† est de * magis — .eo de quàm * stulto † spes :suis oculis in

בְּעֵינָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃

† Leo est — inter Leo :via in Pard[illegible] :piger Dixit

13 אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדָּרֶךְ אֲרִי בֵּין

* Sicut ostiũ vertitur — :suo cardine super voluetur Ianua * .plateas

הָרְחֹבוֹת׃ 14 הַדֶּלֶת תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ

* sic † in — piger Abscondit .suo lectulo super † piger & *

נָטָה n — וְעָצֵל עַל־n מִטָּתוֹ׃ 15 טָמַן עָצֵל

* laborat — ad eam reducere laborauit * :sinu in suam manum

שׁוּב o — יָדוֹ בַּצַּלַּחַת נִלְאָה o לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־

† est — septem quàm :suis oculis in piger † Sapientior .suum os

פִּיו׃ 16 חָכָם עָצֵל בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה

* respondentibus — .exactum consilium referentes *

מְשִׁיבֵי טָעַם׃

† Sicut qui apprehendit * sic est qui transit. qui irascitur in lite quæ non est sua. † abscondit se qui iacit — transeundo se ingerens,transiens * :canis aures in Apprehendens †

17 מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי־כָלֶב עֹבֵר מִתְעַבֵּר

infaniens † Sicut .sibi non litem super

עַל־רִיב לֹא־לוֹ׃ 18 p כְּמִתְלַהְלֵהַּ

לָהָה p — .mortem & ,sagittas ,scintillas iaciens

הַיֹּרֶה q זִקִּים r חִצִּים וָמָוֶת׃

זִיק q חֵצֶץ r — nonne :dicet & :suum socium † fraudauit * vir Sic

* qui † amicum — 19 כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־

extinguetur *lignorum consumptione* In ?ego ridens †

בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־ 20 מְשַׂחֵק אָנִי׃

.contentio si'ebit *susurrone non in* * & :ignis

אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק a מָדוֹן׃

contentionum * vir & † ignem ad ligna & prunas ad * Carbo †

פֶּחָם לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ a מִדְיָנִים 21

:*'entensia* † veluti susurronis Verba .litem succendendum ad

לְחַרְחַר־־רִיב׃ 22 דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים b

.ventris *penetralia descenderunt* * ipsa &

וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־־בָטֶן׃

labia † :testam super ob[...]um *sioriarum* * Argentum †

כֶּסֶף סִיגִים מְצֻפֶּה עַל־חָרֶשׂ שְׂפָתַיִם 23

,*habēs odio agnoscetur* † suis labiis In .malum cor & ,*ardentia* *

דֹּלְקִים וְלֶב־־רָע׃ 24 בִּשְׂפָתָו יִנָּכֵר שׂוֹנֵא

.dolum ponet *suo interiori* * in &

וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית d מִרְמָה׃

quoniã :*eum in* * credideris ne ,suam vocem *gratificabit* † Cum

כִּי־־יְחַנֵּן קוֹלוֹ אַל־תַּאֲמֶן־־בּוֹ כִּי 25

Operiet .illius corde in † abominationes septem

שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ׃ 26 תִּכַּסֶּה

eius malitia erit manifesta :*desolatione* * in odium

שִׂנְאָה c בְּמַשָּׁאוֹן תִּגָּלֶה רָעָתוֹ

:cadet eam in ,foueam *Fodiens* * .*concione* † in

בְקָהָל׃ 27 כֹּרֶה שַּׁחַת בָּהּ f יִפֹּל

.reuertetur eum ad ,* lapidem *voluens* † &

וְגֹלֵל אֶבֶן אֵלָיו תָּשׁוּב׃

blandum os & *suos contritos* * habebit odio *falsitatis Lingua* †

לְשׁוֹן־־שֶׁקֶר יִשְׂנָא g דַכָּיו וּפֶה חָלָק 28

.† expulsionem faciet

יַעֲשֶׂה מִדְחֶה׃

† ludo? Cùm non fuerint ligna
* cũ non fuerit susurro
דון a
† Sicut
* est dispositꝰ
† sic
* cõtensiosus
† blanda sũt:
חרר b
* descendunt ad interiora
† Sicut
* plenũ scoriis
† sic sunt
* succendẽtia lites, † alium se præferet qui odio habet,
* interioribus suis
רוע d שות c
† extulerit orando * ei:
† sunt
* deceptionẽ:
נשא e
† congregatione
* Qui alteri fodit
† qui voluit
* contra aliũ
† Linguam mendacem
* contritus corde:
נפל f דכה g
† à via vitæ.

Capvt XXVII. כז

† de his quæ facturus es
* nescis
h ידע

quid· *scies* non * quia :crastino die in † te laudes Ne

1 אל־תתהלל ביום מחר כי לא־h תדע מה־

tuum os non & ,alienus te Laudet .dies sit pariturus

i זור

ילד יום׃ 2 יהללך i זר ולא־פיך

† est saxo

pondus & *lapidis* † Grauitas .tua labia non & ,extraneus

נכרי ואל־שפתיך׃ 3 כבד אבן ונטל

* est † sed
* grauior est vtroque.

.*ipsis ambobus pra grauis* * stulti ira *&* † :arenæ *

החול וכעס אויל כבד משניהם׃

† est in ira, & impetus in furore:
* coram inuidia?
Melior est
k יכח l גלה

stabit quis & *inasi inundatio & ,excandescentia* † Crudelitas

4 אכזריות חמה ושטף אף ומי יעמד

.manifesta increpatio *Bona* ?*inuidia facies ad* *

לפני קנאה׃ 5 טובה k תוכחת l מגלה

† sunt

:diligentis vulnera † Fidelia .absconditus amor quàm

מאהבה מסתרת׃ 6 נאמנים פצעי אוהב

* multa

.habentis odio oscula *crebra* * &

ונעתרות נשיקות שונא׃

familicæ animæ & :fauum calcabit saturata Animam

7 נפש שבעה תבוס נפת ונפש רעבה

† erit
m מרר

.dulce † amarum omne

כל־m מר מתוק׃

* vagatur
† vagatur

vagans † vir sic :suo nido à *vagans* * auis Sicut

8 כצפור נודדת מן־קנה כן איש נודד

† Sicut
* lætificat
† sic
* propter consilium
n יעץ

:cor *lætificabit* * suffimentum & Vnguentum † .suo loco à

ממקומו׃ 9 שמן וקטרת ישמח־לב

,animæ *consilio à* * sui amici dulcedo & †

ומתק רעהו n מעצת־נפש׃

domum & ,delinquas ne tui patris amicum & ,tuum Amicum

10 ° רֵעֲךָ וְרֵעַ אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב וּבֵית — יתיר ח ° רְעָה

vicinus *bonus* :*tui exitii* † die in ingrediaris ne tui fratris

אָחִיךָ אַל־תָּבוֹא בְּיוֹם אֵידֶךָ טוֹב שָׁכֵן — † cōtritionis tuæ : melior est enim

.longinquus frater quàm ,propinquus

קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃

respondebo & :meum cor lætifica & ,mi fili sapiens Sis

11 חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי ᴾוְאָשִׁיבָה — ᴾ שוב

malum vidit Callidus .verbum me afficienti probris

חֹרְפִי דָבָר׃ 12 עָרוּם׀ רָאָה רָעָה

.sunt *condemnati* * ,transierunt simplices :se abscondit — * & puniti

נִסְתָּר פְּתָאיִם עָבְרוּ נֶעֱנָשׁוּ׃

pro & :extraneo † fideiussit quia ,eius vestimentum Tolle — † pro

13 ᵠקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד — ᵠ לְקַח

.eius pignus cape extranea

נָכְרִיָּה חַבְלֵהוּ׃

manicando * manè *in* grandi voce *in* suo *socio* *Benedicens* — Qui benedixit amico * surgendo

14 מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ׀ בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּים

die in assidua Stillatio .ei reputabitur maledictio

קְלָלָה תֵּחָשֶׁב לוֹ׃ 15 דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם

.*est aquata contentionum* * mulier & *imbris* † — † pluuiæ :

סַגְרִיר וְאֵשֶׁת ᵃמִדְוָנִים נִשְׁתָּוָה׃ — ᵃ דִּין * contentiosa æquauerunt se.

eius dextera oleum † & :ventum abscondit ,eam *Abscondentes* — Abscondens † sicut vnguētum quod est in dextera sua

16 צֹפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ

acuet vir & :acuetur ferro *in* Ferrum ,clamabit

יִקְרָא׃ 17 בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד אִישׁ יַחַד

:eius fructum comedet ,ficum *Seruans* * .sui amici *facies* — faciem * Qui seruat

פְּנֵי־רֵעֵהוּ׃ 18 נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ

.glorificabitur suum dominum *custodiens &* — qui custodit

וְשֹׁמֵר אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃

† in aqua * faciei apparet

hominis cor sic :faciebus * facies aquis † Sicut

19 כַּמַּיִם הַפָּנִים b לַפָּנִים כֵּן לֵב־הָאָדָם

b בְּנֵה

:saturabuntur non perditio & ,Sepulchrum .homini

לָאָדָם׃ 20 שְׁאוֹל וַאֲבַדֹּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה

ואבדו ק

.saturabuntur non hominum oculi &

וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה׃

† argentum. * aurum : & virum os

vir & :auro * caminus & ,argento † Conflatorium

21 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וְאִישׁ

† eum laudātis probat.

stultum contuderis Si .suam laudem secundum

לְפִי מַהֲלָלוֹ׃ 22 אִם־תִּכְתּוֹשׁ אֶת־הָאֱוִיל

* fratris contusi

non ,pistillo in contusorum triticorum * medio in ,mortario in

בַּמַּכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת בַּעֱלִי לֹא־

† ab

.eius stultitia eo desuper † rec

תָסוּר מֵעָלָיו אִוַּלְתּוֹ׃

* vultum † & c יָדֹעַ d שית

tuum cor pone † :tui pecoris facies * agnoscas Agnoscendo

23 יָדֹעַ c תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ d שִׁית לִבְּךָ

* diuitiæ sunt duraturæ : & num † erit

an & .fortitudo * seculum in non Quia .greges ad

לַעֲדָרִים׃ 24 כִּי לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן וְאִם־

ודור ק

!generationem! & ,generatione iu † corona

נֵזֶר לְדוֹר דּוֹר׃

* Apparuit † apperebit * colligentur

sunt collecta * & germen apparuit † & .herba est Reuelata *

25 גָּלָה חָצִיר וְנִרְאָה־דֶשֶׁא וְנֶאֶסְפוּ

† Ouiũ lanæ erũt pro indumentis tuis: * erunt.

:tuas vestes a l Oues † .montium herbæ

עִשְּׂבוֹת הָרִים׃ 26 כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ

.hirci * agri pretium &

וּמְחִיר שָׂדֶה עַתּוּדִים׃

† sufficiet pretium lacti * cibum

panem in ,tuum panem * in caprarum lactis sufficientia † Et

27 וְדֵי חֲלֵב עִזִּים לְלַחְמְךָ לְלֶחֶם

† victum e הָיָה

.tuis puellis vitas * & :tuæ domus

בֵּיתֶךָ e וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃

CAPVT XXVIII. כח

iusti & :impius * ,persequens † non & ,Fugerunt
1 נָסוּ וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים
multi * terræ præuaricatione In ,fidet † leunculus veluti
כִּכְפִיר יִבְטָח׃ 2 בְּפֶשַׁע אֶרֶץ רַבִּים
sic sciente intelligente homine in † & :eius principes
שָׂרֶיהָ[g] וּבְאָדָם מֵבִין יֹדֵעַ כֵּן
pauperes opprimens * & ,pauper Vir .prolongabit
יַאֲרִיךְ׃ 3 גֶּבֶר רָשׁ וְעֹשֵׁק [h]דַּלִּים
.panis † non & ,trahens * pluuia †
מָטָר סֹחֵף וְאֵין לָחֶם׃
custodientes & :impium laudabunt legem Derelinquentes
4 עֹזְבֵי [i]תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי
non mali Viri .eis in miscebunt litem * legem
תוֹרָה [k]יִתְגָּרוּ בָם׃ 5 אַנְשֵׁי־רָע לֹא־
intelligent Dominum quærentes & :iudicium intelligent
[l]יָבִינוּ מִשְׁפָּט וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה [m]יָבִינוּ
:sua integritate in ambulans * pauper Bonus † .omnia
כֹּל׃ 6 טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ
.diues ipse & ,viis peruersus quàm
מֵעִקֵּשׁ דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר׃
pascens † & :intelligens * filius ,legem Custodiens †
7 נוֹצֵר תּוֹרָה בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה
.suum patrem afficiet pudore ,comedones
זוֹלְלִים יַכְלִים אָבִיו׃
:augmento & ,vsura in suam copiam Multiplicans *
8 מַרְבֶּה הוֹנוֹ בְּנֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית

† etat * impii
f כים g שור
† fidenti. Propter præuaricationem populi
* sunt
† propter hominem intelligentem & scientem prolongabitur regnum.
* rapiens
h דלל
† est ve
* inundans.
† est
i ירה
* litigabunt cum
k גרה
l m בין
† Melior est
*qui ambulat in perfectione
† Qui custodit * est
† qui pascit
* qui multiplicat diuitias suas.

† ad largiendũ pauperib.
* eas.
† Qui remouet
* ne audiat
† est
סור ᵖ בְּלִ ᵒ
* Qui errare facit
† per
ᵃ רוּעַ
* corruet: & perfecti
ᵇ נָפַל
† est
* pauper
† Cùm exultauerint iusti
* cùm surrexerint impij.
ᶜ רַבָּב
† Qui tegit scelera sua
* confitentis.
ᵈ יֹדֶה
† relinquẽtis miserebitur.
* Beatus homo qui pauet
† sed qui indurat.
* corruet
† Vt
* dominatur
† pauperi.

.eam * congregabit ,tenuium miserescendum † ad
לְחוֹנֵן דַּלִּים ׳ יִקְבְּצֶנּוּ׃
etiam ,legem audiendo ab * suam aurem Remouens †
9 ᵒ מֵסִיר אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם־־
.abominatio † eius oratio
ᵖ תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה׃
eius foueam in ,malam viam in † rectos faciens Errare *
10 מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים ׳ בְּדֶרֶךְ ᵃ רָע בִּשְׁחוּתוֹ
.bonum accipient hæreditate integri & :cadet * ipse
הוּא־ᵇ יִפּוֹל וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ־־טוֹב׃
tenuis * & :diues vir † suis oculis in Sapiens
11 חָכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר וְדַל
.eum scrutabitur intelligens
מֵבִין יַחְקְרֶנּוּ׃
surgendo in * :gloria multa iustos exultando In †
12 בַּעֲלֹץ צַדִּיקִים ᶜ רַבָּה תִפְאָרֶת וּבְקוּם
.homo inuestigabitur ,impios
רְשָׁעִים יְחֻפַּשׂ אָדָם׃
,confitens * & :prosperabitur non suas prauaricationes Tegens †
13 מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ ᵈ וּמוֹדֶה
,consequetur misericordiam relinquens † &
וְעֹזֵב יְרֻחָם׃
indurans & † :semper pauentis hominis Beatitudines *
14 אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה
.malum in cadet * suum cor
לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃
impius dominans * :auidus vrsus & ,rugiens Leo †
15 אֲרִי־נֹהֵם וְדֹב שׁוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע
,tenui † populo super
עַל עַם־דָּל׃

:oppressionibus multus * & ,intelligentiis carens † Dux
16 נָגִיד חֲסַר תְּבוּנוֹת וְרַב מַעֲשַׁקּוֹת
.dies prolongabit cupiditatem odiens
שֹׂנֵאי בֶצַע יַאֲרִיךְ יָמִים׃
cisternam * ad vsque :animæ sanguine in oppressor † Homo
17 אָדָם עָשֻׁק בְּדַם־נָפֶשׁ עַד־בּוֹר
integer Ambulans * .eum in apprehendant † ne .fugiet
18 יָנוּס אַל־יִתְמְכוּ־בוֹ׃ הוֹלֵךְ תָּמִים
.vna in † cadet viis peruersus & :erit saluus
יִוָּשֵׁעַ וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם יִפּוֹל בְּאֶחָת׃
vacuos sequens † & :pane saturabitur suam humum Colens *
19 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵקִים
:benedictionibus multus veritatum * Vir .egestate saturabitur
20 יִשְׂבַּע־רִישׁ׃ אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב־בְּרָכוֹת
.impunis erit non ditandum ad festinans ad
וְאָץ לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה׃
buccellam super † & bonum * non facies † Cognoscere
21 הַכֵּר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פַּת־
.vir præuaricabitur panis
לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֶר׃
sciet † non & :oculi mali vir copiam ad Festinus *
22 נִבְהָל לַהוֹן אִישׁ רַע עָיִן וְלֹא יֵדַע
hominem Arguens * .ei veniet defectus quòd
23 כִּי־חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ׃ מוֹכִיחַ אָדָם
.lingua leniente præ* inueniet gratiam :me post †
אַחֲרַי חֵן יִמְצָא מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן׃
† non ,dicens & .suam matrem & suum patrem Rapiens *
24 גּוֹזֵל אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֹמֵר אֵין־
.corrumpentis † viri ipse socius * :præuaricatio
פָּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃

Latus

† deficiens * multiplicabit rapinas: sed qui odio habet auaritiā
e בין שנא
ק
† raptor propter sāguinē *sepulchrum † teneant * Qui ambulat perfectè. † semel. * Qui colit terram † qui sectatur viros inanes *fidelis multiplicat benedictiones &qui festinat ditari
f אין
† faciam in indicio * est † propter
g נכר
* Festinat ad diuitias † cognoscit * Qui arguit † qui retrocedit
h יכח i חנן
*magis quàm is qui blanditur * Qui rapit bona patris sui & matris suæ,& dicit, † est *particeps est † dissipantis bona sua.

† sed qui fidit ,Domino *super fidens & †* :litem miscebit animo Latus

25 רְחַב־־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן וּבֹטֵחַ עַל־־יְהוָה

* Qui fidit cordi † est :stultus *ipse †* suo *corde in Fidens ** .impinguabitur

יְדֻשָּׁן׃ 26 בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ הוּא כְסִיל

*qui ambulat sapienter .euadet ipse *sapientia in ambulans ** &

וְהוֹלֵךְ בְּחָכְמָה הוּא יִמָּלֵט׃

† erit abscondenti & :defectus † :non ,pauperi Danti

27 נוֹתֵן לָרָשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעְלִים

* erit .maledictionum multitudo * ,suos oculos

אָרָר [k] עֵינָיו רַב־־[k]מְאֵרוֹת׃

† Cùm surrexerint impii, * cùm perierint *eos pereundo in ** & :homo se abscondet ,*impios surgendo In †*

28 בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר אָדָם וּבְאָבְדָם

.iusti multiplicabuntur

רַבָּה [l] [l]יִרְבּוּ צַדִּיקִים׃

CAPVT XXIX. כט

† increpatus qui indurat ,conteretur repente ,ceruicem *indurans increpationum †* Vir

יְכַח [m] 1 אִישׁ [m] תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה־־עֹרֶף פֶּתַע יִשָּׁבֵר

* erit lætabitur ,*iustos multiplicari In †* .sanitas * non &

† Cum dominati fuerint iusti, * cum dominatus fuerit impius. וְאֵין מַרְפֵּא׃ 2 בִּרְבוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח

.populus gemet ,*impium dominando in ** & .populus

הָעָם וּבִמְשֹׁל רָשָׁע יֵאָנַח עָם׃

† qui amat * sed qui pascit *pascens & ** :suum patrem lætificabit sapientiam *diligens †* Vir

3 אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו וְרֹעֶה

faciet stare iudicio in Rex .substantiam perdet scorta

זוֹנוֹת יְאַבֶּד־־הוֹן׃ 4 מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד

† qui suscipit donas * qui blanditur amico *lensens ** Vir .eam diruet ,*oblationum †* vir & terram

אָרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת יֶהֶרְסֶנָּה׃ 5 גֶּבֶר מַחֲלִיק

.eius pedibus *super* *expandens* † rete ,suo *socio* *super* — † expandit

עַל־רֵעֵהוּ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־פְּעָמָיו׃

,*dicet praeconia* * iustus & : laqueus malis † viri *praeuaricatione* *In* * — * Propter praeuaricationem

6 בְּפֶשַׁע אִישׁ רָע [a] מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק [b] יָרוּן — † veniet ei

impius :*tenuium* * iudicium iustus *Cognoscens* † ,laetabitur & — * laudabit

וְשָׂמֵחַ׃ 7 יֹדֵעַ צַדִּיק דִּין [c] דַּלִּים רָשָׁע — [a] יָקֹשׁ [b] רָנַן

.scientiam intelliget non — † Cognoscit * pauperum

לֹא־יָבִין [d] דָּעַת׃ — [c] דַּל [d] יָדַע

sapientes & :ciuitatem illaqueabunt *irrisionis* *Viri* † — † Homines derisores

8 אַנְשֵׁי לָצוֹן [e] יָפִיחוּ קִרְיָה וַחֲכָמִים — [e] פּוּחַ

cum *subiens iudicium* † sapiens Vir ,*nasum* * auertent — * furorem. † in iudicio erit

[f] יָשִׁיבוּ אָף׃ 9 אִישׁ־חָכָם נִשְׁפָּט אֶת־ — [f] שׁוּב

.requies * non & ,ridebit & ,irascetur & :stulto viro — * erit

אִישׁ אֱוִיל וְרָגַז וְשָׂחַק וְאֵין נָחַת׃

recti & :perfectum habebunt odio *sanguinum* † Viri — † sanguinolenti

10 אַנְשֵׁי דָמִים יִשְׂנְאוּ־[g] תָם וִישָׁרִים — [g] תָּמַם

proferet suum spiritum Totum .eius animam quaerent

יְבַקְשׁוּ נַפְשׁוֹ׃ 11 כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא

.eum *sedabit* * posterum in sapiens & :stultus — * quiescere faciet

כְּסִיל וְחָכָם בְּאָחוֹר יְשַׁבְּחֶנָּה׃

omnes :*falsitatis* † verbo *super* *attendente* *Dominante* — † Quādo dominatur qui attendit

12 מֹשֵׁל מַקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שָׁקֶר כָּל־ — * mendacij

contritionum † vir & Pauper .impii * eius ministri — † sunt

מְשָׁרְתָיו רְשָׁעִים׃ 13 רָשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים — * fraudulētus † est

ipsorum * amborum oculos illuminans :sibi obuiauerunt

נִפְגָּשׁוּ [h] מֵאִיר עֵינֵי שְׁנֵיהֶם — [h] אוֹר

:*tenues* * veritate in *iudicans* † Rex .Dominus — † qui iudicat * pauperes

יְהוָה׃ 14 מֶלֶךְ שׁוֹפֵט [i] בֶּאֱמֶת דַּלִּים — [i] אָמַן

increpatio & Virga .firmabitur *perpetuum* † in eius thronus — † aeternum

כִּסְאוֹ לָעַד יִכּוֹן׃ 15 שֵׁבֶט וְתוֹכַחַת

† afficiet | *efficiens* † pudore dimissus puer & sapientiam tribuet

k בוש | * Cùm multiplicati fuerint impii

יִתֵּן חָכְמָה וְנַעַר מְשֻׁלָּח k מֵבִישׁ

:præuaricatio multiplicabitur *impios multiplicari In* * .suã matrem

16 אִמּוֹ׃ בִּרְבוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה־פָּשַׁע

.tuum filium Corripe .videbunt eorum ruinam *in* iusti &

l נפל

וְצַדִּיקִים l בְּמַפַּלְתָּם יִרְאוּ׃ 7 יַסֵּר בִּנְךָ

.tuæ animæ delicias dabit & :te faciet requiescere &

m נוח

m וִינִיחֶךָ וְיִתֵּן מַעֲדַנִּים לְנַפְשֶׁךָ׃

† Cùm non fuerit visio | rebellis erit | n חזה o ירה | erit

.legem custodiens & :populus *ferabitur ,visione non In* †

18 בְּאֵין n חָזוֹן יִפָּרַע עָם וְשֹׁמֵר o תּוֹרָה

quia :seruus erudietur non verbis *In* .*ipse* beatus

אַשְׁרֵהוּ׃ 19 בִּדְבָרִים לֹא־יִוָּסֶר עָבֶד כִּי־

* erit responsio | velocem virum Vidisti .*respondens* * non & .intelliget

p חזה

יָבִין וְאֵין מַעֲנֶה׃ 20 חָזִיתָ p אִישׁ אָץ

† est de | * magis quàm

.illo *præ* * stulto † spes :suis verbis in

בִּדְבָרָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃

† Qui nutrit | * in | † superbus perinde ac

suo nouissimo *&* * :suum seruum pueritia à delicatè *Nutriens* †

21 מְפַנֵּק מִנֹּעַר עַבְדּוֹ וְאַחֲרִיתוֹ

.filius † erit

q נין

יִהְיֶה q מָנוֹן׃

* furibundus, | † iracundus | multiplicat præuaricationem | * humilem

excandescentiæ auctor † :litem miscebit *naris* * Vir

22 אִישׁ־אַף יְגָרֶה מָדוֹן וּבַעַל חֵמָה

:eum humiliabit hominis Superbia .*præuaricatione multus*

r גבה

רַב־פָּשַׁע׃ 23 r גַּאֲוַת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ

† sustentabit gloria.

.*gloriam assequetur* † spiritu *humilis* * &

וּשְׁפַל־רוּחַ יִתְמֹךְ כָּבוֹד׃

Qui particeps | * odio habet | † maledictionem

execrationem | suã animam *odiens* * fure cum *Partiens*

24 חוֹלֵק עִם־גַּנָּב שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ אָלָה

.annunciabit non & ,audiet

s נגד

יִשְׁמַע וְלֹא s יַגִּיד׃

Domino *in fidens & †* :laqueum *dabit* * hominis *Tremor †*

25 חֶרְדַּת אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה

dominantis *faciem quærentes* * Multi .eleuabitur

26 יְשֻׂגָּב׃ רַבִּים מְבַקְשִׁים פְּנֵי־מוֹשֵׁל

iustorum Abominatio *.viri* * iudicium † Domino à &

27 וּמֵיְהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ׃ תּוֹעֲבַת צַדִּיקִים

,via rectus † impii abominatio & *:iniquitatis* * vir †

אִישׁ עָוֶל וְתוֹעֲבַת רָשָׁע יְשַׁר־דָּרֶךְ׃

† Timor
* ponet
† qui fidit
יָקֹשׁ [t]
* quærunt
faciem † est
* vniuscuiusque
† est
* iniquus
† est

Capvt. XXX. ל

vir dixit *Assumptionem* ,Iache filii Aghur † Verba

1 דִּבְרֵי אָגוּר בִּן־יָקֶה הַמַּשָּׂא נְאֻם הַגֶּבֶר

ego stolidus † Quia .Vchal & ,Ithiel ad :Ithiel * ad

2 לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל וְאֻכָל׃ כִּי בַעַר אָנֹכִי

.mihi hominum intelligentia * non & *:viro præ*

מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃

sanctorum scientiam *& †* ,sapientiam didici Non Et

3 וְלֹא־לָמַדְתִּי חָכְמָה וְדַעַת קְדֹשִׁים

Quis ?descendit & ,cælum † ascendit Quis *.noscam* *

4 אֵדָע׃ מִי עָלָה־שָׁמַיִם וַיֵּרַד מִי

aquas ligauit Quis ?suis pugillis in ventum *collegit †*

אָסַף־רוּחַ בְּחָפְנָיו מִי צָרַר־מַיִם

quod ?terræ *fines* * omnes statuit quis ?vestimento in

בַּשִּׂמְלָה מִי הֵקִים כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ מַה־

? noueris quòd † .eius filii nomen quod & .eius nomen

שְּׁמוֹ וּמַה־שֶּׁם־בְּנוֹ כִּי תֵדָע׃

ipse * clypeus :purgatus Dei sermo Omnis

5 כָּל־אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן הוּא

† *congregantis filij qui euomit* Prophetiam
[a] קיא [b] נָשָׂא
* *cum quo est Deus:*
† stultior sum quolibet:
* est
בִּין [c]
† nec
* noui.
† in
[d] יָדַע [e] יָרַד
† congrega-
* terminos
קוּם [f]
† num nostiˀ
* est sperantibus
[g] גָּנַן

:eius verbis *super* addas Ne .eo in *fidentibus*

[h]לַחֹסִים בּוֹ׃ 6 אַל־[i]תּוֹסְףְּ עַל־דְּבָרָיו

.*sis* † mendax &,te *in* increpet fortè ne

פֶּן־יוֹכִיחַ בְּךָ וְנִכְזָבְתָּ׃

,me à prohibeas ne ,te à postulaui Duo

7 [k]שְׁתַּיִם שָׁאַלְתִּי מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי

mendax verbum & ,Vanitatem * .moriar antequam

בְּטֶרֶם אָמוּת׃ 8 שָׁוְא׀ וּדְבַר־כָּזָב

mihi dederis ne *opulentiam* † & .paupertatem :me à elonga

הַרְחֵק מִמֶּנִּי רֵאשׁ וָעֹשֶׁר אַל־[l]תִּתֶּן־לִי

,*mei statuti panem mihi da prædam* *

הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם [m]חֻקִּי׃

!Dominus * quis : dicam & ,*mentiar* † & .satier fortè Ne

9 פֶּן אֶשְׂבַּע׀ וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה

nomen *apprehendam* † & ,furer & ,efficiar pauper fortè ne &

וּפֶן־[n]אִוָּרֵשׁ וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם

:*suum dominũ ad* † seruum *lingua crimineris* * Ne .mei Dei

אֱלֹהָי׃ 10 אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו

suo patri † Generatio * .delinquas &,tibi maledicat fortè ne

פֶּן־יְקַלֶּלְךָ וְאָשָׁמְתָּ׃ 11 דּוֹר אָבִיו

† Generatio * .benedicet non suæ matri & :maledicet

יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃ 12 דּוֹר

.lota est non sua sorde à & :suis oculis in munda

טָהוֹר בְּעֵינָיו [o]וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רֻחָץ׃

eius palpebræ & :*eius* oculi sunt excelsi cuius † Generatio *

13 דּוֹר מָה־[p]רָמוּ עֵינָיו וְעַפְעַפָּיו

cultri * & ,*eius dentes gladii* † Generatio * .sunt eleuatæ

יִנָּשֵׂאוּ׃ 14 דּוֹר׀ חֲרָבוֹת [q]שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת

egenos & :terra è *afflictos comedendum ad* † ,eius molares

מְתַלְּעֹתָיו לֶאֱכֹל [r]עֲנִיִּים מֵאֶרֶץ [s]וְאֶבְיוֹנִים

[h] חָסָה
[i] יָסַף
† inueniatis.
[k] שָׁנָה
* Verbum otiosum & verba mendacia
† diuitias
[l] נָתַן
* ale me cibo qui conuenit
[m] חָקַק
† negem
* est
† assumam in vanum
[n] יָרַשׁ
* accuses
† domino suo.
* Est
† quæ
* Est &
† quæ est
[o] צוֹא vel יצא
* Est † quædã
[p] רוּם
* Est
† cuius dentes sunt vt gladii,
* vt
† vt consumant pauperes
[q] שָׁנַן [r] עָנַת
[s] אָבָה

.da ,da † filiæ * duæ *Haluchah* .homine † ab — † hominibus' Sanguisugæ
מֵאָדָם׃ 15 לַעֲלוּקָה׀ שְׁתֵּי בָנוֹת [t]הַב׀ הַב — * sunt
dixerunt non * quatuor .saturabuntur non *ista* *Tria* — † dicentes affer affer. Tria sunt quæ
שָׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ — [t] יָהַב
terra ,*vulua constrictio* † & ,Sepulchrum .*abundantia* — * nunquā dicunt sufficit.
הוֹן׃ 16 שְׁאוֹל וְעֹצֶר רָחַם אֶרֶץ — † sterillis vulua.
.abundantia * dixit non ignis & :aquis satiata est non — * sufficit.
לֹא־שָׂבְעָה מַּיִם וְאֵשׁ לֹא־אָמְרָה הוֹן׃
obedientiam *ad* contépserit & ,patrē subsannauerit † Oculum — † qui
עַיִן׀ תִּלְעַג לְאָב [u]וְתָבוּז לִיקְּהַת 17 — [u] בָּזָה
filii eum comedant & torrentis corui *eum* effodiant ,matris
אֵם [x]יִקְּרוּהָ עֹרְבֵי־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְנֵי־ — [x] נָקַר
;me à sunt abscondita *ipsa* Tria .aquilæ
נָשֶׁר׃ 18 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי
.*ea* noui non * quatuor & — * quæ
וְאַרְבָּעָה לֹא יְדַעְתִּים׃
,petram super serpentis viam ,cælis in aquilæ Viam
19 דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר׀ בַּשָּׁמַיִם דֶּרֶךְ נָחָשׁ עֲלֵי צוּר
.*puella* † in viri viam & ,maris corde in nauis viam — † virgine.
דֶּרֶךְ־אֳנִיָּה בְלֶב־יָם וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה׃
,suum os tersit & ,comedit ,*adulterantis* † mulieris via * Sic — * est
20 כֵּן׀ דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה [y]וּמָחֲתָה פִיהָ — † quæ adulterium committit:
.iniquitatem sum operata Non :dixit & — [y] מָחָה
וְאָמְרָה לֹא־פָעַלְתִּי אָוֶן׃
non quatuor propter & :terra *est commota* tria Propter — mouet se
21 תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא
stultū & ,regnauerit cum seruum Propter .sustinere *poterit* † — † potest
תוּכַל [a]שְׂאֵת׃ 22 תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבָל — [a] נָשָׂא
cùm exosam Propter .pane fuerit saturatus cùm
כִּי יִשְׂבַּע־לָחֶם׃ 23 תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי

† dominæ

.suæ *hera* † fuerit hæres cùm ancillam &:fuerit maritata

תִּבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ׃

* sunt

sapientia * ipsa & :terræ minima *ipsa* * Quatuor

24 אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אָרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים

† ac si sapientiam fuissent edocta.

fortis non populus Formicæ .*edocta sapienter* †

b עָז

מְחֻכָּמִים׃ 25 הַנְּמָלִים עַם לֹא־[b]עָז

* præparant
† cibum

populus Cuniculi .suum *panem* † æstate in *præparauerūt* * &

וַיָּכִינוּ בַקַּיִץ לַחְמָם׃ 26 שְׁפַנִּים עַם

fortis,

suam domum petra in ponent & .*robustus non*

c שׂוּם
* est

לֹא־עָצוּם [c] וַיָּשִׂימוּ בַסֶּלַע בֵּיתָם׃

† adunata omnis ipsa.

.*ipsum totum dimidians* † egredietur &:locustæ * non Rex

Simia

27 מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֹצֵץ כֻּלּוֹ׃

* capiet: & est

.regis ædibus in *ipsa & :tractabit* * manibus in *Aranea*

28 שְׂמָמִית בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ׃

† sunt optimi incessus:

bonificantia * quatuor & *incessum bonificantia ipsa* † Tria

* optimæ itinerationis.

29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה [d] מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵיטִבֵי

d יטב

reuertetur non & :*animali in* † fortis Leo .*ire*

† inter animalia:

לָכֶת׃ 30 לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב

* facie cuiusquā. Lelaps.

:hireus vel .lumbos Accinctus .*omnis faciebus* * à

† non surgere

[e] מִפְּנֵי־כֹל׃ 31 זַרְזִיר מָתְנַיִם אוֹ־תַיִשׁ

e פְּנֵה f קוּם

.eo cum Alcum † rex &

וּמֶלֶךְ [f] אַלְקוּם עִמּוֹ׃

* cū efferres
† iniquè

:cogitasti *malum* † & &:te *eleuando in* * egisti stulte Si

g זָמַם

32 אִם־נָבַלְתָּ בְהִתְנַשֵּׂא וְאִם־[g]זַמּוֹתָ

butyrum *educet* * lactis emulsor Quia *.os ad manum

* pone.
* eliciet

33 יָד לְפֶה׃ כִּי מִיץ חָלָב [h] יוֹצִיא חֶמְאָה

h יָצָא

furorum emunctor & :sanguinem *educet* † naris emunctor &

† eliciet

וּמִיץ־אַף יוֹצִיא דָם וּמִיץ אַפַּיִם

* eliciet

.litem *educet* *

i רוּב

יוֹצִיא [i] רִיב׃

Capvt XXXI. לא

eum erudiuit qua *assumptio* † :regis Lemuel Verba — † prophetia
1 דברי למואל מלך [k] משא אשר־יסרתו — [k] נשא
filii quid & :mei vteri filii quid & .mi fili Quid .sua mater
2 אמו׃ מה־ברי ומה־בר־בטני ומה בר־
:tuam *facultatem* † mulieribus dederis Ne .* meorum votorum — * facie.
3 נדרי׃ אל־תתן לנשים חילך — † substantiã
[l] נתן
regibus Ne .reges delendum ad tuas vias &
4 ודרכיך [m] למחות מלכין׃ אל למלכים — [m] מחה
gubernatoribus * & vinum bibere *regibus* *ne* † ,Lemuel — † Non est regum
למואל אל למלכים שתו־יין ולרוזנים — * principiũ non est
:statuti obliuiscatur & ,bibat fortè Ne .sechar *vbi*
5 או שכר׃ פן־ישתה וישכח מחקק — אי
ק
.*afflicti* * filiorum omnium iudicium mutet & — * pauperis.
וישנה [n] דין כל־בני־[o]עני׃ — [n] דון [o] ענה
.animo *amaris* † vinum & :pereunti sechar Date — † iis qui amaro sunt
6 תנו־שכר לאובד ויין למרי נפש׃
non suis laboris & :suæ egestatis obliuiscatur & Bibat
7 ישתה וישכח רישו ועמלו לא
ad :muto tuum os Aperi .amplius recordetur
8 יזכר־עוד׃ פתח־[p]פיך לאלם אל־ — [p] פה
tuum os Aperi .*transitus* * filiorum omnium iudicium — * mundi.
9 דין כל־בני חלוף׃ פתח־פיך
.egeni & *afflicti* † ,iudicium & :iustitiam iudica — † pauperis.
שפט־צדק ודין עני [q]ואביון׃ — [q] אבה
margaritis à distans & :inueniet quis *virtutis* * Mulierem — * fortem
10 אשת־חיל מי ימצא ורחק מפנינים
spolio † & :sui *mariti* * cor ea in Confidit .eius *merces* † — † est pretium
11 מכרה׃ בטח בה לב בעלה ושלל — * viri † spoliis † vitæ suæ.

:malum non & bonum ei Retribuit .indigebit non

לֹא יֶחְסָר׃ 12 גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע

† vitæ suæ. ,lanam Quæsiuit .suarum vitarum † diebus omnibus

הָיָה a — כֹּל יְמֵי a חַיֶּיהָ׃ 13 דָּרְשָׁה צֶמֶר

* linum † secundum voluntatem manibus suis.

.suarum volarum voluntate in † fecit & :lina * &

וּפִשְׁתִּים b וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ c כַּפֶּיהָ׃

adducet longè de :circuruntis * naues velut Fuit

עָשָׂה b — 14 הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא

כַּפַּף c

* mercatoris. quæ

deditque nocte adhuc in † surrexit Et .suum panem

קִים d — לַחְמָהּ׃ 15 d וַתָּקָם ׀ בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן

† existente * cibum familiæ † quod conueniebat

.suis puellis statutum † & :suæ domui pradam *

טֶרֶף לְבֵיתָהּ e וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ׃

suarum volarum * fructu de :eum accepit & ,agrum Cogitauit

חָקַק e — 16 זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ

* manuum

,suos lumbos fortitudine in Accinxit .vineam plantauit

נָטְעָה כָּרֶם׃ 17 חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ

bona quòd Gustauit .sua brachia roborauit &

וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ׃ 18 טָעֲמָה כִּי־טוֹב

† negotiatio est — Manus eius lucerna nocte in extinguetur non :eius circuitio †

סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ׃ 19 יָדֶיהָ

* manus — .colum apprehenderunt eius vola * & :vertibulum ad misit suas

שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ׃

" Manum † pauperem " extendit — misit " suas manus & :afflictum † ad extendit suam Volam "

20 כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה

* familiæ — quia :niue à suæ domui timebit Non .egenum ad

אָבָה f — f לָאֶבְיוֹן׃ 21 לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי

+ familia * est duplicibus Torques — Tapetia .coccinis * vestita .eius domus † omnis

כָּל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ g שָׁנִים׃ 22 מַרְבַדִּים

שֵׁן g

.eius indumentum purpura & ,byssum sibi fecit

עָשָׂה h — h עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ׃

eum *ipsum sedendo in* :eius *maritus* † portis in Notus

23 נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־[i]

:ingulum & :vendidit & , fecit *Sindonem* * .terræ senioribus

זִקְנֵי־אָרֶץ׃ 24 סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר

:eius indumentum decor & ,Fortitudo .negotiatori tradidit

נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי׃ 25 עֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ

.nouissimo die in ridebit &

וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן׃

super misericordia * lex & :*sapientia in* † aperuit suum Os

26 פִּיהָ[k] פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת־־חֶסֶד עַל־

panem & :suæ domus vias *Speculans* † .eius lingua

לְשׁוֹנָהּ׃ 27 צוֹפִיָּה[l] הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם

,eius filii Surrexerunt .*edet* * non pigritiæ

עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל׃ 28 קָמוּ[m] בָנֶיהָ

.eam laudauit & ,eius *maritus* * :eam *beatificauerunt* † &

וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ׃

super ascendisti tu & :*virtutem* † fecerunt filiæ Multæ

29 רַבּוֹת[n] בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל־

:pulchritudo *vanitas* † & .gratia *Falsitas* * .*ipsas* vniuersas

כֻּלָּנָה׃ 30 שֶׁקֶר[o] הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי[p]

.laudabitur ipsa ,Domini timor * mulier

אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל׃

eam laudent & ,suarum manuum fructu de ei Date

31 תְּנוּ־[q]לָהּ מִפְּרִי[r] יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ

.eius opera portis in

בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ׃

† vir eius: cũ sederit ipse
[i] יָדַע
* Linteum
† sapienter: * clementiæ fuit in
[k] כָּה
† Speculata est
[l] צָפָה
* comedit. † beatam dixerunt * vir
† diuitias
[m] רוּם [n] רָבַב
* Fallax est † vana.
[o] חָנַן [p] יָפָה
* cui est

תם ספר משלי׃

Finis libri Parabolarum.

ספר קהלת

LIBER CHOHELETH.

QVI GRÆCE appellatur ECCLESIASTES.

CAPVT I. א

Choheleth VERBA
דִּבְרֵי קֹהֶלֶת
regis Dauid filii
בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ
Vanitas .Ierusalaim in
בִּירוּשָׁלִָם׃ 2 הֲבֵל
dixit .vanitatum
הֲבָלִים אָמַר
† concionans — vanitas :Choheleth †
קֹהֶלֶת הֲבֵל
omnia vanitatum
הֲבָלִים הַכֹּל
* est † de — omni in † ,homini vtilitatis * Quid .Vanitas
3 הָבֶל׃ מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־
* laborat † vadit. — ,vadens † Generatio Sole sub laborabit * quo ,suo labore
עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ 4 דּוֹר הֹלֵךְ
* venit, † stat — .stans † seculum in terra & ,veniens * generatio &
וְדוֹר [a] בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמָדֶת׃
[a] בוא

suum locum ad & .sol *ingredietur* † & ,sol orietur Et — † occidet

5 וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ

.ibi *ipso* *oriens* *anhelus* " — " transit vbi oritur Vadit ad meridiem, & circuit

שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שָׁם׃

circuiens ·aquilonem ad *circuiens &* *.austrum* *ad* *Vadens*

6 הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב׀

reuertitur suos circuitus *super* " & .spiritus *vadens* †.circuiens — † pergit " ad — שׁוּב [b]

סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־־סְבִיבֹתָיו [b] שָׁב

,mare ad *euntia* † flumina Omnia .spiritus — † pergunt

הָרוּחַ׃ 7 כָּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־הַיָּם

flumina *quo* † locum Ad .*plenum ipsum*" non : mare & — " impletur. † ad quem

וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים

.*eundum ad* *reuertentia* *ipsa* *illuc* *euntia*" — " pergunt reuertuntur, vt pergant. Cunctæ res laboriosæ

הֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים [c] לָלָכֶת׃

vir *poterit* † non *laboriosa* *verba* *Omnia* — † potest

8 כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא־[d]יוּכַל אִישׁ

implebitur" nec ,videndo oculus *satiabitur* † non eloqui — † satiatur. — הֵלֵךְ [c]

לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן [e]לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא — " impletur — [d] יָכֹל [e] רָאָה

.audiendo *ab* auris

אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ׃

,est factum quod *quid* & ,erit quod *ipsum* fuit quod *Quid*

9 מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה

,sole sub nouum *omne non*" & :fiet *quod* *ipsum* — " nihil est

הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

ipsum" nouum hoc vide :*dicat quod* *verbum* † Est — † quidpiam de quo dici possit " est

10 יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא

.nos ante fuit quod seculis in fuit Iam

כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵנוּ׃

,posteriorum etiam & ,priorum memoria" Non — " est

11 אֵין זִכְרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים

† his — erunt qui † cum ,memoria *eis* erit non ,erunt qui

שֶׁיִּהְיוּ לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ

* postea. — super rex fui Choheleth † Ego *posterum in* *

† *concionans*

[f] הָיָה — לָאַחֲרֹנָה׃ 12 אֲנִי קֹהֶלֶת [f] הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־

.Ierusalaim in Israel

יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלָם׃

inuestigandum ad & quærendum ad meum cor dedi Et

[g] נָתַן — 13 [g] וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר

sub est factum quod omne *super* .sapientia in

בַּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת

* occupationem — Deus dedit malam *negotiationem* * Hanc .cælo

הַשָּׁמָיִם הוּא [h] עִנְיַן [i] רָע נָתַן אֱלֹהִים

[h] עָנָה [i] רוּעַ — omnia Vidi .ea in se *affligendum ad* Adam † filiis

† *hominis* vt occupent

לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃ 14 רָאִיתִי אֶת־כָּל־

* fiunt — ecce & :sole sub *sunt facta* * quæ opera

[k] עָשָׂה — [k] הַמַּעֲשִׂים [l] שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וְהִנֵּה

† sunt — non Peruersum .spiritus *pastio* * & ,vanitas † vniuersa

* cogitatio

[m] רָעָה — הַכֹּל הֶבֶל [m] וּרְעוּת רוּחַ׃ 15 [n] מְעֻוָּת לֹא־

[n] עָוַת — .numerari *poterit* † non defectus & :dirigi *poterit* †

† potest

[o] מָנָה — יוּכַל לִתְקֹן וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל [o] לְהִמָּנוֹת׃

ecce Ego :dicendo ,meo corde cum ego sum Locutus

16 דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה

qui omnem super sapientiam addidi & .feci magnificare

[p] יָסַף — הִגְדַּלְתִּי [p] וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־

† ante me in — vidit meum cor & :Ierusalaim *super meas facies ad* † fuit

הָיָה לְפָנַי עַל־יְרוּשָׁלָם וְלִבִּי רָאָה

* multitudinem — meum cor dedi Et .scientiæ & .sapientiæ *multum* *

[a] יָדַע [b] נָתַן — הַרְבֵּה חָכְמָה [a] וָדָעַת׃ 17 [b] וָאֶתְּנָה לִבִּי

† & — :stultitiam & ,insanias † .scientiam & ,sapientiam sciendum

[c] הָלַל — לָדַעַת חָכְמָה וְדַעַת [c] הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת

confractio ipsum * hoc etiam quod agnoui :stultitiam & ,insanias † — † & * est cogitatio

ᶜ הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הוּא רַעְיוֹן — ᵉ הֹלֵל

:ita multa sapientiæ multitudine in Quia .spiritus

רוּחַ׃ 18 כִּי בְּרֹב חָכְמָה רָב־כָּעַס

.dolorem *addet* * scientiam *addet* † & — † qui addit * addit

וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב׃

Capvt II. ב

tentabo † nunc Vade :meo corde in ego Dixi — † probabo

1 אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי ᵈ לְכָה־נָּא ᵉ אֲנַסְּכָה — ᵈ יֵלֵךְ ᵉ נַסֵּה

.vanitas hoc etiam ecce & :bonum *in* vide & ,lætitia in

בְשִׂמְחָה וּרְאֵה בְטוֹב וְהִנֵּה גַם־הוּא הָבֶל׃

hoc † quid ,lætitiæ & :*insane* * ,dixi Risui — * insanire facis † boni facis?

2 לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי מְהוֹלָל וּלְשִׂמְחָה מַה־זֹּה

carnem vinum in *trahendum ad* * ,meo corde in Inuestigaui :*faciens* — * vt traherē

עֹשָׂה׃ ³ ᶠ תַּרְתִּי בְלִבִּי לִמְשׁוֹךְ בַּיַּיִן אֶת־ — ᶠ תּוּר

apprehendum ad * & sapientia in *ducens* † meum cor & :meam — † assuefacerem * vt tenerem.

בְּשָׂרִי וְלִבִּי נֹהֵג בַּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז

bonum *hoc vbi* † viderem donec ,stultitiam *in* — † quale est

בְּסִכְלוּת עַד אֲשֶׁר אֶרְאֶה אֵי־זֶה טוֹב

numero cælis sub faciant quod ,Adam * filiorum — * *hominis,*

לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר

mihi ædificaui :mea opera Magnificaui .eorum vitæ dierum

יְמֵי ᵍ חַיֵּיהֶם׃ 4 הִגְדַּלְתִּי מַעֲשָׂי ʰ בָּנִיתִי לִי — ᵍ חַיָּה ʰ בָּנֹת*

mihi Feci .vineas mihi plantaui ,domos

בָּתִּים נָטַעְתִּי לִי כְּרָמִים׃ 5 עָשִׂיתִי לִי

,fructus omnis *lignum* † eis in plantaui & paradisos & ,hortos — † arbores

גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי׃

illis *ad irrigandum ad* † ,aquarum piscinas mihi Feci

עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם [i]לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם 6

,seruos Acquisiui .*ligna* * germinantem siluam

יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים׃ 7 [k]קָנִיתִי עֲבָדִים

,*bouis acquisitio* * etiam :mihi *fuit* † domus filij & ,ancillas &

וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר

meas facies ad † fuerunt qui omnibus præ mihi *fuit multa pecoris &*

וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל [l]שֶׁהָיוּ לְפָנַי

,aurum & argentũ etiam mihi Coaceruaui .Ierusalaim in

בִּירוּשָׁלִָם׃ 8 כָּנַסְתִּי לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב

mihi feci :prouinciarum & ,regum *peculium* *

וּסְגֻלַּת מְלָכִים [m]וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי

hominis * filiorum delicias & *cantatrices &* ,*cantores* †

[n]שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנֻגוֹת בְּנֵי הָאָדָם

* præ sum auctus & ,sum magnificatus Et .*captiuas & ,captiuam*

[o]שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃ 9 וְגָדַלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל

sapientia insuper .Ierusalaim in *meas facies ad fuit qui omni* †

שֶׁהָיָה [p]לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם אַף חָכְמָתִי

postulauerunt quæ omnia Et .*mihi* * stetit mea

עָמְדָה לִּי׃ 10 וְכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ

prohibui nec ,*eis ab* fu[illegible]ci † non mei oculi

עֵינַי לֹא אָצַלְתִּי מֵהֶם לֹא־מָנַעְתִּי

est lætatum meum cor nam :lætitia omni ab meum cor

אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ

.meo labore omni de mea pars fuit hoc & .meo labore omni de

מִכָּל־עֲמָלִי וְזֶה־הָיָה חֶלְקִי מִכָּל־עֲמָלִי׃

fecerant quæ mea opera omnia *in ego* * respexi Et

וּפָנִיתִי אֲנִי [q]בְּכָל־[r]מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ 11

faciendum ad laboraui quo laborem ad & ,meæ manus

יָדַי וּבֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת

† vt irrigare facerem cum
[i] שקה
* arbores.
[k] קנה
† erant
* pecudes,& boues,& pecora multa erant
† ante me
[l] חיה
* peculiaria
† diuersa musica instrumenta,
[m] דון [n] שור
* hominum electas mulieres ex præda habui.
† omnibus qui fuerunt ante me
* mecum.
[o] שוד [p] פנה
† prohibui
* ad
[q] פנה
[r] עשה

reliquum * non & ,spiritus pastio † & ,vanitas vniuersa ecce &
וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל [a] וּרְעוּת רוּחַ וְאֵין יִתְרוֹן
videndum ad † ego respexi Et .sole sub
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ 12 וּפָנִיתִי אֲנִי [b] לִרְאוֹת
,homo * quid Nam .stultitiam &,insanias & ,sapientiam
חָכְמָה וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי מֶה הָאָדָם
iam quod † regem post est venturus qui
שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר
praestantia est † quod ego vidi Et ipsum * fecerunt
עָשׂוּהוּ׃ 13 וְרָאִיתִי אָנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן
lucis excellentia * sicut :stultitiam supra sapientiae
לַחָכְמָה מִן־הַסִּכְלוּת כִּיתְרוֹן הָאוֹר
eius capite in eius † oculi Sapientis .tenebrositate prae
מִן־הַחֹשֶׁךְ׃ 14 הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ
,ego etiam cognoui Et ,ambulans tenebrositate in * stultus &
וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַם־אָנִי
.ipsis omnibus eueniet vnus euentus quod
שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃
stulti euentum secundum † meo corde in ego Dixique
15 וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי כְּמִקְרֵה הַכְּסִיל
ego sapui * [illegible]d vt & ,mihi eueniet ego etiam
גַּם־אֲנִי יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי
etiam quod ,meo corde in sum locutus Et ?excellentius † tunc
אָז יוֹתֵר וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־
cum sapientis memoria † non Quia .vanitas * hoc
זֶה הָבֶל׃ 16 כִּי אֵין זִכְרוֹן לֶחָכָם עִם־
omne venientium dierum iam quod eo in * :seculum in stulto
הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים [c] הַבָּאִים הַכֹּל
?stulto cum sapiens morietur quomodo & ,est oblitum
נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל׃
Et odi

† cogitatio
* vtilitas est
[a] רעת
† vt viderem
[b] ראת
* est
† qui non sit facturus
* alii?
† vtilior est sapientia quàm stultitia.
* vel or lux quàm tenebrae
† sunt
* in tenebris ambulat.
† si vt euenit stulto.
* laboraui vt sapiés essem
† magis
* est
† erit
* cùm dies qui venturi sunt omnes obliuioni tradendi sint.
[c] בוא

* vitam, — *me super* † malum quia ,*vitas* * habui odio Et
† est mihi — וְשָׂנֵאתִי אֶת־־הַחַיִּים [d] כִּי רַע עָלַי 17
[d] חָיָה — omnia quia :sole sub sit quod opus
הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־־הַכֹּל
* cogitatio — *ego* odi Et .spiritus *pastio* * & ,vanitas
הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ 18 וְשָׂנֵאתִי אֲנִי
sub *laborans* *ego* † quo ,meum laborem omnem
† laboro — אֶת־כָּל־־־עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת
.me post erit qui ,homini illum dimittam quia :sole
[e] יָנַח — הַשָּׁמֶשׁ [e] שֶׁאַנִּיחֶנּוּ לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָי׃
* scit — ?stultus vel sit futurus sapiens verum *sciens* * quis Et
וּמִי יוֹדֵעַ הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ סָכָל 19
† dominabitur — .laboraui quo meo labore omni *in habebit auctoritatem* † &
וְיִשְׁלַט בְּכָל־־עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי
* est. — .* vanitas hoc etiam :sole sub essem sapiens quo &
וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם־־זֶה הָבֶל׃
† vt — super :meum cor *faciendum* * desperare *ad* † ego sum versus Et
* facerem
[f] סָבַב — וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיַאֵשׁ אֶת־־לִבִּי עַל [f] 20
est Nam .sole sub laboraui quo ,laborem omnem
כָּל־הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ 21 כִּי־יֵשׁ
† est — :rectitudine in & .scientia *in* & ,sapiétia in *eius* † labor cuius homo
[g] יָדַע — אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה [g] וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן
.suam partem *ei* dabit ,ea in laborauit non qui ,homini &
[h] נָתַן — וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עָמַל־־בּוֹ [h] יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ
* est — .magnum malum & ,vanitas * hoc etiam
[i] רוּעַ — גַּם־זֶה הֶבֶל [i] וְרָעָה רַבָּה׃
† est — suo labore vniuerso *in* * homini *existens* † quid Quia
* de — כִּי מֶה־־הֹוֶה לָאָדָם בְּכָל־־עֲמָלוֹ 22
† cogitatione — ?Sole sub *laborans ipse* * quo ,sui cordis *contritione in* † &
* laborauit — וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

,eius *negotium* * ira & ,dolores † eius dies omnes Quia

23 כִּי כָל־[k]יָמָיו מַכְאֹבִים וָכַעַס [l]עִנְיָנוֹ

† sunt * occupatio [k] יוֹם [l] עָנָה

vanitas hoc etiam :eius cor *tacuit* † non nocte in etiam

גַּם־בַּלַּיְלָה לֹא־שָׁכַב לִבּוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל

† dormit

,comedat quod * homine in bonum † Non *ipsum* *

הוּא׃ 24 אֵין־טוֹב בָּאָדָם שֶׁיֹּאכַל

† est. * nisi

:suo labore *in* † bonum suæ animæ ostendat & ,bibat &

וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ

† de

.*illud* * Dei manu de quod *ego* vidi hoc etiam

גַּם־זֹה [m]רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא׃

* est. [m] רָאָה

?*me præ extra* *sensus* † quis & ,comedet quis Quia

25 כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ חוּץ מִמֶּנִּי׃

† fructur sensibus vt ego? * est

,sapientiam dedit ,*eius facies ad* † bonus * qui homini Quia

26 כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה

† coram eo

,*colligendum ad negotium* * dedit peccatori & :lætitiam & .scientiā &

וְדַעַת וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא נָתַן עִנְיָן לֶאֱסוֹף

* occupationem, vt congreget & coaceruet

:*Dei* *facies ad* † bono dandum ad *congregandum ad &*

וְלִכְנוֹס [a]לָתֵת לְטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים

† corā Deo: [a] נָתַן

.spiritus *pastio* † & ,vanitas * hoc etiam

גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃

* est † cogitatio

Capvt III. ג

voluntati † omni tempus & * determinatum tempus Omnibus

1 לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ

* est † quod volueris

:moriendi tempus & ,nascendi Tempus .cælis sub

תַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ 2 עֵת [b]לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת

[b] יָלַד

.plantatum euellendi tempus & plantandi tempus

עֵת [c]לָטַעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃

[c] נָטַע

† destruēdi.

,irrumpendi † tempus :medendi tempus & ,occidendi Tempus

3 עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא עֵת לִפְרוֹץ

tempus & ,flendi Tempus ædificandi tempus &

בְּנֵה [e] בָּכָה [d]

* lamentandi,

וְעֵת [d] לִבְנוֹת: 4 עֵת [e] לִבְכּוֹת וְעֵת

.saltandi tempus & ,plangendi * tempus ,ridendi

לִשְׂחוֹק עֵת סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד:

† colligendi

:lapides *aceruandi* , tempus & .lapides proiiciendi Tempus

5 עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעֵת כְּנוֹס אֲבָנִים

.amplectendo ab se elongandi tempus & ,amplexandi tempus

עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחֹק מֵחַבֵּק:

,custodiendi tempus perdendi tempus & quærendi Tempus

6 עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד עֵת לִשְׁמוֹר

tempus & ,scindendi Tempus .proiiciendi tempus &

וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ: 7 עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת

.loquendi tempus & ,tacendi tempus :suendi

חָשָׁה [f]

לִתְפּוֹר עֵת [f] לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר:

,belli tempus :habendi odio tempus & ,diligendi Tempus

8 עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת לִשְׂנֹא עֵת מִלְחָמָה

* Quid vtilitatis facienti † laborat? * occupationem, quam

facientis *præstantia Quæ* * .pacis tempus &

וְעֵת שָׁלוֹם: 9 מַה־יִּתְרוֹן הָעֹשֶׂה

,negotium * Vidi *?laborans* † ipse quo in

רָאָה [g]

בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל: 10 [g] רָאִיתִי אֶת־הָעִנְיָן

† ea.

affligendum ad † hominum filiis Deus dedit *quod*

עָנָה [h]

אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם [h] לַעֲנוֹת

* vt occupēt

.suo tempore in pulchrum fecit Omne *,eo* * in se

בּוֹ: 11 אֶת־הַכֹּל עָשָׂה יָפֶה בְעִתּוֹ

† perpetuitatis desiderium

* vt

propter * eorum corde in dedit *seculum* † Etiam

גַּם אֶת־הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם מִבְּלִי

opus homo inueniret non *quod*

אֲשֶׁר לֹא־יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה

,finem ad vsque & *capite* † à Deus fecit quod — † pincipio

אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף׃

,lætari *quin* † :eis in *bonum* * non quòd Noui — * est melius † nisi

12 יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־לִשְׂמוֹחַ

.*suis vitis* * in bonum facere & — * vita sua.

וְלַעֲשׂוֹת טוֹב i בְּחַיָּיו׃ — i הָיָה

videat & ,bibat & ,comedat quòd homo omnis etiam Et

13 וְגַם כָּל־הָאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְרָאָה

.*ipsum* * Dei donum ,suo labore omni *in* † bonum — † de * est

טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ k מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ — k נָתַן

,Deus faciet quod omne quòd Noui

14 יָדַעְתִּי כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים

,addendum † non illud super .*seculum* * in erit ipsum — † perpetuū. * est

הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין l לְהוֹסִיף — l יָסַף

timeant vt ,fecit Deus & :diminuendum non eo ab *&*

וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ

quod & ,*ipsum* * iam fuit Quod .eius *faciebus* † à — † facie * est.

מִלְּפָנָיו׃ 15 מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר הוּא וַאֲשֶׁר

!*consequutum* * requiret Deus & † fuit iam *fore* † — † futurū est * rempus præsens?

m לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּף׃ — m הָיָה

locum * ,sole sub vidi adhuc Et

16 וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מְקוֹם — * in loco

ibi ,iustitiæ *locum* † & ,impietas ibi ,iudicii — † in loco

הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה

Iustum ,meo corde in *ego* Dixi .impietas

הָרָשַׁע׃ 17 אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצַּדִּיק

omni * tempus quia :Deus iudicabit impium & — * est

וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־

.*ibi* opus omne super & *voluntati* † — † quod volueris.

חֵפֶץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שָׁם׃

† propter filios hominum.vt eligeret eos

filiorum verbum Super † ,meo corde in *ego* Dixi

18 אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי

[n] ברר

videndum ad & :Deus *eos purgandos ad* *Adam*

הָאָדָם [n]לְבָרָם הָאֱלֹהִים [a]וְלִרְאוֹת

ostenderet quòd sunt veluti animalia ipsis.

euentus Quia *,sibi* *ipsi* *animal* *ipsi quòd*

שְׁהֶם־בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם׃ 19 כִּי מִקְרֶה

[a] רָאָה

euentus & *,animalis* † euentus & *,Adam* * filiorum

* hominum.

† iumentorū est * est

בְּנֵי־הָאָדָם וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה

illum mori * sic ,istud *mori* † sicut :eis * vnus

† moritur * moritur ille,

אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה

animali pra hominis præstantia † & :omnibus vnus spiritus

† amplius homini quā iumento nō est. * sunt

וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל [b]וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה

.vanitas * omnia quia *,nulla*

[b] יָתַר

אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל׃

fuit *omne* * :vnum locum ad *vadens* *Omne* †

† Omnia pergunt * omnia fuerunt

20 הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הָיָה

,puluerem *ad* *reuertens* *omne* † & ,puluere ex

† omnia reuertuntur in

מִן־הֶעָפָר וְהַכֹּל [c]שָׁב אֶל־הֶעָפָר׃

ipse *ascendens* † hominum filiorum *spiritus sciens* * Quis

* scit an spiritus

[c] שׁוּב

21 מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא

subtus *ipse* *descendens* * iumenti = spiritus & :sursum

† ascendat * descendat

[d] נָטָה

לְמַעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא [d]לְמַטָּה

,bonum † non quòd vidi Et .terram

† melius est.

[e] רָאָה

לָאָרֶץ׃ 22 [e]וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב

illud quia :suis operibus in homo lætetur quòd quàm

[f] עָשָׂה

מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם [f]בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא

* est

illud *in* videndum ad eum adducet quis quia :eius pars *

חֶלְקוֹ כִּי מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה

?eum post erit quod

שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו׃

Capvt IV. ד

oppressos † omnes vidi & ,*ego* sum conuersus Et

1 וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים — † oppressiones quæ

lachryma * ecce & ,sole sub fiunt *qui*

אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה ׀ דִּמְעַת — * lachrymæ

eos opprimentiũ manu de & ,consolator eis † non & ,oppressorum

הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם וּמִיַּד עֹשְׁקֵיהֶם — † erat

ego laudans * Et .consolator eis † non & .*potentia* *

[g] כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם׃ 2 וְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־ — * viribus, † erat * laudaui [g] כוח

qui ,viuos *supra* † sunt mortui iam qui ,mortuos

הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר [h] — [h] מות † magis quã * sunt

ipsis ambobus præ bonus † Et .vsque huc viui *ipsi* *

הֵמָּה חַיִּים עֲדֶנָה׃ 3 וְטוֹב מִשְּׁנֵיהֶם — † melior vtroque

vidit non qui ,fuit non adhuc vsque qui

אֵת ׀ אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה

.sole sub fit quod ,malum opus

אֶת־הַמַּעֲשֶׂה [i] הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ — [i] רוע

omnem & ,laborem omnem *ego* vidi Et — † congruentium

4 וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עָמָל וְאֵת כָּל־ — * esse

suo socio à viri † inuidia *ipsa* * quòd ,operis *rectitudinem* † — † vniuscuiusque ad proximum suum.

כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְאַת־אִישׁ [k] מֵרֵעֵהוּ — * est

.spiritus *pastio* † & ,vanitas * hoc etiam — † cogitatio * complectitur

גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃

.suam carnem *comedens* † & ,suas manus *complicans* * Stultus — † comedit

5 הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ׃ — [k] רעה

pugillorum * plenitudo quàm ,requie † volæ plenitudo *Bona* * — * Melior est † cum

6 טוֹב מְלֹא [l] כַף [m] נַחַת מִמְּלֹא חָפְנַיִם — * volarũ cũ [l] כפף [m] נוח

†cogitatione ,ego sum conuersus Et .spiritus pastione † & ,labore
עָמָל וּרְעוּת רוּחַ׃ 7 וְשַׁבְתִּי אֲנִי
vidi & vanitatem sub .sole
וָאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
*est Est ,vnus * non & ,secundus ,filius etiam frater &
8 יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וָאָח
*est † oculi *satiantur diuitiis: עינו
ei * non & ,finis † non omnis laboris ,eius * etiam oculus eius
אֵין־לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־עֵינָיו
ק
non † satiabitur opulentia: & cui ego * laborans, & deficere
לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וּלְמִי אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר
†laboro *facio †est *occupatio mala est
† faciens animam meam à bono? hoc etiam * vanitas: & † negotium
אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַּם־זֶה הֶבֶל[d] וְעִנְיַן
עִנְיָה[n] רוּעַ †sunt
malum ipsum. Meliores * duo quam vnus:
רָע הוּא׃ 9 טוֹבִים הַשְּׁנַיִם[p] מִן־הָאֶחָד
שְׁנַה[p] *propter laborem
quia est eis merces bona † in labore eorum.
אֲשֶׁר יֵשׁ־לָהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם׃
נפל[q]
Quia si ceciderit ,vnus faciet stare focium suum:
10 כִּי אִם־[q]יִפֹּלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ
*non erit
& væ illi vni cũ ceciderit, * & non secundus ad subleuandum eum.
וְאִילוֹ הָאֶחָד שֶׁיִּפּוֹל וְאֵין שֵׁנִי [r]לַהֲקִימוֹ׃
קום[r] *dormierint
Etiam si * iacuerint ,duo & calor erit eis:
11 גַּם אִם־יִשְׁכְּבוּ [a]שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם
שְׁנַה[a]
& vni quomodo erit calor? Et si præualuerit
וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם׃ 12 וְאִם־יִתְקְפוֹ
,vnus ei duo stabunt contra eum: & filum
הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ וְהַחוּט
†cito
triplicatum non † in festinantia rumpetur. Melior
הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק׃ 13 טוֹב
*est puer
* gnatus pauper & sapiens: præ rege sene, & stulto.
יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל

domo è Quia .adhuc *moneri nouit non* † qui — † nescit admonitionem recipere

אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לְהִזָּהֵר עוֹד׃ 14 כִּי־מִבֵּית

suo regno in etiam quia :*regnandum* * ad est egressus vinctorum — * regum:

הַסּוּרִים יָצָא לִמְלֹךְ כִּי גַּם בְּמַלְכוּתוֹ

viuentes cunctos Vidi .pauper est natus

[b]נוֹלַד רָשׁ׃ 15 [c]רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים — [b] יִלֵּד

‚secundo *gnato* † cum ‚sole sub ambulantes — [c] רָאָה

הַמְהַלְּכִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי — † puero

.eo pro stabit qui

אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃

fuit qui omni † .populo omni finis * Non — * est † omniū qui fuerunt

16 אֵין־[d]קֵץ לְכָל־הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר־הָיָה — [d] קָצַץ

:eo in lætabuntur non posteri *etiam eorum facies ad*

לִפְנֵיהֶם גַּם הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ

.spiritus *contritio* † & .vanitas * hoc etiam quia — * est † cogitatio

כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ׃

domum ad *ibis* * quando ‚tuum pedem Custodi — * vadis

17 שְׁמֹר רַגְלֶיךָ כַּאֲשֶׁר [e]תֵּלֵךְ אֶל־בֵּית — יתיר ׳

stultos dare præ * audiendum ad *propinquus &* † :Dei — † quia propinquior est te

הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב לִשְׁמֹעַ [f]מִתֵּת הַכְּסִילִים

.*malum facere se scientes ipsi non* † quia :sacrificium — * quā quod dant stulti

זָבַח כִּי־אֵינָם יוֹדְעִים [g]לַעֲשׂוֹת רָע׃ — [e] יָלַךְ [f] נָתַן

† nesciunt facere voluntatē eius. [g] ישה

CAPVT V. ה

acceleret ne tuum cor & ‚tuo ore *super* festines ‚Ne

1 אַל־תְּבַהֵל עַל־פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל־יְמַהֵר

Deus quia :*Dei facies ad* * verbum proferre — * ante Deum

[h]לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים

† est — tua verba sint   idcirco   : terram super tu &   ,cælis in †

הָיָה [i] — בַשָּׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ עַל־כֵּן [i] יִהְיוּ דְבָרֶיךָ

* venit — multitudine in   somnium *veniens* * Quia   ,pauca

מְעַטִּים: 2 כִּי בָא הַחֲלוֹם בְּרֹב

† occupationis — .verborum multitudine in stulti   vox & :*negotij* †

עִנְיָן וְקוֹל כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים:

tardes   ne   ,Deo   votum voueris   Quum

נָדַר [k] — 3 כַּאֲשֶׁר [k] תִּדֹּר נֶדֶר לֵאלֹהִים אַל־תְּאַחֵר

* est — :stultis in   voluntas * non   quia   ,illud reddere

לְשַׁלְּמוֹ כִּי אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אֵת

† est — non quòd † Melius   .redde   ,voueris Quæ

אֲשֶׁר־תִּדֹּר שַׁלֵּם: 4 טוֹב אֲשֶׁר לֹא־

.reddas   non & ,voueas quod quàm ,voueas

תִדֹּר מִשֶּׁתִּדּוֹר וְלֹא תְשַׁלֵּם:

* vt peccare facias — ,tuam carnem *faciendum peccare ad* * tuum os   des Ne

פֶּה [l] — 5 אַל־תִּתֵּן אֶת־[l]פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת־בְּשָׂרֶךָ

† ante angelum quòd ignorantia fit. — .*istud error quia* ,*angeli facies ad* †   dicas   ne &

וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ כִּי שְׁגָגָה הִיא

dissipabit & ,tuam vocē propter   Deus   irascetur   quid Vt

לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךָ וְחִבֵּל

,somniorum multitudine in Quia   ,tuarum manuum opus

אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: 6 כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת

* sunt multa: — Deum   sed :*multum* *   verba &   ,vanitates &

רָבָה [m] — וַהֲבָלִים וּדְבָרִים [m] הַרְבֵּה כִּי אֶת־הָאֱלֹהִים

iustitiæ & ,iudicij rapinam & ,pauperis oppressionem Si   ,time

רָשַׁשׁ [n] דּוּן [o] — יְרָא: 7 אִם־עֹשֶׁק [n] רָשׁ וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק

† qui est super * qui custodit — quia :voluntate *super* † mireris   ne   ,prouincia in   ,videris

תִרְאֶה [o] בַמְּדִינָה אַל־תִּתְמַהּ עַל־הַחֵפֶץ כִּי

† sunt — .eos super *   excelsi & ,*custodiens* † excelsum   *desuper* * excelsus

גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם:

agro † Rex :ipsa * omnibus in terra *præstantia* † Et

8 וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל הִיא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה

satiabitur non argentum *Diligens* * .seruus *fit*

נֶעֱבָד׃ 9 אֹהֵב כֶּסֶף לֹא־יִשְׂבַּע

:*fructus non multitudine in diligens* † qui & ,argento

כֶּסֶף וּמִי־אֹהֵב p בֶּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה

sunt multiplicati ,bonum multiplicando In † .vanitas * hoc etiam

גַּם־זֶה הָבֶל׃ 10 בִּרְבוֹת הַטּוֹבָה רַבּוּ

quinimò † ,suis dominis *rectum quid & :illud* * comedentes

אוֹכְלֶיהָ וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי אִם־

? *eius oculorum videre*

q רְאִית עֵינָיו׃

siue ,parum siue ,operantis somnus Dulcis

11 מְתוּקָה שְׁנַת הָעֹבֵד אִם־מְעַט וְאִם־

ipsa non diuitis saturitas & :comedat multum

הַרְבֵּה יֹאכֵל וְהַשָּׂבָע לֶעָשִׁיר אֵינֶנּוּ

infirmitas mala Est .dormire *ei permittens* *

a מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן׃ 12 יֵשׁ רָעָה חוֹלָה

suis dominis *custodita opulentia* * ,sole sub vidi †

רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו

occupatione in *ipsa opulentia perit* † Et .suum malum in

לְרָעָתוֹ׃ 13 וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא b בְּעִנְיַן

,quicquam eius manu in * non & ,filium genuit & :mala

רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ מְאוּמָה׃

,nudus suæ matris vtero ex est egressus Quemadmodum

14 כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם

non quicquam & :venit quod secundum *eundum* * reuertetur

יָשׁוּב c לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא וּמְאוּמָה לֹא־

.sua manu in ducat quòd .suo labore *in* † portabit

יִשָּׂא בַעֲמָלוֹ d שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ׃

† vtilitas culturæ * est הוא ק

† Qui diligit * amat habere multitudinem. est sine fructu. † est multiplicantur bona multiplicantur

ראות ק הָמָּה p

* illa: & quod bonum est † nisi vt videat oculis suis?

q רְאָת

* sinit eum

a יָנַח

† quàm * diuitiæ conseruatæ

† peribuntque diuitiæ ipsæ

b עָנָה

* est

* vt vadat

† de

d הָלַךְ

† hæc est mala infirmitas, quemadmodum

.venit *quo pacto omni* ,*dolorosum malum hoc* † etiam Et

15 וְגַם־זֹה רָעָה חוֹלָה כָּל־עֻמַּת c שֶׁבָּא

c בוא

?ventum in laborabit quod .ei *præstantia* * quid Et .ibit sic

* vtilitatis est

כֵּן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל לָרוּחַ׃

† vitæ suæ in tenebris

ira & :comedet *tenebra in suis* † diebus cunctis Etiam

16 גַּם כָּל־יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס

.furore & ,*sua* infirmitate & ,multa

f חָלָה

הַרְבֵּה f וְחָלְיוֹ וָקָצֶף׃

,pulchrum quod ,bonum *ego* vidi quod Ecce

17 הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אָנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה

* est † de

omni *in* † bonum videre & ,bibere & ,comedere *

g שתה

לֶאֱכוֹל g וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־

† laborauit

numero .sole sub *laborauit* † quo ,suo labore

עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר

* vitæ suæ

quia :Deus ei dedit quos ,*suarum vitarum* * dierum

h חָיָה

יְמֵי־h חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־

† hæc est Dominus diuitias & substantias,

cui .homo omnis Etiam .eius pars *istud* †

הוּא חֶלְקוֹ׃ 18 גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר

,ei dedit facultatem & ,*opes & ,opulentiam* *Deus* *ei* dedit

נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ

* vt comedat ex eis.
† vt sumat

.suam partem *tollendum ad* † & ,*ex eo* *edendum ad* *

i נָתַן

לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ i וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ

Dei donum hoc :suo labore *in lætandum ad* * &

* vt letetur de

k נשא

וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ זֹה k מַתַּת אֱלֹהִים

† est,

recordabitur multum non Quia .*istud* †

הִיא׃ 19 כִּי לֹא הַרְבֵּה יִזְכֹּר

* rependit lætitiam

lætitia in *respondens* * Deus quia :suæ vitæ dierum

l חָיָה

אֶת־יְמֵי l חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת

.eius cordis

לִבּוֹ׃

Capvt VI. ו

multum † & ,sole sub vidi quod malum Est † frequen s homini

1 יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר [m] רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה [m] רָאָה

es dedit cui Vir .hominem super ipsum

הִיא עַל־הָאָדָם׃ 2 אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ

non & ,gloriam & ,opes & ,opulentiam * Deus * diuitias,& substantias,

הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ

non & :desiderabit * quæ omnibus ex eius animæ deficiens ipse † † deficit * desiderat:

חָסֵר לְנַפְשׁוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־

vir sed ,eo * ex comedendi Deus ei potestatem dabit † † dedit * eis,

יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ † eas

.ipsum † mala infirmitas & ,* vanitas hoc:illud † comedet extraneus * eit, † est.

נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל [n] וָחֳלִי רָע הוּא׃ [n] חָלָה

,vixerit multos annos & ,centum vir genuerit Si

3 אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים [o] רַבּוֹת יִחְיֶה [o] רַבַּב

non eius anima & ,eius annorum dies fuerint quod multum * & * multiplicati

וְרַב שֶׁיִּהְיוּ יְמֵי־[p]שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־ [p] שָׁנָה

fuerit non sepultura etiam & .bono de saturata fuerit

תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־קְבוּרָה לֹא־הָיְתָה † quòd melior est

,abortiuum * illo præ bonum † dixi :ei * abortiuus.

לּוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל׃

tenebrositate in * & :ibit tenebrositatem in † & ,venit vanum in Quia † in tenebras * in tenebris

4 כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ וּבַחֹשֶׁךְ

non & viderit non solem † Etiam .operietur eius nomen † quòd

שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ 5 גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא

vixerit si Et .illi quàm † huic * requies ,cognouerit * est † magis

יָדָע [q]נַחַת לָזֶה מִזֶּה׃ 6 וְאִלּוּ חָיָה [q] נוּחַ

nónne :viderit non bonum & ,vicibus duabus ,annos mille

אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא

† vadit?

labor Omnis ?vadens † omnis vnum locum ad

אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ׃ 7 כָּל־עֲמַל

.implebitur non anima etiam & :eius os ob hominis

הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא׃

* amplius est

Quid ?stulto quàm sapienti *prestantius* * quid Quia

8 כִּי מַה־יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל מַה־

† pauperi
* ante vitam?
עָנָה [a]

?vitis *coram* * pergere scienti *afflicto* †

[a] לֶעָנִי יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃

Melior est
† quàm quod
eat anima:

hoc etiam :animam *ire pra* † oculorum visio *Bona*

9 טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלָךְ־נָפֶשׁ גַּם־זֶה

* cogitatio

iam fuerit Quicquid .spiritus *pastio* * & ,vanitas

הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ 10 מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר

† scit * fuit

:homo *ipse* * quod *notum* † & ,eius nomen est vocatum

נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם

† quod non
potest
* fortior est
יתיר ה'

.se *pra* *fortis* * qui eo cum iudicare *poterit non* † &

וְלֹא־יוּכַל [b] לָדִין עִם שֶׁהַתַּקִּיף מִמֶּנּוּ׃

דון [b]

:vanitatem *multiplicantium multum* *verborum* *est Quia* †

† Sunt verba
multa multi-
plicantia
* amplius est

11 כִּי יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל

?homini *prestantius* * quid

מַה־יֹּתֵר לָאָדָם׃

Capvt VII. ז

† scit * fit
† vita in
* vitæ
† quos peregit

vitis † in homini bonum * quid *sciens* † quis Quia

1 מִי־יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים כִּי

eos perfecit & † ,suæ vanitatis *vitarum* * dierum numero

הָיָה [c] וְיַעֲשֵׂם הֶבְלוֹ יְמֵי־[c]חַיֵּי מִסְפַּר

erit quid ,homini indicabit quis quia ?vmbram tamquam

d כַּצֵּל אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד לָאָדָם מַה־יִּהְיֶה — d צֵלֶל * נֶגֶד

?sole sub post eum

אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

,mortis dies & :bonum *oleum* † quàm * nomen † Melius — † est * bonum † vnguentum

2 טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת

,luctus domum ad ire *Bonum* .*eius nasci* * dies quàm — * quo natus est

מִיּוֹם f הִוָּלְדוֹ׃ 3 טוֹב g לָלֶכֶת אֶל־בֵּית־אֵבֶל — Melius est f יָלַד

finis *ipsum* † quod eo *in* :conuiuii domum ad ire quàm

מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף — g הָלַךְ

.suum cor *ad dabit* * viuens & :hominis omnis — † est * ponet ibi super

כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לִבּוֹ׃

erit iucundũ *faciertum tristitia in* * quia ,risu *pra* ira *Bona* † — † Melior est * per tristitiam vultus

4 טוֹב כַּעַס מִשְּׂחוֹק כִּי־בְרֹעַ פָּנִים h יִיטַב — h יָטַב

cor & ?luctus domo in sapientum Cor .cor

לֵב׃ 5 לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב

audire † Melius .lætitiæ domo in stultorum

כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה׃ 6 טוֹב לִשְׁמֹעַ — † est

canticum *audiens vir* * quàm :sapientis increpationem — * quod vir audiat

גַּעֲרַת חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר

sub spinarum *vox* † sicut Quia .stultorum — † fragor

כְּסִילִים׃ 7 כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת

.vanitas hoc etiam † :stulti risus * sic ,olla — * est † &

הַסִּיר כֵּן שְׂחֹק הַכְּסִיל גַּם־זֶה הָבֶל׃

cor perdet & ,sapientem faciet insanire oppressio Quia

8 כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם וִיאַבֵּד אֶת־לֵב

:eius principium quàm ,*verbi nouissimum Melius* * .donum — * Melior est finis rei

מַתָּנָה׃ 9 טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ — i נָתַן

.spiritu elatus quàm ,spiritu *longus* † melior — † est longanimis

טוֹב אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ־רוּחַ׃

ira quia :irascendum ad tuo spiritu in festines Ne

אַל־תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס כִּי כַעַס 10

quid ,dicas Ne .requiescet stultorum sinu in

בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ 11 אַל־תֹּאמַר מֶה

† causæ
* meliores

:istis præ boni * fuerunt priores dies quod ,fuit †

ᵏ הָיָה

הָיָה שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים ᵏ הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה

.hoc super interrogasti sapientia ex non quia

כִּי לֹא מֵחָכְמָה שָׁאַלְתָּ עַל־זֶה׃

† est

videntibus magis & :hæreditate cum sapientia † Bona

טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֵר לְרֹאֵי 12

vmbra in ,sapientiæ vmbra in Quia .solem

הַשָּׁמֶשׁ׃ 13 כִּי בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל

* requiescet homo: sed celsior est sciẽtia sapiẽtiæ. quia
† habentes

suos patronos † viuificabit *sapientia scientia præstantia &* :* argenti

הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן ˡ דַּעַת הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ׃

ˡ יֹדַע

poterit * quis quia :Dei opus Vide

רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי יוּכַל 14

* potest
† curuauerit

bono die In ? ipse *deprecauerit* † quem dirigere

לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ 15 בְּיוֹם טוֹבָה

hoc Etiam .vide mala die in & .bono in esto

הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם אֶת־זֶה

* vt

non *quod verbum super* * Deus fecit hoc contra

לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא

,quicquam eum post homo inueniret

יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃

iustus Est :meæ vanitatis diebus in vidi Omnia

אֶת־הַכֹּל ᵐ רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק 16

ᵐ רָאָה

† qui perit
* dies

.sua malitia in * prolongans impius est & ,sua iustitia in † *periens*

אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃

* nimirum

,abundanter * sapiens sis ne & .multum iustus sis Ne

אַל־תְּהִי צַדִּיק ⁿ הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכַּם יוֹתֵר 17

ⁿ רַבָּה

ne & ,multum *improbus sis* † Ne ?desolaberis quid vt — † paucas

לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ 18 אַל־תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־

?tuo tempore non in morieris quid vt :stultus sis

תְּהִי סָכָל לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃ b — b חָיַת

ne hoc ab etiam & ,hoc *in* apprehendas quod * Bonum — * est

19 טוֹב אֲשֶׁר תֶּאֱחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה אַל־

egredietur Deum *timens quia* † :tuam manum facias quiescere — † qui enim timet

c תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא — c יַנַּח

:sapientem roborabit Sapientia .*hac omnia* * — * de omnibus his

אֶת־כֻּלָּם׃ 20 הַחָכְמָה d תָּעֹז לֶחָכָם — d עָזַז

.ciuitate in fuerunt qui ,*potentibus* * decem *præ* † — † magis quàm * potentes.

מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר e הָיוּ בָּעִיר׃ — e הָיָה

qui :terra in iustus † non homo Quia — † est

21 כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר

omnibus Etiam .peccet non & ,bonum faciat

יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃ 22 גַּם לְכָל־

vt :tuum cor *des* † ne ,*loquentur* * quæ verbis — * loquuntur, † ponas

הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדַבֵּרוּ אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר

.tibi maledicentem tuum seruum audias non

לֹא־תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ׃

etiam quod :tuum cor nouit multis vicibus etiam Quia

23 כִּי גַם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־

tentaui *hoc Omne* * .aliis maledixisti tu — * Omnis hæc

אַתְּ קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ 24 כָּל־זֹה נִסִּיתִי — אתת ק

.me à est elongata ipsa & ,ero Sapiens :dixi † .sapientia in

בַחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃ — † & Procul magis quàm erat:

quis profundum profundum & :*fuit quod illud Remotum*

25 רָחוֹק מַה־שֶּׁהָיָה וְעָמֹק עָמֹק מִי

,*sciendum ad* * meũ cor & ego Circuiui ?*illud* inueniet — * vt scirem.

יִמְצָאֶנּוּ׃ 26 סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי לָדַעַת

&

inuestigarem & quærerem † rationem & vt scirem * erroris.

supputationem † & ,sapientiam *quærendum & ,inuestigandum ad &*

וְלָתוּר וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן

,insaniarum * fatuitatem & .stultitiæ impietatem *sciendum ad &*

וְלָדַעַת רֶשַׁע כֶּסֶל וְהַסִּכְלוּת הוֹלֵלוֹת׃

inuenio ego amariorem

quia ,mulierem morte *præ amaram ego inueniens* Et

27 וּמוֹצֶא אֲנִי מַר מִמָּוֶת אֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־

† est sicut hami

* sagenæ

† & vt

* coram Deo

:eius manus vincula † ,eius cor *retia* * & *,decipula ipsa* †

הִיא מְצוֹדִים וַחֲרָמִים לִבָּהּ אֲסוּרִים יָדֶיהָ

capietur peccans & ,illa ab euadet *Dei facies ad* * bonus

טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמָּלֵט מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא יִלָּכֵד

† ab

* *concionans*

Choheleth * dixit ,inueni hoc ,Vide .ea *in* †

בָּהּ׃ 28 רְאֵה זֶה מָצָאתִי אָמְרָה קֹהֶלֶת

† post

* vt inuenirē numerū quæsiui.

,computationem inueniendum ad * ,alteram *ad* † vnam

אַחַת לְאַחַת לִמְצֹא חֶשְׁבּוֹן׃

Hominem ,inueni non & ,mea anima quæsiuit adhuc Quam

29 אֲשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִי אָדָם

† rectum

* rectam

his omnibus in * mulierem & ,inueni mille ex † vnum

אֶחָד מֵאֶלֶף מָצָאתִי וְאִשָּׁה בְכָל־־אֵלֶּה

† ecce

,inueni hoc *vide* † Tantummodo .inueni non

לֹא מָצָאתִי׃ 30 לְבַד רְאֵה־זֶה מָצָאתִי

ipsi & :rectum hominem Deus fecit quod

אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יָשָׁר וְהֵמָּה

* cogitationes † est

,sapiens vt † Quis .multas *computationes* * inquisierunt

בִקְשׁוּ חִשְּׁבֹנוֹת רַבִּים׃ 31 מִי כְּהֶחָכָם

* est vt cognoscens

?verbi interpretationem *sciens* * quis &

וּמִי יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר דָּבָר׃

Caput. VIII. ח

† vultum

fortitudo & :eius *facies* † faciet lucere hominis Sapientia

אוֹר עָזּוֹ[f][g] | 1 חָכְמַת אָדָם תָּאִיר[f] פָּנָיו[g] וְעֹז

.obserua † regis os * Ego .mutabitur eius facierum † — † faciei *moneo te vt † obserues.

פָּנָיו יְשֻׁנֶּא׃ 2 אֲנִי פִּי־מֶלֶךְ שְׁמֹר

festinus sis Ne Dei iuramenti verbum super &

וְעַל דִּבְרַת שְׁבוּעַת אֱלֹהִים׃ 3 אַל־תִּבָּהֵל

quia ,malo verbo † in stes ne ,abibis eius faciebus à * — * vt putes à facie eius abire. † te mala.

מִפָּנָיו תֵּלֵךְ אַל־תַּעֲמֹד בְּדָבָר [h] רָע כִּי

regis verbum quo In * .facies voluerit quod omne — [h] רוּעַ

כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה׃ 4 בַּאֲשֶׁר דְּבַר־מֶלֶךְ

?facies * quid :ei dicet quis & :imperium † — * Secundum † est potestas. * facis.

שִׁלְטוֹן וּמִי יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה׃

,tempus & :malum verbū † cognoscet non præceptum Custodiens — Qui custodit † rem malam.

5 שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דָּבָר רָע וְעֵת

omni Quia .sapientis cor cognoscet iudicium &

וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם׃ 6 כִּי לְכָל־

hominis malum quia :iudicium & ,tempus est voluntati * — * volitio

חֵפֶץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי־רָעַת הָאָדָם

quod sciens ipse non † Quia .eum super multum — † nescit

[a] רַבָּה עָלָיו׃ 7 כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־ — [a] רַב

?ei indicabit quis ,erit quando nam :est futurum'

שֶׁיִּהְיֶה כִּי כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי [b] יַגִּיד לוֹ׃ — [b] נגד

prohibendum ad * ,spiritum in imperans † homo Non * — * Nullus est † qui potestatem habeat * vt prohibeat † est

8 אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ לִכְלוֹא

nec ,mortis die in potestas † nec ,spiritum

אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת וְאֵין

impietas eruet neque :prœlio in dimissio * — * est

מִשְׁלַחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט רֶשַׁע אֶת־

dare * & ,vidi hoc Omne .eius patronos † — † habentem illam. * posui

בְּעָלָיו׃ 9 אֶת־כָּל־זֶה [c] רָאִיתִי וְנָתוֹן — [c] ראה

sub fit quod factum † omne ad meum cor — † opus.

אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת

hominem in homo est dominatus quo tempore :sole

הַשֶּׁמֶשׁ עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם

,sepultos impios vidi tunc Et .sibi malum in

לְרַע לוֹ׃ 10 וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבֻרִים

† qui * post ees, † qui in * ambulauerunt.

stradeſur obliuioni & ambulabũt * sancto loco à † & * venerunt & †

וּבָאוּ וּמִמְּקוֹם קָדוֹשׁ יְהַלֵּכוּ [e] וְיִשְׁתַּכְּחוּ [d]

בוא [e] שכח [d]

.† vanitas hoc etiam :fecerant sic * qua † ciuitate in

בָעִיר אֲשֶׁר כֵּן־[f]עָשׂוּ גַּם־זֶה הָבֶל׃

† in * rectum † est

* mali facti sententia fit non Quia

11 אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פִתְגָם מַעֲשֵׂה הָרָעָה

עשה [f]

* de opere malo

eis in hominis filiorum cor est plenum ideò :citò

מְהֵרָה עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם

† facie

malum faciens † peccans Quoniam .malum faciendum ad

לַעֲשׂוֹת רָע׃ 12 אֲשֶׁר חֹטֶא עֹשֶׂה רָע

* prolongat † Deus dies: * scio

quòd ego sciens * etiam quia : † ei prolongans * & ,centies

[g] מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַּם־יוֹדֵעַ אָנִי אֲשֶׁר

מאה [g]

† timent à facie

timebunt † qui ,Deum timentibus bonum erit

יִהְיֶה־טּוֹב לְיִרְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירְאוּ

non & ,impio erit non bonum Et .eius faciebus à

מִלְּפָנָיו׃ 13 וְטוֹב לֹא־יִהְיֶה לָרָשָׁע וְלֹא־

* erit † timet à facie

ipse † non qui * vmbra tanquam :dies prolongabit

יַאֲרִיךְ יָמִים [h]כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ

צלל [h]

?Dei faciebus à timens

יָרֵא [i] מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים׃

פנה [i]

quia :terram super fit quæ vanitas Est

14 יֶשׁ־הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר׃

* quibus vsu venit ac si haberent † quibus vsu venit ac si haberent

opus secundum eos ad pertingens quòd * iusti sunt

יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר [k]מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה

eos ad pertingens quòd † impij sunt & :impiorum

הָרְשָׁעִים וְיֵשׁ רְשָׁעִים [l]שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם

נגע [l] [k]

hoc etiam quod dixi :iustorum opus *secundum*

כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים אָמַרְתִּי שֶׁגַּם־זֶה

.lætitiam ego laudaui Et .vanitas † — † est

הֶבֶל׃ 15 וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה

quin † ,sole sub homini bonum * non quod — * esset † nisi vt comedat,& bibat,lætetur:

אֲשֶׁר אֵין־טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי

hoc & *:lætari &* *,bibere &* *,comedere*

אִם־לֶאֱכֹל m וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ וְהוּא — m שָׁתָה

ei dedit quos *,suarũ vitarũ* † diebus,suo labore in *eũ comitabitur* * — * adhærebit sibi de † vitæ suæ

n יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי o חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ — n לָוָה o חָיָה

.sole sub Deus

הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

sciendum ad † meum cor dedi *Quemadmodum* * — * Quando † vt scirem

16 כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי p לָדַעַת — p יָדַע

fit *quod* *negotium* *videndum ad* * & sapientiam — * videre occupationem quæ

חָכְמָה וְלִרְאוֹת אֶת־q הָעִנְיָן אֲשֶׁר נַעֲשָׂה — q עָנָה

nocte *in* & die *in* etiam quod :terram super

עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה

.videns ipse † non suis oculis *in* somnum — † videt.

שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃

non quod Dei opus omne vidi Et

17 וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא

fit quod opus inuenire homo *poterit* * — * possit.

יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה

,homo *laborabit* † quod propter :sole sub — † laborat

תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם

dixerit si etiam & ,inueniet non & *,quærendum ad* † — † vt quærat,

לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֹאמַר

.inuenire poterit non ,scire * sapiens — * se

הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃

Capvt IX. ט

† Sanè * posui

declarandũ ad & .meo corde in *dedi* * hoc omne *Quia* †

1 כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלָבוּר

opera

,sapientes & iusti Quia hoc omne

אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים

etiam ,amorem etiam :Dei manu in eorum *seruitia* &

וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה גַם־

† nescit
* quæ
† ante eos sunt

.*eorum facies ad* † omnia * ,homo *sciens non* † odium

שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם הַכֹּל לִפְנֵיהֶם׃

* eueniunt ac si esset

iusto vnus euentus omnibus *sicut* * Omnia

2 הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק

,sacrificanti & ,immundo & ,mundo & ,bono ,impio &

וְלָרָשָׁע לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא וְלַזֹּבֵחַ

† sacrificat
* qui peccat, qui iurat,

.*peccator* * sic ,bonus sicut :*sacrificans ipse* † non qui ei &

וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב כַּחֹטֶא

† timet.

.*timens* † iuramentum qui sicut ,*iurans*

הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר שְׁבוּעָה יָרֵא׃

* est inter omnia quæ fiũnt

,sole sub *fit quod omni in* * malum Hoc

3 זֶה ׀ רָע בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ

† fit
* hominum

hominis * filiorum cor etiam & :omnibus † vnus euentus quod

כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם

† insania
* vita

,eorum *vitis* * in ,eorum corde in *insania* † & ,malo est plenum

מָלֵא־רָע וְהוֹלֵלוֹת בִּלְבָבָם בְּחַיֵּיהֶם

† cuicunque electo

quisquis † Quia .mortuos ad hoc post &

וְאַחֲרָיו אֶל־[a]הַמֵּתִים׃ 4 כִּי־מִי אֲשֶׁר

יחבר ק

quia :spes est .viuentes omnes *ad eligatur*

יְבֻחַר אֶל־כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן כִּי־

[a] מות

.mortuo leone *præ* *bonus* *ipse* † viuus canis — † inter

לְכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן־הָאַרְיֵה [b]הַמֵּת׃ — [b]מוּת

mortui & .sunt morituri quòd ,*scientes* * viuentes Nam — * sciunt,

5 כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים

:merces eis vltrà * non & ,quicquam *scientes ipsi* *non* † — † nesciunt * est

אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׂכָר

,eorum amor Etiam .eorũ memoria est tradita obliuioni quia

כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם׃ 6 גַּם אַהֲבָתָם

periit iam eorum inuidia etiam ,eorum odium etiam

גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם כְּבָר אָבָדָה

quod omni in seculum in vltrà eis * non pars & — * est

וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכֹל אֲשֶׁר־

comede ,Vade .sole sub fit

נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ 7 [c]לֵךְ אֱכֹל — [c]יָלַךְ

.tuum vinum *bono* † corde *in* bibe & ,tuum panem gaudio in — † iucundo

בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךָ׃

.*tua opera* † Deus *voluit* * iam quia — * complacet † tuis operibus.

כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־[d]מַעֲשֶׂיךָ׃ — [d]עָשָׂה

oleum & :candida tua vestimenta sint tempore omni *In*

8 בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן — [e]הָיָה

vitas * Vide .deficiat non tuum caput super — * vitam

עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר׃ 9 רְאֵה חַיִּים

vitarum † diebus omnibus dilexisti quam ,vxore cum — † vitæ

עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי [f]חַיֵּי — [f]חָיָה

omnibus sole sub tibi dedit quos ,tuæ vanitatis

הֶבְלֶךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כֹּל

:*vitis* † in tua pars *hoc* * quia :tuæ vanitatis diebus — * hæc est † vitæ:

יְמֵי הֶבְלֶךָ כִּי הוּא חֶלְקְךָ בַּחַיִּים

sole sub *laborans* † tu quo ,tuo labore *in* * & — * de † laboras

וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

secundum vires tuas | tua virtute in faciendum ad tua manus inuenerit quod Omne
g כוח | 10 כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת g בְּכֹחֲךָ

† est | ,scientia & ,computatio * & ,opus † non quia :fac
* nec cogitatio. | עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן h וְדַעַת

h ידע | ,illuc vadens * tu quo ,sepulchro in sapientia & †
† nec * vadis. | וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה׃

† vidi | non quòd ,sole sub videre † & sum Conuersus
11 שַׁבְתִּי וְרָאֹה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא

* est | etiam ,bellum fortium † nec ,cursus leuium *
i קַלּ | i לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם

† est | prudentium * non etiam & ,panis sapientium † non
* sunt rectorum diuitiæ | לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא k לַנְּבֹנִים
k בִּין

† est | & tempus sed :gratia scientum †, non etiam & ,opulentia
l חָנַן | עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים l חֵן כִּי־עֵת

* casus accidit | ,ipsis omnibus accidet occursus *
וָפֶגַע יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃

nescit | suum tempus homo sciet non etiam Quia
12 כִּי גַּם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־עִתּוֹ

aues sicut & ,malo reti in capiuntur qui pisces sicut
כַּדָּגִים שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה וְכַצִּפֳּרִים

† quæ capiuntur | filij irritati ipsi sicut * ,laqueo in capta †
* sic capiuntur | הָאֲחֻזוֹת m בַּפָּח כָּהֵם יוּקָשִׁים בְּנֵי

m פוח | eos super ciderit quod secundum † malo tempore in hominum
† cum | הָאָדָם לְעֵת רָעָה a כְּשֶׁתִּפּוֹל עֲלֵיהֶם

a נפל | sub sapientiam vidi hanc Etiam ,repentè
b ראה | פִּתְאֹם׃ 13 גַּם־זֹה b רָאִיתִי חָכְמָה תַּחַת

* est mihi | ,parua Ciuitas ,me ad ipsa * magna & ,sole
הַשָּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי׃ 14 עִיר קְטַנָּה

† viri * pauci: | ,magnus rex eam aduersus venit & :parum * ea in virorum † &
וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא־אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל

:magnas muniones eam *super* † extruxit & .eam circundedit & † contra
וְסָבַב אֹתָהּ וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים גְּדֹלִים׃
ipse eruit & ,sapiens pauper vir ea in est inuentus Et
15 וּמָצָא בָהּ אִישׁ מִסְכֵּן חָכָם וּמִלַּט־הוּא
est recordatus non homo & :sua sapientia *in* vrbem
אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת־
bonam * ego dixi Et .illius pauperis viri
הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא׃ 16 וְאָמַרְתִּי אָנִי טוֹבָה
,† contempta pauperis sapientia & *fortitudine præ* ;*sapientiam*
חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן c בְּזוּיָה
sapientum Verba .audita *ipsa* * non eius verba &
וּדְבָרָיו אֵינָם נִשְׁמָעִים׃ 17 דִּבְרֵי חֲכָמִים
:stultos *in* *dominantis* * clamor quàm † :audiuntur quiete in
בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת d מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים׃
peccator & ,*conflictus* *vasis præ* * sapientia *Bona* †
18 טוֹבָה חָכְמָה e מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֶא
.multum bonum perdet vnus
אֶחָד יְאַבֵּד טוֹבָה הַרְבֵּה׃

* quod melior est sapientia quā fortitudo, ב est.
c בָּזָה
* sunt
† plus
* domini inter
d נוח
† Melior est
* quàm instrumenta bellica.
e כְּלִי

Capvt X. י

vnguentum faciet vaporare ,*facient* † fœtere *mortis* * Muscæ †
1 זְבוּבֵי מָוֶת f יַבְאִישׁ g יַבִּיעַ שֶׁמֶן
.*parum stultitia* † ,gloria *à* * sapientia *à* pretiosum *pigmentarii*
רוֹקֵחַ יָקָר מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד סִכְלוּת מְעָט׃
.ipsius sinistram ad stulti cor & ,eius dexteram ad sapientis Cor
2 לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ׃
eius cor ,*ambulans stultus quod secundum* * viam per etiam Et
3 וְגַם־בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל הֹלֵךְ לִבּוֹ

† Sicut
* mortuæ
† faciunt & manare faciunt fœtore vnguenti aromatarii. sic hominem
* &
† stultitia parua
f באשׁ g נבע
* cùm stultus ambulat
יתיר ת'

† deficit * eſt † ſpiritus Si .ipſe * ſtultus ,omnibus dicit & ,deficiens †
† itæ
חָסֵר וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא׃ 4 אִם־רוּחַ
* contra :dimittas ne tuum locum ,te ſuper * aſcenderit dominantis
[h] יָנַח הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ מְקוֹמְךָ אַל־[h]תַּנַּח
† lenitas .magna peccata faciei quieſcere ſanitas † quia
[i] נוּחַ כִּי מַרְפֵּא [i]יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים׃
* quod egreditur à faciei egrediens ; qui error ſicut .ſole ſub vidi * malum Eſt
5 יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצָא
† Poſitus eſt ſtultus excellentiis in ſtultitia eſt Data * .dominantis faciebus à
מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט׃ 6 נִתַּן הַסֶּכֶל בַּמְּרוֹמִים
† magnis: Vidi .ſedebunt humilitate in diuites & :multis †
רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשֵׁבוּ׃ 7 רָאִיתִי
ambulantes principes & :equos ſuper ſeruos
[k] שׁוּר עֲבָדִים עַל־סוּסִים [k]וְשָׂרִים הֹלְכִים
eam in ,foueam Fodiens terram ſuper ſeruos tanquam
כַּעֲבָדִים עַל־הָאָרֶץ׃ 8 חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ
.ſerpens eum mordebit ſepem diſſipans & ,incidet
[l] נָפַל [l]יִפּוֹל וּפֹרֵץ גָּדֵר [m]יִשְּׁכֶנּוּ נָחָשׁ׃
* Transferẽs ſcindens :eis in afficietur dolore ,lapides faciens Proficiſci *
[m] נָשַׁךְ 9 מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ
† diſcrimini ſe exponit per illa. ,ferrum fuerit hebetatum Si .eis in periclitabitur † ligna
עֵצִים יִסָּכֶן בָּם׃ 10 אִם־קֵהָה הַבַּרְזֶל
* huius faciẽ non præſtãtia & :† robotabit vires & .terſerit ,facies non ipſe * &
† ſcindens: at excellentia ſapientiæ eſt ſuper alia quod rectum faciat.
וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל וַחֲיָלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן
ſerpens mordeat Si .ſapientia rectificandi
הַכְשֵׁיר חָכְמָה׃ 11 אִם־[n]יִשֹּׁךְ הַנָּחָשׁ
* abſque † eſt vtilis .linguam habenti præſtantia † non & ſuſurro non in *
בְּלוֹא לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן׃
* gratioſa: ſtulti labia & :gratia * ſapientis oris Verba
[n] נָשַׁךְ [o] חָנַן 12 דִּבְרֵי פִי־חָכָם [o]חֵן וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל

:stultitia eius oris verborum Initium .eum *deglutiet* †
תְּבַלְּעֶנּוּ׃ 13 [p]תְּחִלַּת דִּבְרֵי־[q]פִיהוּ סִכְלוּת
stultus Et .mala insania eius oris nouissimū &
וְאַחֲרִית פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רָעָה׃ 14 וְהַסָּכָל
erit *quod* quid homo *sciet non* * :verba multiplicabit
[r]יַרְבֶּה דְבָרִים לֹא־יֵדַע הָאָדָם מַה־שֶּׁיִּהְיֶה
Labor ?sibi annunciabit quis ,se post ,erit quod &
וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ׃ 15 עֲמַל
pergere *nouit non* * qui ,eum faciet laborare stultorum
הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא־יָדַע [a]לָלֶכֶת
†† puer tuus rex *quod* †,terra tibi Væ :ciuitatem ad
אֶל־עִיר׃ 16 אִי־לָךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר
,terra *tua Beatitudines* .*comedent* * mane in tui principes &
[b]וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ׃ 17 אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ
comedent † tépore in tui principes & :*heroum* * filius tuus rex *quod* †
שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכֵלוּ
se inclinabit *pigritiis In* .*potatione in* * non & ,*fortitudine in*
בִּגְבוּרָה וְלֹא [c]בַשְּׁתִי׃ 18 בַּעֲצַלְתַּיִם [d]יִמַּךְ
.domus distillabit manuum *deiectione in* † & :contignatio
הַמְּקָרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבָּיִת׃
:viuos lætificabit vinū & ,panem *facientes* † risum *Ad* *
19 לִשְׂחוֹק [e]עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים
tua *scientia* † in Etiam .*omnibus respondebit* * argentum &
וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל׃ 20 גַּם [f]בְּמַדָּעֲךָ
ne tui cubilis penetralibus in & ,vilipendas ne [regem
מֶלֶךְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכָּבְךָ אַל־
faciet ire cælorum auis quia :diuitem vilipendas
תְּקַלֵּל עָשִׁיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־
.verbum annunciabit *alis praditus* * & ,vocem
הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפַיִם יַגִּיד דָּבָר׃

† perdent
[p] חלל
[q] פה
* nescit
[r] רבה
[s] נגד
* nescit
[a] הלך
† cùm
† est:
* comedunt. Beata tu
† cùm
* est nobiliū:
[b] שור
† comedunt propter fortitudinem.
* propter potationem.
Propter pigritias manuum vt cadat
† propter paupertatem
[c] שתה
[d] מכך
* Propter
† faciunt
* obtinet omnia.
† cogitatione
[e] עשה [f] ידע
* habens alas

יתיר ה

Capvt XI. יא

quia ,aquarum *facies* * super † tuum panem Mitte
1 שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם כִּי־
† partem Da .illum inuenies dierum multitudine in
בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ׃ 2 תֶּן־חֵלֶק
erit quid *scies* *non* † quia :octo etiam & ,* septem
לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא g תֵדַע מַה־יִּהְיֶה
pluuiam ,nubes fuerint repletæ Si .terram super mali
רָעָה עַל־הָאָרֶץ׃ 3 אִם־יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם
,austrum *in* * lignum ceciderit si Et .euacuabunt terram super
עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ וְאִם־יִפּוֹל עֵץ בַּדָּרוֹם
.erit ibi ,lignum ceciderit quo * loco :*aquilone in* † si &
וְאִם בַּצָּפוֹן מְקוֹם h שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ שָׁם יְהוּא׃
non nubes *in videns* * & ,seminabit non ,ventum *Obseruans* †
4 שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶעָבִים לֹא
,venti via * quid *sciens tu* † non Quemadmodum .metet
יִקְצוֹר׃ 5 כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ
scies non † sic :*plena* * ventre in ossa † sicut
בְּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה כָּכָה לֹא תֵדַע אֶת־
.omnia *facies* * qui ,Dei opus
מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל׃
facias quiescere ne *vespera in* † & ,tuũ semen semina manè *In*
6 בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־i תַּנַּח
vel ,hoc an *erit rectum hoc si sciens tu non* quia .tuam manũ
יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ אֵי זֶה יִכְשַׁר הֲזֶה אוֹ־
.bona *vnum sicut ipsa* * ambo an & ,illud
זֶה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים׃

† etiã ignotis ac si proiiceres
* faciem
† panis
* indigentibus,
† non scis
g יָדַע
* ad
† ad aquilonem in * in
h נָפַל
† Qui obseruat
* qui respicit
† cognoscis
* fit
† nec
* prægnãtis:
† nescis
* facis
† vesperi
i יָנַח
nescis quid magis rectum sit
* pariter sint

videre oculis *bonum* * & :lux est dulcis Et
7 וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב לַעֵינַיִם [k] לִרְאוֹת
vixerit multis annis si *Quia* † .solem
אֶת־הַשָּׁמֶשׁ׃ 8 כִּי אִם־[l] שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה
dierum recordetur & :fuerit lætatus omnibus his in * ,homo
הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר אֶת־[m] יְמֵי
.*vanitas* * ,euenit quicquid ,*erunt multum quia .tenebrositatis* †
הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יִהְיוּ כָּל־שֶׁבָּא הָבֶל׃
tuum cor tibi *sit bonum* † & ,tua adolescentia in iuuenis Lætare
9 שְׂמַח בָּחוּר בְּיַלְדוּתֶךָ [n] וִיטִיבְךָ לִבְּךָ
,tui cordis viis in ambula & ,*tuarum electionum* * diebus in
בִּימֵי בְחוּרוֹתֶיךָ וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבְּךָ
omnia propter quod scito *&* * .tuorum oculorum *aspectu in* † &
וּבְמַרְאֵה עֵינֶיךָ [o] וְדָע כִּי עַל־כָּל־
amoue Et .iudicium in Deus te adducet hæc
אֵלֶּה [p] יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט׃ 10 [a] וְהָסֵר
quia tua carne à malitiam fac transire & ,tuo corde à * iram
כַּעַס מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי־
.* vanitas *pubertas &* † adolescentia
הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת הָבֶל׃

* iucundum est
[k] רָאָה
† Etiam
[l] שָׁנָה
* &
† tenebrarũ, quanquam multi sunt dies lucis,
[m] יוֹם
* iudicabit esse vanitatẽ.
† iocundetur
[n] יָטַב
* iuuentutis tuæ,
† secundum aspectum
* sed
[o] יָדַע
[p] בּוֹא
[a] סוּר
† & iuuentus
* sunt.

Caput XII. יב

vsque :tuarum electionum diebus in tui creatoris memento Et
1 וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶךָ בִּימֵי בְּחוּרֹתֶיךָ עַד
quibus † anni attingant & ,mali dies veniant *non quo*
אֲשֶׁר לֹא־יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה [b] וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר
non Donec † .voluntas eis in mihi * Non ,dicas
תֹּאמַר אֵין־לִי בָהֶם חֵפֶץ׃ 2 עַד אֲשֶׁר לֹא־

iuuentutis tuæ, antequã
† de
[b] נָגַע
* est
† Antequam

,ftellæ & ,luna & ,lux & .fol obtenebrefcat

תחשך השמש והאור והירח והכוכבים

qua die In .pluuiam post nubes reuertantur &

c שוב | c ושבו העבים אחר הגשם: 3 ביום

viri peruertentur † & ,domus custodes fe cōmouebunt

† incuruabūt fe homines robufti. | d שיזעו שמרי הבית והתעותו אנשי

d זוע | tenebrefcent & ,diminuerunt quia ,molares ceffabunt & :virtutis

החיל ובטלו הטחנות כי מעטו וחשכו

fores † claudentur Et .feneftris in * videntes

* per feneftras. † oftia | הראות בארבות: 4 וסגרו דלתים

* fonitus | confurget & :molæ vocis * humilitate in ,platea in

בשוק בשפל קול הטחנה ויקום

* humiliabuntur | .cantici filiæ omnes incuruabuntur * & .volucris vocem ad

e שחח | לקול הצפור e וישחו כל־בנות f השיר:

f שור | florebit † & ,via in conflernati † & ,timebunt excelfo de Etiam

† pauebunt † reprobabitur coitus,& onerabitur dorfum. | 5 גם מגבה יראו וחתחתים בדרך וינאץ

* diffipabitur concupifcentia: | quoniam :auditas diffipabit * & ,locufta erit oneri & ,amygdalus

השקד ויסתבל החגב g ותפר האביונה כי־

platea in circuibunt & ,fui feculi domum ad homo vadens †

ירתק | הלך האדם אל־בית עלמו וסבבו בשוק

ק | argenteus funis elongetur non Donec * .plangentes

g פור | הסופדים: 6 עד אשר לא־ירחק חבל הכסף

fuper hydria conteratur & :aurea lenticula confringatur &

h רצץ i גלל | h ותרץ i גלת הזהב ותשבר כד על־

† vadit * Antequam fabricatur | reuertetur Et † .cifternam ad rota confringatur * ,fcaturiginem †

† fontem * Tunc † in | המבוע k ונרץ הגלגל אל־הבור: 7 וישב

† quemadmodum | reuertetur fpiritus & :fuit quod ficut † terram fuper * puluis

העפר על־הארץ כשהיה והרוח תשוב

.illum dedit qui ,Deum ad

אל־האלהים אשר נתנה:

vanitas omnia ,Choheleth † dixit vanitatum Vanitas

8 הֲבֵל הֲבָלִים אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל׃ † concionans

docuit adhuc :sapiens Choheleth fuit quia amplius Et

9 וְיֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חָכָם עוֹד לִמַּד־

direxit ,inuestigauit & fecit auscultare & ,populum scientiam

[k]דַּעַת אֶת־הָעָם וְאִזֵּן וְחִקֵּר [l]תִּקֵּן [k] יָדַע

Inuenire Choheleth Quæsiuit *multum* * parabolas * multas.

10 בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא מְשָׁלִים הַרְבֵּה׃ [l] תָּקַן

.veritatis verba ,rectitudinis * , scripturā & :voluntatis † verba † placita: * rectam,&

דִּבְרֵי־חֵפֶץ וְכָתוּב יֹשֶׁר דִּבְרֵי [m]אֱמֶת׃ [m] אָמֵן

tanquam & ,stimuli tanquam † sapientum Verba † sunt

11 דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׂמְרוֹת

,vno pastore à sunt dati ,collectionum * auctores :plātati claui * congregationum,qui

נְטוּעִים בַּעֲלֵי אֲסֻפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד׃

libros facere * .fis monitus mi fili illis ab † amplius Et † his * faciendi

12 וְיֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר [n]עֲשׂוֹת סְפָרִים

.* carnis labor multum lectionis † & :finis * non multum † † plures * est † doctrina multa afflictio * est:

הַרְבֵּה אֵין [o]קֵץ וְלַהַג הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר׃

,time Deum :est auditus omnis verbi Finis [n] עָשָׂה

13 סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא [o] קָצַץ

.homo omnis † hoc quia ,custodi eius mandata & ם רבתי † est

וְאֶת־מִצְוֺתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃

Iudicium in adducet Deus opus omne Quia

14 כִּי אֶת־כָּל־[p]מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים [q]יָבִא בְמִשְׁפָּט [p] עָשָׂה

.* malum siue ,bonum siue :occultum omne super [q] בּוֹא * sit.

עַל כָּל־נֶעְלָם אִם־טוֹב וְאִם־[r]רָע׃ [r] רוּעַ

תם ספר קהלת׃

Finis libri Ecclesiastes.

שיר השירים
CANTICVM
CANTICORVM
SELOMOH.

CAPVT PRIMVM. א

canticorum Canticũ

שור [a] ש[a]יר השירים

Selomoh ipsi quod.

אשר לשלמה׃

me Osculetur

נשק [b] 2 [b] ישקני

ỷ ille — :sui oris osculis ex †

מנשיקות פיהו

* meliores sunt — bons * quia

כי־טובים

vino præ tui amores.

דדיך מיין׃

† Propter
* vt — oleum * ,optimorum tuorum vnguentorum odorem Ad †

3 לריח שמניך טובים שמן

te dilexerunt adolescentulæ ideo :tuum nomen effusum.

רוק [c] [c] תורק שמך על־כן עלמות אהבוך׃

rex me introduxit curremus te post ,me Trahe

4 מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָּרוּצָה [d] הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ — [d] בוא

memorabimus * .te in lætabimur & .exultabimus ,sua *penetralia* † — † in cubilia * memores amorū tuorū magis quàm vini: recti

חֲדָרָיו נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה

.te dilexerunt *rectitudines* : *vino præ tuos amores*

דֹדֶיךָ מִיַּיִן מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ׃

:Ierusalaim filiæ ,*desiderabilis* * & ,*ego* † Nigra — † sum, * decora.

5 שְׁחוֹרָה אֲנִי [e] וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלָ͏ִם — [e] אוה

.Selomoh cortinæ sicut ,Chedar *tentoria* † sicut — † tabernacula

כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה׃

me *radiauit* † quia ,*fusca* *ego* * quod ,me respiciatis Ne — * paululū denigrata sim, † aspexit

6 אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשְּׁזָפַתְנִי

,me in sunt *succensi* * meæ matris filii :Sol — * irati

הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי [f] נִחֲרוּ־בִי — [f] חרה [g] שום

,meam vineam :vinearum custodem me posuerunt

[g] שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים כַּרְמִי

.custodiui non ,mihi † quæ — † est

שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי׃

vbi ,mea anima dilexit quem ,mihi Nuncia

7 [h] הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֵיכָה — [h] נגד

quid vt quia :meridie in facias cubare vbi ,pascas

תִרְעֶה אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם שַׁלָּמָה

?tuorum sodalium greges *super* *se operiens* * veluti ero — * declinās ad

אֶהְיֶה כְּעֹטְיָה עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ׃

mulieribus in * pulcra ô .*tibi* † cognoueris Nisi — † te * inter mulieres:

8 אִם־לֹא [i] תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים — [i] ידע [k] יצא

pasce & ,*pecoris* † vestigia in tibi egredere — † pecudum,

[k] צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן [l] וּרְעִי אֶת־ — [l] רעה [m] גדה

.pastorum tabernacula *super* * tuas capellas — * iuxta

[m] גְּדִיֹּתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים׃

Equæ

† amica — .mea *socia* † te assimilaui Pharoh curribus in meæ Equæ
n דַּבָּה — 9 לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַרְעֹה ⁿדִּמִּיתִיךְ ᵒ רַעְיָתִי׃
ᵒרָעַת — tuum collum ,*murenulis in* † tuæ maxillæ sunt *Decoræ* *
* Pulehræ † propter margaritas, * propter torques. Margaritas aureas † argenteis. — 10 נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ
cum tibi faciemus *auri Murenulas* *torquibus in* *
בַּחֲרוּזִים׃ 11 תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם
argenti † punctis
נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף׃
*Dum † esset † accubitu — dedit mea nardus ,suo *circuitu* † in * rex *Vsquequo*
ᵖסָבַב — 12 עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ ᵖ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן
inter ,mihi meus dilectus myrrhæ Fasciculus .suum odorem
רֵיחוֹ׃ 13 צְרוֹר הַמֹּר ׀ דּוֹדִי לִי בֵּין
* camphora — meus dilectus Copher * Botrus .cõmorabitur mea vbera
ᑫלון — שָׁדַי ᑫ יָלִין׃ 14 אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר ׀ דּוֹדִי
pulchra tu Ecce .Hen-ghedi vineis in ,mihi
לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי׃ 15 הִנָּךְ יָפָה
† es *columbarũ. — .*columba* * tui oculi ,pulchra tu ecce :mea amica †
ʳרָעָה — ʳרַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים׃
† es * dulcis — etiam ,*iucundus* * etiam ,mi dilecte † pulcher tu Ecce
16 הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי אַף נָעִים אַף־
† floridus. — nostrarum domorum Tigna .*viridis* † noster lectus
ˢקֹרָה ʳרָהִט — עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה׃ 17 ˢ קֹרוֹת בָּתֵּינוּ
* cedrina. † abiegna. — *abietes* † nostra laquearia ,*larices* *
הריטנו — אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ ᵗ בְּרוֹתִים׃
ק

CAPVT II. ב

* campi, & — .conuallium . lilium ,*Saron* * rosa Ego
1 אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃

fic ,fpinas inter lilium Sicut .conuallium
הָעֲמָקִים׃ 2 כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן
lignis in † malus Sicut .filias inter mea amica
רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת׃ 3 כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי
eius vmbra in :filios inter meus dilectus fic ,filuæ
הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים a בְּצִלּוֹ
.meo palato dulcis eius fructus & ,fedi & ,concupiui
חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי b וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃
me fuper eius vexillum & ,vini domum ad * me Introduxit
4 הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי
me roborate ,lagenis in † me Fulcite .amor
אַהֲבָה׃ 5 סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי
eius Læua .ego † amore ægra * quia :malis in
בַּתַּפּוּחִים כִּי־c חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃ 6 שְׂמֹאלוֹ
.me amplexabitur eius dextera & ,meo capite fub
תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃
,capreis in † Ierufalaim filiæ vos Adiuraui*
7 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַםִ בִּצְבָאוֹת
fi & ,fufcitaueritis fi :agri ceruis in † vel
אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־d תָּעִירוּ׀ וְאִם־
.voluerit donec ,amorem feceritis euigilare
תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃
fuper tranfiliens venit ipfe Ecce ,mei dilecti Vox
8 קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה e בָּא מְדַלֵּג עַל־
.colles fuper raptim accurrens * :montes
הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת׃
:ceruorum hinnulo vel ,capreæ meus dilectus eft Similis
9 דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
profpiciens ,noftrum parietem poft ftans † ifte en
הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ

† inter ligna
a צֵלֶל b פְּרָה
* in
† phialis vitreis,ftipate
* languens
† fum.
c חָלָה
* Adiuro
† per capreas.
† ceruos
d עוּר
* fubfiliens
† ftat

* prospiciés .cancellis è sese prodens *, fenestris è
מִן־הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים׃

† Locutus est * amica ,mea socia * tibi Surge ,mihi dixit &, meus dilectus Respondebit †
10 עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי

† veni hyems ecce Quia ,tibi abi † & ,mea speciosa
הסתיו ק
f יָפָתִי g וּלְכִי־לָךְ׃ 11 כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו
Flores .sibi abiit ,pertransiuit imber :transiit
f יפה g ילד
עָבַר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ׃ 12 h הַנִּצָּנִים

* apparuerūt † putationis aduenit: vox & :pertigit cantus † tempus ,terra in sunt visi *
h ציץ i נגע
נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר i הִגִּיעַ וְקוֹל

* dulcescere facit protrusit * Ficus .nostra terra in est audita turturis
הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ׃ 13 הַתְּאֵנָה חָנְטָה
לך ק
surge :odorem dederunt minutæ vuæ vites & ,suos grossos
פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי

† veni mea Columba .tibi abi † & .mea formosa ,mea amica tibi
יתיר י
לְכִי רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ׃ 14 יוֹנָתִי

mihi ostende :gradus abscondito in petræ scissuris in
k ראה
בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה k הַרְאִינִי

quia :tuam vocem me audire fac ,tuum aspectum
אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעִנִי אֶת־קוֹלֵךְ כִּי־

* desiderabilis .decorus * tuus aspectus & ,dulcis tua vox
יתיר ו
קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה׃

Capite ,paruas vulpes ,vulpes nobis Prehendite
15 אֶחֱזוּ־לָנוּ שׁוּעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים

.minutæ vuæ nostræ vineæ & :vineas corrumpentes
מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר׃

† meus est. * sum illius qui pascit inter lilia. .liliis in pascens illi * ego & ,mihi † meus Dilectus
16 דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃

† verte te, similis esto ,circui † :vmbræ fugiant & ,dies aspiret Donec
l נוס m סבב
17 עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם l וְנָסוּ הַצְּלָלִים m סֹב

ceruorum hinnulo vel ,capreæ mi dilecte *te assimila*
דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
.Bether † montes super — † *diuisionis.*
עַל־־הָרֵי בָתֶר׃

CAPVT III. ג

dilexit † quem quæsiui noctibus in meo cubili *Super* * — * In † diligit
1 עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה
.eum inueni non & ,eum quæsiui :mea anima
נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃
,plateis in ,ciuitate in circuibo & ,nunc Surgam — per ciuitaté, per plateas,& per loca lata
2 אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים
:mea anima *dilexit* * quem quæram *,latis locis in &* — * diligit
וּבָרְחֹבוֹת אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
me Inuenerunt .eum inueni non & ,eum quæsiui
בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃ 3 מְצָאוּנִי
dilexit † quem * *:ciuitate in circumeuntes* † custodes — † qui circumeunt per ciuitatem:
הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת שֶׁאָהֲבָה
transiuissem *quòd* paulolum *Tanquam* * ?vidistis mea anima — * num † diligit * Cùm
נַפְשִׁי [a]רְאִיתֶם׃ 4 כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי — רָאָה [a]
;mea anima *dilexit* † quem inueni quo *vsque* ,eis ab — † diligit
מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
donec ,eum dimittam non & :eum apprehendi
אֲחַזְתִּיו וְלֹא [b] אַרְפֶּנּוּ עַד־־ — רָפָה [b]
conclaue ad † & ,meæ matris domum *ad* * eum introducam — * in † in cubiculum
[c]שֶׁהֲבֵיאתִיו אֶל־־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר — בּוֹא [c]
Ierusalaim filiæ vos Adiuraui .meæ genitricis
הוֹרָתִי׃ 5 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם [d]בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם — בָּנָה [d]

* per capreas. * ceruos — e עור

,suscitaueritis si :campi ceruis in † vel ,capreis in *

בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־eתָּעִירוּ ׀

.voluerit donec ,amorem feceritis euigilare si &

וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃

* est † quæ ascendit

:fumi columnæ sicut deserto e ascendens † ista * Quæ

6 מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימְרוֹת עָשָׁן

?pigmentarii puluere omni ex ,thure & ,myrra suffita

מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל׃

* ipse † est — f נטה

potêtes sexaginta .Selomoh ipsi † qui ipsius * lectus En

7 הִנֵּה fמִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים

* in circuitu eius: † tenent gladium, * bellatores, vniuscuiusque † propter timorem

.Israel potentibus ex :eum circum *

סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל׃

vir :bellum * docti ,gladio apprehensi † ipsi Omnes

8 כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ

.noctibus in pauore à † ,suum femur super eius gladius

חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃

* Aedificium

Selomoh rex sibi fecit sponsarum Thalamum *

9 אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה

† argenteas,

argenti † fecit eius Columnas .Lebanón lignis ex

מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן׃ 10 עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף

† aureum, sellam eius purpuream * stratum

sucoensum * eius mediũ :purpura eius vehiculum ,auri † eius stratum

רְפִידָתוֹ זָהָב מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן תּוֹכוֹ רָצוּף

† propter filias

,Egredimini .Ierusalaim filiabus à † ,amore

g יצא h ראת — אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ׃ 11 צְאֶינָה g

* cum corona qua

,diademate in * Selomoh regem in Siion filiæ videte &

hוּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה

die in & ,suæ desponsationis die in eius mater eum coronauit quo

שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם

.eius cordis lætitiæ

שִׂמְחַת לִבּוֹ׃

Capvt. IV. ד

cui oculi ,pulchra tu ecce ,mea amica † pulchra tu Ecce

1 הִנָּךְ יָפָה [i]רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ

† es
[i]רעה

caprarum grex vt tuus capillus :tuam comam † intra columba *

יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים

* columbarũ
† cincinnos tuos:
+ צַמָּה

† grex vt tui Dentes .Ghilhad monte de se depilarunt * quæ

שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד׃ 2 [k]שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר

* aspiciunt
† ouium
[k]שֵׁן

ipsa omnes quæ :lauacro de ascenderunt quæ ,tonsarum

הַקְּצוּבוֹת [l]שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם

[l]עָלָה

coccineum filum Sicut .eis in † non orba & geminantes *

[m]מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃ 3 כְּחוּט הַשָּׁנִי

* faciuns gemellos,& sterilis
† est inter eas
[m]תָּאַם

,punici mali fragmen sicut :decorum tuum eloquium & ,tua labia

שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵךְ נָאוֶה כְּפֶלַח הָרִמּוֹן

,tuum collũ Dauid turris Sicut .tuam comam † intra tuum tempus *

רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ 4 כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ

* gena tua.
† cincinnos tuos.

,ea super † suspensi clypei mille :acumina celsa in * ædificata

בָּנוּי [n]לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו

* ad docendũ transeuntes:
† sunt in
[n]אֶלֶף

duo sicut tua vbera Duo .potentium scuta omnia †

כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים׃ 5 שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי

† omnes clypei

.liliis in . pascentes * :capreæ gemelli hinnuli

עֳפָרִים תְּאוֹמֵי [o]צְבִיָּה הָרוֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃

* qui pascuntur inter lilia
[o]צְבָה

ibo :vmbræ fugiant & ,dies aspiret Donec

6 עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם [p]וְנָסוּ הַצְּלָלִים [q]אֵלֶךְ

[p]נוּס [q]יָלַךְ

.thuris collem ad & ,myrrhæ montem ad mihi

לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה׃

,te in † non macula & ,mea amica * pulchra tu Tota

7 כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ׃

* es
† est

Lebanon de mecum ſponſa Lebanon-de Meeum

8 אִתִּי מִלְּבָנוֹן ª כַּלָּה אִתִּי מִלְּבָנוֹן

* vertice † vertice ª כָּלַל ᵇ בּוֹא — ,Senir capite † de ,Amanah capite * de proſpicies :venies

ᵇ תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי ׀ מֵרֹאשׁ אֲמָנָה מֵרֹאשׁ שְׂנִיר

* leonum. † leopardorũ. ᶜ עוֹן — † pardorum montibus de ,leanarum * habitaculis de ,Chermon &

וְחֶרְמוֹן ᶜ מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת מֵהַרְרֵי נְמֵרִים׃

meum cor abſtuliſti :ſponſa mea ſoror meum cor Abſtuliſti

9 לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַלָּה לִבַּבְתִּנִי

* colli tui. — .tuis ceruicibus de * torque vna in :tuis oculis ex

באחת ק — מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עֲנָק מִצַּוְּרֹנָיִךְ׃

quàm :ſponſa mea ſoror tui amores ſunt pulchri Quàm

ᵈ יָפָה — 10 מַה־ᵈיָּפוּ דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַלָּה מַה־

† quàm vinũ. ᵉ טוֹב — tuorum vnguentorum odor & ,vino præ † tui amores ſunt boni

ᵉטֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ

* ſtillant — tua labia ſtillabunt * Fauum :aromatibus cunctis præ

ᶠ נָטַף — מִכָּל־בְּשָׂמִים׃ 11 נֹפֶת ᶠ תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ

† eſt in — odor & :tua lingua ſub † lac & mel :ſponſa

כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ

* offirmatus — obſeratus * Hortus .Lebanon odor ſicut tuorum veſtimentorum

ᵍ גַּנָּן — שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן׃ 12 ᵍ גַּן נָעוּל

† offirmatus, — .ſignatus fons ,obſeratus † fons :ſponſa mea ſoror

אֲחֹתִי כַלָּה גַּל נָעוּל מַעְיָן חָתוּם׃

* Plantatio-nes † fructibus dulcibus — fructu † cum ,punicorum malorum paradiſus tuæ Propagines *

13 שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם ʰ פְּרִי

ʰ פֶּדֶה — crocus & Nardus .nardis cum cyprei :dulcedinum

מְגָדִים כְּפָרִים עִם־נְרָדִים׃ 14 נֵרְדְּ ׀ וְכַרְכֹּם

* calamus odoratus. † cæteris arboribus thuriferis: * præcipuis aromatibus, — ,myrrha ,thuris lignis omnibus † cum cinnamomum & ,canna *

קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר

,aromatum capitibus * omnibus cum ,aloes &

וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים׃

fluentium & : viuentiũ aquarum puteus hortorum Fons

15 מַעְיַן ⁱגַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים

ⁱ גַּנָּ

Auster veni & ,Aquilo Excitare † .Lebanon de

† Surge

16 מִן־לְבָנוֹן׃ עוּרִי צָפוֹן ᵏוּבוֹאִי תֵימָן

ᵏ בוא

meus dilectus veniat :illius aromata fluant ,meum hortum perfla

ˡ הָפִיחִי גַנִּי ᵐ יִזְּלוּ בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי

ˡ פוח ᵐ נזל

.suarum dulcedinum * fructum comedat & ,suum hortum ad

* pomorum, delicatorum suorum,

לְגַנּוֹ וְיֹאכַל ⁿ פְּרִי מְגָדָיו׃

ⁿ פָּרָה

CAPVT V. ה

collegi ,sponsa mea soror meum hortum in Veni

1 בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי ᵒ כַלָּה ᵖ אָרִיתִי

ᵒ כָּלַל ᵖ אָרָה

cum meum fauum comedi ,meo aromate cum meam myrrham

מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם־

.socii † comedite :meo lacte cum meum vinũ bibi :meo melle

† amici.

דִּבְשִׁי ᵠ שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי אִכְלוּ ʳ רֵעִים

ᵠ שָׁתָה ʳ רָעָה

meum cor & ,dormiens † Ego .dilecti * vos inebriate & ,bibite

2 שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים׃ אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי

* charissimi. † dormio. * vigilat:

,mea soror mihi Aperi :pulsantis mei dilecti vox :vigil *

ˢ עֵר קוֹל׀ דּוֹדִי דוֹפֵק פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי

ˢ עור

meum caput quia ,mea perfecta † ,mea columba ,mea amica

† immaculata

רַעְיָתִי יוֹנָתִי ᵗ תַמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי

ᵗ תָּמַם.

.noctis guttis mei cincinni :rore est plenum

נִמְלָא־טָל קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה׃

:illam induam quomodo ,meam tunicam me Expoliaui

3 פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה

:illos inquinabo quomodo ,meos pedes laui

רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם׃

† per foramen ostij

mea viscera &, foramine è † suam manum misit meus Dilectus

דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־הַחוֹר וּמֵעַי 4

* sonuerunt in me u הָמָה x קוּם

aperiendum ad ego Surrexi .eo super tumultuauerunt *

u הָמוּ עָלָיו׃ 5 x קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ

mei digiti & ,myrrham stillauerunt meæ manus & :meo dilecto

לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ־מוֹר וְאֶצְבְּעֹתַי

† ad cardines pessuli. y כַּף

.sera manubria super † transeuntem myrrham

מוֹר עֹבֵר עַל y כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל׃

* at

† verterat se,

,transierat, circuierat † meus dilectus & *,meo dilecto ego Aperui

פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר

* dum loqueretur ipse,

non & ,eum quæsiui ,ipsum loquēdo in * ,est egressa mea anima

נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא

me Inuenerunt .mihi respondit nō & ,eum vocaui ,eum inueni

a עָנָה

מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא a עָנָנִי׃ 7 מְצָאֻנִי

† qui circuneunt ciuitatē b נָכָה

,me percusserunt ,ciuitate in circumeuntes † custodes

הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר b הִכּוּנִי

* quod erat super

custodes me desuper * meum pallium tulerunt :me vulnerauerunt

פְּצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי שֹׁמְרֵי

† Adiuro

:Ierusalaim filiæ vos Adiuraui † .murorum

הַחֹמוֹת׃ 8 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם

* narrabitis c נגד

ægra * quia ?ei indicabitis * quid ,meum dilectum inueneritis si

אִם־תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־c תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת

† langueo

† Qualis est

† dilectis,

pulcherrima ,dilecto * præ tuus dilectus Quid † .ego amore

אַהֲבָה אָנִי׃ 9 מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה

† inter mulieres?

?nos adiurasti sic quia ,dilecto præ * tuus dilectus quid ?mulieribus in †

בַּנָּשִׁים מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ׃

* habet præ dilectis.

* insignis præ

d צחח

.millibus decē à vexillatus * ,rubicundus & ,candidus meus Dilectus

דּוֹדִי d צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה׃ 10

† vt aurum obrizum:

e פָּזז f תָּלַל

nigri crispi eius cincinni :obrizi auri massa † eius Caput

רֹאשׁוֹ כֶּתֶם e פָּז קְוֻצּוֹתָיו f תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת 11

torrentes super † columbæ ficut eius Oculi .coruus veluti | † iuxta effusiones

12 כְּעוֹרֵב׃ עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי

.plenitudinem supra * manentes ,lacte in se lauantes aquarum | * iuxta

מָיִם רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־מִלֵּאת׃

flores † ,aromatis fulci linea ficut eius Maxillæ | † vt

13 לְחָיָו כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת

myrrham distillantia lilia * eius labia :aromatum | * vt

מֶרְקָחִים שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת מוֹר

pleni ,auri * circuli † eius Manus .transeuntem | † vt * aurei

14 עֹבֵר׃ יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים

.saphiris obtectus ,eboris niter * ,eius viscera :Tharsis in † | † lapidibus pretiosis instar

בַּתַּרְשִׁישׁ מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים׃

bases super fundatæ marmoris † columnæ * eius Coxæ † | hyacinthi: venter * vt cādidum ebur, obductum

15 שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־

.larices * vt electus ,Lebanon vt eius aspectus obrizi auri | † Crura * vt † Marmoreæ * cedri.

פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים׃ g | g פָּז

† iste :desideria ipse totus & ,dulcedines eius Palatum

16 h חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה | † est h חֵיךְ

.Ierusalaim filiæ meus socius * iste & ,meus dilectus | * est amicus

דּוֹדִי וְזֶה i רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ | i רֵעָה

quò ?mulieribus in † pulcherrima tuus dilectus abiit Quò | † inter mulieres?

17 אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים אָנָה

?tecum eum quæremus & ,tuus dilectus respexit * | * declinauit

פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ׃

CAPVT VI. ו

fulcorum lineas ad ,suum hortum ad descendit meus Dilectus

1 דּוֹדִי יָרַד k לְגַנּוֹ לַעֲרוּגוֹת | k גַּן

.lilia colligendum ad & ,hortis in pascendum ad :aromatis

הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃

† qui pascit inter lilia.

pascens † ,mihi meus dilectus & ,meo dilecto Ego

2 אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרֹעֶה

* es

,Tirsah sicut mea amica *tu* * Pulchra .*liliis in*

בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ 3 יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי כְּתִרְצָה

† castra cum vexillis.

.*vexillata* † vt terribilis :Ierusalaim sicut decora

נָאוָה כִּירוּשָׁלָ͏ִם אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃

* ne sint coram me

:me *efferum reddiderunt ipsi* † quia ,*mea regione e* * tuos oculos Auerte

† fortiores fuerunt

4 הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי

* est

† aspexerunt

.Ghilghad de *se depilarunt* † quæ ,captarum grex sicut * tuus pilus

שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד׃

:lauacro de ascenderunt quæ ,ouium grex sicut tui Dentes 5

[l] שִׁנַּן

[l] שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה

* sunt gemellis plenæ.

.*eis* * non *orba* † & *geminantes ipsa* * omnes quæ

† sterilis

שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃

* est inter eas

.*tuam comam* * intra *tuum tempus* † punici mali fragmen Sicut

[m] תְאָם

† sunt tempora tua

6 כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃

* cincinnos tuos.

pellices * octoginta & ,reginæ *ipsa* † Sexaginta

† sunt

7 שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים

* concubinæ:

† est

.numerus † non adolescentularum &

וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃

* immaculata

† electa est

ipsa * vna ,mea *perfecta* † ,mea columba *ipsa* * Vna

[n] תַּמַם

8 אַחַת הִיא יוֹנָתִי [n] תַמָּתִי אַחַת הִיא

eam viderunt :suæ genitrici *ipsa munda* † ,suæ matri

[o] רָאֲה

לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ [o] רָאוּהָ

* concubinæ.

,*pellices* * & ,reginæ eam dixerunt beatam & ,filiæ

בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים

† est

* quæ videtur

velut *respicitur* * ista † Quæ .eam laudauerunt &

וַיְהַלְלוּהָ׃ 9 מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־

terribilis ,sol vt *pura* † ,luna vt pulchra ;aurora — † electa

שַׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה

descendi nucis hortum Ad ?*vexillata* * vt — * castra cum vexillis?

10 כַּנִּדְגָּלוֹת׃ אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי

gemmuisset * an videndum ad ;conuallis *fructus in* † videndum ad — † poma * floruisset

[a] לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל לִרְאוֹת הֲפָרְחָה — רָאָה[a]

?punica mala floruissent ,vitis

הַגֶּפֶן [b]הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים׃ — נוץ[b]

quadrigæ † ,me posuit mea anima ,noui Non — † vt sint

11 לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי [c]שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת — שׂום[c]

:Sulamith † reuertere , Reuertere .*munifici* * mei populi — * spontanei. † *o perfecta*

12 עַמִּי נָדִיב׃ שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית

videbitis quid .te *in* intuebimur & ,reuertere reuertere

שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־[d]תֶּחֱזוּ — חָזָה[d]

.castrorum chorum *Sicut* ?Sulamith *in*

בַּשּׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם׃

CAPVT VII. ז

filia calceamentis in tui pedes sunt pulchri Quàm

1 מַה־[e]יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת־ — יָפָה[e]

opus ,monilia sicut † tuorum femorū vertebræ ! *magnifici* * — * principis! † sunt

נָדִיב חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה

rotundus crater * tuus Vmbilicus .artificis manuum — * vt

2 יְדֵי אָמָּן׃ שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר

triticorum aceruus † tuus venter :temperamento indigebit non — † vt

אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת [f]חִטִּים — חָנַט[f]

.liliis *in* septus

סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃

capreæ gemelli hinnuili duo ſicut tua vbera Duo

g צְבָה 3 שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תָּאֳמֵי g צְבִיָּה׃

† eburnea : * vt piſcinæ * tui oculi :*eboris* † turris ſicut tuum Collum

4 צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת

† iuxta * nobilium: facies tua *tuus naſus :magnatum* * filiæ portam *ſuper* † Cheſbon in

h בְּנָה בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר h בַּת־רַבִּים אַפֵּךְ

† faciem .Dammeſec *facies* † ſpeculans .Lebanon turris ſicut

כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃

* coccinum, tui capitis coma & .*Carmelus* * veluti te ſuper tuum Caput

i דַּלַּל 5 רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל i וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ

.canalibus in ligatus rex :purpura ſicut

כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים׃

† dulcuiſti ô dilecta *amor fuiſti* *iucunda* † quàm & .pulchruiſti Quàm

k יָפָה 6 מַה־k יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה

aſſimilata tua ſtatura Iſta .deliciis in

l דָּמָה בַּתַּעֲנוּגִים׃ 7 זֹאת קוֹמָתֵךְ l דָּמְתָה

.botris tua vbera & .palmæ eſt

לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃

:eius ramos *in* apprehendam .palmam in Aſcendam .Dixi

אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו

* narium tuarum, .*tua naris* * odor & .vitis botri ſicut tua vbera nunc erunt &

וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ אַפֵּךְ

optimum vinum ſicut tuum palatum Et .malorum ſicut

m חֵיךְ כַּתַּפּוּחִים׃ 8 m וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב

† propter bonitatem: loqui faciens *rectitudines ad* † .meum dilectum ad vadens

הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים דּוֹבֵב

* ſum, † ad me ſuper † & .* mei dilecti Ego .dormientium labia

שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים׃ 9 אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי

* eſt .agrum in egrediamur .mi dilecte Veni .eius deſiderium *

n יָצָא תְּשׁוּקָתוֹ׃ 10 לְכָה דוֹדִי n נֵצֵא הַשָּׂדֶה

,vineas ad *surgamus Manè* .villis in commoremur

נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים 11 נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ ° — ° לין

,parua vua se aperuerit .vitis *gemmuerit* † an videamus — Maturemus † floruerit

נִרְאֶה אִם־פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר

meos amores dabo ibi :punica mala *floruerint* * — * & an fecerint flores

הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים שָׁם אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי

super † & ,odorem dederunt Mandragora .tibi — † in portis

לָךְ׃ 12 הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ וְעַל־

,vetera etiam ,noua *,delicata* * omnia :nostris *ostiis* — * dulcia,

פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים חֲדָשִׁים גַּם־שְׁנִים

.tibi ab'condi ,mi dilecte

דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃

CAPVT. VIII. ח

?meæ matris vbera sugentem ,mihi fratrem vt te det Quis

1 מִי [a] יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי — [a] נָתַן

.me † contemnant non *etiam* * ,te osculer *platea in* † te inueniam — † foris * atque † propter

אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא־[b]יָבֻזוּ לִי׃

:me docebis ,meæ matris domum ad te faciam venire,te Ducam — [b] בוז

2 אֶנְהָגֲךָ [c] אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי — [c] בוא

.mei granati mali dulci vino de *,conditura* * vino de te faciam bibere — * aromatico

[d] אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי׃ — [d] שָׁקָה

.me applexabitur illius dextera & ,meo capite sub eius Læua

3 שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃

,suscitabitis † cur :Ierusalaim filiæ vos Adiuraui — † suscitatis

4 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם מַה־תָּעִירוּ׃

?voluerit † donec *amorem facietis* * euigilare cur — * facitis dilectam † ipsa

וּמַה־תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד־שֶׁתֶּחְפָּץ׃

ſe adiungens † ,deſerto de aſcendens * iſta † Quæ
† eſt
* quæ aſcẽdit
† enixa
5 מִי זֹאת עֹלָה מִן־־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת
ibi ,te excitaui malo ſub ſuum dilectum ſuper
עַל־דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ שָׁמָּה
* perperit,
† concepit-
quæ
.te genuit parturiit † ibi ,tua mater concepit *
חִבְּלַתְךָ אִמֶּךָ שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדַתְךָ׃
ſignaculum vt ,tuum cor ſuper ſignaculum vt me Pone
שׂוּם [f]
6 שִׂימֵנִי [f] כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָם
* eſt
dura ,dilectio mors vt * fortis quia ,tuum brachium ſuper
עֹז [g]
עַל־־זְרוֹעֶךָ כִּי־־[g]עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה
† æmulatio:
* ignitæ, flã-
mæ vehemen-
tiſſimæ.
,Domini flamma ,ignis pruna * eius prunæ :zelotypia † infernus ſicut
כִּשְׁאוֹל קִנְאָה רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶת־יָהּ׃
,dilectionem extinguere poterunt non multæ Aquæ
רַבַּב [h] כַּבֵּה [i]
7 מַיִם [h] רַבִּים לֹא יוּכְלוּ [i]לְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָה
omnem vir dederit ſi :illam inundabunt non flumina &
וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־
contemnent contemnendo ,dilectione in † ſuæ domus ſubſtantiam
† pro
הוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ
* eam. † eſt
* ſunt
* non vbera & ,paruula nobis † Soror .eum *
לוֹ 8 אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין
ſermo fiet qua die in noſtræ ſorori faciemus quid :ei
לָהּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחֹתֵנוּ בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר־
† cum
* eſt,
eam ſemper ædificemus ,ipſa * murus Si :ea in †
בָּהּ׃ 9 אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ
† argenteum
* oſtium eſt.
muniamus ,ipſa ianua * ſi & ,argenti † palatium,
טִירַת כָּסֶף וְאִם־דֶּלֶת הִיא [k] נָצוּר
צוּר [k]
† cedrina
,cedri † tabula eam ſemper
עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז׃
* ſum † ſunt
הָיָה [l]
fui tunc :turres ſicut † mea vbera & murus * Ego
10 אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת אָז [l]הָיִיתִי

Selomoh ipsi fuit Vinea .pacem reperiens sicut eius oculis in

11 כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם׃

:custodibus vineam tradidit ,Hamon Bahal † in † valle

בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים

.argenteos mille eius fructu in † adducet vir * * vt quisque

אִישׁ m יָבִא n בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ † pro

,Selomoh * tibi mille .meas facies ad †, mihi * quæ mea Vinea m בוא n פרה

כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה * est

. eius fructum custodientibus ducenti & † coram me est * ô

וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת־פִּרְיוֹ׃

,tuam vocem ad attendentes * socii ,hortis in habitans † O

הַיּוֹשֶׁבֶת o בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ † quæ habitas

;capreæ tibi assimilare & ,mi dilecte Fuge .me fac audire * attendunt

הַשְׁמִיעִנִי׃ 14 בְּרַח ׀ דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ p לִצְבִי o גנן

.aromatum montes super ceruorum hinnulo vel p צבה

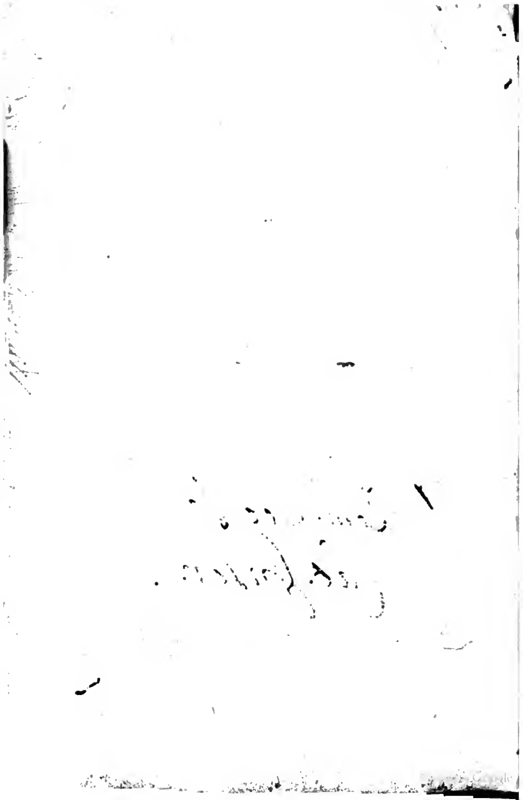
אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

נשלם שיר השירים

Finis Cantici Canticorum.

Coll.

Cat. Inser.

6
35 M
29